

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

8. funkční období

**Těsnopisecká zpráva
Senátu Parlamentu České republiky
10. schůze**

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

8. funkční období

Těsnopisecká zpráva
10. schůze

Pořad 10. schůze

1. **Senátní tisk č. 132** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů
2. **Senátní tisk č. 133** – Návrh zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu
3. **Senátní tisk č. 137** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů
4. **Senátní tisk č. 138** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění pozdějších předpisů
5. **Senátní tisk č. 128** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
6. **Senátní tisk č. 124** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
7. **Senátní tisk č. 129** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů
8. **Senátní tisk č. 130** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů
9. **Senátní tisk č. 131** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 229/1992 Sb., o komoditních burzách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb
10. **Senátní tisk č. 142** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů
11. **Evropský senátní tisk č. K 040/08** – Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Plán energetické účinnosti 2011
12. **Senátní tisk č. 70** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Charta Mezinárodního

energetického fóra, podepsaná v Rijádu, Království Saudské Arábie dne 22. února 2011

13. **Senátní tisk č. 145** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
14. **Senátní tisk č. 146** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů
15. **Senátní tisk č. 147** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
16. **Senátní tisk č. 74** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Rámcová dohoda o komplexním partnerství a spolupráci mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Indonéskou republikou na straně druhé
17. **Senátní tisk č. 82** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Rozhodnutí Evropské rady, kterým se mění článek 136 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o mechanismus stability pro členské státy, jejichž měnou je euro
18. **Evropský senátní tisk č. K 061/08** – Společné sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Nový přístup k sousedství, jež prochází změnami
19. **Senátní tisk č. 119** – Petice za sjednocení tabulek pro kvalifikované pedagogické pracovníky - "Praxe není méně než vzdělání"
20. **Senátní tisk č. 120** – Petice za zachování souborů Státní opery Praha
21. **Senátní tisk č. 148** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
22. **Senátní tisk č. 161** – Žádost o souhlas Senátu s trestním stíháním senátora Jiřího Lajtocha
23. **Senátní tisk č. 148** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
24. **Senátní tisk č. 139** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

25. **Senátní tisk č. 123** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
26. **Senátní tisk č. 105** – Zpráva o vývoji Evropské unie v roce 2010
27. Informace vlády České republiky o výsledcích jednání Evropské Rady, která se konala ve dnech 23. - 24. června 2011
28. **Senátní tisk č. 81** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Bezpečnostní smlouvy mezi vládou České republiky a vládou Lucemburského velkovévodství o vzájemné výměně a ochraně utajovaných informací, podepsaná v Praze dne 11. dubna 2011
29. **Senátní tisk č. 140** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů
30. **Senátní tisk č. 125** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů
31. **Senátní tisk č. 126** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 340/2006 Sb., o činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění z členských států Evropské unie nebo jiných států, které jsou smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru, na území České republiky a o změně zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů
32. **Senátní tisk č. 127** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
33. **Evropský senátní tisk č. K 001/08** – Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské centrální bance - Rámec EU pro řízení krizí ve finančním sektoru
34. **Senátní tisk č. 75** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi Českou republikou a Srílanskou demokratickou socialistickou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaná dne 28. března 2011 v Praze
35. **Evropský senátní tisk č. K 043/08** – Zelená kniha o on-line hazardních hrách na vnitřním trhu
36. **Senátní tisk č. 134** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě, ve znění pozdějších předpisů
37. **Senátní tisk č. 135** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 247/2000 Sb., o

získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

38. **Senátní tisk č. 106** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Gruzii na straně druhé o společném leteckém prostoru
39. **Senátní tisk č. 107** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Evropsko-středomořská letecká dohoda mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Jordánským hašimovským královstvím na straně druhé
40. **Senátní tisk č. 136** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů
41. **Senátní tisk č. 141** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů
42. **Senátní tisk č. 143** – Návrh senátního návrhu zákona senátora Tomáše Grulichy a dalších, kterým se mění zákon č. 212/2009 Sb., kterým se zmírňují majetkové křivdy občanům České republiky za nemovitý majetek, který zanechali na území Podkarpatské Rusi v souvislosti s jejím smluvním postoupením Svazu sovětských socialistických republik

8. funkční období
Obsah 10. schůze Senátu
Parlamentu České republiky

1. den schůze – 20. července 2011	1
Jednání zahájil a řídil předseda Senátu Milan Štěch.	1
1. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 132)	2
Poslanec Jan Husák	2
Senátorka Jiřina Rippelová	4
Senátor Richard Svoboda	5
Poslanec Jan Husák	6
2. Návrh zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu (senátní tisk č. 133).....	6
Poslanec Petr Tluchoř.....	6
Senátor Jozef Regec.....	8
Senátor Jiří Dienstbier.....	8
Místopředseda Senátu Petr Pithart	11
Senátor Jaromír Štětina	13
Další část schůze řídil místopředseda Senátu Petr Pithart.	13
Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková	13
Senátor Pavel Lebeda.....	14
Senátor Václav Homolka.....	15
1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka	16
Senátor Tomáš Grulich	17
Senátor Karel Šebek	17
Senátor Jiří Dienstbier.....	18
Senátor Jiří Pospíšil	18
Senátor Petr Bratský	19
Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach	19
Poslanec Petr Tluchoř.....	19
Senátor Jiří Dienstbier.....	20
3. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 137)	21
Poslanec Pavel Staněk	21
Další část schůze řídil místopředseda Senátu Zdeněk Škromach.	25
Senátor Jiří Dienstbier.....	25
Senátor Vladimír Dryml	27
Senátor Jaroslav Kubera.....	28
Senátorka Daniela Filipiová	30
Senátorka Marta Bayerová	31
Senátor Karel Šebek	32

Senátor Jan Horník	32
Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková	33
Senátorka Soňa Paukrtová	36
Senátorka Miluše Horská	36
Senátorka Hana Doupovcová	38
Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková	38
Senátor Jaroslav Doubrava.....	39
Senátor Vladimír Dryml	40
Senátor Luděk Sefzig.....	41
Senátor Miroslav Krejča	41
Senátorka Jana Juřenčáková.....	42
Poslanec Pavel Staněk	43
Senátor Jiří Dienstbier.....	44
Senátor Jiří Dienstbier.....	45
Senátor Jiří Dienstbier.....	45
Senátor Jiří Dienstbier.....	45
Senátor Jiří Dienstbier.....	46
Předseda Senátu Milan Štěch.....	46
Další část schůze řídil 1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka.	47
4. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 138)	47
Poslanec Pavol Lukša.....	47
Senátor Petr Šilar.....	48
Senátorka Jiřina Rippelová	48
Senátor Luděk Sefzig.....	48
5. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 124)	49
Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek	49
Senátor Vítězslav Jonáš	49
Senátor Jan Horník	50
6. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 124)	51
Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek	51
Senátor Vítězslav Jonáš	51
Senátor Jan Horník	52

7.	Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 129)	53
	Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek	53
	Senátor Tomáš Kladívko	54
	Senátor Miroslav Antl	55
8.	Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 130).....	55
	Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek	55
	Senátor Jiří Bis.....	56
	Senátor Jiří Bis.....	57
	Senátor Pavel Eybert	58
	Senátorka Soňa Paukrtová	59
	Senátor Vítězslav Jonáš	59
	Senátor Jiří Bis.....	60
	Senátor Jiří Bis.....	60
	Senátor Pavel Eybert	61
	Senátor Pavel Eybert	61
	Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Palečková.	61
9.	Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 229/1992 Sb., o komoditních burzách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb (senátní tisk č. 131).....	61
	Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek	61
	Senátor Jaromír Strnad	62
	Senátor Jaromír Strnad	62
10.	Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 142).....	63
	Stanislav Eichler.....	64
	Senátor Jan Horník	65
	Senátorka Soňa Paukrtová	65
	Senátor Karel Kapoun.....	66
	Senátor Martin Tesařík.....	66
	Senátor Stanislav Juránek	67

11. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Plán energetické účinnosti 2011 (evropský senátní tisk č. K 040/08).....	67
Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek	67
Senátor Miroslav Škaloud	69
12. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Charta Mezinárodního energetického fóra, podepsaná v Rijádu, Království Saudské Arábie dne 22. února 2011 (senátní tisk č. 70)	70
Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek	71
Senátor Jiří Bis.....	72
Senátor Vladimír Dryml	73
Senátor Vladimír Dryml	73
Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková.	73
13. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (senátní tisk č. 145)	74
Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek	74
Senátor Jan Hajda	75
14. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 146)	76
Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek	76
Senátor Jan Hajda	77
15. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 147).....	78
Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek	78
Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková	79
Senátor Josef Řihák.....	79
Senátor Jan Hajda	80
Senátor Vítězslav Jonáš	80
Senátor Jaroslav Palas	81
Senátor Josef Řihák.....	81
Senátor Josef Řihák.....	82
Senátor Josef Řihák.....	83

Senátor Josef Řihák.....	83
Senátor Josef Řihák.....	83
Senátor Josef Řihák.....	83
Senátor Josef Řihák.....	84
16. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Rámcová dohoda o komplexním partnerství a spolupráci mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Indonéskou republikou na straně druhé (senátní tisk č. 74)	84
1. místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg .	84
Senátor Tomáš Jirsa	85
17. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Rozhodnutí Evropské rady, kterým se mění článek 136 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o mechanismus stability pro členské státy, jejichž měnou je euro (senátní tisk č. 82)	86
1. místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg .	86
Senátor Jiří Pospíšil	87
Senátor Luděk Sefzig.....	87
Senátor Luděk Sefzig.....	88
Senátor Jiří Pospíšil	89
Senátor Jiří Pospíšil	91
Senátorka Soňa Paukrťová	92
Senátorka Soňa Paukrťová	92
Senátorka Jiřina Rippelová	93
Další část schůze řídil místopředseda Senátu Petr Pithart.	93
Senátorka Soňa Paukrťová	93
Senátor Tomáš Jirsa	94
Senátor Luděk Sefzig.....	94
Senátor Vladimír Dryml	95
Senátor Jiří Pospíšil	96
Senátorka Božena Sekaninová	97
Senátorka Božena Sekaninová	97
Senátorka Božena Sekaninová	97
Senátor Jiří Bis.....	97
Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková	98
Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková	98
Senátor Jaroslav Kubera.....	99
Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková	100
Senátor Luděk Sefzig.....	100
Senátor Jaroslav Kubera.....	100
Senátor Jiří Dienstbier.....	101
1. místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg	101
Senátor Josef Táborský	103
Předseda Senátu Milan Štěch.....	104
1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka	104
1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka	104

Předseda Senátu Milan Štěch.....	104
2. den schůze – 21. července 2011	106
Jednání zahájil a řídil předseda Senátu Milan Štěch.	106
Senátor Marcel Chládek.....	107
Markéta Vondráčková	108
Jakub Hodinář	110
Vladimír Šiška	111
Senátor Marcel Chládek.....	111
Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdušková	113
Senátor Marcel Chládek.....	114
18. Petice za zachování souborů Státní opery Praha (senátní tisk č. 120).....	114
Senátor Jaromír Jermář	115
Lubomír Havlák	116
Josef Svoboda	118
Ministr kultury ČR Jiří Besser	120
Ministr kultury ČR Jiří Besser	124
Senátor Petr Bratský	124
Lubomír Havlák	126
Senátor Jaroslav Kubera.....	128
Senátor Jaromír Jermář	128
Senátor Jaromír Štětina	129
Senátor Luděk Sefzig.....	129
Senátor Jiří Oberfalzer	130
Senátor Tomáš Töpfer	132
Senátor Jaromír Jermář	133
Další část schůze řídil místopředseda Senátu Petr Pithart.	133
19. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (senátní tisk č. 148).....	133
Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger.....	133
Senátor Jan Žaloudík.....	136
Senátor Miroslav Nenutil	139
Senátor Pavel Lebeda.....	140
Senátorka Soňa Paukrťová	143
Senátor Miloš Janeček	143
Senátor Vladimír Dryml	146
Senátor Vladimír Dryml	146
Senátor Vladimír Dryml	149
Další část schůze řídil 1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka.	150
20. Žádost o souhlas Senátu s trestním stíháním senátora Jiřího Lajtocha (senátní tisk č. 161)	150
Senátor Marcel Chládek.....	151
Senátorka Soňa Paukrťová	151

Senátor Jiří Lajtoch	152
Senátorka Soňa Paukrtová	153
Senátor Miroslav Antl	154
Senátor Vladimír Dryml	155
Senátorka Soňa Paukrtová	156
Senátor Petr Vícha	156
Senátor Jiří Dienstbier	157
Senátorka Jana Juřenčáková	157
Senátor Petr Pakosta	158
Senátor Jaromír Jermář	158
Senátorka Soňa Paukrtová	159
Další část schůze řídil předseda Senátu Milan Štěch	159
Další část schůze řídil 1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka	160
Senátor Marcel Chládek	160
Senátor Vladimír Dryml	160
Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková.	165
Senátor Jan Žaloudík	165
Senátorka Božena Sekaninová	169
Senátorka Alena Dernerová	170
Senátorka Dagmar Terelmešová	172
Senátorka Marta Bayerová	173
Senátor Jiří Dienstbier	174
Senátor Pavel Čáslava	175
Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach	176
Senátor Martin Tesařík	178
Další část schůze řídil místopředseda Senátu Zdeněk Škromach	178
Senátorka Miluše Horská	178
Předseda Senátu Milan Štěch	179
Senátor Vladimír Dryml	181
Senátor Jaroslav Doubrava	182
Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková	183
Senátor Luděk Sefzig	186
Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger	188
Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger	195
Senátor Jan Žaloudík	195
Senátor Richard Svoboda	196
Senátorka Soňa Paukrtová	196
Senátorka Soňa Paukrtová	197
Senátor Petr Vícha	197
Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Palečková.	198
Senátor Richard Svoboda	198
Senátor Jan Horník	198
Senátor Jan Horník	199

- 21. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (senátní tisk č. 139)..... 199**

Senátor Jaroslav Kubera.....	199
Poslanec Jaroslav Krupka.....	199
Poslanec Jaroslav Krupka.....	200
Senátor Miloš Vystrčil.....	201
Senátor Jaroslav Kubera.....	202
Senátor Milan Pešák.....	202
Senátorka Jana Juřenčáková.....	203
Senátor Jan Horník.....	205
Senátor Vladimír Dryml.....	205
Poslanec Jaroslav Krupka.....	206
Senátor Jaroslav Kubera.....	208
Senátor Miloš Vystrčil.....	208
22. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 123)	209
Ministr obrany ČR Alexandr Vondra.....	209
Senátor Tomáš Jirsa.....	210
Senátor Miroslav Antl.....	210
23. Zpráva o vývoji Evropské unie v roce 2010 (senátní tisk č. 105)	211
Ministr obrany ČR Alexandr Vondra.....	211
Senátor Luděk Sefzig.....	213
24. Informace vlády České republiky o výsledcích jednání Evropské Rady, která se konala ve dnech 23. - 24. června 2011	213
Ministr obrany ČR Alexandr Vondra.....	213
Senátor Luděk Sefzig.....	215
Senátor Ivo Bárek.....	215
Ministr obrany ČR Alexandr Vondra.....	216
Senátor Luděk Sefzig.....	216
Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Gajdušková.	217
25. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Bezpečnostní smlouvy mezi vládou České republiky a vládou Lucemburského velkovévodství o vzájemné výměně a ochraně utajovaných informací, podepsaná v Praze dne 11. dubna 2011 (senátní tisk č. 81)	217
Ministr obrany ČR Alexandr Vondra.....	217
Senátor Tomáš Jirsa.....	217
26. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 140).....	218

Ministr obrany ČR Alexandr Vondra.....	218
Senátor Miroslav Antl.....	219
Místopředsce Senátu Alena Palečková.....	221
Senátor Miroslav Antl.....	221
Ministr obrany ČR Alexandr Vondra.....	222
Senátor Miroslav Antl.....	222
3. den schůze – 22. července 2011.....	224
Jednání zahájil a řídil místopředseda Senátu Petr Pithart.....	224
27. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 125).....	224
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek.....	224
Senátor Jiří Lajtoch.....	225
Senátor Miroslav Antl.....	226
28. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 340/2006 Sb., o činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění z členských států Evropské unie nebo jiných států, které jsou smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru, na území České republiky a o změně zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 126).....	226
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek.....	226
Senátor Jiří Lajtoch.....	227
Senátor Miloš Malý.....	228
Předseda Senátu Milan Štěch.....	228
Senátor Vladimír Dryml.....	230
Senátor Luděk Sefzig.....	230
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek.....	230
29. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (senátní tisk č. 127).....	231
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek.....	231
Senátor Jiří Lajtoch.....	232
Senátorka Soňa Paukrtová.....	234
Senátor Petr Vícha.....	235
Senátor Vladimír Dryml.....	237
Senátor Jiří Oberfalzer.....	238
Senátor Petr Šilar.....	239
Senátor Petr Bratský.....	239
Senátorka Marta Bayerová.....	241
Senátorka Soňa Paukrtová.....	242
Senátor Jaroslav Doubrava.....	243
Senátorka Eva Richtrová.....	243
Senátor Petr Vícha.....	244

Senátor Karel Šebek	245
Senátor Jiří Dienstbier.....	246
Senátor Stanislav Juránek	246
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek.....	247
Senátor Jiří Lajtoch	247
Senátor Jiří Lajtoch	248
Senátor Tomáš Kladívko	248
Senátor Jaroslav Doubrava.....	249
Senátorka Dagmar Zvěřinová	249
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek.....	250
Senátor Jiří Lajtoch	250
Senátor Jiří Lajtoch	251
Další část schůze řídil předseda Senátu Milan Štěch.....	251
30. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské centrální bance - Rámec EU pro řízení krizí ve finančním sektoru (evropský senátní tisk č. K 001/08).....	251
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek.....	251
Senátorka Jana Juřenčáková.....	252
Senátor Karel Korytář.....	255
31. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi Českou republikou a Srílanskou demokratickou socialistickou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaná dne 28. března 2011 v Praze (senátní tisk č. 75)	255
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek.....	255
Senátor Jaromír Strnad.....	256
32. Zelená kniha o on-line hazardních hrách na vnitřním trhu (evropský senátní tisk č. K 043/08).....	257
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek.....	257
Senátor Jaroslav Doubrava.....	257
33. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 134).....	260
Ministr dopravy ČR Pavel Dobeš	260
Senátor Petr Pakosta	261
Senátor Vladimír Dryml	261
Ministr dopravy ČR Pavel Dobeš	262
34. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti	

k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 135)	263
Ministr dopravy ČR Pavel Dobeš	263
Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková.	265
Senátor Karel Korytář.....	265
Senátor Miloš Malý.....	268
Senátor Jiří Pospíšil	269
Senátor Petr Vícha.....	272
Senátor Karel Šebek.....	272
Senátor Jiří Pospíšil	273
Senátor Jan Horník	273
Senátor Vladimír Dryml	273
Senátor Jiří Dienstbier.....	274
Senátor Jiří Pospíšil	275
Senátor Vladimír Dryml	275
Senátor Jiří Dienstbier.....	276
Senátor Tomáš Töpfer	276
Ministr dopravy ČR Pavel Dobeš	276
Senátor Karel Korytář.....	277
Senátor Karel Korytář.....	278
Senátor Karel Šebek.....	279
Senátor Miloš Malý.....	279
Ministr dopravy ČR Pavel Dobeš	279
Senátor Karel Korytář.....	280
Senátor Karel Korytář.....	280
Senátor Karel Korytář.....	280
Senátor Karel Korytář.....	280
Senátor Karel Korytář.....	281
Senátor Karel Korytář.....	281
Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Palečková.	282
35. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Gruzii na straně druhé o společném leteckém prostoru (senátní tisk č. 106)	282
Ministr dopravy ČR Pavel Dobeš	282
Senátorka Veronika Vrecionová.....	283
Senátor Jaromír Štětina	283
36. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Evropsko-středomořská letecká dohoda mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Jordánským hašimovským královstvím na straně druhé (senátní tisk č. 107).....	283
Ministr dopravy ČR Pavel Dobeš	283
Senátorka Veronika Vrecionová.....	284

37. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 136).....	284
Ministr dopravy ČR Pavel Dobeš	284
Senátor Jan Horník	285
Senátorka Jiřina Rippelová	286
Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková	286
38. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 141)	287
Senátor Jan Hajda	287
Senátor Petr Šilar.....	288
Senátorka Dagmar Zvěřinová	288
39. Návrh senátního návrhu zákona senátora Tomáše Grulicha a dalších, kterým se mění zákon č. 212/2009 Sb., kterým se zmírňují majetkové křivdy občanům České republiky za nemovitý majetek, který zanechali na území Podkarpatské Rusi v souvislosti s jejím smluvním postoupením Svazu sovětských socialistických republik (senátní tisk č. 143).....	289
Senátor Tomáš Grulich	289
Senátorka Soňa Paukrtová	290
Senátor Jaromír Jermář	290
Senátor Jaromír Štětina	290
Senátor Jan Hajda	290

Těsнопisecká zpráva
z 10. schůze Senátu
Parlamentu České republiky

1. den schůze – 20. července 2011

(Jednání zahájeno v 10.01 hodin.)

Jednání zahájil a řídil předseda Senátu Milan Štěch.

Předseda Senátu Milan Štěch: Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, milí hosté, vítám vás na 10. schůzi Senátu Parlamentu České republiky. (Hluk v Jednacím sále.) Prosím o klid.

Tato schůze byla svolána na návrh Organizačního výboru podle § 49 odst. 1 zákona o jednacím řádu Senátu. Pokud budu zmiňovat jednotlivé paragrafy, jedná se o ustanovení zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů. Pozvánka na dnešní schůzi vám byla zaslána v pátek 1. července letošního roku.

Z dnešní schůze se omluvili tito senátoři: Jaroslav Sykáček, Václav Vlček, Zdeněk Schwarz, Adolf Jílek, Alexandr Vondra a z dopoledního jednání se omlouvá pan senátor Petr Pakosta.

Prosím vás, abyste se nyní zaregistrovali svými identifikačními kartami. Pro vaši informaci ještě připomenu, že náhradní karty jsou k dispozici u prezence v předsálí Jednacího sálu.

A nyní podle § 56 odst. 4 určíme dva ověřovatele této schůze. Navrhuji, aby ověřovateli 10. schůze Senátu byli senátoři Josef Táborský a Jaromír Štětina. Má někdo z vás připomínky k tomuto mému návrhu? Není tomu tak, takže přistoupíme k hlasování.

Budeme hlasovat o návrhu, aby ověřovateli 10. schůze Senátu byli senátoři Josef Táborský a Jaromír Štětina.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE.

Konstatuji, že v okamžiku **hlasování pořadové číslo 1** se z 44 registrovaných pro návrh vyslovilo 44, proti nebyl nikdo.

Návrh byl přijat a ověřovateli této schůze Senátu byli určeni senátoři Josef Táborský a Jaromír Štětina.

A nyní přistoupíme ke schválení pořadu 10. schůze Senátu. Návrh na jeho změnu a doplnění v souladu s usnesením Organizačního výboru vám byl rozdán na lavice. Má někdo z vás další návrh na změnu či doplnění pořadu schůze? Není tomu tak, nikdo se nehlásí, takže vám děkuji.

A vzhledem k tomu, že nezazněly námitky ani návrhy na doplnění pořadu schůze, přistoupíme k hlasování.

Budeme hlasovat o pořadu naší schůze tak, jak byl předložen v písemné podobě.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s návrhem, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji vám.

Konstatuji, že v okamžiku **hlasování č. 2** bylo registrováno 52 senátorek a senátorů, kvorum pro přijetí 27, pro návrh 52, proti nikdo. Návrh byl schválen a budeme se tímto pořadem řídit.

Jako první projednáme

1.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 132)

Tento návrh zákona jste obdrželi jako senátní tisk č. 132. Návrh uvede zástupce skupiny poslanců Jan Husák, kterého vítám a zároveň ho žádám, aby nás s návrhem zákona seznámil. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Jan Husák: Vážený pane předsedo, vážené paní senátorky, vážení paní senátoři, vážení členové vlády. Dovolím si vám jménem navrhovatelů krátce zdůvodnit senátní tisk č. 132, který obsahuje návrh zákona na změnu zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, se kterým vyslovila souhlas Poslanecká sněmovna.

Jedná se především o změnu týkající se elektronické verze sněmovních tisků. Návrh je výsledkem jednání Podvýboru Organizačního výboru pro přípravu novely zákona o jednacím řádu. Jedná se o úpravu, která je a byla v Poslanecké sněmovně již dlouho diskutována, a to i v minulých volebních obdobích.

Jsme si vědomi, že je to zatím zlomek toho, co by mělo být v novele jednacích řádu Poslanecké sněmovny upraveno. Je to však oblast, na které byla shoda napříč politickými stranami.

Nezbytnost dané úpravy je dána především úsporami prostředků státního rozpočtu. Uvedl bych příklad, který je obsažen i v důvodové zprávě k návrhu zákona. Za 5. volební období bylo do PS předloženo celkem 1095 sněmovních tisků. U každého sněmovního tisku se pořizuje 330 kusů v tištěné podobě s tím, že průměrný počet stran je cca 25. Existují samozřejmě i tisky mnohem rozsáhlejší. Náklady jsou mezi třemi až pěti miliony korun.

Navrhovatelé chtěli tímto návrhem kromě nezbytných finančních úspor reagovat i na stávající pokrok v oblasti informačních technologií, kdy je technicky realizovatelné, aby bylo namísto dosavadního administrativně náročného doručování sněmovních tisků poslancům v listinné podobě použito při doručování prostředků výpočetní techniky. Uvědomujeme si, že se tato úprava týká pouze Poslanecké sněmovny.

Domníváme se, že je z hlediska úspor nutná a navíc se jednalo o požadavek většiny poslanců. Právní úprava se týká především Poslanecké sněmovny.

Nechtěli jsme touto úpravou zasahovat do podoby senátních tisků.

Návrh zákona schválený Poslaneckou sněmovnou bude Senátu, prezidentu a vládě zasílán i po této úpravě v tištěné podobě. Domnívám se, že je nadbytečné, abychom v tuto chvíli podrobně rozebírali jednotlivá navržená ustanovení. Chtěl bych vás však ujistit, že tištěná podoba zůstává v minimálním rozsahu zachována. Každý poslanecký klub obdrží několik tisků v tištěné podobě. Nově bude návrh zákona rovněž předkládán ve stejnopisu v elektronické podobě.

V současné době je třeba upozornit na novou úpravu doručování sněmovních tisků v elektronické podobě poslancům. Nový způsob doručování se nebude týkat pouze úzkého okruhu tisků, například návrhů zákonů, ale použije se pro všechny sněmovní tisky. Zde bych chtěl upozornit, že se jedná především o technickou záležitost. Lhůty spojené s doručením tisků zůstávají nezměněny. Návrh zákona přitom pamatuje na nezbytné výjimky pro neveřejná jednání, respektive pro případ selhání počítačového informačního systému sněmovny.

Nad rámec hlavní tematiky tento návrh obsahuje i novou úpravu pořizování tzv. záznamů o jednání výborů, které by stejně jako ostatní sněmovní tisky byly poslancům doručovány v elektronické podobě.

V souvislosti s úpravou doručování sněmovních tisků se zpřesňuje běh lhůt pro projednání návrhu zákonů zamítnutých, respektive vrácených Senátem a přijatých zákonů vrácených prezidentem republiky.

Pokud jde o stanovisko vlády, které bylo k sněmovnímu tisku 247 předloženo pod číslem 247/1, chtěl bych vás ujistit, že byly přijaty pozměňovací návrhy, které na něj reagovaly. V Poslanecké sněmovně byl návrh projednán v rámci jednotlivých orgánů Poslanecké sněmovny, kterým byl přikázán. Jednalo se o ústavně-právní výbor, výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj, stálou komisi pro práci kanceláře Poslanecké sněmovny. Z vlastní iniciativy projednal návrh i rozpočtový výbor. Ústavně-právní výbor a výbor pro veřejnou správu přijaly pozměňovací návrhy, které byly téměř totožné a ve třetím čtení byly přijaty pozměňovací návrhy ústavně-právního výboru. Ve druhém čtení byly předneseny ještě pozměňovací návrh poslankyně Kateřiny Konečné, které se týkaly jiné oblasti, která bude řešena v dalších fázích úprav jednacího řádu Poslanecké sněmovny a nebyly tudíž ve třetím čtení schváleny. Návrhy pana poslance Bendy, které reagovaly na připomínky senátní legislativy, byly ve třetím čtení projednány schváleny.

Ještě si dovoluji upozornit na jeden schválený pozměňovací návrh, který nesouvisí s elektronickou podobou sněmovních tisků, ale týká se úpravy práva přednostního vystoupení. Do ustanovení § 67 bylo vloženo přednostní právo vystoupení kromě tam jmenovaných osob ještě poslanci, který je předsedou politické strany nebo hnutí, k nimž přísluší poslanci, kteří jsou členy klubu ustanoveného na začátku volebního období. Jedná se o změnu, na které byla většinová shoda napříč politickým spektrem.

Před tímto vystoupením jsem se zabýval usnesením vaší stálé komise Senátu pro Ústavu ČR a parlamentní procedury. Je tam několik bodů, které nejsou závažné nejen pro jejich objasnění a vysvětlení. Týkají se předpokládaných úspor. Úspory jsou uvedeny v důvodové zprávě. Rovněž jsem je zde komentoval. Kromě těchto úspor se jedná také o to, abychom postupně přecházeli na zjednodušení celého legislativního procesu, co se týká elektronizace a předávání tištěných dokumentů. Tyto úspory nejsou konečné, protože nárůst sněmovních tisků roste. Pokud přejde celý legislativní proces i pokud se týká přípravy zákonů na jednotlivých ministerstvech do elektronické podoby, úspory budou mnohem výraznější. Tady nejsou zmiňovány další úspory, které se mohou týkat dalších nákladů. Jsou zde pouze náklady na rozmnožení daných tisků.

Pokud se týká připomínky, která se týkala upozornění, že se připravuje e-sbírka legislativy, chceme touto úpravou zahájit proces pracování s elektronickou podobou sněmovních tisků a všech materiálů, které se zpracovávají v Poslanecké sněmovně. Tímto je to způsob, jak na tento systém naběhnout, je to způsob, jak se připravit na další kroky, které bude obsahovat e-sbírka legislativa. Navíc tato úprava jednacího řádu podle mých znalostí nebude v žádném rozporu s těmito

připravovanými dokumenty, respektive už s tímto předpokladem pracuje, a protože vzniklá data budou přebírána naším jednacím řádem do systému tak, aby se celý proces ulehčil.

Pro důkaz toho, že touto věcí se zabýváme velice vážně, podotkl bych ještě jednu skutečnost. Současně s přípravou změny jednacích řádů jsme před rokem v rámci klubu TOP 09 ve spolupráci s IT Sněmovny i s naší IT skupinou připravili informační systém, který sjednocuje všechna data, kterými disponuje Poslanecká sněmovna, a byly uloženy na různých místech. Koncentruje je do jednoho informačního systému, který tak umožňuje velice rychlou orientaci v celém legislativním procesu jak poslanců, tak může být využíván v případě, pokud budete žádat o přístupy i pány senátory a senátorkami a umožňuje tak co nejrychlejší práci a orientaci v celém legislativním procesu, v jednotlivých tiscích, v procesu projednání ve výborech, atd. Každý sněmovní tisk dostává tak zvaný rodný list, kde jsou všechny tyto údaje uvedeny a navíc poslanecké kluby pod chráněným systémem mohou poskytovat v rámci svého klubu svým poslancům informace, aniž by do nich nahlížel poslanec jiného poslaneckého klubu. To jen na zdůraznění toho, že elektronizace je proces a toto je legislativní zahájení tohoto procesu, na který navazují praktická opatření, která jsem zde zmínil. Vážený pane předsedo, vážené paní senátorky a senátoři, děkuji za pozornost a chci velice poděkovat, že jsem mohl předstoupit před váš velevážený sbor.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane navrhovateli. Prosím, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Návrh zákona projedná stálá komise pro ústavu ČR a parlamentní procedury. Určila zpravodajkou paní senátorku Jiřinu Rippelovou a přijala usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk 132/2. Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona ústavně-právní výbor. Usnesení vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 132/1. Zpravodajkou výboru je paní senátorka Jiřina Rippelová, kterou prosím, aby nás nyní seznámila se zpravodajskou zprávou.

Senátorka Jiřina Rippelová: Vážený pane předsedo, milé kolegyně, kolegové, vážený pane poslanče. Vývoj informačních technologií jde kupředu, rozpočty jak Poslanecké sněmovny, tak Senátu se rok od roku snižují a tak zákonitě obě komory hledají cestu jak uspořít. Trošku nás v tomto předběhla Poslanecká sněmovna. Nicméně vás chci ujistit, že i stálá komise Senátu pro ústavu a parlamentní procedury připravuje a pracuje na novelizaci jednacích řádů, která se bude rovněž zabývat elektronizací legislativního procesu. Já si dovoluji jako zpravodajka, protože tady bylo řečeno obsahově o návrhu zákona vše a velmi podrobně, spojit své zpravodajské zprávy, respektive informace o projednání jak z půdy stálé komise, tak z půdy ústavně-právního výboru.

Na komisi jsme konstatovali, že úprava vnitřních poměrů komor Parlamentu je především věcí těchto komor samotných. V tomto případě ovšem tady existuje přesah mimo Poslaneckou sněmovnu a existuje přesah na půdu naší komory. Ten přesah existuje zejména v podobě a v případě doručování tisků, které k nám jdou z Poslanecké sněmovny. Tady musím poděkovat naší legislativě, která iniciovala pozměňovací návrh, o kterém tady hovořil pan předkladatel, a to v tom smyslu, že Senátu budou i nadále doručovány tři výtisky v listinné podobě a jeden výtisk v elektronické podobě. Takže se nemůže stát, a nemohou se potvrdit jakékoli obavy, že v případě pouze elektronického doručování ve formátu word by mohlo dojít k nějakému posunu, k nepřesnosti textu. To byl ten důvod, proč jsme chtěli, aby návaznost na horní komoru byla.

Také jsme konstatovali to, že četné technické otázky jsou ponechány k dispozici Kanceláři PS, což tak úplně nesvědčí požadavky předvídatelnosti a stálosti parametrů zákonodárného procesu. Ono totiž, pokud bude chtít teď poslanec podat pozměňovací návrh, nebo podat návrh zákona, bude muset dojít do Kanceláře Poslanecké sněmovny a bude muset podle dispozic Kanceláře Poslanecké sněmovny tento návrh podat, mám tím na mysli tu formu, ve které bude podán samozřejmě i obsah.

Pokud se týká jednacího řádu Poslanecké sněmovny, je skutečně projednáván v době, kdy vláda připravuje komplexní změnu pravidel upravující jednak průběh zákonodárného procesu, jednak publikací jako výsledku projektu e-sbírka, e-legislativa. V rámci prací a v rámci přípravy je předpokládáno, že koncem roku 2011 by měl být tento návrh připraven a měl by být předložen.

Pokud se týká samotného projednávání, jak tady zaznělo, byly podány různé pozměňovací návrhy. Zajímavý byl pozměňovací návrh, který načetla paní poslankyně Kateřina Kočí, která chtěla nepřítomné členy vlády na interpelacích sankcionovat pokutou deset tisíc korun. Tato pokuta by šla ve prospěch české kinematografie. (Oživení v sále.)

To je samozřejmě pozměňovací návrh, který s touto materií nemá vůbec nic společného. Nad rámec elektronizace byl přijat pozměňovací návrh ve druhém čtení, o kterém tady hovořil pan poslanec. To se týká práva přednostního udělování vystoupení na půdě Poslanecké sněmovny při jednání. To je, jak jsem řekla, rovněž mimo tuto materii, týká se to předsedů politických stran, kdy má zároveň tato politická strana svůj klub v Poslanecké sněmovně, kdy měla tento klub od počátku volebního období.

Tolik mé seznámení. Já bych ještě pro vaši informaci chtěla říci, že i naše komise, jak jsem říkala, se zabývala novelou jednacího řádu. Dostali jsme několik podnětů. Oslovila jsem vás všechny s podněty k novele jednacího řádu. Podněty předložil předseda Senátu, předložila je naše legislativa i někteří individuální senátoři.

Za účasti pana kancléře jsme rovněž probírali otázku elektronizace. Úspory, které tady byly deklarovány, jsou tak trochu pofiderní. Umím si představit, že poslanci, ale i senátoři, si budou potřebné tisky tisknout ve svých kancelářích na kopírkách, jejichž provoz je podstatně dražší, než je centrální kopírka, ať už v Poslanecké sněmovně, nebo v Senátu. Navíc již panuje dohoda, že všechny kluby budou dostávat poslanecké tisky, že soubor pozměňovacích návrhů bude rovněž tištěn. Takže ty úspory nebudou až tak vysoké. Nicméně zcela určitě elektronizace je cesta správným směrem a ÚPV na svém jednání, které se konalo v minulém týdnu, 14. července, doporučuje plénu Senátu projednávaný návrh schválit ve znění postoupeném PS, rovněž i stálá komise konstatuje – a to byly ty body, které jsem tady přečetla. Bylo mi uloženo, abych s usneseními a se stanoviskem seznámila pana předsedu Senátu. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, paní senátorko. Prosím vás, abyste se posadila u stolku zpravodajů a plnila úkoly zpravodaje. Ptám se, zda někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat. Přihlásil se pan senátor – předseda klubu Richard Svoboda. Prosím.

Senátor Richard Svoboda: Pane předsedo, vážené kolegyně, vážení kolegové, pane poslanče, dámy a pánové, já se domnívám, že jednací řád Poslanecké sněmovny, nedotýká-li se zájmů, práv a kompetencí senátorů, je

výsostným územím dolní komory. Pokud sdílíte tento můj názor, tak podpořte návrh nezabývat se tímto podáním.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji. Vzhledem k tomu, že zazněl návrh nezabývat se, přistoupíme k hlasování. Byl podán návrh, návrhem zákona se nezabývat. Zahajuji hlasování.

Kdo souhlasí s tímto návrhem, zvednu ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji. Konstatuji, že v **hlasování číslo 3** bylo registrováno 65, kворum 33, pro návrh 61, proti 1. Návrh byl přijat.

Projednávání tohoto bodu končí. Děkuji vám. (Poslanec Husák žádá o slovo.) Samozřejmě.

Poslanec Jan Husák: Vážený pane předsedo, paní senátorky, páni senátoři, chtěl poděkovat za hladké projednání tohoto senátního tisku. Moc za to děkuji. Mohu vás ujistit, že jako nositel zadání informačního systému budu pracovat a pracuji na tom, aby tento systém zabránil živelnému množení dalších papírových tisků. Nabízím paní zpravodajce a vám všem, možnost prezentace tohoto informačního systému a případnou spolupráci tak, aby naše informační systémy byly co nejlépe vyladěny. Mokrát vám děkuji a přeji šťastný jednacím den. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkujeme za přání. Také přejeme hodně úspěch. Přistoupíme k dalšímu bodu jednání, to je

2.

Návrh zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu (senátní tisk č. 133)

Tento návrh zákona jste obdrželi jako senátní tisk číslo 133. Návrh skupiny poslanců přednese pan Petr Tluchoř, kterého mezi námi vítám. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Petr Tluchoř: Děkuji, přeji krásný den.

Vážený pane předsedo, dámo a páni místopředsedové, vážené dámy, vážení pánové. Máme možnost splatit jeden veliký dluh. Máme možnost splatit dluh statečným ženám a mužům, kteří bojovali ve válce s komunismem. Ve válce, kterou totalitní režim vedl proti vlastním občanům. Ve válce, v níž odbojáři nemohli počítat s podporou žádné vlády, žádné armády, ani se žádnou Ženevskou dohodou. Ano, válka s komunismem byla vleklá, oficiálně nevyhlášená a neměla legální oporu. Měla však legitimitu.

Legitimitu, kterou dává každé svobodné lidské bytosti Charta základních práv a svobod v případě, kdy veškerá legální moc je v rukou tyranů, kdy vláda, zákonodárny sbor, soudy, policie, armáda, úřady nejen lidská práva nebrání, ale samy je aktivně porušují. Pak je každý svobodný občan oprávněn povstat proti oné legální, avšak nelegitimní moci, a bojovat třeba i se zbraní v ruce.

Bojovníci ve válce s komunismem nemohli, tak jako legionáři a odbojáři v 1. a 2. světové válce, počítat s účinnou podporou velmocí. Nedočkali se okamžiku, ve který mnozí z nich přinejmenším v 50. letech doufali. V okamžiku, kdy země svobodného světa v otevřené konfrontaci zničí komunistickou totalitu stejně, jako

předtím byla zničena totalita fašistická. To však nečiní boj oněch statečných mužů a žen s komunistickým režimem o nic méně hodný ocenění. Ocenění, které je konečně zrovnoprávní s příslušníky 1. a 2. odboje. Toto ocenění protikomunistickým odbojářům zatím stále ještě dlužíme. Jak jsem řekl, máme konečně možnost tento dvacetiletý dluh smazat. A chci jasně říct, že zákon oproti komunistickému odboji není postaven na úzce ideologických základech. Vždyť do boje s komunismem se zapojili lidé nejrůznějších skupin, nejrůznějších názorů – liberálové, konzervativci, křesťanští i sociální demokraté, představitelé církví, laici i lidé bez vyznání, bohatí i chudí, intelektuálové, podnikatelé, dělníci, sedláci.

Toto není ideologický, ale široce občanský zákon. Naopak odpor vůči němu je veden z ostře ideologických extrémně levicových pozic. Stejně jako jsem to nedělal v Poslanecké sněmovně, nemíním ani zde přesvědčovat o podpoře pro tento zákon komunistické senátory. Pokládal bych to za pokryteckou snahu, protože samozřejmě rozumím tomu, proč pro ně musí být nepřijatelný. Avšak velice mi záleží na hlasech senátorů zvolených za Českou stranu sociálně demokratickou. A především k vám se chci teď obrátit.

Jsem přesvědčen, že sociální demokraté nemají jediný důvod hlasovat proti zákonu, který kromě jiných oceňuje i jejich bojovníky s komunismem. Podporou tomuto zákonu, dámy a pánové, senátoři, senátorky ČSSD, můžete znovu potvrdit, že sociální demokrat nerovná se Zdeněk Fierlinger, ale Bohumil Laušman. Můžete znovu potvrdit, že nenavazujete na stalinisty, ale na jejich stranické odpůrce – na Václava Majera, Václava Holuba, Viléma Bernarda, Rudolfa Bechyně, Vojtěcha Dundra, Ivana Bohrera, Alfréda Maixnera, Vojtu Beneše – a mohl bych pokračovat dlouho. Koneckonců sociální demokracie byla ve své většině nekomunistická. A za to ji také stihl kolektivní trest.

Inu, dámy a pánové z ČSSD, jste následovníci bojovníků proti komunismu. Věřím, že spolu můžeme nalézt společnou řeč. Věřím, že pokud podpoříte tento zákon, který oceňuje protikomunistické bojovníky, a to daleko více morálně než hmotně, nebude to zapomenuto. Nebude vám zapomenuto toto současnou generací ani generací našich dětí a vnuků. Nezapomenou vám to ani vaši předchůdci, kteří trpěli v bolševických lágrech. Jsem přesvědčen, že zákon o 3. odboji má být standardní součástí svobodné společnosti. Jsem přesvědčen, že ocenění bojovníků proti komunistické totalitě je naším mravním závazkem a povinností. Jsem přesvědčen, že zákon, který zde předkládám, je dobrý a potřebný. A že je pro jeho přijetí nejvyšší čas.

Může se případně stát, že bude ještě nějakou dobu pozdržen, ale nemůže být zastaven. V dnešní době má totiž protikomunistický odboj nejen legitimitu, ale i dostatečnou legální podporu. My tento dluh statečným ženám a mužům, bojovníkům s komunistickou totalitou, splatíme v každém případě. Děkuji za pozornost i za vaše hlasy pro tento zákon.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane navrhovateli a prosím vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Návrh projednal ústavně-právní výbor. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 133/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Jiří Dienstbier. Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Usnesení vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 133/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Jaroslav Palas, kterého zastoupí předseda výboru pan Josef Regec, kterého prosím o zpravodajskou zprávu.

Senátor Jozef Regec: Pane předsedo, milé kolegyně, kolegové, pane poslance. Předkládaný návrh zákona byl podán jako poslanecká iniciativa, sněmovní tisk č. 204 v prosinci 2010. Návrh kopíroval poslední senátní návrh zákona o protikomunistickém odboji. Vláda se k návrhu vyjádřila souhlasně. Upozornila však na neurčité pojmy v popisu podmínek získání osvědčení a doporučila konstruovat vydávání osvědčení jako klasické rozhodnutí ministerstva. Ve stanovisku vlády se již neobjevilo dříve opakované varování před řešením zbytkových trestů.

V poměrně rozsáhlé rozpravě v Poslanecké sněmovně zazněl jasný názor, že v české společnosti chybí ocenění nositelů odboje proti komunistickému režimu. Zazněly však i projevy nesouhlasné či opatrné. Opakováno bylo rovněž zpochybnění srovnávání 1. či 2. odboje s 3. odbojem.

Poslanecká sněmovna vzala za základ projednávání komplexní pozměňovací návrh ústavně-právního výboru. Pozměňovací návrh zjednodušil původní úpravu, formálně neodděluje účastníka odboje od účastníka odporu, ale zná pouze jedinou kategorii – účastníka odboje a odporu. Daný pozměňovací návrh však především zavádí ocenění účastníků, a to jednorázový peněžitý příspěvek a záruku průměrného důchodového standardu pro účastníky odboje a odporu, zatímco v původním návrhu bylo víceméně pouze morální ocenění.

Sněmovna schválila rovněž pozměňovací návrh, podaný individuálně ve 2. čtení, kterým se vytváří speciální odvolávací orgán – etická komise – k opravám rozhodnutí ministerstva obrany. Sněmovna odmítla všechny pozměňující návrhy směřující ke zmírnění či zesílení překážek pro uznání odboje a odporu proti komunismu.

Poslanecká sněmovna návrh zákona schválila na své 19. schůzi dne 15. června 2011, kdy se v konečném hlasování ze 175 přítomných poslanců vyslovilo pro 132 a 33 poslanců bylo proti přijetí. O složitosti problematiky nikdo nepochybuje. Dějiny nejsou černobílé, osudy jednotlivců, často velmi komplikované, a při posuzování role, kterou hrál ten či onen, je nutné se vyvarovat veškeré paušalizace.

Jediné, co nám zbývá, je doufat, že ti, kdo budou rozhodovat o zásluhách žadatelů o uznání statutu bojovníka s komunismem, nebudou ideologicky zaslepeni a zachovají si objektivní postoj.

Složitost problematiky vede k tomu, že jsem se nejdříve upřímně domníval, že je nutné návrh zákona ve formě, ve které k nám přichází ze sněmovny, ještě zjemnit a vybavit nástroji proti ideologickému zneužití. Dnes si myslím, že to vůbec není hlavní. Hlavní je postupovat rychle. Čas je neúprosný a mnozí z těch, kdo odvážně čelili totalitní zběsilosti, mezi námi už brzy nebudou. Podmínky, v nichž žijí, jsou často zcela nedůstojné.

Náš výbor na své 10. schůzi konané dne 19. července 2011 doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou, určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu senátora Jaroslava Palase a pověřuje předsedu výboru pana Jozefa Regece, aby s tímto usnesením seznámil předsedu Senátu. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji vám, pane senátore, a prosím vás, abyste se posadil ke stolků zpravodajů, sledoval rozpravu a zaznamenával případně další návrhy, k nimž se můžete po skončení rozpravy vyjádřit.

Ptám se, zda si přeje vystoupit zpravodaj ústavně-právního výboru. Ano. Vystoupí pan senátor Jiří Dientsbier, prosím.

Senátor Jiří Dientsbier: Vážený pane předsedo, dámy a pánové. Ústavně-právní výbor projednal navrhovaný zákon a přijal k němu usnesení, v kterém jednak

doporučuje Senátu Parlamentu ČR vrátit projednávaný návrh zákona Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, které jsou uvedeny v příloze usnesení. Dále určil zpravodajem výboru pro projednání této věci na schůzi Senátu mne, jak už bylo řečeno, a pověřil předsedu výboru senátora Miroslava Antla, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

K pozměňovacím návrhům, které schválil ústavně-právní výbor, se podrobně vrátím v případné podrobné rozpravě.

Teď mi dovoluje pár slov obecně k navrhovanému zákonu.

Je zcela nepochybné, že si naše morální ocenění, a zřejmě nejenom morální ocenění, zaslouží všichni, kteří se zachovali statečně, kdykoliv museli čelit nesvobodě, totalitě nebo autoritářství. V tomto smyslu lze samozřejmě na navrhovaném zákonu ocenit to, že jde ještě nad rámec morálního ocenění, a to zejména v jedné části, a to se týká srovnání výše navrhovaných důchodů alespoň na průměrnou úroveň, protože těm, kteří se zachovali v minulosti statečně, bylo často zabráněno, aby vystudovali to, na co měli talent a schopnosti, a aby následně samozřejmě vykonávali povolání, pro která měli předpoklady. A to se samozřejmě odrazilo i na jejich nízkých příjmech a následně i nízko stanovených důchodech, a je nepochybně morálně v pořádku a spravedlivé, abychom tuto nespravedlnost řešili.

Složitější na navrhovaném zákonu je to, že vždycky je problematické, pokud jakýkoliv zákon hodnotí historii. Hodnocení historie by mělo být vyhrazeno vědcům, badatelům, vědeckým institucím, vysokým školám a nepochybně se o historii má vést i veřejná debata. Nikdy by však historie neměla být hodnocena zákony, to nikdy nevede k ničemu dobrému.

Nelze se samozřejmě do jisté míry v tomto případě hodnocení historie vyhnout, protože musíme stanovit určitá kritéria, podle kterých přiznáme těm, kteří se statečně zachovali, příslušný statut. Tato kritéria by však nikdy neměla přesahovat tu míru nezbytnou právě pro určení, kdo si naše ocenění a i výhody, které zákon upravuje, zaslouží a kdo nikoliv, a neměla by být přehnaně ideologická. To bohužel tento zákon zcela nesplňuje. Prolíná se to celým zákonem od preambule a dále.

Z toho vyplývá i jedna ze změn, které byly v ústavně-právním výboru přijaty. Nepochybně ne všichni, kteří by měli být oceněni podle navrhovaného zákona, byli obětí teroru. Teror v té definici samozřejmě velmi zužuje okruh lidí, protože ne každý, kdo byl postižen v době nesvobody, tak to bylo v důsledku teroru. Historie je samozřejmě mnohem barvitější, není černobílá, byla různá období v té tzv. době nesvobody a za teror se dají nepochybně označit jenom určité akty, které se v té době odehrály. A myslím si, že ocenění si zaslouží každý, kdo se zachoval v té době statečně a nejenom ten, kdo byl obětí teroru.

Nebudu se teď vůbec pouštět do debaty, jestli se dá hovořit o třetím odboji nebo nikoliv. Podstatné je řešení osobních statečných činů těch, kteří by měli nebo neměli být oceněni. Odboj jako takový mně nepřijde úplně případný. Myslím si, že ta činnost není zcela srovnatelná s prvním a druhým odbojem. Ale to, co mně vadí především, je, že se vyzdvihuje ozbrojená forma odboje, a to v pozitivní definici účastníků odboje a odporu proti komunistickému režimu. Myslím si, že ozbrojený odboj zcela jistě nebyl dominantní součástí odporu proti totalitě, a dokonce i nenásilné formy často vyžadují větší statečnost než forma ozbrojená. To znamená, že si myslím, že bychom se měli nějak vypořádat s tím, aby k tomuto neodůvodněnému preferování ozbrojené formy nedošlo.

Další problematická věc v zákoně, která opět souvisí se zplošťováním historie, je negativní definice účastníků odboje a odporu, tedy výčet kategorií, skupin lidí, kteří

jsou automaticky vyloučeni z toho, aby jim byl přiznán statut účastníka odboje a odporu, byť samozřejmě je to relativizováno, některými ustanoveními lze to prolomit.

Myslím si, že bychom měli vyjít z obecné definice, že vyloučen by měl být každý, kdo jakýmkoliv závažným způsobem vystupoval proti svobodě, demokracii a ochraně lidských práv a základních svobod. A takto obecně formulovaná definice, ať už osobní účast, nárok na přiznání statutu bude posuzovat ministerstvo nebo jiný orgán, umožní tato obecná definice, aby jak ty dobré, tak ty špatné skutky každého žadatele byly posouzeny v celé jejich šíři. A nepochybně i ten, kdo bude rozhodovat, přihlédne ke všem kategoriím, které jsou v zákoně v negativní definici uváděny i dnes, a přihlédne možná i k některým dalším, nejenom k těmto. A na druhou stranu na uvedené kategorie nebude nahlíženo plošně.

Nejsem si jistý, jestli například, když vylučuje absolventy nebo studenty vysokých škol vojenského typu, jestli někdo, kdo ve svém mládí studoval třeba informační technologie na vojenské škole, automaticky má být považován za někoho, kdo si nezaslouží naše uznání, byť třeba pak se mnohokrát zachoval statečně v odporu proti nesvobodě v jakékoliv její formě.

Další věc, která je podle mého názoru sporná, a to právě vzhledem k poměrně velké ideologické vypjatosti diskuze o této věci, je ta skutečnost, že o uznání statutu mají rozhodovat úředníci ministerstva obrany. Nechci předem zpochybňovat jejich kompetenci a nestrannost. Ale myslím si, že pokud budou rozhodovat úředníci, tak se zcela přirozeně budou dostávat pod poměrně silný politický tlak, aby uznali nebo naopak neuznali postavení toho konkrétního žadatele.

V této souvislosti si myslím, že by bylo vhodné, aby Etická komise, která byla do zákona doplněna v Poslanecké sněmovně, nebyla pouze odvolací komisí, ale aby byla tím orgánem, který bude rozhodovat v první instanci a zároveň jednoinstančně, protože tím se odstraní, aspoň do jisté míry, politický tlak, který může být přítomen.

Etická komise, doplněná do návrhu zákona navíc v Poslanecké sněmovně, je legislativně poměrně nedotažená, kromě toho, že není upraveno její postavení ve struktuře státní správy. Jaksi mlčky, automaticky se předpokládá, že bude zřízena při ministerstvu obrany, ale v zákoně to nikde uvedeno není.

A navíc je tam problém i s jejím postavením jako odvolací komise, protože v jakémkoliv správním řízení, a řízení o přiznání statutu účastníka odboje a odporu je správním řízením, odvolat se může ve správním řízení pouze účastník tohoto řízení. A z toho vyplývá, že tato Etická komise může posuzovat odvolání pouze v těch případech, kdy žádost účastníka bude ministerskými úředníky zamítnuta. V tom případě se účastník může odvolat. Není tady ale možnost přezkoumat rozhodnutí úředníků v těch případech, kdy z morálně sporných hledisek uznají někoho za účastníka odboje a odporu. V tom případě tady totiž není nikdo, kdo by se mohl odvolat tak, aby tato Etická komise mohla podobné případy posoudit. Zmínit bych samozřejmě mohl ten nejkřiklavější, když je otázka, jestli vůbec požádají a jestli by jim tento statut byl přiznán. A to je případ bratrů Mašínů a jejich skupiny.

Vzpomněl jsem si teď ještě na další věc, která s tím souvisí a která je v § 4 odst. 4. Tam jsou vyloučeni z uznání statutu účastníka odboje a odporu ti, kteří byli vedeni při svém jednání zavrženíhodnou pohnutkou, dopustili se zavrženíhodného jednání směřujícího k popření hodnot svobody a demokracie či zvláště zavrženíhodného jednání směřujícího k popření individuálních základních lidských práv.

Myslím si, že je zcela přirozené, že takovým osobám by nemělo být přiznáno jak morální ocenění, tak ty výhody, které vyplývají z předloženého zákona. To je zcela v pořádku, nebýt za tímto textem dovětek – a tomuto jednání se v rámci akcí

směřovaných proti komunistickému režimu v Československu bylo možné vyhnout. Bývá to označováno právě za mašínovskou klauzuli. A myslím si, že jestli někdo zvláště zavržením hodným jednáním směřujícím k popření individuálních základních lidských práv, pokud se takového jednání dopustil, považuji za zcela přirozené, že takovému člověku by morální ani jiné ocenění přiznáno být nemělo.

Poslední problematika, která je podle mého názoru trochu sporná, je úprava soudních rehabilitací, protože už podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci bylo možné přezkoumat trestní rozsudky tam, kde tresty byly uloženy za řekněme politickou činnost nebo měly nějaký represivní charakter a ve svobodných poměrech by takové tresty nepřicházely v úvahu.

Bylo tady druhé kolo soudních rehabilitací podle § 6 zákona č. 198/1993 Sb. o protiprávnosti komunistického režimu. Tam ten přezkum byl velmi široký. A mám určité pochybnosti, bude-li třetí kolo přezkumu, když potřetí soudy budou přezkoumávat tu samou věc podle velmi podobných kritérií, jestli rozhodnou jinak než rozhodly v minulosti. Ale zaznamenal jsem, že je tady poměrně silná poptávka, aby tato možnost zde byla.

A ještě bych se vyjádřil k rychlosti, která je samozřejmě nezbytná, protože řada těch lidí, kteří by si naše ocenění zasloužili, nebo ocenění celé společnosti i ocenění tímto zákonem, je skutečně v pokročilém věku a je potřeba konat poměrně rychle. Myslím si, že pokud my tady upravíme návrh zákona v tom duchu, v jakém jsem mluvil, a vrátíme zákon Poslanecké sněmovně, tak zdržení je v řádu týdnů a domnívám se, že nejpozději koncem měsíce srpna by tento zákon mohl být schválen.

Ale je tady podstatně větší hrozba, která může prodloužit rozhodování o uznání statutu nebo vydání certifikátů pro účastníky odboje a odporu proti komunistickému režimu, a to je, že se mluví o počtu žádostí, že budou minimálně v tisících, dokonce ta nejkrajnější čísla mluví až o počtu 50 000 žádostí. Na to bude samozřejmě muset být vytvořen na ministerstvu obrany poměrně velký aparát. Víím, že se ministerstvo už připravuje. Předpoklad je, že tuto agendu bude vyřizovat přinejmenším třicet lidí a samozřejmě i další zaměstnanci v navazujících institucích, jako třeba archivů, bezpečnostních složek nebo v ÚSTR, a vyřizování žádostí v tomto množství může být samozřejmě poměrně zdlouhavé. Čili tady vidím mnohem větší riziko z hlediska rychlosti než v samotné proceduře projednávání, která doopravdy je otázkou týdnů a nikoliv měsíců.

Jak jsem říkal, v podrobné rozpravě bych se vrátil podrobně k některým pozměňovacím návrhům. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, pane senátore. A ptám se, zda někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat? Takový návrh není předložen, a proto otevřeme obecnou rozpravu. Kdo se hlásí do obecné rozpravy? Jako první se přihlásil pan místopředseda Petr Pithart, prosím, aby vystoupil, připraví se pan senátor Jaromír Štětina.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Vážený pane předsedo, vážené paní kolegyně, páni kolegové. Když Senát před časem odmítl původní verzi projednávaného zákona, byli jsme my, kteří jsme pro odmítnutí hlasovali, označováni řekněme všelijak... Ti, kteří nám podsouvali nízké osobní důvody, by se nám možná měli v duchu omluvit.

Ted' totiž dostáváme z velké části zapravdu. Návrh se nám vrací v podobě, která je od první verze na řadě míst k nepoznání. Je to verze přijatelná.

Základní problém ovšem zůstává. Mají zákonodárci závazně rozsuzovat dějiny, známkovat je a hodnotit jejich aktéry? To vše s rizikem, že po nějakých příštích volbách je budou rozsuzovat jiní a tedy jinak? Má si zákon troufnout na to oddělit odboj a odpor s jistotou zkušeného chirurga? A mají mít státní úředníci patent na přidělování osvědčení jedněm a na palec dolů druhým?

Tento návrh je však už přijatelnější, a to z následujících důvodů: Nedává státním úředníkům poslední nezpochybnitelné právo přidělovat úctu. Zřizuje Etickou komisi.

Mimochodem, kdyby ti úředníci byli chráněni před námi politiky služebním zákonem, nebylo by to za jistých podmínek zcela nemožné. Ale služební zákon u nás platí, leč není už od roku 2002 účinný. To je ostuda, která znovu a znovu padá na naše hlavy. Jsme v Evropě už dlouho výjimkou.

Dále návrh zákona už rozumně rezignuje na bohorovnou ctižádost odlišit odpor od odboje. Návrh zákona o cosi citlivěji řeší případy, které by někdo označil za případy napravených zbloudilých či dokonce napravených hříšníků, kteří se pak dali na správnou cestu, na odboj či odpor. Takových případů, příběhů je ovšem v životě této země mnoho.

Dnes jsou tu před námi písmena a) až i) paragrafu 4 o překážkách přiznání, které si troufají tyto nečernobílé příběhy rozseknout. A tak se bude na ministerstvu obrany a v jednom státním ústavu a možná i v Etické komisi zvažovat, zda když někdo ukončil své členství ve Svazu československo-sovětského přátelství 25. srpna 1968, zda to stačí nebo nestačí k tomu, aby mu mohl být při jiných zásluhách přiznán statut účastníka odboje a odporu.

Zkrátka – zda je 25. srpen ono krátce po 21. srpnu, jak se praví v zákoně, nebo zda krátce je jen 22. srpna, nejpozději 23. srpna, ale 25. je už pozdě. Jak vidíme, absurdity zůstávají.

Návrh zákona by bylo možné vylepšit připravenými pozměňovacími návrhy zejména u právě citovaného paragrafu 4 by to velmi přispělo. Což místo zmíněné neopravitelné kazuistiky A – I by nestačila v pozměňovacím návrhu navrhovaná formule, kterou ještě jednou ocituji: zda účastníka odboje a odporu proti komunismu se nepovažuje občan, který se v době nesvobody dobrovolně, vědomě a aktivně významným způsobem podílel na potlačování svobody, demokracie a základních práv a svobod. Jistě, že by tato formule stačila a předešlo by se nekonečným často malicherným sporům.

Také etická komise by podle mého názoru mohla mít větší pravomoc, to je nebyť jen odvolací instancí.

Návrh zákona však neuděluje jen možnost přidělovat osvědčení a odznaky, ale napravuje nespravedlnosti, pokud jde o nízké důchody těch, kteří pro své postoje a činy nemohli zastávat místa, na která by jinak právem aspirovali. Měli podle toho nízké platy a na to dosud doplácení. Tady je náš problém. Tento návrh i s jeho neopravitelnými problémy lze vylepšit. Pozměňovací návrhy ústavně-právního výboru jsou podle mého názoru vesměs přijatelné, znamenají ale další odklady účinnosti zákona.

Volba etické komise, jejíž pravomoci by se výrazně zvětšily, by vznikala možná měsíce. Mezitím někteří lidé hodní úcty budou nadále pobírat trapně nízké důchody, pokud se toho dožijí. To je dilema, před kterým dnes stojíme.

Jsem proto spolu se svými kolegy z klubu senátorů KDU-ČSL připraven podpořit návrh, který přišel po naší kritice ze sněmovny. Podpořili bychom i některé připravené pozměňovací návrhy, kdyby se v rozpravě ukazovalo, že převažuje vůle ještě dále sněmovní verzi vylepšit. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane místopředsedo. Nyní vystoupí v rozpravě pan senátor Jaromír Štětina, připraví se pan senátor Pavel Lebeda.

Senátor Jaromír Štětina: Dámy a pánové, rád bych připomenul prostřednictvím pana předsedajícího svůj vzkaz kolegům z našeho včerejšího výboru pro zahraničí, obranu a bezpečnost. Vzkaz tkví v poděkování těm sociálním demokratům, kteří hlasovali pro usnesení schválit zákon tak, jak nám ho postupuje PS. Mé poděkování vašim prostřednictvím, pane předsedající, patří i těm, kteří se zdrželi a zákon nepotápěli. Víím, kolegové ze sociální demokracie, že sociální demokracie čelí velmi častým obviněním z kryptokomunismu. Myslím si, že je možné tomu čelit nejen slovy, ale i praktickými činy, k nimž patří i dnešní hlasování. Tolik na úvod.

Dále jsem chtěl říci, že jsem včera odjel do Jizerských hor, kde jsem v Železném Brodě navštívil pana Radomila Raju. Je jedním z železnobrodských skautů – roverů, kteří v červenci 1949 přežili nájezd 500 příslušníků SNB na ukrývající se rovery v Jizerských horách. Tenkrát začali zatýkat skauty a jizerští roveři se skryli na Vlašském hřebenu, což je nedaleko Jizerky a tam došlo ke zvláštní příhodě, kterou připomínám právě proto, že jsme mluvili na toto téma s kolegou Dienstbierem včera. Je to mašínovské téma. Roveři skrývající se v lese náhodou objevil koňák, který tam stahoval dříví. Roverům slíbil, že je nepráskne. Hned druhý den je samozřejmě práskl SNB a stálo to dva lidské životy. Stálo to také sedm zraněných. Pan Raja mi včera ukazoval díru v rameni a ještě dvě kulky do nohy. Mimo mrtvé a zraněné to stálo potom mnohaletá vězení asi 10 příslušníků této skupiny. Mluvím o tom proto, a nazývám to mašínovským tématem, že se stále objevuje argument, že Mašíni zabili nevinného člověka. Myslím si, že se nemůžeme dívat na činy odbojových skupin prizmatem mírového pohledu. Válka je jedno z největších zločinů, které člověk vymyslel a patří k nim i válka občanská. V každé válce platí dvě železná pravidla. První pravidlo zní: Když nezabiješ, budeš zabit. To se stalo těm dvěma zastřeleným jizerským roverům na Vlašském hřebenu. Druhé pravidlo války je, že ten, kdo zabije, je stejnou obětí války jako ten, kdo je zabit.

Osobně jsem znal pana Paunera a několikrát jsem se setkal s panem Mašínem. Myslím si, že Mašíni vědí, že jsou obětí války, která jim byla vyhlášena. Válku nelze posuzovat mírovým pohledem. Mějme to, prosím na paměti. Děkuji za pozornost.

Další část schůze řídil místopředseda Senátu Petr Pithart.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore, nyní promluví paní místopředsedkyně Senátu Alena Palečková. Má právo přednosti.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Kolegyně a kolegové. Chtěla bych upozornit na jednu věc. Právní norma, kterou projednáváme, se vztahuje k minulosti a proto je vnímána občas a někým citlivě a rozporuplně. Takové zákony samozřejmě máme a z klasické legislativy stanovující nějaké normy a pravidla pro budoucnost se vymykají. Svým způsobem tedy nemohou být napsány bezchybně, protože zákon a skutečnost se v těchto případech často míjejí. Více než u jiných zákonů u nich závisí na konkrétní aplikaci a konkrétním naplnění. Tak je tomu třeba i u zákona o druhém odboji, který byl přijat těsně po válce a tak je tomu i u zákona, který teď projednáváme.

V základu je naší původní senátní verzi bližší, v některých aspektech se liší. Jsou tam jistě momenty, kterých se trochu obávám, podobně jako konfederace politických vězňů mám trochu problém s finančním příspěvkem. Statečné ženy a muži, kteří bojovali proti nesvobodě, si jej jistě zaslouží a v některých případech jak předřečníkem zmiňovaný, se nám zdá až směšně nízký. Zakládá to ale větší pravděpodobnost, že se najdou chytráci, kteří budou chtít zákon zneužít. Chápu ale motivy poslanců. Je skutečně nedůstojné, když lidé, kteří se za naši zemi prali, žijí v mizerných podmínkách a někteří důstojníci státní bezpečnosti pobírají vysoké důchody.

Mohla bych jmenovat i další změny, u nichž je těžké říci, zda jsou k lepšímu. Jednu velkou přidanou hodnotu poslaneckého návrhu ale vidím. Byl přijat 132 hlasy poslanců, tedy více než ústavní většinou. Bez výjimky proti byli jen komunisté, u nichž je to pochopitelné. Počet poslanců, kteří hlasovali pro, je u takového zákona velmi důležitý. Těžko si dovedu představit, že by mohla být napsána ještě jiná verze, která by byla tak široce podpořena. Proto tento návrh podpořím a prosím vás o totéž. Dnes už to není rozhodování o tom, zda a jak lépe, ale zda vůbec chceme nebo nechceme ocenit ty, kteří se postavili totalitě a bezpráví, zda chceme nebo nechceme ocenit protikomunistický odboj. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: O slovo se přihlásil senátor Pavel Lebeda.

Senátor Pavel Lebeda: Vážené kolegyně a kolegové, pane poslanče, je naprosto ostudné, že 22 let žádná z vlád, která tady byla, ať středolevá, středopravá, pravá nebo levá nebyly schopny ocenit statečné lidi, kteří se postavili totalitě. Je to smutné a je to dluh zejména nás, politiků. Ovšem tato skutečnost překvapuje zejména u těch politických subjektů, které po celých 22 let zuřivě mávají antikomunistickými prapory a hrají s antikomunistickými kartami. Praporem se čas od času mává o to zuřivěji, když se dostaví volby nebo právě teď, kdy skandál vládnoucí koalice střídá jiný skandál, korupční skandál, střídá jiný korupční skandál a mávání vlajkou je kouřovou clonou. Zákon, který projednáváme, má pohnutý legislativní život, pohnutou anamnézu. Poprvé opustil Senát jako senátní aktivita v roce 2008 a přešel do Poslanecké sněmovny, kde ležel a ležel, jak často je osud senátních norem, které přejdou do sněmovny. Ležel tam tak dlouho, až přišly volby, garnitury se vystřídaly a legislativní aktivita Senátu tím byla zmařena.

Podruhé zákon opustil Senát a přešel do PS v říjnu 2010, ale už v prosinci téhož roku, tedy po změně složení Senátu, Senát stáhl zákon zpět. Došlo ke zpětvzetí. Rozpoutalo se peklíčko, kdy byl oranžovorudý Senát a spílání kryptokomunistů. I zde přítomný pan poslanec v tom směru byl poměrně slyšet.

K minulé normě. Vzhledem k tomu, že jsem se účastnil diskuse, opakuji to, co jsem tenkrát řekl, že zákon nebyl ani tak legislativní zmetek, jako legislativní potrat. Jak obsahově, tak legislativně a právně naprosto žalostná norma. Také z toho důvodu byl odmítnut historiky. Dopisy mám schované, byly jich stovky od odborných pracovníků ústavů, vysokoškolských profesorů, ale odmítli ho i sami disidenti, účastníci odboje. Chyby tam byly zjevné, bylo jich spousta, některé byly až směšné. Takový pokus o kvantifikaci odbojové činnosti, že kdo se vzpíral určitou dobu, nebo byl určitou dobu kriminalizován, sáhl jen na to, že byl jen odporář, a když se vzpíral o něco déle, byl odbojář. Byly to směšné normy.

Také rozhodující slovo, které měl Ústav pro studium totalitního režimu jako instituce neustále zmítaná vnitřními rozpory a nepoživající zvláštní odborné pověsti,

v tom měla význam. Také morální oceňující norma bez jakékoliv kompenzace materiální i sociální byla špatná, bylo to poklepání na rameno.

Když si odmyslím rétoriku pravicových zákonodárců, jsou mnozí v podstatě rádi, že tato příšerná norma je smetena ze stolu, že dnes už nepatří na světlo světa.

Resuscitace tohoto zákona, jak ji provedla skupina poslanců, nebyla tak příliš zdařilá. Byla řada připomínek i z vlády, ale komplexní pozměňovací návrh ústavně-právního výboru ve sněmovně ty chyby do značné míry napravil. Především zrušená byla ta úsměvná kvantifikace, upozaděn byl Ústav pro studium totalitních režimů a především se tam objevily sociální a materiální kompenzace pro ty oběti. Zůstaly chyby, ty byly tady celkem přehledně i kolegou Dienstbierem i panem místopředsedou Pithartem popsány, takže je vezmu jenom zhruba a komplexně. Problémy jsou s těmi osobami vyloučenými z tohoto procesu. Stále zcela nezmizela obava, aby zvláště zavrženíhodné nepromlčitelné činy nebyly klauzulkou, nestaly se promlčitelnými, nedej bože adorování hodnými. Také úředník ministerstva obrany jako morální arbitr, který stanovuje, který čin byl obzvláště statečný a který postoj byl zejména chvályhodný, mi přijde trošku nepřípadné. Ta etická komise je institut správný, nicméně jak její složení, její působení, její ukotvení v tom systému, její definování je velmi nejasné. A nemohu konec konců ani zapomenout na to, co tady říkal pan místopředseda Pithart, a to co říkal můj nezapomenutelný přítel nedávno zesnulý kolega Jiří Dienstbier starší, samozřejmě, o tom, že přijímat zákony minulosti je velice ošidné. Z toho všeho plyne pro mě jeden závěr, že ten zákon je mizerný. Nicméně já celý svůj aktivní život jsem prožil převážnou většinu v komunistickém režimu. Měl jsem svoji práci a měl jsem ji rád. A měl jsem svoji rodinu a měl jsem ji rád. A i když jsem potíže s tím režimem měl, nebylo mi dovoleno dosáhnout na kandidaturu věd, nikdy jsem nesměl vycestovat, atd., přesto jsem v sobě nenašel odvahu vystoupit energicky, rozhodně vystoupit proti režimu.

A proto o to víc si cením těch lidí a skláním se před jejich odvahou, protože jsem to nedokázal. Snad se i trochu stydím. Takže i přes to, že zákon je takový, tak pro něj zvednu ruku také proto, že ti lidé, kterých se to týká, už toho prožili podstatně víc, než toho ještě na tomto světě prožijí. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Nyní se o slovo přihlásil pan senátor Václav Homolka.

Senátor Václav Homolka: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, vážený pane poslanče, kolegyně a kolegové, při projednávání tohoto zákona v minulém období jsem vystoupil s tím, a bylo to také po jednom z řečníků, který měl stejné jméno, jako jeden z našich předřečníků, že není vhodné vystavovat nějaké osvědčení za hrdinství a politickou objednávku. Navíc jen tomu, kdo si o to sám požádá, a to přímo zákonem, podle mě účelovým. Také zřízení etické komise k tomuto účelu se mi zdá nevhodné. Už proto, že se s jejím fungováním počítá na desítky let. Viz pětileté období členů s tím, že nemůže nikdo být zvolen více než dvakrát za sebou. Nakonec stejně rozhodne ministerstvo.

Takový postup pak může mít spíše negativní dopad i pro potenciální hrdiny. Nejenom z toho časového hlediska, s ohledem na jejich stáří, ale často dochází i k různým názorům na jejich čin nejen mezi různými politickými stranami, ale i uvnitř jednotlivých stran. Příkladem mohou být bratři Mašínové nebo skupina kolem nich.

Jinak si myslím, že jde spíše o boj v ideologické rovině. Tady se omlouvám předkladateli, že s ním nesouhlasím. Každý režim by se měl snažit být lepší než ten, který on sám odsuzuje. Což jistě občané víc ocení. Konečně svůj názor vyjádří například ve volbách.

Možná by stálo za to říci, jak se definuje komunismus. Proti čemu se vlastně bojovalo, jestli to spíš nebyl boj proti konkrétnímu režimu, proti zneužití a zneužívání moci. Protože komunismus u nás nikdy nebyl. Určitě ne jako společenské zřízení. Takže boj byl spíše veden proti totalitním praktikám moci. Takže pro ilustraci definice - komunismus je beztřídní společenské zřízení s jednotným všelidovým vlastnictvím výrobních prostředků, s úplnou společenskou rovností všech členů společnosti, ve kterém zároveň s všestranným rozvojem jednotlivců porostou i výrobní síly. A to na základě neustále se rozvíjející vědy a techniky, a ve kterém budou plně zabezpečeny materiální a kulturní potřeby všech lidí, takže se uskuteční zásada "každý podle svých schopností, každému podle jeho potřeb". Komunismus bude vysoce organizovaná společnost svobodných pracovníků, v níž plně zakotví společenská samospráva, práce ve prospěch společnosti se stane pro všechny životní potřebou, uvědoměnou nutností a každý bude uplatňovat své schopnosti tak, aby přinášel společnosti co největší užitek a současně se sám rozvíjel jako všestranná osobnost.

Takže komunismus určitě u nás nebyl a taková společnost byla a je jistě v současné době nereálná. Jako vize určitě není a priori špatná a pro lidi po válce, tak jak tady o tom bylo také hovořeno, že to je asi nejhorší období života lidí, válka, to byla určitá naděje, nebo ta vize se jim asi líbila. Podle mě tedy není důvod na takovou nějakou vzdálenou budoucnost rezignovat, i když chápu, že někomu se může zdát společnost bez elit utopii.

Já jsem přesvědčen, že si lidé mohou vládnout sami. Možná k tomu budou donuceni dalším vývojem, nevím, například když bude nedostatek pitné vody, i když z dnešního pojetí společnosti spíš dojde k nějakým vojenským akcím, aby si někdo pro sebe zabezpečil vodu přednostně. Takto zatím je morálka u nás vedena.

Pokud potenciální hrdinové bojovali za to, co tu máme dnes, tak by se jim splnil sen, mohou být ve své podstatě spokojeni. Je to pro ně určitá forma odměny.

Já jsem přesvědčen, že kapitalismus, stejně jako v minulém období komunismus, je jako pojem zneužíván a zneužit v současné době úplně podobným způsobem.

Jinak si myslím totéž, co někteří předřečníci, že za minulých dvacet let bylo dost času na to, vyznamenat hrdiny. Myslím si, že lidi umějí poukázat na to, kdo je hrdina a kdo se zasadí o společnost. Takže například pan prezident oceňoval hodněkrát, hodně lidí navrhuje Senát, nevidím důvod, proč bychom to měli dělat takovýmto – ještě komplikovaným zákonem.

Možná jsem poslední, omlouvám se, ale někdy se čeká dlouho na ocenění a dneska to byl zrovna příklad, kdy jsme vlastně svým způsobem oceňovali Anežku Českou, a to také trvalo poměrně dlouho. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. O slovo se přihlásil první místopředseda Senátu s právem přednosti, pan senátor Přemysl Sobotka.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane předsedající, kolegyně a kolegové, dámy a pánové, já jsem před chvilkou poslouchal přednášku o výhodách komunismu, že vlastně nikdy nebyl, že se jenom něco realizovalo, že to dělali komunisté. A také jsem tam zachytil větu, a teď nevím, jestli ji budu přesně citovat, že komunismus jako státní zřízení je sice vzdálená, ale přece jenom možnost. Já bych byl moc nerad, kdyby někdy v historii mé děti, vnuky a pravnuky potkala tato vzdálená možnost, že by tady reálně byl komunismus, který – a všichni to víme – měl od roku 1917 až do posledních let daleko větší počet obětí, než měl nacismus během druhé světové války a před druhou světovou válkou. Jestli to byla realizace, tak to byla realizace komunisty, kteří šli k té cílové fázi.

Já to nechci dále komentovat, protože mě osobně v podstatě tento projev malinko urazil, protože si myslím, že si občané ani Evropy a hlavně všech postkomunistických zemí, sovětského bloku nezaslouží vůbec tuto možnost, protože jsme si to prožili.

Malinko bych opravil pana místopředsedu Pitharta, Senát nikdy neodmítl senátní iniciativu, která vznikla tady. Senát ji stáhl z projednávání z Poslanecké sněmovny. To je jenom proto, abychom historicky nezapomněli některé věci.

Uznání třetího odboje, to je symbolika tohoto zákona. Myslím si, že k tomu bychom se také měli postavit, že lidé – a ne od roku 1968 až 1989, ale od roku 1948 až 1989 – v Československu bojovali ať tou nebo onou formou proti realizaci vzácné myšlenky, jak nám přednesl kolega, tzn. proti komunismu a proti jeho metodám. Takže nezapomínejme, že historie nezačala invazí okupačních vojsk v roce 1968, ale začala v roce 1948 a tam myslím, že byli skutečně ti političtí vězni nejvíce postiženi, protože tam byly popravy, tam také docházelo k dlouholetým vězňením.

Budme při projednávání tohoto zákona rozumní a opravdu se věnujme tématu, které se nazývá uznání třetího odboje, možnost stát se účastníkem tohoto odboje, a to tento zákon ve znění, jak přišel z PS, dává. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane první místopředsedo. Slovo má pan senátor Tomáš Grulich.

Senátor Tomáš Grulich: Vážený pane místopředsedo, milé kolegyně a kolegové, já nebudu na některé věci reagovat, ač bych rád. Ale mým přáním je, aby tato zákonná norma získala konečně platnost, a proto bych velice rád upozornil na takovou technickou záležitost. Tady se hovoří pořád o etické komisi, že by byla vhodnější. Když si přečtete, prosím, ten zákon, tak je tam napsáno, že rozhoduje ministerstvo obrany na základě toho, kdy si vyžádá informaci od Ústavu pro studium totalitních režimů, nebo od archivu bezpečnostních složek, nebo od historického ústavu nebo jeho složek. Teprve když dojde k tomu, že dojde ke sporu mezi tím, který žádá, a mezi tím, co rozhodne ministerstvo, nastupuje etická komise. Tak je to správné. Kdybychom nechali jenom etickou komisi, dovedete si představit, že tito členové si sednou do vlaku, do autobusu, odjedou do Jičína do archivu a tam budou bádát, zpravidla to ani neumějí. Takže nedovolme, aby to dělala etická komise. Etická komise je dobrá, že existuje, ale bude rozhodovat jenom ten spor.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám. Slovo má pan senátor Karel Šebek. Je to zatím poslední přihlášený do obecné rozpravy.

Senátor Karel Šebek: Vážený pane předsedající, pane poslanče, kolegyně a kolegové, já jsem se trochu připravil pro případ, že by to bylo potřeba. Po vystoupení jednoho z nás vidím, že je to potřeba pro osvěžení paměti. Přinesl jsem si jeden z dokladů, kterých je v Ústavu pro studium totalitních režimů v šanonech sedmnáct kilometrů. Je to protokol o zatčení a o domovní prohlídce mého spoluobčana, někdejšího pana Jaroslava Bartůška, který byl zatčen v roce 1950, následně mu byly zabaveny tři pušky lovecké, byl odsouzen ve vykonstruovaném procesu na 16 let, z čehož 8 let kopal na Bytízu uran, posléze byl amnestován. V roce 1968 se bál veřejně vystoupit, protože při svém propuštění v roce 1966 podepsal slib mlčenlivosti, vystoupil krátce po roce 1989 a v polovině devadesátých let zemřel se satisfakcí morální, nikoli satisfakcí finanční. Moje otázka je pouze řečnická – na co chceme dnes ještě čekat. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Slovo má senátor Jiří Dienstbier.

Senátor Jiří Dienstbier: Ještě krátce bych se vyjádřil k etické komisi, jak jsem zmiňoval na začátku, ona legislativně v předloženém návrhu z Poslanecké sněmovny není dotazena. V pozměňovacím návrhu ÚPV ve spolupráci s legislativou bylo její postavení upraveno, bez ohledu teď na to, jestli je to odvolací nebo přímo v první instanci rozhodující orgán. A právě byla navázána na ministerstvo obrany. K tomu, jak bude někam tato etická komise vyjíždět, provádět bádání – tak nepochybně v jejím rozhodování v tomto směru nebude žádný rozdíl, když budou rozhodovat úředníci ministerstva. Ani oni bádát nebudou. Proto zákon v obou variantách, jak v té, která přišla ze sněmovny, tak v té, kterou navrhuje ÚPV, předpokládá, že ten, kdo bude rozhodovat, bude spolupracovat s ústavem, s archivem bezpečnostních složek, s dalšími vědeckými institucemi a samozřejmě s ministerstvem obrany.

Navíc v návrhu ÚPV se počítá také s tím, že komise bude moci využít právě administrativní podpory ministerstva obrany, to znamená, řadu přípravných kroků budou stejně provádět úředníci, protože ta agenda, jak už jsem tady zmiňoval, podle počtu odhadovaného na tisíce, možná až na desetitisíce případů bude poměrně veliká. Čili etická komise – jejím úkolem by bylo, ať už bude odvolací orgán nebo prvoinstanční orgán, posoudit, zda jsou splněny podmínky. To jenom, aby tady nedocházelo k nepochopení toho, jaký bude postup rozhodování etické komise, jaké zázemí bude mít vytvořeno. Také jsou podstatné legislativní souvislosti, protože teď to není dotazeno, teď ta komise není nikde ukotvena. Ona se pohybuje ve vzduchoprázdnu.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Slovo má senátor Jiří Pospíšil.

Senátor Jiří Pospíšil: Pane předsedající, pane předkladateli, dámy a pánové, pan kolega Dienstbier se hluboce mýlí. Hluboce se mýlí v tom, jak pojímá postavení úředníka ve státní správě. Úředník je člověk, který rozhoduje podle zákona. Pokud hrozí nebezpečí, že jsou na něj vykonávány nějaké tlaky, které ovlivňují jeho rozhodování z důvodů politických, pak se zabývejme ministerstvem obrany a ne tímto zákonem. Pak se zabývejme tím, jak je možné, že jsou na něj vykonávány tyto tlaky. Já se domnívám, že s tímto zákonem to nemá nic společného. Pokud bychom přijali jako myšlenku to, že úředníci jsou politickými činiteli, pak zrušme všechny zákony a nahradíme je komisemi. To z toho logicky vyplývá. Prostě ten, kdo rozhoduje o důchodu, kdo ví, jestli není ovlivněn nějakou stranou. Ten, co rozhoduje o tom, jestli byl spáchán přestupek, tak kdo ví, jestli nemá známé v politických kruzích. A dělejme opravdu komise etické všude. Ať rozhodují etické komise. To je představa skoro bych řekl až anarchistická. Prostě státní úředník je tu od toho, aby postupoval podle zákona. Kontrolu má ta etická komise a samozřejmě existují i postihy za to, když podle zákona postupovat nebude. A jestli máme politicky zaměřené a politicky ovlivněné úředníky, pak se to jmenuje korupce a bojujme s korupcí. Ale neměňme kvůli tomu zákony. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Slovo má pan senátor Petr Bratský.

Senátor Petr Bratský: Děkuji za slovo. Nebudu příliš zdržovat, ale kolega Štětina zmínil jeden příběh, který velmi dobře znám a mně to přece jenom nedá, protože v tom příběhu je jeden veliký protiklad. Na jednu stranu bratří Mašínové, na druhou skupina roverů. V příběhu roverů došlo právě k tomu, že je náhodou odhalil v lese, těsně u hranice, nějaký pastevec. Bratrům Mašínům by se nikdy nestalo, aby toho člověka nezastřelili, protože by je to bezprostředně ohrožovalo v té chvíli. Oni byli vycvičení vojáci. Ty rovery vedl také vycvičený voják a chtěl ho zastřelit. A dva hoši ho přesvědčili, že střílet nemá. A v něm zvítězila možná výchova maminky nebo babičky, co já vím, většinou tyto ženy na nás tak působí, žen překonal veškerý výcvik, který v sobě měl, protože on jediný – neboť z nich byl nejstarší – prošel válkou, prošel osvobozujícím bojem jako partyzán, byl vycvičen, a toho člověka nezastřelil. A to ho – a ještě jednoho – stálo život, a mnohé další z nich léta žalářů. Těch lidí v žalářích bylo mnohem víc. Víme dobře, že ta čísla jdou do desítek tisíců. Víme, že byla spousta mrtvých, postižených. Týkalo se to skautů, sokolů, kléru, určitě mnohých, kteří bojovali za zem, řada z nich dostala dokonce vyznamenání prezidenta Beneše po válce. Zním příběhy statečných žen, které byly kousek od cely Milady Horákové.

Mohl bych jmenovat a jejich příběhy mě dost formovaly. Tito lidé si zaslouží morální ocenění. To morální ocenění v tomto zákoně je důležitější než to drobné finanční. A těch osob už je strašně, strašně málo. Moc prosím, abychom toto také vzali na vědomí. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Zatím jako poslední přihlášený promluví místopředseda Senátu Zdeněk Škromach.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Vážený pane předsedající, vážené paní senátorky, páni senátoři. Já myslím, že je chybou, že podobný zákon nebyl přijat už před 20 lety. Já myslím, že to, že vlastně řešíme tyto záležitosti dnes, kdy pamětníci už mnohdy zemřeli a příběhy popisují ti, kteří je slyšeli z doslechu – ona ta doba nebyla jednoduchá. Já jsem přesvědčen o tom, že nemá smysl říkat, teď ten zákon byl lepší, uděláme ho líp. Našla se shoda v Poslanecké sněmovně, která byla jasně průřezově mezi poslaneckými frakcemi. Já bych doporučoval, aby Senát tento zákon schválil tak, jak tady je, a abychom už ten proces nezdržovali. 20 let je dlouhá doba, a já myslím, že i těch pár týdnů, o které to zkrátíme, bude dobře.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane místopředsedo. Ptám se, zda se ještě někdo hlásí do obecné rozpravy? Nikdo. Rozpravu končím a táži se pana navrhovatele, chce-li se vyjádřit k obecné rozpravě? Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Petr Tluchoř: Děkuji. Vážený pane místopředsedo, dámy a pánové. Mnohokrát děkuji za tu rozpravu.

Chtěl jsem se vyjádřit v tuto chvíli, protože tam jeden drobný problém vidím. Ale jako základní vidím, a to podstatné vidím to, že mezi oběma komorami – aspoň z těch vystoupení – panuje základní shoda na tom přístupu k tomuto zákonu. Připomínky, které vznesl proti sněmovní verzi tohoto zákona ústavně-právní výbor Senátu, jsou, musím říci, ve velké většině stylistické, čímž vůbec nemyslím technické, nebo technicky stylistické. Ta věcná změna tam je, co se týče způsobu vydávání osvědčení pro účastníky odboje. K tomuto chci říci jediné. Rozumím snaze zajistit co nejobjektivnější rozhodování. Bohužel podle mého názoru tento pozměňovací návrh má jednu podstatnou vadu, a to nemluvím o technických

problémech, které nepochybně nastanou. Sám pan senátor mluvil o desítkách úředníků, kteří se na to chystají.

K té otázce komise, tak ten problém bude samozřejmě velmi podobný, ale o tom nemluví. Mluví o tom, že ruší ten pozměňovací návrh podle mého názoru v první rozhodující instanci a zbavuje tak odbojáře jediné možnosti odvolání proti případnému zamítavému posudku. Právě k tomuto účelu měla sloužit etická komise, a pokud z ní učiníme prvoinstanční místo rozhodování, a explicitně v pozměňovacím návrhu říkáme, že proti jejímu rozhodnutí není odvolání, tak myslím, že připravujeme žadatele o možnost proti výsledku – proti rozhodnutí se odvolat, což si myslím, že není spravedlivé. Proto samozřejmě bych vás rád požádal, jakkoli budu respektovat jakékoli rozhodnutí Senátu, bych vás požádal o podporu tohoto zákona ve verzi, kterou sem přinesla Poslanecká sněmovna. Děkuji pěkně.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane navrhovateli, pane poslanče. Ptám se, zda si přeje vystoupit zpravodaj ústavně-právního výboru. Prosím, pane senátore.

Senátor Jiří Dienstbier: Já zkrátím svoje vystoupení maximálně. Hlavní argument, který tady padá, je tlak času, že musíme postupovat rychle, kdybychom vraceli zákon Poslanecké sněmovně, tak se proces prodlouží – není to pravda. Podívejte se na poslední ustanovení navrženého zákona, a to je účinnost v § 13 – tento zákon nabývá účinnosti dne 17. listopadu 2011. Tedy žádné problémy z toho, pokud se pokusíme zlepšit text zákona, nehrozí, protože předpokládám, že Poslanecká sněmovna o tomto bude hlasovat na své nejbližší schůzi, která začíná koncem srpna a stále ještě bude 2,5 měsíce na to, aby se celý proces rozběhl, dokonce je tam i velmi dostatečný prostor na to, aby jak Poslanecká sněmovna, tak Senát, tak i vláda, určily 3 své zástupce v etické komisi.

To znamená – není tady žádné nebezpečí z prodloužení, pokud ten zákon v lepší podobě s pozměňovacími návrhy vrátíme Poslanecké sněmovně, protože tak jako tak nenabude účinnosti dříve než 17. listopadu.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane kolego, a ptám se pana zpravodaje garančního výboru, zda se chce k proběhlé rozpravě vyjádřit? Poslední slovo. Ne, pan zpravodaj nechce vystoupit. Takže je na nás, abychom přistoupili k hlasování. Konstatuji, že byl podán jediný návrh na schválení návrhu zákona. A po znělce o tomto návrhu budeme hlasovat.

Takže ještě jednou, byl podán návrh schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. V sále je přítomno 70 senátorek a senátorů, potřebný počet pro přijetí návrhu je 36. O tomto návrhu dávám hlasovat. Zahajuji hlasování.

Kdo jste pro, zvedněte ruce a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji vám. Kdo jste proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruce.

Hlasování skončilo - (Potlesk.) - přijetím návrhu. Registrováno bylo 71 senátorek a senátorů, kvorum bylo tedy 36. Pro byly 44 hlasy, proti 4.

Tím projednávání tohoto bodu našeho programu skončilo. Děkuji panu navrhovateli, děkuji zpravodajům. Otevírám projednávání dalšího bodu našeho programu, kterým je

3.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 137)

Tento návrh zákona jste obdrželi jako senátní tisk č. 137. Návrh uvede pan poslanec Pavel Staněk, kterého nyní prosím, aby nás seznámil s návrhem zákona. Vítáme vás, pane poslanče, prosím, můžete nás oslovit. Prosím.

Poslanec Pavel Staněk: Pane předsedající, děkuji za udělení slova. Dámy a pánové, dobrý den přeji.

Po těžké materii, kterou jste právě projednali a úspěšně schválili, si dovoluji předložit také materii velmi těžkou, byť z jiného soudku. Je to návrh zákona, kterým se mění zákon o rodině ve znění pozdějších předpisů. Tento návrh jsem předkládal já v prosinci loňského roku, byl Poslaneckou sněmovnou přijat ve 3. čtení a postoupen vám k projednání a ke schválení.

Mínulý týden jsem se účastnil ústavně-právního výboru Senátu, kde, jak jsem zaregistroval, nebyl tento návrh podpořen a k vám do projednání jde s pozměňovacím návrhem. Já bych svůj návrh představil v nějaké koncepci, byť už si myslím, že ta diskuse, která kolem toho je vedena, více než možná rok, je zaznamenána i vámi. Určitě jste dostali spoustu mailů, korespondence a ataků, možná od různých skupin, ať už skupin pro nebo proti, nicméně já za těmito ataky, jak jsem tady zaznamenal, nestojím, žádné jsem nevyvolával, nicméně samozřejmě za kontakty, které podporují tento návrh, jsem rád.

Hlavním smyslem tohoto návrhu, který je předkládán, a je rozdělen na dvě části – v té 1. části je smyslem akcentovat více střídavou péči, dát jí větší prostor.

V té druhé části je řešeno popírání otcovství, respektive lhůty k popření otcovství tak, jak jsou upraveny nyní, jsou pozměněny v souladu – zaprvé: s tou potřebou, která je nyní dána v ČR, tak i jako reakce na Ústavní soud.

Hlavním smyslem té první části je akcentovat více střídavou péči v řešení porozvodové situace, reagovat – já se snažím v návrhu reagovat a následovat moderní trendy, které jsou ze zkušenosti z jiných států západní Evropy, které i při plném respektování zájmu dítěte a dodržení práv na rodičovskou výchovu jsou už realizovány např. ve státech skandinávských zemí, v Belgii, Německu – a loni byl podobný návrh projednáván i na Slovensku.

Evropský trend v tomto směru je jasný. U nás se v tuto chvíli stávající právní úprava sice řeší střídavou péčí, nicméně není nařizována, přílišně využívána. Tento institut je velmi spoře využíván a je využíván asi zhruba v našem případě ve 3 – 5 procentech.

To, že střídavá péče není zrovna oblíbeným institutem našich soudů, si všiml i v loňském roce Ústavní soud, který rozhodl ve 3 nálezech celkem průlomovými rozhodnutími, kdy sám říká, že střídavá péče je opravdu takovou Popelkou v rozhodovací činnosti soudu v rámci řešení péče o děti. Zároveň říká, že některé spory, které jsou vedeny, jsou vedeny tendenčně. A všimá si i toho, že výchovná shoda mezi rodiči nemusí být vždy na překážku k rozhodnutí o střídavé péči.

Současná právní úprava říká, že soud může svěřit dítě do střídavé péče obou rodičů, když jsou k tomu splněny podmínky. Ta moje úprava, kterou navrhuji, kterou máte v písemných podkladech a materiálech, říká, že soud v případě, že oba rodiče mají o výchovu zájem, jsou pro výchovu způsobilí, tak soud svěří dítě do střídavé péče, pokud to není v rozporu se zájmy dítěte. Není tam už potom ten text, který tam

byl dosud, a to je – jsou-li tak lépe zajištěny jeho potřeby. Neboť se domnívám, že je právně dostatečně saturováno právě v tom zájmu dítěte.

Nová právní úprava nejen že řeší slovíčko "může" nebo "svěří", tak rozděluje ještě střídavou péči a společnou péči, kdy je do § 26 uložen nový odstavec 3, kde navrhuji, aby soud schválil dohodu obou rodičů o společné péči. Čili dohodnou-li se rodiče o společné péči, soud pouze takovou dohodu potvrdí. Společná péče je institut, který je ještě složitější, než je střídává péče. Bude využíván zejména asi u partnerů, kteří zachovají stejné bydliště nebo budou obývat stejnou nemovitost, protože nemají třeba jinou finanční možnost nebo mají jiné vazby k tomu bydlišti. Čili vlastně zůstane situace výchovy naprosto stejná jako před rozvodem, akorát že manželé již nebudou manželé, rodiče zůstanou nadále.

I nadále soudy budou posuzovat svěřeni dítěte podle stávající právní úpravy. To znamená, budou se zabývat dokazováním těchto věcí, posuzováním, provedením dokazování podle občanského soudního řádu. Čili bude dál monitorováno a v podstatě i zkoumáno, jaké jsou potřeby dítěte, je-li v zájmu taková společná péči, jsou-li oba rodiče opravdu způsobilí k té výchově a mají-li oba o výchovu zájem. Normálně nadále si bude určitě soud opatřovat vyjádření pracovníků orgánů sociálně právní ochrany u dětí. Bude si jistě, tak jako nyní v případě svých nejasností, opatřovat znalecké posudky. To znamená, nebude nijak podle této novely, tohoto návrhu, omezena rozhodovací činnost soudů.

Proč mám pocit, že by mělo být společné péče více, než je tomu dosud?

Nejen z pohledu statistik, které, jak jsem uvedl, jsou u nás v porovnání s jinými státy trochu smutné, ve smyslu střídávající péče, kdy hovoříme o 3 – 5 procentech, v 90 procentech je dítě svěřováno do výlučné péče matky, v jiných státech je to 10, 15, 20 i více procent. Hovoříme-li třeba o Francii – to je velmi podobná země naší zemi, tady se skutečně bavíme o 15 procentech. To je si myslím porovnatelné a srovnatelné s naší právní úpravou.

Proč tedy, ještě jednou, proč víc než dosud?

Základní odpověď je podle mého jednoduchá – dítě má právo na oba rodiče v maximálním rozsahu a jejich rozchodem by měl samozřejmě trpět co nejméně. Současně však – a to je velmi klíčové – mají oba rodiče právo na své dítě, pokud nejsou vážné důvody, které by tomu měly bránit.

Existuje jistě nepřeberné množství řešení porozvodové situace, porozvodových vztahů rodičů s dětmi. Rodiče si samozřejmě v takové situaci mnohdy nevědí rady, mísí se jakási našťavanost na partnera, řeší se majetkové a sociální potřeby, a určitým způsobem tento moment není jednoduchý nejen pro rodiče, je samozřejmě velmi složitý i pro děti.

Ty pocity rodičů se určitě mísí s pocity tím, aby neublížili svým dětem a snaží se najít pro to co nejvhodnější řešení. Tady já se domnívám – a na tom se můžeme shodnout, že společná péče, společná výchova obou rodičů, v tomto případě s využitím institutu střídávající péče, je více než vhodnou.

Neexistuje žádné univerzální uspořádání řešení, neexistují obecné principy, a to je právě ta společná výchova obou rodičů.

Abychom tedy nebyli zcela nespravedliví, aby to nevyznělo, že v tuto chvíli pouze kritizují stávající stav, je pravdou, že v 90 procentech, kdy soudy rozhodují ve prospěch matky, mnohdy nedochází k tomu, že otec třeba má vůbec zájem o takovou výchovu. Je to skutečně individuální posouzení. V každém případě bohužel se někdy stane ta možnost pouze nutností, protože otec opravdu o tu výchovu zájem nemá. Tak je celkem přirozené, že dítě se svěří do péče matky.

Nicméně se domnívám, že v tuto chvíli dnes opravdu to vnímám jako společenský problém, že více mužů se hlásí k výchovným aktivitám, které doposud třeba i vykonávali ve společném manželství. To manželství se mohlo rozpadnout v jakékoli podobě, z jakéhokoli důvodu – ať už si partnerka našla jiného partnera, nebo si partner našel jiného partnera, samozřejmě to může být rozhodující i pro to vnímání, pro to řešení situace. Nicméně řada otců si nyní uvědomuje, že opravdu odchodem od manželky, nebo manželky od něj, nekončí jeho povinnosti. Rád by se péči dítěte věnoval dál a rád by se o dítě staral.

Současná právní úprava, jak jsem uváděl v počátku, hovoří, že soud může svěřit dítě do střídavé výchovy, bohužel jsou případy, nejsou ojedinělé, kdy soudy, ačkoli jsou shledány důvody, nebo účastníci jsou způsobilí, mají o výchovu zájem, třeba i pracovník OSPD – Orgánu sociálně právní péče o děti – potvrdí takovou možnost, s tím, že nevyhloučí kvalitu péče obou rodičů, tak soud prostě tomuto návrhu nevyhoví, protože vlastně nemusí. To je to klíčové. Bohužel to také nemusí ani odůvodnit. A to je velmi zásadní v tomto směru, ve vztahu k té novele, kterou předkládám.

Domnívám se také, že střídavá péče nebo respektive střídavá péče formou té společné péče o děti, je jistě mnohem víc výhodnější pro děti, kdy dítěti, dětem se dostane té výchovy z obou stran, jak ze strany otce, tak i ze strany matky.

Obě tyto péče jsou tedy stejné, spravedlivé a jsou v podstatě dítětem více akceptovány, protože co dítě řeší po rozvodu, je jistě to, že ztrácí jednoho z rodičů, to znamená – a myslím si, že to všichni si mohou ověřit, jak rodiče nebo prarodiče, když by se rozváděli v tuto chvíli, jak by jejich děti reagovaly – dítě nechce přijít ani o jednoho z rodičů, pokud samozřejmě jeden z rodičů není patologicky násilník nebo alkoholik nebo nějakým způsobem jinak narušená osoba.

Z tohoto pohledu se domnívám, že opravdu taková ta víkendová péče, která je vlastně většinou spojena s tím, že pokud je dítě svěřeno do výlučné péče jednomu z rodičů, tak druhému rodiči, pokud má o výchovu zájem, příliš mnoho prostoru nezbyvá, většinou se omezují ty výchovy na krátké periody, na krátké okamžiky. Jsou to převážně, tak jak mám zkušenosti ze své praxe, ze svého okolí, víkendové záležitosti, kdy otec, převážně otec, hovoříme-li o tom, že v 90 % je dítě svěřováno do péče matky, tak otec se dítěti věnuje samozřejmě pouze ty dva, tři dny, třeba od pátku do neděle.

Takováto výchova je podle mého názoru naprosto nedostačující, rozhodně není plnohodnotná a rozhodně se nemůže absolutně rovnat výlučné výchově, a to z jednoho prostého důvodu, že pokud mám dítě ve víkendové péči, budu se mu věnovat sice dva dny intenzivně, ale nebudu samozřejmě řešit ty starosti, které řeší rodič, který má dítě svěřeno do výlučné péče. V podstatě se dítěti dovolí ledacos, to, co by se normálně ve výchovném vzorci doma nedovolilo. Určitě se překročí i určité zažití návyky, které dítě má právě ze života s druhým partnerem.

Taková péče je podle mého názoru nedostačující a může se opravdu podílet i na psychologickém obrazu a psychologickém profilu dítěte, stává-li se později dospělým jedincem.

V tuto chvíli cítím samozřejmě určitým způsobem i určité kontraindikace střídavé péče, kde se domnívám, že opravdu není možné v řadě případů střídavou péči nařídit. Jedná se třeba o případy, kdy rodiče jsou od sebe příliš vzdáleni bydlištěm, dítě by mělo střídat třeba školu, dítě by mělo střídat přirozené podmínky nebo přirozené prostředí, ve kterém vyrůstá. V tomto případě si myslím, že to je přesně kontraindikace, kdy by soud neměl vůbec střídavou péči nařídit, protože by opravdu mohlo dojít k tomu, že dítě nejenom že bude mít dva "jakoby domovy", tak

bude mít ještě dvě prostředí, ve kterých má vyrůstat, a bude to pro něj podle mne i podle různých analýz a doporučení psychologů velmi náročné pro život.

Pokud jde o střídavou péči, nebudu v tuto chvíli asi hovořit víc, protože si opravdu myslím, že důvody pro a proti jsou velmi silné. Vyjmenoval bych tu spoustu dalších argumentů, proč by střídavá péče měla být primárním způsobem výchovy, protože podle mého názoru a názoru i dalších odborníků, dětských psychologů, na které mohu odkázat, je střídavá péče právě jedinou péčí, která simuluje v podstatě prostředí i po rozvodu, kdy oba rodiče se podílejí stejnou měrou na výchově dítěte.

Máme v tuhle chvíli jedinečnou možnost změnit určitou zažitou a podle mého názoru nezdravou praxi, kdy si soudy zautomatizovaly rozhodovací proces na velice jednoduchou premisu, a to tu, že dítě bude svěřeno převážně do péče matky. Pokud otec má o dítě opravdu zájem, není důvod nevyužívat tento institut víc, který je v zákoně o rodině zakotven už od roku 1998, což je poměrně dlouhá doba na to, aby se tento institut využíval. Vidíme i po tak dlouhé době, že se jedná o tři až pět procent v ČR, což se domnívám, že je málo.

Máme také určitě jedinečnou možnost, a vy v tuto chvíli máte jedinečnou možnost svým hlasováním potvrdit to, že dítě má skutečně právo na oba rodiče, stejně jako oba rodiče mají právo na své děti. Myslím si, že dítě nemůže být majetkem ani jednoho z rodičů, nemůže docházet k tomu, že dítě bude půjčováno tomu rodiči, který má o výchovu eminentní zájem a rád by se o dítě skutečně plnohodnotně staral a v podstatě se situoval do pozice jednomu víkendového rodiče.

Tak, jak jsem říkal, domnívám se, že simulace společné výchovy skutečně může nastat nejlépe právě při střídavé výchově, případně v institutu společné výchovy, který bude schválen soudem.

A naposledy domnívám se, a myslím si, že to také není nevýznamné, je určitým zásadním prvkem návrhu to, že se posílí pozice otců, posílí se mužská role při výchově dítěte jako přirozený vzor, který určitě má své místo při společné péči obou rodičů o dítě.

To jsou všechny důvody, které jsem vám chtěl uvést. Většina z nich je samozřejmě obsažena v důvodové zprávě, řadu návrhů jste si mohli určitě dočíst či dozvědět v médiích, a řadu z nich vám určitě psali jak osoby, které podporují tento návrh, tak i odpůrci tohoto návrhu.

Myslím si, že i ve sněmovně se strhla bohatá diskuze k tomuto návrhu. Předpokládám, že tomu

tak bude i tady, protože opravdu tento návrh je víceméně zrovna z těch návrhů, který rozděluje společnost na dva silné tábory, jak argumentačně pro, tak argumentačně proti. Předpokládám tedy, že i tady bude nějaká diskuze. Zaznamenal jsem ji i na ústavněprávním výboru vašeho ctihodného tělesa, takže předpokládám, že to bude i tady v plénu Senátu.

Ale nicméně nechci opomenout i druhou část mého návrhu, který je předkládán k vaší pozornosti. Je to návrh, jak jsem uváděl v úvodu, který se týká popírání lhůt, popření otcovství. Je to návrh, který zcela jasně reaguje na loňské rozhodnutí Ústavního soudu, které ruší k 31. prosinci 2011 právní úpravu, která v tuto chvíli existuje, kdy otec má popřít své otcovství vlastně ve lhůtě velmi krátké, a to šesti měsíců ode dne, kdy se dítě narodilo, a i Ústavní soud říká, že je celkem zvláštní, že by otec preventivně měl zjišťovat to, že je otcem. Domnívám se tedy, že tady je opravdu na místě potřeba zasáhnout, a Ústavní soud tak učinil.

V souladu s právními úpravami, které najdeme ve státech kolem nás v rámci Evropy, je navrhována lhůta tříletá, tedy do věku tří let dítěte, kdy se má určit otcovství.

Domnívám se, že tato část bude asi spíše nekontroverzní, protože opravdu navazuje na rozhodnutí pléna Ústavního soudu a asi nebude nikdo, kdo by zpochybňoval, že původní úprava je diskriminační, protože otec si skutečně preventivně nebude zjišťovat, jestli je nebo není otcem dítěte.

Dámy a pánové, domnívám se, že návrh, tak jak je předkládán komplexně, je návrhem dobrým. Předpokládám, že ho opravdu tady budete diskutovat. Nicméně požádám o vaši podporu tomuto návrhu. Domnívám se, a vyplývá to koneckonců i z právních analýz, že tento návrh neodporuje právnímu pořádku České republiky, neodporuje Ústavě a neodporuje ani úmluvám, mezinárodním závazkům, které máme jako Česká republika buď vůči Evropské unii, nebo mezinárodním institucím.

To je z mé strany asi všechno. Pokud pak budu moci ještě vystoupit v nějakém závěrečném slovu, budu reagovat i na vaše podněty a dotazy, které k tomuto návrhu budete mít. V tuto chvíli děkuji za pozornost.

Další část schůze řídil místopředseda Senátu Zdeněk Škromach.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane poslanče. Zaujměte, prosím, místo u stolku zpravodajů.

Organizační výbor určil garančním a zároveň jediným výborem projednání tohoto návrhu zákonu ústavně-právní výbor. Tento výbor přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 137/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Jiří Dienstbier, kterého žádám, aby nás nyní seznámil se zpravodajskou zprávou. Prosím, pane senátore.

Senátor Jiří Dienstbier: Vážené paní senátorky, páni senátoři, jak už tady bylo řečeno, jedná se o poslanecký návrh zákona, který byl předložen v Poslanecké sněmovně. Vláda se k tomuto návrhu vyjádřila právě k té části, týkající se střídavé péče, lehce kriticky, v tomto vyjádření byla určitá výhrada týkající se právě mezinárodních úmluv, že nové znění by mohlo i vyloučit to, aby byl zjišťován názor dítěte a i bez ohledu na tento názor by mohlo být rozhodnuto o způsobu výchovy.

Zákon byl v PS schválen, Senátu byl postoupen 28. června 2011. Jak už tady zaznělo, Organizační výbor určil garančním výborem ústavně-právní výbor, a ten po projednání tohoto návrhu přijal usnesení, v němž doporučuje Senátu Parlamentu ČR vrátit projednávaný návrh zákona Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR s pozměňovacími návrhy uvedenými v příloze tohoto usnesení – dostanu se k nim později – určil zpravodajem výboru mne a pověřil předsedu výboru senátora Miroslava Antla, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu. Tak se i stalo.

K obsahu návrhu zákona. Návrh se dá rozdělit na dvě části. První, o které tady obšírně mluvil zástupce navrhovatelů, se týká právě určité změny v rozhodování o střídavé výchově. Druhá část zákona upravuje problematiku popření otcovství.

Začnu druhou částí, protože ta je poměrně nekonfliktní, nevyvolává žádné emoce.

Úprava, týkající se popření otcovství, reaguje především na nález Ústavního soudu, který zrušil dosavadní znění § 57 odst. 1, a to s účinností ke konci letošního roku. Je tedy potřeba doplnit do zákona proceduru popírání otcovství, a návrh, který tady dnes projednáváme, tak činí způsobem, který je konformní s nálezem Ústavního soudu.

Dále jsou u popření otcovství řekl bych určité spíše technické změny, s tím, že je tady i určitý drobný posun v případě, že uplynula lhůta, stanovená pro popření otcovství. V dosavadním textu zákona je řečeno, že nejvyšší státní zástupce musí nyní nově podat návrh na popření otcovství.

Tato část, jak jsem říkal, nevzbuzuje žádné emoce, není problematická, a doporučuji, abychom v této části zákon schválili, resp. nečinili žádné změny.

Mnohem problematičtější je část, který se týká střídavé výchovy. Vyvolala obrovské emoce. Každý z vás pravděpodobně dostal desítky, ne-li možná už stovky mailů zástupců jednoho nebo druhého řešení.

Musím říci, že tyto emoce jsou poněkud zbytečné, protože význam není zdaleka takový. Změna podle mého názoru bude minimální, dokonce si myslím, že v aplikační praxi soudů se změna zákona nijak neprojeví, protože naštěstí jak ve stávající, tak v nově navrhované verzi je jako ústřední zájem dítěte, a to je samozřejmě správně, protože ať už se rozhoduje jakkoliv o výchově dítěte, vždy jeho zájem by měl být na prvním místě.

Zájem dítěte je samozřejmě poměrně komplexní kategorie a zahrnuje nepochybně i právo dítěte na vztah s oběma rodiči, a soud by i k tomuto, jako ke všem dalším okolnostem týkajícím se zájmu dítěte, měl přihlížet vždy.

A proto si myslím, že tím, že v obou zněních zůstává zájem dítěte, už dnes, pokud soud dospěje k závěru, že je v zájmu dítěte nařídit střídavou výchovu, pak tak učiní. Naopak, pokud to není v zájmu dítěte, neučiní tak dnes a neučiní tak ani podle nově navrhované právní úpravy. V každém případě se zejména, pokud to někdo z rodičů navrhne, musí vypořádat s důvody, proč nařídí nebo nenařídí střídavou výchovu, a opět podle stávajícího znění i podle nově navrhovaného znění zákona. Proto ty emoce, ta očekávání, která jsou s novelou spojena, jsou podle mého názoru skutečně značně přemrštěná.

Ovšem to, co považuji za problematické, jednak je i to, co připomněla vláda, že nové znění by mohlo vyloučit vyjádření dítěte, tam, kde to samozřejmě přichází v úvahu, tedy u starších dětí, a mohlo by být rozhodnuto, aniž by se soud zajímal o jeho názor nebo dokonce by musel třeba i v rozporu s jeho názorem rozhodnout, pokud by byly splněny podmínky tak, jak jsou nově formulovány v navrhovaném znění paragrafu 26, odst. 2 zákona o rodině.

Nešťastné je rovněž to, že se klade důraz na jakýkoliv způsob výchovy, protože jediným kritériem, jak už jsem poznamenal, by měl být právě zájem dítěte. Proto považuji novou úpravu za ne zcela šťastnou a doporučuji, abychom ustanovení, která se týkají střídavé výchovy, v tomto návrhu zákona, vypustili a v tomto smyslu se usnesl i ústavněprávní výbor, který doporučuje, abychom dnes přijali pozměňovací návrh, podle kterého se v článku 1 vypustí body 1 a 2. To je právě úprava paragrafu 26, drobná změna ve formulaci rozhodování o střídavé výchově. A zároveň abychom v článku 2 v nadpisu vypustili slovo "přechodné". To je technická záležitost. A dále abychom v tomto článku vypustili bod 1. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Zaujměte, prosím, místo u stolku zpravodajů.

Ptám se, zda někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat? Ale protože takový návrh neregistruji, otevírám obecnou rozpravu. Do té se písemně, tedy přednostně přihlásili páni senátoři, nejdříve tedy pan senátor Vladimír Dryml, kterému dávám slovo.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedající, vážený pane poslanče – předkladateli, kolegyně a kolegové. Omlouvám se těm kolegyním, které jsem předběhl tím, že jsem se do rozpravy přihlásil písemně, ale tak je to v jednacím řádu.

Chtěl bych říci, že mě velice překvapilo to, kolik emocí, kolik pravd a možná i nepravd z jedné i druhé strany je kolem této novely, která podle mého názoru pouze určitým způsobem dává trochu větší šance otcům. Je to asi tím, že neřešený problém, palčivý problém společnosti, který se dotýká velkého množství českých rodin, se neřeší tak, jak by se řešit měl. A možná, že to také svědčí o špatné, zdůrazňuji špatné práci české justice.

Slovutný Senáte. Já jsem velmi konzervativní člověk ve věcech rodiny a rozvodů. Chtěl bych tady uvést několik statistických dat. Česká republika drží světový rekord v rozvodovosti. Za rok 2010 byla rozvodovost přes 67 %! Česká republika drží druhý nelichotivý rekord, a to v počtu dětí svěřených po rozvodu do výlučné péče matky. Je to 93 %! To znamená, že 93 % otců rodin jsou asi i špatní.

Česká republika drží další světový rekord, a to v tom, kdy si ženy podávají žádost o rozvod více než dvakrát, než muži. Praha má rekord až 75 % rozvodovosti. Ročně opatrovnické soudy řeší přes 25 tisíc případů.

O tom, jestli je nebo není střídavá péče dobrá nebo špatná, se můžeme mnozí přít. Všechno, co se děje po rozvodu je podle mne špatné, pokud ti dva se neumí nebo nechtějí dohodnout a musí to za ně rozhodovat soudy. Oba poškozují děti, ať se jim to líbí nebo ne.

Odpůrci samozřejmě říkají, že střídavá péče je špatná, že stresuje dítě, komplikuje mu život a výchovu. Ano, ale možná to není tak skvělé ani v úplné rodině. Proto odmítat jakoukoli změnu je velmi nešťastné.

Dále je zde tvrzení, že současný zákon střídavou péčí umožňuje, a také nám to bylo řečeno včera na klubu jistými soudkyněmi, a tedy nemělo by se nic měnit. Jenže vše musí uplatňovat soud ovšem – to je nutné zdůraznit – nedělá to, i když to může dělat, nedělá to, protože to většinou soudkyně nemusí dělat, a proto rozhodují v obrovské většině automaticky, a to tak, jak jsem uvedl ze statistiky.

Ani by se nemuselo nic změnit, pokud by soudy rozhodovaly tak, aby zohledňovaly všechno, co se zohlednit má a pak by se jistě našel důvod, proč jednomu nebo druhému rodiči se dítě má svěřit a proč by ho měl vychovávat. Nic na tom přece nezmění to, že soudce po rozsudku napíše, proč tomu tak je. Soudce by měl říci, proč považuje za lepší i pro dítě, aby ho vychovával jen jeden z rodičů a v 93 případech je to jen matka. Dítě má stejná práva jak na otce, tak na matku a důležité pro dítě je výchova obou rodičů. Jestli bude někdo říkat, že důležitější je otec nebo matka, domnívám se, že je to nesmysl. Důležité pro dítě je, aby si po rozvodu zachovalo oba rodiče. Víme dobře, že to, že se dítě svěřuje většinou do péče matky, je využíváno k určité pomstě, možná i k ekonomickému vylepšení druhého rodiče a vede to k tomu, že druhý rodič je často vymazáván z myslí dětí a rodič, do jehož péče je dítě svěřeno, mnohdy nedělá to nejlepší pro dítě, když postupuje tímto způsobem. Po letech se to pozná.

Děti z neúplných rodin mají také často následné výchovné problémy právě proto, že se na výchově nepodíleli oba rodiče, někdy možná chybí tvrdší ruka otce a na druhé straně laskavější slovo matky. Matka nikdy nemůže zastat i otcovskou roli a naopak.

Dále bych se chtěl vrátit k tomu, že oba rodiče by měli mít stejná rodičovská práva, pokud o ně stojí a že jsou si rovni. Nemůžeme diskriminovat jedno pohlaví vůči druhému, nebo naopak preferovat.

Tato novela není o plošném nařizování střídavé péče, ale především se snaží zlepšit posuzování zájmů dítěte. Pokud bude schválena, navrhuji schválit tuto novelu bez pozměňovacích návrhů, tak zajistí, aby děti, kde oba rodiče na tom mají zájem, aby nebyly automaticky svěřeny jen matkám. Je to i určitý signál pro české soudy, aby se zamyslely nad svou prací v této oblasti.

Novela mnoho problémů neřeší, hlavně u otců, kteří opouštějí rodiny a nejeví o ně zájem. Těch je také dost, ale platí to také i pro opačné pohlaví. Ti, kteří mají zájem a kterých bychom si měli vážit, novela by vrátila určitou naději a měla by jim vrátit zpátky otce. Neděláme si iluze, že se to hodně změní, ale soudce, který bude chtít střídavou péči zamítnout, to bude dělat i nadále, zaštití se zájmem dítěte, z důvodu vzdálenosti od bydliště, komunikace rodičů, atd. Tato novela mu tuto možnost nebere, ale je tady jedna zásadní věc, o které se mnoho nemluví. Rozhodnutí soudce bude přezkoumatelné! Proto se domnívám, že selepší práce a kvalita opatrovnických soudců, kteří řeší tyto nešťastné záležitosti. To je určitě velmi důležitý a potřebný posun, o který, doufám, všichni usilujeme. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Dalším přihlášeným je pan senátor Kubera.

Senátor Jaroslav Kubera: Vážený pane místopředsedo, vážený pane poslanče, kolegyně a kolegové. Přiznám se, že nejsem příliš kompetentní hovořit k tomuto tématu, protože mi chybí vlastní zkušenost. Nedávno jsme oslavili se ženou 50 let vzájemného soužití. Kdyby vám to náhodou nevycházelo s ohledem na můj věk, ujišťuji vás, že je to správně, protože spolu chodíme už od 7. třídy základní školy. Už to tak asi zůstane, protože když se podívám kolem sebe, mohl jsem dopadnout daleko hůř, takže mi to nestojí za to. Děti nemáme, jen dvě dcery. Nikdy s nimi nebyly žádné problémy, takže ani nevím, jak vypadá puberta. Čekáme teď vnučku a tak to mám doma všechno samičí včetně psa. Původně jsme měli mít vnuka, jednoho už máme, ale pan doktor se spletl při prvním ultrazvuku a spletl si klitoris s penisem, teprve při další prohlídce se potvrdila má teorie, že to nemůže být jinak, protože jsem si vnučku přál, i když bych vnuka bral také.

Přesto mám potřebu vyjádřit se k novele lidově zvané střídavka, protože tato novela patří k těm emočním, kde politická orientace nemá vliv na rozhodování zákonodárců, ale emoce fungují velmi silně. Jak předřečník uvedl, počet rozvodů je v naší republice enormní. Není to jen v naší republice, je tomu tak ve všech státech, jen my stejně jako v mobilních telefonech, tak i v rozvodech dosahujeme rekordu, protože většinou v negativních věcech se pohybujeme od pití alkoholu přes další věci na čelních místech, bohužel v jiných tabulkách se pohybujeme na místech nižších.

Za totality byla velká výhoda, když se někomu podařilo vzít si ženu s dvěma dětmi z prvního manželství. Tehdy se alimenty na rozdíl od dneška ještě platily, takže životní úroveň takové rodiny byla diametrálně odlišná od běžné rodiny, protože ještě přicházely peníze od tatínka. Dnes byly dokonce návrhy, že by obce měly platit alimenty za tatínky a poté je na nich vymáhat, což by nikdy nevymohly. Ve školách se vyučuje počítačová gramotnost, jazyky, ale vůbec se nevyučuje umění ani k rodičovství, ani jak se správně oženit, což je velmi důležité. Je na to jednoduchý recept, který jsem i já použil. Podívejte se na svou tchyni, tak bude vaše žena vypadat, až půjde do důchodu. Vydařilo se, tchyně stále v 85 letech vypadá dobře. Natož aby se ve škole učilo, jak se civilizovaně rozvést. Osvěta je nulová a příklady jsou přesně opačné. Protože je tolik rozvedených rodin, děti považují rozvod skoro za něco, co je nedílnou součástí jejich života a být jednou ženatý se skoro považuje za handicap.

Příklady také táhnou. Nebudu jmenovat politiky, kteří mají stále mladší a mladší, protože v jiném věku dostaneme pocit, že je nás škoda, že bychom ještě cosi zplodit mohli. Představa, že nám bude 80 let, až dítě půjde do školy – sám si na to vzpomínám, protože druhou dceru jsme měli poměrně pozdě a dlouho nám vyčítala, že na rodičovském sdružení měla nejstarší rodiče. Bylo jí to líto, ostatní je měli mladší, ale už ji to přešlo.

Poznamenávám mimo, a omlouvám se za to. Když jsem zjistil, kolik stojí dětský kočárek, omdlel jsem, spletl jsem se o desetinnou čárku. Nevěděl jsem to a myslel jsem to, že stojí stále 1.200 korun. Když jsem kočárek kupoval, stál tehdy 1.200 korun.

Umělci jsou také poměrně příkladem. Tam už čekám, kdy se tabulka doplní a už to bude každý s každým. Když to dlouhodobě sledujete, vidíte, že to musí nutně dojít v tom kolečku zase k té první. Dopřávám si dvě perverze. V neděli v poledne současně sleduji otázky Václava Moravce a současně čtu časopis Rytmus života, který obsahuje přehršle o tom, kdo co s kým, smůla ale je, že je týden starý, takže jsem vždycky poučen, že to co tam čtu, už není pravda, protože v novém čísle je to jinak, už žije s jiným, protože se mezitím rozešli. Teď jsem ho ale našla, ten je na celý život, ale nebyl. Náš stát, protože děti plodit neumí, podporuje alespoň plození různými podporami, ovšem bez ohledu na kvalitu. Rodí se nám děti, kde už tři generace v rodině nikdo nepracoval, takže oni zřejmě pracovat nebudou, kde by se to naučily a stát si myslí, že je tady od toho, aby nás řídil od narození až do smrti a někteří rodiče tomu občas i věří. Dnešní situace vyhovuje dvojicím, které žijí tzv. na hromádce, protože náš sociální systém je k těmto lidem velmi vstřícný a dá se dosáhnout mnohem vyšších dávek, než když je normální rodina. Existují dokonce fingované rozvody, protože se vyplatí se rozvést a žít spolu dál a brát různé příspěvky na bydlení a podobně, protože stát to umožňuje.

Pokud má někdo představu, že touto novelou něco vyřešíme, popsat zákonem se rozmanitost porozvodových situací nedá popsat. Nedá se v zákoně popsat příběh, každý je jiný. Standardní příběh je, že si on nebo ona najdou jiného, pak odejdou a vzniknou dvě nové rodiny. Tam ovšem nastává komplikace, protože nový partner nemusí dítě z bývalé rodiny přijmout, ale také může. Jsou případy pěkného konglomerátu, kdy to funguje, ale většinou do toho vstupuje starší generace tchánů a tchyní, kteří do toho začnou zasahovat, pak nastanou komplikace, které často vidáme v televizi. Televizi baví vidět, jak táta s mámou rvou dítěti ruce, nebo si je kradou, potom volají policii, která jim je vrací, aby je druhý den ukradli znovu. Takže to se nám nepodaří. Ideální by bylo samozřejmě ta situace, kdy se ti rodiče dohodnou, ale opět jsme u toho. Ta dvojice, která se nikdy nesezdala, v podstatě vůbec k soudu nemusí, protože tam není o čem rozhodovat. Ta se rozejde, a stát o tom často ani neví. U těch manželů je to horší, protože oni, aby se vůbec mohli rozvést, tak musí upravit nějakým způsobem ty další vztahy s dítětem. Já jsem původně zvažoval pozměňovací návrh rozšířit tu střídavou péči také o střídavý sex. Protože kdyby v těch nových to jaksi zůstalo při starém i při novém, tak by se hormony výrazně uklidnily a možná že ti situace by zdaleka nebyly tak dramatické jako jsou teď. Předpokládal jsem ale, že tento návrh by asi byl neprůchodný, protože k tomu jsme ještě nedospěli, i když k tomu každý s každým velmi rychle spějeme. Co mě jasně přesvědčilo, abych podpořil tuto novelu, bylo to, když jsem se na internetu dočetl, že feministky jsou zásadně proti. Když jsou feministky zásadně proti, tak je to určitě dobře. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore, a nyní tedy už není přihlášen písemně nikdo a jako první se do rozpravy přihlásila paní senátorka Daniela Filipiová. Prosím, máte slovo.

Senátorka Daniela Filipiová: Děkuji. Stalo se mi to nejhorší, co se mi mohlo stát, vystupovat po kolegovi Kuberovi. Nicméně musím se s tím nějak vypořádat. Já na rozdíl od pana kolegy, který vzhledem k tomu, že feministky jsou zásadně proti, tak on je pro, tak já tedy jsem proti tomu návrhu zákona s tím ovšem že chci říci, že samozřejmě nepopírám právo obou rodičů na výchovu dítěte, ale já jsem proti tomuto návrhu vzhledem k tomu, jak je napsán. Já jsem velmi ráda, že ústavně-právní výbor se k tomu postavil, tak jak se postavil a já musím říci, že tak, jak je to teď napsáno, ta novela, kterou tady máme, tak na mě to působí tak, že my preferujeme zájmy rodičů oproti zájmům dítěte. A to si myslím, že je velice špatně. Dneska už ten soud má možnost rozhodnout, jestli je zavede, teď se omlouvám, jestli používám ty správné právnické výrazy, jestli zavede střídavou péči nebo ne. Podle mého názoru úplně ideální, tak jak je to teď v zákoně, rodiče se dohodnou, zhodnotí se tedy právo – zájem dítěte, jestli skutečně i to dítě s tím souhlasí a tady v tomto návrhu, já to tak nevidím a dokonce musím říci, že když pan navrhovatel tady nás seznamoval s návrhem této novely, tak řekl větu, že díky tomuto návrhu, který je před námi, tak se posílí role otců. Ale proboha, my tady musíme preferovat zájem dítěte. A já se obávám, a není to jenom můj názor, když jsem skutečně si probírala na internetu různé názory, tak dokonce i jsem našla vyjádření České policie, která se obává, že vlastně tak, jak je to teď napsáno a pokud by to bylo přijato, tak se může dokonce stát, že my, respektive ten soudce nařídí střídavou péči a svěří to dítě osobě, která ji třeba zneužívá. Bohužel těch případů je strašně moc, děti se to bojí přiznat. Já shodou okolností se teď této problematice věnuji jako zástupce Českého parlamentu při radě Evropy na téma právě zneužívání, sexuálního zneužívání dětí a zjišťuji, že ta situace je opravdu, opravdu zoufalá a že právě v 90 % dochází ke zneužívání rodinným příslušníkem a že je opravdu velký problém, aby to ty děti přiznaly a mnohdy se stane, že ty děti to přiznají až jako dospělí. Obávám se, že tady bychom v podstatě jakoby naservírovali to dítě tomu násilníkovi, a samozřejmě může to být i matka. Samozřejmě ve většině případů to je otec. Tuto novelu jsem konzultovala i s paní magistrovou Šimůnkovou, zmocněnkyní vládu pro lidská práva, která říkala, že si myslí, že v tak krátké době novelizovat zákon o rodině vzhledem k problematice střídavé péče ji nepřipadá vhodná.

Že by si představovala – a já se přiznám, že já také – abychom nejdříve provedli určitou analýzu, jakým způsobem střídavá péče má na děti vliv. Jestli na ně působí pozitivně, negativně, jakým způsobem se ty děti s tím vyrovnávají apod. Takže mi to přijde překotné. A přijde mi to překotné ještě o to více, že všichni víme, že ve sněmovně je připraven občanský zákoník, který má vlastně rušit zákon o rodině. Protože zákon o rodině se stane součástí občanského zákoníku. Když si vezmete návrh – samozřejmě je to zatím návrh, ve sněmovně to může rozkošatět nebo naopak být naprosto seškrtnáno – tak je skutečně velmi dobrý a nesmírně tam zohledňuje práva dítěte, dává mu i možnost vyjádřit se, zda skutečně chce tuto střídavou péči.

Bohužel, tak jak je ten zákon napsán, nemohu s ním souhlasit. Já mohu souhlasit s pozměňovacími návrhy ÚPV, který návrh vrací do původní podoby, kdy zachovává možnost toho soudce, zavést institut střídavé péče, ale po důkladné analýze. Tolik k návrhu zákona. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, paní senátorko. Jako další je do rozpravy přihlášena paní senátorka Marta Bayerová. (Krátká prodleva.) Paní senátorka hledá podklady. (Paní senátorka s vysvětlením důvodu zpoždění přichází k řečništi.) O tom nepochybují, paní senátorko, máte slovo.

Senátorka Marta Bayerová: Já se opravdu omlouvám. Děkuji. Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, kolegové, z mailů, které jsme v poslední době obdrželi, je zřejmé, že tento poslanecký návrh změny zákona je podporován především občanskými a jinými sdruženími otců. Chci proto hned úvodem svého vystoupení zdůraznit, že já tento návrh novely zákona odmítám vnímat jako soupeření otců a matek. Je mi lhostejné, pro kterého z rodičů bude výhodnější. Pro mě je důležité, že právním úprava péče o dítě a zejména střídavá výchova musí být výhodná pro děti samotné.

Musím se přiznat, že mi nebylo zcela jasné, co tento návrh změny zákona vlastně znamená. Jaké bude mít praktické důsledky. Dosud platí, že soud může rozhodnout o střídavé výchově, jestliže budou splněny podmínky, že jsou oba rodiče způsobilí dítě vychovávat, oba mají o výchovu zájem a že to bude v zájmu dítěte. Nyní by mělo podle návrhu platit, že za splnění stejných podmínek soud svěří dítě do střídavé výchovy rodičů. Tedy ne, že může svěřit, ale svěří. Co to bude v praxi znamenat?

Konzultovala jsem tento problém s několika právníky, soudkyněmi, soudci i podporovateli tohoto návrhu z řad otců. Jedni se domnívají, že se vlastně nic nezmění, protože stále platí tytéž podmínky pro svěření dítěte do střídavé výchovy. Druzí v něm spatřují symbolickou deklaraci snahy o zachování péče obou rodičů. Jiní se ovšem obávají, že tato změna bude zneužívána tím z rodičů, jehož návrhu soud v zájmu dítěte nevyhoví.

Soudní spory se budou protahovat a také prodražovat. Takže přijetím této novely zákona se vůbec buď nic nezmění, nebo se soudní spory zkomplikují a prodlouží. A to většinou v neprospěch dětí, které budou o to déle ovlivňovány atmosférou rodičovských sporů.

To je hlavní důvod, proč jsem proti tomuto návrhu změny zákona. Nic pozitivního ve prospěch dětí totiž nepřináší. Současně chci ale poznamenat, že problematika střídavé výchovy si podrobněji odbornou diskusí a možná i přesnější právní úpravu zaslouží. Například zda má existovat nějaká věková hranice dítěte pro vhodnost střídavé výchovy, zda a kdy by měl být vyžadován jeho souhlas. Zda má platit, že by dítě nemělo během střídavé výchovy měnit svoji školku či školu, nebo to naopak pro něj může od určitého věku být přínosem. Jaké období střídavého pobytu, v jakém věku a za jakých podmínek může být v zájmu dítěte.

Těchto otázek jen víc. Jsem přesvědčena, že vztahy mezi rozvedenými rodiči a dětmi se nedají shrnout do jednoho zákona. Rozhodně nepodceňuji úlohu kteréhokoli z rodičů pro výchovu dětí a ráda podpořím takové změny zákona, které dětem zajistí harmonický rozvoj.

Tento návrh změny zákona to však podle mého přesvědčení není. Protože ale nemám připomínky k další části zákona věnované otcovství, budu hlasovat pro pozměňovací návrh ÚPV. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, paní senátorko. Paní senátorka Gajdušková nevyužije svého přednostního práva místopředsedkyně, takže jako další je přihlášen do rozpravy pan senátor Karel Šebek. Pane senátore, máte slovo.

Senátor Karel Šebek: Děkuji, pane předsedající. Vážené kolegyně a kolegové, pane poslanče. Z toho, co zde zaznělo i z toho, co jsme obdrželi, jistě má vše racionální základ a já se spíše ztotožňuji se slovy kolegy Drymly a Kubery, a pokud mám přinést něco nového do této debaty, může to být pouze moje ryze osobní, rodinná zkušenost. Neprožil jsem si sice martyrium rozvodu, stalo se to však mé ženě a je třeba říci, že v 80. letech došlo po dohodě, kdy ona se rozváděla z pozice, kdy měli se svým bývalým manželem dvě nezletilé děti, dohodli se o něčem, co by se dalo nazvat střídavou péčí, a soud to celkem originálním způsobem, rozhodně v té době neobvyklým, akceptoval. A já mohu z třicetileté historie svého manželství konstatovat, že výsledek z pohledu časosběrného byl velmi pozitivní. Z obou dětí, které jsme vychovávali v režimu střídavé péče, vyrostli spořádaní, vzdělaní občané bez jakýchkoli frustrací, a koneckonců velmi dobře se sžily i s dalšími čtyřmi nevlastními sourozenci a stále žijeme v harmonických vztazích.

Myslím si, že každý život a každý člověk je jiný a pokud již dojde k těm smutným událostem, které se nazývají rozchodem nebo rozvodem, stálo by za to mít na paměti slova klasika: Kdo dal život dítěti, stává se jeho dlužníkem. A v tomto ohledu myslím, že je před námi především hodně práce v tom, abychom to zdůrazňovali zejména těm, kteří se vdávají a žení poprvé. Já tedy budu hlasovat pro to, aby, když něco selže, byla šance to napravit právě v zájmu dítěte. Myslím si, že je potřeba střídavou péči nějakým způsobem podpořit a usilovat o to, aby výsledky byly především ku prospěchu těch, kteří za to v podstatě nemohou. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Jako další je do rozpravy přihlášen pan senátor Jan Horník. Prosím, máte slovo.

Senátor Jan Horník: Dobrý den, pane poslanče, vážený pane místopředsedo, kolegyně a kolegové. Já vystupuji obdobně jako můj předřečník na základě zkušeností životních, bohužel, ke kterým mě zavál život. Co by za to byl býval dal, kdyby tehdy soudy byly rozhodovaly na základě novely, která je tady dneska předkládána. Dovedu si představit, že i život mého dítěte by vypadal naprosto jinak, než tomu následně bylo. Ono je velmi těžké stavět dneska na zákoně, který je 48 let starý, který byl z doby snad ještě éry prezidenta Novotného, nebo kdo to tam tehdy byl. Je to věc, která doznala v rámci společnosti obrovskou dynamiku. Vezměte si, kam jsme za dvacet let postoupili. Jsme poměrně jedna z nejotevřenějších společností v Evropě, v Evropské unii, jak chcete. Vezměte si, že jsme zde schválili zákon o registrovaném partnerství, což je pro mnohé státy do dneška nepředstavitelná záležitost. Ale tady jsme ukázali otevřenost společnosti. Já si myslím, že ta otevřenost patří i do střídavé péče.

Ono je hrozné vědět, že bydlíte s bývalou manželkou od sebe sto metrů, že vám soud, který se táhne roky, protože vy nejdříve musíte absolvovat – nebo já jsem to musel absolvovat – různé manželské poradny, kde vám dokonce radí, pokud bývalá manželka si našla jiné partnery ještě ve vztahu manželském - tak vám tam ta poradkyně radí "udělejte to samé, najděte si milenkou". To je to, že oni vlastně konají na základě takto starých zákonů, z úplně jiné doby, z doby, jak tady řekl kolega Homolka, nekomunistické, ale těžce socialistické. Ale tím nechci urazit sociální demokracii, abychom si rozuměli.

Takže dítě, které žije sto metrů od vás - a je mu zakazováno se s otcem stýkat – když to dítě stejně využije možnosti, protože je to jinak prakticky nemožné, protože si hraje pořád na tom náměstí, ať bude bydlet u jednoho nebo u druhého rodiče, tak je naznačeno partnerovi a řečeno naprosto natvrdo, že pokud se s ním budu stýkat

jiný čas, než mi byl určen, tak dosáhne toho, že se s děckem nebudu moci stýkat vůbec.

Nemůžu také úplně souhlasit s tím, a priori, a doufám, že to tak paní kolegyně Filippiová nemyslela, že otcové jsou, a teď nevím, jak procentuálně, potenciálními devianty, protože já se za něj nepovažuji a mám dojem, že většina otců, kteří bohužel museli projít martyriem rozvodu, rovněž. Zajímavé na tom všem je, že dítě si vždycky najde nakonec stejně cestu. Moje dcera si tu cestu našla nespočetněkrát, když si sbalila baťůžek, přišla a řekla, že už u partnerky, bývalé manželky, nebude. Mně bylo vyhrožováno, že ji nemám přijímat. To jsou šílené situace, do kterých jsem se dostával, které jsem musel řešit. Bohužel vím, že jsem jako rodič naprosto zklamal, protože jsem nemohl vytvořit podmínky, které bych chtěl vytvořit, ale také jsem věděl, že už s bývalou manželkou nemůžu žít a že zbytek života nechci nijakým způsobem už jenom dožít.

Další martyrium, které nastalo, bylo sedm let tahanic o majetek. To je další věc, která do toho zapadá, kterou dítě odnáší také, a najednou zjistíte, že ze základní školy je na škole střední, a ten život takto vedle vás probíhá a bohužel, dítě nemá šanci legitimně a legislativně být tak ošetřeno, aby střídavou péčí mu bylo dáno maximum mateřské lásky.

Dokonce se nedomnívám to, co říkají kritici, že je problém, pokud rodiče bydlí mimo původní bydliště, nebo mimo bydliště kde oba dva jsou. Já si dovedu představit, že od toho tady máme soudy, které umějí takovou situaci vyhodnotit. A pokud řekne rodič, kterýkoli z nich, my jsme ochotni dítě vozit na střídavou péči z Karlových Varů do Prahy, je to jedna a půl hodiny cesty, a pokud se k tomu zavází, tak nevidím problém v tom, proč by tomu tak nemohlo být. Nicméně se ptám, proč soudy dneska nevyužívají více možnosti střídavé péče. A musím se zase vrátet k těm minulým režimům, protože zákon o rodině je totálně zastaralý.

Docela by se hodilo – o tom tady mluvil kolega Kubera – aby byly svatby na zkoušku. To znamená, po třech letech by si zrovna partneři řekli "hele, ono nám to nevychází, jdeme od sebe", a ušetřili by si ono velké martyrium, které by kolem toho bylo. Já osobně mám další zkušenost, 13 let jsem žil tak zvaně na hromádce, a nakonec jsem do manželského vztahu vstoupil jenom proto, protože mám malého kluka, sedmiletého, a protože jsem chtěl aby vyrůstal v ucelené rodině a aby nosil moje jméno. Ale to byly spíše jenom pragmatické věci, jinak se nezměnilo vůbec nic.

Doufám, že už se nikdy nebudu rozvádět, ale člověk nikdy neví. Tak pokud by k tomu mělo dojít, nebo v mém okolí mnoho přátel řeší v současné době tyto problémy u soudu, byl bych rád, aby bylo k rodičům pohlíženo soudy na rovinu, aby soudy v zájmu dítěte udělaly maximum. Domnívám se, že tato novelizace zákona o rodině k tomu přispívá, a proto ji podpořím. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Jako další vystoupí v rozpravě paní senátorka a místopředsedkyně Alena Gajdůšková. Paní senátorko, máte slovo.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji za slovo, pane předsedající. Pane poslanče, kolegyně a kolegové, dovoluji si v této chvíli v podstatě navázat na to, co zde řekl pan senátor Kubera, alespoň co se týká odpovědnosti rodičů. Chtěla bych podpořit také to, co říkala paní senátorka Filippiová, protože ony ty statistiky jsou skutečně tristní. Chtěla bych se ale podívat na celou záležitost především očima pedagoga, tak jak je má původní profese. Poté chci ještě zareagovat na vyjádření, které zde řekl předkladatel a kde mám trochu jiné informace, než to, co nám zde bylo předkládáno.

V první řadě k té odpovědnosti. Saint-Exupéry v Malém princí říkal: Jsi navždy zodpovědný za to, cos k sobě připoutal. To je dítě, které přivedeme na svět, ať chceme nebo nechceme, jsme navždy zodpovědní za toto dítě, ať už se osud vyvíjí jakkoli. Dítě má právo na oba rodiče. Ale to není jeho povinnost. Je to právo na domov. Je to právo dítěte na bezpečí. Toto právo na domov a na bezpečí mu rodiče, kteří se rozejdou, svým způsobem vezmou.

Přiznávám se, že nemám zkušenost s rozchodem. Jsem přes 35 let vdaná. Vnímám ale, že mohou být tak nepřekonatelné problémy, že ani ohled na malé děti nemůže ty dva spojit, nebo je vést alespoň k tomu, aby se vzájemně respektovali a dál spolu minimálně bydleli jenom proto, aby dětem skutečně ten domov nesebrali, nerozbourali.

Ale to nejhorší, co lze udělat dítěti ze strany rodičů je, používat je jako nástroj své pomsty.

Dítě není zmenšený člověk, dítě je individualita, osobnost, má právo na zdravý vývoj. A je v zájmu určité dítěte, rodičů, ale i společnosti, aby takto zdravě vyrůstalo. Je tedy v zájmu a z pohledu vývojové psychologie – ten vývoj se odvíjí tak, že nejdříve je dán biologickou vazbou k matce, která ho přivede na svět, která ho porodila, k postupnému objevování světa a navazování dalších mezilidských vazeb a vztahů. Otec zde má samozřejmě velmi a velmi důležitou úlohu. I proto by rodiče měli vždycky zvažovat a povznést se nad problémy, které třeba spolu mají. Odložit svou ješitnost, sobectví a v zájmu dítěte se snažit domluvit.

Pokud tento proces socializace probíhá v souladu s tím, jak dítě postupně dozrává, s tím, že dítě pořád cítí bezpečí domova, s tím, že u malých dětí je především vztah k matce – protože je to biologicky prostě dáno – pak vyrůstá v psychicky zdravého a odolného člověka, který si věří, je také přiměřeně sebevědomý a může být tedy v životě úspěšný. Násilné zásahy, každý stres, trauma se na osobnosti dítěte samozřejmě podepisuje. Je to, jako když roste strom, na jeho letokruzích také poznáte, kdy bylo dobré období a kdy bylo období třeba sucha nebo jiné nepřízně. Na dítěti to třeba vidět není, ale na jeho osobnosti se to projevuje po celý život. A mohou to být kořeny problémů – neúspěchy ve škole, přes narušené vztahy s kamarády až po psychosomatické poruchy zdraví a problémy zařadit se do normálního života a být úspěšným v dospělosti.

Povinná střídavá péče bude nejenom zásah do nezávislého rozhodování soudů, ale také bude znamenat pro spoustu dětí trauma a stres, tedy hendikep do jejich dalšího života. Střídavá péče takto formulována mimochodem nemá obdoby v žádné zemi v Evropě. Vždycky jde v Evropě o péči společnou. Pokud se jedná o rozdělení času dítěte mezi rodiče, pak je tam vždycky podmínka dohody obou rodičů. A ta podmínka je tam proto, aby právě nebylo dítě jako mezi dvěma mlýnskými kameny. To je zásadní, na tom je skutečně potřeba trvat. Představte si, jaký zmatek a stres musí zažívat dítě, když třeba tatínek hlásá džihád a maminka s dítětem chrání každého broučka, protože pro buddhistu je posvátný každý život. Použila jsem extrémní případ, ale těch případů bychom našli určitě neskonale víc i v nám bližším kulturním prostředí. Tam, kde se rodiče domluví, problém není, a tam to také každý soud již podle současné právní úpravy může řešit a střídavou péčí odsouhlasit přímo. Totéž u starších dětí. Pokud si to přeje dítě nebo je to prostě obecně v jeho zájmu, protože – obecně zase dětem chybějí mužské vzory – je tedy v zájmu toho dítěte, aby se s otcem střídalo, ale je potřeba zvažovat každý případ individuálně. A znovu zdůrazňuji, to i podle současné právní úpravy lze a je to na posouzení soudu.

Kolegyně a kolegové, myslím, že musíme přiznat, že rozchod a rozvod rodičů do jisté míry je selhání vždycky jich obou, protože dítěti nedokázali zajistit klidný domov. Společnost v tomto případě musí dítě chránit, protože ono samo se bránit neumí. Pokud schválíme tento návrh tak, jak nám je v této chvíli předložen, selžeme i jako společnost vůči dětem také.

A teď ještě jak jsem avizovala repliku na to, o čem tady hovořil pan poslanec jako předkladatel. Zaprvé použil příklad Francie, respektive ještě předtím hovořil o tom, že Česká republika má daleko menší procento střídavé péče než je tomu jinde. On sám ten termín ale v českém a slovenském pojetí je spíše nedorozuměním. Snahou, která si zajistí jistou podporu, je něco jiného – aby dítě mělo přiměřený kontakt s oběma rodiči, citovou stabilitu a bezpečí a v optimálním případě zůstalo po rozvodu rodičů ve společné výchově. Konstrukce většiny zemí, které problém řeší, nepracují proto s pojmem střídavé péče, nýbrž s pojmem společné péče – joint custody – nebo sdílené péče – share custody. To je samozřejmě něco jiného. Přesným synonymem pro střídavou péči není ani fyzicky sdílená péče – share's physical custody, nýbrž cílem může být rovnovážná péče, ale také nemusí. Raritní význam pojmu střídavé péče – alternating care – podtrhuje to, že v popisu právní skutečnosti v rámci EU nikde kromě České republiky vůbec není použit. Nemůžeme tedy srovnávat statistiky.

Byl zde použit příklad Francie. Ve Francii podle fundovaných informací, které mám zpracovány od europoslance Jiřího Havla, je společná péče z právního hlediska pokračující i po rozvodu, stejně jako je rodičovská odpovědnost podle právního řádu České republiky. Nejde tedy ve Francii o střídavou péči, ta může plynout jenom z dohody obou rodičů. Drtivá většina dětí v praxi žije s matkami a v případě sporu soudy preferují matky.

Možná by stálo za to ještě si říci, jak to vypadá například ve Švédsku, které je považováno za ráj otců a bývá u nás často takto prezentováno. Ve skutečnosti je ale většina švédských otců v horší pozici než otcové čeští. Důvod je ten, že většina švédských dětí, tj. 55 %, se rodí mimo manželství. V takovém případě má veškerá práva matka a otec může práv nabýt jen tehdy, pokud tomu matka před úřady přivolí. Důvod omylu o vysoké otcovské účasti Švédů je dán tím, že rozvod neřeší otázku svěření dětí do výchovy. Děti po něm zůstávají ve společné péči rodičů s tím, že jeho forma závisí na dohodě. To zdaleka neznamena střídavou péči, a naopak se uvádí, že i přes právní vztah společné péče zůstává pro řadu rodičů styk s dítětem prakticky nevymahatelný; a municipality, církve, policie i soudy v tomto ohledu selhávají. Každý z partnerů má právo se obrátit na soud, aby společnou péči zrušil. V takovém případě ale švédské soudy rozhodují totožně jako české a 90 % dětí přiřknou do výchovy matkám.

Kulturně nejbliže je nám asi Rakousko. Podívejme se tady na rakouskou úpravu - svobodné matky mají automaticky veškerá práva a otcové mají k dětem přístup, jen pokud matky svolí. Nedojde-li k dohodě u rozvodu, v rozhodnutí soudy obvykle svěřují děti matkám. Menší část dětí je ve společné péči, která obvykle nemá formu péče střídavé. Děti starší 14 let mají právo navrhnout úpravu péče, jejich názor musí být slyšen a mají také právo odmítnout styk s rodičem. Já k tomu musím ještě dodat, že rakouská úprava v rodinném právu, kde otec, pokud se prokáže, že je agresorem, tak v podstatě rodičovská práva přichází.

A to si myslím, že je také na zvážení, a že z pohledu zájmu dítěte je správně. Navíc tedy není pravda, tak jak jsem říkala, že by střídavá péče byla v Česku minimální proti zahraničí. Opak je pravdou.

Na závěr možná ještě poznámku, kterou mi napsal také pan europoslanec Havel. V kynologických příručkách se dočteme doporučení, že po rozvodu není možné pejskům střídat pány, protože by to psa dezorientovalo a frustrovalo. Dopřejme tedy našim dětem stejného respektu jako to dopřáváme svým psům. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, paní senátorko. Paní senátorka Alena Palečková nechce využít svoje přednostní právo. Paní senátorka Soňa Paukrťová chce využít. Takže, prosím, má slovo.

Senátorka Soňa Paukrťová: Já se omlouvám, ale budu muset odejít na nějaké jednání, tak jenom proto využívám.

Myslím, že pokud sledujeme celou záležitost z pohledu dítěte, tak určitě zájmem dítěte je, aby k rozvodům nedocházelo. Takovou věc říci v absurdní situaci, jestli je to pravda, že se 67 % manželství rozvádí – já jsem myslela, že je to 50. Pokud je to 67, tak je to opravdu velmi dramatické. Myslím, že celá řada rozvodů je celkem zbytečných. Pouze asi 15 %, jestli to vím správně, tak tam dochází k nějakým psychopatologickým jevům. Takže hovořit o tom, že lépe se nerozvádět, a tím zajistit zájem dítěte, je v této situaci naprosto absurdní.

Já jsem na projednávání ÚPV u tohoto návrhu zákona pochopila, že návrh zákona je předkládán proto, aby české soudy změnilы svou praxi, aby víc než doposud dávaly do péče děti otcům.

Moc tomuhle tomu nefandím. Já si prostě nemyslím, že by bylo dobře měnit rozhodování soudu tím, že budeme přijímat zákony, které jakoby střídavou péči preferují před ostatními druhy péče. Ale já v této věci nejsem specialistka, takže nebudu dál o tom hovořit.

Já nepodpořím návrh zákona, jak přišel z Poslanecké sněmovny. Podpořím pozměňovací návrh ÚPV. Udělám to mj. i proto, že jsem si přečetla, jak zní novela občanského zákoníku v této věci. Ona přebírá zákon o rodině. Mně ta ustanovení připadají velmi liberální a velmi chránící zájem dítěte. Odcituji, a nebudu vás dlouho zdržovat – soud může svěřit dítě do péče jednoho z rodičů nebo do střídavé péče, nebo do společné péče. Soud může dítě svěřit i do péče jiné osoby, než rodiče, je-li to potřebné v zájmu dítěte. Při rozhodování o svěření do péče soud rozhodne tak, aby rozhodnutí odpovídalo zájmu dítěte. Přihlédne přitom k osobnosti dítěte, vlohám, schopnostem, ve vztahu k vývojovým možnostem, životním poměrům rodičům, jakož na citovou orientaci zázemí dítěte, na výchovné schopnosti každého z rodičů na stávající očekávanou stálost výchovného prostředí a přihlédne i k tomu, jakým způsobem o něj rodiče až do té doby pečovaly. Úprava mně připadá velmi liberální.

Pevně doufám, že 1. ledna 2013 takový návrh začne platit. Z tohoto důvodu se přikláním – spíše vyčkat na tuto velmi liberální úpravu, než přijímat, z mého pohledu, poněkud spornou novelu, jejímž cílem je přimět soudy, aby rozhodovaly jinak. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, paní senátorko. Jako další se do rozpravy přihlásila paní senátorka Miluše Horská. Jenom bych chtěl upozornit, že naší snahou bude tento bod ještě doprojedit před polední přestávkou. Prosím, paní senátorko.

Senátorka Miluše Horská: Vážený pane místopředsedo, vážený pane poslanče, milé kolegyně, milí kolegové, budu velmi stručná, protože už téměř všechno bylo řečeno. Našli jsme asi obecný konsensus na tom, že pokud se rodiče,

kteří od sebe odcházejí, a mají v péči děti, nedohodnou na tom, jak to s nimi budou dělat dál, tak jakýkoliv zákon jim to nenařídí a bude to vždycky jenom na nich. A v tom je jakási nespravedlnost. Tak to prostě je.

Přiznám se, že fandím střídavé péči. Právě při tom velkém množství rozvodů, které je, a při velkém množství dětí, které nepotkají ve své výchově téměř mužský vzor, ať už je to v rodině, kde chybí právě třeba i prarodič; právě tím, že rodina se rozbije, tak půlka rodiny někdy nemusí fungovat. Ale ono to dítě je nepotká ani ve škole. Bavme se o tom, jestli je to diskriminační nebo ne, že naše děti téměř nepotkají muže ve škole. Proč tam ti chlapi, sakra, nejsou (pardon za ten výraz). Myslím si, že citace, kterou tady teď paní Soňa Paukrtová přečetla ohledně novely, která nás čeká, mně nahrává k tomu, abych se zeptala pro tuto chvíli, co my uděláme pro rodinu, která se ocitne v tomto průšvihy, která pomůže té rozhádané rodině, kde děti jsou a milují oba rodiče. Většinou dětí je úplně jedno, kdo má pravdu, jestli tatínek nebo maminka. A mají-li se rozhodovat, tak je to pro ně strašně těžké. Ale co my uděláme, promiňte mi to, ta expresivní slova, když našňupnutá maminka jde za tím otcem, a ten možná v tuto chvíli nesloží zbraně a vydá emoce taky – kdo té rodině vlastně pomůže. Co uděláme s takovouto rodinou? Na rozdíl od evropských zemí, které tady citovala paní místopředsedkyně.

My to české normální dítě, které ještě z rodičů neblázní, zavřeme do psychiatrické léčebny, přátelé... Tam, kde je pro něj tzv. neutrální území. Takže byť fandím mužům, aby získali do své péče své děti, a myslím, že mužský vzor pro syna je důležitější; a opírám se i o slova psycholožky, paradoxně teď budu možná střílet do svých dámských řad, že dokonce otec, který má ve své péči dcerky, a vychovává je po chlapsku bez ženské ruky, tam nemusí nadělat tolik škody, co může nadělat matka, která velice úspěšně vychovává své syny v tom svém ženském pohledu a vychovává z nich třeba lidi, kteří nejsou schopni vyhovět jejím nárokům.

Já jenom doplňuji svá slova, že je potřeba příklad oboustranný a je to v podstatě stanovisko téměř celého našeho klubu KDU, jak tady proběhla citace novelizace tohoto zákona, že pro tuto chvíli, pro tuto nepřípravenost právě na podmínky pro rodinu, která se dostane do problémů a nemá jí podle stávajícího zákona téměř kdo a jak pomoci, tak se přikláníme k podpoře až té novelizace. Tady totiž musí dojít k vypracování metodiky pro činnost orgánů sociálně-právní ochrany dětí, jejich úlohu v soudním řízení, především v otázce zabezpečení zájmu dítěte. K tomu se přikládání jak MPSV, tak ale i neziskové organizace, které mluví o tom právu dítěte.

Takže, vážený pane poslanče, velmi děkuji za tento zákon, který vlastně tlačí na to, aby soudy rozhodovaly ve prospěch dětí, a asi se ptejte, proč to tak je. Nejenom špatným zákonem dosavadním, ale zřejmě i tím, že mnoho soudkyň budou ženy. To vědomí po celá dlouhá staletí, že dítě patří právě jenom té matce, to je asi velmi silné. Ale máme pak mnoho dalších klišé, které nám to hrají na druhou stranu.

Jestli chceme pro naše rodiny, pro naše děti něco udělat, připravme zákon do hloubky. Bavíme se tady jenom o tom, co bude, ale podmínky jsou dneska tristní – a zavírání dětí do těch "neutrálních prostředí", myslím, že si žádné naše dítě nezaslouží. Takže proto váš návrh nepodpoříme. Říkám to i směrem k otcům, kterým rozumím a fandím. Budu možná jedna z mála žen, která mluví takto otevřeně v jejich prospěch, protože si asi nevysloužím podporu místních dam. Ale prostě tak to vnímám. Podmínky se mění, děti žijí víc než z půlky v rozvedených rodinách a oba rodiče musí fungovat. Potažmo si myslím, že to vede i k větší zodpovědnosti potom mužů. Dámy, k té tvorbě dalších potomků.

Víte, ono když se musí zabezpečit příhodný stav pro jeho dítě, a já jenom na závěr, a bývá to tak i v zahraničí řešeno, a vyřešila to tak jedna naše rodina, která se rozešla, když měla osm dětí. Tak byt zůstal dětem a otec a matka přicházejí střídavě, jako by jezdili ze služební cesty. Každý si bydlí po svém. Je to samozřejmě ekonomicky třeba i náročnější, protože těch bytů je pak potřeba zařídit víc. Ale tak by to mělo být i při střídavé péči. Dítě by přece mělo mít své zázemí jak u matky a nemůže si pak vzít kufírek se vším, i s postelí, a jet za tím tatínkem. Ono je tam tedy potřeba vidět i finanční efekt nebo náročnost pro rodiče, která je vlastně také součástí rozvodu. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, paní senátorko. Jako další je do rozpravy přihlášena paní senátorka Hana Doupovcová. Prosím, paní senátorko, máte slovo.

Senátorka Hana Doupovcová: Vážený pane předsedo, kolegyně a kolegové, pane poslanče. Při projednávání tohoto zákona se tady rozdělujeme na dva tábory a na ty, kteří hájí zájmy otců, na muže a na ty, kteří hájí zájmy matek, na ženy. Ale tak to určitě není. My jsme tady od toho, abychom nastavili taková pravidla a normy, abychom hájili především zájmy a práva dítěte.

Považuji střídavou péči za vhodnou a velmi dobrou, a současná úprava, jak již bylo řečeno, ji umožňuje. Ale tento způsob střídavé péče vyžaduje od obou partnerů komunikaci. A pokud ti lidé spolu nechťejí, neumějí nebo nedokážou spolu komunikovat, tak to ani tento zákon nevyřeší.

Ale já bych panu poslanci poděkovala za otevření tohoto tématu. Tento zákon to neřeší, je potřeba na způsobu, jak nejlépe pečovat o děti po rozvodu, anebo vůbec tak, aby k rozvodu nedošlo, pracovat dál. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, paní senátorko. A jako další se do rozpravy přihlásila paní senátorka a místopředsedkyně Senátu Alena Palečková. Prosím, paní senátorko, máte slovo.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Pane předsedající, pane poslanče, kolegyně a kolegové, nechťela jsem moc vystupovat, abych nerozšiřovala tu řadu žen, které naštvou muže, kteří potom budou hlasovat více pro navrhovanou novelu, než by třeba původně měli v úmyslu.

Nemám připravené žádné souvislé pojednání, já tady jenom zareaguji na pár věcí, které byly řečeny přede mnou, a možná i něco z toho vynechám, abych to hodně zkrátila.

Byla tady používána statistika. I sám pan poslanec upozornil na to, že čísla tam uváděná jsou zkreslená prostě tím, že v určitém počtu muži prostě nemají zájem nejen o střídavou péči, ale téměř o žádnou péči. Je to prostě tak. Čili ohánět se tím číslem 93 %, je myslím docela irelevantní v tomto případě.

Pak tady byl v mnoha projevech citován zájem dítěte, ale nikdo příliš nespécifikoval, co to tedy zájem dítěte je. Bylo řečeno –a v tom dávám za pravdu paní místopředsedkyni Gajdůškové –že pro malé děti je střídavá péče podle mého názoru naprosto nevhodná. Shodují se na tom dětští psychologové, odborníci. Věková hranice, po kterou toto platí, téměř bezvýhradně, je v některých případech posunována až třeba do věku deseti, dvanácti let.

Tady bych chtěla apelovat opět na pány. Z mých zkušeností bych řekla, že malí chlapečci jsou ještě daleko víc vázání na maminky než malé holčičky, aby si tedy vzpomněli na své dětství a na svůj vztah k mamince.

Zájem dítěte dále. Děti chtějí vidět rodinu pohromadě, chtějí vidět součinnost mezi otcem a matkou. Není pro ně úplně optimální, když tráví určitý čas s jedním rodičem a jiný čas s druhým rodičem, prostě proto, že právě třeba ta mužská role a mužský vzor se v některých situacích nejlépe projeví právě v součinnosti v rodině.

Já občas oddávám a používám tam takové citáty, protože se jaksí necítím kvalifikována k tomu, abych udílela nějaké rady a zkušenosti, jenom ze sebe. A tam říkám jeden citát, který říká, že otec udělá pro své děti nejvíce, když učiní šťastnou jejich matku. Víím, že to také záleží na matkách, ale je tam dána pozice otce, muže, ochránce té slabší ženy, která zvláště když vychovává menší děti, tak samozřejmě je oslabena třeba v jiných funkcích a rolích.

Mám tam také citát, že jeden otec je lepší než sto učitelů. A také si myslím, že to tak je, protože otec pokud dobře funguje, tak děti samozřejmě naučí spoustu potřebných věcí do života, ne jenom číst, psát atd., což má na starosti škola.

Čili to je ta věc o mužském vzoru a o roli otce.

Byly tady dva příklady pana senátora Šebka a pana senátora Horníka. Chtěla bych říci, že oni sice mluvili pro tuto novelu, ale ve skutečnosti jejich příklady hovoří proti té novele, protože v případě pana senátora Šebka došlo k dohodě, a nepotřebovali k tomu zákon, který v tehdejší době, jak jsem pochopila za socialismu, vůbec žádnou střídavou péči neumožňoval, a myslím si, že dnešní soudy už přece jenom jsou dále, a že by takovéto dohodě rozhodně nebránily. A případ pana senátora Horníka – tam by přece nebyla splněna základní podmínka o tom, že se rodiče musí dohodnout, protože v takovýchto případech by k dohodě nedošlo. Čili stejně bu mu tento zákon a tato novela nepomohla.

A co se týče role soudců a justice v této záležitosti, já se jenom domnívám, že pokud jde o rodinné právo – a bylo to tady tak i řečeno na semináři při představování návrhu občanského zákoníku – že v zemích, které mají dobrou justici, prostě rodinné právo a tuto oblast soudí ti nejzkušenější soudci a svým způsobem specializovaní na tuto oblast. A myslím si, že toto u nás není úplně vždycky splněno. Ono to opravdu asi vyžaduje nějaké životní zkušenosti a nějakou specializaci v této oblasti.

Tolik k části týkající se střídavé péče.

Co se týče části týkající se prodloužení lhůty na popření otcovství, tak tam já s ní souhlasím, protože mám vlastní zkušenost z práce v laboratoři, kde se dělaly ty spory, a už tehdy mi připadala lhůta na popření otcovství jako velmi krátká. Budu souhlasit s návrhem ústavně-právního výboru. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, paní senátorko. A jako další je do rozpravy přihlášen pan senátor Jaroslav Doubrava. Byl sice před vámi přihlášen pan senátor Vladimír Dryml, ale ten se odhlásil, takže máte slovo vy.

Senátor Jaroslav Doubrava: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, škoda, že tu není Jarda Kubera. Já bych mu řekl, že jsem ho trumfнул, protože mé manželce bylo šest let, když mi sdělila, že si mě vezme za manžela, a já jsem podcenil její cílevědomý tah na branku. Ale nejsme tady proto, abychom se trumfovali v těchto věcech.

Když se zahajovalo projednávání nebo když jsem dostal první znění návrhu zákona, sešel jsem se s celou řadou lidí a konzultoval jsem s nimi tento problém. A jak mezi muži, tak mezi ženami byly samozřejmě dvě skupiny. A z diskuzí mi vyšel jeden problém, který tady zazněl a který není ani meritem toho návrhu zákona, a já bych přesto na něj upozornil. A to je v podstatě i záležitost, která se týká právě péče o dítě, a je to otázka výživného. Z celé řady diskuzí jsem se dozvídal nářky na to, že

otec neplatí výživné nebo platí velmi malé částky, protože on je zrovna nemá, ale maminky říkají, a z čeho já mám dítě žít, protože sama jsem na úřadu práce taky.

A jestliže jsem tady slyšel to, že se chystá novela, rozsáhlejší novela zákona, pak bych byl velmi rád, kdyby tento problém byl řešen v rámci této novely a nezapomnělo se na něj.

Druhou věcí, kterou bych chtěl říci, je neskutečná kampaň, která nás zahrnovala desítkami mailů. Ovšem ten, který mě dneska nejvíc nadzvedl, byl mail, kdy do celé této kampaně bylo vlastně zataženo dítě, asi jste ho četli také. Do té doby jsem váhal, jestli zvednout ruku pro anebo zvednout ruku proti. Po obdržení tohoto mailu jsem se rozhodl, že ruku nezvednu pro tento návrh zákona.

Nicméně jsou zde na stole položeny pozměňovací návrhy výboru, a myslím, že to bude důvod, proč přece jenom aspoň pro tento pozměňovací návrh dokážu ruku zvednout.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Jako další se do rozpravy opět přihlásil pan senátor Vladimír Dryml. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedající, pane poslanče, kolegyně a kolegové, nechtěl jsem podruhé vystupovat, ale vyprovokovaly mě k tomu některé připomínky z řad většinou předřečnic.

Tady jasně vidíme, jak i Senát je rozdělen na dva tábory, stejně tak jako v Poslanecké sněmovně. Na jedné straně je většina žen, na druhé straně je většina mužů.

Chtěl bych za prvé říci, že my tady nejsme pro soudce, prostřednictvím pana předsedajícího kolegyni Paukrtové! My tady nejsme pro soudce, ale jsme tady pro děti i pro jejich rodiče, takže mě úplně nezajímá to, jestli soudcům se to líbí nebo nelíbí. To možná mohou být nějaké vazby mezi ústavně-právním výborem a některými soudci, ale rozhodně my jsme tady pro svoje voliče a jsme tady pro děti a pro jejich rodiče.

Za druhé, pane předsedající, vaším prostřednictvím ke kolegyni Gajduškové, žena se matkou bez muže nestane. To je biologie. To je k tomu, že žena má ta větší práva.

Za třetí, pane předsedající, vaším prostřednictvím kolegovi Horníkovi. ČSSD není socialistická, je sociálně demokratická, i když to někdy vypadá tak, že je i socialistická. Omlouvám se, ale aby bylo jasno.

Při nařizování střídavé péče by nebyl problém rozhodnout na jedno stání. Uvědomte si, že někdy se celé tyto případy táhnou i roky a v rámci vlády rozpočtové odpovědnosti by se mohly ušetřit veliké peníze.

Tady se řeklo to, že pouze ve třech procentech se odsouhlasily dohody rodičů. Skutečnost je taková, že za rok 2010 se odsouhlasilo 0,3 %.

Vážený pane předsedající, vaším prostřednictvím k naší kolegyni, paní senátorce Filipiové. Provedení analýzy, ustavení komise – to se vždycky dělá tak, když se nechce nic vyřešit. Nevím, jak si kdo představuje dotazníkovou akci u dětí, jestli se jim bude líbit nebo nebude líbit střídavá péče.

A ještě jedno, a to už není tak úsměvné, to nařčení o deviantech. Promiňte, ale to asi takhle ne. Tady přece nikdo nemůže říkat, že většina mužů jsou devianti nebo že nějakým způsobem chtějí poškozovat děti. Já si právě naopak myslím, že otcové jsou řádní otcové a že se snaží, aby k něčemu takovému vůbec nedošlo.

Mimochodem, aby otec dostal dnes střídavou péči a mohl vychovávat dítě, tak je zkoumán odborem sociálním, soudem, různými znalci, psychology. Ale kupodivu

milenců těchto matek, které odešly, se to netýká. Zrovna tak ale musím na druhou stranu říci, že se to netýká ani přítelkyň otců.

Ale tady je chyba a díra v zákoně. Ano, tady to nikdo nezkoumá, nikoho to nezajímá.

Feministky tady rozpoutaly dívčí válku. A je otázkou, kdo z vás, vážené dámy, je ta Šárka a kdo je ta Vlasta.

Vládní návrh s pozměňovacím návrhem ústavně-právního výboru znamená jeho faktické odmítnutí. Navrhuji tedy ještě jednou schválit zákon bez pozměňovacího návrhu.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. A zatím jako poslední se do rozpravy hlásí pan senátor Luděk Sefzig.

Senátor Luděk Sefzig: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já chci podpořit tento zákon také, a z jednoduchého důvodu. Myslím si, že dítě má stejné právo na oba rodiče. A my v žádném případě tímto zákonem neměníme toto právo, naopak posilujeme jej a neovlivňujeme rozhodnutí soudu. Soudce bude ten, který bude rozhodovat.

Tento zákon vychází z praxe, protože soud většinou v rámci řekl bych dlouhodobého společenského klišé a možná i na základě toho, že nikdo z mužů nikdy ani v odborné, ani v neodborné veřejnosti nenamítal to, aby ženám bylo dítě přikládáno po porodu na tělo, aby ženy měly větší kontakt s dítětem, což je evidentně prokázáno. Já jsem nikdy neslyšel, že by někdo z mužů tomuto bránil, aby ženy tzv. získaly výhodu. Naopak, vážíme si toho a myslíme si, že i muži podporují to, aby ženy měly velký vztah ke svému dítěti.

A jediné, co tento zákon pomáhá, je to, že soudce musí lépe odůvodnit, proč to dítě dává jednomu anebo druhému, to nemusí být vždycky jenom matka. Jedině to je to, co tento zákon přináší.

A na základě tohoto odůvodnění je potom daleko lepší té druhé straně, ať je to muž nebo žena, zcela neutrálně, na to reagovat ve formě odvolání. To je důvod, proč chci tento zákon podpořit. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Nebyl jste poslední, ale hlásí se ještě pan senátor Miroslav Krejča.

Senátor Miroslav Krejča: Vážený pane předsedající, vážený pane poslanče, milé kolegyně, vážení kolegové, dámy a pánové. Pokusím se být maximálně stručný, protože jednak doba pokročila a máme bodů před sebou ještě požeňnaně.

Bez mučení se přiznávám, že jsem jeden z těch, jako už tady zmiňovali někteří kolegové, který si prošel tímhle tím slzavým údolím velice neúspěšně, velice zoufale jsem bojoval roky o děti. Nepodařilo se, ale pokusím se oprostít se od jakýchkoliv emocí a soustředit se spíše jenom na určitá fakta a eventuálně citovat některé autority.

Pan předkladatel tady zmínil některé nálezy Ústavního soudu, mám je tady u sebe, ale nerad bych zdržoval jejich citací.

Ujišťuji vás, že všechny se ve svém závěru klonily k podpoře střídaté péče.

Jen drobnost. Neodpustím si citát předsedy Ústavního soudu, bývalého senátora Pavla Rychetského: Stále přetrvává v soudní judikatuře taková pověra, že tím vhodnějším a lepším pro výchovu dětí, zejména útlého věku, je matka. Zákon a

mezinárodní úmluvy však říkají: Oba rodiče mají stejná rodičovská práva, jsou si rovni, není možné jednoho z nich dokonce kvůli pohlaví preferovat.

Ve zmíněných nálezech Ústavního soudu je několikrát citovaná listina základních práv a svobod. Dovolím si uvést dva články.

Článek 3, odstavec 1 – základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, atd.

Článek 32, bod 4: Péče o děti a jejich výchova je právem rodičů. Děti mají právo na rodičovskou výchovu a péči. Práva rodičů mohou být omezena a nezletilé děti mohou být od rodičů odloučeny proti jejich vůli jen rozhodnutím soudu na základě zákona.

Domnívám se, že předložená novela je plně v souladu s tím, co říká základní listina práv a svobod. Diskuse nejen tady, ale i ve veřejnosti mi připadá jako bouře ve sklenici vody, případně – když bych se vrátil k Shakespearovi jako "Mnoho povyku pro nic". O co jde? Ocituji stávající platnou úpravu zákona o rodině. Paragraf 6, odstavec 2. Jsou-li oba rodiče způsobilí dítě vychovávat a mají-li o výchovu zájem, může soud svěřit dítě do společné, případně i střídané výchovy obou rodičů, je-li to v zájmu dítěte a budou-li tak zajištěny jeho potřeby.

Novela rozepisuje toto ustanovení do dvou bodů, které každý známe. První se týká střídané výchovy a druhý se týká společné výchovy. V obou případech je zdůrazněno, že musí být respektován a naplněn zájem dítěte. Nakonec závěrečné ustanovení § 26 velice nahrává soudům k tomu, aby hlavně u dětí nižšího věku svěřovaly děti výlučně do péče ženám. Citují: Soud vždy vezme v úvahu, kdo dosud kromě řádné péče o dítě dbal o jeho výchovu po stránce citové, rozumové a mravní. Klasická rodina nejen česká, ale i mimo česká je založena na tom, že muž zajišťuje rodinu materiálně, žena je s dítětem doma v útlém věku. Už v útlém věku je mužská část populace tímto ustanovením zákona diskriminována. Pro mě je tato novela je významná ze dvou důvodů, přinutí soudy, aby v prvním kroku posoudily, zda formou střídané výchovy budou mít oba rozvádějící se rodiče stejná práva a přístup k dětem. Když shledá, že tam jsou důvody, které by nebyly v zájmu dítěte, odmítne to a rozhodne tak jako dosud. Návrh podporuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Jako další se do rozpravy přihlásila paní senátorka Jana Juřenčáková. Paní senátorko, máte slovo.

Senátorka Jana Juřenčáková: Kolegyně a kolegové, všichni víme, že toto téma je velmi výbušné, o čemž svědčí řada mailů, které jsme dostali. Jejich množství by bylo srovnatelné s dobou, kdy jsme měli schvalovat Lisabonskou smlouvu.

Slyšela jsem, jak tady pan senátor Kubera říkal, že včera slyšel, že proti tomuto návrhu zákona jsou feministky, tak proto bude hlasovat pro schválení. Myslím si, že to není o tom, zda je to dívčí válka, ale podněty přišly nejen od mužů, že chtějí střídanou péči a změnu zákona, ale byly tam i ženy. Není to podle pohlaví, je to podle toho, kdo se dostal do jaké situace. Osobně jsem to nezažila ani nikdo z rodiny se nerozvedl a tyto problémy neřešil. Každý to řeší buď podle vlastní zkušenosti, nebo podle zkušenosti, kterou má ve svém okolí.

Můj předřečník citoval, že oba rodiče mají stejná rodičovská práva. Není to o právech rodičů. Pokud rodiče chtějí zodpovědně vychovávat své děti, měli by hledět hlavně svých dětí, zda je dítě spokojené a chce k tomu druhému rodiči jít nebo ne. Těžko se o tom mluví, když to člověk nezažije a nespálil se. Popálené dítě se vždycky bojí a příště se nepopálí. Myslím si, že děti by neměly absolvovat psychiatrická vyšetření a různé znalecké posudky, protože se jejich rodiče hádají.

Pokud tento návrh zákona projde do druhého čtení, připojím se k pozměňovacímu návrhu, protože souhlasím s těmi, kteří říkají, že to bude řešit občanský zákoník a právo dítěte je především na prvním místě. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, paní senátorko. Do rozpravy se nikdo nehlásí, rozpravu končím. Zeptám se pana poslance jako navrhovatele, zda se chce vyjádřit k proběhlé rozpravě. Máte slovo.

Poslanec Pavel Staněk: Děkuji za slovo. Jak jsem očekával, mnou předkládaná novela vyvolala i u vás určité pohnutky tímto tématem se zabývat. Zaznamenal jsem spoustu názorů pro i proti, rozhodně se nedomnívám, že cílem bylo rozdělit národ na ty, co jsou pro a proti, na ženy a muže, na dívčí války apod. Zaznamenal jsem hodně připomínek, k některým se dovolím vyjádřit. Ne všechny jsem pochopil, střídavý sex vynechám, k tomu je těžko se vyjadřovat. Několik poznámek bych ale měl.

Myslím si, že tato novela nemá za cíl nic dramatičtějšího, než co zde shrnul pan senátor Krejča, myslím si, že je to příliš povyku pro nic. Novela je velmi skromná jak do textu, tak do úpravy. Má napravit v tuto chvíli podle mého názoru nezdravý stav, který byl vytvořen buď historicky, nebo nějakými klišé, že v převážné většině je dítě automaticky svěřováno do výlučné péče matky i v případech, kdy otec projevuje zájem, je způsobilý, není to násilník, není to deviant, ale není mu tato péče umožněna.

Nejsem zástupcem ani jedné ani druhé skupiny, která vám zasílá maily, nejsem zástupcem zhrzených otců. Sám jsem otec, dosud jsem šťastně ženat, doufám, že mi to vydrží jako některým z vás 30 až 50 let, vychovávám jedno dítě, nerad bych o něj přišel, ale také si neumím představit střídavou péči, že bych já jako poslanec se o něj staral. Jsem většinu času mimo domov, bydlím v Hradci Králové. V tuto chvíli bych si dítě do střídavé péče nevzal, protože vím, že by ho pravděpodobně vychovávali mí rodiče. Novela je ale směřována k těm, kteří mají čas se dítěti věnovat, jak by si zasloužilo a mělo by to tak být jak od matky, tak od otce.

Pokud tam bylo zmiňováno to, že ve sněmovně v tuto chvíli bude projednáván občanský zákoník, který řeší tento institut, který je zakotven od roku 1988 v našem právním řádu, říkám, že je tam zakotven a materie je opět zpracována, nicméně se domnívám, že je popisně stav ve stávajícím znění zachován. I vy jste měli možnost se podívat do zákona, případně vyslyšet toho, kdo tady citoval tento nový návrh. Je tam stále slovíčko "může svěřit", není to "svěří". Neznačená to ale, že by "svěří" presumovalo u soudu, že dítě bude automaticky svěřeno do střídavé péče. Nebude, jestliže to nebude v zájmu dítěte. Nejsme tady pro to, abychom uspokojili buď otce, nebo matky, ale abychom uspokojili zájem dítěte, jeho řádnou péči. Musíme se shodnout na tom, že pokud jsou oba rodiče normální, je pro ně nejlepší, pokud je vychováváno oběma rodiči, kteří k němu mají citlivý vztah a jsou schopni se o něj postarat.

Zaznamenal jsem ještě krátký exkurz do Evropy. Tady se neshodneme, ocituji švédskou úpravu, která je velmi striktní a kde se říká: V rozvodovém řízení soud musí přidělit opatrovnictví dítěte jednomu z rodičů, pokud je střídavá péče zjevně neslučitelná s potřebami dítěte. Je tam opačně postaven princip výchovy, kdy střídavá péče se stává automatickou péčí. Naši evropští přátelé ve Skandinávii jsou o kousek dál v tom smyslu, že se shodli na tom, že oba rodiče, pokud jsou způsobilí a mají zájem a jejich výchova není zjevně v rozporu s péčí a se zájmy dítěte, tak svěřit dítě oběma rodičům.

Pak byly další argumenty, které jsem zaznamenal i za půlroční martyrium. Jsou to argumenty, které lze snadno vyvrátit, ať je to vzdálenost, jeden domov a další materie. Bohužel, jako v celém národě se neslučují názory ani dětských psychologů, každý psycholog má na to jiný názor. Proti závěrům dětských psychologů, kteří jsou pro, mohu předložit i závěry proti. I tam je to založeno jen na individuálním posouzení. Na individuálním posouzení je ale založen i tento princip návrhu zákona. Jestliže soud dojde k závěru, že není střídavá péče slučitelná s péčí dítěte, s jeho zájmy, takový soud nemůže svěřit dítě do společné, případně společné péče, ale bude s tím muset vypořádat, a lépe odůvodnit. Bude nucen k tomu, aby tento návrh účastníků řízení vzal zcela vážně.

Mám tu ještě další připomínky, pokud jde o citaci Ústavního soudu, který v jenom z nálezů z loňského roku jasně naboural mýty o výlučné výchovné shodě rodičů. I v manželství se oba rodiče nemusí shodnout na výchově dítěte. Nerozcházejí se kvůli tomu, nezavírají dítě do pokoje, ale starají se o něj dál. Oba rodiče, přestože mají na výchovu odlišné názory, se o dítě starají dále a dítě je jimi plně dále vychováváno.

Mám tady několik dalších argumentů. Víím, že nás tlačí čas a slíbil jsem zpravodaji, že můj závěrečný monolog nebude dlouhý. Pokusím se ho ukončit. Domnívám se, že argumenty pro jsou silnější z toho pohledu, že na prvním místě jde o zájem dítěte, nejde o hru rodičů, o hru žen a mužů, nejde o soupeření, jde jen o zájem dítěte, aby bylo vychováváno i nadále poté, co se dostane do situace, kdy se jeho rodiče rozvedou a nebudou schopni spolu dále žít. Domnívám se, že střídavá nebo společná péče schválená soudem a potvrzená oběma rodiči je pro dítě to nejlepší.

Na závěr si vás dovolím požádat o podporu tohoto návrhu, o vaše kladné stanovisko k vyjádření se. Doufám, že jsem nezpůsobil genderovou válku mezi ženami a muži ať už ve společnosti, nebo v Senátu. Velmi prosím o vaši podporu. Děkuji za slovo.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane poslanče. Nyní bych požádal zpravodaje garančního výboru, aby se vyjádřil k proběhlé rozpravě.

Senátor Jiří Dienstbier: Je zcela pochybné, že dítě má právo na oba rodiče. Myslím si, že pro dítě je nejlepší, když se vztah rodičů rozpadne, pokud je svěřeno do společné výchovy. Střídavá výchova je druhý nejlepší model pro dítě. Oba tyto způsoby výchovy však kladou poměrně velké nároky na oba rodiče. Rodiče musí být schopni elementární dohody a určité spolupráce při obou těchto typech péče. V momentu, pokud takové dohody a spolupráce nejsou schopni dosáhnout ani na základní úrovni, pak je společná i střídavá výchova velmi problematická a neobejde se bez zásahů soudu.

Myslím si, že soudy už dnes mají možnost podle současné úpravy, kdykoli jsou splněny podmínky, kdy je to v zájmu dítěte, o společné nebo střídavé výchově rozhodnout. Sám navrhovatel připustil, že jím navrhovaná změna v tomto nepřinese žádnou změnu, protože v případě, že to v zájmu dítěte nebude, soud o tomto způsobu výchovy nerozhodne. To je ale současný stav.

V diskusi zaznělo, že v případě, že schválíme tento zákon v části týkající se zejména střídavé výchovy, soudy se budou muset variantou střídavé výchovy zabývat a budou muset své rozhodnutí odůvodnit, ať už rozhodnou v její prospěch nebo naopak. To je nepochopení současného stavu. Už dnes, když soud rozhoduje, musí své rozhodnutí odůvodnit. Pokud kterýkoliv z rodičů bude požadovat v řízení střídavou výchovu, soud se s tím musí v odůvodnění svého rozhodnutí vypořádat,

zdůvodnit, proč takový požadavek povolil nebo zamítl. V opačném případě by dnes rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné a bylo by zrušeno odvolacím soudem v případě, kdyby se jeden z rodičů v takovém řízení odvolal.

Emoce jsou zbytečné a jsou zbytečná i očekávání otců, kteří jsou možná oprávněně rozhořčeni nad tím, jak se rozhoduje ve věcech svěřených dětí do výchovy a zejména v tom, jak efektivně se dá takové rozhodnutí následně vymáhat. Tato novela jim žádnou změnu nepřinese, podmínky pro rozhodnutí se nezmění. Pokud budeme řešit vymahatelnost práv obou rodičů na vztah s dítětem a obráceně vztah dítěte k oběma rodičům. Není to problematika, která by byla řešena tímto zákonem. Musíme se bavit o tom, zda a jak lze vynucovat rozhodnutí ve věci výchovy dětí.

Já proto navrhuji, abychom rozhodli tak, jak navrhuje ÚPV, a vrátili zákon Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, které schválil ÚPV a doporučuje jejich přijetí v Senátu.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane zpravodaji. Jenom bych si upřesnil, pane zpravodaji, v rozpravě padlo několik návrhů na schválení, pokud se nemýlím.

Senátor Jiří Dienstbier: Ano, padly návrhy na schválení zákona, tak jak to Senátu předložila Poslanecká sněmovna.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji. Nyní přistoupíme k hlasování o návrhu na schválení. V rozpravě je podán návrh – schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. V sále je v tuto chvíli přítomno 68 senátorek a senátorů, potřebný počet pro přijetí návrhu je 35.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a zmáčkne tlačítko NE.

Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 5** se z 68 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 35 pro vyslovilo 26, proti bylo 16, návrh nebyl přijat.

Proto přistoupíme k podrobné rozpravě, kterou tímto otevírám. Písemně do rozpravy není nikdo přihlášen, ani se nikdo nehlásí. (Námitka.) Už to naskočilo, takže se hlásí pan zpravodaje, pan senátor Jiří Dienstbier. Prosím, máte slovo.

Senátor Jiří Dienstbier: Já nebudu formálně předkládat pozměňovací návrh, protože pozměňovací návrh už byl navržen, předložen ústavně-právním výborem. Jenom ho tady zopakují. Pozměňovací návrh ÚPV se týká právě návrhu na změnu střídavé výchovy, a to v článku I body 1 a 2 vypustit, následující body 3 až 6 označit jako body 1 až 4. V článku II v nadpisu slovo "přechodná" nahradit slovem "přechodné". V článku II bod 1 a označení bodu 2 vypustit. Zjednodušeně se dá říci, že se vypouští z návrhu část týkající se úpravy střídavé výchovy a společné výchovy.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Do podrobné rozpravy se už nikdo nehlásí, takže rozpravu končím. Přeje si navrhovatel ještě vystoupit se závěrečným slovem? (Nikoli.) Myslím si, že bylo už vše řečeno. Děkuji panu navrhovateli. Pan zpravodaj garančního výboru by nás měl provést hlasováním, a zároveň zpravodaj, pane senátore, prosím, abyste přednesl pozměňovací návrhy, které byly navrženy, abychom o nich mohli hlasovat.

Senátor Jiří Dienstbier: Byl předložen jediný pozměňovací návrh, a to návrh ÚPV. Všichni máte usnesení s pozměňovacím návrhem na stole před sebou.

Před chvilkou jsem ho tady celý přečetl. Měli bychom hlasovat o tomto pozměňovacím návrhu jako celku. Je to jeden pozměňovací návrh.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji. Stanoviska pana navrhovatele – pane poslanče – k návrhu pozměňovacího návrhu. Vaše stanovisko, jestli doporučujete, nedoporučujete. Nedoporučujete, dobře. Děkuji. Stanovisko pana zpravodaje?

Senátor Jiří Dienstbier: Samozřejmě jako zpravodaj ÚPV doporučuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Takže můžeme přistoupit k hlasování.

V sále je v tuto chvíli aktuálně přítomno 68 senátorek a senátorů, potřebný počet pro přijetí návrhu je 35.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE.

Mohu tedy konstatovat, že v **hlasování pořadové číslo 6** se z 68 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 35 pro vyslovilo 44, proti bylo 10. Návrh byl přijat.

Vzhledem k tomu, že to byl jediný návrh k hlasování, vyčerpali jsme všechny pozměňovací návrhy a přistoupíme k hlasování o tom, zda návrh zákona vrátíme Poslanecké sněmovně ve znění přijatých pozměňovacích návrhů.

V sále je přítomno – je tam nějaká technická chyba. Už to naskočilo, takže v této chvíli můžeme hlasovat o tom, zda návrh zákona vrátíme Poslanecké sněmovně ve znění přijatých pozměňovacích návrhů.

Kdo je pro tento návrh, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE.

Mohu v tuto chvíli konstatovat, že v **hlasování pořadové číslo 7** se z 67 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 34 pro vyslovilo 46, proti byli tři. Návrh byl přijat.

Nyní v souladu s usnesením Senátu číslo 65 ze dne 28. ledna 2005 pověříme senátory, kteří odůvodní usnesení Senátu na schůzi Poslanecké sněmovny. Navrhují, aby jimi byli – senátor Jiří Dienstbier a? Že by pan senátor Kubera? (Nikoli.) Paní senátorka Filipiová, je tady návrh. Nechce. Takže kdo? Já bych požádal, kdyby mohl padnout nějaký návrh z pléna. Návrh na paní místopředsedkyni Gajdůškovou. Ta souhlasí. Návrh je, pověřit senátory Jiřího Dienstbiera a paní Alenu Gajdůškovou odůvodněním usnesení Senátu na schůzi Poslanecké sněmovny.

V sále je v tuto chvíli přítomno 64 senátorek a senátorů, potřebný počet pro přijetí návrhu je 33.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE.

Děkuji. Mohu konstatovat, že v **hlasování pořadové číslo 8** se z 65 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 33 pro vyslovilo 56, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Přihlásil se pan předseda Senátu Milan Štěch s procedurálním návrhem. Takže prosím, ještě neodcházejte.

Předseda Senátu Milan Štěch: Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, než pan řídící, pan místopředseda vyhlásí polední přestávku, chtěl bych navrhnout změnu pořadu naší 10. schůze. Po přestávce navrhují, abychom jako první bod projednali senátní tisk číslo 138, který jsme měli pod bodem 4, a poté bychom pokračovali body, které byly označeny jako bod 7 a dále, které má pan ministr

Kocourek. S tím, že jako první bod po 16.30 hodin bychom projednali bod, který byl pod číslem 5, je to tisk 142, týkající se problematiky Libereckého kraje. Tolik návrh změny pořadu této schůze.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Ano. Děkuji, pane předsedo. Myslím, že návrh je jasný. Zeptám se, zda je nějaká připomínka nebo jiný návrh. Není-li, nechám hlasovat o tomto návrhu.

Kdo je pro tento návrh, nechť zvedne ruku a zmáčkne tlačítko ANO. Kdo je proti návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE. Děkuji.

Mohu konstatovat, že v **hlasování pořadové číslo 9** se z 63 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 32 pro vyslovilo 56, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Takže odpoledne budeme od 15.15 hodin pokračovat bodem označeným číslem 4, senátní tisk číslo 138.

(Jednání přerušeno ve 14.12 hodin.)

(Jednání opět zahájeno v 15.15 hodin.)

Další část schůze řídil 1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Vážené kolegyně, vážení kolegové. Budeme projednávat bod, kterým je

4.

**Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 256/2000 Sb.,
o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých
dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu),
ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 138)**

Máme to jako tisk č. 138. Návrh uvede pan poslanec Pavol Lukša, kterého nyní prosím, aby přistoupil k mikrofonu a seznámil nás s návrhem zákona. Pane poslanče, máte mikrofon? Mikrofon je tady u stolku a můžete začít.

Poslanec Pavol Lukša: Děkuji. Vážený pane předsedající, dámy a pánové. Dovolte, abych vám předložil návrh zákona, kterým se mění zákon č. 256/2000 Sb. o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů.

Cílem tohoto návrhu je změna způsobu jmenování a odvolávání ředitele Státního zemědělského intervenčního fondu a schvalování statutu fondu tak, aby namísto vlády byly tyto pravomoci svěřeny ministru zemědělství. Stávající právní úprava v této oblasti zcela neodpovídá zákonným vztahům ministerstva zemědělství a Státního zemědělského a intervenčního fondu. Na základě ustanovení § 1, odst. 1, zákona č. 256/2000 Sb. o Státním zemědělském intervenčním fondu náleží tento intervenční fond do působnosti ministerstva zemědělství, z jehož rozpočtové kapitoly jsou mu poskytovány podle § 6 a zákona č. 256/2000 Sb. o Státním zemědělském intervenčním fondu dotace na provádění opatření společné zemědělské politiky

Evropské unie a dotace na krytí právních výdajů. S ohledem na množství poskytovaných dotačních finančních prostředků z rozpočtu EU ve vztahu k IZF odpovědnosti ministerstva zemědělství za řádné provádění opatření společné zemědělské politiky EU platební agenturou, kterou je Státní zemědělský intervenční fond, je navrhovaná změna žádoucí.

Obdobná právní úprava je i v případě ředitele Státního fondu rozvoje bydlení, kterého jmenuje podle ustanovení § 6, odst. 5 zákona č. 211/2000 Sbírky o Státním fondu rozvoje bydlení ministr pro místní rozvoj.

Vážený pane předsedající, dámy a pánové, dovoluji si vás požádat o podporu této zákonné normy a zároveň vám děkuji za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, posadte se ke stolku zpravodajů. Garančním výborem byl určen výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Má usnesení jako tisk č. 138/1 a zpravodajem je pan senátor Petr Šilar, který má slovo.

Senátor Petr Šilar: Dobré odpoledne, dámy a pánové. Děkuji, pane předsedající, za udělení slova. Já bych chtěl velice krátce doplnit, že tento návrh jsme projednali na hospodářském výboru a chtěl bych vás seznámit, že jedním a celkem jednoduchým cílem tohoto návrhu je přenést dosavadní kompetence vlády na ministerstvo zemědělství tak, jak zde bylo řečeno panem předkladatelem. Chtěl bych říci, že výbor projednal tuto novelu a doporučuje ji schválit. Dává návrh na usnesení, aby Senát Parlamentu ČR schválil tento návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane kolego. I vy se posadte ke stolku. Dalším výborem je ústavně-právní výbor. Usnesení máme jako tisk č. 138/2. Zpravodajkou je paní senátorka Jiřina Rippelová, která má slovo.

Senátorka Jiřina Rippelová: Pane místopředsedo, kolegyně a kolegové. Já nemám v podstatě co dodat, jenom vás seznámím s usnesením ústavně-právního výboru, který doporučil návrh zákona schválit ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Děkuji.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Také děkuji. A já se ptám, jestli podle § 107 jednacího řádu někdo navrhuje nezabývat se tímto návrhem zákona? Pan senátor Luděk Sefzig přichází k mikrofonu.

Senátor Luděk Sefzig: Pane předsedající, děkuji za slovo. Já si toto dovoluji navrhnout, protože oba výbory hlasovaly pro schválení. Toto schválení můžeme tedy schválit bez rozpravy. Tedy nezabývat se.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Návrh zazněl, takže zazní i znělka a následně budeme hlasovat.

Zahajuji hlasování o nezabývat se. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 10 ukončeno. Registrováno 47, kворum 24, pro 31, proti 1. Návrh byl schválen. Tím končíme projednávání tohoto bodu.

Děkuji panu poslanci jako předkladateli i zpravodajům a tento bod skončíme. Dalším bodem je

5.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 124)

Máme to jako tisk č. 128. A návrh uvede ministr průmyslu a obchodu Martin Kocourek, kterého vítám a mikrofon má k dispozici.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek: Děkuji. Vážený pane místopředsedo, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři. Důvodem předložení této novely atomového zákona je potřeba řešit fázi palivového cyklu a naplnit koncepci nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým radioaktivním odpadem v ČR, jež bylo schváleno usnesení vlády dne 15. května 2002.

Novela zavádí možnost poskytovat příspěvky z jaderného účtu i obcím, na jejichž katastrálním území se provádějí průzkumné práce, nebo se ustanoveno chráněné území za účelem založení nejvhodnější lokality pro vybudování hlubinného úložiště radioaktivních odpadů.

Novelu atomového zákona projednal výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí, ústavně-právní výbor, podvýbor pro energetiku a výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu, které doporučily jejich schválení ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. A já si dovoluji požádat ctěný Senát o podporu těchto návrhů. Děkuji.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře, posadte se ke stolku. Garančním výborem byl určen výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Usnesení máme jako tisk 128/1. Zpravodajem je senátor Vítězslav Jonáš, který má slovo.

Senátor Vítězslav Jonáš: Vážený pane místopředsedo, vážený pane ministře, kolegyně, kolegové. Tento tisk projednal podvýbor pro energetiku, výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu s jednoznačným závěrem podpořit tenhle zákon, který už přichází podle mého názoru dosti pozdě.

Náš stát musí vyřešit konec palivového cyklu, jinak nemůžeme počítat s tím, že bychom mohli nějak postupovat dál ve využívání jádra k provozu jaderných elektráren. A víte, že se nám to dosti nedaří, sehnat lokalitu na konečné využívání na uložení paliva. A naše obce marně doposud čekaly na to, jaké budou kompenzace, chcete-li motivace pro to, aby mohly souhlasit třeba i s průzkumnými pracemi. Proto vítáme tuhle změnu. Myslíme si, že je dobrá, že i kompenzace by měly být motivační k tomu, aby se urychlil průzkum a další práce na úložištích. A doufám, že nevyhraje taková ta česká vlastnost, závist, mezi obcemi, proč zrovna obce, které mají tato zařízení nebo se tam budou dělat takovéhle práce, by měly být zvýhodněny oproti třeba jiným zařízením. Protože všichni dobře víte, že jádro je pro nás limitující k tomu, abychom zajistili energetickou bezpečnost, a doufám, že bude tenhle zákon Senátem schválen.

Já vás seznámím s rozhodnutím našeho hospodářského výboru, který 126. usnesením na 10. schůzi navrhl zákon, kterým se mění zákon č. 18 z roku 1997 o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření a o změně doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, po úvodním slově zástupce

předkladatele Jiřího Jirky, náměstka ministra průmyslu a obchodu ČR a zpravodajské zprávě senátora Vítězslava Jonáše a po rozpravě doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Určil zpravodajem mě a pověřuje předsedu senátora Jana Hajdu, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu.

Děkuji za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Dalším výborem byl výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Usnesení máme jako tisk 128/2. Zpravodajem je pan senátor Jan Horník, který má slovo.

Senátor Jan Horník: Dobré odpoledne, pane předsedající, dobrý den, pane ministře. Náš výbor se touto materií zabýval na své 11. schůzi konané 13. července 2011.

Než dojdou k našemu usnesení, tak bych si dovolil ještě rozšířit debatu předřečníků o tom, že se na našem výboru diskutovalo mimo jiné o tom, zdali by neměl být nastolen jiný princip vymezení příjemce příspěvku, které by nebylo vázáno ke katastrálnímu území, nýbrž by bylo dáno zónami, obdobně jako je tomu v případě atomových elektráren.

Vzhledem k tomu, že ionizující záření se šíří od svého zářiče na všechny strany rovnoměrně, měl by takto zvolený princip, daný logický nezpochybnitelný a spravedlivý rámec, čemuž v současném atomovém zákoně ani v jeho novelizaci tak není.

Chtěl bych jenom říct, že zástupci ministerstva průmyslu a obchodu přislíbili, že se touto tematikou budou zabývat při přípravě nového atomového zákona. A nyní k usnesení našeho výboru. Je v podstatě obdobné jako u výboru předchozího, čili já to zkrátím, nebudu to celé číst.

Výbor doporučuje Senátu Parlamentu České republiky schválit projednávaný návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR. Určuje zpravodajem mou osobu a pověřuje předsedu výboru Senátu Ivo Bárka, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Dalším byl výbor ústavně-právní. Usnesení máme jako tisk 128/3. Zpravodajem je pan senátor Jaroslav Kubera, kterého nevidím, takže bych poprosil... Nepřeje si vystoupit? Dobře.

Takže jsme u bodu nebo u dalšího postupu. Ptám se, zda někdo podle § 107 jednacího řádu navrhuje, aby se Senát nezabýval tímto návrhem zákona? Nikoho nevidím. Otevírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí, takže ji končím. Nepředpokládám, že by se pan ministr nebo garanční zpravodaj chtěli vyjádřit k něčemu, co neproběhlo, a máme jediný návrh výboru, a to je návrh na schválit. Takže nejprve znělka.

Zahajuji hlasování. Návrh je schválit. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a zvedne ruku.

Hlasování č. 11 ukončeno. Registrováno 56, kворum 29, pro 47, proti nikdo, návrh byl schválen.

Končím projednávání tohoto bodu. Děkuji zpravodajům. Panu ministrovi poděkuji na úplný závěr.

A budeme projednávat bod, kterým je

6.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 124)

Máme to jako tisk 124. A pan ministr Martin Kocourek má slovo, protože zastupuje předsedu vlády Petra Nečase.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek: Děkuji. Vážený pane místopředsedo, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři. Cílem předloženého vládního návrhu této novely atomového zákona a důvodem pro její předložení je transpozice nově přijaté směrnice Rady EU 2009/71 EURATOM ze dne 25. června 2009, kterou se stanoví rámec společenství pro jadernou bezpečnost jaderných zařízení týkajících se oblastí dozoru nad jadernou bezpečností.

Směrnice vyžaduje splnění několika povinností, které nejsou v platné legislativě České republiky jednoznačně upraveny. Jedná se o ustanovení konkrétních podmínek pro zajištění dostatečného a dlouhodobě stabilního financování národního regulátora, zajištění odpovídající zpětné vazby formou pravidelného vnitrostátního a mezinárodního vyhodnocení kvality a efektivity výkonu státního dozoru nad mírovým využíváním jaderné energie a ionizujícího záření. Povinnost držitele povolení zajistit a udržovat odpovídající zdroje potřebné k zajištění požadované úrovně jaderné bezpečnosti a dále princip nepřevoditelnosti, týkající se odpovědnosti za jadernou bezpečnost.

Nová právní úprava nepřináší žádné zásadní změny oproti stávajícímu stavu. Velmi omezený počet subjektů bude podle této novely přispívat formou poplatků na financování vysoce odborných a nákladných činností prováděných v rámci výkonu státního dozoru. A v návaznosti na tuto změnu se navrhuje změna zákona o správních poplatcích, který zatím nedostatečně doplňuje úhradu nákladů, jejichž pokrytí sledují poplatky zaváděné podle předkládaného návrhu. Správní poplatky v dané položce budou proto sníženy.

V návrhu zákona je nad rámec výše uvedené směrnice zapracována změna týkající se splnění podmínky způsobilosti nutné pro získání povolení k nakládání ionizujícího záření zubními lékaři, jež podle stávající úpravy činí v praxi problémy. Návrh si nevyžádal nároky na státní rozpočet. Naopak projeví se zvýšením jeho příjmu výběrem uvedených poplatků do státního rozpočtu.

Zachování kompatibility právního řádu ČR s legislativou EU je nezbytné výše uvedenou směrnicí v dané lhůtě, to je 22. července 2011, transponovat do právního řádu ČR. Novelu projednaly výbory pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí, podvýbor pro energetiku a výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu, které doporučují její schválení ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou parlamentu. O totéž si dovoluji ctěný Senát požádat i já. Děkuji.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře. Garančním výborem je výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Má usnesení jako tisk 124/1. Zpravodajem je pan senátor Vítězslav Jonáš, který má slovo.

Senátor Vítězslav Jonáš: Takže ještě jednou, vážený pane místopředsedo, vážený pane ministře, vážené kolegyně a kolegové. Já myslím, že pan ministr

celkem podstatu tohoto zákona podrobně řekl. Budu tedy velice krátký ve zpravodajské zprávě.

Důležité pro nás bylo na výboru pro hospodářství a zemědělství posouzení, zda to nebude mít finanční dopady na státní rozpočet. Jedním z viditelných přínosů by mělo být i konkrétní stanovení nákladů státu na regulaci činnosti zařízení. Tyto náklady, hrazené formou poplatků, budou muset poplatníci zahrnout do vstupu svých ekonomických bilancí. Navrhovaná změna – způsob financování – má tedy, jak řekl pan ministr, pozitivní rozpočtový dopad. Opatření představuje snížení příjmu státního rozpočtu odpovídající část daně z příjmu od ČEZ, a.s., a o příjmy z dividend. Na straně výdajů státního rozpočtu však navrhovaným opatřením dojde k podstatnému snížení potřeby krytí výdajů v kapitole 375, tj. Státní úřad pro jadernou bezpečnost, saldem kapitole ke státnímu rozpočtu, neboť tyto výdaje budou provedeným opatřením reálně kryty z poplatků.

Podle orientačního propočtu, provedenému s použitím dat ČEZ, a.s., za rok 2009 by při činnosti SÚJB v bodě trvání povolení a přidané míře investování ve skupině ČEZ mohl činit pozitivní dopad opatření na saldo státního rozpočtu nejméně cca 100 milionů korun ročně. Při změně těchto parametrů se dopad opatření přiměřeně změní. V návrhu zákona nad rámec výše uvedené směrnice je zapracována terminologická úprava § 18, odst. 1, písm. p (t?) – náhradou slov "evropských společenství" k nyní užívaným spojením "Evropské unie". A úprava § 12 atomového zákona, která reaguje na přetrvávající obtíže, které v praxi toto ustanovení způsobuje ve vztahu k zákonu č. 95 z roku 2004 Sbírky o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, podle něhož se odborná způsobilost k samostatnému výkonu povolání zubního lékaře získává absolvováním příslušného magisterského studijního programu.

Takže náš výbor jednohlasně doporučil Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Děkuji vám pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Návrh také projednal výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Usnesení má číslo 124/2 a zpravodajem je pan senátor Jan Horník, který má slovo.

Senátor Jan Horník: Takže ještě jednou pěkné odpoledne. Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, vážené kolegyně a kolegové. Náš výbor jako u předchozí novelizace téhož zákona na své 11. schůzi, konané 13. července, přijal obdobné usnesení jako předchozí garanční výbor. Nicméně si dovoluji ještě zde apelovat na pana ministra.

Překvapivě totiž v zákoně nejsou začleněny platby za správní poplatky, které jsou předloženým návrhem rovněž otevřené, ale z části jsou upraveny novelou atomového zákona, s tím, že sazby poplatků má určit nařízení vlády. Z ústavního pohledu lze mít pochybnosti o tom, zda je zvolený způsob ústavně konformní. V každém případě jde však ve vztahu k dosavadní praxi stanovování správních poplatků o jakýsi exces. Proto jsme doporučovali zástupcům ministerstva průmyslu a obchodu, aby při přípravě nového atomového zákona ústavně konformně vyřešili tuto záležitost a sazby konkrétních poplatků, aby byli zapisováni přímo do atomového zákona.

Já tedy přečtu usnesení našeho výboru, který doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit projednávaný návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR, určuje mě jako zpravodaje a pověřuje předsedu výboru

senátora Ivo Bárka, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR. Děkuji za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Otázka zní, zda někdo podle § 107 navrhuje nezabývat se. Nikoho nevidím, otevírám obecnou rozpravu. Nikdo se nehlásí, rozpravu končím. Máme jediný návrh, a to schválit tuto normu.

Zahajuji hlasování o návrhu schválit. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování pořadové číslo 12 ukončeno. Registrováno 60, kворum 31, pro 53, proti nikdo, návrh schválen. Končím projednávání tohoto bodu. Děkuji zpravodajům. Jsme u dalšího bodu

7.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 129)

Uvede to opět pan ministr průmyslu a obchodu Martin Kocourek.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek: Děkuji za slovo. Vážený pane místopředsedo, vážené paní senátorky a senátoři, dovoluji mi uvést hlavní důvody, které vedou k tomuto návrhu zákona, kterým se mění zákon o zahraničním obchodu s vojenským materiálem. První důvod spočívá v potřebě implementovat směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/43 z 6. května 2009 o zjednodušení podmínek transferu produktů pro obranné účely uvnitř společenství.

Druhý důvod souvisí s naplněním programového prohlášení vlády v části, která předpokládá nově upravit v zákonu postavení ministerstva obrany a ministerstva vnitra, aby tato dvě ministerstva mohla přímo realizovat nákupy vojenského materiálu. Cílem transpozice směrnice je harmonizace národních předpisů členských států EU upravující pohyb vojenského materiálu. V současné době obsahují značné rozdíly, které ovlivňují fungování vnitřního trhu, nepodporují spolupráci unijních subjektů a snižují konkurenceschopnost evropského obranného průmyslu. Směrnice má tento stav změnit.

S vojenským materiálem bude moci v rámci EU obchodovat rovněž fyzická osoba a nikoli jen právnická osoba, jak je tomu dosud.

Novela zavádí novou kategorizaci vývozu s licenci. Příště si budou moci fyzické a právnické osoby vybrat, zda budou žádat o individuální licenci, souhrnnou licenci nebo obecnou licenci. Specificky bych chtěl upozornit na nově zaváděný institut tzv. certifikace fyzických a právnických osob, která bude nutná k využití obecné licence a která představuje pro držitele certifikace výrazné snížení administrativní zátěže. Novelou dojde k jejímu snížení o 23 %.

Toto usnadnění podnikání v této oblasti nesmí být na úkor bezpečnostních a jiných státem chráněných zájmů České republiky.

Úprava zahraničního obchodu s vojenským materiálem realizovaného mimo EU zůstává nezměněna. Výjimkou je v mnohých zmiňované nově definované postavení ministerstev obrany a vnitra. V tomto případě jde o to, aby oběma citovaným ministerstvům bylo umožněno realizovat přímé nákupy vojenského

materiálu bez zprostředkovatelů a tím aby byly vytvořeny předpoklady pro zlevnění těchto nákupů. Novela též umožní realizaci přímých nákupů tím, že v plném rozsahu bude možné provádět zadávací řízení na veřejné zakázky pro plnění úkolů ministerstva obrany a ministerstva vnitra tak, aby mohly být zadavatelem přijímány, posuzovány hodnoceny i nabídky zahraničních dodavatelů.

Návrh zákona projednaly ústavně-právní výbor a výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, které doporučily schválení ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou Parlamentu. Dovolují si ctěný Senát požádat o totéž.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře. Garančním výborem je výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. V usnesení to máme jako tisk č. 129/1. Zpravodajem je pan senátor Tomáš Kladívko, který má slovo.

Senátor Tomáš Kladívko: Pane místopředsedo, dámy a pánové, vážený pane ministře, výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost projednal na své 10. schůzi konané dne 19. července 2011 návrh zákona, kterým se mění zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a doplnění zákona č. 455/1991 o živnostenském podnikání ve znění pozdějších předpisů a zákon 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, senátní tisk č. 129.

Návrh zákona je implementací směrnice Evropského parlamentu a Rady o zjednodušení podmínek transferu produktů uvnitř společenství. Cílem zákona je, aby licence pro transfer vojenského materiálu udělená jedním členským státem EU platila v celé EU. Česká republika musí dosáhnout s uvedenou směrnicí v souladu do 30. června 2011. Jsme s přijetím směrnice několik dnů zpoždění, ale pokud Senát dnes schválí tento zákon, dostaneme se do situace, kdy nebudeme vystaveni penalizaci ze strany orgánů EU.

Novela zákona rovněž ruší licence pro transfer vojenského materiálu v rámci EU. Pokud bude s vojenským materiálem obchodovat ministerstvo obrany nebo ministerstvo vnitra, nebude vydávat souhlas vláda jako celek, ale pouze ministerstvo průmyslu a obchodu.

Novela zákona zavádí povolení obchodovat s vojenským materiálem i fyzickým osobám a zavádí možnost pro ministerstvo vnitra a ministerstvo obrany realizovat přímé nákupy bez zprostředkovatelů. Novela však zachovává povinnost, že právnická osoba obchodující s vojenským materiálem musí mít sídlo na území ČR a její základní kapitál musí být většinově tvořen vklady českých občanů nebo osob se sídlem nebo bydlištěm v EU, jak zní definice dodavatele ve směrnici Evropského parlamentu a Rady v kapitole 14, č. 3.

V rámci rozpravy na výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost byla zvažována zejména otázka související s přijetím pozměňovacího návrhu v Poslanecké sněmovně, kde v článku 1, v § 10, odstavce e) došlo k výčtu náležitostí rozhodnutí o vydání povolení ke zrušení ustanovení, podle něhož doba platnosti povolení uvedená rozhodnutím nesměla být delší než pět let. Tato doba byla vysvětlena tím, že je to běžná praxe ve vyspělých zemích EU a bude tady velká role ministerstva obchodu a průmyslu a licenční správy, aby v případě porušení této licence, která je bez konečného ustanovení o zrušení, to znamená je na dobu neurčitou, aby ve své činnosti jednala a kontrolovala tak, aby v případě porušení zákona mohla být tato licence zrušena.

Výbor pro obranu a bezpečnost přijal na své 106 schůzi usnesení, ve kterém doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Určuje zpravodajem výboru pro projednání na schůzi

Senátu senátora Tomáše Kladívka a pověřuje předsedu výboru senátora Jozefa Regece, aby s tímto usnesením seznámil předsedu Senátu. Děkuji za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, posadte se ke stolku zpravodajů. Návrh projednal také ústavně-právní výbor. Usnesení máme jako tisk 129/2. Zpravodajem je pan senátor Miroslav Antl.

Senátor Miroslav Antl: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, vážené dámy a pánové, jen stručně, protože jak pan ministr, tak pan senátor Kladívko se vyjádřili ke všemu. Seznámím vás s tím, že ústavně-právní výbor dne 13. července 2011 na své 19. schůzi doporučil Senátu Parlamentu ČR projednávaný návrh schválit ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Určil mě zpravodajem za tento výbor a pověřil mě jako předsedu ústavně-právního výboru, abych s tímto seznámil předsedu Senátu. Mám jen jedno malé osobní doplnění.

Je to jeden z mála nových právních předpisů, který obsahuje skutečná reálná protikorupční opatření. Měl jsem pět otázek na zástupce předkladatelů a všichni odpověděli. Nemáme nejmenší připomínky.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Má otázka zní, zda někdo podle § 107 jednacího řádu navrhuje nezabývat se tímto návrhem zákona. Nikdo. Otevírám obecnou rozpravu, v které se rovněž nikdo nehlásí. Končím ji. Nepředpokládám, že by pan ministr nebo zpravodajové se chtěli vyjádřit k něčemu, co neproběhlo. Máme návrh schválit, o tom budeme za chvíli hlasovat.

Zahajuji hlasování o návrhu schválit. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Hlasování pořadové číslo 13 ukončeno. Registrováno 59, kворum 30, pro 53, proti nikdo. Návrh byl schválen. Končím projednávání tohoto bodu. Dalším bodem je

8.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 130)

Prosím pana ministra průmyslu a obchodu Martina Kocourka o slovo.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek: Vážený pane místopředsedo, vážené paní senátorky a senátoři, tento návrh novely zákona vyplývá ze závazku ČR transponovat směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2010/30 o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích, výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/125 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie.

Novela zákona o hospodaření energií je koncipována tak, aby získání přesných, věcných a srovnatelných informací o spotřebě energie výrobku spojených se spotřebou energie uvedených na jejich energetických štítcích ovlivnilo pozitivně konečného uživatele tohoto výrobku. Předpokládá se, že konečný uživatel dá při výběru a koupí nového výrobku přednost výrobkům s nižší spotřebou energie, což bude nutit výrobce, aby snížili spotřebu energie a jiných zdrojů u výrobků, které

produkují. Dále se stanovuje, aby u určených výrobků spojených se spotřebou energie došlo ke značnému snížení dopadů na životní prostředí. Dosažení snížení dopadů na životní prostředí je zajišťováno lepším návrhem výrobků, což rovněž vede k ekonomickým a energetickým úsporám a prospěchu konečných uživatelů těchto výrobků. Proto nová právní úprava stanoví požadavky na ekodesign určený výrobkům, které zajišťují snížený dopad na životní prostředí. Jde například o mezní hodnoty spotřeby energie nebo znečištění fyzikálními vlivy jako je hluk a elektromagnetické pole, které mohou být u některých výrobků v předepsaných termínech ještě postupně snižovány.

V souvislosti s uvedenými změnami jsou v novele zákona o hospodaření energií a novele energetického zákona zavedena nezbytná ustanovení k účinnému dohledu a kontrole nad trhem s uvedenými výrobky, které bude provádět státní energetická inspekce. To je výlučně předmětem novely energetického zákona. Novela tudíž vede ke vzájemné konkurenci subjektů vyrábějících, dovážejících a dodávajících výrobků spojené se spotřebou energie, ze kterého plyne efekt z hlediska sníženého dopadu určených výrobků se spotřebou energie na životní prostředí. V důsledku prosazování energeticky úsporných výrobků bude mít toto vliv na ochranu tuzemských primárních energetických zdrojů.

Návrh zákona projednaly výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí, podvýbor pro energetiku, výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu a výbory doporučily Senátu vrátit projednávanou novelu Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, které jsou směřované do jeho druhé části. Jako předkladatel přijaté pozměňovací návrhy akceptuji. Děkuji za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře. Garančním výborem je výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Přijal usnesení, které máme jako tisk 130/1. Zpravodajem je pan senátor Jiří Bis, který má slovo.

Senátor Jiří Bis: Vážený pane předsedající, vážené paní senátorky a senátoři, vážený pane ministře, je to již v pořadí jedenáctá novela zákona o hospodaření s energií a je vyvolaná hlavně transpozicí evropské legislativy, a to směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2010 z 19. května a č. 2009 z 29. října 2009.

Cílem novely zákona v § 8 je získání informací o spotřebě energie výrobků spojených se spotřebou energie, které ovlivní konečného uživatele výrobku tak, aby dal při výběru přednost výrobku s nižší spotřebou energie. Implementace příslušných směrnic do základních pojmů zákona o hospodaření s energií doplňuje nové definice některých pojmů, například používá se výrobek spojený se spotřebou energie místo původního názvu spotřebič, součásti a podsestavy části určené k zabudování do výrobků, uvedení do provozu výrobce, dodavatele a obchodník. V návrhu zákona se výslovně stanoví v § 8, že přímo použitelný předpis EU určí výrobky spojené se spotřebou energie, na které se vztahují požadavky označování energetickými štítky, dodání informačních listů a zpracování technické dokumentace a dále že určí výrobky se spotřebou energie, na které se vztahují požadavky na ekodesign, označování CE a ES v prohlášení o shodě a seznamy těchto výrobků budou uvedeny v prováděcích předpisech. Dodavatel je povinen dodávat tištěný energetický štítek, informační list dle požadavků stanovených prováděcím předpisem, uchovávat technickou dokumentaci po dobu pět let po ukončení výroby, předložit na vyžádání státní energetické inspekce technickou dokumentaci a doklady prokazující správnost uvedených informací, poskytovat obchodníkovi bezplatně energetické štítky a

informační listy a zahrnovat informační list do všech informačních a reklamních materiálů týkajících se výrobku. Výrobce výrobků spojených se spotřebou energie, na které se vztahují požadavky na ekodesign, je povinen uvádět na trh výrobky spojené se spotřebou energie pouze pokud splňují požadavky na ekodesign, po posouzení shody po označení CE a po vydání ES prohlášení o shodě nepřipojovat k takovému výrobku žádný spotřebič se spotřebou energie jakékoliv jiné označení, uchovávat příslušné dokumenty týkající se provedení posouzení shody a poskytovat státní energetické inspekci všechny potřebné informace a vzorky výrobků.

V návrhu zákona se stanoví, že požadavky na energetické štítky a informační listy a požadavky označování CE prohlášení o shodě ES se nebudou vztahovat na použité výrobky a dopravní prostředky určené k přepravě osob nebo zboží.

Senátor Jiří Bis: Součástí předloženého návrhu novely zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energií a příslušných prováděcích předpisů, tj. novela vyhlášky č. 442/2004 Sb., pro energetické štítky a nová vyhláška pro ekodesign je nezbytný návrh novely energetického zákona č. 458/2000 Sb., nezbytnou úpravou v § 94 týkající se oprávnění státní energetické inspekce, která bude oprávněna kontrolovat oblast energetických štítků a ekodesignů. Kompetence státní energetické inspekce zúžené poslední novelou energetického zákona, návrh novely zákona o hospodaření rozšiřuje o oprávnění kontrolního orgánu nad dodržováním povinností zaváděných navrhovaných ustanovením.

V rámci přijatých pozměňovacích návrhů Poslaneckou sněmovnou došlo v energetickém zákonu k přijetí úpravy § 61, odstavec 2, k doplnění o nové písmeno n), které zní: Od 30. září disponovat skladovací kapacitou v zásobnících plynu pro zákazníky, pro které zajišťuje bezpečnostní standard ve výši minimálně 20 % množství plynu, které tito zákazníci odebrali za posledních 12 kalendářních měsíců, za které je znám jejich odběr. Je potřeba poznamenat, že skladovací kapacita není vůbec totožná se zásobou plynu. Zajištění skladovacích kapacit při omezené nabídce by mohlo naopak omezovat konkurenci, navíc zajišťování kapacit není pod žádnou sankcí a ani není určen orgán, který by na uvedené věci dohlížel. Naopak, v energetickém zákonu, § 73 a), to je bezpečnostní standard, který řeší uvedený problém daleko komplexněji. Proto považuji schválenou úpravou v Poslanecké sněmovně za nadbytečnou, nesprávnou a doporučuji ji neschválit. Dotace výkupní ceny elektřiny z obnovitelných zdrojů má sloužit k podpoře těchto zdrojů a k jejich dalšímu rozvoji. Vzhledem k různým výkupním cenám pro různé druhy obnovitelných zdrojů – fotovoltaika, vítr, biomasa – je žádoucí proces výstavby výroben cíleně řídit pro dosažení maximální efektivity dotační politiky a optimálního energetického mixu. Výstavba decentralizovaných zdrojů na výrobu energie ještě zvyšuje nároky na tento řídicí proces. Zákon vytváří základní pravidla, ale pro přímé řízení alokací dotací není vhodným prostředkem. Vhodným účinným nástrojem, může být autorizace, pokud budou zrušena některá omezení výkonu v § 30 energetického zákona, to znamená, pokud bude snížen výkon místo 1 MW na 100 kW. Potom takovýto výkon je optimální z hlediska řízení a náročnosti na administrativu a je zárukou, že se nebude opakovat živelná situace těžko zvládnutelná jako jsme zažili s fotovoltaikou.

Hospodářský výbor se zabýval touto otázkou. Přijal 127 usnesení z 10. schůze k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energií ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, energetický zákon ve znění pozdějších předpisů. Po úvodním slovu

zástupce předkladatele Jiřího Jirky, náměstka ministra průmyslu a obchodu ČR, po zpravodajské zprávě senátora Jiřího Bise a po rozpravě výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR vrátit návrh zákona Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, které tvoří přílohu tohoto usnesení. Určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu senátora Jiřího Bise a pověřuje předsedu výboru Senátu Jana Hajdu, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu. Děkuji.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane kolego, posadte se ke stolku zpravodajů.

Dalším výborem byl výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Usnesení máme jako tisk č. 130/2. Zpravodajem je pan senátor Pavel Eybert, který má slovo.

Senátor Pavel Eybert: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, kolegyně, kolegové. Co ještě mohu dodat k tak vyčerpávající zprávě, kterou tady měl pan kolega BIS, která obsahovala skoro všechno. Já jenom řeknu, že ona směrnice Evropské unie mi přijde trošičku nadbytečná z hlediska těch štítků a povinností, které ukládal zhotovitelům přístrojů, co mají na svůj přístroj napsat, protože každý se jistě rád pochlubí tím, jak účinný je ten jeho výrobek, jak kvalitní, jak vyhovuje ekodesignu apod. Nicméně Evropa to po nás chce, jak bylo řečeno, jde o implementaci evropského práva do našeho a s tím se nedá nic zřejmě dělat. Bylo tady zmíněno, že nad rámec vládní předlohy zákona bylo pozměňovacími návrhy v Poslanecké sněmovně stanoveno, že obchodník s plynem musí k 30. září disponovat zásobou plynu vyšší jak 20 % plynu dodaného zákazníkům. K tomu chci říci jenom tolik, že Česká republika má i bez toho nadprůměrnou kapacitu skladovaného plynu a taky se to prokázalo v plynové krizi, na kterou si jistě pamatujeme, a další kapacity se připravují. V současné době, pokud vím, jsou to než tři společnosti, které disponují nějakou významnější kapacitou a v budoucnu v blízkém budoucnu by to mohlo být společností pět. Pokud toto ustanovení o zabezpečení 20 % skladovací kapacity bude přijato, nepochybně to bude znamenat zvýhodnění vlastníků zásobníků a omezení konkurenčního prostředí, což se pravděpodobně promítne do konečných cen nám všem, nám zákazníkům. Dále se dá konstatovat, že i podle stávajících pravidel je bezpečnost dodávek dostatečně řešena prováděcím předpisem ministerstva průmyslu a obchodu. Případné nasmlouvání zásobní kapacity v zahraničí prodejci plynu, kteří nedosáhnou na tuzemské kapacity zásobníků, sice možná, ale vzhledem k vyšším cenám za skladování plynu v zahraničí by se opět toto promítlo do konečných cen, a to nejen domácnostem, ale i výrobním podnikům s tím, že jim to jistě zdraží produkci a sníží konkurenceschopnost. Ono je také docela problematické prokazování skutečnosti, že tedy ten nasmlouvaný objem kapacit v zahraničí mám nebo nemám, neboť součinnost se zahraničními subjekty si nelze vynutit a tak je skoro nemožné se spolehnout na to, že závazek skladovacích kapacit nebyl překročen vzhledem ke skutečné kapacitě zásobníků. Nepříjemnou by se stala i též byrokratická zátěž s agendou sledující uzákoněnou povinnost 20 % skladovacích kapacit, a to jak pro dodavatele plynu, tak pro kontrolní orgány. Z těchto důvodů, ale i z těch všech, které tady zmínil pan kolega Bis, výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí na svém jednání se usnesl na tom předložit plénu Senátu pozměňovací návrhy, které by povinnost zajištění 20 % skladovací kapacity z návrhu novely zákona vypustily a proto navrhuje plénu Senátu Parlamentu České republiky vrátit projednávaný návrh zákona Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, které máte v příloze usnesení výboru.

Jelikož jsou však obsahově shodná s pozměňovacími návrhy, které doporučil hospodářský výbor, byť jsou v jedné části formulace částečně rozdílné, mohu je podpořit, věřím, že je podpoříme i ostatní a budou-li schváleny, pak není třeba hlasovat o znění doporučené naším výborem. Mě výbor pověřil přednést zpravodajskou zprávu, pana předsedu Ivo Bárka pak pověřil předložením tohoto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu České republiky. Děkuji za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Než položím otázku, mám technickou vsuvku. Pan senátor Jiří Čunek se omlouvá z dnešního jednání – to jen pro steno.

Má otázka zní, zda někdo navrhuje, abychom se nezabývali touto normou. Nikdo takový není, takže otevírám obecnou rozpravu. Hlásí se paní senátorka Soňa Paukrťová, má slovo.

Senátorka Soňa Paukrťová: Pane ministře, pane předsedající, dámy a pánové, chtěla bych podpořit návrh na přijetí pozměňovacích návrhů, tak jak vám tady byly přečteny. A speciálně bych se přimlouvala za vypuštění novelizace energetického zákona, která nařizuje, aby obchodník s plynem disponoval skladovací kapacitou ve výši minimálně 20 % množství plynu, které tito zákazníci odebrali za posledních 12 kalendářních měsíců.

Musím říci, že v rámci zákona o hospodaření energií byl nezbytně nutně otevřen i zákon energetický, a tak se v PS podařilo doplnit tento pozměňovací návrh, který neuspěl při projednávání k novele energetického zákona, tak jak jsme jej tady schválili.

Myslím, že tady byly řečeny téměř všechny důvody, které vedou k přijetí pozměňovacích návrhů. Já bych možná jenom dodala, že problematika bezpečnostního standardu se již dnes řeší právním předpisem, a byť existuje směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem, které mají zajistit bezpečnost dodávek, nicméně požaduje se, aby členský stát nejprve posoudil možná rizika, k tomu nařízení klade termín nejpozději do 3. prosince 2011. Čili Česká republika má nejprve posoudit rizika a teprve pokud existují, tak je nějakým způsobem řešit. To znamená, že my v tuhle chvíli tady máme návrh, a pokud bychom nevypustili problematiku zásobníků, tak bychom již v tuto chvíli předjímalí, že je nezbytně nutné řešit zásobníky, protože ty, co jsou k dispozici na území ČR, tak stávající kapacita je v drtivé míře zasmluvněna dominantním subjektem na trhu, tj. RWE Transgas, a pro ostatní soutěžitele jsou k dispozici pouze její jednotky. A jak tady bylo řečeno, bylo by to překážkou liberalizace. A dodatečné náklady související se zajištěním této povinnosti by byly samozřejmě přeneseny všemi dodavateli na konečné spotřebitele.

Velmi tedy podporuji pozměňovací návrhy jak hospodářského výboru, tak výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Děkuji.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má pan senátor Vítězslav Jonáš.

Senátor Vítězslav Jonáš: Vážený pane místopředsedo, vážený pane ministře, kolegyně a kolegové. Pro mě je jenom zarážející skutečnost, že zaznělo tolik argumentů proti tomu, aby ustanovení na disponování skladovací kapacitou v zásobnících plynu minimálně 20 % množství plynu z celoroční produkce, že prošlo tak lehce v PS. Ze 148 poslanců bylo pro 117, myslím si, že to je dost. Doufám, že

k tomuto rozhodnutí je vedlo to, aby se předešlo jakékoli plynové krizi, která nastala v minulých letech, aby naše republika měla dostatečné zásoby plynu.

Těmto připomínkám samozřejmě rozumím, přesto bych doporučoval panu ministrovi, abychom do budoucna věnovali pozornost, abychom měli dostatečnou fyzickou zásobu plynu, což není samozřejmě nasmlouvané množství, to znamená, aby se od toho pak neupustilo. Nechci jmenovat toho dodavatele, ale víme, že je velice nejistý a na trhu mohou nastat tyto problémy do budoucna.

Pokud jde o autorizaci, to naprosto podporuji, to byl velice dobrý návrh, tím se vlastně stanovuje regulátor, aby se nám nestala situace jako s fotovoltaikou, a víme, co může nastat v případě rozmachu nových bioplynových stanic. Proto rozhodnutí, že by mělo ministerstvo dávat autorizaci, má tím pádem velkou sílu k tomu regulovat na trhu tyto zdroje.

Dostala se tam změna minimálně 100 kW, ač jsme prvotně navrhovali, aby to bylo na všechny tyto výroby. Nicméně jsme byli ujištěni, že v celkovém poměru to dělá asi 10 %, pokud jde o 100 kW, a když samozřejmě víme, v jakém rozsahu se stavějí bioplynové stanice, tak tam se jich to skoro netýká, bude to spíše pro malé fotovoltaiky na střechách a malé drobné vodní zdroje.

Myslím, že to je dobré ustanovení, a proto doporučuji Senátu, aby pozměňovací návrhy takto byly schváleny. Děkuji.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane kolego. Nikdo další se nehlásí, končím tedy obecnou rozpravu. Mám otázku k panu ministrovi, zda se chce k obecné rozpravě vyjádřit? Pravděpodobně ne. A ani garanční zpravodaj se nechce k obecné rozpravě vyjádřit. Další zpravodaj výboru, který to měl na starosti, se vyjádřit také nechce.

Nezazněl žádný jiný návrh, takže jsme v podrobné rozpravě. Do podrobné rozpravy se nikdo nehlásí, všichni berou na vědomí, že pozměňovací návrhy jsou ve složce, takže není potřeba s nimi předstupovat před mikrofon.

Pan ministr již avizoval své stanovisko k pozměňovacím návrhům. Končím v této chvíli podrobnou rozpravu a poprosím garančního zpravodaje, aby nás vedl hlasováním od mikrofonu o pozměňovacích návrzích.

Senátor Jiří Bis: Pane předsedající, je jeden pozměňovací návrh, který má tři body. Nebylo diskutováno o jednotlivých částech tohoto pozměňovacího návrhu. Domnívám se proto, že je možné o něm hlasovat jedním hlasováním.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Dobře, všichni si jsou vědomi, o čem budou hlasovat. Prosím o vaše stanovisko, pane garanční zpravodaji, k těmto pozměňovacím návrhům.

Senátor Jiří Bis: Doporučuji pozměňovací návrhy schválit.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Stanovisko pana ministra jsme slyšeli v úvodní řeči, také je doporučuje.

Zahajuji hlasování o pozměňovacích návrzích. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Hlasování č. 14 ukončeno, registrováno 63, kворum 32, pro 60, proti nikdo. Návrh byl schválen.

Nyní budeme hlasovat o tom, zda vrátíme Poslanecké sněmovně návrh zákona ve znění přijatých pozměňovacích návrhů. Předpokládám, že pan senátor Pavel Eybert také, ten dokonce chce vystoupit, takže máte slovo.

Senátor Pavel Eybert: Vážený pane předsedající, i když jsem říkal, že návrhy jsou velmi podobné, musíme se přesto s nimi nějak vypořádat, protože byly podány výborem.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane zpravodaji, předneste návrh. Já osobně si myslím, že znění, které bylo přijato, je přijato, a tím pádem je to druhé nehlasovatelné. Pokud řeknete, že budeme hlasovat o vašem slovíčku, tak není s tím problém.

Senátor Pavel Eybert: Měl jsem na mysli právě to, že se zkonstatuje, že ostatní návrhy jsou nehlasovatelné, aby to bylo jasné.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: A dokonce jste to řekl vy jako zpravodaj ve své zpravodajské zprávě, náš garanční zpravodaj to nesdělil.

Nyní je tedy jasné, že návrhy v poněkud jiném slovním znění jsou nehlasovatelné.

Budeme nyní hlasovat o návrhu, zda vrátíme návrh zákona, ve znění přijatých pozměňovacích návrhů.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Hlasování č. 15 ukončeno. Registrováno 63, kvorum 32, pro 59, proti nikdo. Návrh byl schválen.

A nyní si určíme naše senátory, kteří usnesení Senátu přednesou na schůzi Poslanecké sněmovny. Navrhuji, aby to byli senátoři Jiří Bis a Pavel Eybert, oba s tím, předpokládám, souhlasí.

Zahajuji hlasování o těchto dvou senátorech. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Hlasování č. 16 ukončeno. Registrováno 63, kvorum 32, pro 60, proti nikdo. Návrh byl schválen.

Děkuji panu ministrovi, ten ale ještě zde zůstává. Děkuji dále zpravodajům a končím projednávání tohoto bodu.

My se vystřídáme v řízení schůze.

Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Palečková.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Kolegyně a kolegové, dalším bodem je

9.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 229/1992 Sb., o komoditních burzách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb (senátní tisk č. 131)

Návrh jsme dostali jako senátní tisk č. 131 a uvede jej opět ministr průmyslu a obchodu Martin Kocourek.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek: Děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři. Problematika

komoditních burz a komoditního trhu je v České republice upravena zákonem z roku 1992, který je koncepčně zastaralý a vzhledem k vývoji podnikatelského prostředí a legislativy již i překonaný.

Návrh novely vychází z potřeb praxe, zakotvuje úpravy, které stávající zákon neobsahuje a která je pouze dovozována z jiných právních předpisů, jako např. obchodní zákoník, zákon o účetnictví či zákon o podnikání na kapitálovém trhu. Dotýká se jak výkonu státního dozoru, tak vlastního provozu komoditních burz.

Dosavadní regulace postavení a role státního dozoru ve věci komoditního trhu je rozdělena mezi ministerstvo zemědělství ve vazbě na zemědělské komodity a ministerstvo průmyslu a obchodu ve vazbě na komodity průmyslové. Tato ministerstva na dozoru spolupracují s Českou národní bankou, která dohlíží kapitálový trh, ale také trh s těmi komoditními deriváty, které jsou investičními nástroji. Oproti České národní bance mají však resortní dozorové orgány omezené právní nástroje pro nápravu nežádoucího stavu. Státní dozor má podle dosavadních předpisů relativně slabé možnosti odebrání státního povolení, resp. přísnější kontroly u těch subjektů, které porušují zákon nebo statut. Státní dozor tak nemůže efektivně ovlivnit existenci neobchodujících komoditních burz, tedy burz pro forma, stejně jako složitě reaguje na situace, kdy sice někdo činnost provozuje, ale závadně.

V oblasti vzniku komoditních burz se pro zakladatele burzy navrhuje zákonné podmínky, které přispějí k vyšší transparentnosti a důvěryhodnosti vznikajících subjektů. Návrhem se dále zakotvují podmínky vlastního provozu burzy, neboť současná právní úprava je jednoznačně nespecifikuje. To přinese právní jistotu provozovatelům burz i jednotlivých účastníkům burzovních obchodů.

Cílem novely je tedy přispět k vytvoření příznivějších podmínek umožňující existenci a rozvoj zdravého trhu s komoditami, což bude přínosem nejen pro podnikatelské prostředí, ale i pro konečné samotné spotřebitele.

Předmětnou novelu projednaly ústavněprávní výbor a výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu a oba doporučily její schválení ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR.

A při této příležitosti mi dovoluji, abych o totéž požádal tento ctěný Senát. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane navrhovateli. Prosím, posaďte se znovu ke stolku zpravodajů.

Návrh projednal ústavněprávní výbor. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 131/2 a zpravodajem výboru byl určen pan senátor Jiří Čunek.

Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Usnesení vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 131/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Jaromír Strnad, kterého prosím, aby nás nyní seznámil se zpravodajskou zprávou a informoval nás, zda se jedná o zprávu společnou.

Senátor Jaromír Strnad: Ano, jedná se o společnou zprávu obou výborů.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji.

Senátor Jaromír Strnad: Vážená paní předsedající, vážený pane ministře, milé kolegyně, milí kolegové. Pan ministr nám objasnil, o co se v této novele zákona jedná. Já bych tedy připomenul hlavní změny zákona.

Dochází ke změnám regulačních ustanovení zákona, zpřesňuje postup při vydávání státního povolení k provozování komoditní burzy, kompletizuje možnosti odnímání vydaných státních povolení k provozování komoditní burzy. S cílem posílit pravomoci pro zajištění operativního řízení provozu komoditní burzy se mění základní kompetence valné hromady a burzovní komory. Dále se upřesňují podmínky řádného provozování komoditní burzy a zpřesňuje se termínově v návaznosti na obchodní zákoník a dochází k legislativně technickým úpravám některých ustanovení zákona.

Tento vládní návrh zákona byl projednán v PS a byl postoupen Senátu ve znění sedmi pozměňovacích návrhů.

A nyní bych vás seznámil se 128. usnesením z 10. schůze Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu, konané dne 11. července 2011.

Náš výbor projednal návrh zákona, kterým se mění zákon č. 229/1992 Sb., o komoditních burzách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb.

Výbor jednomyslně doporučil Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou, určil zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu mne a pověřil předsedu výboru senátora Jana Hajdu, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu.

Toto se také stalo.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane zpravodaji. A protože usnesení ústavně-právního výboru je totožné a bylo avizováno, že se jedná o společnou zpravodajskou zprávu, tak se v tuto chvíli ptám, zda někdo navrhuje, aby Senát projevil vůli návrhem zákona se nezabývat? Nevidím nikoho, kdo by chtěl toto navrhnout, takže otevírám obecnou rozpravu. Ani do obecné rozpravy se nikdo nehlásí. Pan ministr ani pan garanční zpravodaj pravděpodobně nemají k čemu se vyjadřovat. Můžeme tedy přistoupit k hlasování o jediném návrhu z obou výborů, a to je návrh zákona schválit ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

Byl podán návrh schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. V sále je aktuálně přítomno 62 senátorek a senátorů, kворum je 32.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji.

Konstatuji, že **v hlasování pořadové č. 17** se ze 62 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 32 se vyslovilo 54, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat. Tím končím projednávání tohoto bodu.

A nyní podle schváleného pořadu jako první bod po 16.30 hodině máme projednat

10.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 142)

Tento návrh jste obdrželi jako senátní tisk č. 141 a návrh uvede hejtman Libereckého kraje pan Stanislav Eichler, kterého zde vítám a prosím, aby nás seznámil s návrhem zákona.

Stanislav Eichler: Dobrý den, paní předsedající, vážené paní senátorky, pánové senátoři, dovoluji mi, abych zde okomentoval zákonodárnou iniciativu Libereckého kraje, a to změnu zákona č. 128/2000 Sb. Tato na první pohled velmi jednoduchá změna zákona je o to důležitější nejen pro občany Libereckého kraje, ale díky pozměňovacím návrhům z Poslanecké sněmovny pro všechny občany České republiky.

Navrhujeme tedy provést následující změnu v zákoně č. 129/2000 Sb. ve znění:

V době vyhlášení krizového stavu postačí, aby krajský úřad zveřejnil informaci o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání Zastupitelstva na úřední desce dva dny předem.

Já bych chtěl k tomuto dodat, že díky pozměňovacím návrhům z Poslanecké sněmovny byla tato zákonodárná iniciativa Libereckého kraje také rozšířena o zákon č. 128/2000 Sb., o obcích a také zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, čímž se působnost tohoto zákona rozšiřuje vlastně na celou Českou republiku.

Nyní trochu k důvodům, co nás vedlo k tomu podat tento pozměňovací návrh. Byly to zkušenosti z neblaze proslulých loňských srpnových povodní, kdy v Libereckém kraji byla v novodobých dějinách České republiky způsobena největší škoda jednomu kraji, a to ve výši 8 miliard 212 milionů korun. O co horší byla tato katastrofa, to bylo to, že tato živelná pohroma stála pět lidských životů našich spoluobčanů. Vycházeli jsme také ze zkušeností krizového štábu, který v té době zasedal. A z našich zkušeností víme, že nejvíc občané potřebují pomoc při záchraně životů a majetku, pomoci právě v prvních hodinách a dnech bezprostředně po katastrofě. A tato úprava zákona právě umožňuje svolat Zastupitelstvo tedy do dvou dnů, tak jak je již citováno, a bezprostředně pomoci.

Já bych chtěl ještě zdůraznit, že tato právní úprava není v rozporu s Ústavou a ústavním pořádkem České republiky. Dále, že navrhovaná právní úprava není v rozporu ani s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a také je relevantní k aktům práva Evropské unie. Co je také důležité? Bezesporu to, že předkládaný návrh zákona nebude mít žádný hospodářský a finanční dosah ani na státní rozpočet, ani na ostatní veřejné rozpočty.

Při tvorbě této zákonodárné iniciativy jsme ještě zvažovali také možnost převést některé pravomoci například na Radu kraje, ale byť k teoretické možnosti zneužití jsme potom zvolili tuto kulatní cestu.

Jsem rád, že v Poslanecké sněmovně tato změna prošla ve všech třech čteních a co se týká výboru Senátu minulý týden, tak výbor také doporučil tuto zákonodárnou iniciativu Libereckého kraje podpořit. A věřím, že pokud i vy podpoříte a schválíte návrh změny tohoto zákona, bude to další krok ve prospěch občanů celé České republiky. Děkuji vám.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane navrhovateli, a prosím, posadte se ke stolku zpravodajů.

Návrh projednal ústavněprávní výbor. Tento výbor přijal usnesení, které jste obdrželi jako senátní tisk č. 142/2. Zpravodajkou výboru byla určena paní senátorka Soňa Paukrtová.

Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Usnesení vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 142/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Jan Horník, kterého prosím, aby nás nyní seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Jan Horník: Vážená paní předsedající, vážený pane hejtmane, vážené kolegyně a kolegové. Náš výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí probíral novelizaci oněch tří zákonů na své 11. schůzi dne 13. července 2011.

A protože pan hejtmán v podstatě vše důležité vysvětlil, dovolil bych si tady jenom připomenout, že ve spolupráci s naší legislativou jsme došli k připomínkám, a to vlastně ke dvojí textaci, která se bude dnes, pokud schválíme tento zákon, nacházet jak v zákoně o krajích, tak v zákoně o obcích. A je to následující:

V jedné textaci se říká: Zveřejnění alespoň po dobu dvou dnů před zasedáním Zastupitelstva. A následně se říká: Zveřejnit nejméně sedm dnů před konáním Zastupitelstva, resp. u kraje zveřejnit nejméně 10 dnů před konáním Zastupitelstva.

Tuto záležitost jsme projednávali s ministerstvem vnitra a svým způsobem jsme dojednali to, že jakmile by mělo dojít k nejbližší aktualizaci zákona o obcích, o krajích a o hlavním městě Praze, bude snaha dikci těchto dvou rozdílných možná i výkladů sjednotit tak, aby v budoucnosti v těchto třech zákonech bylo použito jedno názvosloví.

To je všechno, co jsme k tomu měli. Doufáme, že ministerstvo vnitra na to nezapomene.

A pak mi dovolu, abych přečetl usnesení našeho výboru, které doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit projednávaný návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR, určuje mne jako zpravodaje a pověřuje předsedu výboru senátora Ivo Várka, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji vám, pane senátore, prosím posadte se ke stolku zpravodajů, sledujte rozpravu a zaznamenávejte případné další návrhy, k nimž můžete po skončení rozpravy zaujmout stanovisko.

Ptám se, zda si nyní přeje vystoupit zpravodajka ústavně-právního výboru paní senátorka Soňa Paukrťová. Ano, prosím.

Senátorka Soňa Paukrťová: Paní předsedající, pane hejtmane, dámy a pánové. Zastupitelstvo Libereckého kraje využilo svého ústavního práva zákonodárné iniciativy a předložilo návrh zákona Poslanecké sněmovně 6. října 2010. Zastupitelstvo Libereckého kraje navrhlo novelizovat zákon o krajích poté, co byl kraj postižen povodněmi, které velmi zasáhly Liberecký kraj. Vláda však ve svém stanovisku ze dne 3. listopadu 2010 vyjádřila s předloženým návrhem nesouhlas z toho prostého důvodu, že měla za to, že je třeba novelizovat tři základní zákony regulující územní samosprávu České republiky, to znamená nejen zákon o krajích, ale také zákon o obcích a zákon o hlavním městě Praze.

Proto Poslanecká sněmovna upravila tento návrh Libereckého kraje komplexním pozměňovacím návrhem a schválila tento návrh, který dnes projednáváme.

Musím říci, že na ÚPV jsme také zmiňovali připomínku, kterou tady řekl garanční zpravodaj, ale také jsme tam konstatovali, že tento návrh zákona je velmi potřebný a nepřejeme si nikdo z nás, aby se opakovalo to, co v Libereckém kraji, ale pro tyto příležitosti je potřeba takový zákon mít schválen, protože samosprávy musí v určitých krizových situacích jednat operativně. ÚPV jednomyslně doporučuje plénu Senátu PČR schválit tento návrh ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, paní kolegyně. Nyní se ptám, zda někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat. Domnívám se, že nebude takový návrh, takže otevírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se přihlásil pan senátor Kapoun.

Senátor Karel Kapoun: Dobrý den vám všem. Vážená paní předsedající, pane hejtmane, kolegyně a kolegové, jako senátor obvodu č. 36, který byl v rámci Libereckého kraje postižen katastrofálními srpnovými záplavami z loňského roku, cítím za povinnost poděkovat zastupitelstvu Libereckého kraje, zvláště pan jmenovitě panu hejtmánovi Eichlerovi, za tuto zákonnou iniciativu. Na základě zkušeností z těchto záplav si vedení kraje, obcí i zástupci složek Integrovaného záchranného systému uvědomili, jak každá možnost urychleného rozhodnutí je důležitá vzhledem k záchraně lidských životů a materiálních hodnot. Proto navržený zkrácení lhůty pro svolání zastupitelstev dle tohoto návrhu vítám a plně to podporuji. Ještě jednou děkuji za tuto iniciativu.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore. Dalším přihlášeným je pan senátor Tesařík.

Senátor Martin Tesařík: Vážená paní předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové. Dovolte mi, abych z tohoto místa také vás požádal o podporu senátního tisku 142, kterým se mění zákon o krajích, obcích a o hlavním městě Praze. Byť jsou navrhovatelem zástupci Libereckého kraje, tak i u nás, v Olomouckém kraji bývají docela často povodně a diskuse nad úpravou právě tohoto zákona jsou velmi časté. Olomoucký kraj po sérii bleskových povodní, které nás postihly v roce 2009, začal připravovat varianty změny zákona o krajích, a to zejména z toho důvodu, že právě v současné době platný zákon o krajích byl velmi nevýhodný v tom slova smyslu, že nebyl příliš operativní. Finanční prostředky, které Olomoucký kraj, a potažmo – chci říci – všechny kraje, které byly vždy postiženy těmito přírodními katastrofami, poskytují jak obcím, tak fyzickým osobám, tyto finanční prostředky je potřeba poskytnout velmi brzo, už to tady bylo zmíněno řadou mých předřečníků, včetně pana hejtmána.

My jsme šli trochu jinou cestou, a to v roce 2009 jsme začali připravovat varianty změny zákona o krajích. Tehdy jsme šli cestou, že jsme chtěli přesně vymezit věcně i časově kompetence zastupitelstva kraje, které by byly po dobu tzv. krizového stavu, dle zákona o krizovém řízení, převedeny na radu kraje. Tento záměr byl také prezentován rovněž na Asociaci krajů ČR. Hodně se o něm diskutovalo, ale bylo nakonec uznáno, že to je slepá cesta, protože tento návrh přinášel víc otázek než odpovědí. Proto jsem přivítal to, kdy po povodních v Libereckém kraji v roce 2010 byl předložen legislativní radě vlády návrh na zkrácení lhůty pro svolání zastupitelstva ze stávajících 7 a 10 dnů na 2 dny. K tomuto řešení se také přihlásilo vedení Olomouckého kraje, protože tím vlastně došlo k naplnění také naší snahy o legislativní změnu zákona o krajích.

S přijetím předkládaného návrhu tak díky zpružnění celého procesu odpadne nutnost dělat kompetenční změny mezi povinnostmi a odpovědností radou a zastupitelstvem v případě krizových situací.

Pokud tady několikrát padlo z mých úst za Olomoucký kraj několik připomínek, u mých předřečníků to byl především Liberecký kraj, tak musím říci, že tímto problémem se zabývala Asociace krajů napříč všemi kraji ČR a mohu se domnívat, že skutečně podporu při této legislativní změně máme od všech krajů.

Dovolte mi tedy, vážené senátorky a senátoři, aby vzhledem k zásadnímu významu předkládaného návrhu zejména pro lokality pravidelně postihované povodněmi vás ještě jednou požádal o jeho podporu. Díky jeho přijetí se pak zefektivní nejenom práce v souvislosti s odstraňováním následků zmiňovaných mimořádných situací, ale věřím, že bude také přivítána tato změna starosty obcí, kteří jsou příjemci této pomoci, včetně fyzických osob. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore. Dalším přihlášeným je pan senátor Juránek.

Senátor Stanislav Juránek: Vážená paní předsedající, vážený pane hejtmane, kolegové a kolegyně, jsem velice rád, že mohu teď poblahopřát Libereckému kraji, že se s tímto návrhem dostal až do Senátu, protože historicky ty problémy nastaly poprvé v krajích už v roce 2002, shodou okolností v Jihomoravském kraji. Marně jsme se snažili dopracovat se k nějaké podobě zákona, kterou bychom se propracovali až do Senátu. Taková vlna po roce 2002 utichla, potom utichla i vlna po roce 2006, vždycky když přišly nějaké větší povodně, já bych byl velmi rád, kdybychom dnes všichni společně podpořili tento návrh, který je svým způsobem jednoduchý, Poslaneckou sněmovnou už prošel a já věřím, že my jako senátoři tento návrh podpoříme.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore. Zdá se, že už se do obecné rozpravy nikdo další nehlásí. Já ji tedy končím a zeptám se pana navrhovatele, jestli se chce vyjádřit k proběhlé rozpravě. Není v podstatě k čemu, dostalo se mi jednoznačné podpory, pan garanční zpravodaj kývá, že také ne. Ještě se zeptám paní senátorky, abych ji nevynechala. Můžeme tedy přistoupit k hlasování.

Byl podán návrh – schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. V sále je přítomno 61 senátorek a senátorů.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro přijetí, ať stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji. Konstatuji, že v **hlasování pořadové č. 18** se z 63 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 32 pro vyslovilo 51, proti nula. Návrh byl přijat.

Děkuji panu navrhovateli i zpravodajům a končím projednávání tohoto zákona. Poprosím pana ministra Kocourka, aby se vrátil k projednávání dalšího bodu, kterým je

11.

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Plán energetické účinnosti 2011 (evropský senátní tisk č. K 040/08)

Obdrželi jste je jako senátní tisky č. K 40/08 a K 40/08/01. Prosím pana ministra, aby nás seznámil s těmito materiály.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek: Děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, problematika energetické efektivity je v současné době v popředí zájmu energetické a environmentální politiky EU. Dokazuje to mimo jiné fakt, že energetická efektivita je

nedílnou součástí strategie Evropa 2020, která je vlajkovou lodí EU určující její priority pro následující roky.

Na půdě EU již byly v otázce energetické efektivity učiněny zásadní kroky, jako například revize směrnice o energetické náročnosti budov, směrnice o energetickém štítkování nebo směrnice o ekodesignu, jak jste se mohli přesvědčit před chvílí.

I přes tato opatření se však Komise domnívá, že evropský cíl, to je snížení energetické náročnosti v roce 2020 o 20 procent, nemusí být splněn. Z tohoto důvodu Komise vydala dokument Plán energetické účinnosti 2011, který nyní projednáváme. Opatření v něm navržená mají přispět k dosažení zmíněného cíle a k přechodu na nízkouhlíkové hospodářství do roku 2050.

Členské státy EU dokument všeobecně přivítaly, protože velká část z nich chápe zvyšování energetické účinnosti jako prioritu a přikládá této otázce velkou váhu.

O čem konkrétně tento dokument hovoří?

V předloženém dokumentu se navrhuje dvoustupňový přístup k cílům. V prvním stupni si samy členské státy určují své indikativní cíle a nástroje pro jejich dosažení. Následně Komise v roce 2013 posoudí naplňování národních indikativních cílů a dojde-li k závěru, že navržená opatření jsou nedostatečná, zváží zavedení závazných cílů. Dále zdůrazňuje nutnost veřejného sektoru, jít v oblasti energetické efektivity příkladem.

V závěrech rady, které byly přijaty v červnu, se již dokonce navrhuje opatření dávající veřejné správě povinnost, ročně rekonstruovat tři procenta celkové využívané podlahové plochy. Dále v části závěrů zabývajících se budovami je navržen mechanismus dělení nákladů na rekonstrukci budov mezi pronajímatele a nájemce. Dalším bodem, který je důležitý, je financování, přičemž podle akčního plánu mnoho opatření do energetické efektivity není realizováno z důvodů tržních nebo regulatorních bariér. Proto mají být tržní pobídky a cenové signály zesíleny pomocí energetických daní, uhlíkových daní nebo pomocí národních závazků v oblasti energetické efektivity.

Dokument také hovoří o opatřeních pro konkurenceschopný evropský průmysl, o budovách s nízkou spotřebou, úsporách pro spotřebitele a o sektoru dopravy.

Nyní bych vám chtěl blíže představit postoj MPO k tomuto akčnímu plánu.

V dubnu tohoto roku vypracovalo naše ministerstvo rámcovou pozici, při jejíž přípravě byla oslovena řada institucí, svazů a firem, jejichž stanovisko jsme se pokusili v pozici zohlednit. MPO představený plán pro energetickou efektivitu vítá, protože se jedná o nástroj, který může přispět ke zlepšení kvality životního prostředí v EU, dosažení cílů EU v oblasti energetické efektivity, snižování emisí skleníkových plynů a ke snížení dovozní energetické závislosti. Tento plán je rovněž důležitý s ohledem větší transparentnosti a předvídatelnosti regulatorního i podnikatelského prostředí v rámci energetické politiky EU.

V otázce financování souhlasíme s názorem, že vhodné formy podpory mohou značně pomoci zvýšit energetickou efektivitu. Zároveň však máme zdrženlivý postoj k některým bodům. Jedná se zejména o navrhovanou konkrétní výši cíle 3 procent pro renovaci veřejných budov. Také nesouhlasíme s návrhem opatření na dělení nákladů mezi pronajímatele a nájemníka spojených se snížením energetické náročnosti pronajímaného objektu, protože navrhovaná povinnost způsobí zásah do soukromého vlastnictví i do tržních principů v oblasti nemovitostí.

Akční plán sám o sobě není pro ČR závazným dokumentem, z něhož by vyplývala nutnost zavést konkrétní opatření. Text závěrů Rady je také formulován poměrně flexibilně. V červnu však Komise představila nový návrh směrnice o energetické účinnosti, který se již tato a další opatření pokouší zavést jako povinná.

V Senátu předložený materiál projednal výbor pro záležitosti EU, který je toho názoru, že pokud EK navrhuje závazná opatření, měla by mít na paměti minimalizaci jejich dopadů na hospodářskou soutěž a na administraci úsporných opatření, neboť nadměrné množství subvencí křiví trh a složitá administrativa vede ke ztrátě konkurenceschopnosti a k neefektivnímu vydávání peněz. MPO toto usnesení podporuje, protože bude přínosem k pevnější pozici ČR při projednávání navazující legislativy, zejména zmíněné směrnice o energetické účinnosti.

Tolik tedy na úvod k této problematice z mé strany. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane předkladateli. Prosím, posadte se ke stolku zpravodajů. Výborem, který se zabýval tímto tiskem, je výbor pro záležitosti EU. Ten přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. K 40/08/02. Zpravodajem výboru je pan senátor Miroslav Škaloud, kterého prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Miroslav Škaloud: Vážené senátorky a senátoři, řeknu vám pár slov k tomuto materiálu. Tento materiál byl projednán na podvýboru pro energetiku hospodářského výboru, byl projednán na hospodářském výboru, byl projednán na výboru pro záležitosti EU, všude s identickým usnesením. Problematika energetické účinnosti je součástí Strategie EU 2020 a měla by směřovat k bezpečnosti dodávek energie a ke snížení emisí skleníkových plynů. Zdrojem této iniciativy, jejíž záměr je kvantifikovat úspory energie, je zasedání ER na jaře roku 2007, kdy se hlavy států dohodly, že je třeba zvýšit energetickou účinnost EU a dosáhnout cíle úspor spotřeby energií EU jako celku ve výši 20 procent proti výhledům na rok 2020. Tento cíl se v současné době zdá Komisi, že je ohrožen a Komise doporučuje další opatření. Nicméně Komise navrhne konkrétní závazné kvantitativní cíle úspor nejdříve až v roce 2013, po přezkumu. Do té doby ale vydá řadu závazných legislativních aktů. Ty by měly podpořit úsporu energie. Je jich celá řada. Já vám řeknu jenom tři, to jsou ty, ke kterým se vyjadřují i výbory.

Ten první je například právní nástroj, podle něhož budou veřejné orgány muset každý rok obnovit alespoň tři procenta svých budov, i když to nebudou potřebovat, vztaženo k podlahové ploše. Stávající tempo obnovy je zhruba 1,2 procenta. Za druhé – legislativní návrhy, které budou vymezovat částku, kterou budou moci investoři požadovat od nájemníků v rámci investic do energetické účinnosti budov. Další návrh je legislativní, který avizuje Komise, že povolení k nové výstavbě k výrobě elektrické energie bude možné pouze při kombinované výrobě tepla a elektřiny, což je částečně podmíněné. U těch prvních dvou bodů se shodujeme s ministerstvem na tom, že to není žádoucí. Samozřejmě pokud se členské státy zavázaly k celkovým úsporám v nějakých procentech, tak se nemohou vyhnout velké míře různých námětů z Evropské komise, která se snaží dostat těmito cílům. Nicméně mohou modifikovat tyto záměry a odvracet ty návrhy, u kterých je možné počítat s různými a jistými riziky, nebo u kterých jsou důsledky jejich zavádění obtížně předvídatelné, jejich zavedení, popř. mohou nesouhlasit s některými závaznými ukazateli.

To je to, k čemu došlo tímto usnesením těchto výborů.

Ke třem již uvedeným opatřením se vyjadřily tyto výbory identicky a negativně ve svém usnesení. Výbory také nepovažují za vhodné, aby Komise vytvářela

směrnice se závaznými kvantitativními hodnotami úspor. Podobná aktivita u obnovitelných zdrojů byla hlavní příčinou neobyčejného mrhání prostředky ve fotovoltaike. Nikdo nemá nic proti úsporám, jsou velice žádoucí, ale jenom to nalinkovat pro všechny nějakým číslem, může vést k vážným problémům.

Já vám nyní přečtu usnesení podvýboru pro energetiku, výboru pro záležitosti EU: vítá úsilí Komise při vytváření platformy pro výměnu osvědčených postupů v oblasti úspor energie v EU. Za druhé – domnívá se však, že pokud jde o cíle v oblasti úspor energií, není zapotřebí závazných kvantifikovaných cílů ani po roce 2013, a doporučuje ponechat volbu kombinace jednotlivých politik i míru odhodlání na členských státech, protože stanovení vlastních postupů na úrovni států bude přiměřenější okolnostem, ve kterých se jednotlivé státy nacházejí. Je toho názoru, že pokud již Komise navrhuje závazná opatření, měla by mít na paměti minimalizaci jejich dopadů na hospodářskou soutěž a na administraci úsporných opatření, neboť nadměrné množství subvencí pokrývá trh a složitá administrativa vede ke ztrátě konkurenceschopnosti a k neefektivnímu vydávání prostředků.

II. 1. Nepodporuje konkrétně přijetí závazného právního nástroje, podle něhož by veřejné orgány musely každý rok obnovit alespoň tři procenta svých budov, dále přijetí závazného opatření na dělbu nákladů mezi pronajímatele a nájemníka spojených se snížením energetické náročnosti pronajímaného objektu. Další odrážka – závaznou podmíněnost nové výroby elektrické energie výrobou tepla. – Ne že bychom proti tomu byli, ale nedomnívám se, že je vhodné, aby to bylo závazné. 2. Považuje zejména podporu vědy, výzkumu a inovací za zásadní při dosahování úspor energií.

III. 1. Žádá vládu, aby Senát informovala o tom, jakým způsobem zohlednila toto stanovisko, a o navazujících iniciativách. A pověřuje předsedu Senátu, aby toto usnesení postoupil Evropské komisi.

Tím jsem skončil a žádám vás o souhlas s tímto usnesením. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji vám, pane senátore. Prosím, abyste se posadil ke stolku zpravodajů a plnil svoji zpravodajskou úlohu. Tiskem se zabýval také výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Táži se zpravodaje výboru pana senátora Bise, zda chce vystoupit. Nepřeje si vystoupit. Takže v tuto chvíli otevírám rozpravu. Ani do té se nikdo nehlásí, takže ji ukončuji. Pan předkladatel nemá v podstatě k čemu se vyjadřovat, pan zpravodaj také ne, takže můžeme přistoupit k hlasování.

Budeme hlasovat o návrhu, tak jak ho přednesl pan senátor Škaloud, to znamená usnesení výboru pro záležitosti EU v tisku K 40/08/02.

V sále je aktuálně přítomno 60 senátorek a senátorů, potřebný počet pro přijetí návrhu je 31.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji. Konstatuji, že v **hlasování pořadové č. 19** se z 62 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 32 pro vyslovilo 50, proti byla nula. Návrh byl přijat.

Děkuji předkladateli i zpravodajům a končím projednávání tohoto bodu.

Nyní budeme projednávat bod, kterým je

12.

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Charta Mezinárodního energetického fóra, podepsaná

**v Rijádu, Království Saudské Arábie
dne 22. února 2011 (senátní tisk č. 70)**

Vládní návrh jsme obdrželi jako senátní tisk č. 70 a uvede ho opět ministr obchodu a průmyslu Martin Kocourek. Uděluji mu slovo.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek: Děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři. Na pozvání saúdsko-arabského ministra ropného průmyslu se v únoru tohoto roku v hlavním městě Království Saudské Arábie Rijádu, v místě sídla stávajícího Mezinárodního energetického fóra, uskutečnil mimořádné zasedání ministrů této dosud existující politické iniciativy. Cílem zasedání bylo přijetí ujednání o základní organizační struktuře a principech financování fóra, kterými zainteresované země hodlají efektivně podporovat vedení dialogu mezi klíčovými světovými producenty a spotřebiteli ropy, resp. plynu.

Konference se zúčastnili resortní představitelé z téměř 90 zemí světa, počínaje zeměmi sdruženými v cenovém kartelu OPEC, zeměmi členů OECD, a stejně tak i z řady rozvojových zemí zainteresovaných na vedení dialogu o klíčových aspektech cenové a investiční ropné politiky, včetně její energeticko-bezpečnostní dimenze.

V 90. letech vzniklá politická iniciativa energetického fóra některých zemí OECD a OPEC nabývala na významu adekvátně cyklickému vývoji světového ropného sektoru. Situace kulminovala v období let 2005 až 2008, kdy se světová ekonomika v důsledku cenového vývoje ropy stala vysoce zranitelnou a ohrožovala chod světové ekonomiky. Tento vývoj evokoval ujednání o efektivním organizačním a finančním uspořádání této iniciativy. Rozhodnutí o adaptaci iniciativy na vyšší institucionální úroveň bylo přijato na 12. ministerském zasedání v roce 2010 a potvrzeno na citovaném mimořádném zasedání ministrů v Rijádu.

Česká republika se na dění této iniciativy začala podílet po svém vstupu do OECD v polovině 90. let minulého století a zejména po svém zapojení do aktivit Mezinárodní energetické agentury při OECD, jednoho z klíčových protagonistů úsilí o povýšení obsahu dialogu mezi producenty, resp. exportéry a spotřebiteli ropy. Původně diplomatická iniciativa byla v minulých letech převedena na resort průmyslu a obchodu. Pro Českou republiku se jeví výhodné podílet se na aktivitách fóra zejména při analýzách a koncepcích fungování energetických trhů přinášejících nezbytné prvotní podněty pro řešení energetické bezpečnosti a další strategická energetická rozhodnutí.

Dozajista i prostá účast českých zástupců na jednání orgánů fóra evidentně předčí relativně nízkou váhu hlasů ČR, kterými se koneckonců bude moci opřít o podporu shora citované Mezinárodní energetické agentury.

Na mimořádné únorové konferenci ministrů fóra přijatý text charty vymezuje institucionální strukturu klíčových orgánů, umožňujících zapojení nejen českých exekutivních představitelů, ale také obchodních a průmyslových partnerů. Nominace zástupců a navázání kooperace s českými podnikatelskými představiteli stojí v popředí pozornosti ministerstva průmyslu a obchodu.

Předpokládaný roční členský příspěvek má činit 23 000 amerických dolarů a srovnatelný s vklady do jiných mezinárodních iniciativ tohoto typu.

Z hlediska českého ústavního pořádku Charta Mezinárodního energetického fóra náleží do kategorie prezidentských smluv ve smyslu článku 49 písm. C a vznik členství vyžaduje před ratifikací prezidentem republiky též souhlas Senátu PČR.

Chartu Mezinárodního energetického fóra projednal VHZD a výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, které svými usneseními doporučily Senátu PČR vyslovit souhlas s ratifikací této předkládané charty. O totéž si dovoluji Senát požádat i já. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane navrhovateli, a prosím, posadte se opět ke stolku zpravodajů. Návrh projednal výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Tento výbor přijal usnesení, které jste obdrželi jako senátní tisk č. 70/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Vladimír Dryml. Garančním výborem je výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Tento výbor přijal usnesení, jež se obdrželi jako senátní tisk č. 70/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Adolf Jílek, který je omluven, a zastoupí ho pan senátor Jiří Bis, kterého žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou. A zároveň se zeptám, jestli se jedná o společnou zpravodajskou zprávu dne. Tak, prosím, pane.

Senátor Jiří Bis: Paní předsedající, nejedná se o společnou zpravodajskou zprávu, je to zpravodajská zpráva výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu.

Vážená paní předsedající, vážené senátorky, vážení senátoři, vážený pane ministře. Ve světle intenzivních mezinárodních jednání o energetické bezpečnosti je podnět klíčových světových producentů a spotřebitelů ropy a plynu ve formě návrhu Charty na podporu vedení vzájemného dialogu včetně institucionálního rámce bezesporu cennou aktivitou.

Česká strana se na procesu sjednávání rady podílela za účasti ministerské delegace na 12. zasedání ministrů v kantonu Mexiku a přihlásili do negociační vysoké skupiny Fóra. Charta uvádí, že Fórum je mezivládní ujednání sloužící k usnadnění neutrálního otevřeného informativního globálního energetického dialogu. Charta sice výslovně uvádí, že nezakládá žádná práva a závazky mezi členy, nicméně obsahuje závazek platit členský příspěvek. Podle obsahu se jedná o mezinárodní smlouvy.

Orgány Charty jsou ministerské zasedání svolávané ve dvouletém cyklu, vysoká rada spravuje chod Fóra, má 31 členů, 23 stálých a 8 rotujících. Změny Charty musí být schváleny výkonnou radou a ministerským zasedáním. Schvaluje se konsensuálně, pokud ke shodě nedojde, rozhodují čtyři pětiny přítomných členů.

Česká republika ročně dováží 8 – 9 milionů tun ropy a 8 – 8,5 miliardy kubických metrů plynu. ČR je členem Mezinárodní energetické agentury při OECD. Dosud bylo OECD hlavním hráčem na globálním energetickém poli. Se zvyšující se spotřebou velkých ekonomik se podíl OECD snižuje a ztrácí rozhodující vliv. Jako zachování vlivu vidí významná spotřebitelská země pomyšlení vlivu Fóra. Bylo řečeno, že se jedná o prezidentskou smlouvu a výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu jako své 103. usnesení z 10. schůze k vládnímu návrhu, který se předkládá Parlamentu ČR k vyslovení souhlasu s ratifikací Charta mezinárodního energetického fóra, podepsaná v Rijádu, Království Saúdské Arábie dne 22. února 2011 v úvodním slově zástupce předkladatele Ing. Milana Hovorky, náměstka ministra průmyslu a obchodu ČR, po zpravodajské zprávě senátora Adolfa Jílka a po rozpravě výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR vyslovit souhlas s ratifikací Charty Mezinárodního energetického fóra. Určuje zpravodajem senátora Adolfa Jílka a pověřuje předsedu senátora Jana Hajdu, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore, a prosím, posadte se ke stolku zpravodajů, abyste mohl plnit úkoly garančního

zpravodaje. A nyní si přeje vystoupit pan senátor Dryml jakožto zpravodaj výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost.

Senátor Vladimír Dryml: Vážená paní předsedající, pane ministře, slovný Senáte. Výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR dát souhlas k ratifikaci Charty mezinárodního energetického fóra, podepsané v Rijádu, Království Saúdská Arábie dne 22. února 2011. Určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu senátora Vladimíra Drymla a pověřuje předsedu výboru Senátu Jozefa Regece, aby s tímto usnesením seznámil předsedu Senátu. Krátce se ještě vyjádřím v obecné diskusi.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore, a otevírám teď obecnou rozpravu, do které se již přihlásil pan senátor Dryml.

Senátor Vladimír Dryml: Vážená paní předsedající, pane ministře, kolegyně, kolegové. Pro ČR je velmi výhodné být u vzniku této iniciativy a podílet se na aktivitách tohoto fóra. Zejména je to z hlediska přístupu k možným analýzám a koncepcím fungování energetických trhů, které se z hlediska energetické bezpečnosti stávají velkým strategickým i bezpečnostním prvkem. Nejen pro EU, ale pro ČR. Výstupní informace z tohoto fóra budou jistě nesmírně cenné.

Je možné získat i další informace i z té prosté účasti při jednáních orgánů AEF, i když nás to bude stát v roce 2011 23 tisíc amerických dolarů a budoucí členské příspěvky budou modifikovány s ohledem na plnění dalších dohodnutých programů fóra.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore, a ptám se, jestli ještě někdo si přeje vystoupit v obecné rozpravě? Zdá se, že nikdo. Takže se zeptám formálně pana ministra? Nemá co komentovat. A pan garanční zpravodaj také ne, takže můžeme přistoupit k hlasování.

Hlasujeme o tom, že Senát dává souhlas k ratifikaci Charty mezinárodního energetického fóra. V sále je přítomno 59 senátorek a senátorů. Aktuální kvorum je 30. Zahajuji hlasování.

Kdo je pro souhlas s ratifikací, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji.

Konstatuji, že v okamžiku hlasování **pořadové č. 20** bylo 62 přítomných senátorek a senátorů, při kvoru 32 se pro vyslovilo 50 proti nula. Návrh byl přijat.

Děkuji panu navrhovateli i oběma zpravodajům a končím projednávání tohoto bodu. A my se vystřídáme.

Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Následujícím bodem je

13.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (senátní tisk č. 145)

Tento návrh zákona jste obdrželi jako senátní tisk č. 145. Návrh zákona uvede ministr průmyslu a obchodu Martin Kocourek, který zastoupí ministra zemědělství Ivana Fuksu. Prosím, máte slovo, pane ministře.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek: Děkuji pěkně. Vážená paní místopředsedkyně, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, dovoluji mi, abych zastoupil pana ministra Fuksu a uvedl návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb. o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů.

Hlavním cílem předkládaného vládního návrhu zákona je implementace nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady č. 79/117 a 91/414, jež bylo završením několikaleté snahy sjednotit právní úpravu této problematiky na úrovni Evropské unie.

Především se vypouští ze zákona o rostlinolékařské péči ta ustanovení či jejich části, která jsou nově upravena přímo použitelným předpisem Evropské unie. Umožňuje se vyrábět a označovat podle mezinárodního standardu dřevěné obaly určené pro export zboží do třetích zemí i jiným subjektům než provozovatelům technického zařízení, které je určeno k hubení škodlivých organismů, pokud tyto subjekty zajistí výrobu obalů z řádně ošetřeného dřeva.

Tím návrh odstraňuje nedůvodnou administrativní překážku podnikatelské činnosti v této oblasti.

Zjednodušuje se administrativa v dalších oblastech rostlinolékařské péče, zpřesňují se kompetence ministerstva zemědělství a Státní rostlinolékařské správy tak, aby byly s výše uvedeným nařízením v souladu.

Upravuje se řízení v oblastech rostlinolékařské péče, kdy nelze s ohledem na specifika této problematiky obecně aplikovat správní řád. Připravuje se prostor pro snížení administrativní náročnosti vyplývající z prováděcích právních předpisů. Přijetí navrhované právní úpravy si nevyžádá nároky na prostředky ze státního rozpočtu, ani z ostatních veřejných rozpočtů.

Zmíněný návrh zákona byl projednán dne 19. července 2011 na 10. schůzi výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu, který jako výbor garanční doporučil Senátu Parlamentu schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

Dovolují si, vážený Senáte, vás požádat o totéž. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane navrhovateli, a opět vás požádám, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů.

Organizační výbor určil garančním a zároveň jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Usnesení vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 145/1. zpravodajem výboru je pan senátor Jan Hajda, kterého nyní prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou. Prosím, pane předsedo.

Senátor Jan Hajda: Vážená paní předsedající, vážený pane ministře, vážení kolegové, kolegyně. Pan ministr velice podrobně uvedl technickou jednoduchou novelu ze zákona o státní rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících předpisů.

Já bych pouze dodal, že Senátu byl předkládán návrh zákona, kterým se novelizuje zákon o rostlinolékařské péči a v souvislosti s novelizací toho zákona též zákon o chemických látkách a chemických přípravcích, zákon o regulaci reklamy a zákon o správních poplatcích.

Jedná se o aplikaci rovněž evropských směrnic, a proto ve 3. čtení z přítomných 131 poslanců při návrhu zákona se vyslovilo pro 139 poslanců a nikdo nebyl proti. Já bych k tomu, co řekl pan ministr, dodal pouze dvě věci. Při konečném hlasování o návrhu zákona ve Sněmovně doznaly vládní předlohy těchto změn:

Zaprvé: V zákoně o rostlinolékařské péči se stanoví, že osoba, která při podnikání používá ve venkovním prostředí přípravky označené jako nebezpečné nebo zvláště nebezpečné pro včely, je povinna před zavedením provedení aplikace takovýchto přípravků informovat dotčené chovatele včel o aplikaci přípravků s předstihem nejméně 48 hodin, aby se předešlo jakékoli kolizi.

A dále se vypouští ustanovení, které dosud stanoví, že žadatel ošetření při vývozu rostlin, rostlinných předmětů a jiných předmětů podle § 28 je povinen Státní rostlinolékařské správě uhradit náklady, které vznikly při provádění příslušných odborných úkonů.

Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu tento zákon projednal včera, přijal k němu 119. usnesení s tím, že po úvodním slově zástupce předkladatele Karla Turečka, náměstka ministra zemědělství ČR po mé zpravodajské zprávě a po rozpravě doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane senátore, a také vás požádám, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů.

Ptám se, zda někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat? Nikoho takového nevidím. Otevírám tedy obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí, obecnou rozpravu tedy uzavírám. Předpokládám, že se nechce vyjádřit ani pan ministr, ani pan navrhovatel. Ano, je tomu tak. Můžeme tedy přistoupit k hlasování. Byl podán jediný návrh – a to je návrh schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Já si dovolím všechny svolat k hlasování.

Svolali jsme se, ale protože poslední hlasování se podle paní místopředsedkyně neshodovalo víceméně s kvorem, tak já si vás dovolím odhlásit. Upozorňuji příchozí, že jsem všechny odhlásila, prosím, abyste se znovu přihlásili. Takže můj odhad byl správný.

V této chvíli je aktuálně přítomno 44 senátorek a senátorů, aktuální quorum je 23. Budeme hlasovat o návrhu schválit návrh zákona o rostlinolékařské péči ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Zahajuji hlasování.

Kdo je pro, necht' stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, necht' stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji vám. Konstatuji, že v **hlasování pořadové č. 22** ze 48 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 25 se pro vyslovilo 47, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Děkuji panu ministrovi za navržení minulého bodu, děkuji panu zpravodaji a pokračujeme v programu následujícím bodem, kterým je

14.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 146)

Tento návrh zákona jste obdrželi jako senátní tisk č. 146. Návrh zákona opět uvede pan ministr průmyslu a obchodu, který opět zastoupí ministra zemědělství Ivana Fuksu. Prosím, máte slovo, pane ministře.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek: Děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, dovoluji, abych opět zastoupil pana ministra zemědělství a uvedl návrh novely zákona o vinohradnictví a vinařství a novelu zákona o ochraně označení původu a zeměpisných označení.

Hlavním cílem předkládaného návrhu zákona je provedení implementace některých nařízení komise a rady a dalších úprav v oblasti vinohradnictví a vinařství a dále v oblasti ochrany označení původu a zeměpisných označení. V zákoně o vinohradnictví a vinařství se zejména zrušuje kategorie označení "stolní víno", která byla zrušena v rámci reformy společné organizace zemědělských trhů v EU v oblasti vinohradnictví a vinařství.

Dále dochází k jednotnému stanovení vzorů žádostí a oznámení v oblasti vinohradnictví a vinařství, což podstatným způsobem zjednoduší administrativu v této oblasti. Na základě nařízení EU se v rámci ČR umožňuje v případě nepříznivých povětrnostních podmínek překyselování produktů vyrobených z hroznů sklizených na území České republiky.

Dochází rovněž ke zvýšení horní meze celkového obsahu alkoholu u červeného vína, vyrobeného v ČR z hroznů zde sklizených. Zvyšuje se maximálně přípustný podíl zbytkového cukru v nízkoalkoholickém víně z dosavadních 60 na 75 gramů na litr vína a zpřesňují se podmínky označování nízkoalkoholických a odalkoholizovaných vín.

Zpřesňují se i podmínky použití označení vína názvem "chateau". Z důvodů zajištění ochrany proti falšování jakostních vín se zavádí povinnost uvádět na etiketě jakostního vína evidenční číslo jakosti, a to za účelem zajištění ochrany proti falšování jakostních vín. V rámci zákona o ochraně označení původu a zeměpisných označení se především zpřesňují kompetence úřadu průmyslového vlastnictví při podávání přihlášek, označení původu a zeměpisných označení na komunitární úrovni.

Návrh zákona, kterým se mění zmíněný zákon o vinohradnictví a vinařství, a zákon o ochraně označení původu a zeměpisných označení byl projednán dne 19. července 2011 na 10. schůzi výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu, který jako výbor garanční doporučil Senátu Parlamentu schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. A já si opět ctěný Senát dovoluji požádat o totéž. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane ministře, a opět vás požádám, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Organizační výbor určil garančním a zároveň jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Usnesení vám bylo rozdáno

jako senátní tisk č. 146/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Jan Hajda, kterého opět žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Jan Hajda: Vážená paní předsedkyně, vážený pane ministře, vážení kolegové a kolegyně.

Pan ministr vyčerpávajícím způsobem zhodnotil, co nového je ve vinařském a vinohradnickém zákoně. Já bych chtěl říci, tady bych chtěl pochválit jako ministerstvo, poněvadž v oblasti tvorby a doplňování této normy bylo mnoho diskusí. Především se Svazem vinařů a Svazem zpracovatelů. A společný zájem všech vinařů byl, aby nový předpis, který bychom chtěli, aby platil od 1. září, aby skutečně garantoval to, že naši vinaři pro své spotřebitele vyrábí kvalitní víno.

Tolik tedy, pokud se týká hlavního cíle této novely. Chtěl bych říci to, co řekl pan ministr, opět ve Sněmovně to bylo prakticky 100 procenty hlasů přijato. Já bych pouze zdůraznil ještě tři věci.

Pokud se týká pro vaši informaci značení vín, považuji za úspěch, že se podařilo projednat s EU, že můžeme zůstat u dosavadního značení vín, na které je spotřebitel zvyklý.

Pokud se týká změn, tak jak o nich hovořil k ochraně spotřebitelů, došlo k dohodě, že každý zemědělský podnik jednoduchým výkazem musí prokázat, co do vinařského podniku přišlo za hrozny nebo za víno, a pokud toto víno bude z dovozu, už by se nemělo stát – a budou na to zpřísněné kontroly, aby si někdo, když doveze Müllera Thurgau z Maďarska, mohl pod to napsat "Moravský Müller Thurgau" apod. Musí tam být uvedeno, odkud je. A máte tam i nový paragraf týkající se pomoci celní správy při kontrole.

Další významné, čím chci doplnit zprávu pana ministra, je to, že vinaři sami v rámci důvěry už si můžou odebírat vzorky svého vína. Že nemusí na toto přijít Česká potravinářská inspekce. A poslední věc, kterou chci zdůraznit, je to, že se mění otázka výběru do Vinařského fondu. Myslím si, že Vinařský fond je obrovským příspěvkem pro propagaci vín. My s kolegou, senátorem Jiránkem, sedíme v radě Vinařského fondu, byly problémy s výběrem, poněvadž v minulém zákoně nebylo jasně formulováno, co je to víno, poprvé uvedené do oběhu, takže došlo k dohodě, že vinaři těch 50 haléřů budou platit z vykázané produkce snížené o nutné ztráty.

Tolik tedy, pokud se týká vinařského zákona, jinak náš výbor projednal tento návrh včera na svém zasedání. Přijal 120. usnesení, s tím, že po úvodním slově zástupce předkladatele Karla Turečka, náměstka ministra zemědělství ČR po mé zpravodajské zprávě tento zákon doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane senátore, a opět vás požádám, abyste se posadil ke stolku zpravodajů. Ptám se, zda nyní někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat? Nevidím nikoho takového, mohu tedy otevřít obecnou rozpravu. Otevírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí. Jak je vidět, všichni vinaři jsou spokojeni, takže obecnou rozpravu uzavírám a můžeme opět přistoupit k hlasování. Předpokládám, že již se nechce vyjádřit ani pan ministr? Chce, pane ministře? Ne. Ani zpravodaj. Takže můžeme přistoupit k hlasování. Dovolím si svolat zase kolegyně a kolegy.

Jediným návrhem, který zde padl, je návrh schválit návrh zákona o vinohradnictví a další ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

Zahajuji tedy hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji. Konstatuji, že **hlasování pořadové č. 22** se z 55 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 28 pro vyslovilo 53, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Děkuji opět panu ministrovi i panu zpravodaji a budeme pokračovat dalším bodem. Předpokládám, že opět v takto svižném tempu.

Dalším bodem je

15.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 147)

Tento návrh jste obdrželi jako senátní tisk č. 147. Návrh zákona opět uvede pan ministr průmyslu a obchodu Martin Kocourek, který zastoupí pana ministra Fuksu. Máte slovo, pane ministře.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kocourek: Ano, děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři. Dovolte mi, abych opět zastoupil pana ministra zemědělství a uvedl návrh novely veterinárního zákona, novely zákona o správních poplatcích a novely zákona na ochranu zvířat proti týrání.

Cílem návrhu zákona je zlepšení podmínek pro chovatele a zvýšení bezpečnosti potravin živočišného původu. K tomuto cíli návrh především ruší povinnost vyžádat si veterinární osvědčení k přemístění hospodářského zvířete mimo území kraje. Mění ve prospěch chovatelů pravidla poskytování náhrady nákladů a ztrát vzniklých v souvislosti s nebezpečnými nákazami. Stanoví podmínky dodávání syrového mléka konečnému spotřebiteli prostřednictvím prodejního automatu. Jednoznačně upravuje odbornou způsobilost k označování hospodářských zvířat, která se označují podle plemenářského zákona. Stanoví uživatelé honitby, odpovědnost za vyšetření těl ulovené volně žijící zvěře a povinnost hlásit podání veterinárních léčivých přípravků volně žijící zvěři.

V zájmu zefektivnění řízení výkonu státní správy v oblasti veterinární péče a snížení nákladů souvisejících s chodem orgánů veterinární správy se slučují krajské veterinární Správy a městská veterinární správa v Praze se Státní veterinární správou, která se stává orgánem veterinární správy s celostátní působností. Umožní v souladu s rozhodnutím komise zvýšení věkové hranice pro vyšetřování skotu na Bovinní spongiformní encefalopatii neboli BSE z 30 měsíců na 72 měsíců, respektive z 24 měsíců na 48 měsíců v případě uhynulého a utraceného skotu, což podle rámcových propočtů přinese pro stát ročně zhruba 80milionovou úsporu a menší počet vyšetření. A zpracovatelé ušetří 60 milionů korun na poplatcích za veterinární prohlídku.

A konečně tento návrh umožňuje domácí porážky skotu mladšího 24 měsíců a jelenovitých z farmového chovu.

Tyto porážky lze umožnit zejména proto, že není známo žádné riziko, které by maso skotu pro zdraví lidí představovalo a ČR je v současné době prostá všech nemocí přenosných ze skotu na člověka. Aby bylo zabráněno případnému ohrožení zdraví spotřebitelů způsobenému eventuálním nesprávným zacházením s tímto

masem, musí být toto maso spotřebováno pouze v domácnosti chovatele a nesmí být dále uváděno na trh.

Tento návrh zákona byl projednán 19. července 2011 na 10. schůzi výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu, který jako garanční výbor doporučil Senátu vrátit návrh zákona Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy. Tyto návrhy se týkají zejména zrušení domácí porážky skotu mladšího 24 měsíců a legislativně technických úprav.

Přesto si dovoluji požádat tento ctěný Senát o podporu návrhu zákona ve znění předloženém Poslaneckou sněmovnou, neboť domácí porážka skotu mladšího 24 měsíců nepředstavuje žádné zdravotní riziko pro zdraví lidí, protože Česká republika je v současné době prostá všech nemocí přenosných ze skotu na člověka. Tolik má úvodní řeč na toto téma v zastoupení pana ministra Fuksy.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane ministře. Prosím, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů.

Organizační výbor určil garančním a zároveň jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Usnesení vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 147/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Josef Řihák, kterého nyní prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Josef Řihák: Paní předsedající, děkuji za slovo. Dovolte mi, abych krátce vystoupil jako zpravodaj. Zaměřím se především na včerejší projednávání ve výboru. Tímto návrhem dochází ke 20. novele veterinárního zákona od jeho přijetí v roce 1999. Tady je vidět, jak nesmírně důležitý je veterinární zákon z pohledu jak zvířat, tak i občanů. Jsou tady stanoveny podmínky například pro hygienickou nezávadnost, pro potraviny živočišného původu.

Další skutečností je, že tato novelizace obsahuje 168 novelizačních bodů, které se především vztahují na veterinární zákon, minimum je na zákonu o správních poplatcích a na zákonu č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání.

Pokud se týká včerejšího projednávání ve výboru, s některými věcmi, které pan ministr řekl nesouhlasím. Vystoupím zřejmě v obecné rozpravě. Byli jsme pochváleni za to, že co se týká BSE, můžeme zmírnit opatření. Opatření jsme zmírnili z toho důvodu, že je tady garantovaná veterinární prohlídka i u skotu jako takového. V historii, ať to byl zákon 66/1961 Sb., veterinární zákon, nebo zákon 87/1987 Sb., o veterinární péči nebo stávající, měly jasné důvody, proč neumožňoval prohlídky skotu, proč neumožňoval prohlídky u velkých zvířat. Vystoupím k tomu ještě v podrobné rozpravě. Velice jsme k tomu diskutovali. Není pravda, že Poslanecká sněmovna byla jednolitá v tomto názoru, i když drtivá většina poslanců hlasovala pro toto znění, a poslanci tam dali spoustu pozměňovacích návrhů, byly zde dva pozměňovací návrhy, které se týkaly právě této problematiky. Už v PS se diskutovala problematika v § 21, to znamená umožnění těchto porážek u skotu. Tyto pozměňovací návrhy nebyly přijaty. Proto jsme diskusi vedli i ve výboru. Chtěl bych poděkovat za odpovědi pana náměstka Turečka i ústředního ředitele státní správy pana doktora Maleny. Tyto odpovědi nás ale většinu výboru nemohly uspokojit, abychom mohli zvednout ruku, že souhlasíme s tím, aby § 21 týkající se domácích porážek nebyl změněn. Proto po obsáhlé diskusi náš výbor přijal usnesení, s nímž vás seznámím.

Je to usnesení 121 z 10. schůze konané 19. června 2011. Je to usnesení výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu.

Po úvodním slovu zástupce předkladatele Karla Turečka, náměstka ministra zemědělství, po zpravodajské zprávě senátora Josefa Řiháka a po rozpravě výbor

1. doporučuje Senátu Parlamentu ČR vrátit návrh zákona Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, které tvoří nedílnou přílohu tohoto usnesení,
2. určuje zpravodajem výboru na jednání Senátu senátora Josefa Řiháka,
3. pověřuje předsedu výboru senátora Jana Hajdu, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu.

Tolik k projednávání a k usnesení našeho výboru.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane senátore. Žádám, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Navrhuje někdo podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat? Nikoho nevidím, otevírám obecnou rozpravu. Do rozpravy se jako první přihlásil pan senátor Jan Hajda. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jan Hajda: Vážená paní předsedkyně, vážený pane ministře, vážené kolegyně a kolegové, chtěl bych doplnit zprávu o tom, co bylo všechno řečeno včera na výboru. V minulých letech byly prováděny důkladné prověrky potravinářských provozů včetně jatek v rámci ČR a došlo k uzavření 350 potravinářských podniků včetně jatek, včetně dopadů na zaměstnanost apod. Ti, co zůstali a bylo jim povoleno provozovat, museli investovat velké miliony do bezpečnosti výroby potravin. Osobně tento proces považuji za správný, protože cílem je ochrana našeho spotřebitele a dávat mu absolutně bezpečné potraviny. Z tohoto pohledu se doplněk, který byl v Poslanecké sněmovně na poslední chvíli, týkající se domácích porážek, aniž by se stanovily podmínky – pouze jediná podmínka, že sel porážka nahlásí 7 dní před vykonáním. Není tam nic o kontrole masa a dalších věcech. Z tohoto pohledu nemůžeme připustit, aby zde byli dva druhy podnikatelů. Po jednání se chce perfektní provozy včetně kontroly a podobně, a po druhé skupině by se toto nechtělo. Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu přijal jediné kritérium, a to je ochrana našeho spotřebitele potravin. Z tohoto titulu přijal tento pozměňovací návrh.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane senátore. Dalším přihlášeným do rozpravy je pan senátor Vítězslav Jonáš. Prosím, máte slovo.

Senátor Vítězslav Jonáš: Vážená paní místopředsedkyně, pane ministře, vážené kolegyně a kolegové, velice se přimlouvám za přijetí tohoto zákona, protože si myslím, že by to byla velká pomoc chovatelům skotu, kteří by si mohli provést domácí porážku pro svou potřebu – umožnit na povolení krajské veterinární správy porazit si ve svém hospodářství skot mladší 24 měsíců pro potřebu ve vlastní domácnosti. Jedná se o rozšíření existující možnosti porazit tímto způsobem domácí prase, ovci nebo kozu. Jedná se pouze o spotřebu ve vlastní domácnosti. Maso z takto poražených zvířat nesmí být dále uváděno do oběhu. Maso a případné masové výrobky z takto poražených zvířat nesmí být uvedeny do oběhu, do oběhu smí být uvedeno pouze maso získané ze zvířat poražených na schválených jatkách a výrobky vyrobené z tohoto masa ve schválených závodech. Tento princip platí v celé EU a není tedy možné, aby v kterémkoli členském státě EU bylo uváděno do oběhu maso z domácí porážky. Bylo k tomu řečeno již dost. Ještě jednou se přimlouvám, aby tato novela byla schválena. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Do rozpravy se dále přihlásil pan senátor Jaroslav Palas.

Senátor Jaroslav Palas: Vážená paní předsedající, vážený pane ministře, dámy a pánové, dovoluji mi, abych se vyjádřil k jednomu aspektu, který obsahuje tento zákon. Díkce tohoto zákona je motivována mimo jiné také tím, že státní veterinární správa v rámci státního rozpočtu kapitoly ministerstva zemědělství obdržela méně peněz. Dochází tudíž také ke slučování pracovišť. Tím vzniká určitý problém nejen pro zemědělce, ale také pro myslivce, kteří jsou povinni v rámci kontroly černé zvěře na trichinelózu předkládat vzorky veterinární správě. Podle díkce nového zákona nesmí bourat tuto zvěřinu do doby obdržení výsledků těchto kontrol pomocí tzv. trávící metody, která je zdlouhavější, ale je průkaznější. Také nám to nařizuje EU. Tím, že byla sběrná místa na tyto vzorky v každém okrese, bylo to pro myslivce pohodlnější a dosažitelnější, ale přesto musím říci, že na počet asi 130 tisíc kusů lovné zvěře ulovené v republice ročně se kontrolovalo kolem 60 % této zvěře. Trichinelóza je smrtelné onemocnění, pokud se objeví a je žádoucí, aby poměr vyšetřených kusů byl co největší. Máme obavu, že díkci tohoto zákona a zúžením sběrných míst dojde k tomu, že myslivci nebudou ochotni, byť jsou pod sankcí, tyto kusy vyšetřovat, budou je zatajovat a dojde k ohrožení zdraví našich občanů, protože maso ze zvěřiny se dostane do oběhu. Pokládám to za dost závažnou věc. Navíc podmínky vlivem struktury porostů, které v této republice máme – pro vaši informaci kdysi bylo v republice 33 tisíc ha kukuřice, teď je 300 tisíc ha kukuřice a podobně je to u řepky, kde je 400 tisíc ha – to je úžasný kryt pro černou zvěř, která žije celoročně v naprosté pohodě v těchto porostech, množí se, stavy narůstají a myslivci vzhledem k tomu, že se jedná o noční zvěř, nejsou schopni toto tlumit a dochází také k obrovským škodám ve vztahu k zemědělcům.

Chtěl jsem pouze upozornit na to, že vlivem toho, že státní veterinární správa má méně peněz, redukuje svá pracoviště, zpřísňuje podmínky pro vyšetření trichinelózy, a dochází tak k tomu, že ulovená zvěř bude zatajována, nebude vyšetřována a může dojít k vyššímu ohrožení zdraví lidí v České republice. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane senátore. Protože není nikdo další přihlášený, táži se, zda chce ještě někdo vystoupit? Ano, pan senátor, ale budete mít možnost vystoupit se závěrečným slovem. Chcete vystoupit teď jako senátor? Máte slovo.

Senátor Josef Řihák: Vážené kolegyně a kolegové, když jsme projednávali tyto záležitosti, vyšli jsme vládnímu návrhu vstříc v tom, že zákaz porážek se netýká pro jelenovité, tam porážky mohou být. Přistoupili jsme na to, že pokud musíte něco odvézt na jatka, je to pro zvěř mnohdy daleko horší než ji porazit na místě. Tady zaznělo, že je to v EU normální. Není to v EU normální, je tam normální pouze to, že všechno je vyšetřeno před, při a po porážení.

Pokud jde o domácí porážky, každý stát si může udělat svou vlastní legislativu. Problém vidím v tom, že státní veterinární správa je omezována a slučována. Jako bývalý zaměstnanec veterinární správy vím, co to je, když se snižují cestáky. V Německu, když máte domácí porážku, je tam povinnost, aby úřední veterinární lékař přijel prohlédnout zvíře po porážce. To je normální. U nás tato povinnost se vsunout do zákona nedala. Nevím proč, poslanci ji neodhlasovali. Byli bychom na tom jako v Německu a nebyly by žádné problémy.

Jestliže se podíváte do důvodové zprávy, tak vláda pouze uhájí to, že vyšla vstříc asociaci soukromých zemědělců. V důvodové zprávě jinak není nic, co by podložilo to, proč se mají velké porážky dělat. Nechci vás unavovat tím a říkat, že porážet oficiálně doma býka nemá tradici, že býk v jednom roce má 450 kilo a ve 24 měsících má přes 6 metráků. Jako hygienik si nedovedu představit, jak to někdo chce na dvoře porážet pistolí, která má upoutaný projektil. Tomu, kdo to bude dělat, pokud býk není v kleci, poradil bych mu, aby se trefil hned poprvé, aby zvíře omráčil a potom ho usmrtil tím, že ho vykrví. Jak to budou tahat? Přes kladku? To je nesmysl, na který se přistoupilo. Mrzí mě, že to bylo i na výboru panem náměstkem spojováno s tím, abychom pro tento zákon hlasovali, abychom ho nevraceli. Tím, jak jsme měli všechno v rámci BSE v pořádku, tak se v Evropě rozhodlo, že nemusíme zkoušky dělat, ale u věku, u kterého jsme je dělali. Ušetří se miliony korun. Čím déle tento zákon přijmeme, tím déle potravináři a jiní budou muset platit. To není naše chyba, je to chyba těch, kteří toto měli buď předložit dřív, nebo tuto malou změnu, pro kterou bychom všichni hlasovali jak v Poslanecké sněmovně, tak v Parlamentu. Mohlo se ve zrychleném čtení v Poslanecké sněmovně tento zákon přijmout v prvním čtení, mohl sem přijít a dávno platit a zemědělci nemuseli platit.

Kloním se k tomu vrátit to. Je tam 8 pozměňovacích návrhů, z toho 4 jsou pouze pro domácí porážku skotu a 4 pozměňovací návrhy jsou po dohodě s legislativou, aby některá aplikační ustanovení šla vůbec udělat. Poslanci tam dali některé dobré věci, ale například tam udělali středník. Místo toho, aby zemědělci pomohli, tak ho poškodili. V hlasování vás upozorním, co se čeho týká. Nechci unavovat, proč to nedělat, ale v evropských zemích to není normální. Kladl bych své dotazy ústřednímu řediteli – napíšete, že to bude muset splňovat určité podmínky. Víme, že podmínky můžeme dávat pouze podle zákona, případně podle vyhlášky, která vyjde ve sbírce zákonů. I sám ústřední ředitel nám řekl, že se nepřipravuje žádná vyhláška, která by toto řešila. V tomto zákoně v § 21 není žádné zmocňovací usnesení, co se týká vyhlášky. Požádal bych vás, abyste usnesení zemědělského výboru podpořili. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Pan senátor Řihák byl poslední přihlášený do rozpravy. Chce ještě někdo vystoupit v obecné rozpravě? Nikoho nevidím, obecnou rozpravu uzavírám. Ptám se pana navrhovatele, zda se chce vyjádřit. Nechce. Táže se pana garančního zpravodaje, pana senátora Řiháka, zda se chce vyjádřit k obecné rozpravě? Nechce.

Myslím, že bylo navrženo schválit návrh zákona. Uzavřeli jsme obecnou rozpravu. V tuto chvíli byl podán návrh schválit návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. O tomto návrhu musíme dát hlasovat.

Byl podán návrh schválit návrh zákona, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči. Zahajují hlasování.

Kdo je pro tento návrh, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a stiskne ruku.

Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 23** se z 62 přítomných senátorů při kvoru 32 pro vyslovilo 18, proti 29. Návrh nebyl přijat.

Protože Senát neschválil návrh zákona v navrženém znění, a ani ho nezamítl, otevírám podrobnou rozpravu. Prosím pana senátora Řiháka.

Senátor Josef Řihák: Paní předsedající, jak jsem avizoval a seznámil vás s usnesením zemědělského výboru, zemědělský výbor přijal pozměňovací návrhy. Až budeme hlasovat, budeme navrhovat, aby se hlasovalo. Všichni máte pozměňovací návrhu v senátním tisku 147/1. Je to osm pozměňovacích návrhů.

Souvisí spolu návrhy č. 1, 2, 4 a 7, které se týkají § 21 tzv. domácích porážek. Proto budu navrhopat, aby se tyto 4 body hlasovaly dohromady. Potom budeme hlasovat legislativní věci, které máme prokonzultovány se legislativou. Ty navrhuji také hlasovat dohromady.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane senátore. Chce se ještě někdo přihlásit do podrobné rozpravy? Nikoho nevidím, podrobnou rozpravu uzavírám. Chce vystoupit pan navrhovatel se závěrečným slovem? Nechce. Pane garanční zpravodaji, prosím, abyste v souladu s jednacím řádem Senátu přednášel pozměňovací návrhy, které by zazněly, abychom o nich mohli hlasovat. Prosím, abyste nás provedl hlasováním. Všechny svolám nejprve k hlasování.

Prosím, pane garanční zpravodaji, abyste přednášel jednotlivé pozměňovací návrhy a vyjádřil k nim své postoje. Na postoje se zeptám také pana navrhovatele.

Senátor Josef Řihák: Jak jsem avizoval, navrhuji, abychom hlasovali pozměňovací návrhy v bodu č. 1, 2, 4 a 7, které se týkají domácích porážek dohromady. Mé stanovisko je kladné.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Pan navrhovatel má záporné stanovisko k tomuto návrhu. Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 24** se z 66 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 34 pro vyslovilo 41, proti bylo 6. Návrh byl přijat. Prosím o další návrh, pane zpravodaji.

Senátor Josef Řihák: Poté, pokud nikdo nebude rozporovat můj návrh, tak navrhuji, abychom bod č. 3, 5, 6 a až 8 a 8 hlasovali společně. Pokud někdo to bude rozporovat, můžeme to hlasovat zvlášť. Na výboru jsme hlasovali společně.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Nevidím, že by někdo rozporoval tento návrh, takže můžeme hlasovat tak, jak navrhl pan zpravodaj. Ptám se na stanovisko zpravodaje.

Senátor Josef Řihák: Kladné.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji a pan navrhovatel říká záporné stanovisko. Zahajuji tedy hlasování.

Kdo je pro tento návrh, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji, konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 25** ze 66 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 34 pro vyslovilo 44, proti byl jeden. Návrh byl přijat. Tím jsme vyčerpali všechny pozměňovací návrhy, je tomu tak pane zpravodaji?

Senátor Josef Řihák: Ano.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. V této chvíli tedy musíme hlasovat o návrhu vrátit Poslanecké sněmovně návrh zákona ve znění přijatých pozměňovacích návrhů.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji, konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 26** se z 67 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 34, pro vyslovilo 42, proti bylo 7. Návrh byl přijat. Jestliže tedy vracíme návrh zákona Poslanecké sněmovně, musíme v souladu s usnesením Senátu č. 65 ze dne 28. ledna 2005 pověřit senátory, kteří odůvodní usnesení Senátu na schůzi Poslanecké sněmovny. Navrhuji, aby jimi byli senátor Josef Řihák a ptám se na další jméno, na další návrh.

Senátor Josef Řihák: Já bych navrhl pana předsedu výboru Hajdu.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Dobře, oba dva souhlasí, jak avizují. Takže navrhuji, aby těmi, kdo zdůvodní senátní návrh Poslanecké sněmovně byli senátor Josef Řihák a senátor Jan Hajda. Dávám hlasovat o tomto návrhu.

Kdo je pro pověření těchto dvou senátorů, necht' stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, necht' stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji, konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 27 se z 65 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 33, pro vyslovilo 55, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Tím jsme splnili vše, co jsme měli splnit při projednávání tohoto zákona. Děkuji panu navrhovateli, který fundovaně zastoupil pana ministra Fuksu, děkuji, pane ministře, děkuji také zpravodaji.

A budeme pokračovat dalším bodem, kterým je

16.

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Rámcová dohoda o komplexním partnerství a spolupráci mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Indonéskou republikou na straně druhé (senátní tisk č. 74)

Vládní návrh jste obdrželi jako senátní tisk č. 74 a uvede ho ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg, jehož nyní prosím, aby nás s návrhem seznámil a uděluji mu slovo. Prosím, pane ministře, vítejte u nás.

1. místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg: Vážená paní předsedající, slovutný Senáte. Rámcová dohoda o komplexním partnerství a spolupráci mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Indonéskou republikou na straně druhé (dále jen dohoda) má za cíl vytvořit moderní rámec pro užší spolupráci smluvních stran ve všech oblastech společného zájmu, s důrazem na regionální dialog a spolupráci v rámci uskupení ASEAN. Stávající úprava vztahů týkající se obchodní a ekonomické rozvojové spolupráce mezi Evropskou unií a Indonésií vychází z původní dohody se státy ASEAN z roku 1980, která je v současné době již překonána vývojem vzájemných vztahů. Obě strany si proto přejí sjednat dohodu novou, která bude odrážet jejich aktivní potřeby a zájmy.

Dohoda počítá s možnostmi spolupráce v mnoha oblastech, jako je například životní prostředí, změny klimatu, energetika, věda a technika, námořní a letecká

doprava. Dohoda upravuje otázky nelegální migrace, praní špinavých peněz, nedovolených drog, organizovaného zločinu a korupce.

Dohoda rovněž vytváří rámec pro jednání o dohodách o volném obchodu se členy ASEAN. Uzavření dohod o volném obchodu v souladu s platným mandátem Rady je podmíněno uzavřením dohod o partnerství a spolupráci s těmito zeměmi.

Dohoda umožní Evropské unii převzít větší zodpovědnost a získat větší vliv v regionu, který se spíše orientuje na Čínu, Indii a USA a je pod jejich vlivem. Prostřednictvím této dohody může EU prosazovat evropské hodnoty a posilovat konkrétní spolupráci v řadě oblastí společného zájmu.

Dohoda je uzavírána na období pěti let s tím, že se automaticky prodlouží vždy o rok, leda že by jedna ze smluvních stran dohodu vypověděla v šestiměsíční výpovědní lhůtě.

Uzavření dohody je plně v souladu se zahraničně politickými zájmy ČR. Obsah dohody je v souladu s ústavním pořádkem a ostatními součástmi právního řádu ČR, se závazky vyplývajícími z členství ČR v EU i závazky převzatými v rámci jiných platných smluv a obecně závaznými zásadami mezinárodního práva.

Nepředpokládá se, že by bylo nutné k následnému provádění dohody přijmout jakékoliv vnitrostátní prováděcí předpisy, a rovněž se nepředpokládají finanční ani rozpočtové dopady. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkujeme také za předložení návrhu. A poprosím vás, pane ministře, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů.

Garančním výborem je výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 74/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Tomáš Kladívko, jehož nyní prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Pana senátora zde však nevidím. Ptám se, zda ho může zastoupit někdo ze zahraničního výboru? Hlásí se pan senátor Tomáš Jirsa, takže zastoupí pana senátora Tomáše Kladívka. Prosím, pane senátore.

Senátor Tomáš Jirsa: Vážená paní místopředsedkyně, dámy a pánové, omlouvám kolegu Tomáše Kladívka kvůli náhlé indispozici.

Pan ministr přesně popsal rámcovou dohodu mezi Evropským společenstvím a Indonéskou republikou. Náš výbor ji projednal a všemi hlasy doporučil k odsouhlasení. Doporučuji tedy její schválení. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také. Musím vás však v této chvíli požádat, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů jako garanční zpravodaj.

Otevírám k tomuto návrhu obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí, obecnou rozpravu uzavírám.

Jak navrhl zpravodaj a jak máme i v písemném návrhu, výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost doporučil dát souhlas s ratifikací. O tomto návrhu můžeme hlasovat, svolám všechny senátory a senátorky k hlasování.

Budeme hlasovat o návrhu výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost dát souhlas k ratifikaci Rámcové dohody o komplexním partnerství a spolupráci mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Indonéskou republikou na straně druhé.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 28 se z 59 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 30 pro vyslovilo 43, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Děkuji panu místopředsedovi vlády a panu ministrovi, děkuji panu zpravodaji, který tak promptně zaskočil za nepřítomného garančního zpravodaje.

Kolegovně a kolegyně, budeme pokračovat dalším bodem, kterým je

17.

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Rozhodnutí Evropské rady, kterým se mění článek 136 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o mechanismus stability pro členské státy, jejichž měnou je euro (senátní tisk č. 82)

Vládní návrh jste obdrželi jako senátní tisk č. 82 a uvede ho opět ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg. Prosím, pane místopředsedo.

1. místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg: Vážená paní předsedající, slovutný Senáte. Dovolte mi, abych stručně předložil vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu ČR k vyslovení souhlasu s Ratifikací rozhodnutí Evropské rady, kterým se mění článek 136 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o mechanismus stability pro členské státy, jejichž měnou je euro.

Návrh tohoto rozhodnutí byl Senátem projednáván již počátkem letošního roku, když vláda žádala o vyslovení tzv. předchozího souhlasu, bez něž by předseda vlády býval nemohl na Evropské radě pro přijetí rozhodnutí hlasovat.

Rozhodnutí bylo přijato Evropskou radou dne 25. března 2011, a to v té podobě, v jaké bylo Senátu předloženo. Dle jednacího řádu obou komor Parlamentu ČR má být nicméně rozhodnutí projednáno i po přijetí Evropskou radou, a to obdobně jako mezinárodní smlouva. Proto bylo v květnu t.r. Senátu předloženo ještě jednou, tentokrát k vyslovení souhlasu s jeho ratifikací prezidentem republiky.

Cílem rozhodnutí je doplnit článek 136 Smlouvy o fungování Evropské unie, a to proto, aby na jeho základě mohl být v budoucnu zřízen stálý evropský mechanismus stability pro státy eurozóny. Tento mechanismus umožní poskytnout finanční pomoc členskému státu eurozóny, který bude mít závažné problémy s financováním a bude tím ohrožena stabilita eurozóny jako celku.

Vlastní mechanismus bude nicméně zřízen až po vstupu rozhodnutí v platnost, a to mezinárodní smlouvou sjednanou mezi státy eurozóny. Členské státy EU, které nejsou současně členy eurozóny, budou moci poskytnout půjčky bilaterálně na základě vlastního rozhodnutí bok po boku mechanismu, nikoliv však v jeho rámci. Dobrovolní přispěvatelé budou mít jako pozorovatelé přístup na jednání společných orgánů zřízených v rámci mechanismu, které bude souviset s danou pomocí.

Březnová Evropská rada také potvrdila základní aspekty fungování mechanismu tak, jak byly dohodnuty ministry financí členských i nečlenských států eurozóny.

Tyto prvky jsou shrnuty v příloze závěrů Evropské rady. Uvedu jen ty nejpodstatnější.

Zápůjční kapacita mechanismu bude činit 500 mld. euro. Finanční pomoc bude především formou půjček či výjimečně podobou odkupu dluhopisů na primárním trhu. Pomoc bude členskému státu poskytnuta na základě jednomyslného

rozhodnutí ministrů financí států účastnících se mechanismu. A přístup k finanční pomoci bude přísně podmíněn makroekonomickým ozdravným programem.

Text mezinárodní smlouvy o evropském mechanismu stability byl potvrzen euroskupinou dne 20. června 2011. Smlouva byla následně podepsána ministry financí zemí eurozóny dne 11. července 2011.

Česká republika není její smluvní stranou. To nám nicméně nebude bránit v tom, abychom se v budoucnu účastnili finanční pomoci členskými státy eurozóny bilaterálně na základě vlastního uvážení, pokud si to budeme přát.

Rozhodnutím Evropské rady nedochází k přenosu pravomocí na Evropskou unii. Nicméně v rámci nalezení širšího politického konsenzu učinila vláda závěr, že by rozhodnutí mělo být přesto schvalováno kvalifikovanou většinou.

Závěrem bych si dovolil ještě jednou zdůraznit, že pro ČR z tohoto rozhodnutí nevyplývají žádné závazky. Nyní se jedná pouze o to, aby ČR neblokovala snahu států eurozóny vybudovat mechanismus, který v případě potřeby poslouží ke stabilizaci eurozóny jako celku. Pokud by Česká

republika v budoucnu přijala euro, pak by její přístup ke smlouvě ustanovující mechanismus byl předmětem separátních jednání a dojednaná smlouva o přístupu ČR k mechanismu pak předmětem řádné ratifikační procedury.

S ohledem na nastíněný obsah rozhodnutí si dovoluji navrhnout, aby Senát vyslovil souhlas s jeho ratifikací. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také. A požádám vás, pane navrhovateli, abyste opět zaujal místo u stolku zpravodajů.

Návrh projednal výbor pro záležitosti EU. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 82/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Luděk Sefzig.

Garančním výborem je výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Tento výbor nepřijal žádné usnesení. Záznam z jednání jste obdrželi jako senátní tisk č. 82/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Jiří Pospíšil, kterého nyní žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou. Prosím, pane senátore.

Senátor Jiří Pospíšil: Vážená paní místopředsedkyně, pane ministře, dámy a pánové. Musím konstatovat, že výbor na svém jednání projednal smlouvu velice důkladně a nedospěl k žádnému usnesení. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane senátore, a také vás prosím, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů.

Ptám se nyní, zda si přeje vystoupit zpravodaj výboru pro záležitosti EU pan senátor Luděk Sefzig? Ano, je tomu tak. Prosím, pane senátore.

Senátor Luděk Sefzig: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Přeji si vystoupit, protože evropský výbor přijal odlišné stanovisko, resp. přijal stanovisko, které je odlišné než stanovisko garančního výboru.

Dovolu mi, abych jenom krátce okomentoval jednání, jak probíhalo na půdě výboru pro záležitosti EU.

Nebylo to poprvé, kdy k nám tento materiál přišel, protože vláda už žádala v rámci euronovely při přijímání Lisabonské smlouvy přijaté podle našich jednacích řádů, žádala o předchozí souhlas k ratifikaci, takže obsahově jsme tento materiál projednávali již před několika měsíci. A jak si jistě vzpomínáte, plénum umožnilo vládě, aby tuto smlouvu podepsala.

Nebylo by asi vhodné, abychom bránili zemím eurozóny, které mají velké problémy s tím, aby udržely důvěryhodnost stability eura a eurozóny v jednotlivých zemích i jako celku, v tom, aby eventuálně byly schopny přijmout opatření, která ke stabilitě povedou.

Dovoluji si jenom upozornit, že kdyby se eurozóna chovala tak, jak si na začátku ve svých úvahách předsevzala, to znamená, že bude udržovat stabilitu, že bude dodržovat maastrichtská kritéria, kdyby Řecko nepozměňovalo nebo dokonce nefalšovalo některé své statistické výkazy, tak by pravděpodobně stabilita eurozóny byla zachována a nemuseli bychom nyní ani tento bod projednávat a jistě by ani ministři financí, ani premiéři či hlavy států nemuseli vymýšlet komplikované mechanismy, jak stabilitu eurozóny udržet.

Stabilita je skutečně hodnotou sui generis, je velice důležitá. My to vidíme na příkladu Řecka, jak mu rychle klesá důvěryhodnost od investorů, jak mu velmi neochotně půjčují i jiné země. Diskutuje se i o tom, aby půjčovali i soukromí investoři. A to všechno tento mechanismus zajištění má vést k tomu, aby země, která se dostane do těžkostí, měla možnost, že jí ostatní země za předem určených, zcela adresných podmínek budou schopny úvěr zajistit. Tím umožní věřiteli, aby poskytl lepší garanci, lepší půjčku, výhodnější úvěr, a tento mechanismus k tomu má sloužit.

Je pravda, že tento mechanismus začíná platit až 1. ledna roku 2013, čili je poměrně dlouhý čas na to, abychom tento materiál odsouhlasili. Já o tom budu hovořit ve svém vystoupení jako senátor a nikoliv jako zpravodaj. Ale domnívám se, že by bylo chybou, abychom bránili státům eurozóny přijmout jakékoliv opatření. To už je na jejich úradku, jaké to opatření bude, aby stabilitu zajistily. Stabilita eurozóny je důležitou hodnotou i pro členské země, které nemají jako svoji měnu euro, jako je Česká republika. Stabilita eurozóny je pro nás minimálně důležitá v tom smyslu, že my obchodujeme s eurozónou, je to náš většinový obchodní partner, a proto stabilita eurozóny je i pro ČR nesmírně důležitá.

Chci tedy jenom potvrdit, že Evropský výbor, tak jako umožnil vládě, aby tuto smlouvu podepsala, doporučuje prezidentu republiky, aby tuto změnu primárního práva, změnu Lisabonské smlouvy, tedy doplnění článku 136 ratifikoval. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane kolego. A otevírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se jako první přihlásil právě pan senátor Luděk Sefzig. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Luděk Sefzig: Vážené kolegyně a kolegové, já jsem se přihlásil písemně hlavně z toho důvodu, aby hned na začátku zazněla moje podle mého soudu zcela racionální úvaha o tom, zdali neodročit projednávání tohoto bodu. To není procedurální návrh, to je návrh materiální, odročení o kterém se hlasuje jako o prvním návrhu po ukončení rozpravy. A co mne k tomuto návrhu vede?

Je to především to, že v současné době je velká turbulence a dodnes nikdo neví, jak státy eurozóny budou přistupovat k těm problémům, které má Řecko, a zdá se, že je mají i ostatní země. Já je úmyslně nebudu jmenovat, všude se píše o Itálii a jiných zemích. Nejsme úplní experti na to, abychom dokázali posoudit, do jaké míry schopnost splácet úvěry v jednotlivých zemích je. Hodně jsme si o tom přečetli. Ale důležité je, jak na to země eurozóny budou reagovat a jaká opatření budou přijímat.

A protože pro Českou republiku v rámci naší přístupové smlouvy se stalo závazným přistoupení do eurozóny, tak lze tuto smlouvu, tuto změnu primárního článku chápat ve smyslu, že my zde podepisujeme dnes určitou možnost, určitý bianco šek k tomu, aniž bychom věděli, jaká opatření, a to ve smyslu, zdali budou

některé dluhy odpuštěny těm zemím. Slyšeli jsme poslední návrh politiků z německé CSU, nebo zda naopak budou poskytnuty další garance těm zemím, které jsou na tom nejhůře, které mají největší dluh ve veřejných rozpočtech a problémy se splácením svých půjček.

A protože nevíme přesně, jak tyto země eurozóny budou postupovat, a dovedeme si představit, že řada těchto opatření může působit i velmi špatně, mohou způsobit i prohloubení krize v euru. Z toho důvodu se domnívám, že by bylo vhodné vyčkat, až alespoň v náznaku uvidíme skutečný stav věci. A vzhledem k tomu, že až vlastně do konce prosince 2012 máme pořád dostatek času na to, abychom tuto smlouvu doprojednali a dali eventuálně na doporučení evropského výboru, jehož jsem byl zpravodajem, tedy umožnili státům eurozóny přijmout tato opatření, tak se domnívám, že by bylo velice prozíravé, abychom tento bod odročili. Domnívám se, že to bude lepší než podstoupit riziko, že tato smlouva nebude schválena, protože se bude hlasovat třemi pětinami, což je naprosto správné, třípětinové kvorum, ústavní kvorum, měníme primární právo, nelze hlasovat pouhou prostou většinou přítomných senátorů, tak jako jsme hlasovali při udělení souhlasu vládě v rámci lisabonské novely jednacích řádů. A z toho důvodu se domnívám, že bude určitě i lepší nepodstupovat to riziko, že bychom smlouvu neodsouhlasili a vláda by ji musela předložit ještě jednou, protože by ji musela pravděpodobně předložit do obou komor, jak do Senátu, tak do Poslanecké sněmovny znovu.

A já se domnívám, že doba, kterou my tím získáme, není na úkor ničeho, jsem o tom přesvědčen. Je jenom vhodná k tomu, abychom měli jistotu, jak bude Evropská unie, zejména eurozóna postupovat, zdali bude postupovat účelně, efektivně, anebo zdali bude extendovat nebo spíše prohlubovat krizi tím, že ji bude pouze oddalovat. To je veliké nebezpečí.

Česká republika tím samozřejmě bude mít i širší manévrovací prostor. A já jsem už tuto legitimní úvahu tuším i na tomto fóru vedl a nemusím ji nyní opakovat. Ale my tím umožníme i naší vládě, aby eventuálně využila tohoto období k tomu, aby pomohla stabilitě eurozóny návrhy, které budou skutečnými návrhy na zajištění stability eurozóny.

Proto mi tedy dovoluňte, abych navrhl odročení do května roku 2012, což je zhruba v polovině období, ve kterém má být tato smlouva ratifikována, tak aby byl dostatečný prostor i pro vlastní ratifikaci hlavou našeho státu, tedy panem prezidentem ČR.

Děkuji vám a velmi bych si přál, abyste podle mého soudu tento rozumný, uvážlivý krok podpořili. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také. Jenom bych si chtěla upřesnit. Nejsm si jistá, že nám stačí dát termín květen 2012, jde o to, jestli bychom tam neměli mít datum. Měl by tedy platit nejspíš jako termín 1. květen 2012.

Dalším přihlášeným do rozpravy je pan senátor Jiří Pospíšil. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jiří Pospíšil: Paní předsedající, pane ministře, dámy a pánové. Já si dovoluji vyjádřit se k několika faktům, jednak ke smlouvě a jednak k procesu jejího přijímání.

Začnu předkládací zprávou vlády. Hlasování o takovéto smlouvě není předmětem širšího konsenzu, jak je napsáno v předkládací zprávě, a kvalifikovanou většinou o ní nehlasujeme proto, abychom dosáhli tohoto širšího konsenzu. To zní jako vládní vtíp. Ale hlasování je určeno Ústavou.

Hlasování o změně takovéto smlouvy musí proběhnout stejným způsobem, jako se hlasovala smlouva, prostě proto, že změnou smlouvy vzniká smlouva nová. Ve svém důsledku smlouva to, co zakazovala, tak nyní povoluje. A to je fiskální pomoc celku státům, které se octnou v potížích jiných než způsobených přírodní katastrofou. Řecku už bylo pomoheno a Evropská unie tím vlastně řekla, že vláda členského státu a způsob jejího hospodaření je přírodní katastrofou. Velmi kuriózní, ale je to tak, protože jinak by pomoci nemohla.

To znamená, že musíme hlasovat o smlouvě podle článku 10a Ústavy, protože Lisabonská smlouva je prostě smlouvou o předávání pravomoci mezinárodní organizaci. A dokonce se domnívám, a to je věc, kterou nemohu tvrdit jistě, ale já se tak domnívám, že dokonce je to podmíněno předáváním dalších pravomocí. To znamená, že předání pravomoci neproběhne ve chvíli souhlasu, který bychom udělili, ale proběhne ve chvíli, kdy se staneme členem eurozóny, což není na našem výběru. Pokusím se to doložit.

První teze je, že změna článku 136 úzce souvisí s přijetím eura Českou republikou. Tyto dvě věci nelze od sebe oddělit. Jakmile Česká republika splní maastrichtská kritéria a komise a Evropská centrální banka o tom podají zprávu Radě, rozběhne se proces, jehož výsledkem může být přijetí přechodu od české koruny k euru. Česká republika nebude mít žádnou možnost tento proces právní cestou zpomalit nebo dokonce zastavit, bude ho moci pouze urychlit. Rada bude rozhodovat na návrh komise po konzultaci s Evropským parlamentem a projednání v Evropské radě. Česká republika nejen že nebude mít právo hlasovat v radě EU o přijetí eura Českou republikou, ale toto rozhodnutí s ní nebude předem ani nijak konzultováno.

To vše plyne z článku 140 Smlouvy o fungování EU ve znění Lisabonské smlouvy.

Je otázkou, zda změna článku 136 nepředstavuje další přenos pravomocí České republiky na EU. O tom, že je to sporné, svědčí i prostor, který vláda tomuto problému věnovala v předkládací zprávě, a vláda dospěla k názoru, že ne.

Lze namítnout, tak jak uvádí vláda, že při rozhodování podle článku 48 odst. 6 nelze přenést další pravomoci, aspoň v tom článku to je napsáno – evropské smlouvy. To je ovšem hledisko evropského práva. Nás musí ale zajímat nikoli to, zda k přenosu kompetencí dochází podle Lisabonské smlouvy, ale to, zda jde o přenos z hlediska Ústavy ČR. Konkrétně z jejího článku 10a. Naši ústavu nelze vykládat prostřednictvím citace Lisabonské smlouvy. My potřebujeme naopak posoudit, zda je Lisabonská smlouva v souladu s naší ústavou. Opravdu neposuzuje soulad naší ústavy s Lisabonskou smlouvou. Metrem je Ústava ČR a nemůžeme natahovat Ústavu ČR tak, aby se to hodilo a hledat případně nějaká nová jádra.

Náměstek Schneider včera řekl na jednání zahraničního výboru, že opravdu je na svrchovaném rozhodnutí obou komor, zda budou o změně článku 136 hlasovat nějakým způsobem. Není tomu tak. Domysleme to. Co by se stalo, kdyby jedna komora hlasovala prostou většinou a druhá ústavní většinou – bude to znamenat, že pravomoci na EU současně přenášíme i nepřenášíme? Tuto otázku může v podstatě rozhodnout jenom Ústavní soud, pokud o ni je spor.

Ústavní soud sám konstatoval, že je oprávněn posuzovat otázku souladu. Učinil tak v bodě 167 svého prvního nálezu k Lisabonské smlouvě. Cituji: Je třeba zajistit kontrolu rozhodnutí přijatého na základě článku 48 odst. 6 - to je přesně ten bod, který říká, že nedochází, druhého pododstavce – Ústavním soudem ČR z hlediska v souladu takového rozhodnutí s ústavním pořádkem. Na rozdíl od rozhodnutí podle odst. 7, kde se pouze mění způsob hlasování a obsah změny tedy

Ize posoudit již v tomto okamžiku, kdy jsou pravomoci přenášeny, rozhodnutím podle odst. 6 se mění substantivní ustanovení smluv. Je tedy nutné umožnit kontrolu této změny z hlediska ustanovení ústavního pořádku ČR Ústavním soudem, aby byly respektovány limity přenesení pravomocí ve smyslu článku 10a ústavy. Pouze tak lze garantovat, že přenesením pravomocí, ke kterému dochází podle článku 48 odst. 6 již okamžikem přijetí Lisabonské smlouvy, a samozřejmě i její změny, nedává ČR možnost přijmout na základě tohoto ustanovení rozhodnutí, které by bylo v rozporu s ústavním pořádkem českého státu. Konec citace ze zprávy Ústavního soudu.

Ústavní soud tehdy mluvil také o tom předběžném souhlasu. Bohužel dodnes jsme nedoplňovali ani zákon o Ústavním soudu, ani jednací řády obou komor tak, aby taková kontrola byla prakticky možná. To by se mělo napravit. My jsme pouze změnili jednací řády obou komor tak, aby se umožnil předběžný souhlas, ale Ústavnímu soudu jsme nedali možnost to posuzovat, takže Ústavní soud to sám vyvolat nemůže. My nemáme žádný mechanismus, jak se ho na to dotázat, s výjimkou iniciativy, kterou by museli dělat v mezidobí nějací senátoři či poslanci. Ale nemáme zavedený mechanismus, který naznačil Ústavní soud, že by to měl obligatorně, každou takovou změnu, posuzovat sám od sebe. Protože on má být strážcem ústavnosti.

Pak mám další argument, že není tak docela pravda, že Pakt stability bude mezinárodní smlouvou, kterou mezi sebou uzavřou státy eurozóny jakožto svrchované státy, bez ingerence EU. To je používáno často jako argument, že vlastně teď se nepřenáší pravomoci a až budeme v eurozóně, tak buďto do té spolupráce vstoupíme, nebo nevstoupíme. Budeme-li zemí eura, tak taková možnost prakticky nepřichází v úvahu. Protože pokud by to byla pravda, tak bychom vůbec nepotřebovali – kdyby to byla smlouva mezi jednotlivými zeměmi – změnu tohoto článku. Proč bychom měnili článek, když svrchované státy mezi sebou uzavírají nějakou smlouvu. Stejně tak není pravdou, že se budeme moci dobrovolně rozhodnout, zda se k Paktu připojíme, staneme-li se státem eurozóny. Pokud by to bylo pravdou, pak by takový Pakt byl naprosto nesmyslný, protože by to zcela popíralo myšlenku eura jako společné měny, kdyby některé státy ... (Hluk v sále. Přerušen předsedající.)

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Pane senátore, já se vám omlouvám, že vám vstupuji do řeči, ale já bych požádala o klid. Prosím vás, kolegové, buďte solidární.

Senátor Jiří Pospíšil: A teď učiním jednu věc, kterou tady zatím nikdo moc neučinil. Udělám to, že vás seznámím s články 139 a 140 Smlouvy o fungování EU, tak abyste věděli, že si nevymýšlím, když říkám, že do eurozóny budeme vstoupení automaticky.

Já vím, že tady není moc lidí, a není to populární věc, všichni to schvalovali, všichni říkali, že se to schválit musí, ale prakticky nikdo tu smlouvu nečetl, je nás několik v ČR, kteří jsme ji přečetli celou. Takže článek 139 zní: Členské státy, o kterých Rada rozhodla, že splňují – Rada rozhodla – nezbytné podmínky pro přijetí eura, jsou dále označovány jako členské státy, na které se vztahuje výjimka. Článek 140: Alespoň jednou za dva roky, nebo na žádost členského státu – to je to urychlení – na který se vztahuje výjimka, Komise a Evropská centrální banka podávají Radě zprávy o pokroku dosaženém členskými státy, na které se vztahuje výjimka, při plnění jejich závazků týkajících se uskutečňování hospodářské a měnové unie. Tam následuje vymezení čtyř tzv. maastrichtských kritérií, která asi citovat nebudu, jenom vás upozorním, že to není nějaké Řecko, že maastrichtská kritéria v současné době,

pokud vím, plní Švédsko, které není členem eurozóny. Pak to plní Estonsko a Lucemburské knížectví. Takže na počet obyvatel – řekl bych, že takových 98 procent lidí žijících v EU žije ve státech, která nemají maastrichtská kritéria.

Bod 2. Rada po konzultaci s Evropským parlamentem a po projednání v Evropské radě rozhoduje na návrh Komise, které členské státy, na které se vztahuje výjimka, splňují podmínky nezbytné na základě kritérií stanovených v odstavci 1 a zruší výjimky dotyčných států. Jak vidíte, žádná spolupráce s těmito státy, žádné domlouvání, jestli chtějí nebo nechtějí. Rada rozhoduje o obdržení doporučení přijatého kvalifikovanou většinou jejích členů zastupujících členské státy, jejichž měnou je euro. Proto říkám, že tohoto hlasování se vůbec nebudeme účastnit. Tito členové rozhodnou do šesti měsíců poté, co Rada obdrží návrh Komise. Kvalifikovaná většina uvedených členů podle druhého pododstavce je vymezena podle článku 238 odst. 3 písm. A). To znamená – takto, nejméně 55 procent členů Rady zastupujících zúčastněné členské státy, které představují nejméně 65 procent obyvatelstva těchto států. Blokační menšiny musí tvořit nejméně tolik členů Rady, kolik jich zastupuje nejméně 35 procent obyvatelstva zúčastněných členských států a ještě jeden člen, jinak se kvalifikovaná většina považuje za dostatečnou.

Za třetí. Bude-li rozhodnuto postupem podle odst. 2 o zrušení výjimky, stanoví Rada neodvolatelně hlasy členských států, jejichž měnou je euro, a dotyčného členského státu na návrh Komise a po konzultaci s Evropskou centrální bankou jednomyslným rozhodnutím kurs, podle něhož euro nahradí měnu dotyčného členského státu, a přijme další opatření nezbytná pro zavedení eura jako jednotné měny v dotyčném členském státě. To znamená, jediné, o čem se bude s námi jednat a kde bude vyžadována jednomyslnost, to znamená, kde budeme mít závažný hlas, bude, v jakém kurzu se vymění česká koruna za euro.

Jinak se s námi nikdo bavit nebude. Proto se domnívám, že ten čas, který zde navrhl kolega Sefzig – já se k tomu asi připojím, je to rozhodná úvaha – by se měl využít k tomu, jestli nejde nějakým způsobem do tohoto rozhodování zapojit Ústavní soud, který by posoudil, jak já znám jeho rozhodnutí, tak posoudí, že to lze schválit, ale přesto bych byl rád, aby se zbavil té trapné nejistoty, kdyby to byl Ústavní soud, zda nejde o přenos kompetencí tak, jak se domnívám já a jak se nedomnívá vláda. Děkuji vám.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane senátore. V této chvíli je s přednostním právem přihlášena paní senátorka Soňa Paukrtová. Prosím, paní senátorko.

Senátorka Soňa Paukrtová: Dámy a pánové, protože se blíží devatenáctá hodina, tak bych si dovolila navrhnout vám, abychom ještě doprojedinali tento bod a další dva body pana ministra Schwarzenberga, abychom tuto záležitost dokončili. Děkuji vám.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Dobře, děkuji. O tomto návrhu se hlasuje bez rozpravy. (Upozornění z pléna.)

Senátorka Soňa Paukrtová: Promiňte – abychom mohli jednat a hlasovat i po 19. hodině do dokončení těchto bodů. Děkuji vám.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Návrh tedy zní, abychom jednali i hlasovali po 19. hodině a projednali body, jejichž předkladatelem je pan

vicepremiér Schwarzenberg. O tom musím dát hlasovat bez rozpravy, takže svolávám všechny k hlasování.

Zahajuji hlasování o procedurálním návrhu paní senátorky Soni Paukrtové, pokračovat ještě dalšími dvěma body po 19. hodině.

Kdo je pro to, necht' stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, necht' stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji.

Konstatuji, že v **hlasování pořadové č. 29** ze 64 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 33 se pro vyslovilo 55, proti byl jeden. Návrh byl přijat.

Budeme tedy pokračovat dále. Další přihlášenou do rozpravy do rozpravy byla paní senátorka Jiřina Rippelová, prosím paní senátorko, máte slovo.

Senátorka Jiřina Rippelová: Paní místopředsedkyně, kolegyně a kolegové, já jsem nepřišla k pultíku, abych reagovala na právní dedukce pana kolegy Pospíšila, ale chtěla jsem spíše upozornit a požádat vás o souhlas s ratifikací tohoto rozhodnutí. A upozornit vás, co může způsobit, v případě, že budeme hlasovat o odročení tohoto rozhodnutí do cca května příštího roku, jak tady navrhoval pan předseda Evropského výboru. Mimochodem náš jednací řád říká, že to odročení má být navrhováno tak, a má být řečeno, do kdy musí být mezinárodní smlouva znovu zařazena na pořad schůze Senátu.

O tomto návrhu se hlasuje jako o prvním. Evropský výbor přijal návrh usnesení, kterým doporučuje vyslovit souhlas s ratifikací. Ta ratifikace musí být učiněna třípětinovou většinou. Ale já bych vás chtěla upozornit na důsledky, které může mít odročení vyslovení souhlasu s ratifikací do poloviny příštího roku. Pokud bude projednání odročeno, hrozí, že nestihneme uložit svou ratifikační listinu do prosince 2012. Ono je totiž zapotřebí počítat s tím, že kromě pléna Senátu, pléna Poslanecké sněmovny může podat ještě skupina poslanců či skupina senátorů, a může podat i prezident republiky návrh na přezkum v souladu s rozhodnutím s Ústavou ČR k Ústavnímu soudu. A řízení u Ústavního soudu může být a může trvat delší dobu, než je 6 měsíců.

Odročení o zhruba 1 rok, nebo necelý jeden rok, navíc podle mého názoru vyše velmi negativní signál. Velmi negativní signál, který může opět vychýlit již tak destabilizované finanční trhy. Ratingové agentury pak znovu mohou zhoršit rating, a teď nejenom Řecka a Irska, ale i v současné době balancující Itálie a Španělska. V neposlední řadě musí nám všem být jasné, že kolaps eurozóny by nepochybně měl i výrazný negativní dopad na trhy ČR.

Proto si vás dovoluji požádat o vyslovení souhlasu s ratifikací tohoto rozhodnutí, tak jak navrhuje evropský výbor. Děkuji.

Další část schůze řídil místopředseda Senátu Petr Pithart.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Dále se hlásí paní předsedkyně – senátorka Soňa Paukrtová. Prosím.

Senátorka Soňa Paukrtová: Pane ministře, pane předsedající, dámy a pánové. Já navážu na svou předřečnici a také vás požádám, abychom dali souhlas k ratifikaci, tak jak nám doporučuje evropský výbor, a abychom tak učinili dneska, pokud je to možné. My jsme tento materiál už jednou projednávali. Před tím, než česká vláda souhlasila při přijetí 25. března 2011, tak v souladu s jednacími řády obou komor vláda požádala Parlament o vyslovení tzv. předchozího souhlasu. My

jsme ten předchozí souhlas poskytli. V tuto chvíli se na nás vláda obrací a podle mého hlubokého přesvědčení k žádnému přenosu kompetencí nedochází v tuto chvíli. My se nezúčastníme toho mechanismu na základě rozhodnutí Rady, my pouze dáváme souhlas k tomu, aby ten mechanismus byl vytvořen. Já sice chápu a ctím své kolegy, kteří se zabývají touto věcí důkladně, ale jestliže stojíme dneska mimo eurozónu, je otázka budoucího vývoje, jestli euro přijmeme, a jestli máme hospodářství, je tak navázané na EU, tak by mělo být naším bytostným zájmem, aby se mechanismus stabilizace eurozóny vytvořil. Od nás se v tuto chvíli chce pouze to, abychom souhlasili, že to vznikne.

Takže já bych si také dovolila požádat vás, abychom dali souhlas k ratifikaci dnes. Vláda, myslím si, že nad rámec nutnosti požádala, aby byl poskytnut souhlas třípětinovou většinou, tedy ústavní většinou. Já si myslím, že to je dostatečně silné rozhodnutí na to, abychom o tom mohli hlasovat. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, paní kolegyně. Slovo má pan senátor Tomáš Jirsa.

Senátor Tomáš Jirsa: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, mám dvě poznámky. Já bych se ohradil proti tvrzení kolegy Pospíšila, že v této republice Lisabonskou smlouvu nikdo nečetl. Já si moc dobře pamatuji, že jsem si s tím zkazil v roce 2008 Vánoce – četbou Lisabonské smlouvy. A k žádostem našich kolegyň Rippelové a Paukrtové, kterých si samozřejmě jinak velmi vážím, bych podotkl, že ti, kteří hlasovali proti přijetí Lisabonské smlouvy, jsou z jejich žádosti vyvázáni.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Jako poslední se zatím přihlásil pan senátor Luděk Sefzig.

Senátor Luděk Sefzig: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já bych ještě přece jenom rád podpořil můj návrh toho ne procedurálního, ale materiálního stanoviska, návrh týkající se odročení. Není pravda, že tím zvyšujeme nějakou nedůvěryhodnost zemí, které půjčují eurozóně. Toto opatření, prosím vás, má platit a je jenom proto, že umožňuje, aby byla přijata jiná opatření. Zatím žádná eurozóna žádné opatření na základě tohoto námi dnes projednávaného materiálu nevydala, my ani nevíme, jakým směrem se ubírají. Je to absolutní nejistota, žádný investor, žádný, kdo půjčuje, netuší, co se bude dít. To, co se dneska odehrává a co se půjčuje, se půjčuje na úplně jiných dohodách, které fungují – k tomu, aby Řecko dostalo půjčku, a jiné země, tak se prostě vytvořil fond, kde je asi 500 mld. Půjčí se polovina, tak aby ten, kdo půjčuje, měl jistotu, že to eventuálně dostane, a to mu umožnilo snížit ten rating. Jestli se bude pokračovat na základě tohoto mechanismu podobným způsobem, anebo jestli bude úplně jiné opatření, jestli bude ochota některých jiných států, ty dluhy za někoho zaplatit alespoň zčásti, to dneska nikdo neví. Není pravda, že to, že o tom dneska nerozhodneme - že to odročíme až do konce roku 2012, já navrhuji právě proto, aby byly stihnuty všechny termíny možných odvolání. Myslím si, že 7 měsíců na odvolání a na prezidentské projednání je víc než dost. Navíc nám umožní znovu to projednat nejenom ve výboru, ale v Komisi. Ne teď, ale až uvidíme, jaké budou první návrhy, jaké budou první reakce zemí eurozóny, co budou navrhovat, a my se podle toho můžeme zachovat.

A já to řeknu zcela otevřeně, jestliže ty návrhy půjdou proti zájmu České republiky, tak budu první, který navrhne a požádá vládu, a požádám vás, aby vláda jednala ve smyslu zrušení naší vstupní, akcesní podmínky, že musíme být členy eurozóny. Jestliže to bude proti zájmu naší země, tak si myslím, že nebudeme jediní

v tom, abychom tuto podmínku nemuseli přijmout. Nejsem z těch, kteří zavrhnou euro, tak jak dneska často čteme v novinách. Euro má svoji přidanou hodnotu a Česká republika má eminentní zájem na tom, aby eurozóna, ať v ní jsme nebo nejsme, byla stabilní. Ale nezlobte se na mě, to, jak dneska se EU chová, že my dnes nevíme, jestli budou za některé země, které – já se to nebojím říci – podváděly při vstupu do EU, spláceny dluhy, nebo jestli jim bude pomozeno skutečnou pomocí tak, aby se z těch problémů samy dostaly, bude to pro ně možná kruté, ale za hříchy se platí, a jestliže půjdeme cestou, že budeme jenom oddalovat krizi a budeme ji kupit, že pak bude tak veliká, že už se z ní ani Německo, ani jiné, prosperitní v eurozóně nevyrovnejí, tak pak bude skutečně nevýhodné pro ČR, aby do eurozóny vstoupila.

Já nechápu tlak na to rychlé projednání. Proto jsem úmyslně navrhl čas dle mého soudu velmi slušný. Mohu vám říci – nevystavujte tím, že nepřijmete možnost prodloužení těch úvah – nevystavujte ty, kteří podporují to, aby zemím eurozóny byla umožněna změna primárního práva, aby v budoucnu přijaly opatření, která povedou ke skutečnému zlepšení stability eurozóny, nevystavujte tyto podporovatele, mezi které patřím i já, tomu, že nebudou hlasovat pro ten návrh podpory, pro který by hlasovali zcela logicky poté, co bude jasné, že ta opatření povedou k skutečné stabilitě a nejenom k oddálení.

Dneska je eurozóna na tom tak, že řada zemí potřebuje, aby se udržela stabilita minimálně jeden, dva roky, tak aby nedošlo k pádu některých bank. To je celkem logické a je to i v zájmu ČR. Ale my přece máme mít zájem na tom, aby ta stabilita byla trvalá, abychom do eurozóny vstoupili jakožto země, kde eurozóna má vysokou přidanou hodnotu. Podle mého soudu ji eurozóna může mít. Nesouhlasím s těmi ekonomy, kteří zatratili eurozónu jako celek. Myslím si, že to tak není. Ale záleží na eurozóně, jak se bude chovat. Moc bych si přál, abychom hlasovali pozitivně o tom návrhu, který jsem podal.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Slovo má pan senátor Vladimír Dryml.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové, jde asi o hodně výbušný materiál, protože ho projednáváme už podruhé. Myslím si, že to je téma, které může ovlivnit i budoucnost. Není to jenom současné – to, co bude nebo nebude, s tím, jak tvrdí někteří, že malá Česká republika ovlivní důvěryhodnost eurozóny, asi že ji sníží. Já se domnívám, že to tak není. Je to směšné tvrzení z hlediska ekonomického, proti makroekonomice ostatních zemí eurozóny.

TOP 09 snad chce euro pro ČR, aby stabilizovalo eurozónu? Někdy mi to tak připomíná, co tady zaznělo.

Každý odpovědný politik napříč politickými stranami by měl chránit především zájem ČR a jejích občanů. Zájem této země! A málo se na toto vzpomíná, politici si hrají své politické hry místo toho, aby mysleli především na blaho této země. Podívejme se na ty země eurozóny, jak ty to dělají, když jde o zájem jednotlivých zemí, tak ho klidně upřednostní, na rozdíl od těch ostatních zemí eurozóny, jen když na tom budou profitovat. Zadlužování ČR, a tady reálně hrozí – reálně hrozí ve výši téměř 180 mld., pokud by došlo k těm katastrofickým scénářům, o kterých se tady mluvilo, tak to přece nebyl program ani ČSSD, ani můj osobní, ani mnohých z vás. To je to, proč někteří z nás se tady chováme velmi opatrně a velmi uvážlivě. Proto si myslím, že návrh na odročení – můžeme se tady bavit o tom, jestli to je do května, nebo jestli by to mělo být do března – je velmi rozumný. Už jenom s tím, abychom počkali na to, jak se vlastně eurozóna vyrovná s problémem nazývajícím se Řecko,

když – jak sami vidíme – ani s ním si poradit neumí, jestli to má být řízený krach, nebo jestli se má pomoci, nebo jak to vlastně bude.

A jedna perlička na závěr. Mezinárodní měnový fond je přednostním věřitelem. To znamená, všichni ostatní budou až po Mezinárodním měnovém fondu, který bude přednostně uspokojen.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Jako poslední se zatím přihlásil do rozpravy pan senátor Jiří Pospíšil.

Senátor Jiří Pospíšil: Pane místopředsedo, pane ministře, dámy a pánové, já se musím vyjádřit k některým věcem už více méně z fiskální oblasti. Není pravda, že by hlasování naší komory mohlo být signálem ve fiskální situaci EU, případně eura. Naopak domnívat se, že krize nastala tento týden, je strkáním hlavy do písku. Už nejméně rok známe krásné zkratkové slovo PIX – nebudu ho překládat, protože je opravdu zkratkové, které znamená Portugal – Italy – Ireland – Greece and Spain. To jsou země, které pravidelně přispívají ke snižování ratingu. 500 mld. se jeví jako zoufale málo. Zoufale málo - jenom na zaplacení dluhu těchto zemí by bylo potřeba částky přibližně čtyřikrát větší na získání stability. Kdo čte noviny, tak ví, jak se změnil ratingové hodnoty Itálie a Španělska minulý týden. A to jsme ještě ani nezačali projednávat tento bod. Čili představa, že finanční kruhy hodnotí důvěryhodnost splátek některé země podle toho, jak odročuje český Senát projednávání nějaké věci, je opravdu přehnaná.

EU totiž musí dospět k nějakému základnějšímu rozhodnutí. Bude muset omezit některá svá vydání, bude se muset zbavit některých projektů. Mimochodem to se týká i České republiky.

Prostě pokud se bude dělat nejdražším projektem EU, je zařízení, kterému se říká Galileo. Nikdo ho neviděl, ale my jsme si vybojovali, že tady budeme mít marketingovou kancelář v České republice. To je vůbec nejdražší projekt. Já možná mám u sebe jedno, v autě druhé, doma třetí zařízení, které funguje prostě i bez Galilea. Všechny soukromé firmy odstoupily od projektu Galileo. Náš Senát se usnesl, abychom viděli váhu. Napsali jsme, že projekt "of dosch", což je po mléku do škol, Internetu do škol 3. projekt, na který jsme přispěli půl miliardou. A jenom proto, abychom byli nadšení, že nám dává Evropská unie. Ona nám nedala, to jsou naše peníze; peníze vznikají i z našich příspěvků. Půl miliardy další, tak probíhá "of dosch" a rozdává se za půl miliardy ovoce, které v podstatě vůbec nikdo nechce. A toto jsou věci, které, když se nezruší, když se nezačnou měnit, když se nebude snižovat agenda... Každý měsíc zakládáme na zasedání nejméně jednu novou agenturu, na kterou jdou pořád další a další peníze, tak prostě žádné vzájemné výpomoci nepomohou, protože prostě se vydává víc, než se získává.

Jestli se to nezmění, tak všechny změny, já pak už ani nebudu proti těm změnám protestovat, protože aspoň to půjde rychleji do kopru. Tento šílený systém rozhazování peněz! My vytýkáme Řecku, jak rozhazuje svoje peníze, a vůbec nás nezajímá, jakým způsobem se rozhazují peníze, co já vím, já nevím, jestli to víte, já jsem kuřák. Víím, že se dává 30 milionů na boj proti kouření z evropských peněz. 30 milionů euro, samozřejmě. Ale víím taky, že se vyplácí půl miliardy euro na podporu pěstování tabáku. A mně to vadí, i když jsem kuřák, protože se vzápětí vymyslí podivná celní omezení, a já musím kouřit blbej evropskej tabák místo kvalitnějšího viržinskýho. Protože nám přišly dotace, pak to vyjde levněji a evropští výrobci si to dělají z toho, co jim vyjde levněji. Jim je to jedno, že je to dotované. A já to pak odnáším na chuti a vy to odnášíte na zdraví, když musíte trpět moje pasivní kouření.

Pokud se nezmění přístup Evropské unie k rozhazování peněz, žádná takováto smlouva nepomůže. A všechny tyto smlouvy jsou marné. EU totiž zatím používá jenom jednu metodu. Když poklopem uniká pára, tak dotahuje šrouby. Když už nemůže dotahovat šrouby, nemá na to sílu, tak vezme větší klíč. Když to nejde, tak vezme ještě větší klíč. Místo toho, aby udělal další, bude to 100 miliard a místo 5 tisíc to bude 1000 miliard, bilion. A jaksi se zapomíná na jednu věc – při určité síle se strhne závit. A Evropská unie vůbec neuvažuje o tom, jestli v současné situaci už ten závit není stržený? Jestli to, že maastrichtská kritéria plní doopravdy z eurozóny 2 země a ostatní ne, a z ostatních členských zemí už vlastně jenom Švédsko, není příznakem toho, že je něco špatně. Že už nepomůže vzájemné půjčování si peněz.

Mimochodem, kdo čte trošku nějaké ekonomické noviny, tak toho přece musí být plný. Nepředstírejte si, že ta Evropská unie ví, jak to vyřešit. Vždyť nejsme jediní, kteří mají pochybnosti. Přečtěte si komentáře i českých novin, které říkají, kdo ví, jak to dopadne.

Takže proto si myslím, že bychom neměli propadat jásavému schvalování a jásavým podporám, jako že i my podporujeme ozdravení eura, které vůbec není zdravé. A kdo ví, jestli není nemocné už svým základem. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore, a o slovo se přihlásila paní senátorka Božena Sekaninová. Prosím.

Senátorka Božena Sekaninová: Pane předsedající, já bych chtěla jenom požádat o krátkou přestávku na poradu klubu sociální demokracie před hlasováním. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Myslíte až po skončení obecné rozpravy a po vystoupení pana navrhovatele a pana zpravodaje, ano?

Senátorka Božena Sekaninová: Ano, před hlasováním.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Čili těsně před hlasováním?

Senátorka Božena Sekaninová: Ano, děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Samozřejmě, že žádosti se vyhovuje. Pan senátor Bis má slovo.

Senátor Jiří Bis: Ctěný Senáte, mnohokrát jsem zde vystupoval a kritizoval jsem energetickou politiku Evropské unie. Ta kritika byla z toho důvodu, že jsem chtěl, aby se situace zlepšila. Mnozí kritizovali zadlužování země. Momentálně jsme se dostali do stavu, kdy zadlužování a hysterie kolem zadlužování je módou. Bohužel se to dostalo i do Senátu. Není pravda, že evropské země včetně EU jsou nejvíce zadluženými zeměmi světa. Není to pravda. Jsou jiné, mocnější, podstatně zadluženější. Takže, prosím vás, nedělejme paniku z Evropské unie. Stejný problém jako má euro, možná daleko horší má dolar. Takže mají některé země, pardon státy v unii, blízko bankrotu. Prosím vás, taky nešílí. Takže trochu míň aspoň v Senátu, jsme tady starší, trochu míň hysterie, nevěřme ve fatalismus, konec světa, různé jedenáctky a tak dále selhaly, Evropská unie má problémy a chtějí je řešit. Nechtějme neustále dokazovat na dnešních problémech, že Evropská unie je od začátku špatná. To řešení není. Zkusme řešit to dopředu. A já si myslím, že to neříká nikdo,

to není pravda. Z toho, jak to zde probíhá, to vyplývá – že by si někdo rád potvrdil, že od začátku to je špatné.

Přistoupili jsme k tomu projektu, jsme jeho součástí a snažme se ze všech sil, aby byl úspěšný. Je to naše budoucnost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore, a uděluji slovo místopředsedkyni Senátu paní Aleně Gajdůškové, jako zatím poslední přihlášené do obecné rozpravy. Prosím.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, vážený pane vicepremiére, kolegyně a kolegové. Ještě než se vyslovím k té projednávané materii, chtěla bych upřesnit požadavek paní senátorky Sekaninové a místopředsedkyně senátorského klubu sociální demokracie. Chtěla bych požádat o to přerušení projednání klubu před přerušением obecné rozpravy. Děkuji.

A nyní tedy k tomu, o čem zde je řeč. Jenom připomenu na začátek fakta: Evropská rada o tom, co v této chvíli projednáváme, tedy o té změně článku 136, rozhodla v říjnu roku 2010. A to za účasti premiéra české vlády, tedy za účasti České republiky, a pokud vím, tak toto hlasování muselo být jednomyslné. Náš premiér to nevetoval.

Senát udělil souhlas s tímto dodatkem smlouvy, se změnou 16. března 2011. My jsme jako Senát vyslovili předběžný souhlas s touto změnou. Od března tohoto roku nevím, že by se fakticky změnilo cokoli, co by mělo na naše rozhodnutí, náš názor na celou věc změnit. A já to tady připomínám proto, že v EU to funguje tak, že stát může chránit svůj národní zájem jenom, pokud má vliv. Ale aby měl vliv, musí mít spojence a jeho konání musí být předvídatelné. Ta země musí být důvěryhodná.

Jestliže Česká republika, tato vláda, pravicové vlády opakovaně – a skutečně opakovaně – něco jiného dohodnou na evropské úrovni, a něco jiného potom dělají, mění své rozhodnutí v průběhu projednávání, respektive až už jsou věci dojednány, tak důvěryhodní být prostě nemůžeme. My se sami, tato vláda připravuje Českou republiku o vliv, o pozici, kterou můžeme mít.

Já jenom připomenu, že pokud půjdeme na mezivládní princip, tak Česká republika jsou 2 % obyvatel EU, je 8krát menší na počet obyvatel než Německo, 16krát slabší ekonomicky než Německo. A můžu to srovnávat s ostatními zeměmi.

Náš vliv v EU, naše místo v EU je garantován pravidly, která platí v Evropské unii. A podle těchto pravidel, podle komunitárního práva jsme rovni s rovným. Jsme jedna, jedna, jedna, jako každá jiná země.

Považuji tedy skutečně za velmi nerozumné a proti zájmům České republiky býti nepředvídatelní, tak jak v této chvíli snaha o tu nepředvídatelnost opět je. My jsme vydali souhlas s dojednáním této smlouvy. Domnívám se, že bychom neměli měnit svůj názor za pochodu a že bychom tedy měli dát souhlas k její ratifikaci. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Jenom možná ještě dodatek, promiňte, pane předsedající. Ale jsem přesvědčená o tom, že je to v této chvíli odpovědnost členů vládní koalice, senátorů za vládní koalici. Oni tu odpovědnost za důvěryhodnost či nedůvěryhodnost ČR na evropské úrovni nesou. Je potřeba, aby si toho byli vědomi.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, paní senátorko, slovo má senátor Jaroslav Kubera, prosím.

Senátor Jaroslav Kubera: Vážení, velmi nerad se vracím ke střídavé péči, ale to, co tady řekla paní senátorka Gajdůšková, tak mi připomíná nevěstu, která upřímně, když se vdávala, řekla ano, a pak zažila 15 let života, který už nebyl tak krásný, jako když řekla ano. A paní senátorka tady řekla, že ona teda už to musí teď vydržet.

Mimochodem dnes ráno 5 významných ekonomů, poradců Angely Merkelové, na rovinu řeklo: Evropa lže už několik měsíců, možná několik let si lže do kapsy. Jak napsal jeden český novinář velmi vtipně: Pomoc Řecku je jako čurat do moře. Můžete tam nasypat kolik chcete. Řecko je v situaci české rodiny, která má měsíčně příjem 20 tisíc, a dluh 20 milionů. Prostě je evidentní, že to Řecko přece... Snad mi tady nikdo nebude tvrdit, že je reálné, že by Řecko, když odboráři ještě dělají generální stávky za tohoto stavu, by bylo schopno zaplatit. To by ještě nebyla ta tragédie, ale pokračuje to dál dominovým efektem. Portugalsko, Itálie, Irsko... A ono to dojde i do Francie a do Německa! A ta rána bude tím větší, čím větší stát to postihne. Co si tady pořád namlouváme, že něco umíme?

Ta unie švindluje od počátku. Jestli toto je změna přístupové nebo základní smlouvy, tak musí proběhnout normálním procesem. Protože to by ale bylo složité, protože jste si jistě všimli, že Dánsko zavedlo hraniční kontroly, vaším prostřednictvím bych se zeptal paní senátorky Gajdůškové, jak je to vůbec možné? Proč tady nikdo nekřičí? Takový malý stát, kolik ten má procent obyvatel unie? A on si klidně dovolí zavést hraniční kontroly. Poruší úplně všechno, protože jednoduše začaly komplikace takového rázu, že si Dánové řekli – a už dost, my to takto dělat nebudeme.

Takže jestli si chcete zahrávat s tím, že to neprojde, tak já vám skoro garantuji, že to neprojde, že tady jsou ti, kteří nehlasovali ani pro Lisabonskou smlouvu, a dnes se ukazuje, že dobře věděli, proč to udělali. A pokud vím, sociální demokracie avizovala oddělené hlasování o přístupu Chorvatska a výjimce. Čili jaké dodržování smluv? Výjimka byla slíbená, a hledají se obstrukce, jak to teď udělat, aby nebyla... Ale to není ta podstata, nechtěl bych o tomto rozvířít diskusi. Ale ta diskuse je jasná. Evropa se svou korektností zničila sama, protože vždyť vidíte, jaké směrnice tady projednáváme.

Dnes se mi potvrdilo to, že 17. 11. se nebudou smět prodávat žádné jiné cigarety než samozhášecí. A co budou dělat s těmi miliony cigaret, které jsou na skladech, prosím, 17. 11.? Nebo 17. října, teď nevím, to není podstatné. Ale prostě bez jakéhokoli účetního období, protože jakýsi výbor Evropské komise pro normalizaci se tak rozhodl, protože nás musí chránit, aby se nám nezapálila peřina, kdybychom odložili špatně cigaretu. A to je dennodenně směrnice, dennodenně nařízení, které snižuje konkurenceschopnost EU a povede k totálnímu pádu.

Takže tady nám nenamlouvejte, že jsme řádný stát EU a můžeme jako řádný stát projevit svůj názor. A vy nevíte, co bude zítra ani pozítří. Ta situace je taková, že francouzsko-německé banky, které špatně investovaly, nutí unii, aby pomáhala Řecku, aby oni svoje peníze nebo část svých peněz dostali zpátky, a co udělají potom? Pak ho klidně nechají padnout! Takto to funguje. A Francie a Německo nás o tom několikrát přesvědčily. Nedělejme si iluze právě proto, že jsme tak malí. Ale je to i výhoda, být tak malí, protože i ten postih na nás může být menší.

Budeme-li se ale k tomu chovat, že místo racionálního šetření budeme stávkovat, tak asi daleko nedojdeme. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane senátore, o slovo se přihlásila paní místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, pane vicepremiére, kolegyně a kolegové. Musím přiznat, že je mi upřímně jedno, co se bude dít se zhášejiícími nebo nezhášejiícími cigaretami. Chci vystoupit jenom s faktickou poznámkou.

Ta tzv. Klausova výjimka, která má upřít sociální práva občanům ČR a dělat z nich občany druhé kategorie v rámci Evropy, je postavena na jiném právním základě, než je Lisabonská smlouva. A podle Evropské rady stejně musí být hlasována jinak. A je to požadavek samozřejmě sociální demokracie, protože by bylo skutečně velmi a velmi nedobré, abychom dělali přílepký i na evropské úrovni, když nám přílepký zakázal i v českém právu náš Ústavní soud.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, paní senátorko, o slovo se přihlásil pan senátor Luděk Sefzig.

Senátor Luděk Sefzig: Vážený pane místopředsedo, já si myslím, že tady bylo načato téma, které je nesmírně vážné, nesmírně důležité, ale řekl bych, že nesouvisí až tolik s tím, co dnes projednáváme. Já vám chci jenom slíbit, že se budeme v nejbližších dnech, tedy v nejbližších schůzích právě tou věcí výjimky zabývat.

Dostal jsem dnes dopis z ministerstva zahraničí, který celou tu záležitost popisuje, a my na výboru budeme tuto záležitost projednávat. Jenom chci říct, že vláda se zcela v souladu s tím, co evropské instituce slíbily, zachovala. A samozřejmě předkládá tuto věc, která se netýká jenom České republiky, ale týká se také Velké Británie a Irska, a ten tzv. dodatkový protokol musí být hlasován s těmito zeměmi dohromady. A bude to samozřejmě hlasováno společně. Tak, jak jsem četl to stanovisko návrhu ministerstva zahraničí, mně přijde, že ten návrh je správný, odpovídá tomu, co bylo v Evropské komisi Evropské radě slíbeno. A slibuji paní místopředsedkyni, že ji na toto jednání výboru pozvu, abychom to nemuseli projednávat nyní. Je to věc nesmírně důležitá, nesmírně závažná a my se jí budeme na výboru zabývat.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám. Slovo má pan senátor Jaroslav Kubera.

Senátor Jaroslav Kubera: Já mám jenom jednu malou poznámku k tomu, co říkala paní místopředsedkyně Gajdůšková, že je jedno, co bude s cigaretami. Jak jistě víte, došlo na má slova. Maďarsko zdanilo pomfrity a já nevím, co ještě, sladké nápoje. Samozřejmě tak fikaně, že těm velkým řetězcům je nezdanilo, takže prostřednictvím pana předsedajícího - paní místopředsedkyně Gajdůškové – ono dojde i na šminky. A pak už vám to jedno nebude.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Konstatuji, že se v tuto chvíli do diskuse nikdo nehlásí, nicméně rozpravu neuzavírám a na přání klubu sociální demokracie vyhlášu 10minutovou přestávku na poradu klubu nebo klubů. Takže prosím v 19.40 budeme pokračovat.

(Jednání přerušeno v 19.29 hodin.)

(Jednání opět zahájeno v 19.38 hodin.)

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, prosím pěkně, zaujměte svá místa. Lhůta k poradě klubů uplynula. Budeme pokračovat v obecné rozpravě.

Prosím, kdo se hlásí do obecné rozpravy? Pan senátor Jiří Dienstbier.

Senátor Jiří Dienstbier: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové. Po poradě klubu sociální demokracie bych chtěl navrhnout podle § 117b, odst. 1, bod 2 jednacího řádu Senátu, abychom se usnesli, že vrátíme návrh mezinárodní smlouvy výborům k novému projednání. A to konkrétně ústavně-právnímu výboru a stálé komisi pro ústavu a parlamentní procedury.

Návrh ústavně-právnímu výboru a komisi pro ústavu je z toho důvodu, že je tady namítán možný rozpor s naší ústavou, tak proto tomuto výboru a této komisi. A navíc je to příkázání podvýborům, které to ještě neprojednávaly. Zahraniční i evropský výbor už tuto materii projednaly.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Takže ještě jednou zopakují, návrh zní:

Opírá se o § 117, písmeno b, odst. 1, písmeno 2 – Návrh na vrácení mezinárodní smlouvy k novému projednání. Přičemž navrhuje, aby tím projednáním... Aby návrh té smlouvy projednal ústavně-právní výbor a stálá komise senátu pro ústavu a ústavní procedury.

Takže byl podán procedurální návrh. Je to důležité hlasování, já přece jenom svolám senátorky a senátory.

Budeme hlasovat o pozměňovacím návrhu, který byl dvakrát zopakován, nepokládám za nutné, zopakovat ho potřetí.

Konstatuji, že v sále je přítomno 68 senátorek a senátorů, aktuální kvorum je 35. O procedurálním návrhu senátora Jiřího Dienstbiera zahajují hlasování. Kdo jste pro, zvedněte ruce a stiskněte tlačítko ANO. Kdo jste proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruce.

Hlasování skončilo schválením procedurálního návrhu. Registrováno bylo 68 senátorek a senátorů, kvorum bylo 35. Pro návrh 47, proti návrhu 4.

Můžeme přistoupit k projednání posledního bodu dnešního programu, kterým je společné sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů. Jde o nový přístup k sousedství, které prochází změnami. Materiály jste obdrželi jako senátní tisky K 61/08 a K 61/08/1. Prosím pana ministra zahraničních věcí Karla Schwarzenberga, aby nás seznámil s těmito materiály.

1. místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg: Vážený pane předsedající, slovný Senáte, sdělení Evropské služby pro vnější činnost a Evropské komise (Pithart: Prosím pěkně o klid v sále.) z května 2001 s anglickým názvem New respondent to change of neighbours, jehož cílem je vytvořit strategický rámec pro revidovanou evropskou sousedskou politiku, bylo členskými státy kladně přijato na Radě pro zahraniční záležitosti v červnu 2011. Sdělení reaguje na události v jižním Středomoří, ale i ve východním sousedství a definuje nový přístup evropské sousedské politiky založené na principu vzájemné odpovědnosti a sdílení hodnot jako jsou ochrana lidských práv, právního státu a demokracie. Revidovaná sousedská politika má tedy ambici přispět zejména

k demokratické transformaci sousedských zemí. V této souvislosti jsme přivítali důraz na podporu občanské společnosti, která bude hrát důležitou úlohu pro dosažení tohoto cíle. Z praktického hlediska budou mít na fungování revidované evropské sousedské politiky vliv tři základní principy: kondicionalita, flexibilita a diferenciací. Princip "fomo", neboli více peněz za více provedených reforem znamená, (Pithart: Prosím ještě jednou, věnujte pozornost slovům pana předkladatele.) že každá země, která bude schopna představit životaschopné transformační aktivity, reformy vedoucí k posílení demokracie, lidských práv a vlády práva, bude moci očekávat na realizaci svých aktivit více prostředků z EU. V opačném případě se bude jednat o princip less forest. Tedy méně peněz za méně provedené reformy.

Princip diferenciací znamená rozlišování mezi jednotlivými zeměmi. Chápeme to jako odpověď EU a na konkrétní potřeby jednotlivých zemí evropské sousedské politiky.

Princip flexibility by v praxi měl znamenat schopnost EU reagovat rychle a diferencovaně na aktuální politické dění formou navýšení finanční podpory EU a také možnost přesunout prostředky z těch zemí, které nebyly schopny nabídnout transformační reformní výsledky, či plně využít všechny přidělené prostředky. Tyto principy je třeba uvést do praxe.

Rada EU proto vyzvala vysokou představitelku Ashtonovou, aby ve spolupráci s Evropskou komisí připravila konkrétní návrhy, které umožní poskytování unijní pomoci na základě zásluh partnerských zemí.

V rámci finanční pomoci sdělení navrhuji navýšit finanční prostředky evropské sousedské politiky až o jednu miliardu 240 milionů euro do roku 2013. V roce 2012 měla být celková částka rozdělena v poměru zhruba 2:1 pro jih a pro východ. Toto rozdělení v zásadě odpovídá našim představám. Očekáváme, že do budoucna může při respektování zmíněných tří principů plynout na východ ještě více prostředků.

Jedním z nejkontroverznějších témat mezi členskými zeměmi EU je diskuse o evropských ambicích zemí východního partnerství a odkaz na článek 49 smlouvy o EU, kde je možnost aspirovat do budoucna na členství v EU. Členské státy EU jsou rozděleny téměř půl na půl mezi příznivce a odpůrce této myšlenky. Česká republika jako podporovatel procesu evropské perspektivy pro země východního partnerství je spokojena s kompromisním textem v závěru Rady z června 2011, kde je evropská perspektiva pro země východního partnerství zmíněna. Ačkoli klademe důraz na rozvoj vztahů EU s oběma křídly evropské sousedské politiky, je samozřejmě naší prioritou východní partnerství. Očekáváme, že tato část bude mít během probíhajícího polského předsednictví v Radě EU významnou dynamiku, pro které je východní partnerství jedním z hlavních témat.

Jednou z událostí, která významně přispěla ke zviditelnění, bude summit východního partnerství ve Varšavě 29. září 2011. Česká republika jako předsednická země skupiny Visegrádu bude též vyvíjet aktivity na podporu východního partnerství. Společnými tématy se zeměmi východního partnerství jsou z našeho pohledu oblasti vzdělání, vědy, výzkumu a inovací, energetiky a dopravy. Spolupráce v těchto oblastech by se měla posunout dále na základě jednání summitu a implementace jeho výsledků. Budeme též usilovat o posílení občanské společnosti a zvýšení podpory pro občanské společnosti. Děkuji za částečnou pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane místopředsedo vlády, prosím, zaujměte místo u stolku zpravodajů. Výborem, který se zabýval tímto tiskem, je výbor pro záležitosti EU. Tento výbor přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako

senátní tisk č. K 61/08/02. Zpravodajem výboru je pan senátor Josef Tábořský. Prosím ho, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Josef Tábořský: Vážený pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové, dovoluji mi nejprve, abych vyjádřil přesvědčení, že po vzrušeném projednávání předchozího bodu by tento bod nemusel být tak konfliktní, protože jsem přesvědčen o tom, že má své racionální jádro.

Evropská komise předkládá návrh nové podoby evropské politiky sousedství, jejíž podstata je více než dosud odměňovat partnerské státy, tedy sousedské státy za dosažený pokrok. Tato strategie je především reakcí na turbulentní dění v zemích severní Afriky, svržení dlouholetých represivních režimů v Egyptě a v Tunisku, probíhajícího vojenského konfliktu v Libyi, nedávných násilných zákroků v Sýrii a dále pokračujících represích v Bělorusku a vleklých konfliktů v této oblasti včetně Blízkého Východu. Rovněž je snaha podpořit povzbudivý pokrok, jehož dosáhli naši další sousedé, a to Moldavská republika či v rámci svého reformního úsilí Ukrajina při vyjednávání dohody o přidružení či Maroko či Jordánsko ohlášením ústavní reformy.

Komise je názoru, že je nezbytné zaujmout nový přístup k posílení partnerství mezi EU a zeměmi a společenstvími v jejich sousedství, budovat a upevňovat zdravé demokracie, zasahovat se o udržitelný hospodářský růst a utvářet přeshraniční vazby.

Sdělení navrhuje některé potencionálně sporné kroky, které mohou být dalším předmětem vzrušených jednání. Jde například o navýšení finančních prostředků ve prospěch politiky sousedství do roku 2013, dále usnadnění cestování občanů některých partnerských zemí do EU nebo odbourávání bariér vzájemného obchodu.

Hlavním cílem evropské politiky sousedství je vytvořit kolem hranic EU pás ekonomicky stabilních států podporujících demokracii.

Společné sdělení projednal výbor pro záležitosti EU na 15. schůzi konané 13. července a přijal ke společnému sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů nový přístup k sousedství, jež prochází změnami, doporučení, které je přílohou tohoto usnesení. Když jsme hovořili o otázce, že mohou být některé otázky, které budou konfliktní, tak mezi tuto oblast budou jistě patřit otázky financování této evropské politiky sousedství. Výbor pro záležitosti EU nedoporučuje posilovat finanční zdroje do roku 2013 na úkor zvýšení členských příspěvků jednotlivých členů EU, ale řešit tyto finanční toky v rámci rozdělení mezi jednotlivými kapitoly rozpočtu EU.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane senátore, posadte se ke stolku zpravodajů. Otevíráme rozpravu. Kdo se hlásí do rozpravy? Nikdo, rozpravu končím.

Protože jsme byli seznámeni s návrhem usnesení výboru, o tomto návrhu budeme vzápětí hlasovat.

V sále je přítomno 63 senátorek a senátorů, kvorum je 32. Budeme hlasovat o návrhu tak, jak jej přednesl pan senátor Josef Tábořský. Zahajujeme hlasování. Kdo jste pro, zvedněte ruce a stiskněte tlačítka ANO. Kdo jste proti, stiskněte tlačítka NE a zvedněte ruce.

Končí **hlasování pořadové číslo 31**. Skončilo přijetím návrhu. Přítomno 63, kvorum 32, pro 58, proti nebyl nikdo. Návrh usnesení Senátu byl přijat.

Než odejdete, budeme ještě hlasovat o změně programu. Prosím o slovo pana předsedu Milana Štěcha, který se přihlásil.

Předseda Senátu Milan Štěch: Vážené paní senátorky a senátoři, vážený pane místopředsedo, navrhuji změnu pořadu naší 10. schůze, a to na zítřejší den. Navrhuji, abychom jako první a druhý bod projednali petice, jak je máme zařazeny ve schváleném programu, to znamená pod číslem 22 a 23 tisky 119 a 120. Jako třetí bod zítřejšího dopoledního jednání před body pana ministra Kalouska zařadit bod, který byl dnes pod číslem 21, což je senátní tisk č. 148. Je to návrh zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a další.

Dále navrhuji, aby jako první bod odpoledního jednání byl zařazen bod, na který dnes nedošlo, a to je bod pod číslem 6, což je senátní tisk č. 161 – žádost o souhlas Senátu s trestním stíháním senátora Jiřího Lajtocha.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. O slovo se přihlásil první místopředseda Senátu Přemysl Sobotka.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane předsedající, kolegyně a kolegové, předpokládám, že toto schválíme, ale vadí mi tam trochu fixace prvního bodu po obědě. Nemusíme mít doprojednaný bod o zdravotním pojištění. Jestli byste s tím souhlasili, modifikoval bych to, že po dokončení bodu o zdravotním pojištění zařadit bod, o kterém mluvil pan předseda.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Nejsem si jist, zda to lze udělat jinak.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Jestliže se vyhlásí polední přestávka, tak první bod odpoledne je bodem, který je zafixovaný, předchozí bod se přerušuje a bude se projednávat nevím kdy.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Dobře, je to interpretace návrhu pana předsedy, a on s tím zřejmě nesouhlasí, protože se znovu hlásí o slovo. Prosím.

Předseda Senátu Milan Štěch: Ten můj návrh přece jenom byl drobet postaven jinak, protože nechci program nějak komplikovat. Návrh, abychom zařadili jako třetí bod – bod pana ministra Hegera, je zcela zřejmý. Návrh na další odložený bod, tzn. vydání – fixuji přesně po polední přestávce z toho důvodu, že mezitím jsou ještě body, které už jsme zafixovali pro pana ministra Kalouska, a myslím že by tam měly být.

Pokud zdravotnickou reformu dopoledne neprojednáme, rozhodneme to před polední přestávkou. Já bych si dovolil trvat na návrhu, jak jsem ho předložil.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Dobře, takže modifikovaný návrh předpokládá ještě možnost korektury během průběhu zítřejšího jednání. Nemůžeme předvídat úplně všechno.

Není-li námitek – pan první místopředseda Přemysl Sobotka svůj návrh stahuje, takže je to procedurální návrh, o kterém dávám bezprostředně hlasovat. Kdo jste pro, zvedněte ruce, stiskněte tlačítko ANO. Děkuji vám. Kdo s tím nesouhlasíte, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruce.

To bylo poslední hlasování dnešního dne. Skončilo přijetím procedurálního návrhu. Aktuálně přítomno bylo 40 (už se to mění rychle); už to nelze zachytit – ale rozhodně to bylo přijato regulérně.

Děkuji vám za součinnost a přeji dobrou noc.

Zítra budeme pokračovat v 9.00 ráno.

(Jednání ukončeno ve 20.02 hodin.)

2. den schůze – 21. července 2011

(Jednání zahájeno v 9.03 hodin.)

Jednání zahájil a řídil předseda Senátu Milan Štěch.

Předseda Senátu Milan Štěch: Vážené paní senátorky a senátoři, milí hosté, dovoluji vám přivítat na pokračování 10. schůze Parlamentu ČR. Z dnešní schůze se omluvili tito senátoři: Jiří Čunek, Stanislav Juránek, Jaroslav Sykáček, Václav Vlček, Zdeněk Schwarz a Adolf Jílek. Prosím, abyste se nyní zaregistrovali svými identifikačními kartami. Pro informaci připomínám, že náhradní karty jsou k dispozici u prezence v předsálí jednacího sálu.

Dalším bodem naší schůze je Petice za sjednocení tabulek pro kvalifikované pedagogické pracovníky, pod názvem Praxe není méně než vzdělání. Tuto petici jste obdrželi jako senátní tisk číslo 119. Petici projednal výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Určil jako svého zpravodaje pana senátora Marcela Chládku. Usnesení výboru vám bylo rozdáno jako senátní tisk číslo 119/1.

Podle našich pravidel Senát při zahájení projednávání petice vezme na vědomí, které osoby zastupují petenty, mají požívat práv podle § 142 odstavec 2 zákona o jednání Senátu mít možnost účastnit se schůze Senátu. V tomto případě je to Mgr. Markéta Vondráčková, která je uvedena v usnesení výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Přistoupíme k hlasování.

V sále je přítomno 45 senátorek a senátorů, potřebný počet pro přijetí návrhu je 23. Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE.

Konstatuji, že v okamžiku **hlasování pořadové číslo 33** se ze 45 zaregistrovaných pro návrh vyjádřilo kladně 43, proti nebyl nikdo. Návrh byl schválen. Dovolte, abych zde přivítal zástupce petentů. Senát hlasováním rozhodne, kteří z představitelů územní samosprávy, správních úřadů a organizací, které výbor považuje za dotčené projednávanou peticí se mohou účastnit schůze Senátu. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, zastoupí první náměstek Jakub Hodinář a ministerstvo práce a sociálních věcí zastoupí první náměstek Vladimír Čiška. Navrhují, abychom hlasovali o panu Jakubu Hodinářovi a panu Vladimíru Šiškově zároveň. Jsou nějaké námitky? Nejsou. Přistoupíme k hlasování.

V sále je přítomno 45, kvorum pro přijetí je 23. Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s návrhem, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

V hlasování číslo 34 registrováno 46, pro 40, proti nikdo. Návrh byl schválen.

Dovolte, abych přivítal zástupce stran dotčených peticí. Podle článku 3 podrobnějších pravidel může každá z těchto osob vystoupit v rozpravě nejvýše dvakrát, a to vždy nejvýše na deset minut.

Nyní uděluji slovo zpravodaji výboru VVVK panu Marcelu Chládkovi.

Senátor Marcel Chládek: Vážené senátorky a senátoři, v krátkosti uvedu veřejné slyšení, které vzniklo na základě petice, jejíž název je Za sjednocení tabulek pro kvalifikované pedagogické pracovníky, praxe není méně než vzdělání. Vzhledem k tomu, že tuto petici podepsalo 26 tisíc osob, má právo na veřejné slyšení i na půdě samotného Senátu a potom na projednávání na plénu.

V průběhu veřejného slyšení, kterého se zúčastnilo cca 120 osob z řad pedagogické veřejnosti zaznívaly velmi kritické hlasy směrem k ministru školství i k celému systému odměňování ve školství. Předpokládám, že podrobně o tom budou předkladatelé petice hovořit, proto se omezím pouze na samotný průběh.

Kromě této kritiky směrem k systému odměňování zde zaznívaly i kritické hlasy k tomu, jakým způsobem je tento systém nesmyslně nastavení, jak se opovrhne prací pedagogů a zároveň tam padl i názor, že současný ministr školství hodil současné vzdělávání přes palubu.

Na základě tohoto slyšení poté výbor projednal tuto petici.

Přečetl bych usnesení:

Výbor po úvodním slovu předsedy senátora Jaromíra Jermáře, informaci senátora Marcela Chládky, místopředsedy výboru, k petici č. 14/11 "Za sjednocení tabulek pro kvalifikované pedagogické pracovníky – Praxe není méně než vzdělání", která byla předmětem veřejného slyšení výboru dne 12. července 2011, v souladu s ustanovením § 142 a zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu a Podrobnějšími pravidly projednávání petic v Senátu a po rozpravě

I. oznamuje Organizačnímu výboru Senátu, že šetření ve věci petice č. 14/11, senátní tisk č. 119 "Za sjednocení tabulek pro kvalifikované pedagogické pracovníky – Praxe není méně než vzdělání" bylo ukončeno;

II. doporučuje Senátu Parlamentu ČR, na základě projednání senátního tisku č. 119 – petice "Za sjednocení tabulek pro kvalifikované pedagogické pracovníky – Praxe není méně než vzdělání", na veřejném slyšení výboru dne 12. července 2011, přijmout návrh usnesení, který je uveden v příloze č. 1 tohoto usnesení;

III. navrhuje Organizačnímu výboru Senátu zařadit na pořad následující schůze Senátu bod: Senátní tisk č. 119 – Petice "Za sjednocení tabulek pro kvalifikované pedagogické pracovníky – Praxe není méně než vzdělání";

IV. určuje, že osobami zastupujícími petenty, které požívají práv podle § 142 a odst. 2 jednacím řádu Senátu, jsou mluvčí petičního výboru petice uvedení v příloze č. 2 tohoto usnesení;

V. doporučuje, aby se projednávání na schůzi Senátu dále zúčastnili představitelé vlády ČR – Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, jež výbor považuje za petici dotčené, a kteří jsou uvedeni v příloze č. 2 tohoto usnesení.

Zároveň před samotným jednáním výboru se uskutečnila schůzka petentů se zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, kde se dohodli na určitém postupu, který je součástí našeho usnesení.

VI. určuje zpravodajem výboru pro projednání senátního tisku č. 119 na schůzi Senátu senátora Marcela Chládky;

VII. pověřuje předsedu výboru senátora Jaromíra Jermáře předložit toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR a Organizačnímu výboru Senátu.

Jestli mohu, s dovolením, když už mám slovo, rovnou bych přečetl návrh usnesení Senátu Parlamentu ČR:

Senát Parlamentu České republiky

I. bere na vědomí petici č. 14/11 "Za sjednocení tabulek pro kvalifikované pedagogické pracovníky – Praxe není méně než vzdělání";

II. konstatuje, že

a) petice č. 14/11 "Za sjednocení tabulek pro kvalifikované pedagogické pracovníky – Praxe není méně, než vzdělání" je důvodná;

b) řešením požadavků uvedených v petici je změna nařízení vlády č. 564/2006 Sb, tak aby byla pro pedagogické pracovníky, kteří splňují zákonem stanovené předpoklady odborné kvalifikace, avšak nedosáhli vysokoškolského vzdělání v akreditovaném bakalářském nebo magisterském studijním programu, uplatněna stupnice platových tarifů obsažená v příloze č. 5 příslušného nařízení vlády;

III. doporučuje

a) Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR společně hledat systémové řešení problémů daných peticí a iniciovat změnu nařízení vlády č. 564/2006 Sb., spočívající v uplatnění stupnice platových tarifů obsažené v příloze č. 5 i pro pedagogické pracovníky, kteří splňují zákonem stanovené předpoklady odborné kvalifikace, avšak nedosáhli vysokoškolského vzdělání v akreditovaném bakalářském nebo magisterském studijním programu,

b) vládě České republiky upravit nařízení vlády č. 564/2006 Sb., tak, aby i pro pedagogické pracovníky, kteří splňují zákonem stanovené předpoklady odborné kvalifikace, avšak nedosáhli vysokoškolského vzdělání v akreditovaném bakalářském nebo magisterském studijním programu, byla uplatněna stupnice platových tarifů obsažená v příloze č. 5 příslušného nařízení vlády.

Pane předsedo, toliko z mé strany úvodem.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane zpravodaji, a prosím vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů.

A nyní otevírám rozpravu. Na úvod chci upozornit, že se předpokládá, že vystoupí zástupce petentů, což je Markéta Vondráčková a zástupci institucí dotčených, což jsou páni náměstci Vladimír Šiška a Jakub Hodinář.

Kdo se hlásí do rozpravy jako první? Jako první vystoupí zástupce petentů paní Mgr. Markéta Vondráčková, prosím.

Markéta Vondráčková: Dobré dopoledne. Vážený pane předsedo, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, vážené dámy a pánové. Českomoravský odborový svaz pracovníků školství vyhlásil petiční akci "Za sjednocení tabulek pro kvalifikované pedagogické pracovníky – Praxe není méně než vzdělání" nejen jako projev nesouhlasu s diskriminačním a nesystémovým stanovením platového tarifu pro pedagogické pracovníky, kteří splňují zákonem odbornou kvalifikaci, ale nedosáhli vysokoškolského vzdělání, ale zejména proto, aby byla učiněna náprava tohoto tristního stavu.

Dovolte mi, abych vás krátce seznámila se současným právním stavem.

Změnou nařízení vlády č. 564/2006 Sb., které má účinnost od 1. ledna 2011, byly pro pedagogické pracovníky uplatněny dvě samostatné stupnice platových tarifů uvedené v přílohách č. 5 a č. 6 k tomuto vládnímu nařízení.

Vyšší platový tarif v příloze č. 5 náleží podle nařízení vlády pedagogickému pracovníkovi, který získal odbornou kvalifikaci předepsanou zákonem o pedagogických pracovnících a který dosáhl vysokoškolského vzdělání v akreditovaném bakalářském nebo magisterském studijním programu.

Vážení, absolutně nezáleží na tom, jestli ta vysoká škola má přímou souvislost s výkonem povolání, to znamená s pedagogickou praxí.

Platový tarif z přílohy č. 6, tedy nižší, pak náleží pedagogickému pracovníkovi, který nezískal odbornou kvalifikaci předepsanou zákonem o pedagogických pracovnících, nebo tuto kvalifikaci získal, avšak nedosáhl vysokoškolského vzdělání.

Jsme přesvědčeni, že tato úprava není v souladu s ustanovením zákoníku práce, zejména pak s ustanovením § 109 odst. 1 a odst. 4 a ustanovením § 110 odst. 1 zákoníku práce. V ustanovení § 109 se stanoví, že mzda nebo plat náleží za vykonanou práci, a dále, že mzda nebo plat se poskytují podle složitosti, odpovědnosti a namáhavosti práce, podle obtížnosti pracovních podmínek, podle pracovní výkonnosti a dosahovaných pracovních výsledků.

Platem se tedy podle právní úpravy oceňuje práce, nikoliv dosažené vzdělání. Plat je peněžité plnění za vykonanou práci, splňování kvalifikačních předpokladů je podmínkou pro to, aby samotný výkon určité práce mohl být vůbec se zaměstnancem sjednán a zaměstnanec tak mohl tuto práci vykonávat.

Ustanovení § 110 odst. 1 stanoví: "Za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty přísluší všem zaměstnancům zaměstnavatele stejná mzda, plat nebo odměna z dohody."

Tento zákonný požadavek byl do 1. ledna letošního roku garantován určením platového tarifu jednotnou stupnicí pro pedagogické pracovníky v prováděcím vládním nařízení. Zásadní význam má z tohoto pohledu systém hodnocení prací, který zařazením jednotlivých prací do platových tříd stanoví jejich závaznou hierarchii. Hodnocení prací je v právní podobě vyjádřeno ve vládním nařízení č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě.

Podotýkám, že tento předpis k 1. 1. 2011 změněn nebyl.

Nižší než vysokoškolské vzdělání se jako kvalifikační předpoklad připouští zejména u těchto pedagogických profesí: učitel mateřské školy, učitel odborného výcviku, učitel uměleckých odborných předmětů, vychovatel, pedagog volného času, asistent pedagoga.

Na platné právní úpravě pokud jde o alternativy stupně vzdělávání zásadně nemění ani návrh novely zákona o pedagogických pracovnících, který je připraven k projednávání v Poslanecké sněmovně. Považujeme proto za špatné řešení, pokud se kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci platově zařazují do stejné stupnice s nekvalifikovanými pedagogy.

Tato právní úprava ještě skýtá jeden problém. Pokud zaměstnanec nesplňuje kvalifikační předpoklady, stanovené nařízením vlády, dochází k tzv. odpočtu praxe podle § 4 odst. 7 tohoto vládního nařízení. Tento odpočet se uplatní bez ohledu na to, že pedagogický pracovník splňuje podmínky odborné kvalifikace, stanovené zákonem o pedagogických pracovnících, tedy např. je proveden odpočet praxe učitelky mateřské školy, zařazené v 9. platové třídě s dosaženým středním vzděláním s maturitní zkouškou v rozsahu 2 let, při zařazení do 10. platové třídy činí odpočet 3 roky.

Změna, provedená od 1. ledna letošního roku, je problematická i v kontextu s tímto způsobem odpočtu praxe, který byl zaveden pro případ, že zaměstnanec nesplňuje stanovené vzdělání, s cílem zajistit rovnost odměňování. Zaměstnavateli předpis ukládá, aby po sečtení všech dob, relevantních pro určení započítatelné praxe, odečetl zaměstnanci, zařazenému do platové třídy, pro kterou splňuje kvalifikační předpoklad vzdělání, takový počet let, který odpovídá délce studia, kterým by potřebné vzdělání získal. Tento fakt v podstatě odstraňuje znevýhodnění zaměstnance, který dosáhl stanoveného vzdělání, jeho pracovní poměr vznikl až po ukončení studia, a proto tento zaměstnanec získal kratší dobu praxe, než

zaměstnanec, který byl do platové třídy zařazen na základě některé z možných výjimek.

Nové platové stupnice tak zavedly pro zaměstnance, kteří nesplňují stanovený kvalifikační předpoklad, tzn. stupeň vzdělání, dvojí postih. Jednak odpočet praxe, a zároveň nižší stupnici platových tarifů. Dokonce i v případě, kdy zaměstnanec splňuje stupeň vzdělání, obecně stanovený platovými předpisy, avšak nezískal odbornou kvalifikaci pedagogických pracovníků, přísluší mu platový tarif podle nižší stupnice. Tento rozdíl je ve finančním vyjádření větší, než při odečtu započitatelné praxe.

Vážené dámy, vážení pánové, dovoluji mi jeden konkrétní případ, aby bylo jasně patrné, o co jde. Nastupující učitelka mateřské školy s požadovaným vyšším odborným vzděláním, zařazená do 9. platové třídy, tak jak jednak je uvedeno v katalogu prací a podle zákona o pedagogických pracovnících, má od 1. 1. 2011 tarifní plat 14 050,- korun. Její kolegyně s vysokou školou, opět podotýkám i s nepedagogickým zaměřením, může to být vysoká škola zemědělská, ekonomická, jakákoli, která nemá přímou souvislost s výkonem práce, má tarifní plat 20 000,-. Rozdíl v neprospěch kvalifikované učitelky, znovu podotýkám, plně kvalifikované učitelky, je 5 950,- korun. Za stejnou práci, stejně provedenou kvalifikovanou práci rozdílná tarifní mzda. To se domníváme, že v této republice ani ve světě takto nikde není. Kromě pedagogických pracovníků.

Za první rok praxe přijde plně kvalifikovaná učitelka mateřské školy přibližně o 70 000,- korun.

Máme tady ještě další paradox, který si myslím, že je ještě výstižnější. Začínající učitelku po určitou dobu uvádí do praxe tzv. uvádějící učitelka. Je to učitelka, která nejenom že splňuje kvalifikační předpoklady, ale opravdu je jedna z vynikajících a s delší praxí, tak aby do praxe mohla uvést novou paní učitelku. Uvádějící učitelka s praxí např. 12 let má tarifní plat 15 150,- korun. A pokud uvádí do praxe učitelku bez jakékoli praxe s vysokoškolským vzděláním, znovu připomínám, s jakýmkoli vysokoškolským vzděláním, s tarifním platem 20 000,-, má uvádějící učitelka tarifní měsíční plat o 4 850,- korun menší.

Vážené dámy, vážení pánové, myslíte si, že je to správné ohodnocení výkonu práce a složitosti té práce? Já si myslím, že tento příklad jasně potvrzuje, že praxe nemůže být méně než vzdělání. V příštím roce má být posílen objem prostředků na platy pedagogů o 4 miliardy, tak jak je uvedeno v programovém prohlášení vlády ze dne 4. srpna 2010. Předpokládáme, že vláda nebude obcházet své vládní prohlášení. Žádáme tedy vládu a ministry příslušných resortů, aby přednostně využili tyto finanční zdroje k vytvoření spravedlivého a fungujícího platového systému pro ty, kdo zajišťují vzdělání a výchovu naší mladé generace. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji. Jako další se do rozpravy přihlásil, vidím, že se zvedá, pan náměstek ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Jakub Hodinář. Ano. Prosím, pane náměstku.

Jakub Hodinář: Vážený pane předsedo, vážené paní senátorky, vážení paní senátoři, dovoluji, abych vás seznámil se stanoviskem ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k petici za sjednocení tabulek pro pedagogické pracovníky. Praxe není méně než vzdělání.

Na tuto petici již ministerstvo reagovalo písemně v souladu se zákonem č. 85/1990 Sb., o právu petičním, a já bych si zde dovolil shrnout jen ta nejpodstatnější fakta k danému problému.

Vláda ČR se ve svém programovém prohlášení, jak zde již zaznělo, zavázala při respektování rozpočtových možností, demografického vývoje i věkové a

genderové struktury pedagogických pracovníků vytvořit podmínky a nástroje pro dlouhodobou garanci vstupu mladých, kvalifikovaných pedagogů do všech druhů škol. Za tímto účelem vláda v roce 2011 posílila objem platových prostředků pro pedagogické pracovníky resortu školství o 2,1 miliardy korun.

Ministerstvo školství se rozhodlo ocenit v letošním roce absolventy vysokých škol a vyjádřit podporu tomuto druhu vzdělání, a proto jsou kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci s vysokoškolským vzděláním zařazeni do platové stupnice s vyššími platovými tarify.

Rád bych v této souvislosti připomněl, že pedagogičtí pracovníci jsou de facto jedinou kategorií zaměstnanců, pracujících ve veřejných službách a správě, u kterých nedošlo ke snížení objemu finančních prostředků, určených na jejich platy.

Zdůraznit je třeba také skutečnost, že konstrukce nových platových tabulek zajistila, že žádnému z pedagogických pracovníků neklesl platový tarif ve srovnání s minulým rokem.

V roce 2012 by mělo dojít v souladu s programovým prohlášením vlády k posílení objemu platových prostředků pro pedagogické pracovníky v resortu školství o další 4 miliardy korun. Pokud se tak stane a rozpočet ministerstva školství toto umožní, navrhne naše ministerstvo ministerstvu práce a sociálních věcí, které je gestorem platových předpisů, úpravu nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, která zajistí stejné platové podmínky všem kvalifikovaným pedagogickým pracovníkům.

Výsledkem této úpravy bude jedna platová stupnice pro všechny pedagogické pracovníky, splňující odbornou kvalifikaci podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, a druhá platová stupnice je určena pro pedagogické pracovníky, kteří odbornou kvalifikaci nesplňují.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy si je vědomo nerovného odměňování kvalifikovaných pedagogických pracovníků, a s tím souvisejících problémů. Pevně proto věřím, že rozpočet ministerstva umožní v příštím roce, aby se kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci od 1. ledna dočkali jednotné platové stupnice, která je cílem této petice. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, pane náměstků, a hlásí se pan náměstek Šiška z ministerstva práce a sociálních věcí. První náměstek se hlásí, a já mu udělím slovo.

Vladimír Šiška: Děkuji. Dobré dopoledne, pane předsedo, vážení páni senátoři, senátorky, já bych zde tlumočil stanovisko ministerstva práce a sociálních věcí k předmětné otázce. My jako nositel a gestor za vyhlášku, nařízení vlády č. 564/2006 Sb., samozřejmě budeme jednat s ministerstvem školství o případné úpravě, pakliže nám ministerstvo školství navrhne takovéto jednání, a jsme připraveni předložit vládě nové nařízení ke schválení v potřebných termínech. Pouze bych uvedl, že náš pan ministr už při projednávání tohoto nařízení upozorňoval právě na tuto záležitost v případě učitelů v předškolních zařízeních. Nicméně budeme dbát na to, aby nové tarifní tabulky odpovídaly přesně tomu, co je žádáno. Děkuji a přeji hezký den.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane náměstků. Pokračujeme v rozpravě. Nyní se přihlásil pan senátor Marcel Chládek. Prosím, pane senátore.

Senátor Marcel Chládek: Děkuji za slovo, pane předsedo. Vážené senátorky, vážení senátoři, myslím si, že bychom měli zpozornět při projednávání

této petice. Protože si osobně myslím, že to, co se děje pod vedením současného ministra školství pana Dobeše, nemá obdoby. To, co předvádí teď se školstvím, nemá obdoby po listopadu 1989. Dle mého názoru dochází k totálnímu rozkladu celého systému školství pod jeho vedením, a v podstatě mi dalo za pravdu i vystoupení zástupce ministerstva školství, který v podstatě přiznal, že jsou tam nerovné podmínky, a že dojde k nápravě.

A já dávám řečnickou otázku. K tomu musí sloužit petice, kterou podepíše 26 000 osob, aby se domohly svých práv? K tomu to tady musíme projednávat? To tu není někdo schopný, kdo by to nějakým způsobem nastavil?

Systém odměňování ve školství je v totálním rozpadu. Já uvedu několik případů. První případ rozebírá dnešní petice. Myslím si, že to rozhodnutí bylo diskriminační a bylo nesmyslné. Ale už samotná zástupkyně petentů tady hovořila o dalším nesmyslném rozhodnutí, 20 000,- začínajícím učitelům. Co to znamená? Je to dobrý počin, ale je to takové populistické rozhodnutí, které je vějíčkou a nic neřeší. V podstatě nám to rozvrátilo sborovny, nedochází k případům, o kterých tady hovořila paní zástupkyně petentů, kdy člověk s praxí, a i s vysokoškolským vzděláním, zavádí do praxe někoho, kdo má vyšší plat i bez praxe, než on.

Já se zároveň ptám, je toto rozhodnutí progresivní? Je to rozhodnutí, které přivede nové tváře do školství? No nepřivede, z jednoho prostého důvodu. V podstatě tam není žádná progresse. Vážení, po několika letech praxe, dokonce desítkách, tam dochází k nárůstu asi o 4 000,- korun. To je demotivující.

Tzn. už dnes zaznívají hlasy od mladých lidí, že nastoupí do školství za 20 000,-, udělají si 2 – 3 roky praxe a ze školství odejdou. Tzn. vypadne nám celá jedna generace učitelů.

Další rozhodnutí, které se týká nepedagogických pracovníků. Také už jsme to v Senátu řešili. No to je tragédie. V podstatě nepedagogičtí pracovníci, školníci, kuchařky, uklízečky dnes dělají za minimální mzdu, a i bez těchto pracovníků školství nemůže fungovat. Jsou to podle mě hloupá řešení, chaotická, nesystémová, a dnes v době tzv. škrtů se pan ministr Dobeš těmto škrtům brání, to bych v tomto mu dal za pravdu a v tomto bych s ním souhlasil, protože pokud dojde k drastickému snížení ve školství, tak už tady nemusíme dělat vůbec nic.

Ale na druhé straně dochází k nesmyslnému plýtvání prostředků, a začneme třeba i bodem, který se projednával na vládě, kdy pan ministr Dobeš není schopen si poradit s operačními programy, tyto prostředky nečerpá, a nyní se všichni ve vládě třesou, jestli vůbec tyto prostředky vyčerpáme. Místo toho, aby se věnoval toho, co má, devastuje školství a hovoří o tom a bije se v prsa, jak by si dal dvojku za státní maturitu. Mimochodem, myslím si, že za to, co předvádí se školstvím, si zaslouží pětku, a s dovolením pana předsedajícího možná i důtku předsedajícího Senátu.

Ale pojďme dál k tomu hloupému plýtvání. Budu jmenovat jenom některé příklady. 240 milionů za studie k inkluzivnímu vzdělávání. 140 milionů, které shrábne studie, která bude, prosím pěkně, zjišťovat, jak jsou vybavené školy počítači, aby věděli, jestli můžou spustit např. takové to testování v 5. – 9. třídách.

O 250 milionech každý rok za státní maturitu jsme tady dlouze hovořili. Ale možná se málo ví, že se počítá s desítkami, možná stovkami milionů na další studii, a to bude zajímat hejtmany krajů. Pan ministr má desítky a stovky milionů na studii, aby vám řekl, jaké školy máte slučovat.

Takže místo toho, aby ty finanční prostředky šly přímo do škol na platy pedagogů, nepedagogů, na pomůcky, tak jde do studií. A kromě rozpadu systému odměňování dochází na ministerstvu školství k totálnímu personálnímu rozkladu.

Na druhou stranu všechny tyto věci, které mimochodem jsou narvány ve skříních ministerstva školství, už několikrát tyto studie byly udělány, tak se outsorcují pro soukromé firmy. Takže to, kdy v době, kdy odborník na ministerstvu školství na danou problematiku odchází, tak zároveň mnohem dráž je tato služba outsorcována. Já se nebojím říci, že dochází v podstatě k plíživé privatizaci samotného ministerstva školství.

Co říci závěrem? Pokud budeme k tomuto mlčet, dojde k tomu, že po odchodu současného ministra školství, ať už tam bude kdokoli, tak to nedá dohromady. Nedá to dohromady nikdo, ale ani na krajích. Protože my, kteří jsme z regionů, tak dobře víme, že první krok, jakým způsobem budou mít škrty na ministerstvu školství, tak bude sahat do středního školství, bude sahat do regionálního školství, a bude hovořit o tom, ať si poradí s tím kraje samy. Já bych rád zvedl varovný prst nad tím, že je zcela evidentní, že pan ministr Dobeš není schopen si poradit s tímto ministerstvem, abychom začali nějakým způsobem toto více sledovat, protože si nemyslím, že by petice měla být prostředkem, abychom napravovali chyby ministerstva školství. Je to už poněkolidkaté. Učitelé mají učit, nepedagogičtí pracovníci mají dělat svou práci, mají být za to dobře zaplacení a nemají se dožadovat a prosit svých požadavků, tak jako je to v těchto případech. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji. Kdo další se hlásí do rozpravy? Paní místopředsedkyně Alena Gajdůšková, prosím.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedo, vážení zástupci petentů, paní senátorky, páni senátoři, budu velmi stručná, ale nedá mi to, abych nevystoupila, protože chci podpořit tuto petici. A to z vlastní zkušenosti a z vlastní praxe. Záměr ministerstva školství před zhruba rokem, udržet absolventy vysokých škol v resortu, byl určitě bohužel. Nesmyslný, ale naprosto nesmyslný a absurdní je způsob, jakým to udělal. Mladým lidem samozřejmě je příjemné a potřebují rozumnou finanční základnu na počátku své pracovní kariéry. Ve chvíli, kdy zakládají rodiny. Ale každý mladý člověk se také s v první řadě dívá, jakou má perspektivu. A na příkladech, které tady uváděla paní Vondráčková, tak bylo zřetelné, že ve školství perspektivu ten kantor nemá.

A mám-li hovořit o vlastní zkušenosti a vlastní praxi. Když jsem nastupovala po mateřské dovolené, v podstatě už jsem se připravovala na rigorózní zkoušku. Tu jsem získala za rok poté. Ale jestli jsem si mohla říci, že jsem kantorka, tak to bylo až po 5 – 6 – 7 letech praxe, kdy starší kolegyně při nástupu, kdy jsem začínaly, s námi připravovaly hodiny po hodině. Kdy nás učily zapisovat do třídní knihy, kdy nás učily říkanky pro děti, kdy nám poradily, dostaly-li jsem se do problémů, ať již s dětmi, nebo s rodiči.

Včera už jsem tady říkala u střídavé péče: dítě není jenom zmenšený člověk. Každé dítě je osobnost, a k tomu, abyste tuto osobnost dokázali povzbuzovat k tomu, abyste ji dokázali rozvíjet, k tomu člověk potřebuje talent.

K tomu musí mít k dětem vztah. A zvláště u malých dětí je to někdy mnohem a mnohem víc, než kvalifikace, nebo než školské vzdělání. A jestli je to nastaveno tak, že se ptáme jenom na úroveň vzdělání, bez ohledu na odbornost, tak je to téměř zločin. Takto to prostě ve školství vypadat nemůže. My bychom se měli bavit, jestliže se bavíme o školství, o tom, kam naše školství jde. Vždyť výsledky jsou tristní. Domnívám se, že ty tristní výsledky – a teď hovořím o tom, jak se naše děti umisťují, ať už je to v porozumění psanému textu, v matematice, na kterou jsme byli vždycky hrdí, v dalších a dalších věcech – je to také tím, jak se chováme k pedagogickým, ale i k nepedagogickým pracovníkům ve škole. Tady musím jenom připomenout, že

minimální mzda se za pravicových vlád nezvýšila ani o korunu, i když náklady a další věci šly v mnohém a mnohém nahoru. Ale to by bylo ještě na jinou debatu.

Chci tedy skončit své vystoupení tím, že podporuji požadavek petentů a jsem přesvědčena o tom, že je to jeden z klíčů, jak podpořit kvalitu našeho vzdělávacího systému jako takového. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji. Kdo další se hlásí do rozpravy? Zájem o vystoupení není, rozpravu končím.

Pane zpravodaji, prosím, vyjádřete se k rozpravě a připomeňte, o čem budeme hlasovat.

Senátor Marcel Chládek: Děkuji za slovo, pane předsedo Senátu PČR. V krátkosti shrnu diskusi, která zde proběhla. Nejprve bylo vystoupení zástupců petentů, paní Markéty Vondráčkové, která podrobně popsala důvod podání této petice, rozebírala i důvody, co vedlo petenty k tomu, aby tuto petici podali. Poté byla vystoupení zástupců jednotlivých ministerstev. Nejprve byl zástupce – první náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy, který zde zmínil zvýšení platů začínajících pedagogů na dvacet tisíc a poté přeskočil k tématu, o kterém je petice. Hovořil o tom, že dojde k nápravě. Dále vystoupil zástupce MPSV, první náměstek, a zmínil, že pokud ministerstvo školství s nějakým návrhem přijde, tak jsou ochotni vést na toto téma diskusi. Poté vystoupili dva senátoři, kteří fundovaně hovořili na téma vzdělávání v ČR a když to shrnu do dvou vět, víceméně z toho vyplývá, že nejenom dobrá kvalifikace, ale zároveň dobrá praxe je předpokladem úspěšné výuky a že víceméně kvalitní vzdělání je především závislé na kvalitním průběhu výuky, který zabezpečuje kvalitní pedagog.

V závěru bych rád připomněl, že budeme hlasovat o návrhu usnesení, který máte pod číslem 119/1 před sebou na svých lavicích. A já bych také, jestli mohu, z tohoto místa vřele doporučil pro tento návrh hlasovat. Děkuji, pane předsedo.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji. Přistoupíme k hlasování, tak jak bylo připomenuto. Budeme hlasovat o usnesení, tak jak jej uvedl pan senátor zpravodaj Chládek, a jak je zapsáno v tisku 119/1. V sále je přítomno 59 senátorek a senátorů, aktuální kvorum pro přijetí je 30.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s návrhem, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji.

Konstatuji, že v okamžiku **hlasování pořadové číslo 35** bylo registrováno 60, kvorum 31. Pro návrh 40, proti nikdo, návrh byl schválen.

Děkuji všem, kteří byli aktéry projednávání tohoto bodu, to znamená zástupcům petentů, ministerstev, zpravodaji a končím projednávání tohoto bodu.

Nyní budeme projednávat bod, kterým je

18.

Petice za zachování souborů Státní opery Praha (senátní tisk č. 120)

Tuto petici jste obdrželi jako senátní tisk číslo 120. Petici projednal výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Ten určil jako svého zpravodaje pana senátora Jaromíra Jermáře. Usnesení výboru vám bylo rozdáno jako senátní tisk číslo 120/1. Podle našich pravidel Senát při zahájení projednávání petice vezme na vědomí, které osoby zastupují petenty, mají požívat práva podle § 142a odst. 2

zákona o jednacím řádu Senátu, tedy mít možnost účastnit se schůze Senátu. V tomto případě jsou to Lubomír Havlák a Josef Svoboda, kteří jsou uvedeni v usnesení VVVK.

Přistoupíme k hlasování. V sále je přítomno 61 senátorek a senátorů, potřebný počet pro přijetí je 31.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s názorem, zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji.

Konstatuji, že při **hlasování číslo 36** bylo registrováno 61, kворum 31, pro návrh 46, proti nikdo. Návrh byl schválen.

Dovolte mi, abych zde přivítal zástupce petentů. Za stranu dotčenou se zúčastní ministr kultury Jiří Besser. Vidím pana ministra, takže vítejte, pane ministře. Podle článku 3 našich podrobnějších pravidel může každá z těchto osob vystoupit v rozpravě nejvýše dvakrát, a to vždy nejvýše 10 minut. Nyní uděluji slovo zpravodaji VVVK panu Jaromíru Jermářovi.

Senátor Jaromír Jermář: Vážený pane předsedo, vážené kolegyně, vážení kolegové, vážený pane ministře, vážení zástupci petentů. Petici o záchranu Státní opery Praha jsem převzal 14. 6. letošního roku. Tato petice obsahuje celkem přes 18 tisíc podpisů. Dne 13. července se uskutečnila pracovní schůzka se zástupci petentů a zástupci ministerstva kultury, kde jsme se snažili najít nějaké kompromisní řešení pro přípravu návrhu usnesení. K tomu nedošlo, ten postoj byl rozdílný a vlastní výbor projednával tuto petici 19. července. Usnesení výboru máte před sebou a já bych vás v této souvislosti přímo seznámil s tímto návrhem usnesení.

Jedná se o 92. usnesení z 11. schůze Senátu konané dne 19. července 2011 k projednání petice č. 16/11 "Zachraňte Operu! Petice za zachování samostatnosti obou souborů Státní opery Praha". Senátní tisk číslo 120.

Výbor po úvodním slovu a informaci předsedy výboru senátora Jaromíra Jermáře k petice č. 16/11, která byla předmětem veřejného slyšení výboru dne 22. června 2011 – to jsem opomněl připomenout, že veřejné slyšení se konalo tento den, účastnilo se ho více než 100 lidí a přepis z tohoto veřejného slyšení byste měli mít, protože byl zaslán všem senátorům mailem. Takže pokračuji dál v návrhu usnesení, nebo v usnesení výboru: ...veřejného slyšení v souladu s ustanovením § 142a zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu a Podrobnějšími pravidly pro projednávání petic v Senátu a po rozpravě

I. oznamuje Organizačnímu výboru Senátu, že šetření ve věci petice číslo 16/11, senátní tisk č. 120 bylo ukončeno,

II. doporučuje Senátu Parlamentu ČR na základě zevrubného seznámení a projednání senátního tisku č. 120 – petice "Zachraňte Operu! Petice za zachování samostatnosti obou souborů Státní opery Praha" na veřejném slyšení výboru dne 22. června 2011, přijmout návrh usnesení, který je uveden v příloze č. 1 tohoto usnesení

III. navrhuje Organizačnímu výboru Senátu zařadit na pořad následující schůze Senátu tento bod,

IV. určuje, že osobami zastupujícími petenty, které požívají práv podle § 142a odst. 102 jednacím řádu Senátu a jsou mluvčí petičního výboru petice uvedeni v příloze číslo 2 tohoto usnesení,

V. doporučuje, aby se projednávání na schůzi Senátu dále zúčastnili představitelů vlády ČR – MK ČR, jež výbor považuje za petici dotčené a kteří jsou uvedeni v příloze číslo 2 tohoto usnesení.

A nyní k návrhu usnesení, které vám doporučujeme a které bylo přijato na schůzi VVVK dne 19. července:

Senát PČR

I. bere na vědomí petici č. 16/11 "Zachraňte Operu! Petice za zachování samostatnosti obou souborů Státní opery Praha" obsaženou v senátním tisku číslo 120,

II. konstatuje, že

a) petice číslo 16/11 "Zachraňte Operu! Petice za zachování samostatnosti obou souborů Státní opery Praha" je důvodná,

b) záměr a model navrhovaný Ministerstvem kultury ČR na sloučení obou divadel s jedním uměleckým vedením není vhodným řešením, neboť

1. probíhá bez stanovení konkrétního uměleckého záměru, bez zpracované jak dlouhodobé, tak i krátkodobé koncepce, která by akcentovala umělecký potenciál Státní opery Praha v souvislosti s ekonomickými ukazateli a nebere zřetel na specifiku obou scén,

2. řešení se neopírá o analýzy umělecké úrovně a očekávaného uměleckého rozvoje obou souborů,

3. navrhovaná transformace je bez odůvodnění její reálné potřeby,

4. se nezakládá na aktuálním rozboru hospodaření a detailního vyčíslení a srovnání stávajícího stavu s budoucími efekty,

5. se obává o možnou likvidaci samostatnosti Státní opery Praha a případný prodej obslužných objektů,

III. doporučuje Ministerstvu kultury ČR

1. předložit koncepci, která zahrne nejen současné charakteristiky hospodaření a umělecké úrovně Státní opery Praha, ale i vyčíslení konkrétní úspory sloučení – případného sloučení,

2. zvážit dopady sloučení uměleckých souborů a také odůvodnit deklarovaný prodej obslužných objektů,

3. zvážit možnost rekonstrukce stávajících budov dílen na Floře a skladů U Apolináře místo drahé výstavby nového zázemí Národního divadla,

IV. žádá Ministerstvo kultury ČR

a) o urychlené vypracování koncepce případné transformace a do té doby nepodnikat transformační kroky,

b) o průběžné poskytování informací k této problematice tak, aby členové VVK Senátu PČR mohli vývoj ve Státní opeře Praha i nadále sledovat.

Jak jsem řekl, tento návrh usnesení byl projednán na jednání výboru, kdy z přítomných 7 členů výboru jej 6 podpořilo a jeden se zdržel hlasování.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane zpravodaji. Prosím vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Nyní otevírám rozpravu. Připomínám, že se předpokládá, že vystoupí zástupci petentů a samozřejmě i pan ministr. Měl jsem nahlášeno, že o slovo požádal pan Lubomír Havlák. Prosím tedy, jestli je připraven k vystoupení. Ano. Prosím, máte slovo.

Lubomír Havlák: Děkuji. Vážený pane předsedo, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, vážený pane ministře, vážení hosté. V posledních několika měsících jsme byli svědky několika protichůdných ortelů vyřčených ministerstvem kultury v otázce existence Státní opery Praha. Připomeňme si, že jedním ze záměrů ministerstva byla likvidace souboru k 30. červnu t. r. a započítí zhruba dvouleté rekonstrukce budovy Státní opery z důvodu jejího údajně havarijního stavu. Pak následovaly výroky ministerstva, že v Praze je prostor pouze pro jeden operní dům.

Dne 6. června ministerstvo kultury bez konkrétních ekonomických, právních i uměleckých analýz oznámilo sloučení Státní opery Praha s Národním divadlem při

zachování samostatnosti souborů a značky SOP. Ovšem já to považuji – nebo to považujeme za pouhou hru se slovíčky. Ve skutečnosti obchodní jméno Státní opery Praha od 1. ledna 2012 nebude existovat, protože Státní opera Praha tou dobou bude již pod organizační strukturou jiné příspěvkové organizace. To znamená, že ze značky SOP zbuduje pouhý nápis na fasádě budovy. Mají sice být zachovány oba soubory opery, ale otázkou je, jak dlouho. To za první. A za druhé už vůbec nelze hovořit o samostatnosti obou soubor, pokud budu umělecky působit pod jedním vedením.

Navíc je tady otázka baletu. Již bylo oznámeno, že klasicky vyprofilovaný soubor Státní opery Praha zanikne.

Ještě k té genezi. V lednu t. r. obdrželo tedy vedení Národního divadla – Státní opery Praha příkaz připravit majetkové sloučení Státní opery a Národního divadla. Ředitel Národního divadla dr. Černý nějaký návrh připravil, do dneška nebyl zveřejněn. Tehdy pověřený ředitel Radim Dolanský sloučení nedoporučil a předal ministerstvu kultury materiál, s kterým seznámil i zaměstnance Státní opery a veřejnost, kde své stanovisko zdůvodnil. Pak jsme očekávali nějakou diskusi, něco k tomu. Pan Dolanský se mezi tím též spojil s vynikajícími světovými osobnostmi ve světě opery, aby Státní opera měla perspektivně ve vedení skutečně špičkové osobnosti, což bylo někdy i vytýkáno, šlo o světového dirigenta Jana Lathama-Koeniga a současnou ředitelku Covent Garden v Londýně, paní Elaine Padmore. Oba byli připraveni pomoci, zapojit se plně do práce.

Byla tedy očekávána diskuse, k té nedošlo. Zajisté víte, že krátce na to došlo k odvolání pana Dolanského z funkce pověřeného ředitele.

Stav na konci minulého roku, tedy 2010 – ekonomický – Státní opery byl ve ztrátě třináct milionů, kterou nemůžeme dávat za vinu ani jednomu – úplně na 100 procent – z těch ředitelů kteří tam byli, protože ředitel Vocelka skončil v polovině roku, pan Dohnány nastoupil v druhé polovině roku. To by bylo na dlouhý rozbor.

Tady šlo o to, že byly cíle za pověřeného ředitele Dolanského, zvednout tedy nejen uměleckou úroveň, ale snažit se zlepšit ekonomickou situaci. I ve spolupráci s auditory ministerstva kultury, hlavně koncem minulého roku, došlo k takovému nastavení, že došlo k výrazné úspoře finančních prostředků na provozu. Díky přijatým opatřením, ale také díky zvýšené návštěvnosti, tedy tržbám, se začal lepší i hospodářský výsledek divadla.

Například účetní závěrka Státní opery Praha koncem června roku 2011 prokazuje kladný hospodářský výsledek 9,121 mil. Kč, což dává naději, že spolu s japonským zájezdem, který by měl vynést asi 5 mil. Kč, by mohla být pokryta nejen ztráta z minulého roku, ale ještě dosažen kladný hospodářský výsledek za tento rok. Rozpočet přitom byl nastaven tak, aby většina provozních nákladů vznikla v první polovině roku a druhá polovina aby již byla soustředěna výhradně na vyrovnání hospodaření, aby prioritou bylo i pokrytí ztráty z minulého roku. To jsou holá fakta. Dovoluji si ještě zdůraznit – mohu to doložit písemně, že Státní opera nikdy neměla dva roky po sobě ztrátu. Jestli nedojde k "zpronevření" těchto výsledků, o nichž jsem hovořil, a perspektiv, tak ani letos žádná ztráta nehrozí.

Ze strany zřizovatele zaznělo mnoho oprávněných výtek vůči Státní opeře, hlavně vůči minulým vedením. Nedovolím si tvrdit, že je u nás všechno dokonalé a že nic nepotřebuje změnu, ale i přes oprávněnost některých výtek musím zdůraznit, že sloučení Státní opery Praha s Národním divadlem jako řešení situace do dnešního dne neumělo ministerstvo kultury zdůvodnit, a chybí analýza ekonomická i právní. Nechci napadat pana ministra, ale v televizi řekl, že právní věci se budou řešit v září.

Nerad bych hovořil dlouho, ale ještě bych se rád zmínil o jednom faktu. Ministerstvu kultury vadí konkurence dvou operních a baletních domů v Praze. Konkurence, kdy by šlo o podnikání, kdo bude úspěšnější, kdo vydělá více a kdo méně, je něco jiného než ve světě umění. Tam by úspěch měl být inspirací pro ostatní další práci, protože umělec je něco jiného, tady musí zvítězit všichni, úspěch jednoho souboru by měl být úspěchem pro jiný. Podstatné je, aby takovýto umělecký soubor měl vlastní umělecké vedení, které jej samo profiluje. V tom je podstata, proč Státní opera Praha odmítá sloučení pod jedno umělecké vedení. Nakonec je to i ministerstvo kultury, které o tom hovoří, jde i o organizaci divadelního provozu velkých vídeňských scén. Tam je ovšem zajištěna technika – dekorace apod. společně, ale umělecké vedení, směřování dramaturgie má svou samostatnost. To je o něčem jiném, když pomíneme naše historické důvody už od 18. a 19. století jak Národního divadla, tak v genezi svého vzniku a původu i budovy bývalého německého divadla, dnešní budovy Státní opery Praha.

Posledních několik let má Státní opera Praha mimo klasický repertoár operní řadu úspěšných premiér, např. až po Smrt v Benátkách, která byla dávana za inscenaci roku, pak za ni Hluboký příkop a pak teprve ostatní mnoha kritiky, Sicilské nešpory, Bohéma nebo Peer Gynt, a mohl bych pokračovat ke Kafkovu Procesu, k Neronovi – bylo by to na dlouhé povídání. Tyto premiéry byly nesporně úspěšné a obohacující pro naši společnost a také i výhodné, protože byly hojně navštěvované i z ciziny.

Na druhou stranu musím uznat na základě své celoživotní divadelní praxe, že každodenní provoz neměl vždy stejnou úroveň, že zde byla sinusoida ve výkonu jednotlivých repríz. Tady je úkolem, aby dna této sinusoidy byla co nejvýše, přímku z toho nikdy neuděláme.

Rád bych citoval z dopisu paní Elaine Padmore, vynikající ředitelky Královské opery v Kodani a 11 let ředitelky Covent Garden, zcela mimořádně úspěšné manažerky a ředitelky, která řekla: "Co se týká Státní opery Praha, věřím, že si tento historicky významný operní dům udrží svou nezávislost a existenci."

Vážený pane ministře, žádáme vás, abyste znovu zvážil možnost samostatné existence Státní opery Praha. Je-li cílem transformace zvýšení umělecké kvality a zefektivnění provozu pražské operní scény, jsme pevně přesvědčeni, že řešení je zachování umělecké samostatnosti obou divadel – tedy Státní opery Praha a Národního divadla v Praze, v jejich čele budou umělecky respektované a manažersky erudované osobnosti.

Státní opera Praha může mít takovéto osobnosti v dirigentu Janu Königovi a paní Elaine Padmore. Děkuji vám za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji za dodržení časového limitu. Kdo se další hlásí do rozpravy? Je možné, aby vystoupil pan Josef Svoboda, druhý zástupce petentů a pak byste, pane ministře, vystoupil vy.

Josef Svoboda: Vážené paní senátorky a senátoři, vážení přítomní, vážený pane ministře, dovoluji mi, abych i já jako zástupce baletního souboru Státní opery Praha přispěl na tomto slyšení prezentací kritického názoru většiny umělců tohoto souboru na tzv. restrukturalizaci Státní opery Praha a Národního divadla, tj. jejich sloučení, i když s vědomím toho, že je zřejmě rozhodnuto a náš dlouhodobě prezentovaný názor nebyl při rozhodování a zřejmě ani do budoucna nebude brán v úvahu, současně bych chtěl podotknout, že naše osočování mnohdy i prezentované v médiích ze strany ministerstva a jiných zastánců restrukturalizace, že máme strach o existenci a místa, bereme jako úsměvné. Kdyby tomu tak skutečně

bylo, vyhýbáme se námi vznášené kritice restrukturalizace a poslušně plníme rozhodnutí našich nadřízených, aby žádným způsobem nebyla ohrožena naše existence a angažmá. Přesto je názor většiny umělců baletního souboru na sloučení Státní opery Praha a Národního divadla kritický. A rozhodnutí ministra o tomto kroku považujeme za nepodložené konkrétními analýzami o tom, že sloučením bude dosaženo efektivnějšího provozu a dojde ke zkvalitnění uměleckého projevu nově spojeného souboru, a to především baletu. Dosud se žádný ze zastánců spojení konkrétně nevyjádřil k tomu, v čem přínos bude spočívat. Nikdo z našich nadřízených se nepokusil objektivně a smysluplně objasnit důvody výše uvedeného kroku, naopak spíše se dovídáme nepravdivé informace např. o tom, že členů baletního souboru Státní opery Praha je 13. Není tomu tak. Ze strany Státní opery Praha se transformace divadel týká minimálně 48 profesionálních tanečníků. Když zřizovatel Státní opery Praha, tedy ministerstvo kultury, souhlasilo se vznikem samostatného baletu, nenavýšilo nám mzdový fond. Právě z tohoto důvodu u nás v současnosti pracuje pouze 13 tanečníků v interním pracovním poměru, ostatní pracují na základě externích smluv. Podotýkám ovšem, že jde o stálý soubor. I externí tanečníci mají stejné povinnosti jako zaměstnaní sólisté. Uznejme, že toto není ideální stav, ale pokud v tuto chvíli ministerstvu kultury to tolik vadí, proč nenavýší Státní opeře fond? Pak by i externí pracovníci mohli být v řádném zaměstnaneckém poměru.

Zájem o spolupráci s naším souborem mají tanečníci nejen z ČR, ale i ze zahraničí, a to i se zkušenostmi a vzděláním z kolébek klasického tance jako např. z pařížské opery, Kirovova baletu nebo milánské La Scaly.

Dále si dovoluji poukázat na kritizovanou efektivitu provozu baletního souboru Státní opery Praha, což má být zřejmě jedním z důvodů spojení baletních souborů. Balet Státní opery založil Pavel Šmok s Pavlem Bumbalou a působí s tu větší, tu s menší úspěšností do dneška. Byla to ovšem paní Hana Vlácilová, která na začátku minulé sezony převzala umělecké vedení souboru, stabilizovala soubor, okamžitě získala podporu převážné většiny tanečníků a pozvedla téměř okamžitě naši uměleckou kvalitu, což dokazuje i naše poslední premiéra baletu Giselle, která byla kladně přijata jak odbornou kritikou, tak našimi diváky.

Jak soubor, tak i diváci s povděkem přijali nasměrování našeho souboru ke klasickému baletu. Oblibu klasického baletu dokazuje v současnosti návštěvnost klasických baletů, která stabilně přesahuje 90 %. Z mnoha stran zaznívá kritika, že skladbu publika tvoří převážně turisté. Vždyť je známou pravdou, že každá koruna vložená do turismu, se vrátí mnohokrát. Navíc v tomto směru můžeme turistům dát dokonce na výběr, zda jít na klasické tituly ve Státní opeře, či na moderně pojatou tvorbu baletu Národního divadla.

Dále bychom chtěli zmínit ministrem dříve silně kritizovanou nejasnou profilaci domů, která však již teď a především u baletu je více než zřetelná. Balet Státní opery se vypracoval v klasický baletní soubor a balet Národního divadla se vydal modernější cestou, což jsou profílance jasně definované, odlišné a nejde o pouhou nejasnost. Soubor baletu byl do Státní opery začleněn jako samostatná složka v lednu roku 2003. V průběhu 8 sezon se stal rovnocenným partnerem souboru opery. Jeho nejen umělecké, ale především ekonomické výsledky jsou zcela nezpochybnitelné. Svou soběstačností dokazuje dlouhodobě tím, že jeho tržby jsou nadstandardně vysoké i při jeho velmi nízkých dotacích na jeho činnost. Nezanedbatelnou skutečností je také fakt, že soubor baletu v rámci této dotace působí mimo své vlastní produkce navíc ve všech operních inscenacích. Pokud by jeho práci ve Státní opeře Praha měl v rámci finanční úspory začít suplovat balet

Národního divadla, tak snadno zjistíme, že balet Národního divadla pracuje daleko méně efektivně než balet Státní opery.

Vybudovat tento klasický baletní soubor trvalo řadu let a bylo by velkou škodou ho zničit několika zásahy ministerstva.

Na závěr bych rád citoval významného světového výtvarníka Josefa Svobodu po tehdejší sloučení Divadla 5. května a Národního divadla, kde lze vidět určitou paralelu ze současného dění kolem Státní opery Praha a Národního divadla: "Rozhodnutí o zrušení Divadla 5. května a o jeho připojení k Národnímu divadlu pod jménem Smetanova divadlo přišlo jako blesk z čistého nebe. V prvních chvílích jsme si mysleli, že jde o planý poplach, že to není pravda. Škrtnutím pera zničit příležitost, kterou dal pražskému divadelnictví právě květen 1945. Rozhodnutí jsme nechápali, nerozuměli jsme mu. Odmítali jsme umělecké důvody, umělecké nebyly. Jenže na nás nikdo nedal. Bolestně jsme si uvědomovali, že končí něco, co se už nikdy nebude opakovat."

Vážené dámy a pánové, takový je názor většiny souboru Státní opery Praha na rozhodnutí ministerstva kultury. Věříme, že i přesto, že rozhodnutí je nevratné, ve vaši podporu našeho názoru a doufáme, že ji umocní vaše nestranná profesionalita, odhodlání bránit kulturní odkaz, nepochopitelné zrušení plně fungujícího klasického baletního souboru.

Závěrem bych podotkl, že jakýkoli dialog o možném sloučení, nesloučení či transformaci Státní opery Praha a Národního divadla selhal. Navrhujeme tedy začít nový, lepší, konstruktivnější dialog. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji. V rozpravě nyní vystoupí pan ministr.

Ministr kultury ČR Jiří Besser: Vážený pane předsedo, vážené senátorky a senátoři, dámy a pánové, musím přiznat, že jsem velice překvapen postojem Senátu ČR k petici č. 16/11 Zachraňte Operu, petici za zachování Státní opery Praha. Mrzí mě, že přes veškeré snahy ministerstva o vysvětlení a představení postupu transformace nedošlo k pochopení zásadních bodů. V době mého nástupu na místo ministra kultury právě v tomto období loňského roku probíhala jednání mezi Magistrátem hl. m. Prahy a Ministerstvem kultury ČR o další existenci Státní opery Praha, resp. tato jednání spěla k dohodě o vytvoření čehosi, co by umožnilo spojení některých umělců Státní opery Praha a umělců Hudebního divadla Karlín za účelem odprodeje zrekonstruovaného divadla Karlín městem. Následně byla diskutována i varianta tzv. stagiony, kdy by přišli o práci všichni umělci Státní opery, nikoli varianta teatrologa Hermana, ale studie na ose magistrát – tým mého předchůdce Václava Riedlbaucha a nejmenovaný soukromopodnikatelský subjekt v pražské kultuře. Pochopil bych, kdyby dnes projednávaná petice byla v té době se stejnou razancí prosazována na všech úrovních. Proč nyní, když ministerstvo po zahájení hledání řešení už neudržitelné finanční a organizační situace Státní opery zvolilo bez zaváhání variantu zachování opery a baletu ve Státní opeře Praha včetně stávajících souborů a zajištění lepších podmínek pro jejich práci? Za tento postoj bych očekával spíše podporu napříč politickým spektrem a nikoli postoj opačný. Chápu však, že věta uváděná v mnohých médiích a dokonce i v oficiálním návrhu usnesení Senátu "likvidace Státní opery ministerstvem kultury" svádí spíše k emotivnímu postoji bez řádného uvážení a důkladného zjištění stavu věci.

Pokud bych chtěl zlikvidovat Státní operu, stačilo by pouze nečinně přihlížet na první pohled běžnému provozu organizace, zákonitě vedoucí ke svému zrušení ze zákona díky dvěma letům po sobě jdoucích deficitů více než 13 mil. Kč. Je to zákon

č. 218/2000 Sb. Není to věcí zaměstnanců, ale je to věcí vedení ministerstva kultury, mých předchůdců a vedení Státní opery v několika předešlých letech. Myslíte, že je normální pro Státní operu za posledních 5 let opakovaně hledat vhodného ředitele? Nemyslím si, že to byl těžký úkol, mohlo se to vyřešit již v předchozím období a ne nečinně přihlížet stavu, který v současnosti řešíme. Tuto důležitou skutečnost a zvláště dlouhodobou ekonomickou nemohoucnost či nemoc organizace potvrdila také zástupkyně ministerstva financí jak na veřejném slyšení v Senátu 22. 6., tak na jednání s petenty a předsedou senátního výboru pro kulturu 19. 7. I přesto je Senát nadále přesvědčen o důvodnosti petice?

Na přelomu roku byly provedeny ekonomické analýzy Státní opery a následně i Národního divadla pro posouzení dvou variant řešení, které splňují zásadní podmínky návrhu – zachování Státní opery a zachování operního a baletního provozu v budově Státní opery Praha.

Hovoříme tedy o dvou variantách:

a) transformovat obě organizace, nikoli pouze sloučit, jak je nám neustále přisuzováno a podsouváno. Pokud by někdo pořádně poslouchal, jedná se o první nutný krok k zachování samotné existence Státní opery, který ale nestačí k vylepšení stávajícího neudržitelného stavu, b) ponechat obě organizace tak, jak jsou s navýšením příspěvku zejm. na mzdy a nutné investice Státní opery.

V případě simulace sezony v obou variantách s předpokládaným počtem představení, zaměstnanců, jejich mezd, provozních nákladů atd. vyšla varianta samostatných organizací jako mnohem dražší. Rozhodl jsem se tedy pro variantu transformace příspěvkových organizací, kde majetkové propojení není lékem na všechny postupně otevírané neduhy, se kterými se obě organizace potýkají a my se s nimi postupně seznamujeme.

Zástupce odborů Státní opery je schopen veřejně tvrdit, že umělcům nejde o zvýšení platů, ale o zachování samostatnosti organizace, která od založení v roce 1992, kdy slibovala ministerstvu nezátížení rozpočtu a jeho dofinancování ze soukromých zdrojů, působí jako turistická atrakce s kasovními trháky pro dosažení co nejvyšších tržeb ze vstupného, neboť vyjma příspěvku státu a tržeb žádné jiné zdroje financování nemá. Dramaturgická profilace, o které hovoří petenti a jejich zastánci? Všichni víme, že se organizace zřizované jedním ministerstvem – Státní opera Praha a Národní divadlo – nebyly schopny dohodnout na dramaturgiích tak, aby zamezily situacím, kdy v jeden den nabízejí stejný titul.

Argument, že jde vždy o umělecké pojetí režiséra inscenace a tím se zajistí odlišnost těchto nabízených stejných titulů, je pro překvapené návštěvníky Prahy nepochopitelný. Opět jde o nesmyslný souboj dvou divizí jednoho vlastníka – státu – o maximalizaci tržeb na úkor kvality poskytovaných služeb bez systému a koncepce řízení těchto dvou organizací. Znovu jsem se utvrdil v tom, že lidem, kteří se neustále snaží vyvolat dojem ničení vzácné a skvěle fungující státní kulturní instituce, nejde ani tak o instituci samotnou jak o jejich vlastní osobní či finanční zájmy, vyjma samotných umělců, kteří jsou v tomto případě k tomuto účelu bohužel zneužití.

Vážený pane předsedo, vážené senátorky a senátoři, dámy a pánové, postoj ministerstva kultury k uvedené petici je neměnný a vzhledem k výše uvedenému věřím, že bude vnímán z jiného úhlu. Senát ČR konstatuje, že petice č. 16/11 je důvodná. Ministerstvo kultury je však přesvědčeno, že petice za zachování souborů Státní opery Praha ve stávající podobě nemůže být uvedena jako důvodná v případě, že Ministerstvo kultury ČR jasně deklaruje zachování samostatnosti souborů i značky Státní opery Praha, byť pod organizační strukturou jiné své příspěvkové organizace.

Rozhodnutí o majetkovém propojení Státní opery Praha a Národního divadla bylo učiněno na základě interních a externích analýz, týkajících se zejm. hospodaření Státní opery Praha, předpokládaných nutných investic do organizace Státní opery Praha (je to dáno razantním navýšením příspěvků) pro zachování samostatné organizace. I přes již zmíněný deficit 13,5 mil. Kč ročně za poslední 2 roky. Tato varianta ve srovnání s majetkovým propojením vyšla dlouhodobě jako méně výhodná. Celý problém Státní opery není primárně v uměleckém pojetí či v kvalitě operních či baletních představení, ale ve špatném hospodaření či špatné rozpočtové politice organizace. Oba uvedené důvody úzce souvisí s kvalitou kontrolní činnosti Ministerstva kultury ČR, ale právě proto se Ministerstvo kultury ČR rozhodlo tuto situaci vyřešit.

Senát dále konstatuje, že záměr a model navrhovaný Ministerstvem kultury ČR na sloučení obou divadel s jedním uměleckým vedením není vhodným řešením. Jsem překvapen, neboť žádný model nebyl ze strany ministerstva prezentován a tudíž jej nelze ani posuzovat. Prezentace celé transformace je od 6. 6. 2011 z tiskové konference oznámena na září tohoto roku. Znovu opakuji, že Ministerstvo kultury ČR jasně deklarovalo zachování samostatnosti souboru Státní opery, a to již na zmiňované tiskové konferenci. Hovořil jsem o nutnosti rozfázování transformace Státní opery Praha i Národního divadla s tím, že v září budou jednotlivé kroky dále veřejně prezentovány. I velké společnosti řeší autonomii svých firem či velkých oddělení v rámci divizí či dceřiných společností, a finální podoba takové struktury vznikne v podobě analýz a auditů. Jinak to nebude ani v případě této transformace.

Pokud se dalších bodů konstatování Senátu týká, Ministerstvo kultury ČR nemá za úkol řešit uměleckou úroveň, ale svým konáním systémově podpořit její růst či možnosti umělců dále na své umělecké úrovni pracovat, např. navýšení platů, možností vzdělávání, vytvořením kontrolních mechanismů v rámci kolektivních těles, zajištění důchodů pro baletní umělce, vytvoření dlouhodobého systému hospodaření s hudebními nástroji apod. To všechno transformace obsahuje.

Specifika scén byla a je při přípravě transformace brána na zřetel. Právě z tohoto důvodu Ministerstvo kultury ČR nikdy neuvažovalo o jiných variantách, kdy by Státní opera Praha nebyla operní a baletní scénou se stálým souborem. Všechny ostatní body byly již komentovány v úvodu.

Proč je změna zapotřebí? Bylo již zmíněno ve vyjádření a také na zmiňované tiskové konferenci. Pokud však hovoříme pouze o jednom z důvodů, tak deficit 13,53 mil. Kč je snad dostatečně reálnou potřebou změny či zásahu ze strany zřizovatele, zvláště pokud je to opakované.

Potřeba transformace Státní opery Praha i Národního divadla nastala ve chvíli, kdy se provozní otázky a problémy otevřely také s další příspěvkovou organizací v Národním divadle.

Senát dále konstatuje, že se záměr a model nezakládá na aktuálním rozboru hospodaření a detailního vyčíslení a srovnání stávajícího stavu s budoucími efekty, a obává se možné likvidace samostatnosti Státní opery Praha a případného prodeje obslužných objektů. Ministerstvo kultury ČR stejně jako Ministerstvo financí ČR disponuje dostatečnými informacemi pro analýzu dat Státní opery i Národního divadla, která proběhla a každoročně probíhá, stejně jako analýza externí.

Simulační analýza další existence samostatných organizací versus majetkově propojené organizace proběhla také.

V bodu 3 usnesení, kde Senát doporučuje, se budu opět opakovat, neboť nové informace od jednání z 19. 7. nejsou. Senát doporučuje předložit koncepci, která zahrnuje nejen současné charakteristiky hospodaření a umělecké úrovně Státní

opery Praha, ale i vyčíslení konkrétní úspory sloučením. Ministerstvo kultury ČR prezentovalo na tiskové konferenci předložení koncepce v září, ale charakteristika hospodaření bude vyjádřena minulým stavem, neboť současný stav je věc pro Státní operu Praha kritický. Konkrétní úspora k 1. 1. 2012 nyní činí při sloučení organizace 22,3 mil. Kč. Transformace však musí přinést další úspory vzešlé mj. z nového kontrolního systému Ministerstva kultury ČR pro ekonomiku či procesně-personálního auditu Státní opery Praha i Národního divadla, který bude zanedlouho zahájen.

Výsledky těchto dvou vybraných mechanismů však nemůžeme zahrnout do podzimních informací, neboť i přes okamžité zahájení procesu budou kompletní výsledky známy na počátku roku 2012.

Druhým dechem je ale nutné dodat, že vzhledem k potřebám zvýšení platů – je způsobena např. principem stejného odměňování za stejnou práci, který je stanoven zákoníkem práce a platy zaměstnanců Národního divadla a zaměstnanců Státní opery Praha, které Národní divadlo převezme, se budou muset vyrovnat. Je celková předpokládaná úspora v první i ve druhé fázi vynulována, neboť mzdové prostředky tvoří většinu z celkových rozpočtů takto personálně obsazených institucí a organizací. Od začátku hovoříme o efektivitě vynaložených prostředků a nejen o úspoře, ta se ovšem s požadovanou efektivitou v budoucnu úzce spojí.

Senát doporučuje zvážit dopady sloučení uměleckých souborů a také odůvodnit deklarovaný prodej obslužných objektů. Myslím, že tímto vyjádřením dochází opět k nepochopení. Ke sloučení uměleckých souborů nedochází vyjma baletního souboru, dopady na tyto umělce jsme již deklarovali na veřejném slyšení, neboť všichni členové včetně externích spolupracovníků budou přecházet k 1. 1. 2012 do nového, dostatečně dimenzovaného a hlavně finančně zajištěného souboru baletu Národního divadla. K tomuto bodu nutno dodat snahu řešit alarmující situaci důchodového zabezpečení baletních umělců v rámci transformace. Je to opět ukázka špatného úmyslu či zneužití?

Odůvodnění případného prodeje obslužných objektů bude muset ministerstvo provést na úrovni vlády ČR po schválení ministerstvem financí. Není to žádný soukromý realitní prodej ministra kultury či jeho zaměstnanců.

Senát doporučuje zvážit možnost rekonstrukce stávajících budov a dílen na Floře a skladů u Apolináře místo drahé výstavby nového zázemí Národního divadla. Je zajímavé, že tento bod vložili petenti do návrhu usnesení k petici přesto, že se jich netýká. Mediálně jej komentují jako rozkrádání majetku ministrem či nehorázným plýtváním prostředků ministerstva. Jsem překvapen, jak mnoho petenti vědí o vnitřních potřebách Národního divadla, o pravidlech při prodeji státního majetku či systemizaci výroby a skladování.

Ministerstvo snad poprvé komunikuje nejen s vedením obou institucí, ale také s jednotlivými odpovědnými pracovníky, kteří přinášejí nové a nové podněty k systémovým řešením, která jsou implementována do procesu transformace. Pokud nazýváte výstavbu nového areálu Národního divadla drahou, co je tedy řešení rekonstrukcí Flory a Apolináře, které funkčností nesplňují předpoklady a kapacitně dále vydrží pouze několik let.

Já osobně to nazývám vyhozenými prostředky státu. Kdo z vás na pozvání ředitele Národního divadla již navštívil tyto lukrativní objekty a viděl ty úžasné developerské možnosti, například na Floře ve vnitrobloku památkové zóny. Jsou to nesmyslné domněnky petentů, kteří o dané problematice nemají v podstatě žádné informace, ale vtělí nám je pro média, jak stát o transformaci Státní opery a Národního divadla. Samozřejmě že tyto zásadní investice budou a jsou zvažovány

odborníky všech potřebných oborů. Také ta transformace není ze dne na den, je to dlouhodobý projev, zkvalitnění obou státních kulturních institucí.

Osobně беру usnesení, kde Senát žádá o urychlené vypracování koncepce případné transformace a do té doby žádá nepodnikat žádné transformační kroky, mohu opět zopakovat slova o prezentaci dalších informací v září a o nutnosti pokračování v opatřeních na zastavení zrušení Státní opery Praha z důvodů dvou po sobě souvisejících a jdoucích deficitních let hospodaření. Informace členům výboru Senátu o této problematice budeme poskytovat rádi za předpokladu, že nebudou vyžadovány v nereálných časových intervalech, jak tomu bylo v posledních týdnech.

Věřím, že Senát pochopí moje rozhodnutí pokračovat v transformaci jako jediné možné a pro budoucnost prospěšné variantě řešení jak pro Státní operu Praha, tak pro Národní divadlo. Ale ať je usnesení Senátu jakékoliv, беру ho na vědomí. Postupovat však budu jen dle platných zákonů, tak jak mi ukládá slib člena Parlamentu a vlády ČR. Věřím, že před sedmi lety jsem použil správný citát: Žádná moc nesmí platit více jak zákony, tedy ani politická, ani odborářská.

Vážené paní senátorky, páni senátoři, máte možnost nyní dokázat, že Senát Parlamentu ČR není další odborářskou baštou v naší zemi, která vnímá falza a lži a nenaslouchá zákonům. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane ministře. Pro pořádek bych chtěl uvést, že pane ministře, Senát do této chvíle žádné usnesení nepřijal. Vy jste asi desetkrát nebo patnáctkrát uvedl, že Senát – zatím pouze máme návrh usnesení z výboru, to je jedna věc. A druhá věc, prosím, aby invektivy, jaké je složení Senátu, nebyly, protože by to zavánělo diskriminací. Tady může zastupovat občany každý, kdo je občanem České republiky. Děkuji vám.

Ministr kultury ČR Jiří Besser: Omlouvám se, děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: A nyní pokračujeme v rozpravě. Kdo se hlásí do rozpravy? Pan senátor Petr Bratský. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Petr Bratský: Hezký dobrý den, vážené kolegyně, vážení kolegové. Pane předsedo, děkuji za slovo. Já myslím, že je velmi dobře, že se podobné věci, jako co projednáváme v tomto materiálu, projednávají na půdě Senátu a že se i využívá možnosti, které Senát má, například veřejného slyšení nebo semináře odborného k nějaké věci, která hýbe důležitými otázkami, v tomto případě českou kulturou. Je tedy dobře, že ještě předtím, než jsme projednávali a dneska projednáváme tuto materii, že bylo veřejné slyšení a že jsme měli výbor, který se zabýval opakovaně situací jak ve Státní opeře, tak v Národním divadle, protože obě dvě instituce procházejí v poslední době několika problémy, řekněme i ekonomickými. A pozornost nejen odborné veřejnosti a ekonomů, ale určitě i veřejnosti, která využívá scén ke svému vnitřnímu obohacení, byla upírána tímto směrem již několik let.

Je i pochopitelné a jistě správné, že odbory se starají o své zaměstnance a že se jich ve chvíli, kdy mají obavy o to, co se bude dít, zastávají a snaží se hledat nějaký dialog, když ho nenajdou, dejme tomu v jednání se zřizovatelem. Je dokonce i pochopitelné, že bývalý ředitel má své vize a snaží se je prosazovat i v době, kdy už ředitelem není, i když možná méně pochopitelné je, že jde v čele demonstrantů, to jsem prostě já vnitřně pochopit nemohl, byť možná pociťuji, že touha prosadit některé své náměty a myšlenky, která byla vzetím funkce sebrána panu bývalému řediteli, byla dostatečná pro to, aby se snažil aspoň některé z nich ještě uplatnit.

Protože zde mohli vystoupit jenom někteří zástupci, tak jsem si vybral ještě z veřejného slyšení vystoupení dvou řečníků, kteří tam byli, protože si myslím, že ještě předtím, než budeme hlasovat o usnesení navrženém výborem, by bylo dobré, abyste je znali. První vystoupení bylo jednoho z odborníků, které si ministerstvo vzalo do komise, která mu pomáhala s jistou debatou okolo transformace. Byl to pan magistr Aleš Březina, ředitel Institutu Bohuslava Martinů. Samozřejmě v komisi byli i lidé jako dr. Herman, významný teatrolog, nebo pan dr. Srstka, který je právník a má i dlouholetou praxi z vedení v operních domech. V této komisi docházelo k diskuzím. Nebylo to tak, že by komise měla něco připravit a odevzdat panu ministrovi, ale sdělovali mu své názory. Co tedy říkal pan Aleš Březina, který mimochodem se zná výborně i s paní Padmore, o které zde byla řeč, neboť v letech 2000 – 2004, jak sám říká, dělal Řecké pašije v Královské opeře v Londýně a zná se s tou dámou osobně. Mimochodem říkal, že ona nikdy neusilovala o to, aby se stala uměleckou ředitelkou naší Státní opery, na to by neměla čas ani by nebyla zaplatitelná. Vůbec nevím, jak bychom chtěli dát peníze na zaplacení špičkové manažerky, která dosud vedla Královskou operu v Londýně, říká pan magistr Březina.

Já budu ale citovat jinou část jeho vystoupení: Já za sebe osobně jsem to ještě diskutoval zejména s ředitelem palermského divadla Lorenzo Marianim, dále i s ředitelem a dlouholetým intendantem bergenského festivalu dr. Alfredem Bogemanem. Ve Vídni pak s generálním ředitelem Theaterholding Wien, panem dr. Springerem, a pak ještě se současným ředitelem Wiener Staatsoper, panem doktorem Meierem. S panem dr. Meierem hlavně diskutoval, jak se jemu osvědčila práce v modelu jednak Theater Champs Elysée, jednak pařížské opery, kde měl pro nás nesmírně přínosnou zkušenost v tom, že tam pracují dva operní domy, Palais Garnier a Opéra Bastille. Jakým způsobem fungují ansambly v těchto dvou operních domech, což je situace, která nese mnoho shodných rysů s tou současnou pražskou situací. Dále pracoval ve trojsložkovém divadle v Lausanne, v opeře Lausanne, kde řešil právě spolupráci více souborů. Tedy pan magistr nám sdělil na veřejném slyšení, že se snažil jako odborník celou situaci probírat s dalšími odborníky z Evropy a že takových lidí, jako je paní Padmore a další, jakoby na poradě samozřejmě mohl kdokoliv získat více a bylo správné, že i tehdejší vedení se snažilo s paní Padmore a s dalšími odborníky jednat, a že se snažili získat jejich názor na to, jak vůbec můžou vícesložkové operní domy nebo divadla fungovat. Mimochodem celá věc se netýká jen Státní opery, ale i Národního divadla.

Dále pak diskutovala paní ing. Jarmila Fuchsová, ředitelka odboru financování kapitol státního rozpočtu ministerstva financí, tedy abychom nepodsouvali panu ministrovi, který tady předtím zmiňoval, že to je názor ministerstva kultury. Cituji názor ministerstva financí tak, jak ho paní ředitelka řekla: Tak jako všechny příspěvkové organizace ze zákona jsou povinny dosahovat vyrovnaného hospodaření, je to zákonná povinnost. Když máme ztrátu ve Státní opeře za rok 2010 přes 13 milionů, tak do konce letošního roku musí ta ztráta být vyrovnaná. Ovšem Státní opera nemá zákonné možnosti jak se s tím vyrovnat. Nemá totiž rezervní fond žádný. Už v roce 2008 sahala na svůj fond reprodukce majetku, takže si podvázala jakékoli možnosti pořizování majetku. Musí tedy nastoupit jednání se zřizovatelem, čili s ministerstvem kultury. Když ty peníze nesežene, tak v roce 2013 by Státní opera byla zrušena ze zákona. Tolik paní ing. Fuchsová z ministerstva financí.

A na závěr bych ještě možná citoval něco od pana náměstka ministra kultury Radka Zdráhala, který zde vystoupil jak na veřejném slyšení, tak na výboru, který opakovaně nabídl zároveň dialog se zástupci zaměstnanců. Já bych byl velmi rád,

aby k tomu dialogu bylo nastoupeno, případně pokračováno, protože jedině v dialogu může dojít k nějakému vylepšení situace. Pan náměstek řekl, že si zadá ministerstvo proporcionalně personální audit pro obě dvě scény, jak pro Státní operu Praha, tak pro Národní divadlo. Ve druhé fázi, která by měla přijít 2012 až 2013, je celková reorganizace na základě tohoto procesního personálního auditu, struktury nově vzniklých organizací nová organizační struktura včetně personálního řešení, pak bude dorovnání platových podmínek Státní opery Praha a Národního divadla, což pan ministr přislíbil ještě v letošním roce, že bude provedeno. Takže pro vaši informaci, v průměru se jedná asi o 2 000 korun rozdílů, o 2 000 korun jsou v Národním divadle platy vyšší, takže ve Státní opeře by se měly dorovnat. A mimo jiné také důchodové připojištění tanečníků, což do této doby v ČR neexistuje, ale je to obor, kde ti lidé samozřejmě odcházejí velmi brzo do důchodu ze zdravotních důvodů. Takže důchodové připojištění tanečníků já třeba považuji za výrazný krok dopředu pro jejich sociální zabezpečení do budoucna.

Já za sebe musím říci, že po zjištění všech skutečností, jakkoli sympatizuji, a to zdůrazňuji, jakkoli sympatizuji se zástupci zaměstnanců Státní opery Praha, protože jim jde o jejich scénu, samozřejmě, tak jsem se už na výboru zdržel k navrženému usnesení, protože musím vzít v úvahu i ekonomické, personální a další věci a znovu a znovu zdůrazňuji, se nemají konat jenom ve Státní opeře Praha, ale i v Národním divadle. Takže z toho důvodu si myslím, že kroky, které ministerstvo dělá, jsou kroky nutné, vynucené, že kdokoli z nás by byl v situaci, že by řídil jako zodpovědný hospodář toto ministerstvo, tak by něco podobného musel dělat, možná záleží více ještě na tom dialogu a za to bych se přimlouval, aby ministerstvo se zástupci zaměstnanců tento dialog vedlo i nadále. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, pane senátore. A práva podruhé využil pan Havlák, který se přihlásil o slovo. Prosím.

Lubomír Havlák: Děkuji za udělení slova. Nejdříve bych si dovilil upozornit pana předřečníka, že co se týče názoru paní Padmore, máme její velice čerstvý dopis, její obsáhlé vyjádření k její spolupráci, takže všechny informace, které zde podával, by mohly být zavádějící. Takže by se mohl informovat, její zájem skutečně je. Ale já bych se rád dostal k hospodaření. Hovoří se o soběstačnosti, procentech, v tom byla úspěšnost Státní opery jasná. Také můžeme hovořit o efektivitě využití vložených prostředků do scén, tady je doloženo ekonomickými rozborů, že každá koruna vložená ze státních peněz do Státní opery Praha byla využita v podstatě dvakrát efektivněji než v Národním divadle. Ale to nedávám k tíži Národnímu divadlu, protože tady se pořád obchází to, a to je bohužel asi neznalost nadřízených orgánů, že Národní divadlo musí plnit jiné úkoly než Státní opera Praha, jakožto záležitosti světového operního repertoáru a dramaturgických zajímavostí. Národní divadlo má svůj úkol v naší historii, v udržování našeho kulturního hudebního odkazu, tak jak nám to ukládají už z doby obrozenství. Nechci tady mít nějakou přednášku coby bývalý pedagog literatury a zpěvu, ale tady je to zcela ignorováno, a proto byl měl být tolerován vysoký příspěvek na fungování Národního divadla. A pokud bude plnit tyto úkoly, a dobře je plnit, tak by to mělo být nahlíženo trochu jinak. Proto hovořím o této efektivnosti. Ale ještě k paní ing. Fuchsové, domnívám se, že měla špatné informace, protože odborové organizace, jak Unie profesionálních zpěváků, tak orchestrálních hráčů, dostávají pravidelně informaci o hospodaření divadla. Čili mají přístup k situaci, ve které se divadlo vynachází, čili i k účetní závěrce. Já bych si z ní dovilil krátce citovat, tak jak byla tato účetní závěrka předána, má ji i ředitel: Státní opera Praha vykázala za první pololetí kladný hospodářský výsledek ve výši 9 milionů 121

tisíc korun. Hlavním důvodem tohoto zlepšeného hospodářského výsledku je dodržení rozpočtovaných nákladů prakticky ve všech položkách. Na druhé straně se také daří trvale překračovat plánované výnosy zejména u vstupného. Nejedná se o nastavení nízkých tržeb v rozpočtu, ale o skutečné překročení, neboť, a to je důkaz, v některých měsících se jedná o historickou výši tržeb. To je ostatně patrné, můžeme předložit zájemcům tabulku. V druhé polovině roku v měsíci říjnu má uskutečnit Státní opera Praha při provozu, který tady bude, ještě navíc dlouhodobý zájezd do Japonska, který by měl přinést čistý zisk ve výši 5 milionů k těm devíti. Záleží samozřejmě na devizovém kurzu, můžeme se pohybovat třeba okolo několika procent, třeba deset, ale pořád jde o tuto sumu přibližně. Pokud by se tedy i nadále udržel vývoj nákladů a příznivý vývoj tržeb, bude Státní opera Praha vykazovat kladný hospodářský výsledek až do konce roku 2011. Dle stavu k 30. 6. 2011 neměla Státní opera nesplacené závazky pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a veřejného zdravotního pojištění, a rovněž neměla nedoplatky vůči finančním orgánům, vyjma těch, které vyplývaly z vyplacených mezd za červen 2011 a budou splatné v červencových termínech. Tolik tedy k hospodaření. Mohu doložit černé na bílém, že nikdy se neopakoval dvakrát záporný hospodářský výsledek. A pokud nebudou tyto peníze vydělané i za samozřejmě velké snahy celého souboru, který pracuje s velkým uvědoměním, a takovou maximální snahu nepamatuji, a nebudou tedy prošustrovány, tak ten kladný výsledek může dokonce pokrýt i ztrátu z minulého roku. I když kdyby nepokryl, pořád to nedává důvod k likvidování organizace kvůli dvakrát opakovanému zápornému hospodářskému výsledku.

Ještě bych se rád dostal, jestli mohu, pane předsedající... (Předsedající: Ještě máte čas.)

K tomu, že samozřejmě tady byly i výtky, které já jsem bral jako logické od ministerstva, a to byly záležitosti dílen, výroba dekorací, údiv, proč se vše nevyrobí v dílnách Národního divadla, ale já mám opět důkazy, a objevil jsem to regulérní cestou, jak už jsem hovořil, že buďto z kapacitních, ale především z cenových důvodů nebylo možno zadávat pravidelně nějaké práce dílnám Národního divadla, protože když vám tu dekoraci udělá někdo mnohem levněji, tak je to jasné. Totéž co se týká techniky – naráželo se na ředitele Dvořáka, že to je jeho osobní kšeft, že zrušil techniky, stavění dekorací, bourání apod. – tzv. kulisáky. No, proč to musel udělat? Protože byly sníženy mzdové prostředky a musel to řešit vlastní činností, co mu zbývalo, ale udržel provoz. Takže tady byl myslím velice neoprávněně nařčen.

Takže tyto důvody, které byly dávány, ekonomické, jsou velice nepodložené. Považuji to za nedotažené, jak tady jeden z předřečníků řekl, a velice mi chybí jakákoliv reflexe ministerstva kultury k tomu, jaké úkoly vlastně by ty instituce z historických důvodů svého původu, své geneze, i obětí lidských, které tady probíhaly v koncentračních táborech apod., považuji to za velikou necitlivost a odbornou nedostatečnost, ale to není věc ministra, to je věc jeho týmu, protože ministr nemůže zvládat celý resort. Když jsem šéfoval divadlu, také jsem něco nezvládl, ale je to mini proti tomu problému. To je záležitost týmová a není to záležitost tohoto ministra, protože je ve funkci krátce, je to záležitost několik let zpátky, čili to můžeme brát jako velký nedostatek vůbec v práci ministerstva kultury za poslední řadu let. Já vám děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji. A nyní vystoupí pan senátor Jaroslav Kubera.

Senátor Jaroslav Kubera: Vážený pane předsedo, kolegyně a kolegové, já nebudu mluvit o této petici, ale spíše o peticích obecně. Jak jsem zjistil, petici podepsalo 18 000 lidí. Svého času 35 000 lidí podepsalo petici proti utrácení útlků – psů v útulcích. Kdyby si každý z nich vzal psa, tak bychom nepotřebovali útluky. Říkám to proto, že petice jsou taková česká zvláštnost, petice jsou velmi snadné. Petici vám podepíše každý, protože ho to nic nestojí. Kdyby za podpis na petici se účtovalo 1 000 korun na administrativní náklady, tak by už nebylo tolik petentů.

Já budu navrhopvat změnu jednacního řádu, protože ještě dnes mě bolí ruce, jsou tu pamětníci, kdy jsme 6 hodin zasypávali tady Důl Frenštát, měli jsme tady i jiné pikantní sloučení, třeba dělení škol tuším někde v Jablonci. Jednoduše řečeno, tato věc určitě je vážná, ale není hodná toho, aby ji projednával Senát, protože tak vážná zase není. Například dálnice D8 je určitě věc z hlediska celospolečenského skutečně důležitější. Takže já vůbec nerozumím a nevím, co petenti očekávají od toho, že by jim Senát zařídil. Senát může přijmout usnesení, že je zásadně proti tomu, aby se slučovalo či rozdělovalo, mohl by také přijmout usnesení, že nejlepší by bylo obě scény privatizovat, a pak by nebyl problém, když jsou tak dobré, tak ať se užíví samy. Také by mohl přijmout usnesení, což by se asi petentům příliš nelíbilo. Takže proč jsem vystoupil? Právě proto, abychom si uvědomili a aby si to uvědomili petenti, že takovéto petice nemají valného významu. Valného významu by měla petice poloviny České republiky, která by chtěla vystoupit z EU či z NATO, nebo někam vstoupit. Tomu bych rozuměl. Ale toto není jednání k řešení problémů, byť přiznávám, že to není asi jednoduchá věc, ale je to na úrovni vlády. My jsme tady řešili věci, které jsou na úrovni samosprávy nebo krajské samosprávy, a myslím si, že jestli někdo očekává, že tu něco vyřešíme, tak tu akorát ztratíme čas a nespokojení budou všichni, petenti i ministerstvo. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, jenom pro pořádek uvádím, že jak petenti, tak Senát postupuje v souladu se zákonem. Nyní se přihlásil pan senátor Jaromír Jermář. Připraví se pan senátor Jaromír Štětina.

Senátor Jaromír Jermář: Pane předsedo, kolegyně, kolegové, vážení hosté. Samozřejmě slyšíme tu odlišné názory ze dvou stran. Pan senátor Bratský zde citoval některé lidi, kteří vyjádřili svůj názor na veřejném slyšení. Já bych nechtěl, abych tady zase já citoval některé jiné, kteří se vyjádřili právě proti tomu sloučení, ať to byl třeba pan Jiří Srstka, který byl ředitelem Národního divadla v letech 1992 až 2002, ať to byl třeba i pan Jan Petřík, který je místopředsedou umělecké rady orchestru Národního divadla. Ale říkám, ty názory tady asi odlišné budou.

Já bych navrhopval to, protože si myslím, že samozřejmě každý tady řekneme svoji představu, co je nám bližší, co není bližší, pravomoc rozhodnout bude mít samozřejmě ministerstvo, ale i my máme právo tady vyjádřit svůj názor. A proto bych možná ještě zdůraznil, stejně jako nepomím a neupírám právo vyjádřit svůj názor občanům právě i těmi petičními akcemi. My si stěžujeme, že lidé nemají o nic zájem, že nechodí k volbám, a já si myslím, že právě občanská společnost může tuto situaci zlepšit. Dejme prostor lidem, aby svůj názor mohli vyjádřit, neberme jim ho. Často slycháme, jakým právem se oni vyjadřují, od koho mají mandát. Oni nám nechtějí přikazovat, co musíme udělat, oni nám chtějí pouze sdělit svůj názor. A já si myslím, že my politici bychom měli umět tento jejich názor poslouchat, naslouchat jim, ne že vždycky říkám slyšet ten názor. My se pak rozhodneme podle svého svědomí. Při projednávání jsme samozřejmě slyšeli informace, ale bohužel musím říci podle mého, že i při těch jednáních, ať už to bylo třeba i při jednání výboru, a myslím, že někteří kolegové to mohou potvrdit, že vystoupení zástupců ministerstva mně přišlo

takové zvláštní, kdy bylo znevažováno úsilí petentů, ač šlo o vážný dialog, byl znevažován náš zájem o tu věc, prostě byl to názor tlumočený tak, jak byl tlumočen. My máme právo buď se s ním ztotožnit, nebo neztotožnit. Já si myslím, že tady my toto prokážeme při hlasování o návrhu usnesení. Kdo bude mít názor blízký ministerstvu kultury, může odmítnout ten návrh usnesení výboru. Komu zase je bližší návrh usnesení výboru, tak ho samozřejmě podpoří. Takže asi tolik. Já bych možná – jestli pak budu vystupovat – já bych vás požádal, protože moje stanovisko k tomu návrhu usnesení výboru je kladné, takže bych vás požádal o jeho podporu.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore, nyní vystoupí pan senátor Jaromír Štětina. Prosím.

Senátor Jaromír Štětina: Děkuji vám, pane předsedající, za slovo. Já jsem jenom chtěl reagovat na projev pana kolegy senátora Kubery a vašim prostřednictvím, pane předsedající, bych mu rád vzkázal, že to nejhorší, co se může stát zákonodárci, je, když se uzavře do věží ze slonoviny a nenaslouchá tomu, co lidé chtějí a potřebují. Děkuji za pozornost. (Ojedinelé bouchání do lavic.)

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji vám, nyní přistoupí pan senátor Luděk Sefzig.

Senátor Luděk Sefzig: Děkuji za slovo, pane předsedo. Vážené paní senátorky, páni senátoři, milí petenti. Nejsem uzavřen ve věži, ale přiznávám, že je to oblast, ač jsem z uměleckých kruhů – moji rodiče, prarodiče, praprarodiče byli poměrně významnými hudebníky. A velice děkuji i souboru Státní opery Praha za Nabucca, kterého zazpívali na nádvoří, a musím říci, že to na mne zanechalo ohromný dojem. V podstatě jsem si uvědomil, že projednáváme tuto petici. Přesto se necítím dostatečně kompetentní k tomu, abych posoudil správnost navrženého usnesení, a musím říct, že po tom vysvětlení, které zde zaznělo z úst pana ministra, tak já osobně nemohu to usnesení podpořit. Přejde mi prostě naprosto logické, že stát, který je zodpovědný za financování jím zřizovaných organizací, se snaží dělat něco, zejména v době krize, kdy těch prostředků není mnoho, se snaží dělat něco k tomu, aby oba soubory nezanikly – prosím, aby existovaly po té své umělecké touze a dráze, ale aby se chovaly efektivněji.

Myslím, že poslední kapkou, která vedla ministerstvo k tomu, že toto učinilo, bylo to, že v jednom městě konkurují si stejně zřizované organizace jedním představením. Představte si, že byste byli zřizovateli takových dvou organizací, vy byste to nechtěli řešit? Já si myslím, že toto mohlo být tou poslední kapkou, kdy vyvrcholila snaha o to nějakým způsobem tento systém vyřešit.

Já mám ještě jedno postesknutí, které je ryze osobní. Moji rodiče mi často říkali, když přišla řeč na naši Zlatou kapličku, jak moje prababička velice obtížně vychovávající 11 dětí, byla vdovou asi od svých 30 let, měla velmi těžký život, dala poslední zlato, které měla, poslední rodinné zlato – náušnice, snubní prstýnek po svém zesnulém manželovi, dala na opravu Zlaté kapličky. Mně to přišlo trochu, že Státní opera – a já jsem příznivec a je to můj pocit, nemusí být všichni stejného ražení – já mám velmi rád klasický balet a klasickou operu, musím říct, že mě příliš neoslovují moderní zpracování, ale to je moje ryze osobní věc. Přejde mi, že tato Státní opera Praha bojuje za existenci klasického pojetí opery. Já doufám, že tím sloučením, které doufám, že nastane, že se přenesou duch Státní opery Praha do moderního ducha Národního divadla, a že to pojetí Národního divadla bude zase blíže mé touze toho klasického pojetí, protože si myslím, že to je větší problém

Národního divadla. A doufám, že ten duch, to dobré, které je v obou těchto organizacích, že bude spojeno, a to, co tam tak dobré není, a to, co nemusí většině – protože většina to financuje – nemusí většině náležet, že bude poníženo. Samozřejmě umělecké proudy jsou různorodé. Každý má názor na své umění. Ale pokud se týká o podporu, tak je třeba, aby skutečně ta podpora byla spíše většinová. Já nemohu podpořit návrh usnesení, které zde výbor – věřím tomu, že velmi svědomitě – vypracoval, přijde mi tendenční a myslím si po vysvětlení pana ministra – já mu za to vysvětlení děkuji – že se přikláním k tomu, aby ministerstvo činilo, jak uzná za vhodné. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji. Nyní vystoupí pan senátor Jiří Oberfalzer a připraví se pan senátor Tomáš Töpfer.

Senátor Jiří Oberfalzer: Vážený pane předsedo, pane ministře, autoři a signatáři petice, vážené kolegyně a kolegové. Já jsem dlouho zvažoval, jestli mám k tomuto tématu vystupovat, protože ono je velice složité a mnohvrstevné a myslím si, že na ně nelze dát jednoduchou, jednoznačnou odpověď.

Dovolte mi ale pár věcí přece jenom okomentovat.

My se tady dnes zabýváme nějakým stavem věcí, který ovšem má svou historii. Tato historie, jak zde už zaznělo, v případě Státní opery a jejího řízení, případně dozoru z ministerstva kultury, nebyla vždy velice úspěšná a je možná i určitým neštěstím, že tyto úvahy o tom, jak naložit se Státní operou, nemohly přijít dříve než přece jenom určité osoby – a nechci tady být konkrétní – ve vedení Státní opery přivedly tuto instituci do vážných potíží.

Dlouhodobě se úvahy o tom, zda Praha má či nemá mít dvě operní scény, vedly, to není úplně nová myšlenka. Existovala zde koncepce, a já třeba o ní vím od pana ministra Jehličky, a asi nebyla ani v jeho případě zcela nová, že by se ze Státní opery mohla stát metropolitní opera a být tedy jakousi zdravou konkurencí scéně Národního divadla. Myslím si, že i taková koncepce by byla zajímavá a možná přínosná. Pravda ale je, jak vím zase z jiných zdrojů, že jednání s Prahou probíhala léta letoucí a nepodařilo se dosáhnout na tomto tématu shody.

Zazněl tady, myslím od kolegy Sefziga, názor, že není úplně systémově rozumné, aby dvě instituce podobného zaměření zřizované stejnou státní institucí existovaly vedle sebe v jednom městě. Může to tak být, nemusí to tak být.

Já si myslím, že to hlavní, o co tady jde, je – a jsem rád, že v tomto smyslu dosahujeme určitého ujištění – aby Státní opera, její prostory, její umělci, její soubory zůstali v těch funkcích, pro které sloužili dodnes. Pakliže slyšíme, že Státní opera bude nadále v budově Státní opery působit, pakliže slyšíme, že soubory budou zachovány, tak mě to do jisté míry uklidňuje.

Že by to mohlo být jinak, anebo tak, jak nyní navrhuje ministerstvo kultury, to je všechno pravda. A tady si bohužel musíme přiznat, že nemáme absolutně žádné kompetence ministerstvu do toho zasahovat.

Myslím si, že je správné, že o některých závažných věcech mluvíme, a možná, že by tato debata nebyla nutná, kdyby – a to je moje kritická poznámka na adresu ministerstva – komunikace byla trošičku koncepčnější od samého začátku. Já nevím přesně, jak to všechno vzniklo. Fakt je, že tady se uvolnila stavidla některých záměrů, které nebyly úplně hotové a diskuse předběhla vlastně tvorbu reálných koncepcí.

Nebylo možná šťastné, že se koncepce, která vznikla za éry předchůdců pana ministra Bessera, a sice koncepce teatrologa pana Hermana, zveřejnila dřív, než vlastně ministerstvo samo si ujasnilo své záměry. Ministr vlastně od začátku musel

čelit argumentům a kritice, která tak dalece vlastně věcně ani nesměřovala k jeho záměrům a k jeho koncepcím. Stalo se tady mnoho zmatečného.

Měl jsem možnost a rád jsem se sešel se zástupci vedení souborů Státní opery. Považuji za velice užitečné a přínosné setkání s bývalým ředitelem panem Dohnalem, který tady myslím sedí, jestli se nemýlím. A musím říci, že se mně jeho představy a jeho záměry v zásadě líbily, byly mi sympatické. Ale když zvažuji všechny okolnosti, tak nemohu nevidět, že asi bohužel tady ten důležitý čas, kdy se tato koncepce mohla prosadit, byl promarněn, a zejména jeho předchůdci. Čili není to jeho vina, jeho představa se mi líbila, ale současně se mi prostě zdá, že dneska už není naplnitelná.

Další obava, která zazněla, byla obava o nemovitý majetek. Ale ten se týká vlastně Národního divadla. A tady jsem si obstaral určité názory ze strany odborníků a skutečnost je taková, že soudobá koncepce budování výprav, kulis a zkrátka technického vybavení pro jednotlivá představení už je skutečně někde úplně jinde než v minulém a předminulém století. Dneska se buduje scéna v podstatě na míru, v prostorách, které dovolují simulovat reálnou velikost scény, například Národního divadla nebo Tylova divadla či Státní opery, a pro takovou stavbu a pro takové budování musí mít zázemí, dílny, také dostatečně velké prostory a na úrovni doby dostatečně technicky vybavené. Tohle už objekty na Floře a u Apolináře neumožňují, a není ani úplně podle mého názoru rozumné, aby takovéto dílny, takové technické zázemí existovalo nebo existovaly v centru města, z logistických, ale i ekonomických důvodů. Budování nových dílen a výrobního zázemí pro první pražskou scénu, ať už bude nebo nebude zahrnovat i soubor a objekt Státní opery, mimo centrum v nějaké rozumně dostupné vzdálenosti, což se týká okrajových čtvrtí Prahy, je prospěšný záměr. Existuje zde také nějaká fáma, že to bude v Mělníce, tak to mi bylo zcela vyvráceno.

Tato koncepce je prostě v zásadě rozumná. Výprava pro každé představení se přiváží kontejnerem, čili je to otázka dopravy velkých nákladních vozů, tiráků, které přivezou veškeré vybavení pro každé představení. A vy, kdo se občas procházíte na Ovocném trhu, tak to znáte ze zázemí Stavovského divadla, že tam přijede kontejner s kompletní výbavou, ta se tam složí. Pro skladování takovýchto kontejnerů musí být objekty dostatečně přístupné pro dopravu, moderně vybavené pro manipulaci s těmito kontejnery a samozřejmě tedy zcela jinak technicky koncipované, než tomu bylo u historických objektů.

O tom, jak se s objekty, až dojde k výstavbě takového zázemí, naloží, tady pan ministr mluvil, a já myslím, že to bylo velmi srozumitelné. O jejich osudu bude rozhodovat vláda, čili nikoli ministr, nikoli aparát ministerstva, je tedy sledovatelné, jakým způsobem bude tento prodej, případně koncepce nového využití těchto objektů probíhat a jakým způsobem bude rozhodována.

Musím si přiznat, že vzdor určitým sympatiím, které i nadále přetrvávají, k záměrům a představám členů souborů Státní opery, a zejména s ohledem na velmi sympatickou koncepci pana ředitele Dohnala, s určitou lítostí musím konstatovat, že přece jenom u mne převládá dojem, že historický vývoj událostí, nemožnost domluvit se s hlavním městem Prahou a i ekonomické a personálně procesní aspekty v mém případě spíš nakonec převažují pro myšlenku sloučení těch scén a přijetí nové koncepce.

Bavíme se zde vlastně o bodu A a neznáme ještě bod B. To je nevýhoda naší diskuse. Až bude ministerstvo hotovo se svou koncepcí, můžeme se dále na půdě výboru nebo třeba i pléna o ní bavit. Faktum je, že ji nemůžeme určovat. My tady můžeme říci své názory. Já souhlasím s panem senátorem Štětinou, že je potřeba

slyšet názory zúčastněných stran i odborníků, ale i laiků, fandů daného oboru. Ale koncepci musí připravit ministerstvo a ponese za ni také odpovědnost, politickou i jinou. A té my ho nemůžeme zbavit, ani mu novou povinnost zde uložit.

Čili můj závěr je, že se po všech diskusích, po všech úvahách a snahách seznámit se jak s detaily, tak i s obecnými kulturními koncepcemi kloním k té koncepci, kterou ministerstvo představuje. Jsem upřímně napjat a očekávám, jaká bude její konkrétní podoba, tj. proces transformace a jak vlastně přesně bude ve výsledku vypadat fungování spolupráce těchto scén, čili i nové scény Státní opery v rámci Národního divadla.

S ohledem na to musím říci, že návrh usnesení, který je zde předložen pro plénum, nemohu podpořit a zdržím se hlasování. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji. A zatím posledním přihlášeným je pan senátor Tomáš Töpfer, prosím.

Senátor Tomáš Töpfer: Děkuji, vážený pane předsedo. Vážené dámy, vážení pánové, já jsem v trošku pikantní situaci. Nechtěl jsem k této petici vystupovat, protože sám jsem ředitelem divadla, i když malého, ne tak velkého operního domu, a vím, jak je to složité budovat koncepci divadla, vychovávat talenty, jak je to křehká a dlouhodobá věc, a jak z laického pohledu vkusu systémem líbí – nelíbí nemůžeme dost dobře posuzovat výsledky Státní opery ani Národního divadla, protože by to bylo velmi nesvědomitě od nás.

Ale chtěl jsem upozornit na jinou věc, kterou tady v zásadě řešíme, což se pokusím směřovat k panu ministrovi kultury.

Všimněte si, že my tady řešíme existenci dvou operních domů v Praze. Někdo z nás bude mít jistě názor, že by mohl být jeden kvalitní nebo dva kvalitní, že by to mohla být metropolitní opera. Ovšem všechno už tady padlo.

Ale my tu v zásadě, v podstatě skrytě řešíme jinou věc. My tady řešíme monopol státu, monopol státu a státního rozpočtu, který si na kulturní instituce a divadla vybudoval. Za 20 let po pádu komunismu jsme nebyli schopni vybudovat něco jiného, tj. nějaké více zdrojové financování kultury a kulturních institucí.

Když jsem se zmínil o daňových asignacích, to znamená možnosti odpisu části daní ve prospěch zákonem určených věcí, jako je charita, kultura, náboženské spolky, tak pan ministr Kalousek, který za chvíli se dostaví, jako bývalý křesťanský demokrat se málem pokřičoval a nechtěl už o tom slyšet.

Kdybychom takové možnosti měli, tak možná, že tohle to tady vůbec neřešíme, řešíme problém mecenášství, mohl by existovat velký operní dům placený báječnými, dokonce třeba nadnárodními firmami. Ale to všechno je sen.

Já jenom jsem moc chtěl poprosit, abychom neposuzovali takovéto instituce především z ekonomického hlediska. To je velmi krátkozraké, velmi nereseriozní. Dosah a význam takovýchto kulturních institucí se opravdu nedá změřit třinácti miliony korun deficitu.

A rád bych ocitoval Shakespeara, který říkal: Kdo bláznům zaplatí, je moudrý, pojistil si tak dobrou pověst už zaživa. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore. Byl jste poslední, který se přihlásil do rozpravy. A protože se už nikdo nehlásí, rozpravu končím a prosím pana zpravodaje, aby se vyjádřil k rozpravě a zejména nám připomenul, jaký návrh bude předmětem hlasování.

Senátor Jaromír Jermář: Děkuji, pane předsedo. Jenom bych připomněl, že vystoupili dva zástupci petentů, z toho pan Havlák dvakrát, vystoupil pan ministr Besser a pak vystoupilo celkem 7 senátorů. Někteří se vyjádřili odmítavě k návrhu usnesení, proč ho nemohou podpořit, zdůvodnili to. Já jsem tady i řekl, že svoje stanovisko každý vlastně vyjádříme hlasováním.

To znamená, že tu máme jediný návrh, a to je návrh výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice, a tento návrh jsem zde už ocitoval, takže bych poprosil, abychom hlasovali o tom, zda ho přijmeme nebo nepřijmeme.

Předseda Senátu Milan Štěch: Ano, děkuji. Přistoupíme k hlasování. Budeme hlasovat o návrhu, tak jak jej uvedl pan senátor Jaromír Jermář a jak je uvedeno také v tisku č. 120/1. Přítomno je 66 senátorek a senátorů, potřebný počet pro přijetí návrhu je 34.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s návrhem, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatuji, že při **hlasování č. 37** bylo registrováno 66, kvorum pro přijetí 34. Pro návrh se vyslovilo 37 senátorek a senátorů, proti nikdo. Návrh byl schválen.

Děkuji všem zúčastněným na projednávání tohoto bodu a tento bod končím a my se nyní s panem místopředsedou Petrem Pithartem vystřídáme v řízení schůze.

Další část schůze řídil místopředseda Senátu Petr Pithart.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Vážené paní senátorky, páni senátoři, dalším bodem je

19.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (senátní tisk č. 148)

Tento návrh zákona jste obdrželi jako senátní tisk č. 148. Návrh uvede ministr zdravotnictví pan Leoš Heger. Máte slovo, pane ministře.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Dobrý den. Vážený pane místopředsedo, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, dovoluji mi, abych uvedl návrh zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.

Rád bych na začátku řekl několik všeobecných myšlenek.

Jedná se o zákon o veřejném zdravotním pojištění, který patří k jakýmsi kodexovým zákonům ve zdravotnictví, stojí na něm ta část zdravotnického dění, která se týká způsobu úhrad a finančních záležitostí, které se řeší veřejným zdravotním pojištěním.

Zákon výrazně ovlivňuje chování jednotlivých aktérů a možnost systému proplácení potřebné zdravotní výkony a jeho změna patří do koncepce zdravotnictví, kterou ministerstvo má.

V této koncepci je jedním z hlavních bodů zklidnění nervozní situace, která panuje ve zdravotnictví po velmi dlouhou dobu. Patří sem snaha nastolit spravedlivé rozdělování zdrojů, do čehož samozřejmě patří i boj proti korupci, ze které je

zdravotnictví velmi často obviňováno. Patří sem posílení jistot pro pacienta, který je středobodem zdravotnického systému, ale na druhé straně i zdravotníků, jejichž věčná nespokojenost systém velmi negativně ovlivňuje, a musím konstatovat, že tato nespokojenost je mnohdy velmi namístě.

Je potřeba zároveň posílit i roli zdravotních pojišťoven, a to jak na stránce jejich zodpovědnosti vůči systému, tak na stránce možnosti, jakou mají ovlivňovat systém ku prospěchu pacienta i zdravotníků.

V tento moment bych řekl, že ve světě existují dva typy systémů, když to hodně zjednodušíme – systém, který je založen na platbě státu, popřípadě jedné zdravotní pojišťovnické agentury a na druhé straně systémy, které jsou založeny na pluralitě systémů. Často se vedou ideologické souboje o to, který z těchto systémů je lepší. A já se netajím s tím, a to říkám dlouhodobě, že nelze jednoznačně říci, který systém je lepší. A ty systémy ve světě existují v obou podobách, někde dobře, někde špatně a nedá se jednoznačně říci, že by jeden převažoval jednoznačně nad druhým systémem.

Já to říkám proto, že v diskusi, která zde jistě zazní a již nad našimi návrhy zazněla, bude hodně ideologie, ale je potřeba si uvědomit také to, že ty systémy, ať jsou postaveny jakkoliv, tak vyžadují nejenom diskusi nad tím základem, ale vyžadují diskusi nad tím, jak jsou doladěny podle své historie, podle základní konfigurace systému a jak toto ladění je průběžné, protože medicína se vyvíjí, společnost se vyvíjí a toto ladění je potřeba dlouhodobě udržovat, což je jedním z problémů našeho systému.

Říkám to úmyslně proto, že tato vláda převzala systém pluralitní a nevezala si za cíl ho změnit na systém jakýsi unitární, přestože tyto snahy zde občas zaznívají ze strany opozice, ale vláda si vzala za cíl tento systém doladit do podoby, kdy by opravdu fungoval jako systém pluralitní. Není totiž tajemstvím, že hlavní revoluce, která ve zdravotnictví proběhla zhruba před 20 nebo 19 lety, kdy byl u nás pluralitní systém zdravotních pojišťoven založen, proběhla dávno a od té doby se příliš s tímto systémem mnoho nestalo.

Jaké jsou tedy konkrétní kroky v koncepci ministerstva zdravotnictví? Ministerstvo připravilo zákon o zdravotní péči, který už proběhl prvním čtením v Poslanecké sněmovně v Parlamentu ČR. Tento zákon by měl právně doladit právní jistoty pacientů a zdravotníků a definuje poněkud odlišně lege artis, neboli definici správného postupu zdravotníků.

Ta druhá část snah ministerstva se týká zde předkládaného změnového zákona na bázi zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. A bude ještě následovat návrh zákona, který je ve stadiu přípravy, věcného záměru o zdravotních pojišťovnách.

Základní body, se kterými my jsme vstupovali k té novele, která více méně zahajuje éru změn zdravotnictví, a tato éra bude trvat dlouho, protože změny, na rozdíl od některých názorů, my si myslíme, že nelze provést nějakou jednoznačnou náhlou revolucí, ale musí se odehrávat postupně.

Základní věci, které novela přináší, jenom na úvod, abych udělal jakýsi abstrakt, je definice standardu a nadstandardu, přináší celou řadu změn v oblasti lékové politiky. Ta u nás před několika lety prošla výraznou změnou, která měla za cíl celý systém lékové politiky zprůhlednit na základě Evropské unie a rozhodnutí Nejvyššího soudu. A tak se ukázalo, že je v tom celá řada administrativních problémů a léková politika začíná být touto novelou vyměněna.

Učinili jsme některé kroky k umožnění slučování zdravotních pojišťoven a otevřeli jsme znovu otázku regulačních poplatků a přišli s návrhem zvýšení poplatku

za jeden ošetřovací den. Postupně se přidala k tomu řada dalších změn, o kterých ještě budu mluvit.

A jenom bych obecnou část zakončil konstatováním, že návrh je předkládán v souladu s programovým prohlášením vlády a klade si za cíl vytvořit zlepšení legálního prostoru pro poskytování zdravotní péče. Do tohoto prostoru patří i možnost připlatit si za zákonem stanovených pravidel za poskytování zdravotní péče. V předloženém návrhu se to popisuje především ve změnách § 13, který v souladu s Listinou základních práv a svobod pojištěnci jeho nárok na zdravotní péči hrazeno z veřejného zdravotního pojištění a současně mu umožňuje vybrat si tzv. ekonomicky náročnější variantu zdravotní péče, kterou nebude hradit celou, ale zaplatí pouze rozdíl mezi variantou základní, která je hrazena ze zdravotního pojištění, a variantou ekonomicky náročnější.

Já bych velmi rád zdůraznil to, že se nejedná o snižování základního standardu, naopak novela přináší lepší definici toho, co je základem, který musí dostat každý pacient. A nadstandard umožňuje jakési rozšíření v případě, kdy existuje dvojice výkonů, které mají prakticky stejný medicínský účinek, ale ten jeden je prostě dražší, svým způsobem je to jakýsi luxus. Tímto manévrem je snaha vyloučit z plných úhrad zdravotního pojištění pacienty, kteří ten luxus tak úplně nepotřebují a nechat je připlatit s tím, že toto připlácení by mělo být přínosem celého fondu zdravotního pojištění a mělo by vlastně sloužit k tomu, aby se tento fond mohl dále rozvíjet ještě nad rámec toho, co platí běžné zdravotní pojištění a popřípadě stát za své státní pojištěnce.

Ustanovení o možném nadstandardu a jeho úhradách bylo v Poslanecké sněmovně široce diskutováno a v důsledku této diskuse byl návrh zákona pozměňovacími návrhy ještě upřesněn. Mám za to, že návrh zákona, který schválila Poslanecká sněmovna, není v části, upravující možnost připlatit si na ekonomicky náročnější variantu zdravotní péče, v konfliktu s listinou základních práv a svobod, neboť pojištěnci zaručuje právo na zdravotní péči, která odpovídá jeho zdravotnímu stavu a účelu, kterého má být jejím poskytnutím dosaženo, která je v souladu se současnými dostupnými poznatky lékařské vědy, a u které existují důkazy o její účinnosti, vzhledem k účelu jejího poskytnutí.

Protože tato část zákona bude nepochybně diskutována i při dnešním projednávání tohoto návrhu, rád bych již v rámci úvodního slova předeslal, že nesouhlasím s názorem, který často zaznívá, a to, že zavedení legální možnosti připlatit si na ekonomicky náročnější variantu péče, bude pro pojištěnce znamenat zúžení rozsahu hrazené péče a rozdělení zdravotnictví na zdravotnictví pro chudé a zdravotnictví pro bohaté. V tomto směru zastávám názor zcela opačný, neboť mám za to, že navržená úprava je pro pojištěnce pozitivní, a to nejenom proto, že mu umožňuje výběr, ale především proto, že bude mít možnost nalézt v právních předpisech, které zdravotní výkony lze jako ekonomicky náročnější variantu vůbec nabízet, a jak se stanoví částka, kterou si za takovou variantu doplatí. Doposud tento prostor v právních předpisech vymezen není, avšak poskytování zdravotní péče za přímou úhradu pojištěncem je v řadě případů již nyní bez jakýchkoli pravidel nabízeno a pojištěnec nemá možnost si tyto nabídky nikde ověřit.

Druhou významnou oblastí, jak už jsem řekl, kterou obsahuje vládní návrh novely zákona, je oblast lékové politiky. Smyslem úprav, navrhovaných v této oblasti, je zavedení některých opatření, která povedou k optimalizaci výdajů ze systému veřejného zdravotního pojištění, a to především tím, že se zrychlí vstup generik do systému zdravotního pojištění, a naopak se zpřísní podmínky pro vstup drahých inovativních léčiv do tohoto systému, které sem vstupují někdy až příliš rychle ještě

ve fázi, kdy nejsou jejich účinky plně prokázány. Vyřadí se z úhrad podpůrné a doplňkové léky a zrychlí se provádění revizí, maximálních cen a úhrad tak, aby úspory vznikaly dříve, než doposud.

I oblast lékové politiky doznala při projednávání v Poslanecké sněmovně řady změn. Došlo např. k vyřazení léčiv s konečnou cenou do 50,- korun z úhrad zdravotního pojištění, zrušení regulačního poplatku za položku na recept a zavedení regulačního poplatku za celý recept, a to ve stejné výši 30,- korun.

Byla provedena úprava cenových soutěží formou elektronických aukcí, které zvýšením atraktivity pro výrobce a zavedením dostatečných ochranných opatření především ve formě sankcí, mohou přinést výraznou úsporu systému zdravotního pojištění, kterou bude v budoucnu možno počítat až v miliardách.

Všechny tyto změny v lékové politice včetně upřesnění způsobu úhrad zdravotnických prostředků, tak jak jsou spočteny ve variantě velmi přísného posuzování, by měly vést k úsporám systému ve výši asi 1,5 miliardy ročně.

Vedle návrhu na úpravu legální spoluúčasti pacienta na ekonomicky náročnější variantu zdravotní péče a návrhu změn v lékové politice pak vládní návrh obsahuje ještě další změny, které rovněž nejsou nevýznamné, jako je např. úprava v oblasti slučování zdravotních pojišťoven, protože podle vládního programového prohlášení se počítá se sloučením pojišťovny ministerstva vnitra s vojenskou zdravotní pojišťovnou.

Dále, jak už jsem zmiňoval, se počítá se zvýšením regulačního poplatku při hospitalizace, prodloužení lhůty pro vybírání a vymáhání pojistného, pokut a penále, a nezanedbatelné nejsou ani sankce, které by se mohly uvalit na zdravotní pojišťovny v případě, že nebudou naplňovat ustanovení zákona 48.

Další detaily budou nepochybně předmětem diskuse a objasním je případně v rámci této diskuse.

Předložený návrh zákona byl projednáván senátním výborem pro zdravotnictví a sociální politiku a ústavně-právním výborem, které shodně doporučily návrh zamítnout. Přes jejich negativní stanovisko mi však dovoluji vyjádřit přesvědčení, že navrhovaný zákon zavádí velmi potřebná opatření v systému veřejného zdravotního pojištění, vedoucí k řadě úspor, a proto vás žádám o podporu tohoto návrhu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane ministře v roli navrhovatele, a prosím vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Návrh zákona projednal ústavně-právní výbor a přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 148/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Miroslav Nenutil. Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro zdravotnictví a sociální politiku. Usnesení tohoto výboru vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 148/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Jan Žaloudík, a toho nyní prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Jan Žaloudík: Vážený pane předsedající, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, kolegové, vážený pane ministře, VZSP se zabýval touto komplexní problematikou tak, že oproti obvyklé praxi jako zpravodajové v nedílné jednotě působili tři kolegové, a to kolegyně Dernerová, kolega Sušil a já, už proto, abychom nezanedbali žádný aspekt a neměli třeba jenom jedno vidění. Protože diskuse bude zřejmě velká a nepochybně se projednáváním této novely spouští i jakási etapa v českém zdravotnictví, dovolil bych si jednu smírnou větu, a nerad bych, aby byla poslední, že zcela souhlasím s panem ministrem, že kdybychom zdravotnictví stále a pravidelně kultivovali, nepotřebujeme náhlé a dramatické

reformy. Myslím si, že na tom se možná v tomto sále shodneme všichni, ale je to ovšem kdyby...

Ačkoliv tato novela běží stále pod heslem novely zákona 48, tak pro přesnost musím říci, že má novelizovat nejen zákon 48/1997, ale také zákon 592/1992 o pojistném na zdravotní pojištění, také zákon 551/1991, o Všeobecné zdravotní pojišťovně, dále zákon 280/1992, o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách. S tím souvisí jistá novelizace v zákoně 15/1993, o Armádě ČR, a je to také novelizací určitých částí zákona 258/2000, o ochraně veřejného zdraví v oblasti, která se týká zejména očkování.

Potom tato novela obsahuje četné přílohy tabulky.

Já svůj osobní názor později sdělím v obecné rozpravě, nicméně možná že i tady se shodneme, že je vždycky otázka, co má patřit do zákona a co by mohlo patřit spíše do různých prováděcích předpisů a vyhlášek, protože v tomto ctihodném zákoně také komentujeme třeba to, že náplast na kuří oka se má hradit, o čemž bych nepochyboval, ať už jinak zastávám jakékoli stanovisko.

Takže v této velké heterogenní skupině návrhů jsme se snažili zorientovat. Důležitá byla také část, kterou možná bude komentovat kolega Sušil, to jsou poznámky k legislativnímu procesu, že to, co před sebou máme, už je komplexní pozměňovací návrh asi 47 návrhů, který potom ve 2. čtení předkládal pan ministr Heger jako poslanec. A samozřejmě jsou i námitky k tomu, že řada věcí nemohla projít standardním procesem, tím spíše, že jak budu komentovat dále, mohly se tam objevit i některé drobné darebnosti, nebo to, co veřejnost by mohla jako darebné návrhy vnímat.

Budu se nyní věnovat první části. Tam jsme se zabývali ve výboru systémem stanovování cen a úhrad, což je velká část návrhu, je to velice důležitá, spíše expertní problematika. V této zemi je nemnoho lidí, kteří rozumí systémům vypočítávání úhrad cen léků, a je jisté, že i z té novelizace je to potřeba. Jsou tam také jistá upozornění na nejasná zmocňovací ustanovení, a potom procesně technické nedostatky, které odhalila až praxe, tady revize léků apod.

To jsou věci, které samy o sobě, kdyby tam měly zaznít, budou dostatečnou náplní a budeme se jim věnovat velmi odpovědně už proto, že se budeme snažit nalézt konsensus.

Potom se v novele zákona nově definují i na základě implementačních tlaků prostředky pro moderní terapii, používání tkání a buněk, opět expertní problematika, s kterou bychom se měli posunout dopředu, a objevuje se tam také nový termín vysoce inovativní léčivé přípravky. To už je diskutabilnější. Nevíme, zda tato kategorie je inovativní, jestliže využívá nový princip nebo využívá novou technologii, nebo využívá jen novou, zpravidla vyšší cenu. Zdá se v podtextu, že tady nám vadí to, co je vysoce inovativní a někdy až neúměrně nákladné. Ve skutečnosti si dovedeme představit inovace, které proces zlevňují, a tam bychom jim asi bránit zase neměli. I když ve zdravotnictví to nebývá pravidlem.

Některá vyřčená slova tady v tomto návrhu mají obsah totiž méně jasný i v té interpretaci. Když se někdo bude odvolávat na vysoce inovativní přípravek, tak abychom věděli.

Zvýšení regulačního poplatku, jak je to formulováno, znamená poplatek za hospitalizaci. Nerad bych, aby to dnes uvázlo na poplatcích, protože poslední 4 roky jsme se skoro nebavili o ničem jiném, ale možná v rámci serióznosti, proč mu říkáme regulační? Je to příplatek za hospitalizaci, byl 60,-, má být 100,-. Jistě se nedotkne toho, kdo na golfovém hřišti dostal ránu míčkem do hlavy, a potom tři dny musí být ve špitále. Jistě se dotkne těch důchodců, kteří měli třeba mrtvici, už mimo golfové

hřiště, a budou tam celý měsíc, dva měsíce, tři měsíce, čtyři měsíce. Ale říkám, že je to oblast, kde já osobně sám se nechci vůbec profilovat, už proto, že nás to stálo 4 roky života a myslím si, že by si veřejnost měla rozhodnout, jak se k tomu chce stavět. Samozřejmě jde o velké peníze, ale ne tak velké, jako je ve zdravotnictví zvykem. Ale proč tomu říkat regulační. V praxi jsem většinou nezažil, že by lidé chtěli ve špitále zůstat. Spíše z něj chtěli utíkat. Takže ta regulace tam probíhala už tím, když někomu dáte možnost, že může jít dnes nebo zítra domů.

Potom je v návrhu věc, která určitě bude předmětem diskuse, a nad tou jsme se samozřejmě shodovali ve výboru, to je to, čemu se říká standard, nadstandard, a já, protože už se ty pojmy začínají zase trochu vyprazdňovat, tak jsem si to dovilil spíše pojmenovat nově zaváděný princip dysekvity a ekonomicky stratifikované zdravotní péče. Euro požadavek je ekvita, tady je jakási dysekvita, ač víme, že rovnost nebude nikdy, už proto, že jsme různě konstituovaní. Já bych tady nebyl pro rovnostářství, ale pro jednotná pravidla.

Hovoří se tam o zajímavé věci, také o rozšíření zdravotní péče zmírňující utrpení. Je jistě účelné rozšířit zdravotní péči, poskytnutou s cílem, zmírnit utrpení. Utrpení při porodu je jistě značné a dá se tedy svým způsobem zmírňovat i utrpení při porodu tak, že se provádí bezbolestně. Ne vždycky je to medicínsky zdůvodněné. Jiné utrpení je ovšem u člověka, který umírá s pokročilým nádorem.

Ty věci naznačuji jenom proto, že je někdy dobře, když se je nesnažíme moc přesně pojmenovat, protože život je natolik barvitý, že potom tím buď umožníme pole pro zneužívání, anebo tím tlačíme některou skupinu do kouta, což primárně určitě nechceme.

Potom je tam oblast kontrolní činnosti, prodloužení lhůt pro úhradové vyhlášky a pokuty, to jsou věci více méně správní, kde určitě můžeme chápat důvody, proč se mají napravovat tak, aby stejně jako při dalším bodě o pojistném, se zajistil správný výběr, řádný výběr a včasný výběr prostředků pro zdravotní pojištění.

Následuje zákon o všeobecné zdravotní pojišťovně, který je inovován terminologicky, hovoří se místo regionálních poboček o klientských pracovištích, prosím, v té fázi, kdy jsme pojištěni, jsme klienti, někdy jsme pacienti, dobře, to jsou věci terminologické a nepříliš vážné.

Co tam může pokládat část veřejnosti, a já k ní patřím, za darebné, je podsunutí určité fixace pozice dlouhodobých členů správních rad a dozorcích rad. Dosud to bylo dvě funkční období, teď to má být na věčné časy. Zaznamenal jsem argumentaci v tisku jednoho z poslanců, který říkal, že čím déle je člověk ve funkci, tím je vlastně zkušenější a pro společnost prospěšnější. Jistě je to tak. Zkušenost císaře Františka Josefa, myslím, 68 let ve funkci, velká zkušenost, nechci tady otevírat otázku Fidela Castra a jeho zkušenost za 50 let ve funkci. Prostě myslím si, že to část veřejnosti může vnímat jako darebnou vsuvku do věcí velmi vážných. Úhrady léků, vypočítávání ceny léků a do toho, jak dlouho ještě budu ve správní radě. Není to hezké.

Pak jsou tam věci, které souvisejí s další částí, což jsou zaměstnanecké oborové pojišťovny a další, a zejména ty se brání, ale je to i z části o veřejné pojišťovně, veřejné zdravotní pojišťovně, že přechodné ustanovení bude takové, že to, co nějakým způsobem zůstává na účtu k datu roku 2010, bude z 1/3 převáděno do zvláštního fondu. Zástupci menších pojišťoven, těch oborových, to vnímají jako jakousi formu konfiskace, já bych tento návrh byl schopen absorbovat, ale očekával bych ho spíše z levé strany spektra. Možná je to úsilí o vyrovnání kmenů, které nejsou jednotné, a víme, že se snažíme nějakým způsobem sjednocovat podmínky, vyrovnávat pravidla. Jenom chci říci, že toto je velkou starostí zejména těch menších

pojišťoven, které říkají, a mají na to právní rozklady, že to je v rozporu s právními ustanoveními jinými. To je tedy otázka přerozdělování do zajišťovacího fondu. Jenom říkám, které všechny rozpory návrh budí, aniž bych v nich zrovna chtěl vidět názory zleva nebo zprava.

Pak s tím souvisí trošku zákon o Armádě ČR, jsou zase právní stanoviska, že tam vůbec být nemusela, protože jiné vysvětlení umožňuje, aby ta věc byla realizována s pojišťovnou vojenskou i bez této úpravy.

Zpravodajská zpráva má 9 stran. Já jsem ji jenom stručně komentoval, abyste viděli ten rozsah, a z toho pak malinko vyplyne i to, co už teď přečtu jenom na závěr jako jeden odstavec, protože i souhrnné stanovisko má tři strany, a tam je hlavní dojem z toho, a i to, proč jsme k tomu byli velmi rezervovaní.

Navrhovaná novela je pro svou heterogenitu témat a jistou zmatečnost nově zaváděných opatření jako celek jen málo přijatelná, ač některé její dílčí části by si v tématice lépe strukturované podobě podporu zasloužily. Skutečně přínosný a přijatelný návrh vyžaduje daleko transparentnější model schvalování obsahu jednotlivých novelizovaných zákonů podle samostatných tématických okruhů. Tedy například léková politika, pravidla pro regulační a jiné poplatky, definice rozsahu péče, hrazené z veřejného pojištění. Podmínky pro fúze a fungování zdravotních pojišťoven apod. Pak by bylo možná lépe diferencovat nutné kroky korektivní a technické od nových principů měnících chod zdravotnictví a ústavní jistoty občanů České republiky. Tzv. reformní balíky, míchající nesouvisející témata, se ani v minulosti evidentně neosvědčily, podlamují důvěru veřejnosti v legislativu a ve svých důsledcích potřebné změny jen komplikují a oddalují.

A z výše uvedených důvodů navrhuje zamítnutí předkládaného zákona jako neúměrně hybridního a účelového pokusu, vnášet do zdravotnické legislativy více nezajištěných rizik, než náprav, a to včetně kolizí s dosavadními pravidly na hranici ústavnosti.

Říkám, to jednání ve výboru bylo delší, pan ministr řadu věcí komentoval, zdůvodňoval, vysvětloval, také ředitel Státního ústavu pro kontrolu léčiv se vyjádřil.

Usnesení, které bylo v této věci přijato, zní potom z VZSP: Po odůvodnění ministra zdravotnictví Doc. Hegera, zpravodajské zprávě senátorky Aleny Dernerové a senátorů Jana Žaloudíka a Radka Sušila, po rozpravě výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR zamítnout návrh zákona a určuje mě zpravodajem po jednání o návrhu zákona.

Já v této fázi děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Já vám také děkuji, pane zpravodaji. Prosím, posaďte se ke stolku zpravodajů. A ptám se, zda si přeje vystoupit zpravodaj ÚPV kolega Nenutil. Přeje si vystoupit a má slovo. Prosím.

Senátor Miroslav Nenutil: Děkuji za slovo, pane místopředsedo, milé kolegyně, vážení kolegové, vážený pane ministře, oprostím se od obsahového hlediska návrhu zákona. Z pozice zpravodaje ústavně-právního výboru se zaměřím čistě na formální stránku zákona.

Už z úst pana ministra zde zaznělo, že Ústavně-právní výbor doporučuje tento návrh zákona zamítnout, a to bylo rozhodnutí na základě většinového hlasování. A hlavně z těchto důvodů.

Ústavní koncepce ochrany zdraví u nás je zakotvena do čl. 6 a v čl. 31 Listiny základních práv a svobod. Tato koncepce předpokládá poskytování zdravotní péče z veřejného zdravotního pojištění na základě rovného postavení všech pojištěnců. Navrhovaná úprava však zavádí do právního řádu nové instituty, jednak institut

hrazené zdravotní péče ze zdravotního pojištění, která je poskytována v základní variantě, tzv. standard, a institut zdravotní péče, poskytovaný v ekonomicky náročné variantě, tzv. nadstandard. Které úkony budou hrazeny do jedné nebo druhé varianty, má být stanoveno právním předpisem.

Protože ale právo na bezplatnou zdravotní péči a na zdravotní pomůcky mají občané na základě veřejného zdravotního pojištění za podmínek, jež stanoví zákon, ústavně-právní výbor má pochybnosti o ústavnosti předkládané koncepce této právní úpravy, protože tyto podmínky má stanovit pouze právním předpisem.

Další důvod, který zazněl na jednání ústavně-právního výboru, je pak i znění v přechodných ustanoveních. Domníváme se, že cílem přechodných ustanovení je především odstranit nebo alespoň zmírnit negativní důsledky, které by mohly při střetu dosavadní a nové právní úpravy vzniknout. Není podle nás obvyklé, aby v přechodných ustanoveních byly ukládány povinnosti, což tedy v návrhu zákona, přechodných ustanoveních v odst. 2 a 3 se tak děje.

Dále bych jenom stručně řekl, že v tomto zákonu je celá řada pozitivních návrhů. Bohužel ale tento návrh zákona se dotýká úpravy 6 dalších zákonů, přičemž se domnívám, že téměř každá z těchto úprav by si zasloužila vlastní zákon.

Seznámím vás tedy s usnesením ÚPV, kdy po úvodním slově Doc. MUDr. Leoše Hegera, ministra zdravotnictví, který vystoupil jako zástupce navrhovatele, po mé zpravodajské zprávě výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR projednávaný návrh zákona zamítnout, určuje mne zpravodajem výboru a pověřuje předsedu výboru Miroslava Antla, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane kolego, pane zpravodaji, a jsem povinen v této chvíli podle §107 Jednacího řádu zeptat se vás, zda někdo navrhuje, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat. Nikdo takový tu není.

Otevírám obecnou rozpravu. Mám tady tentokrát 4 písemné přihlášky, ty mají vždycky přednost takřka absolutní, a podle toho, jak došly k předsednickému stolku, budu udělovat slovo kolegům Lebedovi, Janečkovi, Drymlovi a Žaloudíkovi. Prosím pana senátora Pavla Lebedu, aby se ujal slova.

Senátor Pavel Lebeda: Děkuji za slovo, pane místopředsedo, vážené kolegyně, kolegové, pane ministře. Tak k nám do Senátu začaly, milé kolegyně a kolegové, dorážet těžké zákonodárné kalibry, dokumentující reformní vzepětí naší koaliční vlády. Já se stručně zmíním vůbec o způsobu, jakým byla tato norma doručena, jakým způsobem byla konzultována.

S lékařskou veřejností se v podstatě ministerstvo nebavilo. Opozice se neměla vůbec možnost seznámit s materiálem, a když to reklamovala, tak jí bylo poukázáno na to, že si to mohla najít na internetu. Což mi přijde jako výsměch zákonodárcům. Čtěte si na internetu, tam to je. To je úžasné.

Ovšem aby to nebylo tak snadné, tak ještě než se mohlo začít něco diskutovat, tak už dorazily z téhož tábora pozměňující návrhy velmi za drobné. A konec konců na nedostatek diskuse stížnost se odbyla tím, že je to konec konců možno diskutovat po předložení do sněmovny. Tak jaké pak stížnosti.

Navíc ještě bylo vždy hned požádáno o zkrácení doby k projednávání. Normy, které nám dnes předložil pan ministr, označit je jako reformní nebo aspoň součást reformy, je opravdu eufemismus. Koncepčně jsou tady tři okruhy spolu na první pohled nesouvisející. Na první pohled říkám, protože se jejich společný jmenovatel přece jenom najde, a to jsou peníze. Je tady zvýšené DPH, stoupají náklady na

vstupy do zdravotnictví, na dražší přístroje, na dražší léky. A teď ty peníze začínají chybět, a kde se vezmou.

Nabízí se možnost zvýšení neúměrně nízkých plateb za státní pojištění. Ale na tom je plomba. Jestli nevíte, co je to plomba, tak plomba je, jestliže politik významné politické strany je obviněn z korupce a začne to vyšetřovat policie, dostaví se příslušný prokurátor, dá na to plombu, pryč od toho, nechat to plavat. Takže na nízké platby za státní pojištění, na tom je plomba. Zrušit zastropování nejvyšších příjmových kategorií, na tom je plomba. Osoby samostatně výdělečně činné, které odvádějí podstatně nižší odvody než zaměstnanci, na tom je plomba také. A kde tedy ty peníze vzít? No, zaplatí to nemocní.

V Poslanecké sněmovně se také rozvinula debata na tom, z jaké autorské dílny vlastně ten návrh na ty změny jsou, kdo je autorem a jestli tu není nějaké plagiátorství. Já bych si dovolil to rozseknout. Ta reforma, ty změny vznikaly už řadu let na ministerstvu zdravotnictví, a je možno tuto dobu označit jako éru bakaláře Šnajdra. Pravda, na tom ministerském křesle seděli různí ministři, ale je to éra bakaláře Šnajdra a osoba ministra v tuto chvíli nebyla rozhodující.

Já teď zmíním ty tři okruhy změn, které nám tu byly předloženy. Dvě z nich stručně, jednu poněkud obširněji. Jsou tady poplatky, jak už naznačil můj pan předřečník, byly označeny jako regulační poplatky, posléze se zjistilo, že vůbec nic neregulují a také nezregulovaly, a tak jako dokonce naše nejmenovaná kolegyně řekla, že by to vlastně mohly být poplatky motivační, ale protože se zjistilo, že akorát motivují pojištěnce k expresivním výrazům, tak nakonec zůstalo pojmenování "poplatky regulační". Co přinesly? Nepřinesly nic.

Jestliže si všimnu toho poplatku 30 Kč za recept, já si vzpomínám, když u Ústavního soudu seděl pan Julínek a ty jeho hlasivky, já si teď nemohu vzpomenout, jak se jmenoval ten mluvčí, tak dostali legitimní otázku, za co to je. A na to nebylo odpovězeno. Je samozřejmě pravdou, že ve Velké Británii, když vezmete recept a jdete do lékárny, tak zaplatíte několik liber, tuším, sedm, ale pak žádné doplátky za léky, tu vyšší, tu nižší, se neplatí.

Je tu další, tzv. regulační poplatek, a to je to zvýšení ze 60 na 100 Kč. Mám-li být upřímný, těch 60 Kč nepokryje náklady na hospitalizaci, na tu stravu, energii, teplo, světlo, vodu, lůžkoviny. Nepokryje. Nepokryje to ani ta stovka. Ale potom se musíme zeptat, jestli opravdu chceme těm našim pacientům napálit tržní cenu a tím jim trochu bránit v konzumaci zdravotní péče. To by bylo hodně smutné, protože si dokážu představit dlouhodobě nemocného člověka onkologicky nebo s mozkovou cévní příhodou po dlouhé hospitalizaci ho mnohatisícový účet za hospitalizaci hodně zaskočí, abych byl upřímný.

Dalším okruhem je léková politika a cenotvorba léků. V tom je nepořádek, dere se mi na jazyk takové vojenské slovo "chaos", kdy to jsou věci jinde nevidaný. Kdy za stejný lék ve stejné koncentraci a stejné balení, a ceny jsou různé. Je to tím, že Státní ústav pro kontrolu léčiv neplní svou funkci. A mě překvapuje, že to pana ministra nechává poměrně chladným, tato záležitost. Dokonce si kladu takovou otázku, nedokážu si odpovědět, stará právníká otázka, komu to prospěje? Ten zmatek. Neplave v těch kalných vodách někdo jako ryba? Já nevím. Je pravdou, že tato změna může uvést zrychleně na trh generika, což by byla vítaná věc. Bohužel se obávám, že může zabránit uvedení na trh účinných léků a zabráni tomu třeba jejich cena.

Otázka, kterou se budu zabývat trochu šířeji, je otázka tzv. standardu a nadstandardu tedy toho, co bude plně hrazeno ze zdravotního pojištění a na co bude nutné si připlácet. Tato záležitost je běžná ve státech, jejichž zdravotnictví je nám

vzorem nebo ke kterému vzhlížíme. Ale v těch státech je naprosto jasně definováno, jakým způsobem se tvoří ten seznam těch standardních výkonů, kdo to dělá, jaká jsou na to kritéria. A tato norma vzniká léta, strašně dlouho. A my tady o tom nevíme nic. Kdo to bude dělat, jaká jsou na to kritéria, budou to úředníci, pojišťovny, odborníci, lékařské organizace, lékařská komora, tu nemáme rádi, že ano, tak kdo to určí? Bude to nějaká podzákonná norma, budou to zákonné standardy? To se doposud neví. Takže vlastně pan ministr po nás chce, abychom podepsali bílý šek, ano, chceme standardy, nadstandardy. Ale jak, to přeci musíme vědět.

Jen pro ilustraci uvedu jednu věc, představte si to jen chvíli, protože by se vám mohlo udělat nevolno. Představte si, že ty standardy bude určovat ministerstvo financí se svým týmem. A vezměme si onemocnění, třeba hypertenzi, vysoký krevní tlak. Tak standard plně hrazený z pojišťovny bude přikládání pijavic a pouštění žilou. Vykuřování by se tam možná už nevešlo. Teď jsem to samozřejmě přehnal. Nicméně už si dokážu představit standard tak, že lékař řekne pacientce: "Máte jednu žlučnickovou koliku za druhou a máte žlučník plný kamenů. Ten žlučník musí ven. A teď standardní metoda je, že vezmeme skalpel, rozpáremo vám to břicho, žlučník vyndáme, léčebný efekt bude dosažen. Je pravdou, že prvních 5 dní po operaci se bude slézat z postele čtvrt hodiny za vzlykání a pláče. Za 10 dní vám vytáhneme stehy, a když to nezhnisá, tak půjdete domů. A pak je tu metoda, že vám můžeme ten žlučník vzít laparoskopicky, budou tam 3 duby v břišní stěně, žlučník vám bude takto odstraněn, několikamilimetrové drobné jizvičky a za 3 dny půjdete se zpěvem domů." Teď jsme konzultovali třeba, zlomíte si stehenní kost. Standardní bude navrtávaná extenze a budete na ní 8 týdnů viset. A nadstandard bude, že vám tam dáme nějaký nitrodřeňový hřeb. Všechno je možné. My nevíme, jak ten standard bude vypadat.

Současně tvrdím, že zavedením standardů a nadstandardů dojde ke zvýšenému zadlužování domácností. Jsem o tom přesvědčen a hned vám řeknu proč. Vyplývá to z psychologie těch lidí, protože u nás je trošku zažitá, že co je bezplatné, je bezcenné. A teď, když bude nabídnuta standardní, tak ty rodiny si řeknou: "Přece našim dětem, manželovi, manželce, dědečkovi, babičce, tatínkovi, standard my nechceme, pro ně přece chceme to nejlepší. A že na to nemáme? No, půjčme si." Jsem přesvědčen, že to takto bude probíhat.

A ještě zmíním jednu věc, pan ministr hezky mluví o tom, že je třeba pro ty pacienty co nejlepší komfort, pacient na prvním místě. Ale současně mluví o konceptu tzv. řízené péče. Jedním dechem, a to je hrozný protimluv. Já se to pokusím vysvětlit. Zdravotní péče, na její poskytování jsou odlišné názory zdravotní pojišťovny, a lékařů a pacientů na druhé straně. Naprosto antagonistické. Ty pojišťovny chtějí co nejlevnější léky, přístroje, co nejméně vyšetření, nejsnadnější výkon, protože to platí. A ti lékaři chtějí co nejvyšetřenějšího pacienta, nejlepší léky, nejlepší přístroje. A to chce i ten pacient. A z tohoto antagonismu vznikl koncept tzv. řízené péče. Ten v Kalifornii u společnosti, která se jmenuje Kaiser Permanente, vyštouřil náměstek Hroboň a tento koncept se snažil se ho uvést. Naštěstí skončením ministrování doktora Julínka to padlo. Tento koncept podle řízené péče v Evropě nikde není, léčí se jím jedna desetina švýcarských pojištěnců. Jedna desetina. Jinak v Evropě ten koncept neexistuje, protože je zruďný. Ten koncept říká, že tu péči řídí pojišťovna. Nemáte svobodnou volbu lékaře. Pojišťovna vám určí lékaře, určí vám nemocnici, určí, na co máte nárok atd. Takže řízená péče, pane ministře, to bychom opravdu byli neradi.

Já bych na závěr chtěl říci, že jsem byl potěšen, když do čela našeho ministerstva - jsem povoláním lékař, celoživotním – byl jmenován člověk zkušený ve

zdravotnictví. A zpočátku se dokonce zdálo, že rozumí těm zdravotníkům, že má empatii. Ale teď už bohužel nahlíží na to zdravotnictví pouze prizmatem těch peněz. A to je pro mě zklamáním.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Přestože jsou tu ještě 3 písemné přihlášky, tak s právem přednostním i v této situaci může vystoupit paní senátorka Soňa Paukrtová, které uděluji slovo.

Senátorka Soňa Paukrtová: Pane ministře, pane předsedající, dámy a pánové, jistě během dnešního poledne a dopoledne vyslechneme spoustu argumentů, které této zákon odsuzují. A jak vidím seznam předřečníků, myslím, že mezi nimi nebude jediný, který by na tom zákoně našel něco pozitivního. A proto se omlouvám za to, že jsem využila práva přednosti. Já se pokusím říci pouze pár slov.

Chtěla bych říci asi toto, ten návrh zákona je kodexem, který má doladit pluralitní systém, který byl zaveden před řadou let. Já nejsem vůbec odborník ve zdravotnictví, ale vím, že ty zdravotní zákony je potřeba novelizovat, a i velmi objektivní zpravodajská zpráva pana senátora Žaloudíka to konstatovala. On se na to dívá z jiného úhlu pohledu, vidí tam spoustu nedostatků a chyb, nicméně přesto přiznává, že takový kodex je zapotřebí. Jsou tam některé momenty, které bych i já kritizovala. Řeknu, které to jsou.

Ten první je legislativní proces, o kterém tu zřejmě ještě bude řeč. Ten zákon byl upraven komplexním pozměňovacím návrhem v Poslanecké sněmovně. Jen připomenu, že jsem dlouhodobě kritizovala přijímání komplexních pozměňovacích zákonů a v případě zákona o soudech a soudcích se ten způsob legislativního procesu formou komplexního pozměňovacího návrhu dostal k Ústavnímu soudu. Ten rozhodl, že tento způsob legislativního procesu je zcela v souladu s Ústavou ČR. A od té doby je problém tento legislativní proces kritizovat.

Druhý moment, o kterém tu již také byla řeč, je úhrada za pobyt v nemocnici pro osoby, které tam leží poměrně velmi dlouhou dobu, a tudíž ty částky mohou přesahovat pro ně únosnou mez. Já mám za to, že tuto věc je potřeba řešit v zákonech, které sem zase přijdou, ale které jsou z oblasti sociální, nikoli z oblasti zdravotní.

Já si vůbec nedělám iluze o tom, jak osud tohoto zákona tady dopadne, nicméně si myslím, že obsahuje více pozitiv než negativ, a proto navrhuji schválit tento návrh zákona ve znění PS. Jsem si vědoma toho, že oba výbory navrhy zamítnout tento návrh zákona, tak pro pořádek navrhuji ho schválit. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, paní senátorko, a zaznamenávám podání návrhu na schválení návrhu zákona.

Pokračujeme v obecné rozpravě. Stále budou dostávat slovo kolegové, kteří se přihlásili písemně. Takže pan senátor Miloš Janeček, prosím.

Senátor Miloš Janeček: Vážený pane místopředsedo, kolegyně, kolegové, pane ministře. Pane předsedající, já bych na začátek svého vystoupení vašim prostřednictvím chtěl reagovat na to, co teď řekla paní senátorka Paukrtová, které si já osobně velmi vážím. Má ale trošičku mylný názor, plně se domnívám, že všichni ti, co jsou zde i ti ostatní, co budou diskutovat, jsou pevně přesvědčeni o tom, že naše zdravotnictví, říkejme tomu vznešeně, reformy potřebuje, že mají zájem na tom, aby fungovaly. Jsem pevně přesvědčen, že nikdo zde nevystupuje jen z nějakého

přesvědčení, že by tím, že je v opozici, chtěl rád všechno smést a prohlásit všechno za špatné.

Já bych se chtěl vyjádřit k několika bodům. Bude se o tom mluvit více, ale co mě osobně z těch reforem – a hovořím zde nejen jako politik, ale i jako lékař, svou praxi jsem začal dělat v září 1975, tak si myslím, že mám dostatečně dlouhou dobu erudice na to, abych o tom mohl hovořit. Jednak jsou to ty nešťastné poplatky za pobyt v nemocnici. To jsou poplatky, které z hlediska chodu samozřejmě velkých nemocnic, jako jsou fakultní, vydělají spousty milionů korun, ale jsou to peníze, které se nevrátí do toho, co tam bylo původně řečeno. Jde to na chod nemocnice. Nejsou to poplatky, jak bylo ještě bývalým ministrem Julínkem garantováno, že to budou poplatky na lepší stravu, větší komfort pacienta atd. Nikdy tomu tak nebylo a nebude tomu tak ani dále.

Co se týče toho rozdělení zdravotní péče na ekonomicky méně náročnou a náročnější, v tomto si troufám nesouhlasit s panem ministrem, že možná expresivní výrazy typu, že se to rozdělí na péči pro chudé a bohaté, jsou příliš silné, ale myslím si, že přece jen to společnost rozdělí a budou zde lidé, kteří na to prostě nebudou mít.

Chystané posílení vlivu zdravotních pojišťoven – zdravotní pojišťovny nemohou hrát rozhodující roli v systému našeho zdravotnictví. Aniž bych je chtěl opět z něčeho špatného obviňovat, v jejich zájmu, v tom každodenním zájmu není zdraví pacienta. V jejich zájmu je byznys, vydělat peníze, postavit si další paláce, klimatizovat dosud neklimatizované budovy a rozdělit sobě a členům správních rad nejlépe milionové roční odměny.

A potom je to problematika těch 50 Kč, tzn. neplatit léky do 50 Kč. Tam samozřejmě opět je myšlenka dobrá, ale ona ve své realitě funguje už dnes. Nikdo si nepůjde nechat předepsat recept za 30 Kč, když jedno balení Ibuprofenu bude stát 25 Kč, to by se mu nevyplatilo. Je zde ovšem riziko, které bude záležet na odborné úrovni lékařů, jestli přistoupí na to, že pak pacient bude chtít 2 balení, a to už se vyplatí, aby tam byli.

Nemohu si odpustit říci něco jako původní profesí ortoped, který první endoprotézu udělal v roce 1979 a poslední minulý týden v pondělí.

Zrovna tato péče, na které se neustále ukazuje ten standard a nadstandard, je v podstatě velice scestná, protože já si nemůžu pomoci, medicína, věda, poznatky jsou pouze jedny. A buď jsou pro všechny, nebo pro nikoho. V Brně se staví za několik miliard s posvěcením několika ministerstev ICRC, neboli obrovské vědecké centrum ve spolupráci s americkou Mayo klinikou, které má přinášet nejmodernější poznatky. Budou tam pracovat naši vědci, budou tam pracovat Američané a možná i další lidé z evropských zemí. A ti teď vyprodukují nějaký poznatek. A co se bude odehrávat s touto novou vědeckou léčbou, ať to budou nové, dnes populární biologické léčby nebo to, co tu vzpomínal kolega Žaloudík o dalších a dalších novinkách? Bude to pro všechny, nebo to bude nadstandard, budou si to lidé platit? Kde na to vezmou?

A když se vrátím k těm nešťastným endoprotézám, které jsou neustále takto propírány, každý lékař, a pouze, jenom lékař může indikovat. A jestli je zodpovědný a slušný, tak indikuje pro toho pacienta přesně to, co on potřebuje. Nebudeme zde mluvit o lidech, kteří by se nechali ovlivnit různými ekonomickými vlivy. Nebudu samozřejmě 80leté imobilní pacientce dávat náhradu za 100 000 Kč a naopak nedám mladému člověku implantát, o kterém vím, že mu vydrží pár let. Já sám jsem operoval nejmladší pacientku, které bylo 18 let, utrpěla těžkou dopravní nehodu a měla totálně zničený kyčelní kloub. Tato pacientka ho má již 15 let, dostala tehdy

protézu v ceně asi 120 000 Kč, o které jsem byl pevně jako operátor přesvědčen, že je to v současné době to nejlepší, co bylo na trhu. Pacientka vystudovala vysokou školu, porodila 2 děti a dodnes s touto endoprotézou chodí. Takže žádná zdravotní pojišťovna, žádný standard a nadstandard mě nemůže ovlivnit v mém medicínském rozhodování. Na druhé straně si neumím představit, jak ta tehdejší mladá gymnazistka, neznám její ekonomické zázemí rodinné - jestli by se ta rodina tehdy dala dohromady a zaplatila protézu za 100 000 Kč. Ale velmi silně si o tom troufám pochybovat.

A s tím souvisí i jiné oblasti. My budeme povinni, pokud se toto všechno dostane do reality, jako lékaři určovat a pacienta informovat o té ekonomicky lepší a nebo horší možné nebo náročnější terapii. A teď si představuji, jak do Úrazové nemocnice v Brně přivezou pacienta, který má zlomenou stehenní kost a k tomu třeba ještě lýtkovou a bérceovou, aby to bylo zajímavější. A teď ten pacient, který leží na té příjmové ambulanci, lékař se rozhodne, že se musí operovat, leží tam ve vakuové dlaze, může mít třeba i drobné krvácení, má silné bolesti, je v pouřazovém šoku, protože havaroval např. v autě, teď neví, co je s rodinou apod., a teď já za ním přijdu a začnu se ho ptát, jestli chce standardní nebo nadstandardní léčbu, jestli chce švýcarský hřeb firmy Synthes a nebo chce český hřeb od firmy Beznoska Kladno nebo Medin Nové Město na Moravě apod. My musíme vidět konkrétní důsledky těchto věcí. My tu nemůžeme hovořit všeobecně.

Osobně se nebráním třeba i teoreticky pojmu "standard" a "nadstandard", ale dopředu jsem očekával, že bude vše definováno. A je mi známo, že konkrétně Česká společnost ortopedie a traumatologie, ale i další, se zuřivě brání roky tomu, aby oni byli ti, kteří to nastaví, protože je jim jasné, že potom budou konfrontováni s tou tvrdou realitou, o které tu hovořím. A dávat potom ještě pacientovi podepsat něco na toto téma, jak on se bude v tu chvíli, v tom stresu a v tom všem, o čem jsem říkal, rozhodovat, nemluvě o tom, jestli si rychle vzpomene, kolik má na kontě a jestli on nebo ta rodina to bude schopna zaplatit.

Dalo by se na toto téma hovořit velmi dlouho. Nakonec bychom mohli v extrému říci, že standard by mohla být tzv. náplastová extenze, která se používala ve 20. letech minulého století, takže pacient by si odležel se všemi riziky 3 měsíce v posteli a potom, kdyby to všechno přežil, tak by uvažoval, že by možná bylo lepší si to zaplatit.

A já bych jen jednou větou se zmínil o tom, co tu říkal kolega Lebeda. To mě osobně velmi trápí. Je to problematika toho, že každý lék v této zemi stojí v různých lékárnách různě. To je pro mě osobně jako člověka nepochopitelné. Byl jsem s tím konfrontován nedávno, kdy byly 2 lékárny vedle sebe v rozmezí 100 metrů, doslova sto metrů od naší nemocnice, jedna vpravo a jedna vlevo. A potřeboval jsem ne pro sebe lék, o kterém mi bylo řečeno, že je doplatek 320 Kč. Řízením náhody jsem potkal kolegu, který říkal: "Prosím tě, běž vedle, tam je to zadarmo." Takže jsem přešel 100 metrů a tam jsem nedoplatil ani korunu. Myslím si, že 320 Kč a nula korun už je poměrně dost. Když si k tomu vezmete položku na receptu a kdyby toho bylo více, myslím, že toto jsou věci, kterými by bylo potřeba se zabývat.

A já se osobně domnívám, že pokud to půjde touto cestou, všechno jenom kolem ekonomiky, jak jsem to tu slyšel, já jsem nechtěl k té opeře vystupovat, ale řešit kulturu pouze přes peníze, našťástí vystoupil pan Tomáš Töpfer a perfektně to v několika větách shrnul. A stejně tak mám obavu, že to bude ve zdravotnictví, pořád se budeme zaštiťovat jen tím, že nemáme peníze, máme jich málo, musíme šetřit, a budeme šetřit na úkor pacientů, kteří potom nakonec ve špatném a nedostatečném léčení budou stát mnohem více.

Protože těch diskusí bude hodně, abych tady nevedl hodinové monology, což by pro mě na toto téma nebyl žádný problém, musím říci, že jestliže na jedné straně všechny vlády a politické strany věří určitým způsobem různým průzkumům, které se dělají, v tom případě na internetu včera a dnes koluje průzkum, který hovoří o tom, že asi 60-70 % našich občanů konkrétně se standardem a nadstandardem nesouhlasí, tak jak zde zaznělo, že my jsme zde od toho, abychom také naslouchali našim voličům a řekněme vznešeně hlasu lidu, neříkám, že to musí být vždy hlas boží, takže já bych své vystoupení zatím zakončil citátem klasika: "Nepotěšil jste mě, pane ministře, také vás nepotěším." A navrhuji zákon zamítnout.

Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Slovo má pan senátor Vladimír Dryml.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, sloutný Senáte, jak říká náš bývalý kolega Schwarzenberg. Pan ministr tady na začátku začal s tím, že je potřeba zklidnit resort. Česká lékařská komora je ale proti, pane ministře - a vy to nevíte? - proti těm reformám. Anebo to nechcete slyšet? Bojem proti korupci? Poslední fakta, která jsou ve fakulních nemocnicích, jak se nakupují přístroje, materiály, ostatně pan ministr to zná i z vlastní zkušenosti, kdy jako ředitel byl také v této souvislosti určitým způsobem vyšetřován, naznačují, že tomu tak není. A zatím ani jedno z opatření ministerstva zdravotnictví se bohužel tohoto netýká. Ona to totiž není jen otázka fakulních nemocnic. Samozřejmě je to otázka i nemocnic krajských a všech. Ale ministerstvo by mělo metodicky dát i krajům určité pokyny. To se nestalo a místo toho se tu připravují různé pseudoreformy.

Posílit jistoty pacienta. No, krásné. Největší jistotou pacienta po vašich pseudoreformách, pane ministře, bude to, že pacient bude platit jako mourovatý! To je ta největší jistota, kterou pacient v současné době od této vlády dostává.

Posílit roli zdravotních pojišťoven? No, jak to vedou, vidíme na tom, že zákonem tady musíte slučovat pojišťovnu ministerstva vnitra s Vojenskou zdravotní pojišťovnou, která po výměně managementu dopadla tak, jak dopadla. Takže dále budeme posilovat stavbu mramorových paláců? Jak říká kolega ze sociální demokracie a stínový ministr zdravotnictví David Rath, jsou to ty velké pijavice, které je potřeba řádně kontrolovat a regulovat.

Senátor Vladimír Dryml: To se, bohužel, také v současné době neděje, naopak se jim dají tak obrovské pravomoci, že budou poroučet všem lékařům, jak mají léčit. Nenesou právní odpovědnost, ale budou poroučet, jak se má léčit. Až tak se má v ČR dojit? Reforma vyžaduje diskusi, to byl poslední bod, který jsem si z myšlenek pana ministra zatím zaznamenal. Jaká je to ale diskuse, když jsme tady jasně slyšeli, že s nikým diskutovat nechcete, že se pozměňovací návrhy k tomuto zákonu předkládají tak, jak se předkládaly, a že se válčuje. Řekli jste si – máme ve sněmovně většinu a prosadíme to děj se co děj, Senát jsou jen šašci a nám je to všechno jedno. Nebude to tak, pane ministře, alespoň do budoucna. Vládě premiéra Nečase podle průzkumu nevěří přes 80 procent obyvatel této země. To je snad nový rekord. Nelze se proto smířit s realizací reformy, které vláda připravuje a která nás chce tím vším potrestat a v zájmu mamonu rozbít zaběhnutý sociální systém v naší zemi. Nejde jen o nedůvěryhodnost této vlády, která je zmítána různými korupčními skandály, ale především o odbornou nekompetentnost. Rada ministrů této vlády jsou naprostými laiky v oborech které řídí a přitom chtějí realizovat ekonomické reformy. Jaké vzdělání má většina ministrů této vlády z ekonomie? Vidíme to tady i na návrhu

tohoto zákona. Vzpomeňme si na rok 2009, kdy ministr Kalousek v roce 2008 navrhl rozpočet se schodkem, který se náhle ukázal být pětkrát vyšší. Ano, pane ministře, je to váš guru, za kterého tady jste a který vás nominoval na toto ministerstvo. Jeho památný výrok z roku 2008, kdy jsme všichni věděli, že bude finanční krize a kde říkal, že budeme ostrůvkem jistoty v moři nejistoty je rovněž památeční a vypovídá o lecčems a stojí za to ho znovu a znovu připomínat.

Na naprosto nereálně postavené příjmy rozpočtu byly nastaveny výdajové kapitoly různých ministerstev, samozřejmě i MZ, byly utraceny bez ohledu na skutečnost, že se příjmy nedosahují. Byly přece naplánovány tzv. novodobými ekonomy. Nyní mnozí z plánovačů vlády rozpočtové odpovědnosti, či spíše neodpovědnosti na nás valí další řadu pseudoreform, před kterými varuje i odborná veřejnost, například i taková významná organizace jako Mezinárodní měnový fond, který varuje před důsledky důchodové reformy v té podobě, jak nám tato vláda servíruje.

Obdobná situace je v paskvilu nazývaném zdravotnická reforma. Vše je hnáno jediným kritériem – ušetřit na zdraví lidí za každou cenu. Vůbec nejde o kvalitu, o dostupnost nebo o pacienta, ale pouze o finanční prospěch – něco státu, ale v budoucnosti hlavně některým finančním skupinám, které se rozhodly podnikat v českém zdravotnictví. Chystaná zdravotnická reforma má přinést zcela zásadní změnu a to, že si připlatíme za tzv. lepší péči. To je skutečně revoluční a protiústavní krok, který se snaží zrušit princip, že každý občan v této zemi má nárok na léčbu v souladu s posledními poznatky lékařské vědy a zásadu, že při poskytování zdravotní péče by majetkové poměry pacienta neměly mít vliv na způsob léčby. Tato nová změna, lepší péče, byla schválena poslanci zdravotního výboru během jedné minuty! Pak se mnozí omlouvali, že nevěděli, co schvalují. Nikdo, možná ani pan ministr dnes neví, co bude základním standardem péče pro všechny. Je to typický obrázek neodbornosti ministra nebo úmysl, aby se s komerčními zdravotními pojišťovnami dohodlo, na co si lidé povinně nepovinně – jako je to u důchodového systému zaplatili ještě extra zdravotní pojištění. To bude ještě větší byznys, než jsou soukromé důchodové fondy. Doporučuji shlédnout americký film Sicko, popisující poměry, které nám chtějí naroubovat pseudoreformátoři typu Julínka, Hroboně a slovenských expertů typu pana Zajace. Slovensko je totiž názorným příkladem, kam se dá za poměrně krátkou dobu spadnout po činnosti pseudoreformátorů, kteří se přesunuli na český Klondike a začínají vylupovat peněženky občanů a rozvracet systém, který nám tiše všichni v Evropě závidí a zároveň i přes všechny nedostatky se ho bojí jako určité konkurenta. Konkurenci je třeba si buď koupit nebo ji zničit – podle ekonomických zákonů. Obvyklá finta, jak se zaměřit na nicotné problémy jako jsou plomby pak ukazuje, jak mají reformátoři v tzv. standardech jasno. Co ještě může být standardnějším základem ve stomatologii než je prostá plomba? Přesto i o tuto základní věc se vedl boj.

Občan není ovce bez mozku, aby mu nedošlo, co se stane za čas, pokud bude vládnout Nečas a Heger nebo spíše Kalousek se základními standardy. Kde jsou, pane ministře základní standardy? Není logické, že nejdříve musí být jasně definováno, co je a co není nadstandard a pak teprve mohu přijít s tím, že péči rozdělím? Kde je proslavená legislativa vlády, nyní vedená takovou odborníci, že neví nic o možné protiústavnosti celého zákona? To je vrchol, i když se jmenuje tak, jak se jmenuje. Zákon přece nemůže jít proti právní normě vyšší právní síly, a tady se to přesto děje. V zájmu koho? Zdravotnický systém vůbec není před kolapsem, pouze se v něm špatně hospodaří, kvete korupce a je špatně nastaven. Je těžší úkol s tím bojovat, než vymýšlet další reformy? Zdravotní systém ČR je velmi křehký a

neznámkové mohou způsobit nenapravitelné škody. Tady je jasná snaha úmyslně rozbít jednu ze základních jistot českého občana, a to nárok na zdravotní péči bez ohledu na majetek pacienta. Každý soudný občan musí takovou pseudoreformu zásadně odmítnout nejen kvůli sobě, ale pro budoucnost našich dětí.

Chování pana ministra Hégra je možno přirovnat k páteru Koniášovi, který se stejně jako pan ministr snažil spálit všechno, co považovala církev za nebezpečné bez ohledu na to, zda je to prospěšné a dobré pro tuto zem. Dnes to jsou místo církve pánové Kalousek, Boris Šťastný a především Marel Šnajdr, kteří jsou bohužel skutečnými pány na ministerstvu zdravotnictví a snaží se zničit a rozvrátit systém budovaný desítky let a celý ho zprivatizovat. Ano, nastupuje zde stejný systém, jako na začátku devadesátých let. Jde o velmi lukrativní systém privatizace zdravotnictví a novodobí Koniášové se činí protiústavně, mnohdy protizákonně, ale v české sněmovně a v české Nečasově vládě je možné všechno. Jak chcete zajistit, pane ministře, aby po příštích volbách nebyly vaše pseudoreformy zrušeny? Všechny si nás nekoupíte a nezdiskreditujete. Voliči si budou pamatovat šaškárny Věcí veřejných i asociální činy Top 09 a ODS. Připomeneme jim zdravotnictví hned při podzimních volbách v příštím roce.

K podrobnějším věcem. Zmíním se jen o těch odborně nejhorších, mimo standardů a nadstandardů. A to z toho důvodu, že bych chtěl poukázat na některé vědomé, převážně ekonomické lži, které jen ukazují, jací odborníci typu Julinka spol. tuto reformu tvořili a za kterou se tady pan ministr tak srdnatě bije. Nevěřím, že by byl pan ministr tak nevzdělaný, aby si nebyl vědom některých zásadních chyb v předkládané části reformy, i když i Česká lékařská komora vyjádřila hluboké zklamání nad chováním pana ministra v souvislosti s touto reformou. Dnes nikdo neví, co bude standard a nadstandard a to nejhorší – má to být ve formě prováděcích vyhlášek. Upozorňuji, že to dělají úředníci ministerstva zdravotnictví a financí, protože je to cenový výměr. Znamená to, lidé, kteří tomu vůbec nerozumí. Táží se pana ministra, zda současný standard se stane nadstandardem? Zvyšující se DPH – a to je další rána – mají zaplatit pacienti v plné výši, ale peníze odejdou ze zdravotnictví do státní kasy. Ročně to má činit pět miliard! Další zvyšování je připraveno v dalších novelách a spoluúčast se má o pět procent zvýšit, což má dát dohromady téměř 18 miliard korun do tří let z našich kapes. Jde jasně o ekonomickou neúnosnost pro lidi například s invalidními důchody, matky samoživitelky, rodiny s více dětmi, důchodce i mladé občany chronicky nemocné. V Evropě neexistuje země, kde by se za pobyt v nemocnici platilo více než třicet dní v roce, tzv. regulační poplatek. Česká republika je opět na špici, opět jedno neslavné prvenství v EU! Kdo si udrží byt a životní standard, když bude platit chronicky nemocný tři tisíce korun měsíčně v nemocnici? Chce tato vláda ekonomicky zničit každého, kdo bude dlouhodobě nemocný a hospitalizován? Přitom neexistuje pro tento problém žádná sociální dávka. Člověk, který pobírá důchod, není přece v ekonomické a sociální nouzi. Sníží se jasně dostupnost a kvalita zdravotní péče pro většinu občanů.

Lékové problematika. Zase chceme šetřit na nesprávném místě a velmi zvláštním způsobem. ČR je třetí odzadu v nákladech na léky na jednoho obyvatele, za námi je pouze Polsko a Estonsko. Snaha šetřit za každou cenu, a přitom generická preskripce nepřinese nic, stejně jako elektronické aukce. To je tvrzení ředitele institutu zdravotní ekonomiky, kterého nikdo nemůže podezřívat z určité levicovosti. SÚKL může už dnes soutěžit, ale podmínky jsou tak špatně nastaveny, že se to neděje. Všechny státy se snaží co nejrychleji zavést generika, aby se snížily

úhrady a rychlost je to nejdůležitější. U nás to trvá dva roky. To ale odborníci, kteří to připravovali, asi také vědí.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Pane senátore, musím vás upozornit, že ve 12.55 musím přerušit schůzi, protože se tu odehrají podniky, u nichž musí být vedení Senátu. Buď můžete pokračovat po polední přestávce, nebo tomu přizpůsobíte své vystoupení. Za deset minut musí být přestávka.

Senátor Vladimír Dryml: Problematika je tak vážná, že budu pokračovat po obědě.

Novela do značné míry ovlivní, zda koláč, do kterého se budou zakusovat farmaceutické firmy, zůstane na úrovni současných zhruba 50 miliard, či se ještě zvětší. Rozhoduje se také o tom, která část průmyslu bude mít cestu k tomuto koláči doširoka otevřenou, která dostane na tuto cestu překážky nebo se jí uzavírá. Bohužel se jeví, že překážky se kladou pouze pro tu část průmyslu, do kterého patří průmysl na našem území, což je další nejen evropský, ale i světový unikát! Novela nevyužívá zdaleka všech možností racionálních úspor a příští vláda pocítí její následky.

Chtěl bych uvést nejzávažnější ekonomické nedostatky. Zrušení úhrady pro léky, jejichž cena nepřekročí 50 korun. Místo úspor hrozí riziko zvýšení nákladů a to předepisováním totožných léků ve větším balení s cenou vyšší než 50 korun.

Přesun preskripce na dražší léky hrozí zrušení úhrad lékům podpůrným a doplňkovým. Zákon vyřazení těchto léků předpokládá cestou správních řízení. Značný počet těchto řízení ještě více oddálí provádění revizních úhrad a cen. Řízení o vyřazení levných a podpůrných léků z úhrad zabere značnou část roku 2012 a ministerstvo plánované úspory pro tento rok nesplní. Novela nezavádí do lékové oblasti tzv. systém sdílení rizika, který již existuje v řadě západních zemí. Jde v podstatě o možnost standardní reklamace, pokud nový nákladní lék v běžném použití neplní předem dohodnutá kritéria. Nezavedení tohoto úsporného opatření je jen dalším důkazem snahy ministerstva zdravotnictví dosahovat úspory především na levných lécích generických a nezasahovat vůči nákladným lékům chráněným patentem. Vysoce inovativnímu léku, u něhož zákon předpokládá průkazný přínos v léčbě, je umožněn vstup do hrazené péče pouze tehdy, je-li již hrazen z veřejného zdravotního pojištění alespoň ve třech zemích referenčního koše. Léky bez průkazného přínosu v léčbě tuto podmínku splňovat nemusí.

Tento postup je zcela nelogický a to jak medicínsky, tak ekonomicky. Lékům s významnějším přínosem léčby se překážka klade, lékům bez označení vysoce inovativním nikoli. Vysoce inovativní léky představují v současné době pouze jedno procento nákladu na léky, zatímco ostatní nákladné léky 30 procent. Úsporný výsledek bude minimální.

Úhradová soutěž je prezentovaná jako nejvážnější úsporný krok novely. Novela této možnosti úspor klade dlouhou řadu administrativních překážek a podmínek. SÚKL ji může vypsát pouze na žádost zdravotní pojišťovny obsahující souhlas ministerstva zdravotnictví. Zákon ovšem neobsahuje věcné podmínky, jak pro podání návrhu tak pro jeho schválení a následné vypsání soutěže. To všechno zákon neobsahuje. Vytváří se tudíž možnost korupčního jednání. Podivuji se, protože toto je vláda, která si dala za jeden z cílů boj proti korupci a náhle je zde vysoce korupční jednání u všech třech subjektů, kterém podle vlastního uvážení budou rozhodovat o možnostech stamilionových úspor.

Celý systém se jeví jako nedomyšlený a velmi pravděpodobně povede k chaosu.

Interval hloubková revize – § 391- novela prodlužuje z jednoho na tři roky! Změna zbavuje zdravotnictví možnosti úspor v rozsahu mnoha set milionů korun. Nemalá část dosavadních revizí totiž byla provedena při kurzu podstatně vyšším, než je současných 24,40 za euro, a to dokonce byla prováděna při kurzu nad 26 Kč za euro. Vidíte, že rozdíl je velký. V souladu s novelou bude české zdravotnictví tento nerealistický kurz na základě vlády úspor platit ještě tři roky.

Riziko korupce, které tato novela nabízí je velké. Aukce by měly snížit ceny i zisky firem v těch skupinách léků, v nichž bude vyhlášena. Aby se aukce mohla vyhlásit, musí dle novely s iniciativou přijít zdravotní pojišťovna. Návrh zdravotní pojišťovny však vyžaduje souhlas ministerského úředníka. Když zdravotní pojišťovna návrh podá, ministerský úředník návrh schválí, potom dle znění novely SÚKL může, ale nemusí soutěž vyhlásit. Zákon přitom neříká, za jakých podmínek. Čím se bude řídit chování tří institucí? Existuje zde větší pole pro korupci? Pane ministře, mohl byste nám říci, kdo je autorem tohoto tzv. komplexního pozměňovacího návrhu, který ministerstvo zdravotnictví předložilo do parlamentu doslova několik hodin před závěrečným jednáním ve výboru. S organizacemi v rámci resortů, které mají zájem na racionálním vykládání financí, tedy zdravotními pojišťovnami a komorami návrh prodiskutován nebyl. Kdo ho tvořil? Domnívám se, že to byl pan Bc. Šnajdr.

Budu pokračovat po obědě.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Máte zaručeno, že ve 14.00 hodin, kdy schůze bude pokračovat, budete pokračovat ve svém vystoupení. Vyhlašuji přestávku do 14.00 hodin.

(Jednání přerušeno ve 12.53 hodin.)

(Jednání opět zahájeno ve 14.00 hodin.)

Další část schůze řídil 1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Vážené kolegyně, vážení kolegové, dámy a pánové, jsme u odpoledního jednání a podle námi schváleného programu, včera s tím přehozením, budeme projednávat bod č. 29, což je senátní tisk č. 161

20.

Žádost o souhlas Senátu s trestním stíháním senátora Jiřího Lajtocha (senátní tisk č. 161)

Máme to zafixované jako první bod odpoledního jednání, takže v této chvíli bych rád, abyste se s tím vyrovnali, protože nikdo nepřišel s návrhem na změnu programu, takže dodržujeme náš jednací řád. A dodržujeme zároveň to, co jsme si odsouhlasili.

Záznam z jednání mandátního a imunitního výboru vám byl rozdán jako senátní tisk č. 161. Se zprávou vystoupí zpravodajka imunitního a mandátového výboru, paní senátorka Soňa Paukrťová, kterou bych rád, kdyby nám ji

z organizačního odboru sehnali, abychom mohli projednávat bod, který máme zafixován v našem programu.

Faktická od klubu ČSSD.

Senátor Marcel Chládek: Děkuji, pane předsedající. Já bych jménem klubu ČSSD požádal o pětiminutovou přestávku na jednání klubu. Děkuji.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Dobře, pět minut přestávka, budeme pokračovat ve 14.08.

(Jednání přerušeno ve 14.03 hodin.)

(Jednání opět zahájeno ve 14.09 hodin.)

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Budeme pokračovat po krátké přestávce. Znovu opakuji, že jednáme o bodu Žádost o souhlas Senátu s trestním stíháním senátora Jiřího Lajtocha. Záznam z jednání mandátového a imunitního výboru vám byl rozdán jako tisk č. 161. Slovo má zpravodajka mandátového a imunitního výboru, paní senátorka Soňa Paukrtová.

Senátorka Soňa Paukrtová: Pane předsedající, dámy a pánové, dovoluji mi, abych předložila zpravodajskou zprávu mandátového a imunitního výboru. Dne 13. června požádala Policie ČR, Útvar odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování, o souhlas Senátu s trestním stíháním senátora Parlamentu ČR Jiřího Lajtocha pro skutky, které mají tuto právní kvalifikaci: sjednání výhody při zadání veřejné zakázky při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1, odst. 2 písmeno a), odst. 3 trestního zákoníku v souběhu se zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1a) trestního zákoníku spáchané ve spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku s dalšími osobami. Nad rámec této žádosti jsem si jako zpravodajka mandátového a imunitního výboru ještě vyžádala další materiály, o kterých spis hovořil, a jednalo se konkrétně – cituji z dopisů, které jsem poslala Policii ČR, Útvar pro odhalování korupce – závěry Nejvyššího kontrolního úřadu k předmětné kauze, které byly významným podkladem pro rozhodování policejního orgánu, dále rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže o porušení pravidel hospodářské soutěže, na které se ten spis také odkazoval, dále doklady k tvrzení, že senátor Jiří Lajtoch jaksi zneužil pravomoci veřejného činitele v řízení rodinné nemovitosti a další podklady. Ty mi byly zaslány, prostudovala jsem si je, nad rámec těchto materiálů pan senátor Jiří Lajtoch požádal o posouzení celé své záležitosti a ta mi také byla k dispozici.

Po prostudování všech materiálů, které jsem vám tady ocitovala, jsem neseznala, že by ta kauza, pro kterou je žádost o souhlas trestního stíhání senátora, měla nějakou souvislost s prací Senátu a senátora.

Já bych si ještě dovolila ocitovat vám, jak je to s použitím imunity, a pokusím se citovat přesně. Je tomu tak, že pokud Senát – článek 10 Ústavy ČR stanoví, že poslance ani senátora nelze trestně stíhat bez souhlasu komory, jejímž je členem, odepře-li komora souhlas, je trestní stíhání navždy vyloučeno. Dále článek 27 Ústavy ČR podle mého hlubokého přesvědčení, který upravuje poslaneckou a senátní imunitu, vychází z podstaty imunity, jejímž smyslem je chránit celý parlament, aby jeho členové mohli svobodně a v souladu se svým slibem nerušeně vykonávat svůj

mandát. V žádném případě imunita neměla a nemá být osobním privilegiem členů zákonodárského sboru, ale má chránit svobodu jednání parlamentu jako celku. Takže na základě všech těchto informací jsem mandátovému imunitnímu výboru doporučila, abychom doporučili plénu Senátu vyslovit souhlas s trestním stíháním senátora. Mandátový imunitní výbor celou záležitost projednal, pan senátor Jiří Lajtoch byl přítomen mé zpravodajské zprávě, členové mandátového imunitního výboru mu položili řadu otázek, na které on odpověděl. A pak mandátový imunitní výbor rozhodl, že bude hlasovat tajným hlasováním o usnesení, a nepřijal žádné usnesení, tzn. nesouhlasil s doporučením vydat pana senátora – doporučit vám vydat pana senátora Lajtocha k trestnímu stíhání, když z přítomných senátorů 4 byli pro vydání, 4 se zdrželi a 4 byli proti. Já ještě bych ráda se pak vyjádřila jako senátorka, ale v tuto chvíli je to má zpravodajská zpráva. Děkuji vám.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, paní kolegyně, posadte se ke stolku zpravodajů a já otvírám rozpravu. Do rozpravy se hlásí pan senátor Jiří Lajtoch.

Senátor Jiří Lajtoch: Vážený pane místopředsedo, vážené senátorky, vážení senátoři. V druhé polovině měsíce června přišla na Senát žádost o souhlas s trestním stíháním mé osoby pro zločin sjednání výhody při zadání veřejné zakázky se zločinem zneužití pravomoci úřední osoby. Trestné činy měly být spáchány v roce 2008 a 2009 společným jednáním s dvanácti dalšími osobami, které nebyly z důvodu ochrany osobních údajů identifikovány. Mé obvinění a dalších dvanácti osob se týká realizace dvou investičních akcí města Přerova, a to domova důchodců v Přerově a stavební úpravy zimního stadionu, taktéž v Přerově. U obou staveb se jednalo o rekonstrukci stávajících budov. U těchto akcí jsou zpochybňovány odsouhlasené vícepráce, které byly schvalovány standardním způsobem od zjištění na stavbě, schváleným na kontrolním dni stavby, po projednání v investiční komisi rady města, až po schválení zadavatelem, radou města Přerova, včetně odsouhlasení financování v zastupitelstvu města Přerova. Poté byl následně uzavřen dodatek ke stávající smlouvě a prováděna fakturace. Necítím žádnou vinu, myslím, že k žádnému zločinu u těchto akcí nedošlo.

To samozřejmě není zásadní argument pro rozhodnutí o tom, zda má tento orgán vyslovit souhlas s mým trestním stíháním. Ale je asi nezbytné, abych úvodem řekl, jak věc vnímám já.

Nevím, jak je důležité, že podle odborného stanoviska to, co je mi a dalším zatím nekonkretizovaným osobám kladeno za vinu, nemůže být trestným činem, i kdyby se to stalo přesně tak, jak tvrdí ve své žádosti o vydání policie. Nechal jsem si zpracovat odborné stanovisko, které to kromě celé řady dalších výhrad tvrdí zcela nekompromisně. Trestní zákoník platný v době, kdy rada města Přerova rozhodla o zadání veřejné zakázky, a tím měla spáchat trestný čin, nepostihoval jednání v souvislosti s veřejnou zakázkou. To postihuje až trestní zákon účinný od 1. 1. 2010. Stanovisko bylo zpracováno advokátní kanceláří Brož-Sokol-Novák, konkrétně dr. Sokolem, a mimo jiné se v něm uvádí: Po prostudování žádosti o souhlas s trestním stíháním ing. Jiřího Lajtocha jsem dospěl k jednoznačnému závěru, že žádost především požaduje souhlas s trestním stíháním pro čin, který, pokud k němu vůbec došlo, byl spáchán dříve, než byla jeho trestnost zákonem stanovena. Dokonce ani v rozhodné době nebyl účinný trestní zákon, na který se žádost odkazuje. Zcela logicky by bylo nezákonné i trestní stíhání, pokud by proti ing. Jiřímu Lajtochovi bylo vedeno. Kromě toho je žádost nesrozumitelná a popis neodpovídá užití právní kvalifikaci. Dle předložených písemných informací a dokladů se navíc zdá, že to, co

je v žádosti skutkově tvrzeno, zřejmě ani není pravda. Současně je patrné, že žádost je koncipována velmi mírně řečeno bez ohledu na trestněprávní realitu. Lze si pak snadno vysvětlit, že motivem tohoto spěchu a ignorování trestního zákoníku a trestního řádu je snaha vykázat alespoň nějakou činnost s tím, že odpovědnost za případnou nemožnost v trestním řízení pokračovat padne na jiné složky. Poté, co byla žádost o vydání do Senátu doručena, i poté, co se kolegové seznámili s obsahem stanoviska advokátní kanceláře, mi někteří doporučovali, abych souhlasil s vydáním k trestnímu stíhání. Zejména kvůli tomu, že imunita je politicky problematický instrument a trestní stíhání mě může očistit. S tím prvním souhlasím, to druhé je hezká fráze, která můj problém nijak neřeší. Podle současné úpravy nejde o to, zda poslanec či senátor s trestním stíháním souhlasí, ale souhlas musí dát komora, jíž je členem. Ať už si tedy o imunitě v její současné podobě myslím cokoliv, fakt, že bych i případně s trestním stíháním souhlasil, nic nemění na povinnosti komory rozhodnout. Rozhodnout nikoliv podle toho, co cítím nebo co říkám, ale co je zřejmé, zejména podle toho, zda snad zájem na trestním stíhání nemůže souviset s mou funkcí senátora. Mám v ruce odborné stanovisko, že konstrukce mého obvinění je po faktické stránce nesmyslná a po právní stránce chybná. V žádosti policie o souhlas s mým trestním stíháním je uvedena řada anonymních spolupachatelů, proti kterým trestní stíhání zahájeno nebylo, asi se čeká na mne. Nerozumím tomu. Přece ti všichni mohli být trestně stíháni a záleželo by jen na této komoře, zda k nim přibudu já anebo ne.

Takže mám dobré důvody si myslet, že nejde o trestní stíhání jako takové, ani o to, jestli to bude podle práva, ale výhradně o mně. I když se mohu domnívat, že se jedná o anonymní udání, je celá ta podivná a zřejmě i protiprávní konstrukce, na které by mělo stát trestní stíhání, vybudována jen proto, aby mohl být prostě stíhán senátor. A to v době, kdy média od rána do večera nedělají nic jiného než kritizují, že žádný politik není trestně stíhán, a neméně kritizují i policii. Na základě praktické zkušenosti si troufám tvrdit, že kdyby šlo jen o to, co se dělo v Přerově na radnici, tedy o schválení nějakých víceprací a následné veřejné zakázky na ně, prokazatelně v souvislosti s problémy, které se na stavbách objevily až po jejich zahájení – tedy pardon, už po jejich zahájení, nikoho by nenapadlo to řešit trestním stíháním. Jako v řadě jiných případů by město vedlo spor s Úřadem pro hospodářskou soutěž o tom, jestli a na jakou pokutu to je, a tím by to pravděpodobně skončilo. Určitě by nikoho nenapadlo na skutek, ke kterému došlo v roce 2008 a 2009 roubovat trestní zákoník, který je účinný až od roku 2010. Pokud připustíte, že na tomto argumentu něco je, pak přeci důvodem pro souhlas s trestním stíháním nemůže být tvrzení o tom, že mě trestní stíhání očistí. Jestli je jediným důvodem to, že jsem senátor, pak je žádost nedůvodná a rozhodovat se má o ní, a ne o mé následné očistě. Nepamatuji případ, že by skončení trestního stíhání jinak než odsouzením vedlo k jednoznačnému závěru veřejného mínění, že stíhaný byl nevinný. A to v daném případě by trestní stíhání mělo skončit prakticky ihned, jak začne, zásahem státního zástupce, protože je nezákonné. Trestní stíhání skončí, ale donekonečna začnou spekulace, kdo dal komu jaký pokyn a jak jsem to politicky ovlivnil. Takže na očištění nevěřím. Je tedy na vás, jak v této chvíli rozhodnete. Děkuji vám za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji a s právem přednosti, ale i v pořadí... Ne, už jste v pořadí. Paní senátorka Soňa Paukrtová.

Senátorka Soňa Paukrtová: Dámy a pánové, já vám předkládám návrh na vydání pana senátora Lajtocha, ač je mi to osobně velmi nepříjemné, to je vždycky,

když řešíme imunitní záležitosti vůči svým kolegům. A důvody, proč vám předkládám, jsou následující.

Jak jsem říkala, imunita je výjimka z ústavně zakotvené zásady rovnosti občanů, zejména rovnosti občanů před zákonem. Jestliže v té kauze, kterou tady řešíme – nebo řešíme, kterou máme předloženu k posouzení, je stíháno dalších 12 osob, tak já si osobně neumím představit, že pan senátor jaksi vezme tu Ústavou zakotvenou zásadu tak, že se z ní vyviní imunitou. To je první argument. Druhý argument: Já jsem přesvědčena o tom, že ta kauza může souviset s politikou, ale pouze s politikou komunální, že nesouvisí s působením pana senátora v této komoře a že mu nikterak nebrání v další činnosti.

My, pokud vstupujeme do různých funkcí a bereme na sebe různé funkce z oblasti komunální krajské politiky, tak to činíme tak, že na sebe bereme práva, povinnosti, ale také rizika, která jsou s tímto spojena. Protože samozřejmě pokud jsem primátorem, starostou, místostarostou, členem rady, tak rozhoduji o veřejných zakázkách, o investičních stavbách. A tam se vždycky může stát, že dojde k tomu, že někdo bude přešetřovat, podá trestní oznámení. Já to znám z vlastní zkušenosti, z doby, kdy jsem místostarostku dělala, pak ji přestala dělat, byla jsem senátorkou. Je pravda, že na mě nebylo podáno trestní oznámení, ale ta kauza se šetřila, a je to riziko spojené s tou komunální problematikou.

Já si myslím, a jsem přesvědčena o tom, že ta kauza má komunální rozměr. Kdybychom tady jednali o imunitě týkající se komunální politiky, primátora Lajtocha, tak je asi důvod k poskytnutí něčeho podobného, jako je imunita. Ale v tomto případě podle mého hlubokého přesvědčení tomu tak není. A i když je mi to osobně nepříjemné, přesto vám navrhuji, abychom pana senátora vydali k trestnímu stíhání, a předkládám vám v té věci usnesení mandátového imunitního výboru, které máte všichni k dispozici pod tiskem č. 161, tak předpokládám, že ho nemusím číst. Není to záznam, ale je to návrh na usnesení Senátu k souhlasu s vydáním pana senátora Jiřího Lajtocha. Děkuji vám.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, slovo má pan senátor Miroslav Antl.

Senátor Miroslav Antl: Vážený pane první místopředsedo, vážené dámy, vážení pánové. Dovolte mi pár připomínek k tomu, co tady pan senátor sám prohlásil před chvílí. Já jsem nevěděl, zda mám či nemám vystoupit, ale nyní vidím, že musím.

První moje poznámka směřuje k tomu, že nevinu nikdo z nás neprokáže tím, že využije imunitu. Nevina či vina se prokazuje v řízení před soudem.

Souhlasím rovněž s paní senátorkou Soňou Paukrťovou, že na tyhle skutky by se neměla imunita vztahovat a že by mělo proběhnout další regulérní trestní řízení, a to i ve vztahu k dalším osobám. Pan senátor není jediný, který je kandidátem na obviněného, ale jsou tam i další osoby, kterých by se to týkalo. A já ho upozorňuji v tuto chvíli, že pokud Tomáš Sokol tvrdí, že nebude-li pan senátor vydán, takže ostatní nebudou stíháni, je právní nesmysl a je to v rozporu s trestním řádem.

Rovněž tak reaguji na stanovisko Tomáše Sokola. Tomáš Sokol tady nevystupuje a jeho stanovisko není právní expertízou, to je prostě součást obhajoby pana senátora. To je stanovisko obhájce podezřelého, to není právní expertíza. Navíc je tam spousta právních nesmyslů. Tady bylo konstatováno, že je používán nový trestní zákoník na starý skutek. My jsme tady projednávali nový trestní zákoník a všichni si pamatujeme, ostatně to říká nový trestní zákoník, ale i starý trestní zákon, že právní kvalifikace skutku se posuzuje podle toho, co je pro obviněného příznivější. Ve starém trestním zákoně je stanoven trest odnětí svobody, v novém

trestním zákoníku je trest odnětí svobody a trest zákazu činnosti. Proto je právní kvalifikace správná, proto je používán trestní zákoník, takže to je naprosto zcestná argumentace. Právní kvalifikace, a teď to říkám jako bývalý státní zástupce, který se dvaatřicet let zabývá trestním právem, a přednáším jej i na vysoké škole, na univerzitě veřejné a státní.

Dále bych chtěl říci, že rozhoduje vždycky při posouzení totožnost skutku, takže i kdyby někdo pochyboval o tom, že právní kvalifikace je špatná, tak policejní orgán a státní zástupce může kdykoliv v průběhu přípravného řízení změnit právní kvalifikaci. Jde o znění skutku, nikoliv o právní kvalifikaci. To reaguji na slova pana senátora, respektive na doktora Tomáše Sokola, který splnil zadání, to je povinnost advokáta.

Přípravné řízení se vede v této věci od října 2010, od loňského roku. A když říkám přípravné řízení, tak podíváte-li se do trestního řádu, znamená to, že od té doby vykonává dozor státní zástupce. A státní zástupce musí napravovat průběžně pochybení policejního orgánu. Já jsem se zeptal pana senátora Lajtocha v průběhu našeho výborového zasedání, zda on či jeho právní zástupci požádali o přezkoumání postupu policejního orgánu státní zastupitelství. Je to naprosto logický krok, který ví takřka každý občan, že by měl udělat, pokud je nespokojen, a natož pokud je nevinný. Neudělali to. To je to první, co měli udělat. Ale i když to neudělali, tak státní zástupce, pokud je vadné stanovisko a žádost policejního orgánu, tak musel ze zákona takovýto postup zrušit. Dodneška neudělal. Proto říkám, neberte to jenom jako moje vyjádření, ale jako vyjádření státního zástupce, protože mu to přikazuje trestní řád.

Jinak bych chtěl říci, já jsem osobně pana senátora Jiřího Lajtocha, se kterým jsme byli ve velmi dobrém osobním kontaktu, požádal, ať se nechá vydat, protože nikdy, pokud nedojde k jeho vydání, nikdy nerozptýlí podezření, že je vinný. Prosim ho o to znovu. A to je moje vyjádření, velmi stručné a možná poněkud cituplné.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má pan senátor Vladimír Dryml.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych chtěl trochu poopravit to, co tady zaznělo, protože mandátový a imunitní výbor nepřijal usnesení vydat. Není pravda, že nepřijal žádné usnesení, on přijal usnesení.

A za druhé, že to bylo rozporuplné, a doufám, že paní zpravodajka, vaším prostřednictvím, pane předsedající, nám to ozřejmí ve spolupráci, vaším prostřednictvím, s panem předsedou mandátového a imunitního výboru.

Dále. Nebylo to pro nás jednoduché. A poměr v tajném hlasování byl 8:4. Čtyři nevydat, čtyři se zdrželi a jenom čtyři byli pro vydání, protože nás to dostatečně nepřesvědčilo, že tam není politická motivace.

V té době už pan Jiří Lajtoch byl senátorem, a ne, jak mylně Policie ČR informovala, že nebyl senátorem! Dále tam byl určitý právní názor a můžeme mít různé názory na pana Dr. Sokola, ale ten právní názor tam prostě byl.

A další taková zvláštnost, která nás spíše řadí do politického spektra, bylo to, proč tedy dvanácti dalším lidem nebylo sděleno obvinění, nebyly obvinění, proč tedy jenom senátor, proč se čeká jenom na něj? Proto, že Policie ČR – a tady to správně zaznělo z úst mého předřečníka – má konat. A proč ta policie tedy nekoná i u těch dalších lidí? A to nebylo rovněž dostatečně vysvětleno.

A taková zvláštnost. Oddělit komunální a senátní politiku dost dobře nejde. Oni nás i na komunální úrovni, i na úrovni krajských zastupitelů pořád berou jako senátory, se všemi pozitivy i se všemi negativy.

ČSSD má v Senátu 41 senátorů, to znamená i většinu, a bylo by nešťastné, aby o ni nějakým způsobem přišla.

A pak tam bylo ještě jedno, co nás nebo co alespoň mě vedlo k tomu, abych začal přemýšlet, jak to vlastně v tom Přerově je. A to bylo to, že okresní organizace ČSSD rovněž nedoporučuje, abychom vydali pana senátora.

Jsem dlouhodobý člen ČSSD a tak uvidím, jak se rozhodnu. A to, abychom si tady idealizovali práci české justice – chtěl bych upozornit na případ Jourová. Ta také byla určitým způsobem pronásledována, dokonce z letadla ji rovnou odvedli do zajišťovací vazby, ve které strávila několik měsíců. A pak po dlouhém a dlouhém časovém údobí ministerstvo spravedlnosti muselo jí vyplatit velkou částku za její neoprávněné uvěznění.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Jako další je přihlášena paní senátorka Soňa Paukrtová, připraví se pan senátor Petr Vícha.

Senátorka Soňa Paukrtová: Dámy a pánové, já se moc omlouvám. Jednání a usnesení mandátového a imunitního výboru je malinko jiné, než když nepřijmeme žádné usnesení na běžném výboru. A protože jsem se zřejmě dopustila chyby v citaci, tak přesně ocituji usnesení, které jsme přijali, a omlouvám se, pokud jsem vás nějakým způsobem dezorientovala, to rozhodně nebyl můj cíl.

Výbor

nepřijal usnesení doporučující Senátu Parlamentu ČR vyslovit souhlas s trestním stíháním senátora Jiřího Lajtocha pro skutky vymezené v žádosti policie. Děkuji vám.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má s právem přednosti pan senátor Petr Vícha.

Senátor Petr Vícha: Vážený pane místopředsedo, kolegyně a kolegové, obdržel jsem přednostní právo, ale nevystupuji zde jako předseda klubu. To jsou věci, kde se přece nerozhodujeme podle stranické příslušnosti, podle toho, jak se rozhoduje klub, ale to je záležitost osobního přesvědčení a každý bude jistě hlasovat, jak nejlépe uzná za vhodné.

Myslím si, že paní senátorka Paukrtová to řekla za nás za všechny, že takovéto jednání a hlasování je pro nás vždycky nepříjemné, protože se navzájem známe. Já pana senátora Lajtocha znám možná deset, možná více let a jsem přesvědčen o tom, že je to slušný člověk.

Ale musíme tady o tom jednat právě proto, že ze zákona máme imunitu. A myslím si, že bychom ji v takovémto rozsahu mít neměli. Domnívám se, že bychom měli mít stejná práva jako každý další občan, byť možná v této chvíli nepanuje velká důvěra v policii, státní zastupitelství a soudy. Připomenu, že poslankyně Kristýna Kočí řekla: Oni mají policii, my máme zastupitelství. Přes to všechno si myslím, že bychom tohoto práva využít neměli. Konec konců, jestli dneska nefungují policie, zastupitelství a soudy, tak minimálně my na tom máme určitou spoluzodpovědnost a neměli bychom mít větší práva než každý další člověk.

Za tu dobu, co jsem v Senátu jsem hlasoval vždy pro vydání senátora – kolegy Čunka, kolegy Trpáka, který je pro mě vzorem, protože sám požádal Senát o to, abychom jej vydali, a svého času kolegyně Janáčkové.

Budu tak hlasovat tedy i nyní, a to i proto, že jsem přesvědčen, že pro kolegu Lajtocha je toto nejlepší rozhodnutí. On sám řekl ve svém slově, že se cítí nevinný, a já mu věřím, ale myslím si, že jediné, jak to může prokázat, jak může být do budoucna očištěn, byť to může trvat dlouho a být nepříjemné, tak v řádném procesu.

Poslední drobný argument. Také si nedovedu představit, jestliže má být obviněno dalších jedenáct nebo dvanáct osob, aby se mezi ně vrátil s tím, že on využil nějakých svých práv a oni by ten proces měli podstoupit. Děkuji.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Slovo má pan senátor Jiří Dienstbier.

Senátor Jiří Dienstbier: Vážený pane předsedající, vážené paní senátorky, páni senátoři. Napřed bych si dovolil zareagovat na vystoupení kolegy Drymla, který tady uvedl určitou pochybnost v tom směru, proč nezačalo trestní stíhání těch zbývajících dvanácti osob, vždyť přece se dávno mohlo vést. Ono to tak není. Pokud je více spolupachatelů, tak orgány činné v trestním řízení musí vést společné řízení, a proto je tento postup zcela logický, protože příslušný orgán činný v trestním řízení prostě čeká na to, jak my dnes rozhodneme a podle toho buď obviní dvanáct osob, anebo třináct osob, pokud je rozhodnutý trestní stíhání zahájit. Tolik reakce na kolegu Drymla.

A teď to, co jsem chtěl původně říci.

Myslím si, že my nemůžeme nahrazovat policii, státní zastupitelství, soudy. Nám vůbec nepřísluší rozhodovat o tom, jestli byl nebo nebyl spáchán nějaký trestný čin. Jediné, co bychom měli posoudit, je to, jestli trestní stíhání – a měli bychom zde dnes odsouhlasit vydání k trestnímu stíhání – má jakoukoliv souvislost s fungováním Senátu. Myslím si, že v tomto případě je zřejmé, že to tak není. A pokud není ohrožen chod Parlamentu ČR, v tomto případě konkrétně senátní komory, tak bychom měli zcela automaticky rozhodovat o vydání k trestnímu stíhání, bez ohledu na to, kdo z které politické strany je a bez ohledu na to, jakého potenciálního skutku se to týká. Jak už tady také zaznělo, tak naše imunita je formulována naprosto nesmyslně široce, a pokud to nesouvisí s ochranou Parlamentu ČR a jeho funkce, tak bychom takové imunity využívat neměli.

A i mě mrzí, že není téměř automatické, že každý, koho se to týká, sám nepožádá o vydání.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má paní senátorka Jana Juřenčáková.

Senátorka Jana Juřenčáková: Děkuji za slovo, pane předsedající. Kolegyně a kolegové, já se nebudu vyjadřovat z pohledu právníka, protože se necítím být právníkem, ale z pohledu člena horní komory, který má hlasovat o jednom členovi naší komory. A pokud mám hlasovat, tak vždycky se chci seznámit s tím, o čem mám hlasovat. Proto jsem se včera zašla podívat do spisu, který je uložen na mandátovém a imunitním výboru a po prostudování tohoto spisu jsem se jasně rozhodla, že budu hlasovat pro vydání. Ale byla jsem nepříjemně překvapena z toho, že jsem byla podle seznamu, kde se každý musí podepsat, kdo do spisu nahlédne, asi patnáctá, kdo se s tímto spisem seznámil.

Proto bych vám propříště asi doporučila, pokud chcete hlasovat podle svého vědomí a svědomí, abyste se na to raději podívali také, abyste věděli, o čem hlasujete.

Šla jsem do Senátu s tím, že imunita by se opravdu měla vztahovat na slovní projevy, politiku, které souvisejí a které mohou být zneužitelné. A myslím si, že toto tento případ není. Proto znovu zopakují: Budu hlasovat pro vydání. Děkuji za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má pan senátor Petr Pakosta.

Senátor Petr Pakosta: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, naše kolegyně Jana Juřenčáková říkala, že se byla podívat na spis, který je na mandátovém a imunitním výboru a že byla zhruba patnáctá. Jedno z těch jmen hned v úvodu toho seznamu bylo moje. I já jsem se tam byl podívat, protože jsem chtěl hlasovat v tomto případě podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, a žádost policie jsem si prostudoval.

A ze všeho nejvíc jsem si dával dohromady volební kampaň současného amerického prezidenta, resp. s jeho volebním heslem "Yes, we can". To heslo je nesmírně prázdné a podobné pocity jsem měl, když jsem studoval důvody policie, které směřují k tomu, abychom našeho kolegu Jiřího Lajtocha vydali.

Já si kladu otázku, jestli by k něčemu takovému vůbec došlo, pokud by Jiří Lajtoch nebyl senátor. A z toho spisu, z té žádosti se na mě dere odpověď, že by to tak nebylo. A jsem přesvědčen, že i pro tyto případy je naše imunita, kdyby k něčemu nedošlo, pokud by ten dotyčný nebyl senátorem nebo poslancem a pokud by byl řadovým občanem. Pak by se určitě nic nedělo a žádné trestní stíhání by zahájeno nebylo.

A protože já nerad na tyto hry naskakuji, tak vám sděluji, že budu hlasovat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí a budu hlasovat proti vydání Jiřího Lajtocha. Děkuji za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má pan senátor Jaromír Jermář.

Senátor Jaromír Jermář: Vážený pane místopředsedo, milé kolegyně, vážení kolegové. Hovoříme všichni o tom, že je to věc nepříjemná. Samozřejmě je, a vím, že nejvíc nepříjemná je pro Jiřího Lajtocha. Byl jsem rád, když Jiří Lajtoch byl zvolen senátorem v roce 2007. Byl jsem rád, že i malým dílem jsem mu mohl ve volební kampani přispět.

Dosud jsem vždy hlasoval pro vydání, když o to policie požádala. Budu tak hlasovat i v tomto případě, i když se jedná o stranického kolegu, i když jsem přesvědčen, že bude nevinný, a věřím tomu, že vyšetřování bude provedeno objektivně.

Zaznělo tady, že není objektivní policie, že nejsou objektivní soudy či státní zastupitelství. Tak bychom se pak měli zamýšlet, co obyčejný řadový občan, jak on si před tím stojí. My máme nějakou možnost o tom hovořit i na tomto fóru, můžeme o tom hovořit i v médiích, snáze než řadový občané. A proto jsem přesvědčen o tom, že právě vyšetření tohoto případu může Jiřího Lajtocha očistit.

A proto říkám podle mého svědomí a nejlepšího vědomí – budu hlasovat pro vydání.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Nikdo další se už nehlásí, takže rozpravu končím a pokládám otázku paní zpravodajce, senátorce Soně Paukrtové, jestli se chce vyjádřit? Chce, prosím, máte mikrofon k dispozici.

Senátorka Soňa Paukrtová: Pane předsedající, dámy a pánové, já vás dlouho nezdržím. Konstatuji, že vystoupila celá řada senátorů, já jsem je nespočetala. Někteří podpořili vydání pana kolegy Lajtocha, někteří tady sdělili, že nebudou hlasovat pro jeho vydání.

Ale důvodem, proč jsem se přihlásila o slovo je to, že naše senátní legislativa připravila usnesení, které je přesné a které pro pořádek ocituji, protože jsem vás tady mírně dezinformovala, pokud jde o jednání mandátového a imunitního výboru ve své zpravodajské zprávě, za což se ještě jednou omlouvám.

Přečtu vám usnesení, nemáte ho v deskách, protože jsem ho podala až tady na plénu.

Usnesení Senátu z 10. schůze konané dne 21. července 2011 k žádosti o souhlas Senátu s trestním stíháním senátora Jiřího Lajtocha.

Na základě žádosti Policie ČR, Útvar odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování, o souhlas Senátu s trestním stíháním senátora Parlamentu ČR Jiřího Lajtocha ze dne 13. června 2011 pod čj.: OKFK-281-156/TČ-2010-200237 (dále jen "žádost policie"),

Senát vyslovuje souhlas s trestním stíháním senátora Jiřího Lajtocha pro skutek sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1, odst. 2, písm. a), odst. 3 trestního zákoníku v souběhu se zločinem Zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku spáchané ve spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku s dalšími osobami. Děkuji vám.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. O tomto celém, jak bylo nyní legislativně a tím pádem i právně oznámeno, budeme za chvíli hlasovat. Pro nás pro zjednodušení:

Senát dává souhlas s trestním stíháním pana senátora Jiřího Lajtocha.

O tomto návrhu budeme nyní hlasovat. A dříve, než začneme hlasovat, tak bych nás všechny odhlásil, všem by mělo svítit modré světélko vedle identifikační karty.

Zahajuji hlasování o vydání souhlasu. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 38 ukončeno, registrováno 68, kворum 35, pro 41, proti 5. Návrh byl schválen.

Tím končím projednávání tohoto bodu.

S faktickou poznámkou se hlásí předseda Senátu pan Milan Štěch, prosím.

Další část schůze řídil předseda Senátu Milan Štěch.

Předseda Senátu Milan Štěch: Pane místopředsedo, kolegyně a kolegové, navrhuji změnu v pořadu 10. schůze Senátu. Navrhuji, abychom nyní pokračovali a dokončili bod, který byl pod č. 21, tj. projednání senátního tisku č. 148 – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. A po ukončení tohoto bodu bychom pokračovali podle schváleného pořadu schůze. Děkuji.

Další část schůze řídil 1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: To je procedurální návrh, já o něm nechám neprodleně hlasovat. Budeme hlasovat o změně pořadu schůze, dokončíme nyní bod, který jsme nedokončili před polední přestávkou.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Hlasování č. 39 ukončeno, registrováno 69, kvorum 35, pro 64, proti nikdo. Návrh byl schválen.

A kolega Vladimír Dryml může pokračovat ve svém vystoupení.

Ale ještě dříve je tady faktická poznámka od kolegy Marcela Chládky.

Senátor Marcel Chládek: Děkuji, pane předsedající. Vážené senátorky, vážení senátoři, chtěl bych prostřednictvím pana předsedajícího požádat pana senátora Drymla, protože jsem už zapomněl, co říkal před obědem, jestli by mohl vzít své vystoupení od začátku, protože bylo velmi zajímavé. Děkuji.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Slovo má, jak už jsem řekl před chvílí, pan senátor Vladimír Dryml.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, já počkám na pana ministra, než zaujme místo u stolku zpravodajů, je to určitá slušnost.

K tomu, co tady vznesl prostřednictvím předsedajícího na mne náš kolega pan senátor Chládek, bych vás nechtěl zastrašovat tím, že bych znova začal mluvit o Koniáších a jiných nepravostech, které se dějí v této vládě.

Vážený pane ministře, důkladně jsem se na vás připravil, a proto bych chtěl pokračovat ve svém vystoupení, a to k otázce úsilí ministerstva zdravotnictví o zavedení hitu elektronických cenových soutěží. Hrozí totiž vysoká spoluúčast pacienta, monopolizace trhu a výpadky v distribuci léčiv.

Ministerstvo zdravotnictví uskutečnilo bez předchozí odborné diskuse prostřednictvím narychlo připraveného poslaneckého pozměňovacího návrhu zavedení velmi komplikované úhradové soutěže. Nevím, jestli to bylo opět z dílny bakaláře, dřívějšího dealera farmaceutických firem Marka Šnajdra nebo jestli to bylo z jiné líhně, ale domnívám se, že toto novátorství nám přinese spíše více škody než užítku.

Mělo by to mít závaznost pro celý trh v dané účinné látce, kde vítězi se poskytnou monopol na plnou úhradu po dobu 18 měsíců, zatímco léčivým přípravkům ostatních firem přináležejí maximálně pouze 75 % úhrady vítěze.

Pokud by tento plán byl přijat a pokud by došlo k přijetí tohoto zákona, dojde k razantnímu vlivu posílení pojišťoven na výběr léků, se všemi důsledky pro pacienty i lékaře, protože vítězná firma získá garanci dodávek za předem domluvenou cenu.

Jsem zvědav, co na to řekne Antimonopolní úřad. Budou vznikat listy se seznamem léků, jejichž předepisování bude pro smluvní zdravotnická zařízení, pojišťovny závazné. Vy, co jste tady jako lékaři – ano, bude to závazné, pojišťovny vám budou diktovat, co smíte anebo nesmíte předepsat.

Podobný systém existuje v celé Evropě pouze a pouze v Nizozemí, Německu, Dánsku a Švédsku, tj. v zemích s nízkou, velmi nízkou mírou korupce. A přitom ty další země EU o těchto tendrech neuvažují, a to z prostého důvodu, protože tento systém vede k monopolizaci trhu, k omezení přirozeného výběru léků a otevírá ještě

další větší prostor pro korupci a netransparentní chování. Mimochodem, v Nizozemí je to pouze asi na 30 léků.

Dopady navrhovaného systému na zdravotnický systém v ČR budou takovéto: Dopady na pacienty. Dojde k neobvykle vysokému navýšení spoluúčasti pacienta. Ano, vážení. Dojde ke zvýšení spoluúčasti pacienta. Vítěz tendru dodá požadovaného množství za vysoutěženou cenu na český trh. Předpokládejme, že tato cena bude ve srovnání s ostatními státy EU velmi nízká. V tom případě se tyto léky stanou okamžitě předmětem zájmu a dojde k paralelnímu obchodu a vývozu, reexportu a jejich větší část nejspíše zmizí do ciziny, kde na tom budou firmy vydělávat. Pak budou dodávky na český trh muset zajistit firmy, které prohrály aukci a budou mít úhradu o 25 % nižší než vítěz. Aby ochránily své léky před dalším paralelním vývozem, budou ovšem muset požadovat cenu vyšší než byla ta vysoutěžená. V rámci konkurence se sice cena léků ustálí na přijatelné úrovni, nicméně doplatek pacienta přesáhne 25 % ceny léku, protože doplatek, ten rozdíl bude muset zaplatit pacient. Bude-li pacient požadovat například z důvodu snášenlivosti zajištění jiného než vysoutěženého generika, bude si rovněž muset připlatit mnohem víc než nyní.

Ano, taková je léková politika, takový je návrh ministerstva zdravotnictví. Při častějších změnách vysoutěženého léčivého přípravku se pacient ani neorientuje v jeho užívání, bude docházet k duplicitám, změnám a k poškození pacienta. Dojde k likvidaci konkurenčního prostředí. Systém tendru totiž vede k omezení na jednoho, maximálně dva dodavatele. 18 měsíců se tady zajišťuje zákonem monopol. To logicky povede ke zvýšení ceny a následné závislosti systému na dodávkách od jednoho výrobce.

Cenová soutěž může být snadno zneužita jako prostředek konkurenčního boje mezi farmaceutickými firmami. Prodej léků, které několikrát za sebou nevyhrály cenovou soutěž, klesnou natolik, že budou vyřazeny z registrace. V těch zemích, kde tento tendrový systém zavedli, odešla totiž v první polovině roku již půlka výrobců a tento trend pokračoval v dalších letech.

Dojde k výpadku na trhu, protože se zvýší riziko tohoto výpadku. Léčivý přípravek se stane i v případě malého výpadku na několik měsíců naprosto, naprosto nedostupný, neboť výroba bývá realizována pro určitou kapacitu konkrétního trhu a lze ji plánovat s předstihem nejméně 4 až 5 měsíců.

Je vidět, že novátoři, kteří vytvářeli tuto změnu, s tímto nepočítali, že se i ve farmaceutickém průmyslu plánuje.

Další výpadky způsobí lukrativní paralelní obchod a vývoz z České republiky. Jsou to ty reexporty. Již dnes totiž podle SÚKLu obsahuje paralelní vývoz, to znamená, že 20 % dodávek na český trh se okamžitě vyváží do jiných států a další snížení cen povede k jeho dramatickému nárůstu. Specializované firmy – možná, že se to dělá pro ně – pak budou skupovat levné léky na českém trhu a vyvážet je například do Německa nebo do Velké Británie. Z trhu rovněž zmizí léky speciálně vyrobené pro Českou republiku a výrobce nebude schopen je krátkodobě doplnit. To platí třeba i pro vakcíny. Tendrový systém centrálních nákupů bude pro silné firmy příležitostí k cenovému dumpingu.

Po zavedení monopolu jednoho nebo několika málo dodavatelů povede nedostatek konkurence k tomu, že dojde k opětovnému nárůstu cen. To už jsme v minulosti několikrát zažili. Zároveň se zvýší vysoký nárůst administrativy a jsem zvědav, jak to zvládnou zdravotní pojišťovny. Ty možná ano, protože si odčerpávají další peníze ze zdravotního fondu, ale hlavně ne SÚKL s ohledem na nutnost kontroly realizace plnění tendru. Tento navrhovaný systém je naprosté unikum,

protože tendrový systém v zemi, kde byl zaveden, se nikdy netýkal celoplošně programů, ale pouze omezeného, omezeného, pane ministře, segmentu léčiv! Případně jenom některých regionů v případě pandemie.

Dokonce i v Nizozemí, které byste namítal, se tendry týkají pouze pacientů na bazálním pojistném programu. Tj. sociálně slabých, nezaměstnaných, azylantů, kteří čerpají tuto farmakoterapii v síťových lékárnách pojišťovny bez možnosti volby. To je ale Holandsko, kam nás chcete přivést. Kromě toho, pro vaši informaci, Holandsko elektronické aukce ruší ke konci roku 2011, takže váš vzor ruší tyto aukce. My je budeme zavádět.

Dánsko, Švédsko pracují v jiném časovém rytmu a čelí tím monopolizaci toho trhu. Přesto zde vítěz tendru získává dočasně jenom 60 % podílu na trhu. V Německu tendry probíhají odděleně v 16 spolkových zemích a provozují je desítky až stovky pojišťoven. V Německu jsou stovky pojišťoven. Pak tu dostávají firmy více příležitostí vyhrát aukci. I navzdory tomu, že došlo k ovládnutí trhu několika málo firmami.

Český farmakotrh je jiný než nizozemský a skandinávský. Zatímco český trh je generován, generifikován z 59 %, v těchto je velmi malé zastoupení generik na trhu, zhruba 15 %. V zemích, které tendrový systém zavedly, probíhají více než dvouleté odborné diskuse, ne minutová diskuse nebo minutu před ukončením hlasování zdravotního výboru ve sněmovně dát návrh, ale dvouletá odborná diskuse. V České republice tuto diskusi nahradilo bez načtení, bez připomínek se nahradilo ve 2. a 3. čtení sněmovní schůze.

Původní tzv. malá novela zákona 48/1997 Sb., obsahovala mnoho dobrých prvků v zájmu úspor výdajů na léky. Ale tím pokoutným zavedením, doslova pokoutným zavedením pozměňovacího návrhu se celá novela včetně pozitivních částí pak stává napadnutelná z hlediska ústavního práva. Ústavního práva, pane ministře! Pozměňovací návrh je s ohledem na svůj rozsah a způsob předložení a s ohledem na závažnost a složitost změn, které navrhuje do zákona o veřejném pojištění zavést v rozporu s principy demokratického právního státu a v rozporu s principem dělby moci mezi mocí zákonodárnou a mocí výkonnou.

Ty věci, které jsem tady říkal, té lékové politice, věci o elektronických aukcích samozřejmě nejsou pouze z mé hlavy, je to konzultováno s odborníky, a to s takovými odborníky, jako je exprezident lékárnické komory Chudoba, specialista na lékovou politiku ČSSD Gráf. Toto je výsledek toho, jak farmaceutické firmy přistupují k této problematice a varují před touto aukcí. Jsou to firmy, které dodávají většinu generik na český trh.

Hlavním důvodem reforem je přece finanční udržitelnost systému! Spolu se zajištěním zdravotní péče pro občany. To by nás všechny mělo spojoval. Bohužel v této novele se dávají vysoké pravomoci zdravotním pojišťovnám, které, a to vám vytkla i Česká lékařská komora, budou za lékaře určovat, jak mají lékaři léčit. Zodpovědnost neponesou žádnou, protože neposkytnutí léčby, tak jak by měla být poskytnuta v souvislosti s lege artis, tu ponese zdravotnický pracovník, zdravotnické pracoviště.

Pacienti chtějí kvalitní péči za rozumnou cenu? To tady také zaznělo. Co to ale ta rozumná cena znamená? Kdo a podle jakých kritérií se bude určovat? To tady nikde není.

§ 13 zákona legálně si připlatit. Za co? Za to, co si nějaký úředník ve spolupráci s pojišťovnou vymyslí? Pojišťovny totiž budou diktovat ekonomicky nejméně náročnou léčbu. Ony samozřejmě budou chtít mít zisk. To znamená, že

vůbec nebudou brát ohled na pacienta, kterému navíc znemožníte od takové pojišťovny, která tyto praktiky bude provádět, aby přešel k jiné pojišťovně.

Odstranění korupce? Pane ministře, nejvíc korupce v českém zdravotnictví je při nákupech a výstavbě. Dám vám příklad toho ze života, jak se zdravotní pojišťovny chovají již nyní. Je to ta proslavená VZP.

VZP metodickým pokynem určuje, jak se má léčit. Jaká vyšetření budou nebo nebudou hrazena. VZP! To přece nepřísluší VZP. Dokonce, a tady mám i písemný důkaz, určují délku jizvy, kterou má chirurg udělat. No tak to už by bylo třeba, aby se s tou pojišťovnou něco dělo. To přece není možné, co se tady děje. To je příklad z Přerova.

Výhoda, která tady je, bude pouze pro pojišťovny. Stejně tak, jako pro soukromé důchodové fondy a soukromé zdravotní fondy, které okamžitě vzniknou, aby mohly nabízet individuální pojištění zdravotní.

A co bude dál? Budou se snažit převést většinu péče na nadstandard, protože ten by se měl pojistit, aby se jim zvýšily zisky. To je přece jasný ekonomický zákon, ekonomická zákonitost.

Chtěl bych se zeptat pana ministra, těch otázek bylo dost, ale to je jedna z důležitých. Jak je možné, že tady někdo pošlapává platnost pojistných plánů odsouhlasených sněmovnou ČR a ministerstvem zdravotnictví a ministerstvem financí? Jak je to možné? Jak je možné změnit pravidla hry v průběhu této hry, aby se o 2,5 miliardy zachránila VZP? Ta se stejně nezachrání, pane ministře. Jde o zcela nesystémové řešení, které nemá řádnou oporu v právních předpisech, a může destabilizovat celý systém.

Problémy, které mají ostatní pojišťovny na rozdíl od VZP, jsou následující. To, pokud schválíme, aby zdravotní pojišťovny odvedly zpět (zaměstnanecké nebo ostatní) do systému 1/3 zůstatku loňského roku, bude znamenat, že 4 miliony pojištěnců doplatí na dobré hospodaření těchto zdravotních pojišťoven a zaměstnanecké pojišťovny budou potrestány za to, že dobře hospodaří.

Z právního hlediska to bude naprosto nepřekonatelným způsobem porušen princip právní jistoty v tomto státě. Zároveň bude porušen zákaz retroaktivity právních předpisů. Tzn. změna pravidel v průběhu hry. Svaz zdravotních pojišťoven proto považuje tento pozměňovací návrh za nepřipustný zásah do legislativy, opakuji, za nepřipustný zásah do legislativy.

Za nepromyšlenou, unáhlenou snahu uvolnit cestou VZP do systému veřejného zdravotního pojištění zbytek rezerv, a to za každou cenu. Návrh nemá oporu v právních předpisech a může výrazně, jak už jsem řekl, zkomplikovat a destabilizovat systém veřejného zdravotního pojištění.

Nová navrhovaná právní úprava představuje změnu podmínek financování, když říká, že zdravotní pojišťovny, které dobře hospodařily, musí odevzdat do základního fondu zdravotního pojištění 1/3 částky, kterou evidovaly na účtu k 31. 12. 2010, 2010, vážení, a odevzdají je do 1. přerozdělení v roce 2012. Jsem zvědav, jestli ještě některé to mají.

V konečném důsledku to znamená, že prostředky budou použity pro pojištěnce VZP, nikoli však pro pojištěnce zaměstnaneckých zdravotních pojišťoven. Navíc tyto peníze už jednou přece byly přerozděleny! To znamená, že chystaná duplicita solidarity je zjevně účelová a z hlediska logiky velmi absurdní. Návrh je nepřipustný, neboť dochází k porušení principu právní jistoty, který je součástí našeho právního řádu, stanoveného v čl. č. 1 Ústavy ČR. Já nevím, co dělá legislativní rada, co dělají legislativci na ministerstvu zdravotnictví, anebo jestli si všichni myslí, že to tady budeme všechno válcovat bez ohledu na Ústavu, na zákony.

Právní jistota zdravotních pojišťoven, financujících zdravotní péči pro 4 miliony lidí, je narušena, protože v průběhu roku 2011 se zásadním způsobem zpětně mění podmínky, pro již ukončené transakce. Pokud nebude zachována možnost plánování při poskytování smluvní zdravotní péče, tak opravdu nemá cenu, proč vůbec mít další zdravotní pojišťovny? Proč rovnou neřekneme, všechny zrušíme a uděláme jednu.

Nepřípustnost porušení principu právní jistoty zdůrazní Ústavní soud ČR ve svých nálezech, pane ministře, např. v nálezu ze dne 8. 6. 1995 pod značkou IV Ústavní soud 215/1994, podle něhož ke znakům právního státu neodděleně patří princip právní jistoty, ochrany a důvěry v právo. Jste pravicová vláda a takto znejistujete právo? To snad není možné.

Tento princip právního státu Ústavní soud ve své judikatuře zdůrazňuje opakovaně. Proto se domnívám, že alespoň v této části po stížnosti Ústavnímu soudu dojde k nápravě stavu, který nám tady předkládáte a s kterým počítáte, že projde, když ho Senát vrátí, opět ve sněmovně.

System veřejného zdravotního pojištění. Je sice nutno vycházet z toho, že zdravotní pojišťovny mohou a musí být veřejnoprávně regulovány, neboť hospodaří s veřejnými prostředky, ale tato regulace musí být prováděna v souladu s principy právního státu. Je jednoznačné, že ani v případě, kdy systém veřejného zdravotního pojištění je nevyrovnaný, neznamená to automaticky možnost státu zasáhnout do systému a změnit podmínky v rozporu se zákonem.

Dalším z principů právního státu je zákaz retroaktivity právních předpisů. Tzn. že je nepřípustná změna pravidel v průběhu hry, jak jsem to řekl, nepřípustnost retroaktivity a retroaktivních výkladů právních norem, zdůraznil Ústavní soud České republiky v nálezu ze dne 8. 6. 1995, tak jak jsem tady již citoval.

Důsledkem, pokud přijmeme tuto novelu, je ekonomická diskriminace vybraných zdravotních pojišťoven. VZP se nepodílela na tvorbě zdrojů zajišťovacího fondu, jehož 95 % má být podle navrhované právní úpravy také rozpuštěno do prvního přerozdělování roku 2012. Neměla k tomu ani zákonnou povinnost. Zajištění zde má za povinnost stát. V případě přerozdělování by však peníze zajišťovacího fondu kupodivu obdržela.

I z tohoto pohledu se jedná o diskriminační ustanovení. Zdravotní pojišťovny mají možnost v průběhu letošního roku navýšit úhrady zdravotnickým zařízením. Z toho plyne, že k 1. 1. 2012 už nebudou mít k dispozici 1/3 finančních prostředků, které evidovaly na svých bankovních účtech k 31. 12. 2010. Co bude následovat, si každý domyslí. Až budou nuceny odevzdat požadovaný obnos, mohou se dostat do platební neschopnosti, stejně tak jako VZP. Systém tak bude přicházet o další peníze, které budou vynaloženy na hrozící úroky z prodlení při prodlužování, posunování doby splatnosti.

Finanční prostředky, o které se jedná, navíc už jednou v minulosti přerozděleny byly. Takže je to absurdní. Zdravotní pojišťovny musí řídit svoji činnost podle svých zdravotně pojistných plánů. Tento připravovaný akt ze strany ministerstva zdravotnictví zcela potlačuje vážnost těchto dokumentů, které mají minimálně na jeden rok, minimálně na jeden rok transparentně nastavovat pravidla a mantinely chování zdravotních pojišťoven a byly odsouhlaseny ministerstvem zdravotnictví i ministerstvem financí.

Jaká je pak důvěra zdravotníků v to, když ministerstvo zdravotnictví mění svoje rozhodnutí, kdy chce, protože ono má ve správních a dozorčích radách své zastoupení. Co to tedy tam ti lidé, tak někdy velmi dobře placení, vlastně dělají?

Ještě bych se vrátil k několika jiným věcem. Posunutí platby za státního pojištěnce je tak nenápadně v této novele dáno z 20. na 25. měsíce. K čemu to

povede? Vy se nebojíte toho, že dojde k opožďování plateb zdravotních pojišťoven zdravotnickým zařízením? Ministerstvo financí vlastně tím způsobí vnitřní zadlužení systému, může dojít i k porušení rámcových dohod, kde je jednoznačně napsáno, kdy se má zdravotnickým zařízením platit. To je vizitka pro současnou vládu rozpočtové odpovědnosti. Banalita v desítkách miliard ročně.

Za další, promlčecí doba se prodlužuje z pět na deset let. Už jednou to tady bylo a měnilo se to. Měnilo se to. Měnilo se to z toho důvodu, že toho pojišťovny zneužívaly. Zneužívaly ve svůj prospěch a ku neprospěchu občanů a svých pojištěnců. To znamená, v praxi to bude tak, že v 9. roce VZP zjistí, že někdo nezaplatil nebo neměl doplatek zdravotní daně, protože to pojištění není, zdravotní daně, v řádu desítek korun, a bude účtovat desetitisícové penále. To je realita, která byla, která se zrušila, a nyní opět to samé. Ano, to je komfort pro občany a pacienty z hlediska této vlády a z hlediska tohoto vedení ministerstva zdravotnictví.

Dokonce, aby náhodou občan neměl zaječí úmysly, tak se mu opět ztíží jít od pojišťovny, s kterou není spokojen, k jiné pojišťovně. Stěžuje se mu administrativně tato změna, čímž dochází k tomu, že se vlastně stává otrokem dané zdravotní pojišťovny.

Jak je to všechno spojeno s tím, se svobodnou volbou lékaře i zdravotnického zařízení, o tom si asi každý iluze nebude dělat žádné.

Nedělejte z nás hlupáky, pane ministře. Pokud si neuděláte pořádek ve zdravotních pojišťovnách, především ve VZP, tak nemá smysl dělat reformy. O podivných smluvních vztazích, likvidaci konkurenčního prostředí mezi jednotlivými zdravotnickými zařízeními, kde velkou významnou roli hraje VZP, negativní, nevhodné nakládání se zdravotní daní, se mluví už delší dobu.

Je škoda, že nikdo nechce, anebo možná ani nemůže toto slyšet, i když chápu, že personální složení ministerstva zdravotnictví i ministerstva financí na poli kontroly zdravotních pojišťoven je tristní, protože je složeno z bývalých vysokých představitelů VZP, kteří byli ze strany VZP ministerstvu určitě nezištně doporučení.

Závěrem, to je nejdůležitější pro vás pro všechny. Podzim roku 2012, nebo možná již dříve, ukáží, zda lidé reformy a zdražování této vlády, stínového, zdůrazňují, stínového boje proti korupci, a rozpočtové nezodpovědnosti, nepřekřel jsem se, nezodpovědnosti chtějí, anebo si budou přát změnu a přijdou opět oranžády, které vaše excesy zruší. Děkuji.

Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane senátore, a posledním přihlášeným písemně do diskuse je pan senátor Jan Žaloudík. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jan Žaloudík: Vážená paní předsedající, kolegyně, kolegové, radostná zpráva je ta, že člověk si v životě může řadu věcí vybrat. Lékaře, zdravotnické zařízení, pojišťovnu, k čemu bude mluvit, jak dlouho bude mluvit, na které straně bude sedět, ale co si nemůže vybrat, je doba, do které se narodí. Já mám ve svém mládeneckém deníčku tuto dobu označenu kódově CXV, což je římsky 115. A protože se učím celý život být pragmatikem, tak jsem si namodeloval, aniž chci předjímat konečné stanovisko Senátu a ještě konečnější stanovisko sněmovny, jsem si namodeloval situaci, co kdyby Senát tento návrh zamítl, a sněmovna třeba zase poté potvrdila. Vidím to tak, že se s tím zákonem budeme muset učit žít už teď

ve smyslu toho, jak mě pozitivně motivovala vážená, skutečně si jí vážím, senátorka Paukrťová, abych se na to díval trochu pozitivně. Ne všechno však bude pozitivní s tímto modelem, jak ty věci budou vypadat, až budou fungovat.

Myslím si, že ještě několikrát budu mít příležitost, protože asi k celé řadě zákonů hovořit nebudu, ale k těm zdravotnickým občas možná ano, a vždycky se ohlásím tím neotřelým 2000 let starým "ostatně soudím". On ten kolega tenkrát říkal: "Ostatně soudím, že Kartágo musí být zničeno." Já bych to modifikoval. Po dvou tisících letech budu vždycky říkat: Ostatně soudím, že je třeba popsat, co je v současné době Kartágo. A vždycky se budu ptát na to, jestli tady máme skutečně ten deklarovaný systém zdravotních pojišťoven, jako v Německu, Holandsku, anebo jestli už jsme plynulo přešli k NHS, jako tedy k národní zdravotní službě jako v Anglii, Španělsku, případně Skandinávii.

Ten náš systém má rysy obého, akcentaci rysů NHS v současné době, a pokud se mezi tímto nerozhodneme, tak i naši vzácní ředitelé pojišťoven, i naši vzácní představitelé na ministerstvu budou v konfliktu a nebudou vědět, za co odpovídají. To už dopředu předjímám, že se k těmto bodům vždycky budu hlásit s touto větou: Ostatně soudím, že je třeba si říci, zda NHS nebo zdravotní pojišťovny. Až si na to odpovíme, budu spokojený a nechám toho.

K tomu, jak je těžké být pozitivní. Já skutečně bych rád při té zákonotvorbě, už se chystám na období, kdy tady na podzim budou procházet další zákony. Jsou tady kritéria, která bychom vždy měli zvážit. Bohužel, doba je pokládá za měkká kritéria. Kritérium první je solidnost, druhé důvěryhodnost a třetí konzumovatelnost zákona.

Včera při zákonu o rodině, o níž možná leccos vím, jako vy, ale nechtěl jsem se k tomu hlásit, byly různé zážitky uváděné. Vždycky se tady užívají zážitky. Budu hovořit o jednom ze zážitků velmi konkrétně. V oblasti mně blízké bylo staré pekařství, které evidentně potřebovalo už přestavbu a reformu. Inzerovali, že toto pekařství v krátké době bude nové, a zvali nás tam. Skutečně ho přebudovali, začali tam péct nové pečivo, některé bylo dražší, některé bylo stejné ceny, a mě to nepřekvapilo, že je dražší, protože skutečně bylo kvalitnější, hlavně čerstvé. To jsem pokládal za velmi solidní pokrok, i když mě to asi stojí víc, než mě stály předtím ty původní rohlíky.

Co bych mohl pokládat případně za nesolidní, je, kdyby toto pekařství přišlo s tím, že přicházím pro rohlíky, a oni řekli, dívejte se, tady si k tomu ještě musíte přikoupit bavlněné tričko, nůžky na plech, a někdo mi tam darebně vložil ještě sáček pervitinu. A já řeknu: Prosím vás, já jdu pro rohlíky, s pervitinem nesouhlasím. A oni řeknou: Co máte proti rohlíkům? Já říkám: Přišel jsem pro rohlíky, chci rohlíky, nechci pervitin. A oni řeknou: Co máte proti nůžkám na plech? Jak chcete stříhat plech? Řeknu: Já nepočítám se s stříháním plechu. A oni řeknou: Když budete stříhat plech, bez nůžek se neobejdete. A já to budu odmítat a oni řeknou: Jste divný, a co máte vůbec proti bavlněným tričkům? Protože všechno souvisí se vším. Poté, co si dáte rohlíky, v bavlněném tričku můžete stříhat plech a na oslavu si ještě užít toho pervitinu. Je to přece logické, je to balík. Pokládám to za nesolidní.

A budu to pokládat za nesolidní i při jakýchkoli jiných návrzích zákonů, protože si myslím, že je možnost se bavit o rohlících, o stříhání plechu, kvalifikovaně o kvalitě bavlněných triček a odmítavě o pervitinu.

Další bod je důvěryhodnost, která nás také čeká. Skutečně bojuji svůj skoro už roční boj, kdy hledám chybu v sobě, protože po řadě ministrů jsem skutečně měl pocit, že panu ministru Hegerovi z důvodu jeho anamnézy je nutno i možno věřit. Stále to nevzdávám, je to pro mě hodně těžké. On nám říká, vlastně o nic nejde. My tady měníme jenom pár parametrů, ono půjde o nějaké čočky, o robotické operace, a

vlastně se až tak moc nezmění. Současný standard zůstane, a co přijde nově, bude nadstandard. No dobře.

Věřme tomu i se zárukou, že to tak bude. Ale jak toto prosadí, když je tam tolik možností, když neumíme prosadit některé věci? My jsme třeba na podzim psali spolu s mladými lékaři, že velká část našich mladých lékařů má úvazky nižší, než které odpracovává. Skupina senátorů upozornila, že je to špatně. Pan ministr říká, já s tím nic nemůžu dělat, to je věc ředitelů, já jsem pouze ministr. Je fakt, že to souvisí se zákoníkem práce. Asi jsme byli vedle. ale spíš jsme čekali takovou 2 – 3 denní kontrolu a vyjádření všech ředitelů nemocnic, že se tak neděje na pracovištích jimi řízených.

Docela nedávno jsme upozornili, že když už máme nějaké vyhlášky z minula o obsazování funkcí ředitelů přímo řízených nemocnic, tak že by bylo dobré je akceptovat a nevytvářet vyhlášky, zákony nové, dokud nefungují ty staré. Pár ředitelů bylo obsazeno v minulém období rozhodnutím stranického sekretariátu, takže by jenom stačilo poděkovat, napsat regulérní konkurs, oni se znovu přihlásí a máme právo tam, kde chceme mít. Na to jsme vůbec neobdrželi odpověď.

Další věc je, hovoří s hodně o robotické chirurgii. Nepochopil jsem, proč už na podzim nepřišla revize na to, kde a za jakých podmínek a jakých plateb a s jakými výsledky je tato péče prováděna, když i ministerstvo má zastoupení ve zdravotní pojišťovně, která toto musela nasmlouvat, a jestliže je dnes čtvrtek, tak zítra v pátek se můžeme jít podívat třeba do Mostiště na Vysočině na fungování robotické chirurgie.

Také jsem nepochopil, k čemu jsou audity, když máme nejdražší ozařovací přístroje Cyberknife na světě na světě o 100 % dražší, než je kdekoli na světě, je zdůvodněno stoprocentní navýšení tím, že dokonce, divte se, tento složitý přístroj má i software a audit, který proběhl, nezjistil nic, než nějaké variace v 10 – 15 %. Ptám se, jak tyto složité věci v tomto novém, složitém, chaotickém návrhu současné ministerstvo a pan ministr jako vážená osoba zajistí, když fungování zákonů a vyhlášek z minula garantovat nemůže a možná ne vlastní vinou.

Nekonzumovatelnost je to, co mě trápí nejvíc, a uvedu vám to na příkladu. Ono je to totiž takto. On ten zákon patrně projde, což je pozitivní informace pro pravou stranu, a já bych potěšil levou stranu, on projde, ale bude nekonzumovatelný. Takže to společné, co je nešťastné pro obě dvě skupiny, je, že bude pouze zneužitelný, ale bohužel, nebo bohudík, nebude konzumovatelný.

Abych to demonstroval na jednom příkladě, který znám, který můžete zažít všichni, aniž straším. V České republice jsme na prvním místě, jak jsme se tady chlubil, v čem všem jsme první, jsme první také ve výskytu rakoviny tlustého střeva, konečníku, osm tisíc případů ročně. Minimálně sedm a půl tisíce potřebuje operaci, patrně i víc. Takže kdokoli z kolegů by přišel a já ho mám poučit, že jsme mu našli nádor velice včas a musí mu být operováno střevo, ten nádor bude odstraněn, pak se ty konce k sobě sešijí, aby to střevo fungovalo dál. Je to velice prosté. Jak všichni říkají "náročná onkologická léčba", prosím vás, na tom není nic náročného. To se dělalo už před sto lety.

Já se podle § 13 postavím k pacientovi takto. Řeknu: Podívejte, já vás musím poučit o všech variantách a vy si vyberete, když to neudělám, můžu být pokutován, takže to vydržte, my vám zresektujeme to střevo a já tu anastomózu našiji rukou silonem, jako jsme to dělali před lety, bude to fungovat, ten efekt bude splněn. Nebo vám to zašiji vstřebatelným materiálem, přibude k tomu pět stovek, základní operace je do pěti tisíc korun. Je to práce dva a půl hodiny, tři chirurgové, dvě sestry, stojí to do pěti tisíc korun. Není to až tak nákladné, leckdo si to může dovolit. Řeknu:

Anastomózu zašiji vstřebatelným materiálem. Bude to o pár stovek víc a každému bych to doporučil. Nebo tu anastomózu zašiji šicím přístrojem. Ten stojí 12 000 Kč – na jedno použití. Zase se nic nemění na léčebném efektu, ten nádor už je dávno v kýblu. Jde jenom o anastomózu, ale bude to plus dvanáct tisíc. Nebo, když to bude počínající nádor, jak jsem řekl, tak to uděláme ze tří vpichů a jednoho krátkého řezu laparoskopicky, a bude to 30 – 40 tisíc. A nebo se spolu vydáme do Mostiště na Vysočině, tam to odoperují – už asi moji kolegové, já asi už ne, odoperují robotem, bude to stát – na Homolce – sto tisíc korun, anebo tam, kde je to nasmlouváno víc, až 150 000 Kč.

A teď pozor, podle zákona moje stanovisko bude: Všechny tyto metody z hlediska odstranění nádoru jsou si naprosto rovnocenné. Chcete to za těch 150 tisíc korun? Nebo v té variantě, co je bezplatná, za těch 5000 Kč? Nebo si připlatíte 12 000 Kč? Nebo pár stovek za šicí materiál, nebo laparoskopicky? A kdo řekne, kde je ta hranice?

Odborná společnost řekne: I když na to právně vůbec nemá, vždycky má doporučit na úrovni doby. Ale řekněme, že bude rozumná a řekne: Šicí přístroj tam, kde je to nedostupné a laparoskopie už ne, apod. Umíte mi najít člověka, který je tak málo inteligentní a přitom tak solventní, že by si za něco, co je naprosto stejné a rovnocenné připlatil těch mnoho tisíc? Je to absurdní. Tam se nebudeme totiž rozhodovat o standardu a nadstandardu. Tam se budeme rozhodovat o všech možných variantách léčby. A kdybych teď přitlačil na pilu a začal hovořit o následné chemoterapii, tak začneme od pěti tisíc za Fluorouracil, 35 000 za Irinotecan Oxaliplatina, 80 000 za Bevacizumab, 135 000 za Cetuximab. Možnosti, kdo to bude doplácet, kdy, jak a kdo to určí, kdo určí ten rozdíl, kdo určí efekt té léčby.

Ano, kalifornská studie vyšla ve prospěch Cetuximabu, říká firma, protože ho tady prodává. Kdo ověří, jestli v Břeclavi ty výsledky jsou podobné? Umíme to, ale poprvé v historii se neplatí Národní onkologický registr, který tady funguje od roku 1977, a poprvé letos dostal na fungování nulu. Je to přesně tak, jako byste na svých účtech, ať už tam máte kolik chcete, třeba 100 tisíc Kč, měli najednou zrušeno vedení účtu, protože se tím ušetří těch 50 Kč. Tím ztratíte naprosto přehled. To je situace České republiky 2011 za jednoho z nejosvícenějších ministrů, které jsme zatím měli.

To jsem jenom demonstroval na jednom drobném příkladu. Teď si představte stovky diagnóz, tu nekonzumovatelnost. Což o to, Žaloudík se v tom nějak otočí. Jak se v tom otočí mladý kolega po promoci? A jak se bere v úvahu, že nerozhodne o výsledku té operace přístroj, ale také, kdo to případně bude operovat? Jinak to bylo, když měl Žaloudík 25, jinak to bylo, když byl po atestacích ve 33, jinak to bylo, když byl v 50 na vrcholku sil, jinak je to, když je usezený ze Senátu v 57 a pro chirurgii nadbytečný. I toto jsou rozdíly na jedné osobě. A ty jsou větší, než rozdíly v šicím materiálu, který si někdo připlatí. Takže to bylo trošku ze života.

Konec. Moje obavy. Dvě moje obavy. První, že přijdou zase balíky. Balíky, balíčky s darebnými příměsmi pervitinu. Toho se bojím, protože vidíte, jaké máme problémy s malou reformou. Projednávaná malá reforma na Malé Straně. Já se bojím, kde analogicky skončíme s velkou reformou. Samozřejmě také na Malé Straně, anebo potom v praxi. Čili tohoto se bojím a to je moje obava, abychom zase po letech debaty nebyli tam, kde jsme byli v roce 2007.

A druhá věc – co mě trápí ještě víc – je určitá demotivace lékařů, už i pacientů, protože poslední dobou se nám daří hnát doktory proti doktorům, doktory proti pacientům, doktory proti sestřím, a nedej Bože, aby se nám podařilo hnát občany proti představitelům, protože já bych nechtěl být defenestrován, vzhledem

k váze bych utrpěl těžké úrazy, a navazoval by kolega Janeček s tím, co mi dá na vybrání a co si připlatím. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane senátore. Další přihlášenou je paní senátorka Božena Sekaninová, prosím, paní senátorko, máte slovo.

Senátorka Božena Sekaninová: Vážená paní předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, pan ministr zdravotnictví v důvodové zprávě hovořil o nezbytnosti zdravotnické reformy. Jedná se ve svých dopadech o skutečnou reformu zdravotnictví, neboť jen o prostou redukci výdajů v intencích kupeckých počtů "má dáti – dal"? Jsou předkládané návrhy opřeny o relevantní analyticko-statistické rozbor? Vycházejí z reálných demografických prognóz? Respektují připomínky odborné veřejnosti? Byly prodiskutovány na úrovni profesních či zájmových platforem či s širokou veřejností? Obávám se, že na všechny tyto otázky musím odpovědět záporně.

Jedním z cílů návrhu zákona je zvýšit regulační poplatek za každý den poskytování ústavní péče z 60 na 100 Kč. Měsíční rozdíl návrhu proti stávající výši poplatku činí 1 200 Kč. Ač se to může zdát panu ministrovi zanedbatelné, pro zanedbatelné skupiny populace se jedná o zásadní finanční obnos. Zvážíme-li i plánované zvýšení spoluúčasti na úhradě léků, zvýšení DPH na léky, potraviny a další růst životních nákladů, to vše přivede velké sociální skupiny invalidních či starobních důchodců a dalších nízkopříjmových skupin obyvatel do sociální nouze.

Již nyní se nezřídkou stává, že dlouhodobý pacient se po několikaměsíční léčbě nemá kam vrátit. Byly mu odpojeny energie, mnohdy přišel i o byt. Sekundárně tak dochází k dalšímu zvyšování mandatorních výdajů ze státního rozpočtu.

Ano, současná ekonomická situace vyvolává nutnost určité míry spoluúčasti pacienta na zdravotní péči. Ta však musí být vymezena tak, aby byla sociálně únosná i pro rizikové skupiny občanů. Předložený návrh však vnímám diametrálně odlišně. Já krátkozraký, reflektuje pouze primární, okamžité zvýšení příjmů do zdravotnictví, je výrazně sociálně necitlivý.

K hlavním cílům návrhu zákona náleží především potřeba vytvořit legální prostor pro možnost poskytování tzv. nadstandardní zdravotní péče pro určitou skupinu pojištěnců. Záměrně jsem zvolila označení "určité skupině", protože stávající podoba zákona vytváří ve zdravotnictví elitářsky prostor jen pro vyvolené. Je možné argumentovat nepřebornou řadou příkladů a situací, kdy výběr mezi základní a ekonomicky náročnější variantou bude vyvolávat profesní i etická dilemata.

Například onemocnění stejnou diagnózou má u dvou či více pacientů různý průběh. Pro jednoho může být adekvátní standardní léčba, druhý bude potřebovat nadstandardní postup. Standardy bude nutné přizpůsobit možnostem a technickému vybavení regionálních nemocnic, které mají nižší úroveň vybavení a ve svém důsledku to povede k situaci, kdy zdravotnická zařízení vyšší úrovně budou poskytovat pouze nadstandardní, tedy nedostupnou péči pro běžného občana, ze kterých se stanou lidé druhé kategorie.

Za velmi diskutabilní považuji část návrhu hovořící o nezbytnosti předchozího souhlasu pojištěnce s příslušným druhem varianty zdravotní péče. Vždyť nemocný člověk je v tak mimořádné životní situaci, která zásadně determinuje jeho schopnosti. Jinými slovy návrh dává rozhodovací pravomoc o způsobu léčby do rukou pacienta, který nedisponuje ani odbornými znalostmi, mnohdy ani mentálními schopnostmi. Za jak dlouho, v jakém rozsahu budou zařazováni do standardů nové léčebné postupy a metody? Zásadně nesouhlasím s tímto návrhem především z etického hlediska.

Každý lékař před převzetím lékařského diplomu slibem stvrzuje sounáležitost s Hippokratovou přísahou, která ve svém textu mimo jiné obsahuje slib: Lékařské úkony budu konat v zájmu a ve prospěch nemocného dle svých schopností a svého úsudku.

Jakým způsobem bude moci lékař rozhodnout o adekvátní léčbě, když při své volbě bude nucen prvotně zvážit nákladovou efektivitu a ekonomickou náročnost léčby ve vztahu k finanční saturaci pacienta.

Podle posledních statistik žije na hranici chudoby 8 až 10 procent obyvatel. Je třeba si tedy uvědomit, že předložený návrh nejen zásadním způsobem prohloubí sociální rozdíly mezi jednotlivými skupinami populace, ale bezprostředně negativně ovlivní kvalitu života zhruba jednoho milionu lidí, jednoho milionu občanů tohoto státu, pro které se v případě potřeby stane nedostupný určitý způsob léčby jen pro to, že bude zařazen do ekonomicky náročnější varianty. A já zásadně odmítám takové změny, které povedou k rozdílům při poskytování zdravotní péče v závislosti na majetkových poměrech občanů, nebo budou jinak snižovat všeobecnou dostupnost zdravotní péče. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, paní senátorko. Dále vystoupí paní senátorka Alena Dernerová. Prosím, paní senátorko.

Senátorka Alena Dernerová: Dobré odpoledne, vážená paní předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové, já bych chtěla uvést několik problematických bodů oné novely zákona č. 48, které se mi zdají jako – aspoň z mého pohledu – podstatné.

Jedním z těch problematických bodů novely je, že chybí důsledné oddělení pojišťovny a poskytovatele zdravotní péče. Další bod je obsazení orgánů zdravotních pojišťoven, zejména správních a dozorčích rad na více než 2 období po sobě. To znamená, opět do nekonečna budou tížit lidé, totéž obsazení a mnohdy jejich práce nestojí vůbec za nic. Další problém podle mě je návrh na převod jedné třetiny prostředků ze základního fondu zdravotních pojišťoven na zvláštní účet zdravotního pojištění. To je jedna skupina problémů. K ní řeknu toto:

Důsledné oddělení pojišťovny a poskytovatele zdravotní péče – to znamená, že systém veřejného zdravotního pojištění v ČR je od svého vzniku vytvářen podle modelu založeného striktně na oddělení role zdravotní pojišťovny od role zdravotnického zařízení jako osoby poskytující zdravotní péči. Novela zákona však umožňuje faktickou vertikální integraci, to znamená, vznik řetězce mezi zdravotní pojišťovnou a zdravotnickým zařízením, a dochází pak k narušení rovných soutěžních podmínek, může to také vést k neefektivnímu vynakládání prostředků ze zdravotního pojištění.

Ministerstvo by tedy mělo spíše předložit návrh, aby zdravotní pojišťovny nesměly zřizovat a provozovat zdravotnická zařízení. Stejně tak by mělo ministerstvo předložit návrh, aby zdravotní pojišťovny nesměly být osobami tvořícími s provozovateli koncern a nesměly podnikat s prostředky plynoucími ze všeobecného zdravotního pojištění.

Návrh novely zákona nepředpokládá ke sloučení zaměstnanecké zdravotní pojišťovny s VZP žádné povolení. Ministerstvo zdravotnictví tak z naprosto neznámých důvodů neřeší aktuální problémy slučování zdravotních pojišťoven s VZP, protože je tady postrádán výslovný souhlas VZP, aby se s ní sloučila jiná pojišťovna. Poslední příklad – pojišťovna Média, která vlastně zkrachovala, deficit, který tato pojišťovna má, někde jsem viděla 450 mil. Kč, ale dostala jsem odpověď z ministerstva zdravotnictví, že to 450 mil. není. Nicméně tato pojišťovna se sloučila

v době, kdy na tom byla velmi špatně, se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou a tyto pohledávky převzala Všeobecná zdravotní pojišťovna. Konkrétně vím, že VZP ovšem neplatí zatím pohledávky, např. v krajské zdravotní, kde pět nemocnic má pohledávku u Médii 40 mil. Kč a VZP se nemá k tomu, aby tyto peníze za pojišťovnu uhradila.

Pak se ale ptám, kde byli právě lidé ze správní a dozorčí rady, kteří měli dozorovat tuto pojišťovnu a upozornit na to, že pojišťovna má malé množství pojištěnců, navíc ti pojištěnci byli opravdu takové zvláštní kategorie, byli to většinou státní pojištěnci, takže finančních prostředků příliš nepřinesli. I když datum, kdy měla mít 50 tis. pojištěnců, bylo dokonce listopadu 2011, tak si myslím, že za ty tři měsíce by určitě nedosáhla 50 tisíc, takže se dalo předpokládat, že asi problémy tato pojišťovna mít bude. Pokud se budou další pojišťovny takto hroutit a budou se spojovat s VZP, tak to k ničemu dobrému nepovede.

Dále je pro mě problémem návrh na převod jedné třetiny prostředků ze základního fondu zdravotních pojišťoven na zvláštní účet zdravotního pojištění. Dá se říci, že se může jednat o jakési nepřijatelné vyvlastnění. Navrhovaná úprava není plně v souladu s článkem 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Cituji: Vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu.

Dále jsem se chtěla zeptat, jestli je pravdou to, že dochází ke snížení zajišťovacího fondu na 5 procent původní hodnoty, protože 5 procent je hrozně malá částka, pokud pojišťovna bude mít problémy, tak z tohoto zajišťovacího fondu měly být problémy řešeny a problémy tím pádem řešeny nebudou. A jestli to není prvním krokem ke vzniku budoucích obchodních společností. A potom – těch obchodních společností – jakého charakteru. Komu ty obchodní společnosti budou patřit.

Další problematický bod pro mě z oné novely jsou elektronické aukce, o kterých se tady již hovořilo. Já tady vidím určitou vertikalizaci a možnost korupce, protože návrh na aukci nějakého preparátu dává nejprve zdravotní pojišťovna, předloží ministerstvu zdravotnictví, to pak to dá SÚKLu, ten rozhodne, zda bude provedena aukce či nikoli. Zaznělo tady také, že vlastně aukce probíhají v zemích, kde je nízký stupeň korupce, nežli v České republice. Navíc, když si vezmeme, že vítěz, který vyhraje ten aukční tendr, se zaváže na 18 měsíců, že dodá polovinu objemu léčiv ve vysoutěžené ceně – kde je ta druhá polovina! Ten vítěz se vlastně zavazuje, že dodá na český trh, ale nezavazuje se, že dodá přímo k tomu konečnému spotřebiteli.

Tady bych viděla možnost problému v paralelním vývozu do jiných zemí EU, pokud cena, která tady bude vytendrovaná, bude nižší, než v jiných zemích EU.

Další problém pro mě je vyřazení levných léků do 50 Kč, protože ty léky jsou mnohdy adekvátní, srovnatelné s léky dražšími. Firmy určitě zareagují tak, že prostě vyrobí větší balení, které bude dražší, budeme mít víc pilulek, které se pak většinou nespotřebují, když to ten pacient není schopen nebo nemusí užívat a pak je tady zbytečné plýtvání s těmito léky.

Očkovací látky. Jak jsem řekla, jsem dětský lékař, dětský neurolog. Centrální nákupy vakcín zdravotní pojišťovnou přímo od distributora Fenix–Avenir. Možná tato firma vyhraje, s největší pravděpodobností, většina lékařů, s kterými hovořím, si myslí, že vyhraje tato firma. Lékaři si zřejmě objednají od této firmy očkovací látky a ty pak budou propláceny zdravotní pojišťovnou. To znamená, že na pojišťovny opět přejde další zátěž finanční, protože dříve byly hrazeny ze státního rozpočtu. Nebo jestli se počítá s nějakou částkou, která ve státním rozpočtu na očkovací látky bude dotována. Potom nevím, jakým mechanismem se bude zaznamenávat, že ta

očkovací látka dospěla k pojištění té pojišťovny, která vlastně tu látku jakoby zaplatila.

A ještě pro mě další důvod z toho vyplývající je ten, že když už to takto bude přes distributora, tak vím, že existuje dosti očkovacích center v ČR a ta se budou muset časem využívat. Aby za tím nebylo ještě skryto to, že budeme děti očkovat v očkovacích centrech, což by znamenalo totální zhroucení očkovacího systému v ČR z mého pohledu, protože mnozí rodiče by určitě nedorazili k očkování toho dítěte, takže to by také nebylo vůbec dobré.

Ale nedostala jsem odpověď ani od pana ředitele SÚKL Beneše. Co se týče přípravků pro moderní terapii tkáně a buňky – to je naprosto nová kategorie. Jsou to velmi drahé léky. Tady se dá předpokládat, že náklady budou mnohonásobně vyšší, než za léky, které tady máme. Ceny u těchto léků bude zřejmě určovat SÚKL. Cenová regulace, nevím, komu připadne. Jestli bude připadat ministerstvu; nebo pojišťovnám. Ale podle toho, jak dopadl případ Tarky, který skončil nakonec u Ústavního soudu, a ten dal zapravdu Nejvyššímu správnímu soudu, že jediný, kdo si potom může stěžovat na cenu léku a nějakým způsobem regulovat, je pacient – tak si myslím, že pacienti asi v tomto případě budou těžko regulovat cenu těchto přípravků.

Pak jsem se ještě chtěla zeptat na jednu věc. Co se rozumí v § 13 pod pojmy "účel, jehož má být poskytnutím péče dosaženo", odst. 1; a stejný terapeutický účinek, odst. 4. Jde o důležitá kritéria, zda péče bude či nebude hrazena či zda se na ni bude doplácet ze zákona. To se ale neví a výklad zákona je zcela vágní. Bude výklad těchto kritérií věcí libovůle ministerstva zdravotnictví?

Pak jednu takovou věc z praxe. Protože jsem hovořila s představiteli dobrovolného sdružení stomiků České republiky a ti byli dosti zoufalí; protože ti říkají a obeslali i instituce, s tím, že pokud bude tato novela schválena, v podobě v jaké je, tak pomůcky pro stomiky budou ohromně drahé. Budou doplácet 3 tisíce korun i více za měsíc, což je pro mnohé z nich vysoce likvidační. Dali mi soupis toho, co v příloze vyloženě chybí. Chybí vlastně úhrady za edukační sety, chybí stanovení úhrady za nejmodernější systém kontinencí. V příloze zcela chybí úhrady za stomické prostředky a chybí vlastně stomické prostředky deodorační.

Je to materiál, který mám, tuším, z úterka. Nevím, jestli se něco změnilo, asi ne. Pokud takovýchto "chybění" v novele je více, tak si myslím, že by se měla doopravdy přepracovat, a nepřijímat tak, jak je navrhováno. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také za vystoupení. Dále bude pokračovat paní senátorka Dagmar Terelmešová. Prosím, paní senátorko.

Senátorka Dagmar Terelmešová: Děkuji, vážená paní předsedající, kolegyně, kolegové, vážený pane ministře. Chtěla bych se zmínit pouze o jedné části návrhu tohoto zákona. Byla tu už několikrát zmiňovaná. Je to navýšení poplatků na 100 Kč. Tohoto poplatku, jak tady bylo řečeno už předřečníky; hospitalizačního poplatku. Toto zvýšení, ačkoliv se může zdát nepatrné nebo nedostačující, je téměř dvojnásobné.

Já jsem několikrát slyšela, že vlastně tento poplatek kopíruje náklady, které bychom stejně doma vydali za stravu, energie, za vodu, které spotřebujeme. Přesto bych se chtěla zmínit o skupině, o nejslabší sociální skupině, která si většinou tuto stokorunu nemůže dovolit utratit za tyto potřeby. Jedná se o seniory z vesnického regionu. Všichni víme, jaké jsou důchody lidí, kteří pracují celý život v zemědělství. Opravu si nemohou dovolit sto korun utratit třeba za jídlo. Mohu uvádět spousty

příkladů. Nebudu tady o tom polemizovat, protože určitě by tady byli odpůrci i příznivci těchto příkladů.

Chci ale zmínit větší problém, který nastává v zařízeních, jakými jsou pobytová zařízení pro seniory, tedy domovy pro seniory, nebo domovy pro osoby se zdravotním postižením. Každé zařízení má jiný přístup k dlouhodobé nepřítomnosti klienta v zařízení. I když senior pobývá třeba měsíc v nemocnici a je hospitalizován, stále musí platit v zařízení, ve kterých pobývá, a to podle vnitřních předpisů, která jsou v zařízení schválená. Bývá to třeba 60 % nákladů, ale i 50 % nákladů na stravování. Já se nedivím zřizovatelům těchto zařízení, protože samozřejmě mandatorní výdaje mají stálé. Protože teď momentálně deset seniorů je hospitalizováno dlouhodobě v nemocnici, nemohou propustit pracovníky v přímé péči. Nemohou propustit kuchařky, nemohou propustit uklízečky. Takže samozřejmě po tom svém klientovi tyto finanční prostředky chtějí.

Jde o to, že tyto smlouvy, které mají uzavřené, jak už jsem řekl, se liší podle zařízení. Záleží na službách, které tito klienti čerpají. Je ale potom nabíledni, zda tito senioři na úhradu tohoto hospitalizačního poplatku vůbec budou mít. Víme, z čeho se skládá platba v těchto zařízeních, jak senioři odevzdávají celý svůj důchod, zůstává jim pouze 15 %.

Moje otázka na pana ministra je samozřejmě s tím související. Jedná se o to, pokud – jak už tady bylo také zmíněno předřečníky – člověk musí zůstat v nemocnici déle než je zapotřebí a vzniká tu taky prodloužení třeba játropatologických komplikací. Jsou to komplikace, které jsou vlastně zaviněny zdravotnickým personálem. Nebudu mluvit o mezokomiálních infekcích, které jsou třeba týdenní, ale o dekubitách, které jsou běžné, že se vyskytnou u seniorů, vyžadují dlouhodobé ošetření. V tomto případě bych chtěla vědět, kdo bude tento hospitalizační poplatek platit, pokud to není věc, kterou si zaviní člověk, který tam pobývá, sám, a je to prokazatelně vina zdravotnického personálu. Nebo jestli ho zaplatí pacient, zařízení. Anebo jestli ho zařízení zaplatí za svého zaměstnance. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také. Dále je přihlášena paní senátorka Marta Bayerová. Prosím, paní senátorko, máte slovo.

Senátorka Marta Bayerová: Vážená paní předsedající, vážené kolegyně a kolegové, k tomuto tisku už byla velmi podrobná diskuse; a jistě od kolegyň a kolegů, kteří jsou v této problematice zdravotnictví daleko fundovanější než já.

Přesto si dovoluji dvě stručné poznámky.

Za prvé. Fascinovala mě zpráva v tisku ze dne 19. 7. 2011 o stanovisku NERV, který byl vyjádřen v tzv. desateru pro zdravotnictví. Ve zprávě ČTK se doslova uvádí, budu citovat – podle expertů z NERV by chroničtí pacienti neměli platit poplatky ze zdravotnictví. Podle šéfa skupiny expertů M. Zámečnicka hrozí, že když chroničtí pacienti musejí platit, odkládají návštěvu lékaře až do doby, kdy se jejich stav ještě daleko více zhorší a péče pak stojí zdravotní pojišťovny víc. Nemá smysl zatěžovat chronicky nemocného, který čerpá hodně péče. Potvrdil jejich doporučení i pan ministr zdravotnictví Leoš Heger. Podmínky by ale měl být vstup pacienta do zvláštního programu a jeho plnění. Experti také doporučují, aby všichni pacienti platili poplatky v nemocnicích jen měsíc. Další pobyt už by byl bez poplatků. To je konec citace.

Opravdu nevím, co si s námi vláda hraje za hry. Předkládá nám návrhy na další a další poplatky ve zdravotnictví pro všechny, aby mohl současně ministra zdravotnictví říci, že nemá cenu jimi zatěžovat chronicky nemocné.

Máme dnes schválit zvýšení poplatků za pobyt v nemocnici bez časového omezení. A vládou oceňovaní experti NERV nám sdělují, že by je pacienti déle než měsíc platit neměli.

To není Kocourkov, to je tragédie této země, protože je to projev, promiňte mi to, naprosté degradace vládnutí. Pokud v tom ovšem není úmysl úplné devastace našeho zdravotnictví a jeho následné, snadné a levné privatizace.

Poznámka druhá. Minulý týden zveřejnil Český statistický úřad výsledky výzkumu chudoby v naší zemi. Konstatuje se v něm, že počet lidí ohrožených chudobou se loni zvýšil o 50 tisíc na celkem 936 tisíc lidí, tedy zhruba každý devátý občan této země žije z příjmu 9329 korun na měsíc a přibližně 64 % domácností vychází se svým měsíčním příjmem jen s obtížemi. A my jim zvyšujeme soudní poplatky, zdravotnické poplatky, DPH. Znemožňujeme jim tedy žít v právním státě, mít zdravotnickou péči a kvalitní život vůbec. Někteří členové vlády jsou na to zřejmě hrdí, hrdí na to jsou zřejmě i ti zákonodárci z řad vládní koalice. Stydím se ale za to a proto podpořím zamítnutí tohoto návrhu.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Dále vystoupí pan senátor Jiří Dienstbier. Pane senátore, máte slovo.

Senátor Jiří Dienstbier: Vážená paní předsedající, kolegyně a kolegové, chtěl bych učinit několik poznámek z pohledu právního a částečně ústavně-právního. Podle Listiny základních práv a svobod, má každý náš občan právo na bezplatnou zdravotní péči na základě veřejného zdravotního pojištění. Tohoto práva se lze domáhat v mezích zákonů, které toto právo upravují. Jestliže Listina základních práv a svobod mluví o základních mezích, má se na mysli zákonná úprava, která stanoví podmínky, za jakých je poskytována bezplatná zdravotní péče na základě veřejného zdravotního pojištění. Předkládaný návrh zákona rozděluje zdravotní péči na ekonomickou nebo levnou a na ekonomicky náročnější. Z právního hlediska ji rozděluje na bezplatnou a placenou lékařskou péči. Jak jsem citoval ustanovení Listiny základních práv a svobod, tak je zcela zřejmé, že v tomto směru zákon vybočuje z mantinelů daných Listinou základních práv a svobod, protože nestanoví meze, v nichž je poskytována bezplatná zdravotní péče na základě zdravotního pojištění, ale stanoví, že část péče je placena. Je zřejmý rozpor s naším ústavním pořádkem. Myslím si, že pokud v této podobě bude zákon schválen, je tady důvod k tomu, aby byl požádán Ústavní soud, aby přezkoumal soulad tohoto zákona s našimi ústavními předpisy. Pokud Listina základních práv a svobod stanoví, že zákon může upravit meze poskytování bezplatné zdravotní péče, další částí zákona, která je zcela zjevně v rozporu s ústavním pořádkem – už o tom mluvil kolega Nenučil jako zpravodaj ústavně-právního výboru – je to skutečnost, že podle navrhovaného § 17 má ministerstvo vyhláškou upravit, která péče bude levná, ekonomická, tedy neplacená a která bude ekonomicky náročnější, tedy placená. Opět je porušen ústavní princip, že pouze zákonem lze vymezit podmínky poskytování zdravotní péče, podmínky nároku na právo na bezplatnou zdravotní péči. To je ústavně-právní pohled.

Při vystoupení kolegy Janečka mě napadla další právní souvislost. Pan senátor Janeček tady mluvil o případu, kdy do nemocnice přivezou člověka například z bouračky s četnými zlomeninami bérce, stehenních kostí a možná také otřesem mozku a tohoto pacienta se má někdo ptát, zda chce poskytnout bezplatnou péči nebo jestli placenou, ekonomicky náročnější. Pan kolega Janeček o tom mluvil z lékařského a etického hlediska. Je velmi sporné, jak se takový člověk může rozhodovat. Přidal bych ještě právní pohled. Pokud takovýto člověk v kritické chvíli

řekne, že chce to nejlepší, co může dostat, tedy to, co je třeba draze zpoplatněno a dovedu si představit, že v takových případech se může jednat i o mnoho set tisíc, tak mu to v tu chvíli zřejmě nemocnice poskytne. Otázka je, co se stane v momentu, kdy nemocnice takovému člověku předloží účet a on řekne: To přece nemyslíte vážně, jak jste mně mohli něco takového dát? Na to nemám peníze. O sobě jsem nevěděl a nemohl jsem se v tu chvíli rozhodovat.

Máme tady právní problém, zda takový člověk v tu chvíli byl zcela přičetný, zda byl při smyslech a zda měl v tu chvíli způsobilost se rozhodovat činit právní úkon a vybrat si, zda chce péči placenou nebo neplacenou. Myslím si, že takový člověk bude mít velmi dobrou šanci, aby uspěl, a v tu chvíli bude mít problém zdravotnické zařízení, které nedostane možná velmi podstatnou částku zaplacenou. Tolik několik právních postřehů k navrhovanému zákonu.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. Pokračovat bude pan senátor Pavel Čáslava. Prosím, pane senátore.

Senátor Pavel Čáslava: Vážená paní předsedající, vážené kolegyně a kolegové, větší část diskuse o tomto návrhu zákona se točí kolem dvou problémů – kolem institutu tzv. standardu zdravotnické péče a kolem zvyšování regulačních poplatků za den hospitalizace v dvouúžkovém zdravotnickém zařízení. Chápu obavy kolegů, které zazněly jako vážně míněné, podložené a do jisté míry je sdílím. Nicméně si myslím, že tyto obavy by neměly vyústit v zásadní odmítání spoluúčasti pacientů na hrazení zdravotní péče. Existují tady reálně se rozvíjející se nůžky a nedostatek peněz ve zdravotním systému. Můžeme vést líbivé řeči o tom, že ekonomika, nedostatek peněz v systému jsou přízemní záležitostí, které nemohou a nesmí ovlivňovat kvalitu a dostupnost péče, ale fakta jsou zřetelná a zřejmá. Náklady zdravotních pojišťoven v ČR stouply od roku 2000 násobně. Ukazuje se, že tento růst neodpovídá výkonnosti české ekonomiky. Náš systém tomuto tlaku odolával, jak uměl administrativními kroky, opatřeními, restrikcemi, limity apod. V nedávné době připomenu často zde skloňovaného a proklínaného ministra Julínka, který si dovolil nepatrně zvýšit spoluúcast pacienta formou tzv. regulačních poplatků. Přesto zůstáváme mezi zeměmi OECD na spodním žebříčku mezi zeměmi s nejnižší úrovní spoluúčasti pacienta. Jde třeba říci, že je možné si to ověřit na veřejných zdrojích. Přes veškerá administrativní či regulační opatření systém zdravotního pojištění přestal být ekonomicky udržitelný. Přes veškeré intervence státu je od roku 2010 systém deficitní s deficitem zhruba 1,5 miliardy korun.

Když se podíváme na dosavadní spoluúcast pacienta, patří Česká republika ve srovnání se zeměmi OECD mezi země s nejmenší spoluúčastí. Jak to vypadá konkrétně? Situace je dnes taková, že české domácnosti vydávají na zdravotní péči asi 2,8 procent ze svého reálného rozpočtu, což je kolem 280 korun. V těchto výdajích jsou také výdaje na vitamíny, potravinové suplementy, náplasti, příplatky za lepší brýlové obroučky apod. Zajímají nás samozřejmě sociálně ohrožené skupiny důchodců a rodin s dětmi. U důchodců jsou tyto výdaje větší, činí asi 4 procenta – asi 400 korun. Rodiny s dětmi vydávají 1,5 procenta, tzn. zhruba 50 korun. Tato úcast rodin na zdravotních výdajích není nijak ohrožující, není – jak se nám to neustále snaží někdo podsouvat – zničující a sociálně neúnosné. Víím, že si vykoledují označení arogance, ale musím dodat, že výdaje na zdraví českých rodin jsou stále ještě nižší než na alkohol a cigarety.

Standard hrazení péče, čili definice nároků pacienta na úhradu z veřejného zdravotního pojištění, je ve vyspělých státech běžným způsobem, jak regulovat náklady systému.

Jakkoli chápu obavy, které doprovázejí tento nový a nevyzkoušený prostředek – a bylo by naivní věřit, že jeho zavádění bude jednoduché a bezproblémové, obávám se, že v situaci našeho systému zdravotního pojištění právě s ohledem na jeho udržitelnost, s ohledem na zachování schopnosti zachovat reálnou, nikoli jen deklarovanou sociální equitu, abychom nemuseli drasticky snižovat dostupnost různými limity, dlouhými čekacími dobami apod., se tomuto nepopulárnímu opatření nevyhneme.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. V tuto chvíli je s přednostním právem přihlášen pan místopředseda Senátu Zdeněk Škromach.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Vážená paní předsedající, paní senátorky, páni senátoři, pane ministře, dovolil bych si možná ještě otevřít některé věci, které tady nezazněly. Je potřeba si jasně říci o co v tomto materiálu jde. I když pan ministr to vehementně popírá, tak tomu je. Jde o to, že tady budou po zavedení tohoto návrhu zákona dva systémy, jeden chudinský a druhý pro bohaté. Jestliže pan ministr popírá, že to není pravda, měl by si přečíst – možná to ani nečetl – nechci ho podceňovat, že ve stanoviscích, které připravil legislativní odbor Senátu se jasně říká: zavádí institut hrazené zdravotní péče ze zdravotního pojištění poskytované v základní variantě a v ekonomicky náročnější variantě. Pak se v dalších odstavcích hovoří o tom, že je to v provedení nejméně ekonomicky náročným. V tu chvíli se ze zdravotního systému vytrácí, zda člověk skutečně tento způsob léčby potřebuje nebo ne a stáváme se nerovnoprávními. My jako amatéři, navíc v situaci, kdy se člověk stává pacientem, má si rozhodovat o tom, zda tento nebo onen druh péče je vhodný? Od čeho máme lékaře? Lékař má plnou důvěru pacienta, protože jinak by jeho pacientem nebyl a to, co mi lékař doporučí, to také udělám. Lékař je ten, který by měl rozhodovat, který druh péče je ten nejvhodnější pro daný případ. V mnoha případech se nejlevnější způsob nehodí. Kdo o tom bude rozhodovat? Ministr? Pane ministře, vy budete rozhodovat o tom, jestli se použije nebo člověka necháte umřít, neboli ho necháte nemocného jen proto, že na to nebude mít peníze přestože si platí pojištění? Budou kliniky pro bohaté, kam se našinec nedostane, protože bude mít nárok jen na základní péči a o poplatcích si může nechat jen zdát? Poslední vlády od dob Topolánka, ministra pana Julínka a jeho následovníci tady decentně hovoří o spoluúčasti, o tom, že jsou tady poplatky, které by měly být regulační. Co mají regulovat? O tom, zda jsem nemocný nebo ne, rozhoduje lékař a jestli mám jít do nemocnice rozhoduje lékař. Myslím, že nikdo rád do nemocnice nechodí. Proč mám platit ještě sto korun regulačního poplatku? Regulace bude v tom, že se rozhodnu, že do nemocnice nepůjdu, že to nepotřebuji? To je potom chyba lékaře, protože mi špatně určil diagnózu. V zásadě tady strany, a i strana TOP 09, pan ministr je jejich reprezentantem – zavádí a dále rozšiřují zdanění nemoci a nemocných. Neschovávejme to pod jakési regulační poplatky a pod spoluúčast. Tady se zdaňuje nemoc a nemocní. Nemocní platí daň z toho, že jsou nemocní. Naopak, a to je o poměru spoluúčasti a kolik jde z pojištění, snižujeme míru solidarity zdravých s nemocnými. Při stávajícím poměru a objemech čerpání zdravotní péče – všichni dobře vědí, že bez spoluúčasti bude možné zvyšovat míru solidarity nebo ji alespoň udržet, ale tady není o to ani snaha. Člověk, který se stane nemocným, nedostane nejprve první tři dny zaplacené nemocenské, pak dostane snížené dávky, které připravil kdysi Nečas jako ministr práce a teď v tom pan ministr Drábek pokračuje, takže z čeho bude platit náklady? Navíc poplatky v nemocnicích vůbec neslouží pro stravu nebo nějaké jiné tužby, je to poplatek, který dostává nemocnice a je to sanace toho, co není schopna zajistit pojišťovna. Tady se zavádí

experiment s morčaty. Když to morčata nepřežijí, je to škoda, ale u člověka je to tragédie. Hazarduje se s životem a zdravím lidí pod záminkou jakýchsi pokusů, které ani nejsou dostatečně vydiskutovány.

Co je potřeba zdůraznit v této souvislosti: je potřeba říci, například pokud jde o očkovací látky, nejméně ekonomicky náročné. Možná, že to nakonec skončí tím, že nejméně ekonomicky náročné budou vyhodnocené různé alternativní způsoby léčení, a pak už to bude jen o šamanech, zaříkačích a tanečnicích, kteří budou možná levnější, než nějaká akutní péče na klinice. Určitě se najdou země, kde se tyto postupy používají.

Můj předřečník přirovnával, jak země OECD mají vyšší spoluúcast, jak platí vyšší daně za nemoc do zdravotního systému. Pamatuji si, že jsme také kdysi jezdili do Moskvy, kde už dnes znamenalo včera nebo zítra a nevím, zda se musíme srovnávat s těmi, kteří jsou na tom hůře než my, ale abychom argumentovali pro to, že půjdeme zase zpátky. Nevím, jestli je trend směrem k tomu, že se má snižovat spoluúcast, čili snižovat zdaňování nemocnic, nebo jít cestou, kterou navrhuje tato vláda a to je naopak – zdaňme nemocné, snížíme jim nemocenskou a z té budou ještě platit poplatky. To už nemluvím o seniorech. Vláda vůbec nepočítá s tím, že by zahrнула do zvýšení důchodů náklady, které kromě jiných vyvolá. Nepočítá navýšení DPH a dalších věcí. Jednoznačně zvýšení zdanění nemoci se projeví u rodin s dětmi, u seniorů, kteří žádné další příjmy nemají.

Pak se podívám ještě do tabulek, které tady pan ministr předkládá. Je mi divné, i když chápu, že zákon může stanovit poplatky a jejich výši, proto jsou tabulky zřejmě součástí zákona, že rozlišuje, jestli je člověk doma nebo zda je například v domě pro seniory. Pleny doma budeme platit, a to ještě v omezené míře a v domově pro seniory ne. To je jiný pojištěnec zdravotní pojišťovny, možná pan ministr ještě vzpomíná na bývalý režim, kdy všechno bylo placeno z jedné kasy a bylo to jedno. Dnes to jedno není., pane ministře. Pokud to nevíte, tak kromě zdravotního pojištění, které si všichni platíme, za seniory to platí stát, mají stejné nároky a není možné po nich spravedlivě požadovat, aby si v domech pro seniory nebo v ústavech platili tyto služby a tyto prostředky. To je něco nesmyslného, nevím, kdo vám to poradil, ale myslím, že to byl špatný rádce. Jestliže chceme budovat tržní hospodářství a kapitalismus, je to založené také na tom, že je třeba vycházet z tržních principů. Jestliže je tady zdravotní pojištění, každý pojištěnec by měl mít stejné právo. Tady se právo ale obchází. Říká se, že když je člověk v ústavní péči, zdravotní péči mu bude zajišťovat zařízení nebo si na to bude přispívat ze svého důchodu? Myslím, že takových věcí bychom tady našli více. Ukazuje se, že tento zákon možná vláda nakonec prohlašuje, ale ukazuje se také, že tento zákon nebyl vůbec prodiskutován s odborníky. Jednoznačně jde o experiment, který vede k tomu, že tady vznikne systém, který v EU nemá obdoby, systém chudinské zdravotní péče a systém luxusní péče pro ty, kteří si budou moci připlatit, případně zaplatit. Rozuměl bych těmto poplatkům spoluúčasti zvyšování daní, pokud by byly podobně jako v daňovém systému slevy pro lidi s nízkými příjmy. V civilizovaných zemích se tomu říká sociální klausule. Co vymyslel Julínek a co si cizelujete, má k tomu hodně daleko, protože se do toho počítají jen některé věci a mediálně se prezentuje, že lidé platí málo a že se jim hodně vrací. Bohužel, toto opatření to nedoprovází. Sociální dopady těchto opatření budou tragické. Proto je jednoznačně nutné tento návrh zamítnout, je neopravitelný. Je škoda, že ministerstvo nehledá širší konsenzus, pokud chce skutečně měnit systém zdravotní, měla by to být široká politická shoda a ne pouze opatření na jedno volební období. Je to nezodpovědné a riskantní, protože na rozdíl od daňového systému tady jde o zdraví a životy lidí.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. Dalším přihlášeným je pan senátor Martin Tesařík. Prosím, pane senátore.

Senátor Martin Tesařík: Vážené kolegyně a ,kolegové, pane ministře, dámy a pánové, dovoluji, abych s jistou nostalgií přečetl několik pasáží z Listiny základních práv a svobod. Z dokumentu, který by měl být pro nás všechny nejvyšším maximem. Cituji:

Každý má právo na život – článek 6 odstavec 1 Listiny.

Každý má právo na ochranu zdraví. Občané mají na základě veřejného zdravotního pojištění právo na bezplatnou zdravotní péče a na zdravotní pomůcky za podmínek, které stanoví zákon – článek 31 Listiny.

S odkazem na článek 41 Listiny základních práv a svobod se můžeme druhého z uvedených práv domáhat pouze v mezích zákonů, které tato ustanovení provádějí. Meze mohou být dosti široké, o čemž nás přesvědčila již léta trvající diskuse kolem zdravotnických poplatků. Avšak i meze musí mít své hranice, které by si nikdo neměl dovolit překročit. Nejzazší hranicí musí být v každé společnosti důsledná ochrana života a zdraví.

Návrh tohoto zákona ale mnohé další reformní kroky resortu ministra zdravotnictví vyvolávají u mne obavu z nezvratných změn, na které doplatí celý národ. Jednou z nich je vedle dnes předkládané změny například i záměr omezit lázeňskou péči. Ministerstvo v této chvíli podle dostupných informací pracuje na návrhu, který upravuje seznam lázeňských léčebných diagnóz kdy by některé z nich měly být z tzv. komplexní lázeňské péče přesunuty do režimu péče příspěvkové. Podle vyjádření náměstka ministra doktora Vítězslava Vavrouška pro Hospodářské noviny z 13. června letošního roku, by měla být tato změna dána do připomínkového řízení již v září tohoto roku.

Vážené kolegyně a kolegové, tato drobná úprava v oblasti lázeňské péče v okresech Šumperk a Jeseník, kde červnová míra nezaměstnanosti dosáhla téměř 13,5 procenta, do předběžných odhadů způsobí ztrátu zhruba 300 pracovních míst a to jen ve třech lázeňských lokalitách – Velké Losiny, Jeseník a Lipová a lázně by měly mít předpokládaný propad ve výběru lázeňského poplatku o více než 50 procent, celkem téměř 1,9 milionů korun. Určitě si dovedete představit, jaký dopad na zvýšení nezaměstnanosti může mít taková změna. Mohl bych z tohoto místa donekonečna vypočítávat dopady předkládaných reforem této oblasti na již tak chudé regiony naší České republiky a jejich obyvatele. V tomto okamžiku tedy musím konstatovat v rámci mého krátkého vystoupení, že z těchto i jiných důvodů nemohu podpořit schválení návrhu tohoto zákona. Děkuji za pozornost.

Další část schůze řídil místopředseda Senátu Zdeněk Škromach.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji. Jako další je do rozpravy přihlášena paní senátorka Miloše Horská.

Senátorka Miluše Horská: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, milé kolegyně a kolegové, chtěla bych ještě upozornit v jiném kontextu ohledně tohoto zákona, jak je koncipován z pohledu Listiny základních lidských práv a svobod. Listina říká, že každý má nárok na bezplatné poskytování zdravotní péče na základě zdravotního pojištění za podmínek, které ukládá zákon. Můžeme už spoustu let zpátky sledovat, že se tuto podmínku snaží poslanci prolomit a už od roku

1996 byl učiněn takový pokus. Je k tomu ale judikát Ústavního soudu, který říká, že rozsah hrazené péče má být stanoven zákonem. Znamená to, že všechno, na co má občan nárok, by měl najít v zákoně o veřejném zdravotním pojištění. Zatím to bylo a dosud je v přílohách zákona číslo 48/1997, a to v přílohách 1 až 4. Když poslanci schválili obecnou definici, že hrazeno bude to, co je poskytováno ekonomicky nejméně náročným způsobem, a že to ministerstvo vydá ve vyhlášce – rozsah základní péče a péče nadstandardní, dali ministerstvu prázdný šek, aby si do vyhlášek napsalo to, co chce a zákonodárce z toho zcela vyloučilo.

V tuto chvíli se pozastavím nad standardem a nadstandardem, jestli by v tuto chvíli, kdy standardy nemáme určené a vy jste pane ministře říkal, že je to dlouhý běh, zda by bylo v tuto chvíli dobré, dát do zákona pravidlo, jak by standardy měly vypadat tak, aby to nebylo terčem kritiky, jak se budou tvořit, jestli to bude dlouhý pohled z okna, nebo výčet podmínek jednotlivých lobbistických skupin, které na ministerstvo budou tlačit.

Myslím si, že o tomhle tom to všechno je, ta debata. Kdyby bylo někde určeno pravidlo přesné, pevné, co ten standard má mít, tak možná, že bychom si tady mnoho řečí dneska ušetřili.

A teď už jenom poznámku o registru. Obávám se, že při tak obrovské databázi velmi citlivých údajů o každém pacientovi, o všech jím užívaných lécích, zákrocích, psychických problémech, ošetřujících lékařích apod., může dojít k zneužití. Tato citlivá data nebudou nijak speciálně zabezpečena. Není těžké předpokládat, jaký zájem budou mít o tuto databázi třeba farmaceutické a obchodní firmy. Dokonce zákon o zdravotních službách ve srovnání se zákonem o péči o zdraví lidu ruší svobodnou volbu lékaře, nahrává velkým zdravotnickým řetězcům, pacient dostane právo stěžovat si na své ošetřujícího lékaře právě svému ošetřujícímu lékaři. Ve skutečnosti se novým zákonem řada záruk pro pacienty a lékaře a zdravotní systém snižuje, stejně jako úroveň takzvané správné péče de artis. Právo na péči se v nových zákonech postupně mění na povinnost zaplatit. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, paní senátorko. Jako další se do rozpravy přihlásil s přednostním právem pan předseda Milan Štěch. Pane předsedo, máte slovo.

Předseda Senátu Milan Štěch: Pane místopředsedo, pane ministře, kolegyně a kolegové, já se pokusím být jen velmi stručný a nebudu opakovat to, co tu velmi přesně od řady z vás již vystupujících již zaznělo. Ale pro případ, se kterým bohužel musíme počítat, že se v této závažné věci budeme obracet na Ústavní soud, aby zjednal nápravu, tak pro tento případ uvedu opět znovu důvody, které jsou hlavním posláním našeho posuzování každého zákona, a to je soulad s ústavními principy, s Ústavou a Listinou práv a svobod. Musím zopakovat a připomenout, že shledávám minimálně ve třech oblastech tento zákon - ale to není můj názor, to je názor legislativců – v přímém rozporu zejména s Listinou práv a svobod, a zopakují v jakých oblastech.

Zprvč článek 31 Listiny základních práv a svobod praví, že každý má právo na ochranu zdraví, a to že občané mají na základě veřejného pojištění právo na bezplatnou zdravotní péči a na zdravotní pomůcky za podmínek, které stanoví zákon. V tisku 148 je odkaz, že tyto podmínky de facto bude stanovovat prováděcí předpis. Myslím si, že to je zcela doložitelný rozpor s Listinou.

Druhý okruh, na který si dovolím upozornit, je ten, že článek 6 odstavec 1 Listiny praví, že každý má právo na život, a na to navazuje již zmíněný článek 31 Listiny, který předpokládá poskytnutí nebo garanci péče z veřejného zdravotního

pojištění na základě rovného postavení všech pojištěnců. Je zcela zřejmé, že zavedením standardní a nestandardní péče ještě tak, řekl bych, vágně upravené, tento princip nebude zajištěn.

A zatřetí připomenu Nález Ústavního soudu pod č. 207/2003 Sb., kde byl publikován, který praví, že z hlediska ústavních a základních principů nelze veřejnou zdravotní péči dělit na jakousi základní levnější a na nadstandardní dražší. To si myslím, že je zcela jasné a domnívám se, že vláda, pokud chtěla tyto změny tímto směrem provést, tak měla zahájit jednání o změně Listiny práv a svobod, to znamená našeho ústavního pořádku. Toto nezačala, asi se necítila, že by došlo k dohodě, nalezení dostatečného počtu hlasů. A promiňte mi to, ale musím to říci, pokouší se o toto podvodné jednání, kdy se běžným zákonem snaží obejít některé Ústavou garantované principy. To je jeden okruh. Já to říkám i proto, protože předpokládám, že se může stát, že ústavní stížnost budeme podávat my a já budu muset jet zastupovat Senát k Ústavnímu soudu. A tady bude zcela zřejmé, že tento fakt, jak jsme tady prezentovali, zástupce vlády, že jsme na to upozornili a že přesto bylo pokračováno v prosazování této změny a této normy.

Druhá věc, ke které se chci stručně vyjádřit, je to, co tu zaznělo, že systém zdravotního pojištění není udržitelný. Já myslím, že udržitelný je. A když se chceme o věcech seriózně bavit, tak musíme říci a připomenout, proč tedy jsou dneska opět v systému zdravotního pojištění problémy a proč jsou tam deficity. Podíl nákladů na zdravotní péči v České republice není vysoký, patří mezi nejnižší v zemích Evropské unie. Sice v poslední době, pokud mám dobré podklady, mírně vzrostl, a to díky stagnaci i propadu naší ekonomiky, myslím stav podílu HDP.

Co se týká těch problémů, tak já jsem plně přesvědčen, že problém není v tom, že bychom neprováděli reformy, ale my ten nastavený systém ohrožujeme jako Česká republika a zejména vláda tím, že principy, na kterých stojí, se benevolentně porušují. A jedním z těch principů je, že by měli správci veřejných prostředků dbát na to, aby do systému bylo placeno podle pravidel, která byla nastavena. A jestli vláda i přes naše – myslím opoziční – upozornění, zejména ze sociální demokracie, už takovou dobu nezvýšila platby za státní pojištěnce, kteří patří logicky k největším spotřebitelům zdravotní péče, tak je zcela zřejmé, že vláda touto svou nezodpovědností vystavuje zdravotní pojišťovny a celý systém zdravotního pojištění právě do stavu, kdy se začne dostávat do červených čísel.

Druhou věcí, o které tady často hovoříme, a to že určitá privilegovaná skupina občanů v ČR platí do zdravotního pojištění poměrně velmi nízké platby, velmi nízké platby, a že jsou některé příjmy, z kterých se podle mého názoru příliš lukrativně u nás pojištění neplatí. Tím se vláda tak jako v jiných případech připravuje o prostředky, které by měla řádně spravovat a shromažďovat, v tomto případě na zdravotní péči.

Vyrovnané rozpočty nejsou jenom o výdajích, vyrovnané rozpočty jsou také o příjmech, a na ty vláda od roku 2006 naprosto abdikovala. Ty nářky, jak musí zachraňovat veřejné rozpočty, jsou nářky zcela falešné, protože ve velké míře už Topolánkova vláda, teď Nečasova vláda si tyto schodky zcela vědomě, a já ji podezřívám, že úmyslně, způsobuje sama, aby měla důvody pro to, že může odůvodňovat veřejnosti privatizaci a zpoplatňování veřejných služeb. Myslím si, že argumenty, jak teď uvedla vláda a minulý týden to zopakoval premiér, že do konce svého funkčního období zvýší podíl přímých plateb ze zhruba 17 % na 22 % ve zdravotnictví, argumenty, kterými se to odůvodňuje, jsou velmi neférové. Protože se tvrdí, že naše přímé platby jsou nižší, než je obvyklé v EU. Ano, ve vyspělých zemích jsou ty platby o něco vyšší, ale zapomíná se také říci jednou větou, že v těchto

zemích je daleko silnější kupní síla občanů a že samozřejmě občané to mohou snáze uhradit. Ty rozdíly mezi námi a těmi velmi vyspělými zeměmi nejsou ve výši jiných plateb až tak velké, ti lidé jsou na to připojištění díky velmi vysoké úrovni příjmů. Vláda přichází s tímto navýšením přímých plateb, které tímto zákonem zahajuje, v době kdy se sama postarala o to, že v naší zemi se většině občanů propadají reálné příjmy, zejména reálné platy a reálné mzdy.

K tomu jako bonus ještě přidává zvýšení DPH, které samozřejmě se dotkne drtivé většiny, a nejvíc to pocítí negativně rodiny s průměrnými, podprůměrnými příjmy, důchodci, rodiny s dětmi.

Takže jestli někdo říká, že tato reforma je změna ke zlepšení systému, tak to není pravda, je to lež. Protože změna systému, aspoň v mém chápání, je změna, kterou musí pozitivně pocítit občan, ten je předmětem naší pozornosti. A občan to pozitivně podle mého přesvědčení ani v kvalitě dostupnosti služby nepocítí, a velmi negativně to pocítí ve zhoršení svých finančních možností, svého finančního zajištění, to znamená výdajů, které bude muset na tuto oblast ze svých prostředků poskytnout. Je to v době, kdy se česká země, respektive příjmy v České republice enormně polarizují, úzká skupina bohatých má reálně silnější kupní sílu a stále větší skupina lidí se dostává k hranici chudoby, respektive omezuje se nebo zužuje se ta skupina, která by se měla posilovat, a to je střední skupina. Prosím vás, to není nějaké štvání nebo závist proti těm příjmově nejsilnějším, ti ani za to nemůžou, protože toto jim připravuje vláda. A řada lidí už mi z této skupiny řekla, a ani my nepatříme mezi ty příjmově nejslabší, že kolikrát se za to i stydí, že oni ani o to nestojí, že spíše chtějí, aby ve společnosti byl konsenzus a shoda. Ale bohužel současná vláda dělá všechno pro to, aby Česká republika byla zemí, kde budou občané příjmově a v životní úrovni velmi, velmi polarizovaní, kde nebude kohézní společnost, kde bude slabá soudržnost společnosti. Proto si myslím, že nám nezbyvá nic jiného než, tak jak tady už mnohokrát zaznělo, návrh zákona zamítnout.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane předsedo, jako další je do rozpravy přihlášen pan senátor Vladimír Dryml. Paní senátorka neuplatňuje svoje přednostní právo, takže, pane senátore, je to na vás.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, kolegyně a kolegové, já vím, že už jsem si svůj žetonek vybral v rámci svého hodinového příspěvku, jak říká předseda vašeho klubu, ale chtěl jsem se zeptat. Pane ministře, prosím vás, víte vůbec to, že slučováním Vojenské zdravotní pojišťovny s Pojišťovnou ministerstva vnitřní dojde k velkému problému, týkajícímu se prověrek některých našich občanů, kteří jsou a musí být pojištěni u Vojenské zdravotní pojišťovny, protože Vojenská zdravotní pojišťovna prodělala velmi náročný a velmi speciální test prověrek v odpovídajícím stupni NATO? Víte to vůbec, aby nedošlo náhodou tím podivným slučováním k tomu, že budou porušeny naše spojenecké závazky?

A ke kolegovi Čáslavovi, prostřednictvím pana předsedajícího. To prostě není pravda, o té spoluúčasti. Spoluúčastí jsme na středu průměru. Pokud někdo říká, že jsme pod, tak používá starou statistiku ještě asi před julínkovskou, včetně pana premiéra. Asi totiž máme každý jiné statistiky a je velmi totiž důležité, co se do toho počítá a z jakého roku se tato statistika bere, protože tam došlo k obrovskému nárůstu. Zeptejme se těch, co regulační poplatky nezaplatili a nezaplatí, a proč je nezaplatili. To je ten dopad toho všeho, jestli lidé mají nebo nemají peníze i na standardy a nadstandardy. A bohužel vám musím říci, že těch lidí, kteří nezaplatili regulační poplatky, stále přibývá a přibývá i to, čím se obhajují, že prostě jim na to

nezbylo. Kdyby nebylo cigaret a alkoholu, tak by asi možná český stát i zkrachoval. Jenom pro zajímavost, na léčbu kuřáků se vynaloží asi 8 miliard, ale na cigaretách se vybere těch miliard 80. Reformu dělat za půl roku, to jsme tedy opravdu světová rarita. A tady jasně řekl pan senátor, že dochází k tomu, že systém je ve finančních problémech. Ano, je. Ale tady to řekl i můj předřečník – díky čemu nebo díky tomu, díky komu? Je to hlavně tím, že se od roku 2007 neplní to, co by se mělo, to znamená neustálá valorizace a navyšování platby za státní pojištěnce. Došlo k tomu proto, protože se tehdejší ministr Julínek dohodl s tehdejším i současným ministrem financí Kalouskem na tom, že se ušetří ročně 7 miliard, které se použijí někde jinde. Je otázkou pro pana ministra, jestli bude mít tu odvahu a připomene, že by se měly dodržovat určité dohody.

A ke kolegovi Dienstbierovi prostřednictvím předsedajícího. Pane senátore, je to ještě horší. Ten pacient totiž zažaluje nemocnici, že ho neléčila tak, jak měla, a že mu způsobila útrapy. Dnešní soudy i změna zákona – to budou miliony. A bude je chtít odškodnit na té nemocnici, protože se léčil déle a že má třeba větší jizvu. To jsou ty následky toho, že jasně není řečeno, kdo ponese zodpovědnost. Jestli to budou úředníci zdravotních pojišťoven anebo jestli to budou lékaři, kteří by měli rozhodovat o způsobech léčby. Lékaři to odmítají, pan ministr to ví, a protože nesou tu právní odpovědnost, které se bohužel nemohou zbavit a nemohou ji přenést na úředníka pojišťovny. Došlo to dokonce tak daleko, že slovní VZP i určuje, co je a co není léčba lege artis. A ministr mlčí k tomu, co se děje. Je nová doba, úředník léčí a lékař poslouchá.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. A jako další je do rozpravy přihlášen pan senátor Jaroslav Doubrava. Pane senátore, máte slovo. Krátce.

Senátor Jaroslav Doubrava: Krátce. Vážený pane předsedající, kolegyně, kolegové, pane ministře. Některý z mých předřečníků tady řekl, že zdravotnictví přestalo být ufinancovatelné. Já myslím, že to je trošku jinak, já myslím, že jsme ztratili schopnost financovat zdravotnictví, a nejenom to zdravotnictví. A proč? Víc jak 20 let tady dochází k neskutečnému rozkrádání republiky a likvidaci našeho průmyslu. Dneska pan Kalousek, který myslím, že byl snad ve všech vládách, za kterých se to dělo, je překvapen, že nepřichází peníze do státního rozpočtu. Z čeho mají přicházet, když jsme se stali republikou skladišť, odpadu, skládek odpadu a podobně. Prostě nejdou peníze z výroby, kterou jsme ztratili. Z čeho má být všechno tedy hrazeno? Pan Kalousek se ve své finanční reformě nebo snaze o získání těch prostředků vrhne právě na ty nejpotřebnější zaváděním všech možných i nemožných daní. A tady mluvíme o jednom takovém příkladu, jedné takové snaze získat peníze od těch nejpotřebnějších.

Mohl bych se bavit i o tom, jestli je nutné, aby fungovalo v tuhle chvíli myslím deset zdravotních pojišťoven. Každá má ve svém okrese svůj palác, každá má svůj management ne zrovna placený, ale placený z peněz, které mají jít do léčení lidí. Já si myslím, že by nám stačily bohatě dvě tři zdravotní pojišťovny a myslím si, že celá řada problémů v našem zdravotnictví by byla vyřešena.

Jestliže jsem řekl, že nebudu mluvit dlouho, nebudu, jenom bych chtěl panu předsedovi říct, že pokud by skutečně došlo k tomu, že bychom se museli obracet na Ústavní soud, budu jedním z těch, kdo ten návrh podepíše. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. A jako další je do rozpravy přihlášena paní senátorka Alena Gajdušková.

Paní místopředsedkyně, máte slovo.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, vážený pane předsedající, vážený pane ministře, paní senátorky, páni senátoři. My od dob páně Julínka posloucháme, že české zdravotnictví je potřeba reformovat, protože je neudržitelné jeho financování, protože je špatné, protože potřebuje já nevím co. Ale zatím to, co nám bylo předkládáno, bylo jenom zpoplatňování pacientů. Nezachytila jsem žádné skutečně modernizační změny. Nezažila jsem žádné systémové změny, které by skutečně byly pokrokem pro české zdravotnictví.

A já tady chci říct, že na české zdravotnictví přes všechno to, co se s ním děje, přes všechny zásahy, které skutečně ho v podstatě rozvrcejí, že české zdravotnictví je dobré. Česká republika dává 7,5 % HDP do zdravotnického systému, nebo systému zdravotní péče. Srovnatelné země s námi, Rakousko, Německo, dávají jedenáct dvanáct procent. Přesto, když se podíváme ještě pořád doposud na kojeneckou úmrtnost, na to, že se podařilo zlikvidovat v podstatě dětské nemoci a není tedy potřeba už v této chvíli je očkovat, na to, že mnohá naše špičková pracoviště dokázala jako první ve světě nebo mezi prvními ve světě použít metody, které skutečně jsou o generace dopředu ve zdravotní péči, k návratu ke zdraví, v záchraně života, tak si myslím, že můžeme být na české lékaře, na české zdravotníky docela hrdí. A já to říkám i jako patientský ombudsman, přes všechno to, s čím se setkávám, že si lidé chodí stěžovat, protože v některých jejich případech prostě nějaký problém byl, tak musím říct, že většina těch věcí, se kterými se na mě občané obrací, se týká spíš jakéhosi nedorozumění, nevysvětlení, nekomunikace mezi lékařem, případně zdravotnickým zařízením a příslušným pacientem. A já se skutečně skláním před zdravotníky, skláním se před lékaři, kteří přes všechno tu komercializaci, přesto, že se ze zdraví dělá komodita, pořád ještě berou své povolání jako poslání, jako službu, jako touhu pomáhat lidem, a také se tak chovají.

Mluvíme o reformách. To slovo reforma má konkrétní obsah, má to být změna vedoucí k pokroku. To, co je nám předkládáno, není pokrokem ani náhodou. Vrací nás to někam do doby Čapkovy Bílé nemoci, kdy doktor Galén altruisticky a jako dobrovolník léčil ty, kteří jinak byli pouze na pokladnu, a tudíž se jim téměř žádné péče nedostalo. To, co eufemisticky je nazýváno reformou, odmítají jak pacienti, patientské organizace, tak zdravotníci sdružení v Odborovém svazu pracovníků ve zdravotnictví, ale i lékaři. Měla jsem možnost zúčastnit se happeningu právě proti těmto reformám, kde byly účastníky skutečně v podstatě skupiny, které jinak by se dalo říct, že jsou každý na jiném břehu, a to jsou zdravotníci, lékaři, pacienti. Ti všichni byli proti tomu, co je zde předkládáno. A nebyla pravda, že pan ministr tam neměl možnost vystoupit, jak jsem slyšela z veřejnoprávní televize. Pan ministr tam vystoupil, ale bohužel čím déle mluvil, tím větší rozladění mezi účastníky panovalo.

Návrh, který máme předložen, o kterém pan ministr hovoří jako o kodexovém zákoně, je špatně věcně, legislativně a občanům, tedy pacientům, nepřináší vůbec nic, žádnou přidanou hodnotu. Žádnou přidanou hodnotu za další peníze, kterými se bude navyšovat jejich spoluúčast a budou občané platit na odvody na zdravotní pojištění nebo do systému zdravotnictví. Tedy pacienti nedostanou za své peníze nic lepšího, nic navíc, nedostanou nic navíc za těch 18 miliard, které chce ministerstvo zdravotnictví a ministerstvo financí do systému dostat navrhovaným zákonem a těmi dalšími.

Dokonce se dá předpokládat, že to nepřinese nic navíc ani zdravotníkům a většině lékařů. Velká část těchto peněz půjde vlastníkům soukromých zařízení, kterými jsou velké finanční skupiny, farmaceutickým firmám a dalším

nezdravotnickým subjektům, které parazitují na systému zdravotní péče. Návrh dělá komoditu z jedné z nejcennějších hodnot, kterou každý člověk má, a to je zdraví, dělá ze zdraví předmět kšeftu. Pan ministr a vláda se tím ani netají, ony nadstandarty ani neargumentuje. Jen říká, že to je ideologická otázka, a kdo se cítí být pravicovým, tak by s tím měl souhlasit a měl by tedy býti spokojen.

Ten návrh je také věcně špatně, a to jednak ve srovnání s Evropou, protože není reformou, jen připravuje podmínky na to občana zase zkásnout, a to ani ministerstvo ještě neví jak a za co, kdo a kam ty peníze přijdou. Podíváme-li se na srovnání s Evropou, pak zjistíme, že nikde není pouhý výčet toho, co je hrazeno, protože takřikajíc – a lékaři o tom tady mluvili – šedivá teorie a zelený strom života. Protože předvídat, a zvláště v této oblasti v podstatě nelze téměř nic. V evropských úpravách, tak jak jsem měla možnost se s nimi seznámit, je používán termín nadstandard, ale to je to, co z veřejného zdravotního pojištění anebo národním zdravotním systémem hrazeno není, je tam používán negativní výčet, tak jak je to ve Velké Británii nebo v dalších zemích. To, co není ale hrazeno, se netýká v těchto systémech a nikde v civilizované Evropě toho, co je spjato se zdravím, s návratem ke zdraví, se záchranou života. Jsou to věci, které jsou jakýmsi komfortem, který může medicína také poskytnout. Jsou to většinou záležitosti týkající se optiky, záležitosti týkající se části stomatologické péče nebo kosmetické operace, samozřejmě hotelové služby nebo část toho, čemu říkáme hotelové služby. Ale vždycky, a to je princip, je hrazena péče pro chronické pacienty a vždycky hrazena péče pro těžce nemocné pacienty.

A ještě jedna záležitost, i v těch částech, které si pacient doplácí sám, je vždycky použita sociální klausule. Už zde moji předřečníci hovořili o těch tzv. hotelových poplatcích, že nikde v Evropě není zpoplatněn pobyt v nemocnici déle jak 30 dnů, prvních 30 dnů nemoci.

Návrhy, které jsou nám předkládány, s žádnou sociální klauzulí nepočítají.

Tvrdím také, že návrh ministerstva, tak jak je, otevírá korupční prostředí, a to hned ve dvou rovinách. A to je skutečně pikantní u vlády, která se ohání tím, jak bojuje proti korupci.

Korupční prostředí je otevřeno tím, že budou-li rozhodovat úředníci ministerstva, případně pojišťoven o tom, co bude základní péče a ta ekonomicky náročná péče, pak se samozřejmě dají předpokládat velké tlaky ať už farmaceutických firem, výrobců či distributorů lékařských přístrojů, zdravotnického materiálu, atd. Na to, aby to či ono bylo zařazeno buď do hrazené či nehrazené péče. Logické asi bude, že se budou snažit to dostat stejně do základu, který bude hrazen z veřejného pojištění, protože jinak své věci budou jen obtížně uplatňovat.

Ještě větší prostor a pokušení bude přímo v ordinaci, a zase lékaři tady o tom už hovořili. U každé diagnózy se dá najít spousta komplikací, spousta jiných aspektů k tomu, aby pacient nemusel ten nebo onen zákrok hradit. A to se znovu vracím k tomu, že mám velkou úctu k lékařům a velkou úctu ke zdravotníkům. Ale toto je prostě systém, který bude velkým pokušením.

Návrh je špatně legislativně. O tom už zde byla řeč. Jednak novelizuje 6 zákonů, které spolu souvisejí zcela volně nebo téměř spolu nesouvisejí. Za druhé, zmocňuje ministerstvo ve věci, ve které nelze použít podzákonnou normu. To je ono stanovení standardů a nadstandardů, a ani samotné zmocnění k vydání vyhlášky není v souladu s článkem 79 odst. 3 Ústavy, protože chybí alespoň rámcové vymezení oné vzývané základní péče.

Návrh je v rozporu s Ústavou, ale to už zde bylo rozebráno.

Já k tomu jenom přidám, že podle Ústavy péči nelze dělit na levnější, tj. méně účinnou, a dražší, tedy vhodnější. Rozdíl nesmí spočívat ve vhodnosti a účinnosti léčby. To je judikatura Ústavního soudu.

Podle pana ministra se tak ani neděje, to je tedy podle vyjádření pana ministra na výboru. Ale pak z pohledu pacienta je logická otázka: Za co tedy vlastně pacient bude platit navíc? A co, když na potřebnou léčbu případně další poplatky nebude mít?

Kolegyně a kolegové, odmítám tento nehumanistický návrh, který nás vrací do doby Dr. Galéna. Návrh, který není ale o tom, jak říkal pan ministr, rozdílem mezi chudinskou péčí a péčí pro bohaté. Já s ním souhlasím. O tom to skutečně není. Zákon bude totiž činit rozdíl mezi těmi, kdo mají miliony na kontech a zbytkem světa. A my jako sociální demokraté nebojujeme za bezdomovce a nemakačenky, jak je nám předkládáno. My v této chvíli, jestliže poukážeme na skutečně špatný zákon, na zákon, který jde proti lidem, se stavíme za 90 % lidí v této zemi, protože každý je potencionální pacient. Bohužel.

A teď použiji dva, tři příklady. Jestliže říkám, že to není jenom o těch, kteří mají nízké příjmy a že je to o 90 % lidí z této země, tak to tak je. Bohužel, ve vlastní rodině jsem si zažila případ a ještě pořád ho zažívám, případ, kdy v minutě došlo k úrazu. V minutě člověk, který byl člověkem v produktivním věku, který vydělával, a docela slušně, se dostal v podstatě do kómatu, do řízeného spánku. A protože fungoval do té doby jako osoba samostatně výdělečně činná, v tom okamžiku zůstal téměř bez prostředků a samozřejmě s tím i jeho rodina se dvěma malými dětmi. To se může bohužel stát každému. Není to tedy o tom, jaké příjmy v té chvíli nebo průběžně ten člověk má. Ale dostane-li se do tohoto problému, stane-li se mu úraz, a může to být ve vteřině, pak i tento člověk v podstatě zůstává bez prostředků. A pokud nemá miliony na kontě, tak si tu péči prostě nezaplatí.

A ještě jeden příklad, který mám ale už jenom zprostředkovaný. Je to příklad z USA. Mladá maminka v době, kdy jejímu dítěti byl asi jeden rok, onemocněla rakovinou. Čtyři roky trvalo léčení. Nedopadlo bohužel dobře. Byla to příjmově docela saturovaná rodina. Nicméně i tato rodina se musela zadlužit, přestože měla zdravotní pojištění. Ta žena bohužel zemřela. Její manžel a malé dítě, které po ní zůstalo, jsou do dneška zadlužení. Je to x-let. I když se vdovec znovu oženil, musí splácet léčení této ženy.

A do třetice ještě jeden příklad z USA. Když si kliknete na webové stránky Svazu pacientů ČR, je tam na videu výpověď paní Dr. Lindy Pinové. Je to revizní lékařka, která pracovala ve zdravotní pojišťovně v USA. Po létech se sama přihlásila soudu, a na videu je její výpověď o tom, že ona svým rozhodnutím, kdy zamítla nutnou operaci pacienta, toho pacienta odsoudila k smrti. A hovoří o tom, že každým svým výrokem, kdy odmítla v zájmu zisku pojišťovny uhradit péči, uhradit nutnou operaci, tak v podstatě rozhodla o smrti člověka, a že se na tomto systému už dál podílet nechce.

Ptám se, jestli skutečně tohle je záměr českého ministerstva zdravotnictví, jestli skutečně tak si představujeme, že bude vypadat zdravotní péče v České republice? Tohle skutečně ministerstvo chce po pacientech, po lékařích, po zdravotnících?

Víte, já jsem si vždycky přála být lékařkou, protože jsem v tom prostě vyrůstala. Moji rodiče byli oba zdravotníci, otec lékař, maminka sestra. Pak jsem nemohla na medicínu jít, protože byla prostě doba taková, jaká byla. A řeknu vám, že dneska jsem ráda, že lékařkou nejsem, protože bych nechtěla stát nad pacientem a mít v hlavě kalkulačku a přemýšlet o tom, jestli pacienta mohu léčit tak, jak nejlépe

umím a zachránit tomu člověku život nebo vrátit zdraví, anebo jestli proto, že mi to pojišťovna nezaplatí, tak toho člověka nechám prostě na pospas osudu. Nechtěla bych toto dilema řešit.

A nyní vás ještě musím seznámit s pozicí Národní rady zdravotně postižených, která nesouhlasí s kroky ministerstva, nesouhlasí s tímto návrhem, a to především se zvýšením poplatku na 100 Kč denně za pobyt ve zdravotnickém zařízení, se zavedením tzv. standardní a nadstandardní zdravotní péče. Nesouhlasí a ohrazuje se proti rozbití systému očkování dětí, které může vést k tomu, že děti a rodiny s dětmi se zdravotním postižením nebudou mít prostředky na zajištění očkování.

Ohrazují se a upozorňují také na to, že negativní vliv na kvalitu jejich života, na životní úroveň bude mít zvyšování spoluúčasti na pořízení zdravotnických a kompenzačních prostředků, které je v podstatě téměř může vyřadit ze života nebo z aktivního života úplně.

Národní rada zdravotně postižených, ale také zásadně nesouhlasí se způsobem projednávání, či přesněji řečeno, neprojednávání novely zákona a neschopností ministerstva zdravotnictví komunikovat s představiteli osob se zdravotním postižením. Nemohli se účastnit projednávání a přípravy těchto návrhů.

Toto je vyjádření Národní rady zdravotně postižených ze dne 23. června 2011.

Závěrem bych chtěla říci tolik: Potřebujeme modernizovat, zefektivnit lékařskou péči. Potřebujeme hospodařit v systému, který, jak už jsem řekla, znamená 7,5 % hrubého domácího produktu ročně, samozřejmě. Zdraví se ale nesmí stát komoditou. Nelze dopustit, aby si kdokoli dělal výnosný byznys z utrpení a bolesti lidí.

Bude-li to přesto schváleno, přidám se k těm, kteří se budou dovolávat práva a spravedlnosti a humanity u Ústavního soudu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, paní místopředsedkyně. A jako další je do rozpravy přihlášen pan senátor Luděk Sefzig.

Senátor Luděk Sefzig: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Hezké odpoledne, vážené paní senátorky a páni senátoři, pane ministře. Dovolte mi, abych nejdříve oznámil střet zájmů. Jsem lékař, který provozuje soukromou chirurgickou praxi, lékař, který zhruba 16 let čeká na to, že nebudu každý rok vystavován tomu ohromnému očekávání, zda odněkud zase přitečou z politického rozhodnutí do zdravotnictví nějaké zbytné peníze nebo nezbytné peníze, k tomu, abychom zalepovali ve zdravotnictví díry.

Medicína je nesmírně nákladná služba, je velice kvalitní díky už několikrát pochváleným zdravotníkům, nejenom lékařům, ale i nižšímu zdravotnickému personálu, i celému systému, tak jak zdravotnictví u nás funguje. Myslím, že medicínská úroveň v ČR je velice dobrá, ale to neznamená, že nemůže být lepší.

Byl jsem rád, že začaly vznikat ideje a vůbec nějaké myšlenky, které přinášely do zdravotnictví zpětné vazby. Jestliže tady dneska tvrdil, že nedokázal nikdo odpovědět, co regulační poplatek přinesl do zdravotnictví, tak připomínám, že to bylo zcela prokazatelných 11 miliard za rok, které pomohly zdravotnictví, byla tam pětimiliardová úspora, zhruba šestimiliardový zisk pro zdravotnické zařízení v tom, že se lidé spolupodíleli, a vznikla vlastně taková patientská solidarita tak mezi těmi více zdravými a těmi více nemocnými a žádná vláda před Julínkem neudělala ten tzv. capping, tedy nezastropovala spoluúčast. Neudělaly to ani vlády pravicové, ani levicové. Byla to první vláda toho tolikrát proklínaného ministra Julínka, který toto sociální opatření zavedl. Každý důchodce nabyt jistoty, ať ochoří, čím ochoří, že dostane skutečně tu nejlepší péči, protože v té době ve zdravotnictví bylo i díky

tomuto opatření najednou prostředků kupodivu dost. A všichni zdravotníci, kteří v tom pracují, to mohou potvrdit.

Chápu ideový problém laiků, rozumím mu. I pro zdravotníky je velice těžké hledat hranici mezi standardem a nadstandardem, a naprosto rozumím těm otazníkům, které zde předvedl kolega Žaloudík. Myslím si, že každý lékař, ať má politickou orientaci jakoukoliv, tak tuto problematiku samozřejmě řeší. Ale má zde velmi silnou oporu, o které zde nepadlo dneska ani jediné slovo. Zdravotníci přeci mají své odborné komise při komoře, při ministerstvu zdravotnictví je odborná komise. A tyto odborné komise, které jsou vytvořeny našimi nejlepšími uznávanými autoritami, jsou bezesporu schopny přesně rozlišit, co standard a co nadstandard je.

Rozumím ideovým překážkám, těm pochybnostem, ale v tomto přece není ten lékař samotný. Já se dívám na možnosti nadstandardu jako na něco, co zajistí vyšší úroveň standardu. Takto to přece každý musí vnímat. Zdravotnictví je služba s typicky vícezdrojovým financováním. A jestliže umožním, aby přitekly do tohoto systému další peníze za nadstandard, který já umím ve svém oboru pojmenovat. Jestliže si někdo je ochoten připlatit za umělohmotnou sádra, která poslouží úplně stejně, nebo je minimální rozdíl, jako sádra, kterou musí chránit před tím, aby byla namočena, třeba při koupání, jestliže je ochoten za toto připlatit, tak proč by nemohl zajistit tyto peníze, které do zdravotnictví připlují a způsobí, že se ten standard navýší. A že tudíž bude možno poskytnout standardní péči na daleko vyšší úrovni, než je možná bez této spoluúčasti.

Tak to já vnímám možnosti nadstandardu. Je to poměrně logické a všude, kde funguje pojišťovnictví, i v jiných oborech mimo zdravotnictví, tak vám to všude, všude potvrdí, že takto to funguje.

To, že někdo řekne, že neumí odpovědět na to, k čemu tedy spoluúčast opravňuje, no, to je přece logické. Jestliže někdo využívá prostředí někoho, který to prostředí musel zřídit, ať je to stát anebo ať je to soukromý zdravotník, tak přece musí na provoz přispět, a nemusí to jít pouze cestou přímé platby zdravotní pojišťovny, může to jít i cestou třicetikorunového regulačního poplatku, který, jak si myslím, byl velmi humánně nastaven. Já když mluvím s kolegy, ať je to z výchovu nebo ze západu a řeknu jim, že kvůli jednomu euru v České republice padla vláda, tak tomu nechtějí věřit a ptají se, jak je to možné, chtějí další vysvětlení.

Já po 10 letech v Senátu už vím, že počty jsou jasné a že tento návrh zákona bude zamítnut. Mne osobně to velice mrzí, protože já bych byl velmi rád, aby byl postoupen do podrobné rozpravy, protože v podrobné rozpravě by bylo možné tento zákon vylepšit. Víím, že ideově to dnes možné nebude.

A proto bych chtěl jenom upozornit na jeden fakt, který mi přijde neadekvátní v návrhu, a byl bych rád, jestli by mi jej pan ministr mohl vysvětlit.

Musím říci, že v návrhu zvýšení trestu za nevybrání regulačního poplatku z 50 tisíc Kč na 1 milion korun mi přijde jako naprosto neadekvátní. Ten má plnit jiný účel, a já vím nebo tuším, proč k tomuto navýšení zde došlo. Je to zřejmě trest pro velká zařízení, která principiálně nenabírají poplatky. A to bylo zřejmě spíše politickým rozhodnutím zřizovatele než nějakým jiným administrativním rozhodnutím nebo chybou, podvodem, jakkoli.

Já naopak vidím jako rozumné, aby tento poplatek byl snížen, protože jestliže nevyberu 30 Kč, tak ho nemohu trestat milionem. Tento trest by měl být úměrný výši přestupku. Z pouhého ekonomického rozboru bych navrhoval v podrobné rozpravě, aby tento trest byl snížen na stonásobek té třicetikoruny, tedy na 3 tisíce Kč, což proti jednomu milionu je velmi významný rozdíl.

Co mě k této úvaze vede? Myslím si, že ta zařízení nebo ti lékaři, kteří nechtějí principiálně vybírat poplatky a de facto poruší hospodářskou soutěž, omezí regulaci a tím velmi poškodí regulační systém, tak mohou být trestáni opakovaně, což v zákonu je. A pak tedy se ty 3 tisíce nepočítají natolik, až mohou dosáhnout toho citlivého prohrěšku, zatímco zdravotnické zařízení nebo lékař, který administrativní chybou nebo jiným opomenutím, často ani neúmyslným, udělá tuto chybu, je adekvátní, aby byl potrestán stonásobkem, aby tento samoregulační systém neporušoval.

K tomu bohužel nedojde, ale alespoň budu rád, když o této pochybnosti se někdo dozví.

Co je důležitější – nedojde ani k tomu, abych se mohl kladně vyjádřit k pozměňovacím návrhům, které chce předložit bývalá paní ministryně, která asi jako jedna z mála byla schopna se domluvit i s lékařskými odbory, naše kolegyně Daniela Filipiová, která chce navrhnout takové změny, které povedou k omezení pochybností o ústavnosti nebo neústavnosti tohoto návrhu.

K tomu nedojde, tento návrh zákona bude zřejmě zamítnut, Poslanecká sněmovna zřejmě asi rozhodne o schválení tohoto zákona, a bohužel nedojde tedy na jemné doladění zákona, který pravděpodobně bude nějakou dobu platit, než přijde jiná politická garnitura, která jej buďto pozmění nebo zamítne.

Také zde mnoho zaznělo o korupčním prostředí. Já vás mohu ujistit, že celou mojí historií nikdy nebyla situace taková, že by žádný lékař o žádné ekonomice neuvažoval. Ani v hlubokém státně řízeném zdravotnictví žádný zřizovatel, ani tehdy socialistický zřizovatel, nikdy nenechal zdravotnictví jenom podle toho, jak je nejvyšší léčba lege artis, nazývaná tedy podle nejvyššího zákona, podle nejvyššího vědeckého postupu, prostě proto, že každá léčba, každá služba je omezována financemi, byla, bude a je. A z toho důvodu je potřeba zpětné vazby. A já teď nepovyšuji ekonomiku nad všechno ostatní, vždy se o ekonomice bude muset uvažovat. A věřte tomu, že i dnes musí pacienti a lékaři a zdravotnický personál ekonomicky uvažovat a uvažovat budou. A mně jde jenom o to, že je třeba nastolit systém, a tento systém se o to snaží, který je průhledný, který je čitelný, který se neodehrává v kabinetech, ale kde do něj mohou mluvit všichni, jak zřizovatel, tak pojišťovna a tak i poskytovatel té služby, tedy zdravotnické zařízení.

Čili korupci nevymýtíme tím, že tento zákon zcela zamítneme, aniž bychom se jím hlouběji v podrobné rozpravě zabývali.

Proto bych byl velice rád, kdybychom mohli otevřít podrobnou rozpravu, tak abych mohl předložit alespoň ten jeden pozměňovací návrh a moc bych poprosil pana ministra, jestli by mně mohl vysvětlit, proč zvýšili už tak vysoký trest za nevýběr poplatku z 50 tisíc Kč na jeden milion korun. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Do diskuse se už nikdo nehlásí, takže obecnou rozpravu uzavírám a táži se pana ministra jako navrhovatele, zda se chce k proběhlé rozpravě vyjádřit. Předpokládám, že ano. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Pane předsedající, paní senátorky, páni senátoři, dovoluji mi, abych se pokusil nějakým shrnujícím způsobem vyjádřit ke všemu, co tady zaznělo. Bylo toho hodně, konkrétních dotazů bylo také hodně. Nejsem si jist, jestli se mně podaří vše tady říci, ale alespoň o něco se budu snažit.

Přesto, že jsem byl nazván páterem Koniášem českého zdravotnictví, tak necítím žádnou zášť a chápu, že zdravotnictví je velmi kontroverzní záležitost a že je tady hodně vysoká politická, ideologická nadstavba, která tu věc ještě komplikuje.

I bez toho jsem si však vědom, jakým způsobem řídit takto složitý systém, jakým zdravotnictví je, je velmi komplikovaná záležitost i v jiných státech. A nakonec jsme byli nedávno svědky v USA, jak dopadaly pokusy o Obamovu reformu, která, mimochodem, jak říkají znalci zdravotnických systémů, je mnohem, mnohem tvrdší a pravicovější ve svém konečném důsledku, přestože současnou tvrdost systému snižuje, tak by byla u nás absolutně nepřijatelná.

Není také snahou současné vlády a ministerstva zdravotnictví ani mou tady zavádět nelidský systém, dramaticky zhoršující možnosti pacientů se dostat k péči, tak jak tu bylo mnohokrát předloženo. A není to možné už ani proto, že naše Ústava a Listina základních práv a svobod jsou mimořádně přísné.

Budu mluvit z chvilku o problému vyhláška versus zákon, ale i mimo tento problém si nikdo nemůže dovolit v našem zdravotnictví, a to ani zákonem, o kterém se tady mnohokrát mluvilo, redukovat nebo zpoplatnit péči tak, aby byla někomu nedostupná, tak jak ji ten člověk potřebuje.

Budu-li chvíli diskutovat problém nadstandardu, který se tu ozýval velmi často a ozýval se u mnoha řečníků, tak já nebudu schopen reagovat na jednoho každého z nich, ale snažil jsem se shrnout určité obecné poznatky z diskuse.

To, co často zaznělo, bylo, na co si bude nutno připlatit. Já bych uvedl tento problém nadstandardu odpovědí velmi jednoduchou: Na nic nebude nutno si připlatit. Jestliže někdo nebude chtít si připlatit, tak si prostě nepřiplatí a nedostane zhoršenou péči. Vy všichni, prostřednictvím pana předsedajícího, kdo jste mluvili o tom, že tady budou lidé, kteří nebudou moci čerpat péči, protože na ni nebudou mít, tak jste opomenuli přečíst návrhy zákona celé. Hovoří se tam samozřejmě o péči ekonomicky náročnější a o péči základní, ale až o několik odstavců dále, před tím, kde se hovoří o tom, jaký je nárok pacienta, nárok pacienta je takový, aby dostal péči, kterou jeho zdravotní stav vyžaduje.

Takováto obecná definice je samozřejmě velmi složitá právní záležitost. A já vás ujišťuji, že byla na mnoha úrovních tato formulace diskutována tak, aby dala záruku, že každý, kdo potřebuje bezplatnou péči a hrozí ohrožení jeho zdraví, neřku-li života, tak prostě tu péči dostane bezplatně.

Příklady toho, že přijede pacient při nějakém těžkém úrazu nebo jakémkoli těžkém náhlém tonickém stavu a nebude si schopen říci, jestli si je schopen připlatit, takže mu hrozí riziko, že dostane nějakou péči, která by ten příplatek jaksi neměla a ta péče bude nedostatečná, tak to zákon v obecné podobě stanovuje zcela jednoznačně, že standard je to, co člověk potřebuje. Proto z tohoto vyšla naše představa o tom, že zákon není neústavní, jak se obecně říká.

Několikrát tu zaznělo, že je velmi obtížné celou zdravotní péči popsat tak, aby právníci, kteří budou zdravotní stav jednou posuzovat při nějaké forenzním řízení, aby se mohli chytit přesné formulace. To není možné a v tom dávám všem, kteří říkali, že zdravotní stav pacienta je obrovsky variabilní, že záleží na jeho věku, pohlaví, biologickém stavu, předchozích nemocech. Těch možností je prostě tolik, že pacient s jednou diagnózou se může vyskytnout v tisíci různých podobách a opravdu není možné všechny tyto podoby popsat a říci, co je přesně standardní a co je nadstandardní.

Tady vždy bude nutné posouzení lékaře, a proto jsme se nepokusili ani o popsání negativních výčtů, to je ostatně v příloze zákona, kde jsou plejády vyšetření stomatologických, některý vyšetření kosmetického charakteru, které se prostě nehradí, ale to se pro tuto oblast nehodí. Je potřeba pozitivně vymezit, co se hradí jasně nad rámec standardní péče, která je definována obecně.

Už tu padl od pana senátora Sefziga příklad těch žlutých nebo laminátových tzv. lehkých sádrových obvazů, které nejsou sádry, ale jsou to prostě dražší materiály, které mají své výhody, přinášejí pacientovi určité pohodlí, které je příjemné, ale jsou drahé, jsou pětkrát dražší, než je běžný sádrový obvaz těžký, tzv. gyps. Je jasné, že by bylo krásné, kdyby každý mohl dostat lepší sádru, ale ten idealismus, který tu zazníval, že každý musí dostat úplně to nejlepší a nejdražší, aby byl uspokojen ve svých potřebách, opravdu zapomíná na to, že my žijeme v reálném prostředí, a že systém, ať je momentálně lépe supportován finančně nebo hůře, tak se vždy a ve všech zemích, i v těch nejdražších, pohybuje v obrovských tenzích.

A tady musím protestovat trochu proti konstatování, že naše zdravotnictví je úplně bezproblémové a že ho není potřeba reformovat. Já neříkám, že je ho potřeba reformovat šokovým způsobem, ale je ho prostě potřeba neustále ladit. Každý, kdo mluvil s lékaři, každý, kdo si poslechl, ať dříve před protesty lékařů v zimě, nebo po protestech kdo si poslechl vyjádření lékařské komory, tak tam jsou plejády argumentů, proč naše zdravotnictví je špatné a proč je ho potřeba zlepšit. Občas se vyskytnou nespokojení pacienti, ale bohužel musím konstatovat po svých zkušenostech, že řada z nich je oprávněně nespokojená. ale mohu vás ujistit, že lékaři a poskytovatelé péče jsou ještě daleko, daleko více nespokojeni a vnášejí do našeho zdravotnictví neklid. Tak prosím, berte to jenom jako jeden z příkladů, že opravdu naše zdravotnictví nelze nechat plynout jen tak volně, nelze ho nechat neregulované, protože by se v zájmu pacienta, někdy v zájmu Hippokratovy přísahy, někdy v zájmu určitých bočních klientelistických nebo korupčních zájmů, by se v něm utratilo nekonečně více peněz, než se utratí. Takže bohužel, každý systém musí být hlídán, musí být kontrolován a musí být upravován, tak jak se vyvíjí možnosti medicíny a potřeby společnosti.

Dovolu mi ještě, abych se vrátil k tomu nadstandardu. Zaznělo tady, že na příkladu plomb bychom mohli mluvit o tom, jak je to rizikové pro pacienta, že bude nadstandard tady, a to bude placení plomby, a kdo je nebude mít zaplacené, tak bude pod těžkým tlakem, že se mu nebude dostávat péče.

Já bych prosil, abyste na tomto případě stomatologických plomb rozlišili dvě roviny, které jsou ústavní a nárok na péči, kterou člověk opravdu potřebuje, a to je, prosím, úroveň plomb. O tom není pochyb. Když jsme otevírali diskusi o zpoplatnění zubních výplní, tak jsme nikdy neříkali, že tady hovoříme o nadstandardu a nepotřebnosti plomb. My jsem hovořili o tom, že plomby jsou potřebné, je to ústavní nárok a jestliže tady jsou nebo byly nějaké důvody, proč ty plomby zpoplatnit, a o tom nechci diskutovat, protože to je mimo hru a nic se nezpoplatňuje v tomto směru. Tak to je jakýsi krok dolů pod ten standard, a pak je to samozřejmě záležitost zákona a povinnosti, aby taková spoluúčast byla jasně v zákoně. V tom vůbec nejsme v rozporu, a to pokládám za ústavní povinnost, aby takovéto věci v zákoně byly.

Podobně, prosím, diskuse o tom, jestli poplatek je regulační, jak stojí v zákoně jako termius technicus, nebo jestli je motivační, nebo diskuse o tom, že někde poplatek nereguluje, s kterým já souhlasím, je naprostou pravdou, jestli někdo leží v bezvědomí v nemocnici, není to dobrý regulativ v daném konkrétním případě. Je to určitý regulativ plošný, společenský, ale je to, prosím, věc, která je také v souladu s ústavou v tom, že takový poplatek prostě musí v zákoně být. Ono to podle mého výkladu, když pomineme to, že jde o diskusi o regulačních poplatcích, tak to není nic jiného, než prostě spoluúčast.

Návštěva u lékaře stojí, teď si vymyslím, 200,- korun, kterou by zaplatila normálně pojišťovna, v tomto případě je tady regulační poplatek 30,- korun, zaplatí ho pacient jakožto spoluúčast 15% v tomto případě, a zbytek zaplatí zdravotní

pojišťovna tomu lékaři. Tak tento příklad, prosím, je jasná věc, která z Ústavy vyžaduje, aby byla v zákoně. Nadstandard jsme definovali pomocí standardu, který je jasně ústavně konformní a v obecné podobě v zákoně je, a nadstandard potom, domnívám se, že může být stanoven vyhláškou. Pokud by tento aspekt byl prohlášen někdy Ústavním soudem za špatně vyložený, tak já se všem omluvím a zákon, pokud u toho budu, bude možno snadno přepsat dvěma větami, že nadstandard se nezveřejní ve vyhlášce, ale v seznamu výkonů, ale zveřejní se v další příloze zákona.

Dovolte mi ještě poslední úvahu k tématu ústavnosti, kterou bych rád alespoň přesvědčil senátory a senátorky, kteří si myslí, že jsme se chovali neústavně a že to děláme snad ze zlých důvodů, abychom zbídačili tuto společnost. V zákoně je pravděpodobně, budeme-li puristé, neústavních více věcí. Jestliže se v zákoně říká, že ambulantní péče hospitalizační, péče diagnostická, se hradí, tak se to říká v obecné podobě, tak jako ty standardy, ale to detailní, co se hradí, je dáno vyhláškou. A je to dáno seznamem výkonů.

A pokud se domníváte, že je to nedostatečné, jaksi taková obhajoba, tak vám řeknu ještě jeden příklad flagrantnější ze zákona. V dalším bodě, co se všechno hradí, je také, že se hradí lázeňská péče, a to hrazení lázeňské péče v reálném životě, který trvá 20 let nebo 15 let, jak ten zákon existuje, tak ta péče je hrazena u určitých diagnóz. U určitých diagnóz hrazená není vůbec, a u těch vybraných diagnóz, kde hrazená je, jsou ještě dvě kategorie. Hrazená úplně a hrazená se spoluúčastí pacienta.

Ale jestli se zeptáte, kde je to napsáno v zákoně, tak v zákoně je pouhé zmocnění, vydat k tomu vyhlášku. Všechno toto je dáno vyhláškou. Pokud bude naše intervence okolo standardu a nadstandardu považována za neústavní, pak je nutno zrušit celou řadu dalších věcí v zákoně a předělat ho úplně totálně.

Ještě jestli mohou odpovědět na to, co tady otevřel pan místopředseda Škromach, zda nechám umřít jako lékař člověka, který nezaplátí za nadstandard, tak to je jasný příklad toho, jak je ten zákon chybně interpretován. Zákon, který navrhuje. Samozřejmě nemůže zemřít člověk nebo mít poškozené zdraví, protože nezaplátí nadstandard. Jakmile hrozí poškození zdraví a jakmile hrozí smrt člověka, tak veškeré poskytnutá léčba, která to odvrátí, je standardní.

A jestli v takovém případě těžkého úrazu dáte pacientovi protézu, která je za 150 nebo 120 tisíc korun, tak ta protéza samozřejmě u mladého člověka je plně oprávněná, a já věřím, že jestli ortopedická společnost bude tento standard psát a uzná, že standardem, např. u starších lidí pro záležitosti chronického, degenerativního onemocnění, je protéza standardní za 20 nebo 30 tisíc, tak jistě ta ortopedická společnost uzná, že u mladého, aktivního člověka po úrazu je standardní protéza daleko dražší. Na kterou pacient s degenerativním onemocněním, nemá-li něco výjimečného, tak by standardní nárok neměl mít.

Ten problém, ta protéza, je také dobrý příklad toho, proč je v tom něco potřeba udělat. Protože samozřejmě řada lidí, kteří by nemuseli lepší protézu dostat, ji prostě dostala. Dostala ji proto, že měli známého ortopeda, nebo proto, že se za ně přimluvil někdo vlivný, často to byli politici v minulosti, aby pacient dostal lepší péči, tak ji dostane. Ale je to nefér vůči chudým lidem, o kterých se tolik mluvilo a kterých se řada z vás zastávala. Je to vůči nim nefér, protože ti jsou placeni z toho veřejného zdravotního pojištění, ze kterého se čerpá zbytečně mnoho.

Omlouvám se, že toto bylo obsažné. Dovolím si stručně komentovat některé další věci, které zde zazněly kromě sféry nadstandardů.

Zazněl tu několikrát podiv nad tím, že jsme zavedli vysoce inovativní léky, co to jsou vysoce inovativní léky, ten pojem inovativních léků v zákoně byl již dříve, a

jenom se upravuje. Upravuje se mj. i definice toho, co je efektivní, podle čeho jsou ty inovativní léky také posuzovány, a obecně se zavádění zpřísňuje, protože na jednu stranu my jsme velmi váhali, aby to zpřísnění nebylo takové, aby lidem s nejtěžšími nemocemi, kteří potřebují nejdražší léky, ty léky byly dostupné, ale na druhou stranu jsme v tomto případě dbali na připomínky České lékařské komory, která přinášela evidence, že se sem dostávají léky, které mají jen minimálně zlepšující účinek, jsou strašně drahé, a to, že jsou zaplacené v jedné zemi zdravotním pojištěním, ještě neznamená, že musíme být druhou zemí v Evropě. My jsme navrhovali nejprve, abychom byli třetí zemí, později návrhem se to předělalo na 4. zemi, takže se očekává jistá racionalita v tomto směru.

Pokud jde o zůstatky na účtech pojišťoven, což je vlastně po nadstandardech druhý nejkritizovanější bod s poukazem na neústavnost tohoto kroku, tak my jsme si nechali udělat výklady právníků ve prospěch tohoto aktu. Mimochodem ten akt, i když se tím nechlubím a je mně líto, že takový krok musím dělat a sám jsem říkal, že znárodnění je to poslední, co by se mělo v systému dělat, tak ten krok nám také vyčítal lékařský stav a lékařská komora, která často poukazovala na to, jak za ministra Ratha tento manévr byl již jednou učiněn, a pojišťovny, na kterých se přebytky hromadily, jich byly zbaveny. My jsme navrhli tu jednu třetinu, protože jsme uznali, že tady bude argument, že bereme peníze pojišťovnám, které lépe, efektivněji hospodařily, na druhou stranu tady argument, že se sahá na peníze, které měly být vyplaceny na péči, a nebyly vyplaceny např. proto, že pojišťovny přes úhradovou vyhlášku neplatí poskytovatelům to, co mají, zatímco ta zde tolik kritizovaná VZP převážně poskytovatelům platí.

Dalším argumentem, proč jsme si to troufli napsat, je, že se právníci domnívají, že se jedná o veřejné prostředky. V momentě, kdy jsou na primárních zdravotních účtech pojišťoven, nepatří pojišťovnám, ale patří pojištěncům, a je zvykem v celém systému veřejného zdravotního pojištění peníze přerozdělovat, a není proto žádný hřích přerozdělit ještě tyto prostředky, které stále pojištěncům patří a mají být určené na jejich péči. A že ne na péči jen té jedné konkrétní pojišťovny a jejich pojištěnců, to ukazuje normálně přijímaný fenomén, že pacienti migrují mezi pojišťovnami a nikdo se nad tím nepozastavuje, že peníze jejich s nimi nejdou.

Mimochodem, když jsem u té migrace, tak bych jenom komentoval, že migrace byla omezena na pohyb pojištěnce jednou za rok proto, že je zdravotními pojišťovnami, které nemají si čím příliš konkurovat, a proto si přetahují pojištěnce, a někteří pojištěnci umně využívají různé benefity, a mění pojišťovnu čtyřikrát za rok, a v tom systému vzniká chaos. Proto jsme to udělali, tak jak je to běžné ve světě, že se umožňuje přechod jenom jednou.

Zvyšování spoluúčasti ze 17 na 22 %, ta spoluúčast je u nás opravdu relativně nízká, není pravdou, že máme zastaralé statistiky. Ty statistiky z dřívější doby ukazují postupný nárůst spoluúčasti od 10 přes 13 a potom po zavedení regulačních poplatků na 17 %. Padlo tady, že regulační poplatky jenom zvýšily spoluúčast a neměly žádný efekt. To není pravdou. Bylo jasně prokázáno snížení některých zbytných výkonů objemu ambulantní péče. I lehké snížení hospitalizovanosti.

Zvýšení na 22 %, které se plánuje na úrovni vlády během 3 let, by zvýšilo samozřejmě spoluúčast asi o 10 miliard, ale stále nás zachová na úrovni zemí, které jsou velmi nízké, přes 25 % má celá řada evropských zemí, přes 30 % také do těch zemí, které mají vysokou spoluúčast, patří země všeho druhu. Německo, Francie, Švýcarsko má mimořádně vysokou spoluúčast, to jsou bohaté země, ale patří sem i chudší evropské země, jako Španělsko, a patří sem i postsocialistické země,

Maďarsko, Slovinsko, a nejenom Slovensko, kde je po reformě, která zde byla kritizována.

Na dotaz, kdo je autorem této reformy, neumím přesně odpovědět. Rozhodně to není tedy zde demonizovaný bývalý náměstek ministerstva zdravotnictví pan Šnajdr, ale na druhou stranu musím konstatovat, že reforma vychází z určité kontinuity. Celá řada reformních kroků byla navržena v dřívější době socialistických vlád, a byla navržena reforma v oblasti pravicových vlády. My jsme některé prvky převzali. Zde citovaný NERV nám doporučil převzít prvků daleko více.

Když už jsem vyslovil NERV, tak musím říci odpověď na to podivení, že NERV, Národní ekonomická rada vlády, říká, že by poplatky měly být odpouštěny chronickým pacientům, tak já musím říci, že poplatky u nás jsou, jak ukazují spoluúčast, stále relativně nízká, a pokud bude narůstat, tak bude sociální klausule, která u nás existuje, kromě poplatků za hospitalizace, tak bude velmi opatrně ošetřována a bude to otázka zákona. Jinak to dělat nelze.

Když jsme připravovali jako jednu z variant zpoplatnění plomb, tak to zpoplatnění bylo připravováno velmi, velmi sociálně opatrně.

Padlo tady, že řízená péče je v Evropě považována za zřůdnost. Já musím říci, že jak na úrovni WHO, na úrovni OECD a na úrovni EU proběhla celá řada diskusí v postkrizovém období, které zdůrazňovaly, že tam, kde je potřeba systém zefektivnit, aby výdaje systému byly udržitelné a přinášely kvalitní péči všem potřebným, chudým a těžce nemocným, tak tam se naopak prvky řízené péče mimořádně kvalitně diskutovaly a propagovaly jako jedna z věcí, která výrazně zvyšuje efektivitu zdravotnictví. Nicméně musím konstatovat, že v této novele, která je zde předložena, tak zatím prvky řízené péče, které u nás vyvolávají obrovské protesty lékařů, protože ti se musí podrobit určitým omezením co do přijímání pacientů a co do poskytování bezbřehé péče, tak ty prvky zatím v této novele nejsou.

Ještě zmíním, protože mám obavu, že už vás zatěžují příliš mnoho, podle hluku zde soudím, tak bych se zmínil ještě o tom, že je špatné, že jsou u nás doplatky na léky v různých lékárnách různé. Ta věc není ideologická ani žádným způsobem není snahou ji zachovat pro to, aby se chránily farmaceutické firmy. Ze složitějšího systému tvorby úhrad a doplateků je jasné, že tam, kde je nějaká spoluúčast, se firmy velmi intenzivně snaží snižovat počty, snižovat maximální ceny, za které vydávají léky, a jestliže by spoluúčast byla výrazně zredukována a byla by u všech stejná, tak by tento motivační element zmizel. Takže je velmi pravděpodobné, že tam, kde je dnes rozdíl doplateků 0 – 320,- korun, jak zde zazněl jeden příklad, tak by pravděpodobně potom ve všech lékárnách doplatek byl stejný, a to 320,- korun. Ta nula je určitý bonus toho systému, který je poměrně chaotický a velmi obtížně pochopitelný.

S léky souvisí samozřejmě to zde velmi ostře diskutované, elektronické aukce na léčiva. Není pravdou, že v Holandsku se od nich ustupuje. Naopak jsou považovány za velmi účinný mechanismus, je to mechanismus, který je alternativou ke generické preskripci, proti které se vznesla vlna odporu, a my jsme ji vypustili prozatím. Aukce jsou dělány na generické molekuly a mají potenciál obrovského zlevnění.

To vše, co tady zaznělo, jsme si přečetli ve velmi ostrých výpadech farmaceutických firem proti ministerstvu zdravotnictví, a jestliže jsme ty aukce prosadili, a pokud legislativní proces by byl dotažen do konce, tak se alespoň trochu sníží diskrepance nastavení celého finančního řetězce, který je nastaven, bohužel, tak jako je tomu v zemědělství, že prvovýrobci, v našem případě zdravotnická zařízení a poskytovatelé péče jsou na tom hůře, nežli dodavatelé. V řetězcích

zemědělských jsou na tom nejlépe koncoví hráči, kterými jsou supermarkety, prodávající potraviny.

Jestliže se podaří náklady snížit, samozřejmě to bude velkým přínosem pro úspory v systému zdravotního pojištění, ale i pro pacienty, kteří budou mít doplatky naopak nižší, a to, že se budou reexportovat léky, že to riziko tady je, toho jsme si vědomi. Právě proto byl zvolen složitý systém, že část výrobců zůstane na trhu za dražší doplatek, ale domnívám se, že těžko bude možno reexportovat léky, jestliže léky nebudou vyzvednuty v lékárně na recept, protože žádný reexportér toto nedělá. Těch 25 % se očekává, že se vyzvedne v lékárnách pacienti. A bude-li o to zájem, samozřejmě se domluví větší procento.

To, že to bude zdrojem korupce a že se to korupční prostředí přeneso na nejvyšší úroveň, ministerstvo, SÚKL a zdravotní pojišťovny, samozřejmě rizikem je a ministerstvo na něj bude důkladně dohlížet, ale to, že se odehrávají různé nepravosti na úrovni předepisujících lékařů a lékárníků, to je samozřejmě daleko obtížnější kontrolovat, než jestliže se něco odehrává centrálně.

Pan profesor Žaloudík kritizoval nečinnost ministerstvo. Ono je velmi těžké se zavděčit. My, když jde o takovéto legislativní návrhy, jaké zde předkládáme, tak jsme kritizováni, že jednáme chaoticky, příliš rychle, nedáváme si dostatek času, jestliže se jedná o exekutivní změny, kterých jsme učinili také dost, tak tam jsme kritizováni. Proč jsme nezakázali operační roboty? Proč jsme nezakázali malé úvazky u léků? My jsem je zakázali. Samozřejmě jsme varovali naše zdravotnická zařízení, že jestliže někde inspektorát bezpečnosti práce tyto nešvary najde, tak se nebudeme nijak bránit tomu, aby managementy dostaly pokuty. Ale zakázat operační roboty v dnešním legislativním prostředí prostě nemůžeme. Podklad, který je v zákoně, pro to není, a samozřejmě jestliže se má něco ovlivňovat, tak se to má ovlivňovat rozhodováním jednotlivce, v tom systému, kde je pro zmocnění, ale to zmocnění pro to musí být. A tady to není. Proto jsme řekli, že buďto se nám podaří zavést takové změny, které budou regulovat vstup nových technologií, jako byla dřívější komise pro nákladnou techniku, a pokud se nám to nepodaří rychle, tak to alespoň rychle se budeme snažit dávat do nadstandardu, kde by toho nástroje bylo využito na potlačení těchto aktivit, které jsou opravdu zbytečné.

Musím se zmínit o poplatcích za ošetřovací den ještě jednou. My jsme měli důkladnou analýzu, kde samozřejmě většina domácností s tím nemá problémy, ale ani v deseti nejchudších domácnostech nejsou náklady na průběžné spotřeby domácností bez nájmu, tzn. na potraviny, otop, elektřinu nejsou menší, než částka asi 95 korun.

Je tady samozřejmě pojistka v sociálním systému, která říká, že neplatí nikdo, kdo je v hmotné nouzi, a druhá pojistka, jestliže někdo se do té hmotné nouze prokazatelně dostane nějakými náklady, které jsou legitimní, tak může žádat o příspěvek sociální.

Celá tato záležitost bude, doufám, jasně vyřešena v otázce dlouhodobé péče, protože se připravuje na úrovni ministerstva práce a sociálních věcí. Zákon o dlouhodobé péči, který by měl omezit následnou péči v léčebnách dlouhodobě nemocných cca na dobu 3 měsíců, anebo nejvýše, bude-li pro to nějaký vážný důvod, na dobu asi roku, to je takový pracovní předpoklad, a déle ti lidé by pak měli být součástí sociálního systému, tzn. to, co tady bylo citováno, že se dostávají do režimu, kdy si úhrady hradí ze svého důchodu nebo ze svých poplatků. A přestože vy kritizujete poplatky za ošetřovací den, tak tady, i když to zaznělo, že ty poplatky pacientů nebo klientů domovů pro seniory a domovů pro speciální péči jsou daleko, daleko vyšší, pokud jde o spoluúčast.

Já se obávám, že nebudu schopen odpovědět úplně na všechny detailní věci. Vezmu ještě něco odzadu. To, co tady říkala paní místopředsedkyně Gajdůšková, co se stane, když pacient nebude mít na nadstandard. Už jsem tu odpověděl. Nejde tudíž o žádný nehumanistický návrh, jak tu padlo.

Pokud jde o ten příklad z USA, že někdo byl léčen 4 roky, pak zemřel a zůstaly po něm dluhy jeho dětem a rodině, tak to, prosím, není žádná forma našeho nadstandardu. Jestliže někdo je u nás léčen na těžké onemocnění, např. onkologickém, tak i když to stojí milion nebo dva ročně, bude to vždycky standard už z té ústavně konformní obecné definice toho, co ten standard je.

Jako poslední si dovolíme zmínit poznámku o vysokých pokutách. My jsme jak do tohoto zde předloženého zákona, tak do zákonů o péči dali sankce, kterých v těch dosavadních zákonech bylo poměrně málo. Ale dovilil bych si upozornit na to, že ty sankce nejsou definovány natvrdo. To neznamená, že když někdo nezaplátí regulační poplatek, že dostane milion. Je tam napsáno, že správní úřad, to znamená registrující orgán nad zdravotnickým zařízením, bude zkoumat, jestli ten podnik, který vrátí tomu zdravotnickému zařízení, bude napravován, jestli je to opakovaný prohřešek, jestli není tendence k nápravě, a také rozsah té pokuty bude úměrný rozsahu toho prohřešku.

Dovolil bych si zde upozornit, že u těch dalších zákonech jsme připravili některé sankce i pro lékaře. Tato patří k nim. Jsou tam i sankce pro pojišťovny, na které dneska ministerstvo mělo možnost dosáhnout přes dozorčí rady, což není jednoduché, protože nikde nemá většinu. A potom už mechanismem nucené správy, což je velmi extrémní krok, který zde byl použit jenom jednou. Systém sankcí ve formě pokut si myslíme, že umožní daleko pružnější řízení. (Hluk v sále, přerušen předsedajícím.)

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Dovolte, já bych jen požádal pravou část spektra, vládní koalici, aby vytvořili trošku důstojnější prostředí svému ministrovi.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Já se omlouvám, že jsem nereagoval úplně na vše. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane ministře. Nyní bych se zeptal, zda si přeje vystoupit zpravodaj ÚPV, pan senátor Nenutil. Ne, nepřeje. Takže děkuji. Nyní bych požádal o vystoupení zpravodaje garančního výboru pana senátora Jana Žaloudíka.

Senátor Jan Žaloudík: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, kolegové, dovoluji mi konstatovat, že v diskusi vystoupilo 19 – zaznamenali jsme 19 vystoupení senátorek a senátorů, jeden senátor vystoupil dvakrát. Kéž bych měl schopnost instalované Anežky České, provést takovou syntézu, která by byla k uspokojitelnosti a ku prospěchu země. Nepodaří se mi to.

Bylo by určitě seriózní, kdybych teď už z úcty k jednotlivým senátorům u každého jména znovu uvedl aspoň hlavní body o to, o čem hovořili. Stal bych se tak možná druhým nejpopulárnějším, nebo třetím tady, takže já věřím, že jste to sledovali velice bedlivě. Některé příspěvky byly natolik mnohorozměrné, vícerozměrné, že bych to možná ani nedokázal.

Já bych se omezil na takový poetický příměr, možná, když se mnou budete souhlasit, bychom tu diskusi shrnuli tak, že v tom dominantním zlatooranžovém západu nad přízní k té novele bylo možno zaznamenat i blankytné obláčky. Jen

nevím, co znamenají, jestli počasí lepší nebo naopak bouří v budoucnu. To je ta celková charakteristika. Víme asi, že pan ministr ve své replice se snažil, já myslím, že projevil velkou snahu, seděl jsem vedle něj dlouhou dobu, velmi bedlivě si psal komentáře ke každé připomínce a docela chápu, že všechny jsme je rozebrat nemohli. To ale jen podtrhuje to, co tady bylo řečeno už z výborů, že i napříště, pokud tyto věci budou takto mnohorozměrné, nechci říci chaotické, gulášovité, příliš balíkovité, tak se pravděpodobně k těm závěrům budeme dobírat velmi těžko, nebo aspoň budeme odcházet se smíšenými pocity. Evidentně tady jde o šest až osm okruhů témat. Možná bychom se posunuli, kdybychom to bývali takto pojali už ze sněmovny.

To mi ale nepřísluší soudit. Já tedy znovu konstatuji, diskuse proběhla a z ní jsem vyzouval zejména jeden důležitý návrh. Takto: Byly tady dva návrhy výborů, oba dva byly shodné, jak ÚPV, tak VZSP navrhuje zamítnout návrh novely. Dále zde zazněl návrh paní senátorky Paukrtové, schválit návrh novely. Potom zde byla inzerována iniciativa paní senátorky Filipiové, ústy pana senátora Sefziga, o určité připravenosti pozměňovacího návrhu. Předpokládám však, že toto by bylo další etapa poté, co se budeme vyjadřovat především k tomu prvnímu návrhu obou výborů, tedy zamítnout tuto novelu. Pak by asi připadalo, bude-li to vůbec logické, se vyjadřovat k těm dalším. S tímto bych tuto svoji zprávu ukončil. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji vám, pane senátore, za nelehkou úlohu zpravodaje v tomto bodu. Tak jak bylo řečeno, padly návrhy na schválení a návrhy na zamítnutí. V této chvíli budeme hlasovat o návrhu schválit.

Přistoupíme k hlasování. Dáme ještě krátkou šanci kolegům a kolegyním, kteří míří do svých lavic.

Aktuálně je přítomno 75 senátorek a senátorů, aktuální kворum je 38. Byl podán návrh – schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE.

Dovolte, abych konstatoval, že v **hlasování pořadové č. 40** se ze 74 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 38 pro vyslovilo 25, proti bylo 47. Návrh nebyl přijat.

Vzhledem k tomu, že tento návrh nebyl přijat, přistoupíme k dalšímu návrhu na hlasování. To je návrh na zamítnutí. Já si vás dovoluji odhlásit v tuto chvíli, prosím bych, abyste se zaregistrovali. Víím, že se hlásí pan senátor Richard Svoboda, prosím, pane senátore.

Senátor Richard Svoboda: Pane předsedající, dámy a pánové, já chci vyjádřit podiv nad tím, že se v průběhu hlasování dělají manipulace, které mají umožnit, aby věci vycházely tak, jak mají.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Já myslím, pane senátore, že vám jako předsedovi klubu nic nebránilo v tom, navrhnout odhlášení. Myslím, že to je právo každého řídícího. Navíc se jedná o další hlasování, nikoliv o hlasování v jednom hlasování. Nechci polemizovat, myslím si, že pokud je námitka, navrhněte a já o ní nechám hlasovat. Paní senátorka Paukrtová se ještě hlásí.

Senátorka Soňa Paukrtová: Pane předsedající, já se domnívám, že jsme měli nechat odhlásit předtím, než jsme poprvé hlasovali. A proto prosím, abychom

zopakovali hlasování o schválení s tím, že se odhlásíme a hlasujeme o schválení znovu. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Očekával bych ovšem návrh, že navrhnete procedurálně, jak to uděláme. Protože hlasování proběhlo, a to, že bylo toto hlasování, toto hlasování bylo platné. Pokud ho někdo zpochybňuje, musí navrhnout návrh, o kterém nechám hlasovat. Na základě toho bude možné provést nové hlasování. Nevidím žádný důvod k tomu, aby se hlasovalo znovu. Protože žádný důvod k tomu uveden procedurálně nebyl.

Senátorka Soňa Paukrťová: Pane předsedající, omlouvám se, nerada polemizuji, ale konstatuji, že pokud se nechal odhlásit, a už se stalo, během hlasování, tak zkrátka to první hlasování je tím pádem zmatečné. Čili já ho považuji za zmatečné a prosím, aby se nechal Senát hlasovat o tom, zdali hlasování o schválení zopakujeme. Aby nebylo pochybností o tom, jak jsme hlasovali pro obě varianty. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Dobře, já nechám hlasovat o námitce paní senátorky o předchozím hlasování.

Kdo souhlasí s její námitkou? Pardon, omlouvám se, pan předseda senátního klubu Petr Vícha.

Senátor Petr Vícha: Děkuji za slovo. Aby nebylo pochybností, také doporučuji, ať hlasujeme znovu. Nic tomu nebrání.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Dobrá. Nechávám hlasovat o námitce paní senátorky Paukrťové.

Kdo je pro tento návrh, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zmáčkne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji.

Konstatuji, že v **hlasování pořadové č. 41** se ze 75 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 38 pro vyslovilo 69, proti bylo 5. Návrh byl přijat.

Takže v tuto chvíli nechávám opět hlasovat o návrhu na schválení. Byl podán návrh – schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. V sále je v tuto chvíli přítomno 75 senátorek a senátorů, aktuální kvorum je 38.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť zvedne ruku a zmáčkne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE.

Překvapivě mohu konstatovat, že v **hlasování pořadové č. 42** se ze 75 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 38 pro vyslovilo 27, proti bylo 48. Návrh nebyl přijat.

Ano, přibyl nám ještě jeden senátor či senátorka proti tomu minulému hlasování. Je vidět, že odhlášení má někdy pozitivní účinek.

Nyní přistoupíme k návrhu na zamítnutí. Ještě si zahrajeme. Budeme v tuto chvíli hlasovat o návrhu na zamítnutí zákona.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE.

Mohu konstatovat, že v **hlasování pořadové č. 43** se ze 75 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 38 pro vyslovilo 48, proti bylo 27. Návrh byl přijat.

Tím jsme skončili projednávání tohoto bodu. Děkuji panu ministroví za jeho skutečně velkou trpělivost. (Námítky – hlasy: Ještě ne.) Pardon, omlouvám se, ještě jsme neskončili projednávání bodu.

Nyní v souladu s usnesením Senátu č. 65 ze dne 28. ledna 2005 pověříme senátory, kteří odůvodní usnesení Senátu na schůzi Poslanecké sněmovny. Bylo by to hezké, kdyby to tady skončilo, ale neskončí. Navrhuji, aby jimi byli pověřeni pan senátor Jan Žaloudík a pan senátor Miroslav Nenutil. Je jiný návrh nebo doplnění? Není-li jiný návrh a souhlasí-li oba navržení, přistoupíme k hlasování o pověření.

Byl podán návrh, pověřit senátora Jana Žaloudíka a senátora Miroslava Nenutila odůvodněním usnesení Senátu na schůzi Poslanecké sněmovny.

V sále je přítomno 75 senátorek a senátorů, potřebný počet pro přijetí návrhu je 38.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE.

Děkuji. Mohu konstatovat, že v **hlasování pořadové č. 44** se ze 75 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 38 pro vyslovilo 64, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Tím jsme skutečně skončili projednávání tohoto bodu.

My si zatím předáme řízení a budeme pokračovat.

Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Palečková.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Já vystřídám vyčerpaného řídícího místopředsedu po dlouhé době. Zaregistrovala jsem přihlášku předsedy klubu ODS.

Senátor Richard Svoboda: Paní předsedající, milé dámy, vážení pánové, chtěl bych, abyste laskavě zvážili, zda bychom neudělali procedurální změnu, a to změnu v pořadí projednávání bodů, kterou vám teď chci navrhnout. Bude toho více, prosím, abyste mi věnovali pozornost. Navrhuji, abychom jako následující bod projednali bod, který máme pod pořadovým číslem 28, jedná se o senátní tisk 139, který předkládá skupina poslanců, které reprezentuje pan poslanec Krupka. Abychom jako další projednávali body, které předkládá pan ministr Vondra, který bude zítra nepřítomen, jsou to body 38, 39, 40 a 41, senátní tisky 123, 105, informaci vlády o jednání ER a senátní tisk č. 81. Dále abychom jako další bod zařadili bod, který máme pod pořadovým číslem 37, což je senátní tisk 140. A konečně poslední část mého návrhu se týká vyřazení bodů z pořadu naší schůze, to jsou body 34, 35, 36, tedy senátní tisk K 038/08, senátní tisk č. 121 a senátní tisk K 56/08. Dále bych chtěl přednést návrh, abychom jednali a hlasovali i po 19. hodině, aby body, které jsem předložil k jednání, byly dnes projednány, ty body, které jsem navrhl předřadit. Děkuji vám za laskavé zvážení tohoto návrhu.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore. Vidím přihlášeného pana senátora Horníka. Prosím. Ale – je to k proceduře? Tady by měl vystupovat asi předseda klubu.

Senátor Jan Horník: Jedná se o zařazení bodu č. 42, to je senátní tisk 136, který měl předkládat pan ministr pro místní rozvoj Kamil Jankovský, za bod č. 31, přednesl by ho pan ministr dopravy Pavel Dobeš. (Námítky z pléna, že v tom případě se bude jednat do 24.00 hodin.)

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: (Porada u předsednického stolu.) Prosím, pane senátore.

Senátor Jan Horník: Takže ještě oprava. Tento bod č. 42, senátní tisk 136, by byl zařazen zítra do programu jednání po bodě č. 33, který má pan Pavel Dobeš.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore. Já se teď zeptám, jestli chcete hlasovat o všech těchto změnách dohromady, nebo jestli někdo projeví vůči tomu výhradu. Zdá se, že výhrada není. Takže odhlasujeme všechny tyto změny, včetně návrhu o jednání a hlasování i po 19. hodině, najednou. Svolám tedy k hlasování.

Zahajuji hlasování o těchto procedurálních změnách. Kdo s nimi souhlasí, tak jak byly řečeny, necht' stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, necht' stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Hlasování skončilo.

Konstatuji, že – prosím o trochu klidu v sále, abychom věděli, jak budeme pokračovat – v **hlasování pořadové č. 45** nás hlasovalo 71, kvorum bylo 36 a pro se vyslovilo 66, proti dva. Návrh byl přijat.

Můžeme pokračovat v jednání, a to bodem

21.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (senátní tisk č. 139)

Obdrželi jste jej jako senátní tisk č. 139. Dávám prostor panu senátorovi k faktické poznámce.

Senátor Jaroslav Kubera: Já jenom prosím, paní místopředsedkyně, aby byl vytištěn tento program, protože už ztrácíme přehled o celém pořadu.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Ano, vyřídím příslušnému útvaru. Děkuji. Návrh, který jste obdrželi jako senátní tisk č. 139, uvede zástupce skupiny poslanců Jaroslav Krupka.

Poslanec Jaroslav Krupka: Vážená paní předsedající, vážené senátorky, vážení senátoři, v první řadě chci poděkovat za vaši vstřícnost, s kterou jste umožnili zařadit tento bod na jednání vašeho programu. Úvodem bych chtěl říci, že návrh zákona, který jste dostali jako sněmovní tisk 139, byl připravován skupinou poslanců na bázi výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj, čili toho výboru, kterému tato problematika přísluší. Od prvopočátku až do samého konce legislativního procesu v Poslanecké sněmovně byl projednáván a připravován za samostatné účinnosti ministerstva vnitra, které taktéž je gesční pro tento materiál. Navíc jsme požádali, aby tento materiál před konečným hlasováním v průběhu legislativního procesu byl projednán v Radě vlády pro konkurenceschopnost a informační systémy, takže tento orgán v sobě sdružuje i zástupce dalších resortů. Jinými slovy jsme se pokusili, aby tato informace byla posouzena i z hlediska legislativy dalšími ministerstvy, nejenom skupinou poslanců. (Neustálý hluk v sále – přerušení ze strany předsedající.)

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Pane poslanče, já vím, že jste zvyklý z Poslanecké sněmovny, ale já přesto požádám, abyste měl vytvořen prostor pro to, abyste svůj návrh mohl přednést v klidu. Prosím.

Poslanec Jaroslav Krupka: Děkuji. Já se nechci snažit mermomocí ho protlačit, nicméně věřím, že budu schopen určité informace podat. Pokusím se být maximálně stručný.

Historie tohoto návrhu vznikla po debatě, která proběhla ke konci minulého volebního období v PS, stejně tak na začátku tohoto v souvislosti s jinými zákony, které se týkaly elektronizace veřejné správy. Mimo jiné právě, že se dopředu počítá s ohledem na ochranu osobních údajů, že některé údaje například vymizejí například z občanských průkazů. Právě proto vznikla debata, že by se v některých případech ztížil kontakt občanů s institucemi. Jako nejklašičtější příklad byl uváděn bankovní sektor. Právě proto část těchto poslanců, když iniciovala tuto věc, rozjela diskusi s MV a probíralo se, jestli je možné rozšířit tzv. služby Czech Pointu i do institucí, které nejsou součástí veřejné správy.

Chci jenom upozornit, že zákon č. 365, který mimo jiné dal zrod Czech Pointům, je nechal zřídit nejenom v sektoru veřejné správy, ale od prvopočátku už fungují v sektoru Hospodářské komory a fungují i na České poště.

V rámci této diskuse se připojili i další potenciální zájemci, dokonce jsme se dostali do stadia, že projevilo zájem i Sdružení malých a středních podnikatelů. Zájem byl z Advokátní komory. Nicméně právě a výhradně pro to, že jsme si byli vědomi, že pracujeme s citlivými osobními údaji, tak dokonce došlo k té dohodě na bázi SMV, že se tento rámec omezil pouze a výhradně na ten prvopočáteční impuls, čili na bankovní sektor. Jinými slovy, právě v tomto sektoru jsou zvyklí pracovat s citlivými údaji svých klientů a současně nad sektorem bankovníctví bdí i ČNB, čili proces kontroly je tímto zdůrazněn.

Vedle tohoto záměru navrhovaného v novele zákona tam byly připojeny ještě další věci. Mimo jiné to, že z části spektra bylo poukazováno na poměrně komplikovaný přístup do systému datových schránek. Proto v návrhu novely zákona je i to, že v případě – jako možnosti bude možné využití systému internetového bankovníctví, aniž, a to zdůrazňuji, by se propojoval se systémem datových schránek, využito jednoho systému rozhraní, čili jednoho hesla a možnost potom dále komunikovat zjednodušeným způsobem při vstupu do systému datových schránek.

V rámci legislativního procesu v Poslanecké sněmovně tento návrh byl předložen do výboru. Ministerstvo vnitra přišlo s dalšími podněty, které se tam objevily a mimo jiné po druhém projednání ve výboru pro veřejnou správu byl tento náš původní návrh rozšířen o několik věcí, z nichž asi nejčitelnější bude seznam datových schránek, jinými slovy jakási řekněme náhrada klasických seznamů.

V praxi se ukázalo, že někteří uživatelé tohoto systému mnohdy komplikovaně vyhledávají adresáta. K tomu by měl sloužit systém seznamu datových schránek. Byly tam zahrnuty další věci, jakože v budoucnosti, bude-li jakákoli instituce veřejné správy využívat tiskopisy, které budou v elektronické podobě a bude povinností jich využívat v této podobě, čili zase to usnadní cesty pro klienty.

Nebudu se dopodrobna zmiňovat, protože další nuance tam jsou, poměrně podrobně jsme to projednávali na obou výborech, které si tuto novelu vyžádali. Nebo jim přísluší jako přiřazená. Myslím si, že i tam podpora byla z jejich strany jasně deklarovaná.

Na závěr bych chtěl zdůraznit jednu věc, protože se neustále opakuje otázka ochrany osobních údajů. Dostali jsme se do situace, kdy na jedné straně je snaha zpřístupnit určité úkony většině spektru občanů, klientů – to jsou například Czech pointy, na druhé straně statisticky vyznívá, jako kdyby byl vydáván minimální počet výpisů. Je třeba vzít v potaz to, že v místech, kde je soustředěna kopulace, to znamená zpravidla ve městech a kde je například bankovní sektor, tam nejčastěji tyto požadavky vznikají. Proto tento pohled nemůžeme měřit pouze statistikou.

Vedle toho práce s osobními údaji vyžaduje ochranu. Právě proto jsme přes požadavky, které byly z vnějšího světa, dokonce přišel poslední pozměňovací návrh, který navrhoval, aby to bylo rozšířeno na platební instituce a rozborem tohoto výrazu jsme dospěli k tomu, že by se to týkalo mj. i sektoru, který půjčuje soukromé peníze až konče směnárny, tak tento návrh jsme samozřejmě odmítli. I tato pracovní skupina i ministerstvo vnitra samo v těch místech, kde by byly jisté obavy o práci s osobními daty, nepřipustila, aby to bylo rozšířeno na tuto míru. To jsem potřeboval za potřebné na závěr zdůraznit. Jsem připraven odpovědět vaše případné dotazy. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane navrhovateli. Prosím, zaujměte místo u stolku zpravodajů. Návrh projednal ústavně-právní výbor. Tento výbor přijal usnesení, které jste obdrželi jako senátní tisk číslo 139/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Jiří Čunek. Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákonu výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Usnesení vám bylo rozdáno jako senátní tisk číslo 139/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Miloš Vystrčil, kterého prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou správou a informoval, zda se jedná o společnou zprávu.

Senátor Miloš Vystrčil: Vážená paní předsedající, vážené kolegyně a kolegové, nemám informace, zda mohu přednést společnou zprávu za oba výbory, proto se omezím na komentář za výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Vzhledem k tomu, co zde bylo řečeno, bude má zpráva poměrně stručná. Náš výbor se pečlivě zabýval návrhem zákona a potvrzuji, že obsah zákona lze rozdělit na tři části. První se týká Czech POINTu, druhá se týká možnosti využití rozhraní internetového bankovníctví pro další internetové aplikace a třetí možnost je volat na účet volaného nebo posílat dopis na účet toho, kdo chce, abychom mu dopis poslali.

To, čím se výbor zejména zabýval, je věc, kterou už tady pan předkladatel naznačoval – zda úpravy zákona jsou nutné, zda nejsou příliš široké a zda nejdou nad rámec toho, co je v naší společnosti potřeba. Po poměrně podrobné diskusi, ve které jsme se například dotazovali, zda není ohrožena gesce ministerstva vnitra nad portálem veřejné správy a zda by případně kromě seznamu datových schránek ještě bylo možné také zveřejnit identifikátory datových schránek, jsme dospěli k názoru, že zákon nakonec je přiměřený a dostatečně konzervativní a přijali jsme usnesení, které jste obdrželi. Usnesení bylo přijato šesti hlasy pro a jeden se zdržel. V tomto usnesení výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit projednávaný zákon ve znění postoupeném PS Parlamentu ČR a určuje zpravodaje výboru Miloše Vystrčila a pověřuje předsedu výboru senátora Ivo Bárka, aby předložil usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR. Tolik ode mne na úvod. V tomto okamžiku považuji svou prvotní roli za splněnou.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore, posadte se ke stolku zpravodajů, abyste mohl plnit úkoly garančního zpravodaje. Ptám se, zda si přeje vystoupit zpravodaj ústavně-právního výboru, kterým byl pan senátor Čunek, který není přítomen, a zdá se, že ani nikdo nebyl pověřen ho zastoupit. Usnesení ústavně-právního výboru máte všichni ve žlutém tisku.

Ptám se, zda někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat. Zdá se, že takový návrh tady nebude.

Otevíráám obecnou rozpravu, do které se přihlásilo několik senátorů. Prvním je pan senátor Kubera.

Senátor Jaroslav Kubera: Vážená paní místopředsedkyně, kolegyně a kolegové, zaujalo mě na tom několik věcí. Především si nejsem jistý, zda je takový záklon nezbytný, když je vybudována hustá síť Czech POINTů. Myslím si, že není. Kromě toho občanské průkazy se pravděpodobně odloží pro nedostatek finančních prostředků. Hlavně je pěkné, když jsme hlasovali o tom, zda tam mají být nebo nemají být údaje, tak se ukazuje, že by bylo lepší, kdyby tam údaje byly. Tady se řeklo, že kdo bude chtít, ať si je tam dá, a kdo nebude chtít, ať si je tam nedá. Kdyby se tam nechaly, tento problém nemáme.

"Pokud jde o katastr, je veřejný, banka tam nic nepotřebuje. Může se podívat do veřejné části. Riziko ovšem je, že se podívá také na trestní rejstřík, o tom ovšem nebude mluvit a když se jí nebude líbit, úvěr nedá, ale nikdo o tom nebude vědět. Nemusí zdůvodňovat, proč klientovi úvěr nedala.

Dopad na veřejné rozpočty to má, protože všechny tyto instituce od pošty počínaje ubírají peníze veřejné správě. Když jde člověk jinam, poplatek kasíruje instituce, v tomto případě banka, stát z toho nic nemá, ale náklady na Czech pointy na radnicích, kde jsou většinou umístěny zůstávají nemohu říci zkušenost s bankami, ještě to nemají, ale mohu říci zkušenost s poštou. Funguje to tak, že když u nás člověk neuspěje, protože vyškolené pracovnice zjistí, že nelze učinit požadovaný úkon, jde na počtu a tam mu to bez problémů za třicet korun udělají. Jde jim o třicet korun a ne o to, jestli je to tam správně nebo není. Ještě si řekne, že na radnici jsou kretění, že to tam nechtěli udělat, ale tady to udělali bez problémů. Až později se ukáže, až vyplyne na povrch nějaký podvod, který se děje běžně – falešné podpisy apod., pak teprve bude problém.

Dosud nemám elektronický podpis, protože Česká pošta ode mne chtěla ofotit občanský průkaz, to jsem odmítl. Žiji bez toho docela dobře.

Vláda sice vyjádřila neutrální stanovisko, ale žádné nadšení nevyslovila. Nevidím důvod při dnešních bankovních poplatcích dávat bankám další možnost si účtovat další poplatky. Jsem velkým příznivcem privatizace všeho možného, ale co děláme - je přesně opak. Tam, kde si stát má nechat mocenské páky, tak je pouští, ale plete se lidem do života tam kde mu do toho nic není. S tím nesouhlasím, a proto nemohu tento zákon podpořit.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore. Dalším přihlášeným je pan senátor Pešák.

Senátor Milan Pešák: Vážená paní předsedající, dámy a pánové, budu mluvit v podobném duchu jako kolega Kubera. Také si nejsem jist, zda téměř k 6700 dnešních Czech Pointů je nutno přidávat jakékoli další, natož zda je rozumné, dobré, správné a odůvodnitelné přidávat tyto Czech pointy v bankovních institucích, aby snížily finanční efektivitu stávajících, které jsou plně hrazeny státní nebo veřejnou správou, resp. institucemi, které stát zřizuje. Protože kolega Kubera tuto věc popsal

dostatečně, nemusím ji dále rozvíjet. Poukáži ještě na jeden aspekt, a to na problematiku datových schránek.

Myslím, že podstatně více, než jejich seznam by bylo potřeba, aby bezproblémově fungovaly. Mají vrozenou srdeční vadu, když jsou datové schránky označovány za srdce toho panduláka, který zpodobňuje e-Governmentový systém. Vada je velmi nepříjemná, protože mnohdy datové schránky nefungují a mají ještě jednu vadu, která je možná o cosi skrytější, ale také je velmi důležitá. Jsou naprosto nepřístupné - na rozdíl od jiných webů, systémů správy účtů apod. - třeba lidem nevidomým. Velmi by mě zajímalo to, více než abych viděl, někde nějaký seznam schránek, kde by začaly fungovat tak, aby s nimi mohla pracovat i tato skupina lidí, která do nich vkládala velké naděje. Všichni pochopíte, že papíry jsou pro nevidomé lidi za trest. Čekali jsme od datových schránek hodně.

Více o problematice, jak to zařídit, může zájemce najít na www.blindfriendly.cz, může se podívat do vyhlášky 64/2008 Sb., lépe však do normy VCAG ve verzi 2.0, která se problematikou přístupnosti zabývá. Není to velký problém, ale myslím, že by ministerstvo vnitra mělo a mohlo něco udělat pro to, aby jedna skupina lidí z užívání schránek nebyla vyřazována. Slovo, které všichni za mými slovy slyšíte, neužívám jen proto, že mám pocit, že je v dnešní době nejen nadužíváno, ale přímo zneužíváno, tak ho z úst nevypouštím. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore. Další přihlášenou je paní senátorka Juřenčáková.

Senátorka Jana Juřenčáková: Kolegyně a kolegové, tento tisk nebyl přiložen stálé komisi Senátu pro ochranu soukromí, ač se ochrany soukromí velmi dotýkám, takže jsme ji na komisi neprojednávali a vycházeli jsme z materiálů, které jsme dostali. Obrátilo se na nás také občanské sdružení Juridicum Remedium, které se dlouhodobě věnuje otázkám ochrany soukromí. Budu částečně citovat z jejich analýzy. Jsou v této oblasti hodně zkušení.

Novela zákona o informačních systémech původně navrhovaná skupinou poslanců má umožnit rozšíření počtu kontaktních míst veřejné správy tzv. Czech Pointů o další subjekty. Nově by tak kromě pošt a obecních úřadů mohly Czech Pointy provozovat za poplatek také banky a stavební spořitelny. Jak vyplývá z diskuse, která se vedla o tomto návrhu 29. dubna při prvním čtení návrhu v Poslanecké sněmovně, je zřejmé, že oprávnění bank a stavebních spořitelen je pouze první krok k tomu, aby se kontaktními místy Czech Pointu mohly stát i další soukromé subjekty. Účelem navrhované úpravy je dle důvodové zprávy rozšíření počtu kontaktních míst veřejné správy. Privatizování přístupů do neveřejných registrů státní správy vnímáme jako nebezpečný trend, který může ohrozit bezpečí citlivých osobních údajů občanů. Je nutné si uvědomit, že prostřednictvím Czech Pointu je možno nahlížet např. do rejstříku trestů, do bodového registru řidičů a v budoucnosti půjde o další registry včetně zprovozněných základních registrů. Snaha po rozšiřování počtu kontaktních míst je sice na jednu stranu pochopitelná, protože může vést ke zvýšení uživatelského komfortu občanů při využívání Czech Pointu, na druhou stranu jsou zde značná rizika. Jak vyplývá i z usnesení vlády č. 169 z 9. 3. 2011, tak není zřejmé, zda je vůbec rozšíření kontaktních míst veřejné správy v tuto chvíli potřeba. Pokud jde např. o žádost o výpisy z rejstříku trestů, tak pro oprávnění pro vyžádání výpisů prostřednictvím Czech Pointu není nutná žádná autorizace žadatele, která by potvrdila, že skutečně dotyčná osoba o výpis žádá, to znamená, že fyzicky stojí v místnosti a převezme výpis. Tato žádost by měla být v dnešní době pouze v papírové podobě a s podpisem archivována pro případ kontroly, ale

v okamžiku podávání žádosti osobou, úředníkem, která má do systému přístup, nelze prakticky zabránit neoprávněným žádostem o výpis. Navíc možnost postihu je snížena tím, že poškozený, jehož osobní údaje byly neoprávněně vyžádány bez jeho souhlasu, se většinou o tomto nemusí dozvědět a tudíž zde není nikdo, kdo by si na postup daného úředníka nebo pracovníka banky stěžoval a podal podnět ke kontrole, zda skutečně disponuje podepsanými souhlasu s žádostí o výpis z rejstříku trestů. Při obrovském objemu vydaných výpisů z rejstříku trestů, každý rok je vydáno téměř milion výpisů, je iluzorní věřit, že případná kontrola ze strany ministerstva vnitra bude dostatečná, pokud zároveň nedojde k přijetí dalších bezpečnostních opatření. Podobně je tomu i u dalších registrů zapojených do systému Czech Point.

S výše zmíněným návrhem není spojena žádná analýza rizik pro bezpečnost osobních údajů, ani analýza dokládající potřebnost a vhodnost přijetí těchto opatření.

Na tyto nedostatky ve svém stanovisku ze dne 9. 3. 2011 poukazuje i vláda. Její vypracování považujeme přitom za zcela nezbytný předpoklad pro možnost komplexně posoudit klady a zápory a zápory tohoto návrhu. Jak se ukázalo mimo jiné při nedávném masivním zneužití provozních a lokalizačních údajů vrcholných představitelů našeho státu, včetně předsedy Ústavního soudu, jediným policistou, tak pouhá hrozba trestem je nedostatečným zabezpečením, zejména pokud je riziko odhalení minimální. Zabezpečení by mělo být pokud možno doplněno takovými opatřeními, která neoprávněný přístup k údajům technicky znemožní nebo riziko významně sníží. Takové řešení předložená novela nepřináší a zabezpečení dat se vůbec nezabývá, a to ani v důvodové zprávě.

V tuto chvíli považujeme úroveň zabezpečení osobních údajů v rámci systému Czech Point za tolik nedostatečnou, že navrhované rozšiřování počtu subjektů, které mohou působit jako kontaktní místa, pak povede ke značnému zvýšení rizika zneužití přístupu do systému a z něho získaných osobních údajů.

Tady je navrhována možnost prodloužení účinnosti tohoto zákona, která by eliminovala možnost zneužití osobních údajů. Měly by být zavedeny nové občanské průkazy, které budou umožňovat provést autentizaci držitele občanského průkazu na principu spojení čísla dokladu a PIN, a tím by se mělo neoprávněným přístupům k osobním údajům zabránit.

Tyto občanské průkazy měly být vydávány od 1. 1. 2012, podle návrhu ministerstva vnitra, který je v současné době v připomínkovém řízení, by se ale tento termín z důvodu finančních úspor měl posunout k 1. 1. 2014. Do zavedení nových občanských průkazů pak nebude zmíněný způsob autentizace pomocí PIN nebude používán, což významně oslabuje úroveň zabezpečení údajů v neveřejných registrech napojených na systém Czech Point.

Stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů je rovněž negativní, protože nebylo zdůvodněno, proč by banky měly mít tuto možnost. Řeknu k tomu vlastní zkušenost, možná ji máte většina z vás, že když si jdete zřídit do jakékoli banky běžný účet, bankovní úředník po vás chce občanský průkaz, který si většinou ofotografuje. Pan kolega Kubera říkal, že nemá zřízený elektronický podpis kvůli tomu, že po něm chtěli ofotografovat občanský průkaz. Znamená to, že i v bankách hrozí nebezpečí zneužití osobních údajů, protože mají k dispozici naše ofotografované občanské průkazy.

Jedna z možností k ochraně osobních údajů by byla, aby se navrhla účinnost od roku 2014. Vzhledem k tomu, že dnes není jasné, že obnovené občanské průkazy, kde by mohla být použita kombinace občanského průkazu a PINu, bude od 1. 1. 2014 a vzhledem k tomu, že jsou i námitky vlády, že není dostatečně

zabezpečena ochrana osobních údajů, tak vzhledem k tomu, že ve dvou výborech bylo přijato usnesení schválit ve znění přijatém Poslaneckou sněmovnou, díky tomu, co jsem vám sdělila, navrhuji tento návrh zákona zamítnout. Myslím si, že nic nebrání tomu, že pokud občanské průkazy budou tak, jak mají být případně od roku 2014 nebo od roku 2015, tak tento zákon může být znovu navržen a schválen. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, paní senátorko. Dalším přihlášeným je pan senátor Horník.

Senátor Jan Horník: Vážená paní předsedající, vážený pane poslanče, vážené kolegyně a kolegové, budu velmi stručný. Schvaluji novelizaci tohoto zákona o informačních systémech veřejné správy, ale je pro mne evergreenem, že už zažívám třetího ministra dopravy, kterého žádám, aby Ředitelství silnic a dálnic ČR mělo zřízeno svou datovou schránku. Domnívám se, že je to dokonce povinnost pro tato ministerstva a že organizace, které jsou jimi zřízené, ať to jsou organizace, které jsou jejich o.p.s. nebo jejich s.r.o. nebo akciové společnosti, měly by mít datové schránky. Bohužel, Ředitelství silnic a dálnic je nemá dosud, ředitel Centra pro regionální rozvoj při ministerstvu pro místní rozvoj to nemá také. Řeknu, proč je to důležité.

Dnes nás všichni honí, když žádáme o dotace. Předemnou tady chodí pan kolega Kubera, který řekne, že je to naše chyba, že žádáme, protože oni o nic nežadají, proto nemusí nikam chodit, ale vezměte si, že v rámci severozápadu například v programu Obnovy venkova Státního zemědělského intervenčního fondu Chebáci z Aše musí jezdit např. až do dalekého Ústí. Kvůli tomu tam starosta jede dvě a půl hodiny tam a dvě a půl hodiny zpátky a vystavuje se ještě nebezpečí, že ho sestřelí nějaký nákladník.

Přitom by to šlo udělat velmi jednoduše přes datové schránky. Bohužel, většina těchto institucí datové schránky nemá zřízeny. Uvedl jsem Státní zemědělský intervenční fond, který to má myslím zřízené, ale Centrum pro regionální rozvoj, který je např. v Chomutově, to nemá.

Znovu chci požádat zodpovědné, když jednáte s ministry, aby konečně došlo k tomu, aby všechny instituce, které jsou napojeny na jednotlivá ministerstva, měly zřízeny datové schránky. Výhoda je obrovská, protože úřední časy jsou třeba do 17.00 hodin na různých organizacích. Vy pracujete a potřebujete to poslat ještě ve 22.00 hodin a tím dodržíte i stanovený termín. Apeluji, a budu zase psát interpelaci panu ministrovi Dobešovi jako novému ministrovi, aby se postaral o to, aby datové schránky u Ředitelství silnic a dálnic vznikly. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore. Prosím pana senátora Drymla zatím jako posledního přihlášeného.

Senátor Vladimír Dryml: Vážená paní předsedající, pane předkladateli, kolegyně a kolegové, chtěl bych podpořit to, co tady řekla kolegyně Juřenčáková. Je to velký zásah. Myslím si, že ochrana soukromí a ochrana některých dat má daleko větší přednost před některými na druhé straně pozitivy. Uvědomme si, co bylo řečeno, jak to v poslední době vypadá se sledováním nás všech. Budu hlasovat proti tomuto návrhu.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore. Zdá se, že do obecné rozpravy se v tuto chvíli nikdo nehlásí, takže rozpravu končím. Prosím pana navrhovatele, aby se vyjádřil k výhradám, které zde zazněly.

Poslanec Jaroslav Krupka: Vážené senátorky a senátoři, pokusím se o vysvětlení některých věcí.

Pan senátor Kubera vystoupil zde s tím, že systém veřejné správy přijde o část finančního příjmu za to, že Czech Pointy na systému veřejné správy – protože na toto se při zřízení dostávaly dotace – nezískají tyto finanční prostředky. Prosím, aby návrh zákona byl čten detailně. Za to, že budou tyto služby poskytovat jiné subjekty a v tomto případě se bavíme o bankovním sektoru, je tato činnost licencovaná a za licenci ročně platí 2 miliony Kč. Pokud to budou instituce, které budou toto poskytovat, nebudou to dostávat zdarma, ale za úplaty, kterou budou odvádět do státního rozpočtu.

Pokud jde o počet, je to otázka názoru. Na jedné straně máme skupinu lidí, která přišla s tím, že chce, aby byl tento počet rozšířený, na druhé straně z určité obavy, jestli rozšíření nadmíru není, máme obavy o ochranu osobních dat. K tomuto počtu. Když jsem uváděl statistiku, tam, kde je četnost vyšší, tak uplatnění možnosti poskytovat údaje – Czech Pointy – pokud budou zřízeny, budou zřízeny v duchu zákona č. 365 se všemi právy a povinnostmi, které jsou nyní vázány jak na sektor veřejné správy, tak i pro Hospodářskou komoru a Českou poštu. Když se zmiňuji o České poště, a pan senátor Kubera se zmínil o jistých zkušenostech, velice mě mrzí, že zkušenosti slyšíme tady na plénu Senátu. Položil bych hned první otázku, zda poté, co pan senátor Kubera zjistil tuto informaci, že pochybným způsobem jsou vydávány nebo ověřovány dokumenty, zda učinil stížnost, jak byla zpracována, jestli se k tomu vyjádřilo ministerstvo. To by pro mne byla argumentace. Pokud slyšíme, že tam to dělají takovým způsobem, to je systém "jedna paní se k tomu vyjádřila", ale výsledek z toho není žádný.

K panu senátorovi Pešákovi. Rozumím jeho problematice, kterou nastínil. Byť tato problematika není předmětem této novely, při přípravě zákona o datových stránkách byly součástí instituce, které se k tomu vyjadřovaly a dokonce na jednání našeho výboru, který byl gesční, aktivně chodil pan Michal Rada, který se pohybuje aktivně ve sféře nevidomých a sám přinášel poznatky a připomínky. Z tohoto pohledu věřím, že i cesta, která by vedla k tomu, aby mohli s tímto systémem pracovat i ti, kteří mají jisté zdravotní omezení, je možná a tuto věc jsme vůbec neopomenuli.

Paní senátorka zde přednesla obsahově část dopisu. Nechtěl jsem se touto věcí zabývat, ne že bych na to neuměl odpovědět, ale byla poměrně rozsáhlá. Stejný dopis dostali všichni členové Poslanecké sněmovny. Pokud byste se podívali do stenozápisu, při druhém čtení jsem detailně reagoval na obsah dopisu včetně toho, že s autorem dopisu jsem jednal a vysvětlovali jsme si své postoje.

Já se to pokusím jenom stručně shrnout. Premise toho je, že jsou obavy o ochranu osobních dat při práci v jiném sektoru, než je veřejná správa. V tomto případě protože pořád se točíme a bavíme o bankách. Jestliže bude zřízeno pracoviště Czech Pointu, a v tuto chvíli prosím je to jedno, jestli je to veřejná správa, Hospodářská komora, pošta nebo bankovní sektor, řídí se stejným zákonem a navíc se řídí organizačními pravidly, která platí na obecním úřadě, magistrátu, v Hospodářské komoře a případně v té bance. Postup je takový, že ne ten, kdo vlastní "Czech Point", se tam může dívat kamkoliv, ale pouze a na základě – a já jsem to demonstroval jako na jedné z nejcitlivějších věcí a omlouvám se, že jsem tak detailní, ale musím to tady říct, pokud budu žádat například o výpis z rejstříku trestů,

buď jak jsme se s kolegyněmi bavili, je otázkou, jestli ho tam bude vůbec třeba, tak při této žádosti já musím podepsat tiskopis, ve kterém žádám o tento doklad. Předložím ho tomu pracovníkovi a teď prosím je to úplně jedno, jestli je to veřejná správa, čili u vás na úřadě nebo na té poště a nebo v bance, kde na základě toho učiní jednorázový dotaz u registru rejstříku trestů. Odtamtud dostane jednorázovou odpověď, spojení bude ukončeno, zůstane po něm elektronická stopa, která následně v budoucnosti v případě umožní dohledat, kdo ten dotaz učinil a na základě toho, že dostal odpověď, tomu žadateli proti jeho vlastnoručnímu podpisu předloží ten výpis. Dokumentace o této aktivitě je schraňována podle toho zákona 6 let, jestli se nepletu, a samozřejmě vedle toho, že tam mohou být organizační důsledky, kdyby ten pracovník přestoupil svá oprávnění, tak z toho vyplývá i trestněprávní odpovědnost. Čili on je ve stejné situaci jako u vás na úřadě, kdy dneska si tam přijdete pro ten výpis, stejným způsobem má povinnosti dány a nemá jiné možnosti než u vás ten úředník. Čili jinými slovy, do této chvíle nebyla nikdy zpochybněna možnost, že na Czech Pointech pracovníci obecních úřadů by se mohli podívat tam, ale v tuto chvíli je to dáváno do roviny, jako kdybychom vytvářeli, zvyšovali pocit nebezpečí, že někdo jiný se tam může podívat. Tak pravidla, technický postup a legislativa platí naprosto stejně jak pro toho úředníka, tak pro pracovníka pošty, a stejně tak případně pro toho pracovníka bankovního sektoru.

Navic, a to jsem ve svém úvodním slově zdůraznil, právě proto jsme připustili, byť zájem přenesení této možnosti byl do širšího spektra, aby se to týkalo pouze bankovního sektoru, protože na jednu stranu všichni vnímáme, že některé osobní údaje o nás jsou velice důležité, ale myslím si, že stejně vnímáme, když někdo pracuje s našimi penězi, tak práce s těmito penězi je zahalena stejným bankovním tajemstvím, ne-li přísnějším než v mnoha případech se pracuje na úřadech a v mnohém případě, jak tady poukázal pan senátor Kubera, na poště.

Takže to jsem považoval za potřebné na tomto příkladě ukázat, že bezpečnost je tam zajištěna stejným postupem jako na instituci, která pro vás, přišel-li jste z komunální sféry, je dneska naprosto běžná. Chci jenom říct, že v tom materiálu jsou uvedené ještě některé další věci, které jsem vysvětloval na půdě Poslanecké sněmovny. Mimo jiné i to, že určité připomínky se zapracovaly do usnesení našeho výboru, čili pokud by to autoři toho dopisu prohnali po druhém čtení, respektive po přijetí usnesení z obou dvou jednání výborů, tak by našli, že tyto úpravy tam byly udělány a v konečné fázi ministerstvo vnitra – a prosím, to chci zdůraznit a poprosit, kdyby ti, kteří mají připomínky a avizují, že nebudou s tím souhlasit, bylo toto podpořeno v konečné fázi samotným ministerstvem vnitra, kdy doporučilo přijetí této novely právě proto, že se netýká jenom této věci, se kterou oni sami souhlasili a od počátku připravovali v legislativním znění společně s námi, ale jsou tam zahrnuty i další věci, o kterých jsem se tady jenom nástinem zmínil, abych v podstatě tu debatu zredukoval dneska pouze na tyto údaje.

Poslední věc s tím spojená – ministerstvo se nadále drží platného zákona a připravuje řešení pro to, aby bylo možno vydávat nové občanské průkazy, samozřejmě s ekonomickými úspornými opatřeními.

Ještě bych se zmínil – s tím vystoupil pan poslanec Horník. Já uvítám každou takovou připomínku, abychom mohli projednat – a je to o té zpětné vazbě. Když zjistím, že je někde nějaká chyba, je dobré když to ví ministerstvo a potažmo třeba to víme i my, kteří se v této oblasti pohybujeme.

A v konečné fázi pan senátor Dryml naznačil, že v podstatě se shoduje s předřečníky, takže já myslím, že jeho vystoupení – ne že bych nechtěl – ale v podstatě se domnívám, určité věci se tady pokusil vysvětlit. Z mé strany doufám

v dané chvíli je to všechno, ale samozřejmě jsem připraven, aniž bych to chtěl prodlužovat, na možnost odpovědí na některé další dotazy. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane navrhovateli. Faktická po skončení rozpravy, pane senátore.

Senátor Jaroslav Kubera: Jednoduchá faktická – jedna věta. Pan poslanec tady říkal, že oni za to dokonce zaplatí 2 miliony, takže stát shrábne 2 miliony a samospráva o tři nebo o pět – žádný výpočet nikdy neviděli, přijde. Typicky, jak se to tady dělá, valit státní správu na obce bez peněz...

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Pane senátore, já vás prosím, abyste ukončil, protože jednak to nebyla faktická a jednak po ukončení obecné rozpravy není možné reagovat. Prosím zpravodaje garančního výboru, aby se vyjádřil k proběhlé rozpravě.

Senátor Miloš Vystrčil: Vážená paní předsedající, pane poslanče, dámy a pánové, v rozpravě vystoupili jedna senátorka čtyři senátoři. Jen velmi stručně tu rozpravu shrnu.

Některé věci budu říkat docela s rozkoší. Především vás chci upozornit, že pan senátor Kubera zopakoval tu historii – nechce přijít o výkon státní správy a je mu to hrozně líto, protože kdyby přišel o ty peníze, které vybírá, tak já nevím, jestli na té státní správě ty samosprávy vydělávají nebo prodělávají. Dneska to vypadalo, jako kdyby vydělávaly, protože samozřejmě pokud někdo může odstranit monitor, který vyřizuje Czech Point, tak samozřejmě ten úředník bude říkat něco jiného. Takže v tom se musí udělat pořádek, a buď chceme to nebo ono, ale vydělávat a nemít státní správu, to nejde. Buď uděláme a máme ji, nebo část dodají banky a potom ti úředníci budou dělat něco jiného. Takže to je komentář k příspěvku pana senátora Kubery.

Co se týče pana senátora Pešáka, tak jak to bylo shrnuto – ano, je to přesně tak, datové schránky do této doby nebyly dostatečně využity a kromě toho i proto přichází tento zákon, aby tady vznikla jakási další možnost jejich použití, ten zákon tady je. Samozřejmě souhlasím s tím, že tam budou vždycky nějaké nedokonalosti. Já se k tomu potom na konci svého vyjádření jako zpravodaj ještě vrátím.

Co se týká těch vyjádření, která se týkají ochrany osobních údajů apod., jenom jednu poznámku - nevím, jestli máme bankám méně věřit než České poště nebo některým obecním úřadům. Řekl bych, že si navzájem tyto instituce nemají moc co vyčítat. Osobně moje zkušenost je taková, že z nich osobní údaje neunikají, že unikají z instituce, která je myslím Policie ČR, a tam Czech Pointy předpokládám nebudou.

A co se děje, je to, že vždycky když vznikl automobil, tak jezdil rychlostí 30 km/h a byl nebezpečný, pak automobil zrychlil a byl více nebezpečný, zase byla vydána další bezpečnostní opatření. S elektronizací je to velmi podobné. Buď řekněme, že nechceme mobily, že nechceme žádná zařízení, že nic nebudeme dále rozvíjet a využívat. A pak všechny takovéto zákony zahodíme. Anebo půjdeme cestou, kdy se budeme určitým způsobem elektronizaci podporovat, samozřejmě přiměřeným způsobem. Ale postavit se k tomu, jak někteří ekologové k některým stavbám, není možné, nikam to nevede. Toto všechno zvažoval – já to říkám jako zpravodaj – výbor a nakonec doporučil přes všechna "ale" ten zákon přijmout. Je na vás, co uděláte vy.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane zpravodaji, můžeme přistoupit k hlasování. Máme předloženy dva návrhy – z obou výborů návrh na schválení, v rozpravě padl návrh na zamítnutí. Já svolám k hlasování.

Byl podán návrh schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. V sále je přítomno 62 senátorek a senátorů, aktuální kvorum je 32. Zahajuji hlasování.

Kdo je pro přijetí tohoto návrhu zákona, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji.

Konstatuji že v **hlasování pořadové číslo 46** se z 63 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 32 pro vyslovilo 24, proti 16. Návrh nebyl přijat.

V tuto chvíli tedy budeme hlasovat o druhém podaném návrhu, a to byl návrh na zamítnutí. V sále je přítomno 62 senátorek a senátorů – 63, aktuální kvorum je v tuto chvíli 32. Zahajuji hlasování.

Kdo je pro návrh na zamítnutí, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Konstatuji, že **hlasování pořadové číslo 47** se z 63 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 32 pro vyslovilo 21, proti 12. Ani tento návrh nebyl přijat a projednávání tohoto návrhu zákona... (Porada v pracovním předsednictvu.)

Pardon, v tomto případě tedy musíme otevřít podrobnou rozpravu, ač nebyl avizován v obecné rozpravě žádný pozměňovací návrh. Já se ptám, jestli někdo chce vystoupit v podrobné rozpravě. Není tady nikdo takový, takže teprve v tomto případě končí projednávání návrhu zákona uplynutím marné lhůty. Děkuji, pane poslanče.

Přistoupíme k dalšímu bodu jednání, a tím je

22.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 123)

Tento návrh zákona jste obdrželi jako senátní tisk č. 123. Návrh uvede ministr obrany pan Alexandr Vondra, který zastoupí předsedu vlády Petra Nečase. Pane ministře, máte slovo.

Ministr obrany ČR Alexandr Vondra: Vážená paní předsedající, kolegyně a kolegové, především vám děkuji, že jste mi umožnili vystoupit ještě dnešní den. A nyní si v zastoupení předsedy vlády dovoluji vás stručně seznámit s návrhem novely zákona o ochraně utajovaných informací, který byl schválen Poslaneckou sněmovnou ve třetím čtení dne 21. června tohoto roku a následně doručen také horní komoře k projednání. O co tu stručně jde. Jde o to, že podle stále platné podoby zákona o ochraně utajovaných informací je Národní bezpečnostní úřad zavalen často žádostmi, které téměř paralyzují jeho funkci. Proto hlavním cílem zákona jsou tyto tři body: Zaprvé zpřehlednění a zjednodušení právní úpravy ochrany utajovaných informací. Předkládaná novela zjednodušuje bezpečnostní řízení pro účastníka a snižuje jeho zátěž tím, že významně redukuje údaje uváděné účastníkem řízení v dotazníku, včetně snížení rozsahu údajů, jejichž změny bude povinen držitel osvědčení nebo dokladu oznamovat. Návrh také zkracuje lhůty pro provedení bezpečnostního řízení o vydání osvědčení.

Ta druhá novinka je snížení administrativní zátěže pro podnikatele zjednodušením přístupu podnikatele k utajované informaci stupně utajení, vyhrazené bez bezpečnostního řízení dojde pak k podstatnému snížení administrativní zátěže podnikatelů a odstranění nákladů podnikatelů spojených s účastí v bezpečnostním řízení. Splnění podmínek přístupu bude podnikatel deklarovat jednoduchým prohlášením pro ten stupeň vyhrazené.

A zatřetí se harmonizuje počet podávaných žádostí s faktickou potřebou přístupu k bezpečnostním informacím. Tento cíl bude naplňován zejména tím, že NBÚ nebude zahajovat bezpečnostní řízení v případech řádně neodůvodněné žádosti nebo toto řízení zastaví, pokud pominou důvody této žádosti. Počet žádostí o vydání osvědčení podnikatele by měl být omezen také zavedením nového postupu, který umožní Národnímu bezpečnostnímu úřadu posuzovat před zadáním veřejné zakázky nebo koncesním řízením hledisko oprávněnosti kvalifikačního požadavku žadatele tak, aby uchazeč o veřejnou zakázku byl držitelem osvědčení podnikatele.

K naplnění tohoto cíle má konečně přispět i zpoplatnění žádosti podnikatele v bezpečnostním řízení o vydání osvědčení pro vyšší stupeň utajení, a to ve výši 5 nebo 10 tisíc korun v návaznosti na formu přístupu podnikatele k utajované informaci.

Proto se novelizuje i zákon č. 634 o správních poplatcích ve znění pozdějších předpisů. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane ministře, a prosím zaujměte místo u stolku zpravodajů. Návrh projednal ústavněprávní výbor. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 123/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Miroslav Antl. Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, usnesení vám bylo rozdáno jako senátní tisk 123/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Tomáš Jirsa, kterého prosím, aby nás nyní seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Tomáš Jirsa: Vážená paní místopředsedkyně, dámy a pánové, jak nás seznámil pan mistr, jedná se o rozsáhlou opravu utajovacího zákona. Ta úprava má téměř 300 novelizačních bodů. Já bych chtěl kolegy a kolegyně ujistit, že novela nijak nemění dosavadní míru omezení základního ústavního práva svobody projevu a práva vyhledávat a šířit informace podle článku 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod a novela nevstupuje nijak do závazků, které na sebe Česko vzalo uzavřením desítek mezinárodních dvoustranných smluv o vzájemné ochraně vyměněných utajených informací a netýká se závazků utajení v rámci NATO.

Náš výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost projednal tuto materii a tuto rozsáhlou novelizaci na 10. schůzi 19. července 2011 a po předkladatelské zprávě ředitele NBÚ Navrátila a po mé zpravodajské zprávě doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit tento návrh ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore, prosím, posad'te se ke stolku zpravodajů, sledujte rozpravu a plňte úlohu garančního zpravodaje. Ptám se, zda si přeje vystoupit zpravodaj ústavně-právního výboru. Ano. Takže pan senátor Antl.

Senátor Miroslav Antl: Vážená paní předsedající, vážený pane ministře, vážené dámy, vážení pánové, já omlouvám to, že u předchozího projednávání předchozího tisku nebyl přítomen zpravodaj ústavněprávního výboru, což je Jiří

Čunek, a nikoho zřejmě nepožádal, takže to je nedopatření, které neovlivním. Jinak ještě chci říci, že z některých médií může vypadat, že ústavněprávní výbor Senátu Parlamentu ČR moc nepracuje a že vlastně se zabývá pouze nekvalitou toaletního papíru, proklamovanou senátorem Jaroslavem Kuberou. Není to tak, o čemž svědčí tento senátní tisk. My jsme skutečně přijali usnesení 73. usnesení z 19. schůze konané 13. července 2011, a to tak, že za I. ústavněprávní výbor Senátu Parlamentu ČR doporučuje Senátu Parlamentu ČR projednávaný návrh zákona schválit ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou, II. určuje senátora Antala jako zpravodaje a III. pověřuje téhož jako předsedu výboru, aby to sdělil panu předsedovi Senátu. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore. A nyní se ptám, zda někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat. Zdá se, že není takový návrh, takže otvírám obecnou rozpravu. Ptám se zda někdo se do ní hlásí. Zdá se, že nikoliv, takže obecnou rozpravu končím. Vzhledem k tomu, že máme předložen jediný návrh, a to návrh schválit – předpokládám, že ani pan ministr, ani garanční zpravodaj se nechtějí k neproběhlé rozpravě vyjádřit, takže znělkou svolám kolegy a budeme hlasovat o návrhu schválit.

V sále je aktuálně přítomno 58 senátorek a senátorů, aktuální kvorum je 30.

Já se ptám, kdo je pro schválení tohoto návrhu, necht' stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, necht' stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Hlasování skončilo.

Konstatuji, že v **hlasování č. 48** se z 58 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 30 pro vyslovilo 52, proti 0. Návrh byl přijat. A můžeme ukončit projednávání tohoto bodu.

Dalším bodem pana ministra Vondry, který zastupuje premiéra, je senátní tisk č. 105

23.

Zpráva o vývoji Evropské unie v roce 2010 (senátní tisk č. 105)

Pane ministře, máte slovo.

Ministr obrany ČR Alexandr Vondra: Vážená paní předsedající, dámy a pánové, tu zprávu máte samozřejmě v písemné podobě k dispozici, takže jenom rychle k některým důležitým bodům. Je evidentní, že dění v EU v uplynulém roce stejně tak jako letos poznamenal především prohlubující se veřejný dluh některých, zejména jižních států eurozóny. Problematická situace panuje zejména v těch periferních ekonomikách. Snaha všech členských států o obnovení stability eurozóny potvrdila význam její ekonomické kondice a fiskální stability pro celou EU. K nejvýznamnějším přijatým opatřením pak patřila rozhodnutí, jejichž účelem bylo bezprostředně stabilizovat situaci v ohrožených zemích, zejména stanovením evropského mechanismu finanční stabilizace pro EFSM a evropského nástroje pro finanční stabilitu EFSF.

Za současného vývoje stavu zadlužení některých států jižního křídla eurozóny je evidentní, že situace je velice vážná, a letošní rok bude testem schopnosti EU tyto problémy řešit. Pro naši zemi citlivé oblasti finančních služeb byl v uplynulém roce

vytvořen nový evropský systém orgánu dohledu nad finančním trhem, který je složen z národních orgánů a nově vzniklých orgánů dohledu na evropské úrovni.

Jedním ze zásadních témat, jimž se rada v reakci na finanční krizi věnovala, bylo pak navrhované zavedení celoevropského rámce pro krizové řízení ve finančním sektoru. Jeho cílem je poskytnout zodpovědným orgánům účinné nástroje a pravomoci pro včasný zásah v případě bankovních krizí. Za základní východisko pro posílení konkurenceschopnosti unie lze pak označit strategii Evropa 20, která byla dokončena v průběhu loňského roku a Senát se jí také zabýval. Základem tohoto dokumentu je pak pět cílů v oblasti zaměstnanosti, výzkumu a vývoje, energetiky, vzdělávání a sociálního vyloučení. A k těm cílům se pak váže oněch 7 vlajkových iniciativ.

Pro nás je asi klíčová vlajková iniciativa obsažená ve sdělení komise průmyslu a globalizační sféře, kdy v minulém roce komisař pro průmysl a podnikání Antonio Tajani obnovil pracovní skupinu na vysoké úrovni CARS 21, která sdružuje právě vedle členů Evropské komise také členy Evropského parlamentu, ministry vybraných členských států a nejvyšší reprezentanty automobilového průmyslu. Záměrem této pracovní skupiny, která pro nás s ohledem na strukturu našeho průmyslu je důležitá, je pak zjednodušení regulačního rámce pro automobilový průmysl a mezinárodní harmonizaci požadavků.

Důležitá je taky energetika. My jsme věnovali zejména pozornost strategickému dokumentu komise pod názvem Priority energetické infrastruktury do roku 2020. Tento dokument nastiňuje zajištění bezpečnosti energetických dodávek a dokončení společného energetického trhu. K významným přijatým legislativním nástrojům pak patří nařízení opatření na zabezpečení dodávek zemního plynu, který přímo reagoval na plynovou krizi během českého předsednictví v roce 2009.

Pro nás bylo stejně tak zásadní přijetí dlouho očekávaného nařízení o ustavení agentury pro evropský globální družicový systém Galileo, neboť přispělo právě k uzavření debaty o sídle evropského úřadu pro dohled nad ním. Tento proces byl ukončen v prosinci 2010 právě rozhodnutím o tom, že sídlo bude v Praze.

K určitému posunu došlo také v oblasti justice a vnitřních věcí. Spustila se první fáze evropského portálu Instigates, která nabízí informace a odkazy na právo v aplikaci všech členských států a rovněž se rozběhl komplexní tříletý projekt e-codexu zaměřený na interoperabilitu národních systémů Instigates. Česká republika je do tohoto projektu zapojena.

Odstranění demokratického deficitu a přiblížení unie občanům by pak mělo přispět nařízení, které uvádí do praxe institut evropské občanské iniciativy schválený na konci roku a umožňující jednomu milionu občanů z nejméně jedné čtvrtiny členských států unie vyzvat komisi, aby předložila návrhy legislativních aktů v oblastech, kde je to dle mínění těchto občanů nezbytné. První iniciativu budou moci občané předložit v dubnu 2012.

V průběhu loňského roku byly také položeny základy v oblasti společné zahraniční politiky. V prosinci se začalo formálně dávat dohromady evropská služba pro vnější činnost sloužící k vytváření společné evropské politiky a její prezentaci navenek. Jde o proces, který bude vytvářen postupně až do roku 2013.

V oblasti vnějších vztahů bylo také zaznamenáno dokončení jednání a podepsání dohody mezi EU a USA o zpracování a předávání údajů o finančních transakcích z EU do USA pro účely programu pro sledování financování terorismu. A byla rovněž přijata deklarace k partnerství pro modernizaci mezi EU a Ruskem. A v neposlední řadě bylo také podepsáno memorandum o porozumění, vstup Ruska do Světové obchodní organizace.

Pokud jde o Západní Balkán, který je předmětem našeho zájmu, konference ministrů zahraničních věcí potvrdila perspektivu začlenění Západního Balkánu do EU a kandidátský status byl v loňském roce udělen Černé Hoře, s tím, že důležitým krokem bylo také zrušení vízové povinnosti pro Albánie a Bosny a Hercegoviny.

Myslím, že to je stručně asi vše. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane ministře, a prosím, zaujměte opět místo u stolku zpravodajů.

Garančním výborem je výbor pro záležitosti EU. Usnesení jste obdrželi jako senátní tisk č. 105/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Luděk Sefzig, kterého nyní žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Luděk Sefzig: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážené paní senátorky, páni senátoři, po podrobném přehledu, který nám pan ministr přednesl, a poté, co byla předložena písemná zpráva projednaná Vládním výborem, o jejíž kvalitě se všichni můžete přesvědčit, je velice podrobná, popisná, přehledná, průřezová, výbor projednal tuto zprávu o Evropské unii a na základě doporučení zpravodaje se vyjádřil ve smyslu vzetí zprávy na vědomí. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane zpravodaji. A otevírám rozpravu k tomuto bodu pořadu. Zdá se, že se do ní v tuto chvíli nikdo nehlásí, takže končím rozpravu.

Pan navrhovatel se nemá k čemu vyjádřit, žádná otázka mu nebyla položena, stejně tak pan zpravodaj.

Můžeme tedy přistoupit k hlasování. Budeme hlasovat o doporučení Senátu Parlamentu ČR vzít na vědomí Zprávu o vývoji Evropské unie v roce 2010, tak jak nám návrh přednesl zpravodaj garančního výboru.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, necht' stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, necht' stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji a konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 49** se z 59 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 30 pro vyslovilo 50, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat. A můžeme ukončit projednávání tohoto bodu.

Přikročíme k projednávání dalšího bodu pořadu, kterým je

24.

Informace vlády České republiky o výsledcích jednání Evropské Rady, která se konala ve dnech 23. - 24. června 2011

S touto informací nás opět seznámí ministr obrany Alexandr Vondra, který zastupuje premiéra.

Ministr obrany ČR Alexandr Vondra: Ano, děkuji. Vážená paní předsedající, dámy a pánové, jak již bylo řečeno, ve dnech 23. a 24. června 2011 se konala Evropská Rada. V zásadě projednávala tři důležité body na agendě, jednak hospodářskou politiku, dále problematiku azylu a migrace a konečně otázku přístupu Chorvatska do EU.

Pokud jde o hospodářskou politiku, Rada uvítala dohodu, již bylo dosaženo o budoucím evropském stabilizačním mechanismu ESM a také pozměněném

evropském nástroji finanční stability EFSF, stejně tak, jako posun při projednávání některých legislativních návrhů v oblasti ekonomického řízení.

Tady ovšem dlužno poznamenat, že u návrhů na ekonomické řízení nebylo zatím dosaženo dohody s Evropským parlamentem, nenaplnila se původní očekávání, že jednání by mohlo být rychle uzavřeno, a hlasování v Evropském parlamentu bylo odloženo až na září.

V rozporu s původním plánem také nedošlo na okraji jednání Evropské rady k podpisu smlouvy o ESM, ta byla nakonec podepsána až na jednání eurogrupy 11. července 2011.

Jednání o velmi citlivé otázce pomoci Řecku nepřineslo na Radě žádný zásadní zvrát. Šéfové států a vlád eurozóny vyzvali své ministry financí, aby dokončili všechny kroky nutné k přijetí nezbytných rozhodnutí řádově do poloviny července. Jak jistě víte, mezitím Řecku byla skutečně poskytnuta další tranše finanční pomoci ve výši 12 mld. euro a o parametrech záchranného balíčku se intenzivně jedná, mimo jiné také na dnešním summitu eurozóny.

Diskuse na Evropské radě byla rovněž orientována na uzavření prvního tzv. evropského semestru. Byla přijata specifická doporučení k jednotlivým národním programům reforem a konvergenčních programů jednotlivých členských států.

My jsme s tím vyjádřili souhlas, včetně adresných specifických doporučení pro naši zemi na rok 2011.

Pokud jde o smlouvu ESM, podporujeme ji přesto, že jako nečlenská země eurozóny nebudeme jejím signatářem. Je pro nás klíčové, aby ESM zůstal primárně nástrojem, který bude sloužit pomoci jednotlivým státům, které čelí problémům a nestal se novou podmínkou pro přijetí eura. Požadavky pro přijetí eura jsou platným v primárním právu jasně definovány a jako takové je ČR kdysi přijala. A proto je pro nás zásadní, aby budoucí přistoupení každého státu ke smlouvě o ESM bylo předmětem samostatného politického jednání s tímto státem, oddělené od jednání jeho vstupu do eurozóny.

Pokud jde o problematiku azylu a migrace, která také byla docela akcentována, zejména třeba v souvislosti s postojem Dánska, tak na Radě proběhla velmi důkladná debata o budoucí orientaci evropské migrační politiky a o řízení schengenského prostoru, včetně kontrol vnějších hranic a rozvoje partnerství se zeměmi jižního sousedství a také s dokončením společného evropského azylového systému.

Klíčové téma představovalo především rozšíření kritérií schengenského hodnocení, v jejich rámci by se mělo nově sledovat dodržování celého *acquis* EU, nejen Schengenské konvence. Hodnocení probíhá na úrovni EU a zapojení do něj by měli být odborníci z různých stran.

Evropská Rada se shodla na možnosti zavedení mimořádného bezpečnostního mechanismu, který umožňuje reagovat na krizové situace, které ohrožují fungování Schengenu jako celku. Ale zároveň zdůraznila, že zavedení tohoto mechanismu nesmí ohrožovat princip volného pohybu osob uvnitř schengenského prostoru jako jedné z klíčových svobod všech občanů v rámci EU.

Z pohledu ČR je zásadní právě skutečnost, že Rada potvrdila význam svobody pohybu v rámci schengenského prostoru. Není v zájmu naší země, aby silící a nezvládnuté migrační tlaky vyústily v jednostranné obnovování kontrol na vnitřních hranicích či v potenciálním tlaku na redistribuci uprchlíků. Proto jsme také podpořili na Radě efektivní správu Schengenu, ochranu vnějších hranic či možnost posílení úlohy FRONTEXu.

Pokud jde o Chorvatsko, Rada vyzvala k ukončení přístupových jednání do konce června 2011 a k podpisu přístupové smlouvy do konce letošního roku, čímž potvrdila již několikrát deklarovanou perspektivu vstupu pro Chorvatsko, což jsme my samozřejmě s uspokojením kvitovali.

Pokud jde o některá další témata, snad jenom krátce. Diskutováno bylo jižní sousedství EU, k němu byla přijata samostatná deklarace. Byl stanoven termín konání summitu Východního partnerství ve dnech 29. – 30. září 2011 ve Varšavě během již probíhajícího polského předsednictví.

Rada také jmenovala Maria Draghiho prezidentem Evropské centrální banky, a protože se loučila s maďarským předsednictvím, tak také potvrdila strategii pro podunajský region. A neposlední řadě Rada také přijala zprávu maďarského předsednictví k romské inkluzi.

Tady ČR upřednostňuje vyvážený přístup k plné integraci Romů do společnosti, zejména s použitím prostředku sociálního začleňování na národní úrovni. A mohu konstatovat, že v tomto duchu jsme také vystupovali na těchto jednáních.

Toť informace o jednání Evropské Rady. Pokud samozřejmě máte nějaké dotazy, rád je zodpovím. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane navrhovateli, posadte se prosím znovu ke stolku zpravodajů.

K tomuto materiálu nejprve musíme určit zpravodaje. Navrhují, aby se jím stal senátor Luděk Sefzig, předseda výboru pro záležitosti EU, kterého se zároveň ptám, zda se svou rolí souhlasí. Kývá, že ano, takže po znělce budeme o tomto návrhu hlasovat.

V sále je přítomno 59 senátorek a senátorů, aktuální kvorum je 30.

Zahajují hlasování. Kdo je pro to, aby zpravodajem k tomuto materiálu byl pan senátor Luděk Sefzig, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 50** ze 60 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 31 se pro vyslovilo 51, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat a pan senátor Sefzig se může ujmout své role.

Senátor Luděk Sefzig: Děkuji za slovo i za důvěru, vážené paní senátorky a páni senátoři. Doufám, že důvěru ve mně vloženou nezklamou, když vzhledem k pokročilé době a náročnosti dnešního jednání nebudu převyprávět obsah informace vlády, kterou tlumočil pan ministr obrany, a již rovnou navrhl usnesení, abychom tuto informaci vzali na vědomí. Tím samozřejmě nechci omezovat vaše případné dotazy, které budete mířit buďto na nás, na členy evropského výboru, nebo přímo na pana ministra.

Navrhují tedy vzít informaci vlády na vědomí. Děkuji vám.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane zpravodaji, prosím, zaujměte místo u stolku zpravodajů a sledujte případnou rozpravu, kterou nyní otevírám. Do rozpravy se přihlásil pan senátor Ivo Bárek a já mu tímto dávám slovo.

Senátor Ivo Bárek: Děkuji, paní místopředsedkyně. Vážený pane ministře, kolegyně a kolegové. Já jenom velmi krátce. Pan ministr tady zmínil problematiku mechanismu stability. Včera jsme zde měli na pořadu senátní tisk č. 82, který jsme odložili na květen roku 2012. Vláda nás žádá o souhlas s ratifikací Rozhodnutí

Evropské rady, kterým se mění článek 136 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o mechanismus stability pro členské státy.

Debata k tomuto bodu byla vcelku vzrušená, zvláště ze strany řekl bych koaličních kolegů – senátorů. A mě by velmi zajímalo, jak pan ministr bude na tuto problematiku reagovat, protože jak víme, musí se tento souhlas vyjádřit dvěma třetinami členů Senátu, a řekl bych, že zvláště z pravé strany spektra zaznívaly velké připomínky k tomuto vládnímu návrhu. Proto bych se chtěl rád zeptat pana ministra, jak se k tomu máme i z levého spektra postavit. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore. Ptám se, jestli někdo další se hlásí do této rozpravy? Zdá se, že nikoliv. Poprosím nyní pana ministra o reakci.

Ministr obrany ČR Alexandr Vondra: Myslím si, že to, co jste tady včera rozhodli, když uváděl tuto žádost o ratifikaci pan ministr zahraničí, není nic proti ničemu. Jistě je tu čas k tomu, aby se tomu podrobně věnovaly příslušné výbory. Rozhodně tu nejsme zas pod nějakým obrovským tlakem času, že bychom museli konat zítra nebo pozítří.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane ministře. Nyní se hlásí pan zpravodaj, prosím.

Senátor Luděk Sefzig: Dotaz na mě mířený nebyl, ale jsem rád, že pan ministr, kterého jsem jenom velice stručně informoval o tom, o čem se včera jednalo v rámci změny primárního práva, první změny Lisabonské smlouvy, řekl stejný názor, že nejsme v žádném časovém chvatu, abychom museli schvalovat hned tento měsíc nebo dokonce příští měsíc tuto změnu primárního práva.

Já to ještě opřu o jeden poměrně jasný a nezpochybnitelný fakt, že včera tady zazněla otázka, že čas chvátá hlavně kvůli k tomu, abychom neztratili důvěru EU v nás vloženou. No, víte co? Já vám povím, ono je to asi tak, že když my jsme přistupovali a přístupová smlouva byla schválena referendem, tak eurozóna se rozbíhala, měla v ní platit maastrichtská kritéria, která, jak jsme později zjistili, některé země nesplňovaly ani v době, kdy vstupovaly do eurounie, do jednotné měny. A já si myslím, že je spíš na Evropské unii, speciálně tedy na zemích eurozóny, aby nezklamala a aby ukázala těm zemím, které ten závazek podepsaly, že si tu důvěru zaslouží, aby minimálně splnily podmínky, které občané viděli a mysleli si, že budou eurozónou plněny. To nesouvisí vůbec s krizí, která proběhla, nebo jen okrajově, ale souvisí to i s věcmi týkajícími se ustavení eurozóny.

Myslím si tedy, že otázka skutečně stojí tak – vyčkejme s rozumem, podívejme se, jak se země eurozóny chovají, jak problém, který vznikl, vyřeší tak, tak abychom mohli občanům říci, ano, vše je napraveno, je správný náš a váš referendem vyjádřený požadavek k tomu, že chcete vstoupit. Pokud to tak nenastane, můžeme pak činit ve smyslu pověření občanů další rozhodnutí, ověřit si, zdali si občané skutečně přejí, abychom do eurozóny vstupovali. A na to je několik měsíců čas až de facto do konce prosince 2012, celá ta procedura, čili Parlament by měl rozhodnout dříve.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane zpravodaji. A nyní tedy můžeme přistoupit k hlasování. Budeme hlasovat o návrhu tak, jak jej přednesl pan senátor Sefzig, vzít informaci vlády České republiky o výsledcích jednání Evropské Rady na vědomí.

V sále je přítomno 60 senátorek a senátorů, aktuální kvorum je 31.

Zahajuji hlasování. Žádám ty, kdo souhlasí s tímto návrhem, aby stiskli tlačítko ANO a zvedli ruku. Kdo jsou proti, nechť stisknou tlačítko NE a zvednou ruku.

Děkuji a konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 51** se z 60 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 31 pro vyslovilo 53, proti jeden. Návrh byl přijat a máme tak ukončen další bod dnešního jednání.

My se nyní vystřídáme v řízení schůze na poslední dva body.

Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Kolegyně a kolegové, budeme pokračovat v jednání. Následujícím bodem je

25.

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Bezpečnostní smlouvy mezi vládou České republiky a vládou Lucemburského velkovévodství o vzájemné výměně a ochraně utajovaných informací, podepsaná v Praze dne 11. dubna 2011 (senátní tisk č. 81)

Vládní návrh jste obdrželi jako senátní tisk č. 81 a uvede ho opět ministr obrany Alexandr Vondra, kterému uděluji slovo. Prosím, pane ministře.

Ministr obrany ČR Alexandr Vondra: Vážená paní předsedající, dámy a pánové, poslední bod, který tu přednáším v zastoupení premiéra, je návrh na sjednání Bezpečnostní smlouvy mezi vládou ČR a vládou Lucemburského velkovévodství o vzájemné výměně a ochraně utajovaných informací.

Lucembursko je členem EU i NATO a Národní bezpečnostní úřad a posléze i vláda usoudily, že bilaterální spolupráce může nebo bude vyžadovat výměnu takových informací, a stejně tak i Lucembursko dospělo ke stejnému názoru.

Čili byla uzavřena smlouva výhodná pro obě strany, která upravuje všechny standardní instituty v oblasti ochrany utajovaných informací.

Vláda vyslovila s touto smlouvou souhlas dne 18. ledna 2010 a na základě tohoto souhlasu pak byla předmětná smlouva podepsána v Praze dne 11. dubna 2011 ředitelem NBÚ panem Dušanem Navrátilem a velvyslancem Lucemburska panem Jeanem Faltzem.

Prosím vás o souhlas s touto smlouvou.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane navrhovateli, a opět vás prosím, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů.

Garančním výborem je výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 81/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Tomáš Jirsa, kterého žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Tomáš Jirsa: Vážený paní místopředsedkyně, dámy a pánové. Ujistil bych plénum, že navrhovaný text smlouvy je v souladu s ústavním pořádkem a

ostatními součástmi právního řádu ČR a mezinárodně právními závazky ČR, včetně práva a bezpečnostních standardů EU.

Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost projednal tuto smlouvu mezi Českou republikou a Lucemburským velkovévodstvím o vzájemné výměně a ochraně utajovaných informací dne 19. července 2011 a doporučil dát Senátu Parlamentu ČR souhlas k ratifikaci předloženého smlouvy, o což vás také prosím. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane senátore. Otevírám obecnou rozpravu k tomuto návrhu. Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí, obecnou rozpravu tedy uzavírám. Můžeme tedy přistoupit k hlasování o návrhu, jak jej navrhl zpravodaj garančního výboru. Svolám tedy kolegy a kolegyně do sálu k hlasování.

Budeme hlasovat o vyslovení souhlasu s ratifikací Bezpečnostní smlouvy mezi vládou České republiky a vládou Lucemburského velkovévodství o vzájemné výměně a ochraně utajovaných informací, podepsané v Praze dne 11. dubna 2011.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, necht' stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, necht' stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji vám, konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 52** se z 59 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 30 pro vyslovilo 54, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Děkuji panu ministrovi, děkuji zpravodaji a tento bod končím.

Posledním bodem dnešního jednání je

26.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 140)

Tento návrh jste obdrželi jako senátní tisk č. 140. Návrh uvede opět pan ministr Alexandr Vondra, který zastoupí ministra spravedlnosti Jiřího Pospíšila. Prosím ho, aby nás nyní seznámil s návrhem zákona. Prosím, pane ministře.

Ministr obrany ČR Alexandr Vondra: Vážená paní předsedající, dámy a pánové, pan ministr, kolega ve vládě pan Jiří Pospíšil mě požádal o to, abych uvedl návrh zákona, kterým se mění zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých dalších zákonů.

Činím tak rád, protože přezdívkou této novely je tzv. "Kmetiněvská novela". Kmetiněves je obec v mém senátním volebním obvodu, a jistě si všichni pamatujete ten tragický příběh, ke kterému tam předčasně došlo. A tato novela je vlastně reakcí na diskuse, které více než dva roky na toto téma vedeme.

Je tedy reakcí především na obavy široké veřejnosti z nebezpečí, které představují duševně nemocné děti mladší 15 let, které nejsou trestně zodpovědné a nelze proto vůči nim vést trestní řízení.

Na rozdíl od mladistvých, tedy osob ve věku 15 – 18 let, těm již dnes lze uložit nejen ochranné léčení, ale i zabezpečovací detenci. Dítěti mladšímu 15 let, které spáchá i ten nejzávažnější čin jinak trestný, lze podle dosavadní právní úpravy uložit pouze ochrannou výchovu, která skončí nejpozději v jeho 19 letech.

Oproti platné právní úpravě zákona o soudnictví ve věcech mládeže se nově umožňuje soudu pro mládež uložit dítěti, mladšímu 15 let, které se dopustí tzv. činu

jinak trestného, ochranné léčení, a to i ve formě ústavní, kterou lze podle výsledku léčení pak také přeměnit na léčbu ambulantní, anebo i naopak.

Podle návrhu ochranné léčení dítěte potrvá, dokud to vyžaduje jeho účel. Tzn. že ve výjimečných případech může ochranné léčení trvat celou řadu let a nelze vyloučit, že v ojedinělých případech i celý jeho život. To samozřejmě může záviset také na pokroku medicínských vědních disciplín. Soudu se stanoví povinnost na podkladě vyžádaných zpráv sledovat výkon ochranného léčení, a nejméně jednou za 12 měsíců přezkoumat, zda zákonné důvody k tomuto trvají.

O dalším pokračování ochranného léčení nebo o jeho zrušení může soud rozhodnout i z úřední povinnosti bez návrhu oprávněných osob, kterými jsou příslušné zdravotní zařízení, dítě, na kterém se vykonává ochranné léčení, zákonný zástupce dítěte, příslušný orgán sociálně právní ochrany dětí a státní zastupitelství.

Veškerá tato soudní jednání povede soud pro mládež v občansko-právním řízení, a to i poté, co dítě "dovrší", resp. překročí věk 18 let. Vládní návrh prošel legislativním procesem v Poslanecké sněmovně bez věcných pozměňovacích návrhů. Pouze byl legislativně technicky upraven podle doporučení legislativního odboru Poslanecké sněmovny, který byl akceptován ústavně-právním výborem. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane navrhovateli, a prosím, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Organizační výbor určil garančníma zároveň jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona ÚPV. Tento výbor přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 140/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Miroslav Antl, kterého prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou. Prosím, pane předsedo.

Senátor Miroslav Antl: Vážená paní předsedající, vážený pane ministře, vážené dámy, vážení pánové, pokud jde o mou zpravodajskou zprávu coby představitele garančního výboru, tak já vždycky říkám na začátku takové ty technické záležitosti, tzn. my už víme, že návrh novely připravil pro vládu ČR ministr spravedlnosti. Meziřesortní připomínkové řízení přineslo asi 14 zásadních připomínek, já je tady nebudu jmenovat. Předseda Legislativní rady vlády rozhodl, že návrh není dále třeba projednávat v radě a že postačí stanovisko předsedy legislativní rady. Vláda návrh novely schválila a předložila Poslanecké sněmovně dne 2. 3. 2011, to tady pan ministr říkal. První čtení proběhlo v Poslanecké sněmovně 22. 3. 2011 na její 14. schůzi. Návrh zákona byl přikázán k projednání ústavně-právního výboru dolní komory parlamentu českého. Sněmovní výbor ústavně-právní doporučil přijmout k návrhu novely pouze 4 legislativně-technické změny.

Když se podíváte do záznamu, v prvním čtení vystoupil přímo pan ministr spravedlnosti a mj. tam sdělil, on toho sdělil víc, ale já jsem z toho vybral, že je pro to, nesnižovat dolní hranici trestní sazby a namísto toho hledat systémové řešení, které takovéto závažné věci bude postihovat minimálně tím, že pachatele brutálního trestného činu izoluje.

Je to i můj názor. My jsme na to téma, tzn. Ústavně-právní výbor tady pořádal veřejné slyšení, které bylo, bohužel, interpretováno jinak, ale které přineslo odborný poznatek, že opravdu není třeba se zabývat snižováním věkové hranice trestní odpovědnosti, a že bychom se měli zabývat tím, jaké náhradní prostředky řešení, a pan ministr je tady velmi podrobně popsal, přicházejí v úvahu. Tzn. ochranné léčení, které skutečně lze podle současného speciálního zákona o soudnictví ve věcech mládeže uložit osobám mladistvým, tzn. v rozmezí 15 – 18 let, dospělým samozřejmě, abychom měli možnost ukládat, resp. ne my, ale soudy pro mládež,

osobám mladším 15 let, tak určitě je to správná cesta. Já dokonce tvrdím, a nebojím se toho, že ve chvíli, kdy budeme mít čtrnáctiletého brutálního vraha, který bude podle zejména psychologické expertízy, ale i psychiatrické, vlastně velmi nebezpečný svému okolí, tak asi nebude moci být ve zdravotnickém zařízení, tzn. nebudeme uvažovat asi o ochranném léčení, ale můžeme rovnou uvažovat o zabezpečovací detenci. Myslím si, že se s tím časem setkáme, a že budeme se bavit o tom, jestli osobám mladším 15 let nepřijmeme další ochranné opatření zabezpečovací detence.

Pan ministr správně říkal, a v tomto směru považuji za nutné vás oslovit, v § 93 odst. 1 speciálního zákona, tzn. zákona č. 218/2003 Sb., když se podíváte, tak je možnost skutečně uložit zatím ochrannou výchovu, jako jediné možné ochranné opatření, a pak ten celý systém výchovných opatření, přičemž v odst. prvním vy najdete, že je to možné na základě pedagogicko-psychologického posudku. V novele, předkládané panem ministrem spravedlnosti, resp. Vládou ČR, nám zůstává tato věta, a tady já vidím trošičku problém a v tomto směru vás oslovuji, že v podstatě nelze ukládat ochranné léčení na základě pedagogicko-psychologického znaleckého posudku. Tam jde o nepřičetnost nebo sníženou přičetnost a musí tam být psychiatrická expertíza.

Takže pak jsem si dovolil, já to řeknu znovu pak v rámci podrobné rozpravy, a velmi stručně, proč je ten pozměňovací návrh.

Jinak ještě v rámci jednání dolní komory českého parlamentu tam byla změna trestního řádu, ta vypadla, já jsem se ptal zástupců předkladatele, z jakého důvodu, a oni říkali, že si myslí, že to dají do trestního řádu, který současně předkládají. To je tedy jednání před Poslaneckou sněmovnou, resp. v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.

Tady ještě Organizační výbor přikázal nám, tedy ÚPV Senátu Parlamentu ČR tento senátní tisk 28. 6., takže jej projednáváme zcela včas. Pokud jde o obecné náležitosti, pan ministr mi ušetřil spoustu řečnické práce, protože on vám to všechno řekl, o co tady jde.

Jinak to ochranné léčení je koncipováno i pro mladistvé, resp. pro osoby mladší 15 let v návrhu tak, že je to v podstatě stejné, jak jsme to projednávali v rámci projednávání trestního zákoníku a jak to bylo ve starém trestním zákoně. Tzn. skutečně musí se tam prokázat duševní porucha, musí se prokázat, anebo vliv nějaké návykové látky, drogová závislost, a musí tam být současně řečeno, že pobyt dítěte na svobodě je nebezpečný. A je zcela patrné, že to nemůže říci pedagog, pedagogicko-psychologický expert, ale musí to říci skutečně psychiatr.

To ještě si dovolím skutečně telegraficky podtrhnout. Vidíte, že spěchám. Já vždycky poslouchám čtyřhodinovou debatu, která ne že by mě nebavila, samozřejmě je velmi přínosná, a pak spěchám, protože na to moje vystoupení pak zbývá pár minut, a já vás nechci zdržovat, i když pan předseda Senátu, myslím, říkal, že do deseti hodin, takže to stihnu určitě.

Pokud jde o legislativně-právní kontext, my jsem tam měli některé problémy. Ptal jsem se pana náměstka ministra spravedlnosti Františka Korbela, a on nám vysvětloval některé otázky. Mně se tam poněkud nezdá to, že soudy pro mládež budou rozhodovat po té době, jak tady pan ministr říkal, vlastně u člověka, jehož pobyt na svobodě je pro nás ostatní nebezpečný, tzn. že on by se neměl vracet, tak on je stále uváděn jako dítě. On bude dítě nejen v 18 letech, on bude dítě ve 25 letech, ve 40 letech, a když se dožije, i když při těch restriktivních sociálních opatřeních nevím, 60 let, tak bude stále dítě.

Ale to bylo vysvětleno, že to stejně dělá civilní soud, tedy občansko-právní soud. Takže to byla zásadní připomínka. Pak jsem tam měl ještě nějaké připomínky, ale znovu říkám, pan náměstek ministra spravedlnosti se jimi vypořádal, a já vám tím nechci kazit zbytek večera.

Takže v tuto chvíli vám sdělím návrh na usnesení, tzn. že skutečně Ústavně-právní výbor se tím důkladně zabýval, přijal usnesení, a to usnesení je, abychom vrátili Parlamentu ČR projednávaný návrh zákona Poslanecké sněmovně s příloženým pozměňovacím návrhem, s nímž vás velmi stručně seznámím, bude-li otevřena podrobná rozprava. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane senátore, a prosím vás také, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Ptám se nyní, zda někdo navrhuje podle § 107 Jednacího řádu, abychom se návrhem zákona nezabývali. Nikoho takového nevidím. Otevírám tedy obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se jako první přihlásila paní místopředsedkyně Alena Palečková. Prosím, paní místopředsedkyně.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Vážená paní předsedající, kolegyně a kolegové, chci jen podpořit, abyste hlasovali pro ten pozměňovací návrh ÚPV. Někteří z vás možná zaregistrovali, že jsme měli také seminář na téma kriminalita mládeže a legislativa na začátku, tuším, letošního roku to bylo. A tam právě z vystoupení odborníků v této oblasti vyšla v podstatě iniciativa možného ochranného léčení u dětí do 15 let, pokud spáchají nějaký závažný trestný čin. Z vyjádření odborníků, např. přední sexuoložky dětí a mládeže paní doktorky Hajnové vyplynulo, že v této věkové kategorii vývoj fyzický, sociální a psychický je velmi nerovnoměrný, a opravdu trvalost té poruchy je potřeba, aby posoudil lékař. Ostatně vychází to i z názvu ochranná léčba. Takže i při účtě k pedagogicko-psychologickým pracovníkům se domnívám, že je nutné, aby stav posuzoval lékař v dané oblasti. Ještě k tomu dodám, že to bylo předjednáno s náměstkem ministra spravedlnosti a s velikou pravděpodobností, hraničící s jistotou, by námi navrácený zákon v podobě pozměňovacího návrhu měl projít bez problémů i Poslaneckou sněmovnou. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, paní místopředsedkyně. Ptám se, zda se hlásí ještě někdo další do obecné rozpravy. Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí, obecnou rozpravu tedy uzavírám, a protože nepadl žádný hlasovatelný návrh v obecné rozpravě, otevírám také podrobnou rozpravu. Měla jsem se ale zeptat, jestli se někdo chce ještě vyjádřit. Pan navrhovatel k obecné rozpravě nechce. Děkuji. Otevírám podrobnou rozpravu. První přihlášený je pan senátor Miroslav Antl. Prosím, pane senátore.

Senátor Miroslav Antl: Vážení přítomní, já už jsem vlastně avizoval ten svůj pozměňovací návrh, vy ho máte před sebou, on je velmi jednoduchý, a skutečně pouze precizuje, resp. zpřesňuje podmínky, za kterých soud pro mládež může uložit ochranné léčení, ať již formou ambulantní, či formou ústavní.

Je to věta, která doplňuje čl. I, bod 2, § 93 odst. 4, za slova "15 let" vložit slova "a to na základě výsledku předchozího vyšetření duševního stavu dítěte (§ 58),".

Znovu vás poprosím o podporu tohoto pozměňovacího návrhu. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také. Nikoho dalšího nemám přihlášeného. Ptám se, zda chce ještě někdo vystoupit v podrobné

rozpravě. Nikoho takového nevidím. Podrobnou rozpravu uzavírám. Ptám se pana navrhovatele, zda se chce vyjádřit k rozpravě. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr obrany ČR Alexandr Vondra: Dámy a pánové, ten zákon nepochybně je potřebný, byl dlouho diskutován, ten návrh změny, ke které dospěl ÚPV, byl koneckonců diskutován, co já si pamatuji, i v Poslanecké sněmovně, i když nakonec neprošel, přesně si teď nepamatuji, zda byl na plénu navržen.

První reakce ministra spravedlnosti byla, že návrh je v určitém ohledu možno považovat za nadbytečný, protože těžko si představit soudce, který uloží ochranné léčení bez lékařského návrhu, který obsahuje i specifikaci toho léčení. Nicméně vzhledem k tomu, že jde o opatření ve vztahu k dětem mladším 15 let, o kterém budou rozhodovat nikoli trestní soudci občansko-právního úseku, tak lze souhlasit, že jde o precizaci, která vylučuje uložení ochranného léčení pouze na základě nějaké úvahy soudů, čili navrhovatel s tím souhlasit může také.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane ministře. Pane senátore, obávám se, že musíte, protože jste garančním zpravodajem, tak nás musíte provést hlasováním.

Senátor Miroslav Antl: Ne sobě, ale vám jsem chtěl ukrátit čas. V této chvíli není jiný návrh, než návrh na přijetí pozměňovacího návrhu. Myslím si, že je jasné, mé vyjádření je stejné, stejné bylo i vyjádření zástupce předkladatele, tzn. ministra spravedlnosti České republiky, takže navrhuji, vážená paní místopředsedkyně, nechat hlasovat o tomto pozměňovacím návrhu.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. Ano, svoláme se tedy k hlasování. Budeme hlasovat o pozměňovacím návrhu, tak jak ho předložil pan předseda výboru pan senátor Antl.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji vám. Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 53** se z 59 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 30 pro vyslovilo 58, proti nebyl nikdo, návrh byl přijat.

My musíme ještě dále hlasovat o tom, zda návrh vrátíme Poslanecké sněmovně ve znění přijatých pozměňovacích návrhů. Dovolím si dát hlasovat v této chvíli bez znělky.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro návrh, vrátit návrh zákona, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji vám. Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 54** se z 59 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 30 pro vyslovilo 58, proti nebyl nikdo, návrh byl přijat.

Ještě poslední hlasování k tomuto návrhu v souladu s usnesením Senátu č. 65 ze dne 28. ledna 2005 pověříme senátory, kteří odůvodní usnesení Senátu na schůzi Poslanecké sněmovny. Navrhuji, aby jimi byli pan senátor Miroslav Antl a paní místopředsedkyně Senátu Alena Palečková. Zároveň se ptám, zda souhlasí se svou rolí. Ano. Pan senátor Antl se dokonce těší, výborně, to se nám bude lépe hlasovat. Přistoupíme tedy opět k hlasování, opět bez znělky.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji vám. Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 55** se z 59 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 30 pro vyslovilo 58, proti nebyl nikdo, návrh byl přijat.

Kolegyně a kolegové, tím jsme sice nevyčerpali dnešní program, ale vyčerpali čas, který jsme mohli použít, takže já vám všem děkuji za práci, děkuji pracovníkům Kanceláře Senátu za podporu a zítra v 9.00 hodin ráno. Přerušuji schůzi do zítřejšího rána a sejdeme se v 9.00 hodin ráno. Děkuji, hezký večer a zítra na shledanou.

(Jednání přerušeno ve 20.21 hodin.)

3. den schůze – 22. července 2011

(Jednání zahájeno v 9.00 hodin.)

Jednání zahájil a řídil místopředseda Senátu Petr Pithart.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Vážené paní senátorky a senátoři, vážení hosté, zahajuji třetí jednací den 10. schůze Senátu a všechny vás tu vítám. Z dnešní schůze se omluvili tito senátoři a senátorky: Jiří Čunek, Stanislav Juránek, Jaroslav Sykáček, Václav Vlček, Zdeněk Schwarz, Adolf Jílek, Tomáš Jirsa, Vítězslav Jonáš, Alexandr Vondra, Jaroslav Kubera, Miloš Vystrčil, Alena Dernerová, Richard Svoboda, Daniela Filipiová, Václav Koukal.

Prosím, abyste se zaregistrovali svými identifikačními kartami. Připomínám, že náhradní identifikační karty jsou k dispozici u prezenci v předsálí jednacího sálu.

Jednání zahájíme projednáním bodu

27.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 125)

Tento návrh jste obdrželi jako senátní tisk č. 125. Návrh uvede ministr financí Miroslav Kalousek, kterého nyní prosím, aby nás seznámil s návrhem zákona.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Vážené paní senátorky a senátoři, dovoluji, abych vás seznámil s návrhem zákona, kterým se mění zákon o celní správě ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o transpoziční novelu, která promítá rozhodnutí Rady z roku 2009 pro používání informačních technologií. Proti stávajícímu systému bude centrální řízení celní informační systém řízen Evropským úřadem pro boj proti podvodům a bude sloužit všem členským státům EU k efektivní spolupráci formou výměny informací při předcházení závažným porušením celních předpisů.

Když jsem řekl, že bude, tak je to ale v platnosti a funguje to, je zapotřebí to ještě implementovat do našeho právního řádu.

Kromě toho, že vznikl centrální informační systém, rozšiřuje se i možnost jeho používání. Shromažďované údaje může využívat i evropský policejní úřad EUROPOL i evropská jednotka pro soudní spolupráci EUROJUST. V neposlední řadě bylo k novelizaci přikročeno i z důvodu nutnosti zajištění souladu se stávající legislativou EU. Novela nemá žádný hospodářský ani rozpočtový dopad. Prosím o její schválení.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane ministře. Posadte se u stolku zpravodajů. Návrh projednal ústavně-právní výbor. Přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 125/2. Zpravodajem výboru byl určen pan Miroslav Antl.

Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Usnesení vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 125/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Jiří Lajtoch, kterého nyní prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Než se ujme slova, prosím, aby do protokolu bylo zaznamenáno, že senátor Stanislav Juránek je přítomen, a nikoli omluven a nepřítomen.

Prosím, pane kolego.

Senátor Jiří Lajtoch: Dámy a pánové, vážený pane předsedající, vážený pane ministře, vážené paní senátorky a senátoři, k senátnímu tisku č. 125. Jde o třináctou novelu zákona o celní správě ČR. Návrh zákona má transpoziční charakter, neboť reaguje na rozhodnutí Rady ze dne 30. listopadu 2009 o používání informačních technologií pro celní účely. Dosavadní úmluva o celním informačním systému pozbyla platnosti dne 27. května 2011. Na základě rozhodnutí Rady centrální celní informační systém, který je centrálně spravován Evropským úřadem pro boj proti podvodům bude sloužit všem státům EU. Cílem centrálního informačního systému je podpora účinnější spolupráce celních správ členských zemí EU při předcházení a šetření závažných porušení vnitrostátních a unijních právních předpisů.

V zákoně o celní správě ČR se upravuje vymezení pojmu o celních informačních systémech, upravuje vymezení pojmu identifikační databáze celních spisů, vymezuje závažné porušení právních předpisů a pojmově se vymezuje vyšetřovací spis.

Další úkoly se týkají generálních ředitelství cel, které odpovídá za řádné fungování centrálního informačního systému a zadává údaje do centrálního informačního systému. Nově se do zákona o celní správě vkládá ustanovení, podle něhož celní orgány při uplatnění výjimky z práv osob na přístup k údajům v celních informačních systémech zohlední oprávněné zájmy dotčené osoby.

V návaznosti na výčet kategorií údajů se stanoví mimo jiné účely, pro které lze do centrálního informačního systému zadat vybrané kategorie údajů, výčet některých citlivých údajů, případy, kdy se z důvodu ochrany důležitého veřejného zájmu nebo práv fyzických osob údaje do identifikační databáze celních spisů nezadají.

Účinnost je stanovena dnem jeho vyhlášení. Návrh zákona byl vládou v PS předložen 17. února 2011. V prvním čtení, které proběhlo 16. března 2011, byl návrh zákona přikázán k projednání rozpočtovému výboru. Rozpočtový výbor projednal návrh zákona dne 6. dubna 2011 a doporučil Poslanecké sněmovně, aby vládní předlohu návrhu zákona schválila s připomínkou týkající se účinnosti zákona. Ve třetím čtení na 19. schůzi 21. června 2011 Poslanecká sněmovna schválila pozměňovací návrhy rozpočtového výboru týkající se účinnosti a posléze schválila předloženou předlohu.

Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu na své 10. schůzi konané dne 19. července 2011 k návrhu zákona, kterým se mění zákon 185/2004 Sb., o Celní správě ČR ve znění pozdějších předpisů, po úvodním slově předkladatele Dr. Ladislava Minčiče, CSc., MBA, náměstkyně ministra financí a po zpravodajské zprávě senátora Jiřího Lajtocha a po rozpravě doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Přeje si vystoupit také zpravodaj výboru ústavně-právního kolega Antl? Chystá se vystoupit a má možnost.

Senátor Miroslav Antl: Vážený pane místopředsedo, vážený pane ministře, vážené dámy a pánové. Velmi stručně. I ústavně-právní výbor se zabýval touto transpoziční novelou a ač jsem hledal zásadní legislativní chyby, žádné jsem nenašel. Shodli jsme se na tom, že můžeme s klidem doporučit Senátu Parlamentu ČR projednávaný návrh zákona schválit ve znění postoupeném PS. Je to část usnesení z 19. schůze našeho ústavně-právního výboru Senátu Parlamentu ČR ze dne 13. 7. 2011. Druhá část je, že ústavně-právní výbor určil mne jako zpravodaje a pověřil mne jako předsedu, abych s tím seznámil předsedu Senátu Parlamentu ČR. Navrhujeme bez problémů schválit.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane senátore. Navrhuje někdo podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat? Takový návrh nikdo nepodává. Otevírám obecnou rozpravu. Kdo se do ní hlásíte? Nikdo, rozpravu končím. Není se k čemu vyjádřit. Přistoupíme proto k hlasování.

Byl dán návrh schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. V Jednací síle je přítomno 47 senátorek a senátorů, kvorum je 24. O návrhu dávám hlasovat. Zahajuji hlasování. Kdo jste pro, zvedněte ruce a stiskne tlačítka ANO, kdo jste proti, stiskněte tlačítka NE a zvedněte ruce.

Hlasování pořadové č. 56 skončilo přijetím návrhu. Návrh zákona byl schválen. Děkuji panu zpravodaji.

Pan navrhovatel zde zůstává, protože dalším bodem, který projednáme je

28.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 340/2006 Sb., o činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění z členských států Evropské unie nebo jiných států, které jsou smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru, na území České republiky a o změně zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 126)

Celé je to ve znění pozdějších předpisů, abychom byli přesní.

Tento návrh jste obdrželi jako senátní tisk č. 126. Návrh opět uvede ministr financí Miroslav Kalousek. Prosím, pane ministře.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Dámy a pánové, v roce 2003 byla vydána směrnice EU upravující činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a jejich regulace, tedy dohledu nad nimi. Protože, žádná z vlád od roku 2003 neměla v úmyslu zavádět do našeho penzijního systému zaměstnanecké penzijní pojištění a týká se to i vlády současné, nikdy nebyla předložena tato transpozice do legislativního procesu. Nicméně Evropský soudní dvůr, kam Evropská komise Českou republiku zažalovala, rozhodl o tom, že na jednu stranu nás nikdo nemůže nutit, abychom zaměstnanecké penzijní pojištění zaváděli, na druhou stranu ovšem příslušná ustanovení směrnice musíme do našeho právního řádu zavést, neboť tato transpozice je pro nás závazná, ale není pro nás závazné zavést zaměstnanecké penzijní pojištění. Jinými slovy – nikdo nás nenutí se oběsit, ale jsme povinni tam provaz dát a smyčku vytvořit. Nelze jinak než se rozsudku Evropského dvora podrobit. Proto vláda předložila do Poslanecké sněmovny tzv. mrtvou

transpozici, která zavádí povinné články, aniž by zaváděla institut zaměstnaneckého penzijního pojištění. Již ve sněmovně jsem poděkoval i opozici za velmi konstruktivní přístup, neboť umožnila z časových důvodů schválit tuto předlohu v prvním čtení. O totéž si dovoluji poprosit vás.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane ministře. Prosím, posadte se ke stolku zpravodajů. Návrh projednal ústavně-právní výbor. Přijal usnesení, které jste obdrželi jako senátní tisk č. 126/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Miloš Malý.

Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Usnesení tohoto výboru vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 126/1. Zpravodajem výboru je senátor pan Jiří Lajtoch, kterého prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Jiří Lajtoch: Vážený pane předsedající, pane ministře, vážené senátorky a senátoři, zákon č. 340/2006 Sb., o činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění z členských států EU nebo jiných států, které jsou smluvní dohodou stranou dohody o evropském hospodářském prostoru na území ČR a o změně zákona č. 47/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů představuje svým charakterem tzv. transpoziční právní předpis. Přijetím zákona č. 340 nastala specifická situace, neboť tím došlo k transpozici směrnice o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohledu nad nimi, která obsahuje úpravu penzijního systému, který v ČR není zaveden.

Zákon č. 340/2006 Sb., nezavedl zaměstnanecké penzijní pojištění v ČR, ale upravil podmínky provozování penzijních plánů a činností z nich vyplývajících institucemi zaměstnaneckého penzijního pojištění z ostatních členských států EU nebo jiných států, které jsou smluvní stranou dohody o evropském hospodářském prostoru na našem území.

Důvodem předložení návrhu zákona je rozsudek Soudního dvora EU ze dne 14. ledna 2010. Evropská komise se domáhá v této věci svou žalobou, aby soudní dvůr určil, že Česká republika tím, že neuvedla své vnitrostátní právní předpisy do plného souladu se směrnicí, nespĺnila vyplývající povinnosti z práva EU. Soudní dvůr deklaroval, že uvedené články nebyly Českou republikou ve stanovené lhůtě provedeny do jejího právního řádu, ačkoli žádné ustanovení směrnice nestanoví, že by členské státy nebo některý z nich měly možnost tato ustanovení netransponovat. Argumentace ČR, která se opírala o existenci systému zaměstnaneckého penzijního pojištění, tudíž instituci na svém území, byla soudním dvorem odmítnuta. Soudní dvůr EU dovedil, že ČR má povinnost předmětná ustanovení směrnice do svého vnitrostátního právního řádu provést, přičemž není povinna měnit svůj vnitrostátní důchodový systém, neboť cílem směrnice je zavedení vnitřního trhu s poskytováním zaměstnaneckého penzijního pojištění, nikoli harmonizace vnitrostátních důchodových systémů.

Neprovedením předmětných ustanovení směrnice se ČR vystavuje uložení značných finančních sankcí. Komise požádala soudní dvůr EU, aby ČR uložil penále ve výši 22.364 eur za každý den po vynesení druhého rozhodnutí soudního dvora až do doby, kdy začne náležitě plnit své povinnosti a denní paušální částku 5.644 eur za období mezi prvním rozsudkem soudního dvora z roku 2010 a jeho druhým rozhodnutím.

Vzhledem k tomu, že v mezidobí byla směrnice novelizována směrnicí Evropského parlamentu a Rady 24. listopadu 2010, kterou se mění směrnice

s ohledem na pravomoci evropského orgánu dohledu, to znamená evropského orgánu pro bankovníctví, evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění a evropského orgánu pro cenné papíry, je návrhem zákona transformována i ona.

Návrh zákona je strukturován do dvou článků, z nichž článek 1 řeší samotnou materii zákona, a to v 11 novelizačních bodech a v článku 2 se upravuje účinnost zákona. Účinnost zákona je navrhována dnem jeho vyhlášení.

Vládní návrh byl předložen do Poslanecké sněmovny 23. května 2011 s návrhem na vyslovení souhlasu v prvním čtení podle § 90, odstavec 2 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny. Poslanecká sněmovna na své 19. schůzi dne 15. června 2011 souhlasila s pokračováním jednání o tomto návrhu zákona tak, aby mohl s ním být vysloven souhlas již v prvním čtení a následně vyslovila souhlas s návrhem zákona ve znění schválených oprav.

Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu na sv 10. schůzi, konané dne 19. července 2011 k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 340/2006 Sb., o činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního připojištění z členských států EU nebo jiných států, které jsou smluvní stranou dohody o evropském hospodářském prostoru na území České republiky a o změně zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů doporučuje po úvodním slovu zástupce předkladatele magistry Kláry Król, náměstkyně ministra financí ČR a po zpravodajské zprávě senátora Adolfa Jílka, kterou jsem přečetl, doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane zpravodaji, posadte se ke stolku zpravodajů. Přeje si vystoupit také zpravodaj ústavně-právního výboru? Pan senátor Miloš Malý se ujímá slova.

Senátor Miloš Malý: Pane předsedající, pane ministře, dámy a pánové. Ústavně-právní výbor se zabýval na své 19. schůzi tímto materiálem. Musíme konstatovat, že tento materiál není v rozporu s naší ústavou, není v rozporu s žádným platným předpisem, pouze je to transpoziční norma. Je to jedna z mála norem, kdy její přijetí a nabytí právní moci okamžitě pro republiku přinese nějakou úspor. Nebudeme muset platit sankce, které už platit musíme. Proto se omezím na přečtení usnesení našeho ústavně-právního výboru z 19. schůze, kdy doporučujeme Senátu schválit projednávaný návrh zákona ve znění, ve kterém je předložen. Zpravodajem výboru pro tuto schůzi Senátu jsme určili senátora Miloše Malého a pověřili jsme předsedu výboru senátora Miroslava Antla, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR. Já jako zpravodaj také doporučuji přijmout tuto právní normu co nejrychleji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane zpravodaji. Je tu někdo, kdo by navrhoval, abychom podle § 107 jednacího řádu vyjádřili jako Senát vůli návrhem zákona se nezabývat? Není tomu tak. Otevírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se přihlásil předseda Senátu pan Milan Štěch.

Předseda Senátu Milan Štěch: Vážený pane místopředsedo, vážený pane ministře, kolegyně a kolegové, na první pohled budeme do našeho právního řádu transponovat a doplňovat něco, co ani nepotřebujeme. Toto je velmi povrchní přístup a dovoluji mi k tomu říci několik slov.

Především chci říci, že to přímo souvisí s problémy, které teď diskutujeme a diskutovat budeme, a to jsou důchodové reformy.

Za druhé EU není tak nekonstruktivní, nesystémová a v tomto špatná, protože jestli existuje jedno ze základních práv, a to je volný pohyb osob, tak je nutné, aby toto právo bylo na celém území EU garantováno, aby bylo dostupné a také aby bylo vynutitelné. Zaměstnanecké penzijní fondy jsou nejrozšířenější formou připojištění ve světě. Jestli existují některé věci, které jsou odlišné v naší zemi než je běžné v zemích s tržním hospodářství, kde kapitalismus je kontinuálně více než 100 let, tak nikdo nezná to, co máme my, to je připojištění se státním příspěvkem, který v roce 1995 s účinností od roku 1996 prosadila tehdejší vláda v čele s Václavem Klausem.

Co se týká těchto věcí, je potřeba říci, že kdybychom v roce 1994, resp. 1995 přijali tehdy připravený návrh ministrem Vodičkou, který byl odsouhlasen v tripartitě jak zaměstnavateli tak zaměstnanci, měli bychom z velké části vyřešenou tzv. penzijní reformu. Tehdy návrh na poslední chvíli shodil pod stůl pan premiér Klaus, protože měl k tomu podle mého názoru ani ne ekonomické, ale ideologické výhrady.

Dále bych chtěl říci, že u nás se často používá, že máme větší náklady práce, že patříme mezi země, které mají jedny z nejvyšších vedlejších nákladů v práci. Ano, v podílu na celkových nákladech práce je to pravda, i když jednotkové náklady práce, které jsou rozhodující, máme jedny z nejnižších. Zapomíná se, že právě většina zemí světa má zajištěno z části rozložené riziko do zaměstnaneckých fondů. Zaměstnanecké fondy jsou placeny jak zaměstnanci, tak výrazně do nich přispívají zaměstnavatelé a přispívají diferencovaně podle rizika práce, v jakých činnostech lidé dělají. To znamená, tam kde je riziko prokázáno, že lidé na základě své pracovní aktivity musí odejít dříve do důchodu. To jsou ty těžké provozy psychicky náročné profese. Nakonec včera tady byl zmiňovaný balet, baletky a jejich důchodové zabezpečení, tak toto všechno je většinou ve světě výrazně ošetřeno právě tím zaměstnaneckým připojištěním a ti zaměstnavatelé to platí. To není promítnuto do těch vedlejších nákladů práce a potom se snadno říká, že u nás to je drahé, když se používají úplně jiné výchozí podklady. Já bych chtěl říci, že jestli chceme udělat skutečně reformy, které budou do budoucna stabilní, tak si musíme nalít čistého vína, že také to bude muset někdo zaplatit a zejména u těch činností a profesí, kde ta rizika práce způsobují dopady, tak já jsem pro ať to nenese celá společnost. Proto i vcelku konsensuálně po roce 1990 byly zrušeny důchodové kategorie, ale někdo to zaplatit musí a musí to podle mého názoru chtít nechtět z větší části zaplatit ti, kteří tuto pracovní sílu využívají a také tam k tomu poškození zdraví dochází a dochází tedy k dřívějšímu odchodu do důchodu. Takže si myslím, že je potřeba si toto připomenout, říci, že to byla velmi vážná chyba ekonomická, politická, že se zaměstnanecké připojištění v prvních letech po revoluci neprosadilo, způsobuje nám to teď problémy, že jsou to peníze, které musí na západě zaměstnavatelé dávat do penzijního připojištění, nejsou vykazovány v oficiálních statistikách nákladů práce, vedlejších nákladů práce a že také když chce s námi vláda vést seriózní dialog, tak by se tyto věci měly brát v potaz.

Není to tedy malichernost a tyto směrnice se vyžadují proto, protože drtivá většina zemí, prakticky všechny, zejména na západ od nás to mají upraveno, občanům to garantují a chtějí, když jsme s nimi v jednotném ekonomickém, hospodářském a sociálním prostoru, aby to měli garantované i občané u nás. Akorát naši občané díky chování vlády do roku 1995 toto garantované nemají a nemají to ani dostupné, protože to nemáme v našem právním řádu, k naší škodě a ke škodě občanů.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane kolego, a slova se nyní ujme pan senátor Vladimír Dryml.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové. Já plně potvrzuji to, co tady řekl předřečník, protože zaměstnanecké a pojišťovací fondy jsou normální instituce a fungují v řadě podniků západní Evropy i jinde v zahraničí.

Ale já bych se chtěl zeptat pana ministra, kolik z nás to soudní rozhodnutí stálo a kolik nás ještě bude stát? Jestli by mohl upřesnit tu částku. A kdo je za to vlastně zodpovědný? A pak bych se chtěl zeptat, tam se používá slovní obrat "podnik". Což u nás z právního hlediska není nic. Ten nemá právní subjektivitu. To znamená, že právně to je těžko konzumovatelné. Podnik je možná v jiných státech, ale v České republice to je buď podnikající fyzická, nebo právní osoba.

A pak bych se ještě chtěl zeptat na poslední věc. Co vedlo předkladatele k tomu, že instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění se nesmí, nesmí usazovat na území České republiky? Žijeme přece v Evropské unii.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. O slovo se přihlásil senátor Luděk Sefzig. Prosím.

Senátor Luděk Sefzig: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážený pane ministře, paní senátorky, páni senátoři. Já jenom chci trochu přece jen připomenout tu historii s těmi penzijními fondy, protože to, že my dneska přijímáme směrnici na základě už rozhodnutí Evropského soudního dvora, protože bylo pro mnohé, včetně mě, velkým překvapením, že musíme tuto směrnici přijmout, tento zákon přijmout na základě směrnice, ačkoli čeští zaměstnavatelé už od 90. let mohli přispívat svým zaměstnancům do těch jejich individuálních účtů.

My jsme všichni považovali, že toto je dostatečné k tomu, aby český zaměstnavatel, jakýkoliv, mohl přispívat. A domnívali jsme se, že nebude nutné – a že Evropský soudní dvůr toto uzná jako de facto stejně kvalitní náhradu toho zaměstnavatelského pilíře.

Evropský soudní dvůr, poslední instituce, rozhodl, že je to nedostatečné. Že i když naši zaměstnanci mají stejné právo jako kdekoli jinde v Evropské unii mít tento příspěvek od zaměstnavatele, že přesto musí být zákonné prostředí pro vytvoření toho zaměstnavatelského fondu. Pro mnohé to bylo překvapení, proto tedy tuto formuli přijímáme, tak, abychom splnili tu podmínku Evropského soudního dvora. Ačkoli není úplně pravda, že čeští zaměstnanci o tuto možnost vlivem rozhodnutí těch prvních porevolučních posametových vlád o to byli ochuzeni. To pravda není. Čeští zaměstnanci tuto možnost měli, akorát to bylo děláno jinou formou.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Prosím, kdo se ještě hlásí do obecné rozpravy? Nikdo se do ní nehlásí. Obecnou rozpravu končím a ptám se nejdříve pana navrhovatele, chce-li se k proběhlé rozpravě vyjádřit. Prosím, pane ministře.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Asi bych měl odpovědět panu senátoru Drymlovi, protože je to legitimní otázka. Úplně přesné číslo nevím, protože ho nemám poznamenáno zde, ale je to něco lehce přes 80 milionů korun. A vzhledem k tomu, že – jak pevně doufám – ten zákon bude přijat a podepsán prezidentem republiky, máme poměrně slušnou šanci. Vzhledem ke komplikované

situaci a skutečně docela kontroverznímu právnímu názoru, že dostaneme ty peníze zpátky. Nebo že nám budou vyplaceny zpátky.

Odpovědnost těžko hodnotit. Česká republika měla jiný právní názor, moji předchůdci měli jiný právní názor, já jsem přesvědčen, že to je právní názor správný. Prostě Komise měla jiný právní názor a Evropský soud rozhodl tak, jak rozhodl. A kdo je odpovědný za to, že musíme vyplatit 6,5 miliardy na základě rozhodnutí Ústavního soudu. Prostě Ústavní soud měl jiný právní názor.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, táži se také pana zpravodaje garančního výboru, zda si přeje vyjádřit? Nepřeje. Nepřeje, takže my můžeme přistoupit k hlasování. Byl podán jeden návrh – návrh na schválení návrhu zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

Konstatuji, že v sále je přítomno 55 senátorek, respektive senátorů, znamená to, že kворum je 28. Ještě jednou: byl podán návrh schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou a o tomto návrhu budeme hlasovat. Zahajují hlasování.

Kdo jste pro, zvedněte prosím ruce, stiskněte tlačítka ANO. Děkuji vám. A nyní, kdo jste proti, stiskněte tlačítka NE a zvedněte ruce.

Toto je **hlasování č. 57**, a skončilo schválením návrhu. Registrováno 56 nakonec, kворum tedy bylo 29. Pro 49, proti nikdo. Ještě jednou – návrh schválen.

Děkuji panu zpravodaji, který teď se znovu tady objeví. Takže předběžně. Dalším bodem je

29.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (senátní tisk č. 127)

Tento návrh zákona jste obdrželi jako senátní tisk č. 127. Návrh uvede opět ministr financí Miroslav Kalousek, kterého nyní prosím, aby nás s návrhem zákona seznámil. Prosím.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji, pane předsedo. Dámy a pánové, já pokládám za potřebné vás seznámit především s historií této předlohy. Poté, co pan prezident nepodepsal ke konci funkčního období bývalé Poslanecké sněmovny poslanecký návrh novely loterijního zákona, která dávala tolik požadovanou větší pravomoc obcím, co se týče regulace loterijních her na jejím území, tak vláda bezprostředně poté – vzpomínám si, že již 18. srpna – dala vládní novelu loterijního zákona, kde znovu navrhla zvýšit významně pravomoci obcí, co se týče regulace na jejím území. A to tak, že obecně závaznými vyhláškami bude moct obec rozhodnout, na kterých adresách loterijní hry provozovány, tedy spíš v kterých ulicích, ne na kterých konkrétních adresách, loterijní hry provozovány býti mohou, na kterých ne. Dokonce má tedy pravomoc rozhodnout, že na celém území obce či města chce loterijní hry provozovat.

Ta vládní předloha se nezabývala finanční odvodovou částí, neboť, jak vyplývá z programového prohlášení vlády, vláda i ministerstvo financí má jiný koncept. Pokládá za potřebné zrušit osvobození od daně z příjmů právnických osob loterijní společnosti, učinit z nich standardní daňové subjekty, čímž samozřejmě skončí ono VPÚ, ono odvádění na dobročinné účely. A tak, jak je navrženo již

v novele zákona o dani z příjmů, kterou jsem odeslal do legislativního procesu, shodou okolností toto úterý, bude vedle daně z příjmů právnických osob ještě platit zvláštní loterijní daň, která bude odečitatelná od základu daně z příjmu právnických osob.

Nicméně Poslanecká sněmovna dospěla k názoru, že nechce čekat. Nemá nic proti. Z těch diskusí vysloveně Poslanecká sněmovna nemá nic proti této loterijní dani, nicméně vzhledem k rozsáhlé diskusi, která se očekává nad zákonem o dani z příjmů právnických osob, se poslanci rozhodli, že nechtějí čekat na účinnost novely zákona o dani z příjmů, že chtějí co nejrychleji, tedy 1. 1. 2012, učinit aspoň rozhodující zásahy, zprůhlednit a sjednotit ony odvody ve VPU.

Proti tomu těžko bylo možno protestovat. Já sám jsem to také podpořil. Jenom tím říkám, že nerezignuji, a ani vláda nerezignuje na svoji ambici zavést loterijní daň a především účinně z loterijních společností standardní daňové subjekty, které také budou potom podléhat kontrole daňových úřadů, protože to teď je velmi komplikované. Finanční úřady sice chodí na kontrolu do loterijních společností, ale vykonávají tam pouze dohled nad loterijním zákonem, nemohou tam postupovat podle daňového řádu.

Já si tady dovolím doporučit schválení této novely loterijního zákona, s tím, že účinnost té části, která se týká odvodů na VPÚ, pevně doufám, bude velmi krátká, protože se podaří prosadit novelu zákona o dani z příjmů, kde tedy tento mechanismus bude nahrazen loterijními. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane navrhovateli, prosím, zaujměte místo u stolku zpravodajů.

Návrh projednal ústavně-právní výbor. Tento výbor přijal usnesení, které jste obdrželi jako senátní tisk č. 127/3. Zpravodajkou výboru byla určena paní senátorka Soňa Paukrtová. Následně návrh zákona projednal výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Usnesení jste obdrželi jako senátní tisk č. 127/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Petr Vícha.

Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Tento výbor rovněž přijal usnesení, které nám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 127/1. Zpravodajem tohoto výboru je pan senátor Jiří Lajtoch, kterého nyní opět prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Jiří Lajtoch: Takže do třetice doufám všeho dobrého.

Vážený pane předsedající, pane ministře, vážené paní senátorky, pánové senátoři. Zákon č. 202 z roku 1990 o loteriích a jiných podobných hrách vznikl jako jeden z prvních porevolučních zákonů. Samotný zákon o loteriích nebyl doposud ve své herní části zásadním způsobem novelizován, pouze novelou 149 z roku 1998 bylo umožněno obcím, aby vydáním obecně závazné vyhlášky omezily provozování výherních hracích přístrojů na svém území.

Jedná se o 9. novelu zákona o loterijních a jiných podobných hrách. Předložený návrh zákona, jehož zpracovatelem je ministerstvo financí, je jedním ze tří návrhů, které byly na pořadu 19. schůze Sněmovny. Druhý návrh novelizace loterijního zákona byl z dílny poslanců Bohuslava Sobotky, Jaromíra Tejce, Lubomíra Zaorálka a dalších poslanců, který byl zamítnut.

Třetí návrh zákona navrhla iniciativa zastupitelstva hlavního města Prahy, prošla druhým čtením a konečné hlasování o jejím osudu jej teprve čeká. Zákon o loteriích je jedním z nejproblémovějších zákonů v ČR. Navrhovaná novela zákona řeší některé základní problémy, které při provozování sázkových her vznikly.

Návrh zákona byl Poslanecké sněmovně předložen 13. října 2010. Prvé čtení proběhlo 9. února 2011, byl přikázán k projednání rozpočtovému výboru. Tento výbor projednal návrh zákona 19. května 2011 a doporučil Poslanecké sněmovně, aby vládní návrh poslaneckého zákona schválila bez připomínek. Současně byla v návrhu zákona přijata oponentní zpráva menšiny rozpočtového výboru z 15. schůze z 19. května 2011 jako komplexní pozměňovací návrh zákona.

Ve 2. čtení, které proběhlo 15. června letošního roku, byly předneseny pozměňovací návrhy poslanců Michálka a Sivery, ještě Farského a Floriána a poslanců Novotného, Vysloužila a Babáka. Včetně dalších 2 komplexních pozměňovacích návrhů. V obecné rozpravě ve 2. čtení Poslanecká sněmovna odsouhlasila, aby komplexní pozměňovací návrh oponentní zprávy menšin a rozpočtového výboru se stal základem pro podrobnou rozpravu ve 2. čtení.

Poslanecká sněmovna 21. června 2011 projednávanou předlohu zákona schválila.

Navrhované změny Poslanecké sněmovně. Z návrhu novely zákona o loteriích a jiných podobných hrách byly doposud zákonem neupravené turnaje v karetních hrách podřazeny pod sázkové hry a bylo stanoveno, že tyto turnaje mohou být provozovány pouze v kasinu.

Navrhovaná vládní předloha rozšiřovala pravomoc obcí regulovat na svém území nejen provozování výherních hracích přístrojů, ale i sázkové hry. V rámci komplexního pozměňovacího návrhu Poslanecká sněmovna mj. stanovila zákaz provozování loterijních a jiných podobných her, s výjimkou případů, které stanoví zákon, vymezila rámec pro zákonem povolené podnikání v oblasti loterií, změnila vyšší odvody části výtěžku určeného na sociální, zdravotní, sportovní, ekologické, kulturní nebo jinak veřejně prospěšné účely z dosavadních 6 na 20 %; na nejméně 20 % rozdílu, o který příjem provozovatele převyšuje výhry, poplatky a náklady státního dozoru.

Stanovila u zmiňovaných her a her podléhajících povolení ministerstva, že se nejméně jedna čtvrtina z části odvodu výtěžku odvede obcím, na jejichž území působnosti se technická zařízení provozování her nacházela, a stanovila podíly obce.

Z dalších, bych řekl významných, stanovila, že sázkové hry na výherních hracích přístrojích může provozovat jen akciová společnost, která má sídlo na území České republiky a jejíž akcie zní na jméno a jejíž kapitál není nižší než 30 milionů Kč. Stanovila postup a způsob použití výtěžku, adresáty odvodů části výtěžků z loterií a jiných podobných her. Byl zrušen dosavadní zákaz vydat povolení k provozování výherních hracích přístrojů v sousedství budov, škol, školských zařízení, zařízení sociální a zdravotní péče, státních orgánů a církví. A rovněž bylo zrušeno zmocnění pro obec, vyhláškou stanovit omezující okruh vzdálenosti do 100 metrů od těchto budov.

Základní kapitál u kurzových sázek byl z dosavadních 10 milionů u sázkových her a provozovaných v kasinu a z dosavadních 30 milionů navýšen na jednotných 100 milionů korun.

Ve společných ustanoveních je navrženo, že obec, na jejímž území mají být provozovány sázkové hry, loterijní a jiné podobné hry, je účastníkem řízení, v případě 1. správního řízení o vydání povolení v provozovně na určité adrese.

Ve zmocňovacích ustanoveních je stanoveno, že obec může úplně zakázat provozování loterií a jiných podobných her na celém území obce a má povinnost informovat ministerstvo financí o přijetí vyhlášky.

V části druhé zákona je změna o správních poplatcích a v části třetí změna zákona o místních poplatcích. Byla provedena nezbytná doplnění související se změnou zákona o loteriích a jiných podobných hrách. Účinnost zákona byla stanovena dnem 1. ledna 2012, výjimku článku 1, bodu 6. Pokud jde o ustanovení § 4, 2, 3 – 5 a části 3., které nabývají účinnosti jeho vyhlášením ve Sbírce zákonů.

Legislativní odbor Senátu ve své zprávě velmi podrobně uvedl řadu připomínek. Mimo mnoho legislativně technických, poukazuje na dva základní problémy. První se týká účinnosti zákona, resp. jeho části, kdy ve stávající podobě by pravděpodobně mohlo dojít po dobu tří let naopak ke snížení pravomocí obcí.

Dále se jedná o ustanovení, které zakládá s účinností od 1. července 2011 nové povinnosti, tedy retroaktivně, tak, že by zřejmě v řízení před Ústavním soudem neobstálo. Jedná se o ustanovení, které je z hlediska účetnictví technicky v podstatě neproveditelné.

Na základě těchto řekl bych zásadních připomínek legislativního odboru a po dohodě se zpravodaji výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí a ústavně-právního výboru, výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu na své 10. schůzi konané dne 19. července 2011 k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, po úvodním slově zástupce předkladatele RNDr. Ladislava Minčíče, CSc., MBA, náměstka ministra financí ČR, po mé zpravodajské zprávě a po rozpravě doporučuje Senátu Parlamentu ČR vrátit návrh zákona Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, které tvoří přílohu tohoto usnesení.

To je zatím vše, děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane zpravodaji, prosím, posadte se ke stolku zpravodajů. A ptám se, zda si přeje vystoupit zpravodajka ústavně-právního výboru paní senátorka Soňa Paukrtová? Ano, přeje si vystoupit a ujímá se slova, prosím.

Senátorka Soňa Paukrtová: Pane předsedající, dámy a pánové, ústavně-právní výbor má stejné usnesení, stejný soubor pozměňovacích návrhů jako výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu a jako výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí.

Chtěla bych k tomu, co tady říkal garanční zpravodaj, dodat způsob projednání v ústavně-právním výboru, poněvadž jinak tady bylo řečeno určitě to nejdůležitější.

Ústavně-právní výbor se zabýval dvakrát na svých jednáních tímto zákonem. Poprvé projednal legislativní připomínky i obsah tohoto zákona a dal mně jako zpravodaji za úkol, abych připravila soubor pozměňovacích návrhů, který měl splňovat dva úkoly. Ten první –věcně nezasahovat do toho, co schválila Poslanecká sněmovna. A ten druhý – upravit zjevné chyby, které zákon vykazoval a který v jednom případě by působil jako retroaktivní a v druhém případě způsoboval, že by opravdu mohlo dojít i ke snížení vlivu obcí na již povolené videoloterijní terminály.

Po dohodě všech tří zpravodajů jsme se dohodli také ještě se zástupcem skupiny předkladatelů panem poslancem Janem Farským. Informovali jsme ho o tom, že připravujeme takové pozměňovací návrhy, které nebudou měnit věcně nic na záměrech Poslanecké sněmovny a poslali jsme mu k dispozici i naše pozměňovací návrhy. Naše legislativa spolupracovala s legislativou Poslanecké sněmovny, takže mám za to, že je velká šance, že Poslanecká sněmovna tento zákon přijme ve znění připravených pozměňovacích návrhů Senátu.

Proto jsem vás chtěla poprosit, abyste návrh zákona postoupili do podrobné rozpravy a přijali pozměňovací návrhy těch tří výborů, které doopravdy nezasahují věcně do záměrů Poslanecké sněmovny a zákon se snaží opravit. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, paní senátorko. A táži se ještě potřetí, zda si přeje vystoupit zpravodaj výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí? Ano, takže pan senátor Petr Vícha se ujímá slova jako zpravodaj, prosím.

Senátor Petr Vícha: Vážený pane předsedající, milé kolegyně, vážení kolegové, také mně dovoluji ještě vás trošičku zdržet a doplnit to, co tady bylo řečeno. Budu možná ještě trošičku obsírnější a vrátím se do historie a možná o to kratší pak může být následná diskuze.

Podstatnou novelou zákon neprošel od roku 1998. A tehdy v roce 1998 tato novela dala obcím pravomoc vydávat obecně závazné vyhlášky a regulovat výherní hrací automaty. Videoloterijní terminály tehdy ještě neexistovaly. V zákoně se tehdy objevil § 50 odst. 3, který – přeloženo do lidštiny – říká, "bude-li do budoucna něco vynalezeno, bude to povolovat ministerstvo financí". A teď řeknu jednu důležitou věc. Bylo tam napsáno: "Použije se ustanovení odst. 1 až 4 zákona." To, co říkám, je důležité.

Výherních hracích automatů tehdy ještě nebylo mnoho, postupně přibývaly a obce začaly obecně závazných vyhlášek využívat, protože hrací automaty přinášely problémy. Přinášely problémy s narušováním veřejného pořádku, přinášely problémy s narůstající s tím související kriminalitou a konečně ničily rodiny z důvodu toho, že se z některých lidí stali gambleři.

A konkrétně například z našeho města uvedu, že ze 140 hracích automatů po přijetí vyhlášky klesl počet na 30 a byl klid.

A pak napříč republikou začalo ministerstvo financí povolovat do té doby neznámé videoloterijní terminály, které jak ukáží na obrázku, se podobají výherním hracím přístrojům naprosto. (Ukazuje.) A konečně Ústavní soud zhruba před měsícem rozhodl, že jsou v podstatě totožné.

Videoloterijní terminály byly povolovány na základě posudku z plzeňské právnické fakulty. Ale to není v tuto chvíli podstatné.

Obce se začaly bránit a většina z nich má písemné stanovisko ministerstva financí, že tedy budou respektovat obecně závazné vyhlášky a že do těch míst, podotýkám, po dohodě s provozovateli, nebudou tyto videoloterijní terminály povolovány. To platilo zhruba rok a půl. A pak najednou v průběhu dvou měsíců, ale s datem několika dní vydaných rozhodnutí tisíce, desetitisíce videoloterijních terminálů přišly do obcí a od té doby byly povolovány.

Podotýkám, že ministerstvo financí za tu dobu přesto, že se nezměnil zákon, a správní řád říká, že ve stejných věcech by měl správní orgán postupovat shodně, šestkrát změnilo své postupy při povolování. Byla dokonce doba, kdy se obcí dotazovali, zda mají k tomuto nějaké připomínky. Obce zdůvodňovaly, že je to u školy, u kostela, úřadu, sociálního a zdravotnického zařízení, přesto byly povoleny, a to v rozporu se zákonem, protože když jsem na začátku citoval, že má být postupováno při povolování v souladu s ustanovením odstavců 1 až 4 zákona, tak tam bylo uvedeno, že v blízkosti těchto budov nemohou loterijní přístroje být.

Ústavní soud v této chvíli rozhodl, že většina z těch přístrojů je tedy pravděpodobně povolena protiprávně, ale vím, že Svaz měst a obcí jednal s ministerstvem financí a není v jejich technických možnostech ty desetitisíce přístrojů v dohledné době správními řízeními zrušit.

Tolik trošičku ke chronologii, co vlastně vedlo mnoho institucí k tomu, že se snažily loterijní zákon modernizovat.

A teď se dostávám k legislativnímu procesu. A připomenu: V roce 2006 – dále nepamatuji, tehdy jsem se stal senátorem – jsme tady na plénu nepřijali novelu tehdejšího našeho kolegy Novotného, ale přijali jsme zde usnesení, a to naprostou většinou, které, protože vláda tak slibovala, vyzývalo vládu, aby do konce roku 2007 připravila komplexní novelu loterijního zákona. A protože taková novela nevznikla ani v roce 2008, tak jsme připravili tady napříč politickým spektrem novelu, která byla zde na plénu Senátu v lednu roku 2009 schválena a která řešila v podstatě tytéž problémy.

Tato novela, protože jsem jako předkladatel několikrát postával v předsálí sněmovny, se nikdy nedostala na pořad jednání PS, od ledna 2009 až do voleb v roce 2010. V roce 2010 však jiná novela byla Poslaneckou sněmovnou přijata, byla přijata i zde v Senátu. A znáte tu historii, že ji zvetoval prezident a Poslanecká sněmovna už neexistovala, takže ji nebylo možné zvrátit.

Ten další postup tady popsal pan ministr. Já jenom připomenu, že se několikrát z iniciativy Svazu měst a obcí sešli zástupci Svazu měst a obcí, zástupci senátorů a poslanců napříč politickým spektrem, zástupci MF i loterijních společností a hledal se určitý konsensus, který se našel v podobě převažující podpory tomu jednoduchému vládnímu návrhu. Nicméně nakonec to dopadlo tak, že byla přijata tato trošku komplexnější novela.

Byly tady již popsány legislativní problémy, které se objevily. Ten největší, to je možnost napadení novely z hlediska retroaktivity – musím tady říci na omluvu kolegů z PS, že oni to připravovali dříve, ale vzhledem k tomu delšímu procesu bylo několikrát odloženo projednávání na rozpočtovém výboru, a to třeba i z toho důvodu, že pak byl předložen návrh pana poslance Miroslava Kalouska, týkající se zdanění a oni si ještě vyžádali nějaký čas, aby to posoudili. Poté byl přijat zákon až v červnu a my jej máme vlastně schvalovat na konci července. Nicméně jsou v něm ustanovení, která se týkají účinnosti od 1. 7. 2011.

Druhý vážný důvod je to, že by s ukončením činnosti videoloterijních terminálů mohly být ohroženy obecně závazné vyhlášky týkající se hracích přístrojů, to tady bylo již vysvětleno.

Ještě bych rád řekl, že jsme – jak tady řekla kolegyně Paukrtová – toto konzultovali se zástupci v PS napříč politickým spektrem. Hovořil jsem s panem Stanjurou, předsedou poslaneckého klubu ODS, s panem Sobotkou, předsedou klubu ČSSD, všechno jsme zkonzultovali s panem Farským, který byl předkladatelem. Protože naším cílem je samozřejmě neohrozit přijetí této novely. Máme s nimi dohodnuto, že v případě, že budou přijaty návrhy, které jsou předmětem usnesení všech tří výborů, Poslanecká sněmovna snad to schválí.

Ještě bych rád zdůraznil dvě věci. Dostali jsme na stoly některé další pozměňovací návrhy. Jeden kolegy Doubravy, jeden týkající se opětovného snížení odvodů. Možná jsou vedeny dobrými úmysly a větší spravedlností v některých věcech, nicméně já musím říci, že jejich přijetí by mohlo ohrozit přijetí novely v PS, té, kterou věřím, že přijmeme tady, pozměňovací návrhy, a to by mohlo vést k tomu, že buď nebude schváleno nic, nebo bude schválena poslanecká verze, která ale může být napadnuta z důvodu retroaktivity, a opět nebude platit nic, a pak tedy opět zvítězí loterijní lobby, jako už deset let. Vrátime se k tomu, co jsem říkal na začátku, že od roku 1998 žádná podstatná novela přijata nebyla.

Zaznamenal jsem dnes v tisku výhrady senátorů KDU-ČSL. Jsou tři. Ta první, že celá ta konstrukce není dobrá, že loterijní společnosti by neměly být ty, které

poskytují dobro. To je samozřejmě pravda. Ale účelem této novely skutečně nebylo změnit vše, protože to je na delší proces. Ta druhá věc je, že by mohlo být ohroženo povolování výherních hracích automatů, to odstraňujeme. Třetí věc se týká toho, že dosud v zákoně bylo, že nemůžou být přístroje povolovány sto metrů od školských zařízeních a dalších. Ano, to tam teď není, teď je napsáno "jenom v těchto budovách", ale za prvé bych chtěl připomenout, že přestože to v zákoně bylo, tak tisíce přístrojů v blízkosti těchto budov ministerstvem financí povoleny byly. Za druhé – není to tam, ale obce teď mají možnost vyhláškou přesně stanovit, ve kterých místech, nebo i na území celé obce, loterie nebudou. My jsme tam po dohodě s legislativou ještě dali jednu věc. To je, přestože účinnost posouváme od 1. 1. 2012 a odstraňujeme tedy tu retroaktivitu, tak už dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pardon, vyhlášení tohoto zákona mohou obce přijímat vyhlášky tak, aby je přijaly v posledním čtvrtletí tr. a od 1. 1. platily a nebylo tam žádné hluché místo ve prospěch loterijních společností.

Dámy a pánové, to je vše, co jsem chtěl ještě uvést jako doplnění svých předřečníků. Snad ještě malé povzdechnutí. Město Bohumín podalo 42 žalob na MF, protože jsme se domnívali, že MF nás nevzalo jako účastníka řízení a povolilo ty přístroje právě v blízkosti škol a dalších zařízení, z nichž jedna již byla městským soudem rozhodnuta v náš prospěch. Teď byla odvolací lhůta pro MF. Mezitím Ústavní soud rozhodl, že výherní hrací automaty a videoloterijní terminály jedno jest, a přes to, že takto ÚS rozhodl, tak MF se odvolalo k Nejvyššímu správnímu soudu. To mě trošičku zaráží, ale nemá to vliv na to, že doporučuji, stejně jako zní usnesení našeho výboru, vrátit tento návrh Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, které jsou přílohou všech tří usnesení výborů, a doporučuji nepřijímat další pozměňovací návrhy, které by mohly ohrozit přijetí novely.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane zpravodaji, pane senátore. Ptám se, zda někdo navrhuje, aby podle § 107 jednacího řádu vyjádřili vůli, návrhem zákona se nezabývat. Není tu nikdo, kdo by podával tento návrh, takže mohu otevřít obecnou rozpravu. Prosím, kdo se hlásí do obecné rozpravy? Pan senátor Vladimír Dryml jako první.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové, je naivní představa, že hazard lze zakázat a zničit. Pouze ho lze omezit a regulovat. Všude v civilizovaných zemích se to děje prostřednictvím státu a ne obcí. Chyba je v nás, zákonodárcích, politicích i prezidentovi, a je třeba se k tomu přiznat, napříč politickým spektrem. My jsme byli totiž ti, kteří dali ministerstvu financí tak široké mantinely, tak široké pravomoci, aby došlo k tomu, co nyní tak složitě a obtížně řešíme.

Chtěl bych se na to podívat z pohledu bezpečnostního rizika, boje proti terorismu, praní špinavých peněz, které se děje a zvýšení kriminality. Proč – a to je otázka pro pana ministra financí – zákon neobsahuje bližší podmínky provozování videoloterijních terminálů tak, jak tomu bylo už u dříve definovaných her v zákoně. Kdy bude tyto podmínky provozování opět stanovovat MF? Je zde vážné nebezpečí, že zde bude umožněno tyto videoloterijní terminály umisťovat nejen v hospodách, hernách, kasinech, ale i na dalších místech, jako jsou benzinové pumpy, internetové kavárny apod. Díky tomu bude paralyzován státní dozor pro jejich velké množství, aby se mohly efektivně kontrolovat. V návrhu opět není stanovena povinnost registrace osob, které se hry zúčastní. Nebyla stanovena výše maximálních částek, což je velmi důležité. Nebyl stanoven požadavek pořizování záznamu hry a není ani

stanovena povinnost dodržovat opatření k zamezení příjmů pocházejících z trestné činnosti, jak je tomu při provozování jiných her, například v kasinech!

Tyto nové definované hry vůbec žádnou povinnost vyplývající ze zákona 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ani nemají.

Já se ptám, proč, pane ministře, díky nově zavedeným volným podmínkám, naprosto žádné registraci či stanovení jakéhokoli minima, ale hlavně maxima pro sázky ze hry, bez nutnosti monitorování, může nastat velmi nebezpečné a ideální prostředí, kde může docházet k velkému praní špinavých peněz a daňovým únikům. A to přece není v zájmu ani nás, ani pana ministra financí. Já se proto ptám, proč toto v této novele není.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám. Nyní promluví pan senátor Jiří Oberfalzer.

Senátor Jiří Oberfalzer: Vážený pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové, já bych chtěl jenom anoncovat, že v případě, že tento tisk postoupí do podrobné rozpravy, bych chtěl navrhnout pozměňovacím návrh, který jste dostali okopírovaný do lavic. Co je jeho podstatou? K návrhu, který jsme dostali z PS, bylo přidáno opatření, které mělo zamezit tomu, aby velké společnosti, které svým, obratem spadaly pod kategorii odvodů dvacet procent, svým dělením se dostávaly na nižší odvodovou povinnost. Toto opatření je sice bohužel, ale zapomělo na další, jinou kategorii herních přístrojů, které nespádají pod povinnost registračních nebo správních poplatků. Vznikla tedy nová nerovnost. Zatímco odvody se srovnávají na dvacet procent, platí tento odvod stejně pro přístroje, ze kterých se odvádí 32 tisíc, jako pro přístroje, ze kterých se neodvádí nic. Výsledkem je, že vytváříme kategorii přístrojů, které budou zatíženy celkově – shrneme-li všechny povinnosti – ve výši zhruba 28 procent odvodů, a jiné, které budou zatíženy 38procentním odvodem. A jak to tak obvykle bývá, není náhodou, že toto velmi svědčí zejména jedné velké společnosti, která na trhu působí.

Tímto z prvopočátku bohužel opatřením bychom tedy vytvořili nerovnost na trhu a pomohli zákonem jedné společnosti, nebo jedné skupině společností, aby opanovala trh a vytěsnila z něj ty menší. Týká se to potom i takových, které nevznikly rozdělením velkých společností. Čili napravením jedné nespravedlnosti, či nepravosti zavedeme zákonem novou.

Návrh podrobně popíší v podrobné rozpravě, ale chtěl bych říci, že pokud bychom chtěli sjednotit procentní odvody, bylo by třeba k takové změně přidat také i zohlednění správních poplatků, aby to bylo fér a skutečně pro všechny rovné. To nelze v té krátké době navrhnout a propracovat, proto si myslím, že pár měsíců toto řešení může počkat. Navrhujeme, aby se rozdělily odvody do dvou kategorií, 10 a 20 procent podle obratu, do 500 milionů a nad 500 milionů. Řešení sjednocení správních poplatků nebo procentních odvodů by bylo možno vyřešit příště. Mimo jiné právě panem ministrem anoncovaným novým opatřením, přesně řečeno zákonem o zdanění hazardu, jednoduše řečeno loterií a her. Tam to zdanění bude procentní a bude pro všechny stejné, bude tento problém řešit.

Obava, že bude docházet k dalšímu dělení společností za účelem snížení procenta odvodů nemůže trvat již dlouho a nedošlo by tedy k žádnému vážnému pochybení či k žádnému významného fiskálního problému. Takže opakují, že máte ve svých lavicích pozměňovací návrh, který podáváme společně s panem kolegou Kladívkem a chceme ho uplatnit v podrobné rozpravě. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Dále se o slovo přihlásil pan senátor Petr Šilar.

Senátor Petr Šilar: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, kolegyně a kolegové, přestože mě kolega Vícha už avizoval z tisku, dovoluji mi, abych zde přečetl pozici našeho senátorského klubu KDU k loterijnímu zákonu obecně a k těm pokusům, které se tady předvádějí s jeho novelizací.

Loterijním zákonem společnost stanovuje podmínky a také regulace hazardu, společenského zla, nebo, když bychom to zjemnili, tak nedobrá. Několikrát jsme byli přesvědčováni, abychom odložili senátní pokusy o úpravu zákona, protože se chystá nový zákon, který bude komplexně a v souvislostech reagovat na praktické poznatky. Ostatně celou historii právě kolega Vícha přesně popsal.

Téma regulace hazardu v minulosti KDU dokonce rozdělovalo, to když někteří bývalí lidovci podpořili vstřícné podmínky pro internetové sázení. Místo nového zákona je předkládána 15. novela zákona o loteriích, která neřeší očekávané. Za prvé je to zdanění hazardu. Nadále společnosti provozující hazardní hry a využívající lidskou bídu budou v pozici donátora jako dobročinná činnost pro charitativní, kulturní, sportovní organizace, které se budou ucházet o jejich podporu, a provozovatelé hazardu, kteří mají zejména v chudších regionech ČR velkou konjunkturu, protože parazitují na nezaměstnanosti a šířící se zadluženosti a jí provázející lichvě, se tak jinde stávají velkorysími donátory, na jejich existenci musí mít zájem například chvályhodné kulturní instituce. To je pro nás zcela absurdní situace, kdy svůdce, který k tomu sociálnímu zlu nabádá je zároveň vnímán jako velmi ušlechtilý dárcem.

Za druhé regulace umístění heren v obci. Pokud bude schválena předložená novela, dostanou se platné vyhlášky obcí regulující herny do rozporu se zákonem. Obce nemají možnost zakázat hazard ze stávajících dlouhodobých smluv. Zároveň novela ruší dosavadní zákaz, vydat povolení k provozování výherních hracích přístrojů v sousedství budov škol, školských zařízení, zařízení sociální a zdravotní péče, státních organizací a církví.

Za třetí regulace distančních hazardních her. Hraní hazardních her na internetu není předmětem přísné regulace, tak jak je tomu například ve Velké Británii a Německu, kde od roku 2008 je hraní hazardních her na internetu přísně regulováno a jakákoli reklama na internetu zakázána. Takto slabou ambici vládní novely zákona regulovat hazard považuje KDU-ČSL za nedostatečnou ambici. Vláda by proto měla najít větší odvahu společensky účinnější úpravy podmínek povolování a provozování hazardních her, nejméně takovou, s jakou změnila podmínky pro stavební spoření nebo podmínky pro investory fotovoltaiky. Výnosy ze zdanění hazardu musí být pod kontrolou státního rozpočtu.

Z těchto důvodů nebudou členové našeho klubu podporovat tento návrh. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Rozumím tomu tak, pane senátore, že navrhuje zamítnutí? (Souhlas.) Takže byl právě podán návrh tohoto návrhu zákona. Nyní má slovo paní senátorka Soňa Paukrtová. Nežádá, aby jí byla dána přednost, takže slovo má pan senátor Petr Bratský.

Senátor Petr Bratský: Hezký den, kolegyně a kolegové. Děkuji, pane předsedající, za udělené slovo.

Loterie, sázkové hry jsou – a všichni to vnímáme – velkým společenským problémem. Gamblerství rozbíjí spousty rodin. Gamblerství ničí osobnost. Čím větší

množství podobných možností v našich obcích máme, tak zároveň se to velmi negativně odráží ve výchově dětí.

To je jev, který je jasný. Proto jsem dlouhodobě, už i jako poslanec pracoval s lidmi ze Svazu měst a obcí, s městskými částmi v Praze, ale i s dalšími obcemi na to, aby byla omezena pokud možno činnost těchto loterijních společností aspoň tam, kde si obce a jejich zastupitelstva toto přejí. Podepsal bych tudíž všechno to, co říkal pan zpravodaj, pan senátor Petr Vícha. Celou tu dobu popsal velmi dobře a popsal i marnou snahu obcí proti úředníku z MF, který povolil, i když mnohá usnesení obcí byla proti povolení těchto terminálů nebo různých typů těchto her.

Proto jsem se, bohužel, pracovním dostal až později, když už to prošlo výbory, k tomu, že jsem se věnoval jedné části nově navrženého zákona a chtěl jsem navrhnout dnes usnesení, které jste dostali na stůl. Chtěl bych poděkovat jak pracovním legislativy, tak organizačnímu odboru, že to ještě rychle připravily.

Na druhé straně se musím přiznat, že jsem sportovec a jsem týmový hráč, a tak беру naprosto vážně to, co zde zaznělo, že tady jsou vyjednané nějaké pozměňovací návrhy ze Senátu, které by sněmovna schválit mohla a jakýkoli další návrh může ohrozit přijetí celého zákona, což bych považoval za nešťastné.

Proto návrh, který máte na stole, nepřechtu, ale přesto se o něm zmíním. Protože já jsem připraven spolu s dalšími kolegy - ty, které neprojdou, nebo které bychom chtěli vsunout do zákona, připravit senátorskou novelku, ještě než přijde změna třeba celého zákona. Podporuji snahu pana ministra financí Kalouska, aby byly sázkové hry zdaněny, aby nastoupil normální, řádný způsob. Neměli bychom problémy v Sazce, kdyby Sazka jako podnik zůstal státní a byl řádně daněn, a nedostali ho jako akcionáři, kteří se měli řádně starat o své akcie a o podíly, které měli získat na sport. Nebyli bychom v dalších problémech, kdysi vznikl Fond dětí a mládeže, kam se převedly majetky, byl rozkraden, byly zneužity, místo toho, aby stát řádně prodal majetek, který zůstal po bývalém SSM. A takto peníze dávat do nějakého fondu, s kterým by pomáhal řešit situaci v organizování dětí a mládeže, a v těchto příkladech bych mohl pokračovat.

Já jsem se chtěl zabývat § 45, kde se doplňuje odstavec 3, kdy obec je účastníkem řízení a na závěr se říká: Využije-li obec svého práva, vyjádřit se v tomto řízení, je povinna své vyjádření odůvodnit z hlediska ochrany místních záležitostí veřejného pořádku. V § 50 odstavec 4 se pak říká a stanovuje, že obec může stanovit obecně závaznou vyhláškou, že loterie by mohla být – atd.

Já jsem chtěl předejít tomu – dělat vyhlášky je strašně složité. Obec udělá vyhlášku, loterijní společnost se odvolá, půjde to na správní soud, jak správní soud rozhodne. Opět složité rozhodování, zaměstnává to naše soudnictví víc než je třeba. Pan zpravodaj sám řekl, kolik stížností dala jenom jedna obec, které se řeší na soudu. První z nich byla projednána. To je strašné zatížení našich soudů. Naprosto zbytečné, proto jsem tomu chtěl čelit tím, že jsem chtěl navrhnout, že pokud obec v řízení o povolení loterie nebo jiné podobné hry podle odstavce 3 vyjádří záporné stanovisko, nebude povolení uděleno. Tím pádem by už nemuselo docházet k žádným soudům, k ničemu. Nemá to žádnou retroaktivitu, směřovalo by to pouze k novým, nebol nově povolovaným sázkám. A tam, kde se obec rozhodne, že je příliš chudá, že jí stojí za to, mít nějaký příjem, nechť si tak rozhodnou její zastupitelé. Je to jejich věc. Ale pokud obec bude chtít zamezit dalším loteriím a sázkám na svém území, tak by stačilo jenom záporné vyjádření. To byla podstata mého pozměňovacího návrhu.

Ale protože chápu, že by mohlo být ohroženo přijetí celého zákona, tak vám avizuji, že ho v podrobné rozpravě nepodám, ale jsem připraven případně s dalšími

kolegyněmi a kolegy sednout nad nějakou senátní úpravou, kde bychom tyto věci mohli odstranit, a možná, že bychom v PS našli dostatek uší ochotných naslouchat hlasům ze Senátu a ochotných podpořit potom další novelku, která vyjde z našich řad. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane senátore. Slovo má paní senátorka Marta Bayerová.

Senátorka Marta Bayerová: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové, problematika loterií a jiných podobných her je jistě velmi složitá, vnitřně komplikovaná a společensky významná, v dobrém i v tom zlém. Střetává se v ní zájmy provozovatelů různých her, zájmy státu, společenských organizací, obcí, zájmy občanů i zájmy těch, kteří se zabývají léčbou závislosti na těchto hrách. Sladit tyto různorodé a často proti sobě působící zájmy je téměř nemožné, a to tím spíše, mají-li být sladěny v zákoně. Uznávám proto, že projednáváme návrh zákona, který je ve své podstatě značně komplikovaný. Navíc podle údajů MF bylo v loňském roce vloženo do všech druhů her celkem 125 miliard 634 milionů korun a zpětně vyplaceno 93 miliard 811 milionů, rozdíl 31 miliard 821 milionů, které se po různých odvodech a poplatcích snížily na 25 miliard korun. I to bychom měli vzít v potaz při posuzování kvality tohoto senátního tisku.

Vzhledem k uvedenému se ale obávám, že návrh, který k nám přišel z PS, je nejen komplikovaný, ale i zmatečný. Obsahuje celou řadu, a už to tady zaznělo, věcných i formulačních chyb. Je na mnoha místech nesrozumitelný, s možností různého výkladu apod. Dokladem toho je i stanovisko legislativního odboru Senátu, které všichni máte k dispozici a které vyjmenovává celou řadu konkrétních a často velmi závažných nedostatků.

Co mi vadí nejvíce, je zrušení zákazu provozování výherních přístrojů v sousedství budov škol, školských zařízení, zařízení sociální a zdravotní péče, státních orgánů a církví. Ruší se i zmocnění pro obce, stanovit vyhláškou omezující okruh vzdálenosti do 100 metrů od těchto budov. Není tedy zřejmě daleko chvíle, kdy možná se setkáme i v našich budovách s poblikávajícími výherními automaty, jako symbol moudrosti našich zákonodárců, tedy i nás.

Když jsem pročítala zápis z jednání sněmovny, pochopila jsem, že příčinou zmatečnosti tohoto návrhu zákona je zřejmě způsob jeho projednávání a schvalování. Na začátku byl návrh MF, ale vedle něj tu byl i návrh poslanců sociální demokracie, který byl bohužel zamítnut, a návrh hl. m. Prahy. Současně byly předloženy zhruba tři komplexní pozměňovací návrhy a mnoho jednotlivých pozměňovacích návrhů. Přitom rozpočtový výbor doporučoval PS, aby návrh zákona MF schválila bez připomínek.

O zmatcích při hlasování o konečné podobě tohoto zákona se zřejmě bude ještě dlouho mluvit. To ovšem za situace, kdy na MF se pracuje na komplexní novele loterijního zákona, která by měla být předložena příští rok.

Závěrem si dovoluji ocitovat ohodnocení tohoto návrhu zákona novinářem Davidem Kaslem, který se dané problematice věnuje už dlouhodobě. Navrhovanou právní úpravu hodnotí takto – cituji: O proklamované regulaci hazardu u ní nemůže být řeč, spíše vytváří prostor pro zvýšení korupčního tlaku na zastupitele obcí, zasahuje do konkurenčního boje v loterijním byznysu, zachovává na něm nerovné podmínky, jde zcela proti vládnímu záměru hazard konečně zdanit a také je fakticky výsměchem rozhodnutí Ústavního soudu o možnosti regulace videoloterijních terminálů obcemi. Konec citace.

Přestože si nesmírně vážím snahy kolegů, napravit některé chyby projednávaného zákona pomocí pozměňovacích návrhů, myslím si, že to nestačí. Byl nám předložen, bohužel, komplexní zmetek, který zřejmě dílčími úpravami napravit nelze. Proto se připojuji k návrhu na zamítnutí. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, paní senátorko. Nyní má slovo paní senátorka Soňa Paukrtová.

Senátorka Soňa Paukrtová: Já jsem se, dámy a pánové, chtěla vyjádřit ke dvěma okruhům problémů, které tady v debatě zaznívají. Tím prvním je ustanovení, které ze zákona vypadlo v tuto chvíli, které říkalo, že videoloterijní terminály nemají být umístěny sto metrů od škol. Musím říci, že jsem ráda, že to z toho ustanovení vypadlo, a řeknu vám proč. My jako město Jablonec nad Nisou, jako zastupitelé se léta snažíme o to, aby výherní hrací automaty nebyly umístěny v rozsahu sto metrů od škol. My jsme prohráli několik soudních sporů proto, že to vymezení je dáno paušálně. Řešili jsme 80 cm jakýchsi ramp a jiných takových věcí. Myslím si, že to je špatně. Domnívám se, že obec má obecně závaznou vyhláškou vymezit loterijní terminály, hrací terminály mají být úplně bez diskusí, a pokud je chce zakázat na svém území, tak je prostě zakáže.

Já si nemyslím, že by bylo možné výherní hrací automaty regulovat z pozice státu. Může to udělat obec, ona nese odpovědnost za pořádek ve městě a tak dále, atd., a ona nejlépe ví, jestli chce mít z města Las Vegas, a nebo jestli tam výherní hrací automaty prostě mít nechce. Takže těch 100 metrů od školy je mimořádně těžko naplnitelné, dokonce je to velmi problematické. Pokud vím, tak v zákoně je ustanovení, že hrací automat nesmí být v budovách škol a další – úřadů, protože pokud – prostřednictvím předsedajícího – se paní kolegyně Bayerová domnívá, že hrací automaty mohou být ve školách, tak nemohou být.

Pokud jde o ten celý proces, starostové všech obcí, ne všech, ale těch, co mají hrací automaty, mají dlouhodobé problémy s hracími automaty a samozřejmě nelze se divit tomu, že jsou netrpěliví a rádi by tento problém řešili, protože toto po nich chtějí jejich voliči a občané jejich měst.

Já jsem samozřejmě také příznivcem zdanění hazardu. Myslím si, že to je jediné možné správné řešení. Jenomže ten zákon nabude účinnosti po projednání v Poslanecké sněmovně a bude to ještě nějakou dobu trvat, takže se nedivíme kolegům z Poslanecké sněmovny, že se snažili tuto otázku řešit v rámci návrhu zákona, který přišel z ministerstva financí. Já se jim vůbec nedivím. To je také důvod, proč mimořádně oceňuji postup pana senátora Bratského, protože my prostě víme, že Poslaneckou sněmovnou buď projde ten návrh zákona, který tady dnes máme k dispozici. A my jsme upravili jeho největší vady. Ten bude po nějakou dobu platit. Takže vás ještě jednou velmi prosím, abychom ho nechali projít ve znění těch pozměňovacích návrhů výboru, protože pak má šanci ten opravený zákon vstoupit v platnost.

Ten zákon má ještě další legislativně technické závady, které my nepředkládáme, právě proto, aby to Poslaneckou sněmovnou prošlo. Takže pokud pan kolega Bratský a další kolegové budou chtít spolupracovat na senátní novele, která tam zakotví ta ustanovení, která jsou dneska v Poslanecké sněmovně projednatelná, tak odstraníme i další legislativně technické chyby, a já budu ráda na takové novele spolupracovat.

Byla bych opravdu ráda, kdyby už ta možnost, aby obce regulovaly nějakým účinnějším způsobem nabyla účinnosti, tato šance je teď se našimi pozměňovacími návrhy, které jsou obsahem výboru. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pan senátor Vícha neuplatňuje právo přednosti, takže slovo má pan kolega Jaroslav Doubrava. Prosím.

Senátor Jaroslav Doubrava: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové. Přiznám se, že v tuto chvíli řeším velké dilema. Nicméně přesto bych vám chtěl říci důvody, které mě vedly k předložení pozměňovacího návrhu a nakonec i přímo řeknu svůj záměr. K předložení tohoto pozměňovacího návrhu mě vedly dlouholeté zkušenosti z práce starosty obce. Nemyslím si, že ten předložený návrh zasahuje věcně do předloženého návrhu zákona. Myslím si, že je legislativně technickým zpřesněním posilujícím jistotu výběru místního poplatku, že odstraňuje neprovázanost pojmosloví, kdy zákon o loteriích nově definuje lokální herní systém, zatímco navržená změna zákona o místních poplatcích hovoří o herním místě herního systému.

Myslím si, že odstraňuje nejasný a neurčitý pojem herní místo. Herní zákon definuje lokální herní systém jako zařízení tvořené třemi herními místy, které ale nedefinuje. Zřejmě se tím myslí sedadlo u toho terminálu. Takový přístup ruší přístup výběru místního poplatku ze zařízení, tzn. jedno zařízení, jedno výrobní číslo, tudíž jeden poplatek. Oproti jasnému vymezení výherních hracích přístrojů a videoterminálů.

Z hlediska správy poplatku lze výběr místního poplatku přiřadit pouze ke konkrétnímu výrobnímu číslu zařízení. V praxi by nešlo identifikovat neprovozované herní místo, a správce poplatku by řešil asi těžko řešitelné problémy při zpoplatňování celého zařízení, včetně případného vracení poplatku za neprovozované místo.

Přesná provázanost loterijního místa zákona o místních poplatcích je tedy nezbytná pro právní jistotu výběru místního poplatku na základě přesně definované identifikace toho, co má být zpoplatněno, čemuž brání použití odlišně navržených kategorií. Pokud by tento návrh nebyl přijat, obávám se toho, že lokální herní systém v zákoně o místních poplatcích se stane neúčinným ustanovením a výběr místních poplatků za lokální herní systém bude zablokován z důvodů sporů mezi obcemi, provozovateli, vyvolaných různými právními výklady těchto ustanovení, podobně jako se tomu dělo v případě video loterijních terminálů.

Tolik tedy k tomu odůvodnění a vysvětlení, proč podávám, nebo podávám, chci podat tento pozměňovací návrh.

Víte, trochu mně vadí to, že se obáváme přiřadit další pozměňovací návrh jenom proto, že Sněmovna nám řekne, že buď nám schválíte tohle a my to vezmeme, a nebo, pokud přidáte něco dalšího, tak to prostě nevezmeme.

Já, pokud by to měl být jeden jediný pozměňovací návrh, který by byl podaný, tak ho nepodám. V každém případě, pokud by k tomu došlo, pak bych se hlásil k práci na senátní úpravě tohoto zákona, tak jak tady avizoval Petr Bratský. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane senátore, slovo má paní senátorka Eva Richtrová, prosím.

Senátorka Eva Richtrová: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové. Dovolte mi, abych tady v tomto případě vystupovala nejen za sebe jako členka Senátu, ale především jako dlouholetá primátorka statutárního města. A troufám si říct, že i jménem všech starostů, kteří dlouhá léta volají po tom, aby mohli hazard ve svých městech regulovat.

Jenom na příkladu města Frýdek-Místek bych v pár číslech chtěla říct, jaká je momentální situace. Jsme město, které má necelých 60 tisíc obyvatel. Máme tam

téměř stovku provozoven, kde se provozuje více než tisíc herních automatů, výherních hracích přístrojů, výherních loterijních terminálů a nevím čeho všeho ještě dalšího.

My jsme v březnu napříč celým naším politickým spektrem přijali vyhlášku, která mohla a omezila výherní hrací přístroje. Z těch tisícovek přístrojů, které tam jsou k provozování, je asi více než stovky, přesné číslo 327, které byly provozovány. A tou vyhláškou, která je platná od března, se nám podařilo k 30. 6. už omezit víc než stovku těchto VHP, a do konce roku je předpoklad, že zmizí dalších 200.

Já si myslím, že tohle je ten důvod, proč všichni starostové volají po tom, aby měli možnost opravdu ve svých městech podle vůle zastupitelstva tady toto regulovat. Já vnímám tady tuto novelu ještě možná z jiného úhlu pohledu. Žádný zákon, který se tady k nám dostává, není ideální, ale to, co vlastně chceme – a vůbec ten zákon si nedával za cíl vyřešit všechny problémy, které tady provozováním těch video terminálů a vůbec těch loterijních her, že jsou problémy, určitě ne. Ale tato novela především chce, aby ti starostové, primátoři, dostali do rukou takové možnosti, aby tam, kde to obec chce, aby ty video terminály, VHP a všechny další mohli omezit.

Já se moc přimlouvám za to, abychom tady v tomto okamžiku omezili další a další podávání nějakých pozměňovacích návrhů. Protože pokud neprojde ani to, co teď si tady klademe za cíl, já vidím, jakým způsobem budeme ve všech očích starostů a primátorů vypadat. Já se moc obracím na vás s prosbou, abychom podpořili to, co prošlo všemi výbory, tak jak to prošlo těmi výbory, abychom opravdu to, co ti starostové po nás tady vlastně chtějí, abychom to udělali.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, paní senátorko. Pan senátor Petr Vícha má nyní slovo.

Senátor Petr Vícha: Děkuji za slovo. Milé kolegyně, vážení kolegové, rád bych ještě stručně reagoval na něco, co tady v diskusi zaznělo. Především oceňuji kolegu Bratského. Ten jeho návrh bych samozřejmě podpořil. On není asi v rozporu i s tím, co jsme jako komplexní návrhy připravili, ba je lepší ještě pro obce, ale chci ctít tu dohodu, která s Poslaneckou sněmovnou je.

Ano, můžeme říkat, že nemusíme tady nic takového dělat, že to není jediné kritérium, ale zejména u loterií víme, jak to chodí. Víme všichni, že obcházejí zástupci loterijních společností, já bych nechtěl zavdat jakoukoli drobnou příčinu k tomu, aby pak byl důvod, abychom nedocílili svého.

Ke kolegovi Šilarovi prostřednictvím předsedajícího – on dvakrát mě oslovil jako kolegu Vícha, Vích. Já se nezlobím, ale poté, co člověk stejného jména odposlouchával Kristýnu Kočí, a na internetu se krátce objevila moje fotka, jsem na to jméno, nevím proč, alergický.

Věcně. Naprosto rozumím tomu, že tady bylo přečteno stanovisko klubu KDU-ČSL, že od vlády by čekal více. Ta vláda dokonce řešila ještě méně. Tam je více přidáno spíše ještě tou poslaneckou iniciativou. Rozumím tomu, taky bych tam raději viděl, kdyby tam zůstalo to "v okolí škol", ale vzhledem k tomu, že nám to dává možnost tou vyhláškou stanovit přesná místa, kdekoli to budeme chtít, tak si myslím, že to je dostatečné.

Internetové sázení jsme my v naší minulé senátorské novele tady chtěli úplně zakázat. Dříve, než se dostala na pořad, tak bylo naopak povoleno, přestože odborníci říkají, že ani povoleno být nemělo. Bylo povoleno některým společnostem, přesto tady internetově se dá sázet i na nepovolených loteriích, a nikdo s tím nic nedělá.

Takže já tomu naprosto rozumím, že bychom očekávali více. Čemu nerozumím, je, protože chci více, tak navrhuji zamítnout i to méně. Tomu nerozumím a byl bych rád, kdybychom to nepodpořili. Protože pak by nebylo regulováno vůbec nic.

Rozumím i kolegovi Oberfalzerovi – samozřejmě spravedlnost nelze nastolit pro všechny druhy loterijních společností nikdy, ale každý má možnost se na tom trhu přeorientovat. A jestli krátkodobě jsou méně výhodné hrací automaty, může podnikat v loterijních terminálech. Koneckonců teď byly znevýhodněny hrací automaty, protože obce je regulovaly, jejich počet, když se podíváte do statistik, radikálně se snižoval, zatímco videoloterijní terminály šly nahoru. Teď je alespoň nějak postihujeme. Rád bych řekl, že ještě zpřesňujeme tak zvaný, doufám, že se na mě nebude zlobit kolega Kubera, tzv. Kuberův přílepek, který jsme tady v dobré víře přijali. Chtěli jsme, aby videoloterijní terminály taky podléhaly stejnému poplatku jako hrací automaty, docílíme toho nepochybně jako obce, ale až po létech, až vyhraje soudní spory, protože oni se chytají každého slovíčka. Čili my tady i zpřesňujeme tento přílepek. A nebudou už od 1. 1., myslím si, žádné spory a budou platit i za ty videoloterijní terminály. Takže chápu i kolegu Oberfalzera, že to chce nějakým způsobem zespravedlnit, ale víte, já bych se chtěl dožít toho, tak jako teď už 13. rok se snažíme my napravit zákon o loteriích, a loterijní společnosti využily každé příležitosti k tomu, aby to tak nebylo, tak bych se chtěl dožít takové desetiletky, kdy loterijní společnosti budou ty, které budou usilovat o změnu loterijního zákona.

Ke kolegyni Bayerové. Za všemi námi, jak jsem říkal, tady chodí zástupci loterijních společností. U některých způsobí změnu jejich původního stanoviska, a já doufám, že u většiny z nás kolegů ne. A že tedy to připojení se k návrhu na zamítnutí schváleno nebude. Ona říkala také, že se připravuje komplexní novela. To je ten důvod, proč jsme tady v Senátu v roce 2006 zamítli novelu, protože se připravuje komplexní novela. Takže prosím, toto už bych tady skutečně nerad zažil.

A jestliže ministerstvo financí připraví novelu zákona, která se bude týkat i zdanění, a možná bude zpřesňovat i některé další věci, může to být skutečně i příležitost pro nás, abychom tam zpřesnili to, co chceme zpřesnit, ale jen varuji, bude to také příležitost pro loterijní společnosti znovu si docílit zlepšení svých podmínek. A zatím vždycky vyhrávaly. Když je nějaký zákon ve Sněmovně v této věci otevřen, tak to nebezpečí hrozí vždycky.

Tolik jsem chtěl na doplnění té své úvodní zprávy coby předkladatele, coby zpravodaje výboru. Rád bych vás všechny ještě jednou poprosil o podporu toho společného komplexního pozměňovacího návrhu. I když názory některých samozřejmě nezměním. A poprosím předsedajícího, aby před hlasováním nám dal 5 minut na poradu klubu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Ano, stane se, pane předsedo. A slovo má pan senátor Karel Šebek.

Senátor Karel Šebek: Vážený pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové. Plně se ztotožňuji s tím, co tady před chvilkou řekl pan kolega Vícha i paní kolegyně Richtrová. Nezazněla zde pouze jedna věc. A to, co nám kdysi vkládali do hlav na vojně – že za těžké situace je lepší špatný rozkaz než žádný.

Já si nemyslím, že tato novela a komplexní pozměňovací návrh je špatný. Možná, že má některé drobné vady, ale v každém případě je potřeba konečně jednat. Ono se to hrozně těžko vysvětluje na zastupitelstvu tváří tvář těm, kteří mají rozvrácené rodiny z patologického gemblerství, kteří se bojí o své děti, na které

blikají jackpoty na každém rohu, a těžko se těm lidem říká a nutí se, aby pochopili to, že obecní zastupitelstva v současné době jsou naprosto bezbranná.

A všichni ti starostové, kteří jsou těmto situacím vystaveni, jistě netrpělivě čekají, až se konečně nějaký rozkaz objeví. A já si myslím, že nemusíme mít obavy, že bychom to nezvládli. Já se třeba obrátím na Svaz měst a obcí a myslím si, že oni vytvoří nějakou vzorovou vyhlášku, kterou pak bude možno velmi jednoduchým způsobem aplikovat na město či obec, že to bude konečně vyhláška, která projeví vůli občanů proti vůli těch, kteří tímto způsobem si zaopatřují výdělek na úkor, jak jsem říkal, těch rozvrácených rodin a patologických hráčů.

Čili já vás prosím, abychom podpořili komplexní pozměňovací návrh. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore, slovo má pan senátor Jiří Dienstbier.

Senátor Jiří Dienstbier: Vážený pane předsedající, pane ministře, dámy a pánové. Popravdě řečeno ze všeho nejvíc bych přivítal, kdybychom tady měli návrh zákona, který by zakazoval provozování jakýchkoli přístrojů a zařízení, která umožňují instantní výhry. Protože si nemyslím, že je jakýkoli společenský důvod, proč bychom takováto zařízení měli tolerovat. Tím si nemyslím, že veškeré sázkové nebo loterijní hry by nutně musely být zakázány, ale právě ty instantní, jak já říkám, umožňují vznik závislostí a dalších patologických jevů, které jsou s tím spojeny.

Nebudu dnes v tomto smyslu předkládat žádný pozměňovací návrh, protože – jak už tady mnoha předřečníky bylo řečeno – jakákoli regulace je lepší než žádná. Jestliže složitě vznikl jakýkoli kompromis, který alespoň trochu tento typ zařízení umožní regulovat, tak je to dobře. Ale myslím si, že bychom se k té diskusi na toto téma měli po přijetí tohoto zákona – a doufám, že přijat bude – měli bychom se k ní vrátit.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám. Zatím jako poslední pan senátor Stanislav Juránek.

Senátor Stanislav Juránek: Vážený pane ministře, vážený předsedající, kolegové, kolegyně. Já jsem už na výboru upozornil na to, že novela ruší dosavadní zákaz vydat povolení k provozování výherních hracích přístrojů v sousedství budov škol, školských zařízení, zařízení sociální a zdravotní péče, státních orgánů a církví.

Chci říci, že tady tohle je skutečně záležitost, že se musíme podívat i jinými očima než očima starosty, který chce způsobit tuto změnu. A toto je velmi výrazně zhoršující situace. Já tady nemluvím ani o těch 100 metrech, které se touhle vyhláškou spouští. Ale tady tato záležitost velmi výrazně zhoršuje celkové klima i z toho důvodu, a tady bych se prostřednictvím předsedajícího obrátil i na předsedu klubu sociální demokracie, abych náhodou nespletl jméno, tak z tohoto pohledu se ta situace velmi výrazně zhoršuje.

A jeden z těch důvodů je také ten, že řekneme, že jestliže tady porušuje ministerstvo financí zákon, který tady byl stanoven, tak my vlastně předložíme návrh zákona, podle kterého toto ustanovení zrušíme. A to je konečný výsledek jednání, ke kterému zde došlo. Já myslím, že je mnohem lepší mít těch 42 – a vlastně v téhle zemi možná i tisíce soudních sporů a řešit je, než abychom před tímhle uhnuli. Pro mě je tady tohle nepřijatelné. Ale co je pro mě velmi přijatelné, je ten návrh, který tady zazněl, abychom se pokusili o senátní návrh tohoto zákona, a pokud tady k tomu bude ustavena komise, pokud se k tomu sejdeme, jsem připraven v této komisi pracovat.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Tu přestávku uděláme po vyjádření pana navrhovatele a pana zpravodaje. Nikdo se do rozpravy nehlásí, takže ji končím a prosím pana navrhovatele o jeho závěrečné slovo, kterým se vyjádří k proběhlé rozpravě.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Já děkuji za diskusi i za ten přístup, který tu dominantně zazníval. A dovolím si jenom zopakovat, že vláda nepředložila nic jiného, než že v třetím týdnu, což bylo ještě před vyslovováním důvěry, v třetím týdnu své existence bleskově zareagovala na skutečnost, že pan prezident se rozhodl nepodepsat již schválený poslanecký návrh a bleskově jsme předložili v podstatě to samé. Legislativně možná trochu kvalitnější, ale v podstatě to samé, to, co jsme opravdu chtěli udělat co nejrychleji, pro co jsme hlasovali i v té minulé Poslanecké sněmovně, tedy po neskonale větších regulačních pravomocích obecních zastupitelstev, co se týče hazardu.

Pak v Poslanecké sněmovně vznikla velmi široká diskuse. To, co máte dnes na stolech, není vládní návrh de iure, ano, de facto nikoliv. Je to komplexní poslanecký návrh, který ve vládní novele byl komplexně přepracován, jak na půdě rozpočtového výboru, tak v Poslanecké sněmovně. Já jako předkladatel toho původního vládního návrhu jsem nad některými ustanoveními cítil a cítím stále jisté rozpaky, nicméně pro ten návrh jsem hlasoval a ve Sněmovně jsem ho jako ministr financí podpořil, neboť není pochyb o tom, že to je výrazná kvalitativní okamžitá změna oproti stavu současnému.

A dovolím si položit řečnickou otázku – Cui bono? A tady je to zřejmé. Všechny loterijní společnosti, všechny! Teď, umí-li se modlit, klečí před Panenkou Marií a modlí se, aby návrh senátorů za KDU-ČSL byl přijat. Protože jestli si to někdo opravdu nepřeje, tuto novelu, tak loterijní společnosti.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane navrhovateli, a prosím pana senátora zpravodaje, pana senátora Lajtocha.

Senátor Jiří Lajtoch: Vážené kolegyně, kolegové. Vystoupilo v diskusi 12 senátorů a senátorek. Tu diskusi už částečně pan senátor Vícha zrekapituloval, tedy tu první část. Já bych to jen shrnul. Pokud nebyla diskuse obecná, hovořilo se o výherních hracích automatech a ve vztahu k obcím – nebo o pozměňovacích návrzích, což byly odvody vrátit z 20 na původních 6 %. Dále se hovořilo o vzdálenosti výherních hracích automatů a videoterminálů od veřejných budov – škol, a bylo hovořeno o komplexním pozměňovacím návrhu, který předkládají všechny tři výbory.

Já bych se také přimluvil, abychom to netříštili, i když pozměňovací návrh pana senátora Bratského doplňuje i ty naše tři usnesení z výboru. To znamená komplexní pozměňovací návrh, který je předjednáán s Poslaneckou sněmovnou, nicméně zachovejme ty návrhy, na kterých jsme se dohodli. Z diskuse vyvstal jeden závěr na hlasování – a to byl od pana senátora Šilara – zamítnout tento návrh zákona.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám. Děkuji a na přání klubu sociální demokracie vyhlášu desetiminutovou přestávku. (Senátor Vícha z místa: Stačí 5 minut.) Pětiminutovou přestávku na poradu klubu. To znamená, že zahájíme v 11.02 hodin.

(Jednání přerušeno v 10.57 hodin.)

(Jednání opět zahájeno v 11.00 hodin.)

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Vážené paní senátorky, zaujměte svá místa, porady klubů skončily, budeme pokračovat v jednání.

Konstatuji, že nebyl podán návrh schválit návrh zákona, ale byl podán návrh posuzovaný návrh zákona zamítnout. O tomto návrhu budeme po znělce hlasovat.

V sále je přítomno 61 senátorek a senátorů, aktuální kворum je 31. Hlasujeme o návrhu zamítnout posuzovaný návrh zákona. O tomto návrhu zahajují hlasování. Kdo jste pro, zvedněte ruce. Kdo jste proti, zvedněte ruce a stiskněte tlačítko ANO. Návrh na zamítnutí nebyl přijat.

Registrováno 61, kворum bylo 31. Pro zamítnutí 6, proti zamítnutí 42.

Vzhledem k tomu, že Senát neschválil návrh zákona v navrženém znění a ani ho nezamítl, otevírám podrobnou rozpravu. O slovo se přihlásil pan senátor Jiří Lajtoch.

Senátor Jiří Lajtoch: Jak jsem avizoval při své zpravodajské zprávě, výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu neschválil návrh zákona a doporučil pozměňovací návrhy, které jsou přílohou usnesení. Ve stejném znění jsou usnesení i výboru pro veřejnou správu, územní rozvoj a životní prostředí a také ústavně-právního výboru.

Komplexní pozměňovací návrh je rozložen do tří částí – A,B,C. První část se týká pravomocí obcí a dotýká se zrušení retroaktivity, to znamená bodu od 1. července 2011.

Část B se týká úpravy na základě bodu A a bod C jsou legislativně technické připomínky či změny.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane senátore. Podrobná rozprava pokračuje. Připravte se na to, že nás provedete potom hlasováním. Nyní má slovo pan senátor Tomáš Kladívko.

Senátor Tomáš Kladívko: Pane místopředsedo, pane ministře, kolegyně a kolegové, přednesl bych pozměňovací návrh, který anoncoval v obecné rozpravě kolega Oberfalzer. Protože předkládáme společně tento pozměňovací návrh, seznámil bych vás s ním, i když ho máte ve svých lavicích na stole.

Pozměňovací návrh k tisku 127, kterým se mění zákon 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů. V článku I. bod 6, § 4 nahradit znění odstavce (3) novým zněním.

(3) Povolení se vydá, jestliže provozování loterií a jiných podobných her je v souladu s jinými právními předpisy, nenarušuje veřejný pořádek, je zaručeno jejich řádné provozování včetně řádného technického vybavení a bude-li na sociální, zdravotní, sportovní, ekologický, kulturní nebo jinak veřejně prospěšný účel použito částí výtěžku ve výši nejméně 10 % z rozdílu, o který příjem provozovatele tvořený všemi vsazenými částkami ze všech jím provozovaných loterií a jiných podobných her podle § 2, písm. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n) a § 50 odstavec 3, které podléhají vyúčtování v účetním období, převyšuje výhry vyplacené sázejícím, správní poplatky, místní poplatky a náklady státního dozoru do částky 500 mil. korun a 20 % z rozdílu, o který příjem provozovatele tvořený všemi vsazenými částkami ze všech jím provozovaných loterií a jiných podobných her podle § 2, písm. a), b), c), d),

e), f), g), h), i), j), k), l, mb), n) a § 50 odstavec 3, které podléhají vyúčtování v účetním období převyšuje výhry vyplacené sázejícím správní poplatky, místní poplatky a náklady státního dozoru nad částku 500 mil. korun a v případě her podle § 2, písm. ma) části výtěžku ve výši nejméně 5 % z úhrnu vstupních vkladů do hry (dále jen "část výtěžku"). Za vsazenou částku se považuje souhrn plnění přijatých provozovatelem, který tvoří sázka (vklad) a případný poplatek či jiné plnění související s uskutečňovanou sázkou. Tento poplatek či jiné plnění související s uskutečňovanou sázkou nevstupují do výpočtu výše výhry podle ustanovení § 2, písmeno h). Odvod části výtěžku v určené výši na veřejně prospěšné účely splňuje podmínku stanovenou jiným právním předpisem – odkaz 3.

Krátké odůvodnění. Pozměňovací návrh rozlišuje dvě úrovně povinných odvodů na veřejně prospěšné účely u tzv. klasických herních automatů, a sice 10 % pro provozovatele, jehož příjmy ze sázek převyšují vyplacené výhry a jiné poplatky v rozmezí 0 – 500 milionů korun a 20 %, když tento rozdíl převyšuje 500 milionů korun.

Původní návrh podle našeho názoru nebere v úvahu nerovnost v zatížení jednotlivých typů her a u některých segmentů trhu ji zvyšuje nad hranici ekonomické rentability. Několik stovek malých a středních zejména lokálních společností provozujících sázkové hry v České republice by tak byly ekonomicky zlikvidovány jako důsledek nesprávně nastaveného opatření proti atomizaci některých velkých společností. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane senátore. Musím nerad konstatovat, že jsem nezvládl koordinaci všech pohybů a ačkoli jsem zjevně zvedl ruku na znamení souhlasu se zamítnutím návrhu zákona, zapomněl jsem zmáčknout tlačítko. Nežádám revokaci, protože výsledek je jasný, ale prosím, aby to bylo v protokolu zaznamenáno. Omlouvám se. Slovo má pan senátor Jaroslav Doubrava.

Senátor Jaroslav Doubrava: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, mám důvod k omluvě, protože i já jsem byl proti zamítnutí návrhu na zamítnutí zákona, ale omylem jsem zmáčkł tlačítko ANO.

Pokud jde o můj předložený pozměňovací návrh, přestože jsem řekl, jestliže by byl jediný, že ho nepodám, tento pozměňovací návrh již podán byl. Svůj pozměňovací návrh stahuji, nepodávám ho.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane senátore. Paní senátorka Dagmar Zvěřinová.

Senátorka Dagmar Zvěřinová: Pane předsedající, kolegyně a kolegové, nepodávám žádný návrh, ale chtěla bych říci hlavně pro steno, že když jsem zvedla ruku, zmáčkla jsem opačný "čudlík". Představuji si, že tento návrh projde v rámci pozměňovacích návrhů. Jakmile chce člověk něco moc, většinou se to nepodaří. Omlouvám se.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Mám pocit, že se to ještě nestalo, aby byli tři, kteří budou chybovat. Zřejmě se všichni cítíme pod nemalým tlakem, ale nikdo si nepřeje revokaci. Platí to, co je zapsáno ve stenozáznamu o protokolu.

Přeje si někdo vystoupit ještě v rámci podrobné rozpravy? Nepřeje, podrobnou rozpravu končím. Pane navrhovatelí, máte možnost po skončení rozpravy vystoupit.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Dámy a pánové, stručné vyjádření k oběma pozměňujícím návrhům. Podporuji a vítám pozměňovací návrh pana zpravodaje. Co se týká pozměňovacího návrhu, který mění navržené parametry v bodu na veřejně prospěšnou činnost, nechtěl jsem se k tomu vyjadřovat ani ve sněmovně, protože to nebylo původním záměrem vlády. Záměrem vlády je loterijní daň. Nechci to hodnotit věcně. Jak znám atmosféru ve sněmovně, nejsem si jist, pokud by ve vašem návrhu byl i pozměňovací návrh pana senátora Kladívka, zda by to sněmovna přijala. Neodvážuji se to předvídat. Protože si přeji přijetí pozměňovacího návrhu pana zpravodaje, logicky k tomu mohu mít jediné stanovisko, že zatímco doporučuji návrh pana senátora Lajtocha, z důvodu procesního nebo mu doporučit návrh pana senátora Kladívka.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane ministře. Nyní má možnost vystoupit zpravodajka ústavně-právního výboru paní senátorka Soňa Paukrtová. Nepřeje si vystoupit. Pan senátor Petr Vícha jako zpravodaj výboru pro územní rozvoj si také nepřeje vystoupit.

Pane zpravodaji garančního výboru, vy se nejspíš vyjádříte a zároveň zůstanete u mikrofonu a budete řídit naše hlasování, o což vás prosím.

Senátor Jiří Lajtoch: V podrobné rozpravě vystoupili čtyři senátoři, z nichž senátorka Zvěřinová vysvětlila své hlasování, senátor Doubrava stáhl pozměňovací návrh a také se vyslovil ke svému hlasování. Dva senátoři dali pozměňovací návrh. Komplexní pozměňovací návrh je ze tří výborů – z výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu jako garanční výbor, z výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí a z ústavně-právního výboru – jeden totožný komplexní pozměňovací návrh.

Pak je návrh pana senátora Kladívka spolu se senátorem Oberfalzerem. To jsou dva pozměňovací návrhy. Budeme hlasovat nejprve o komplexním pozměňovacím návrhu.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Navrhl jste pořadí a konstatoval, že se návrhy nevyklučují, můžeme hlasovat o prvním i o druhém. Svolám kolegyně a kolegy, můžeme začít hlasovat.

Konstatuji, že v sále je přítomno 63 senátorek a senátorů, kворum je 32.

Hlasujeme o prvním z obou pozměňovacích návrhů, před chvílí jste slyšeli, který to je. Nepokládám za nutné to zopakovat. Zahájím hlasování. Kdo jste pro tento návrh, zvedněte ruce a stiskněte tlačítka ANO. Kdo jste proti tomuto návrhu, stiskněte tlačítka NE a zvedněte ruce.

První pozměňovací návrh byl přijat. Registrováno bylo 63 přítomných, kворum 32, pro 59, proti nebyl nikdo. Návrh byl schválen.

Nyní hlasujeme o druhém pozměňovacím návrhu. Zahajuji hlasování. Kdo jste pro, zvedněte ruce a stiskněte tlačítka ANO. Kdo jste proti, stiskněte tlačítka NE a zvedněte ruce.

Hlasování skončilo, druhý pozměňovací návrh nebyl přijat. Registrováno bylo 63, kворum 32, pro 10 hlasů, proti 38. Druhý pozměňovací návrh byl zamítnut.

Tím jsme vyčerpali pozměňovací návrhy a přistoupíme k hlasování o tom, zda návrh zákona vrátíme Poslanecké sněmovně ve znění přijatých pozměňovacích návrhů. O tomto dávám hlasovat. Kdo jste pro, zvedněte ruce a stiskněte tlačítka ANO. Kdo jste proti, stiskněte tlačítka NE a zvedněte ruce.

61 hlasování skončilo schválením návrhu zákona s tím, že ho vrátíme Poslanecké sněmovně, ve znění přijatých pozměňovacích návrhů. Registrováno 64, kvorum 33, pro 59, proti nebyl nikdo.

Prosím o návrhy v souvislosti s pověřením.

Senátor Jiří Lajtoch: Mohu doplnit? Mohli by být pověřeni senátoři, kteří byli zpravodaji ve svých výborech, to znamená, já pan senátor Vícha a paní senátorka Paukrťová.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Je to možné. Nikdo nepředepisuje, zda mají být dva nebo tři. Jmenovaní nemají námítky. Budeme hlasovat o těchto třech pověřených. Zahajuji hlasování. Kdo jste pro přednesený návrh, stiskněte tlačítka ANO a zvedněte ruce. Kdo jste proti, stiskněte tlačítka NE a zvedněte ruce.

Návrh na pověření byl schválen. Registrováno 63, kvorum bylo 32, pro bylo 60, proti nebyl nikdo. Projednávání návrhu zákona tím skončilo. Děkuji panu zpravodaji, pan ministr zůstává a my se vystřídáme.

Další část schůze řídil předseda Senátu Milan Štěch.

Předseda Senátu Milan Štěch: Nyní projednáme bod, kterým je

30.

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské centrální bance - Rámec EU pro řízení krizí ve finančním sektoru (evropský senátní tisk č. K 001/08)

Materiál jste obdrželi jako senátní tisky č. K1/08 a K1/08/01. Prosím pana ministra financí Miroslava Kalouska, aby nás s návrhem seznámil.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo, dámy a pánové. V komisi pane komisaře Barniera pro vnitřní trh byl vypracován dokument, který je intenzivně projednáván. Komise ho řekla ve svém sdělení 26. května o zásadách krizového řízení. Je to jako reakce na finanční krizi, která zuřila světem a Evropou a která se může tentokrát ne kvůli hypotékám, ale státním dluhopisům docela klidně brzy opakovat, aniž bych snad tím chtěl strašit. V tom obecném sdělení je obecně nastíněn směr, kterým chce komise při přípravě legislativního rámce postupovat, předpokládá se, že po zveřejnění memoranda by v lednu až březnu 2011 proběhla veřejná konzultace, která se týkala technických detailů a my jsme se samozřejmě jak na ECOFINu, tak Česká národní banka na svých setkáních k tomu vyjadřovali.

Jednotlivá opatření spadají do tří základních oblastí. To znamená do oblasti prevence, do oblasti včasné indikace krizového vývoje a konečně, když se to stane, tak procesu restrukturalizace, sanace či likvidace toho postiženého subjektu, tedy té postižené finanční instituce. Vyhneme se tomu s mimořádnou pozorností, protože jedna věc je tam pro Českou republiku nesmírně citlivá a riziková. K jedné věci jsme velmi zdrženliví z důvodu morálního hazardu. To, co je pro nás mimořádně citlivé a rizikové jsem tady již několikrát zmiňoval a to je kompetence národního orgánu dohledu a dostatečné mechanismy pro Českou republiku, která musí mít pro přeshraniční výměnu aktiv. Ta na to původní sdělení s něčím takovým nepočítala,

počítala pouze s kompetencí orgánu dohledu v zemi, kde je ta postižená společnost mateřská a země, kde je dceřiná společnost by v podstatě na to neměla žádný vliv. To je vzhledem k charakteristice českého bankovního sektoru, kdy 99 % je tvořeno dceřinými společnostmi, které mají matky v zahraničí, pro nás nepřijatelné. Představte si prosím situaci, kdyby (a teď prosím, aby to skutečně bylo bráno hypoteticky, ne že něco takového by snad teď bylo aktuální), ale nelze připustit ani hypoteticky situaci, kdyby si Société Générale vyměňovalo s Komerční bankou řecké dluhopisy za bonitní aktiva, která má v bilanci Komerční banka nebo KCP s Československou obchodní bankou totéž. Prostě každá země musí mít dostatečné mechanismy, které zabrání tomu, aby těmito přeshraničními výměnami aktiv nebyl ohrožen jejich vlastní finanční systém. To je prostě zásada, kterou držíme při vyjednávání velmi, velmi usilovně.

Co se týče případných sanací postižených finančních institucí, ve sdělení se uvažuje o vytvoření preventivních fondů ex ante, to znamená, že v normálních časech odvádějí instituce do nějakého fondu poplatky, z kterého se potom postižená instituce sanuje, když se něco stane, my jsme velmi zdrženliví, vždycky prosazujeme zásadu nikoliv ex ante, ale ex post, protože fond vytváření ex ante hrozí velkým morálním rizikem, morálním hazardem. Veškeré regulační mechanismy by měly vést k tomu, aby se finanční instituce chovaly obezřetně a chovaly se co nejvíce opatrně. V okamžiku, kdy budou vědět, že je vytvořen masívní finanční zdroj, do kterého si v případě potíží mohou sáhnout a nechat se sanovat, samozřejmě ochotně podstoupí daleko větší riziko, než kdyby takovou finanční situaci před sebou neměly, a proto to pokládáme za morální hazard, se kterými souhlasíme.

To jsou asi dvě nejsilnější pozice, k jinak obecně velmi potřebnému mechanismu krizového řízení.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane ministře, místo máte u stolku zpravodajů. Výborem, který se zabýval tímto tiskem je výbor pro záležitosti Evropské unie. Ten přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. K 1/08/02. Zpravodajkou výboru je paní senátorka Jana Juřencáková, kterou prosím, aby nás seznámila se zpravodajskou zprávou.

Senátorka Jana Juřencáková: Děkuji vám za slovo, pane předsedo, pane ministře, kolegyně a kolegové, dovoluji mně, abych vás seznámila se svou zpravodajskou zprávou. Reakcí komise na proběhlé finanční krize je příprava vhodné politiky Evropské unie. V prvním sdělení z října 2009 komise zvažovala, jaké změny je nutné učinit v zájmu zajištění účinného řízení a řešení krizí, případně likvidace krachující příhraniční banky. V květnu 2010 bylo zveřejněno druhé sdělení, které se zaměřilo na možnosti financování řešení problémů finančních institucí způsobem, který minimalizuje morální rizika a chrání veřejné prostředky. V tomto sdělení je vymezen politický směr, který hodlá komise sledovat a který staví na práci, která již byla v souvislosti s řízením a řešením krizí vykonána. Rámec tohoto sdělení se bude vztahovat na úvěrové instituce a některé investiční firmy bez ohledu na to, zda působí ve více zemích nebo jen lokálně.

Rámec komise pro zajištění prevence řízení a řešení krizí vychází z těchto cílů. Položit důraz na prevenci a přípravu, to znamená snížení rizika ve finančním systému, poskytnout spolehlivé nástroje k řešení problémů, to je minimalizace rizik šíření obtíží, umožnit rychlé a rozhodné jednání, to je odstranění právní nejistoty, snížit morální riziko, to je přenos ztrát na akcionáře a věřitele, ochrana veřejných financí, přispívat k efektivnímu řešení problému příhraničních skupin, to je spravedlivé rozdělení nákladů, zachování dostupnosti základních bankovních služeb,

zajistit právní jistotu, náležitou ochranu třetích stran, stejné zacházení s věřiteli jako při likvidaci. Omezit negativní dopady na konkurenceschopnost, to znamená poskytování státní podpory s pravidly smlouvy a podmínkami vnitřního trhu.

Rámec řízení krizí tvoří tři skupiny opatření. Jsou to přípravná a preventivní opatření, včasný zásah orgánů dohledu a nástroje a pravomoci k řešení problémů.

V rámci první fáze komise navrhuje provádění posíleného dohledu a individuálních programů dohledu pro jednotlivé dohlížené finanční instituce. Komise uvádí možnost převodu aktiv v rámci skupiny a povinnost sestavovat plány obnovy a plány řešení problémů.

Pro přechod do druhé fáze jsou klíčové tzv. spouštěcí mechanismy. Mohlo by to být například porušení požadavků stanovených ve směrnici o kapitálových požadavcích. Komise obsahuje zavedení podmínky veřejného zájmu pro uplatnění režimu řešení problémů. V rámci včasného zásahu by například mohly orgány dohledu zakázat výplatu dividend, požadovat výměnu manažérů, požadovat, aby se banka zbavila činnosti nebo útvarů, které představují přílišné riziko, možnost ustavit zvláštního manažera pro řízení instituce na omezenou dobu.

Třetí fáze řeší problémy u institucí, které nemohou být řádně zlikvidovány v rámci standardního konkurzního řízení.

Mezi nástroje řešení patří možnost prodat podnik nebo jeho část bez souhlasu akcionářů, nástroj Bridge Bank, to jsou překlenovací banky, který by orgánům umožnil převést část obchodních činností krachující úvěrové instituce na dočasnou překlenovací banku, nástroj rozdělení aktiv, to je možnost převedení nevykonných nebo toxických aktiv na samostatný subjekt, odepsání pohledávek a kapitalizace dluhů.

Rámec by měl obsahovat prvky a mechanismy pro účely případné kompenzace.

Sdělení řeší i problém příhraničně působících finančních skupin a představuje možný model spolupráce nových kolegií orgánů odpovědných za řešení problémů.

Poslední část sdělení se zabývá otázkou financování rámce. Komise obhajuje zakládání vnitrostátních fondů na podporu řešení problémů bank, které by měly být financovány příspěvkem od bank spadajících do rámce. Sice uznává, že náklady na řešení problémů by měli nejdříve hradit akcionáři a věřitelé, konstatuje však, že ve většině případů by to nebylo dostatečné.

Pozici vlády tady uvedl pan ministr financí. Zdůraznil, které jsou vlastně mimořádně citlivé oblasti pro ČR. A doporučení, které máme v příloze, se v podstatě zaměřuje i na tyto citlivé oblasti.

Komise v závěru sdělení představuje své budoucí záměry, mezi které patří návrh legislativního aktu stanovujícího rámec pro řízení krizí. Ve střednědobém horizontu hodlá prověřit potřebu další harmonizace, režim úpadku bank a do budoucna usilovat o integrovanější rámec pro řešení problémů příhraničních skupin.

Senát projednával Sdělení Komise – Rámec EU pro řízení příhraničních krizí v bankovním sektoru a přijal usnesení č. 396 ze 17. března 2010. Dále přijal usnesení č. 593 dne 3. listopadu 2010 ke Sdělení Komise – Fondy pro řešení problémů bank. Záchrané krizové systémy by měly co nejvíce omezovat vznik morálního hazardu a úpadek banky by měl být vnímán jako reálný důsledek nesprávného řízení a přílišného riskování. Případné fondy pro řešení problémů bank by mohly být považovány za nástroj pro rekapitalizaci ztrátových bank.

Komise ignoruje zásadu, že odpovědnost za krizové řízení a dohled nad finančním trhem je na národní úrovni. Zavedení rámce pro řízení krizí by mohlo mít zásadní dopady na český bankovní systém, a vzhledem k tomu, že by mohlo dojít

k oslabení českých orgánů dohledu, doporučuji přijmout doporučení, které je totožné se stanoviskem výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu, který toto sdělení projednal dne 25. května 2011.

Výbor pro záležitosti EU na své 14. schůzi konané dne 15. června 2011 přijal 122. usnesení ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské centrální bance – Rámec EU pro řízení krizí ve finančním sektoru – senátní tisk č. K 001/08.

Po úvodní informaci Kláry Cetlové, ředitelky odboru finanční trhy ministerstva financí, a Ivana Zahrádky, ředitele odboru mezinárodní spolupráce na finančním trhu České národní banky, zpravodajské zprávě senátorky Jany Juřenčákové a po rozpravě výbor

I. přijímá ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské centrální bance – Rámec EU pro řízení krizí ve finančním sektoru doporučení, které je přílohou tohoto usnesení,

II. doporučuje Senátu Parlamentu ČR, aby se ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské centrální bance – Rámec EU pro řízení krizí ve finančním sektoru vyjádřil ve smyslu doporučení přijatého výborem,

III. určuje zpravodajkou výboru pro jednání na schůzi Senátu Parlamentu ČR senátorku Janu Juřenčákovou,

IV. pověřuje předsedu výboru senátora Ludka Sefziga, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

Doporučení, které výbor přijal, máte všichni v příloze, nebudu je tedy číst. Pouze bych chtěla upozornit na to, kde v bodě 3 konstatujeme, že i když se jedná již o třetí komunikační materiál Komise k tomuto tématu, stále na mnoha místech působí značně obecně a obsahuje řadu nevyjasněných bodů, zejména pokud jde o vztah nových orgánů pro řešení k orgánům dohledu na evropské i národní úrovni, nastavení tzv. spouštěcích prahových indikátorů pro zahájení včasného zásahu, jejichž správná kalibrace je zcela klíčová pro efektivní řešení problémů finančních institucí. A není tam podmínka, že řešení problémů finanční instituce musí být ve veřejném zájmu.

Je tam i zásadní nesouhlas s tím, jak už tu uvedl pan ministr, že výbor zásadně nesouhlasí s možnými přesuny akty v rámci přeshraničně působících finančních skupin za jiných než tržních podmínek. Takovéto přesuny by mohly ve výsledku vést k šíření finanční nákazy z jedné země do druhé prostřednictvím nestandardního převádění likvidity nebo kapitálu mezi mateřskou společností v jedné zemi a dceřinými společnostmi v zemi druhé.

A chtěla bych ještě upozornit, kde v bodě 7 trváme na tom, že vzhledem k odpovědnosti národního orgánu dohledu za stabilitu domácího finančního sektoru musí být pro tento orgán zachovány odpovídající pravomoci pro efektivní dohled a jeho politickou nezávislost.

Chtěla bych připomenout, že dohledová činnost České národní banky je v rámci EU vždy hodnocena velmi pozitivně a je v podstatě prezentováno to, že díky dohledu ČNB se Česká republika vyhnula bankovní krizi.

Jak už jsem uvedla, toto doporučení bylo přijato na výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu a v podstatě je to totožné usnesení, takže předpokládám, že nevzniknou žádné problémy a že toto usnesení, se kterým jsem vás seznámila, podpoříte a schválíte. Děkuji vám za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, paní senátorko, a prosím, abyste se posadila ke stolku zpravodajů a plnila úkoly zpravodajky.

Tiskem se zabýval také výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Táhne se zpravodaje výboru, senátora Karla Korytáře, zda chce vystoupit? Ano. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Karel Korytář: Vážený pane předsedo, pane ministře, kolegyně a kolegové, já velmi stručně.

Hospodářský výbor na své 9. schůzi konané dne 25. května 2011 ve svém 93. usnesení, v návaznosti na 4. usnesení výboru pro záležitosti EU ze dne 24. listopadu 2010, po úvodním slově zástupce gestora Mgr. Kláry Król, náměstkyně ministra financí ČR, po zpravodajské zprávě senátora Karla Korytáře a po rozpravě

I. projednal na žádost výboru pro záležitosti EU Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské centrální bance – Rámec EU pro řízení krizí ve finančním sektoru,

II. zaujímá stanovisko k tomuto sdělení uvedené v příloze tohoto usnesení,

III. určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu senátora Karla Korytáře,

IV. pověřuje předsedu výboru, senátora Jana Hajdu, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

Jak již oznámila garanční zpravodajka paní senátorka Jana Juřenčáková, stanovisko k tomuto sdělení je shodné s tímto výborem. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, pane senátore. A otevírám rozpravu. Kdo se hlásí do rozpravy? Zájem vystoupit v rozpravě není, rozpravu končím. A ptám se pana navrhovatele, pana ministra, zda si přeje vystoupit? Není tomu tak. Paní zpravodajko, chcete se vyjádřit? Není potřeba.

Můžeme tedy přistoupit k hlasování. Budeme hlasovat o návrhu, tak jak jej přednesla senátorka Jana Juřenčáková a jak je v příslušném usnesení výboru. V sále je přítomno 56 senátorek a senátorů, potřebný počet pro přijetí je v tuto chvíli 29.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s návrhem, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji vám.

V okamžiku **hlasování č. 63 registrováno 59**, kvorum 30, pro návrh 45, proti nikdo. Návrh byl přijat.

Děkuji předkladateli, děkuji zpravodajce a projednávání tohoto bodu končím.

Nyní projednáme další bod, kterým je

31.

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi Českou republikou a Srilanskou demokratickou socialistickou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaná dne 28. března 2011 v Praze (senátní tisk č. 75)

Vládní návrh jste obdrželi jako senátní tisk č. 75 a opět jej uvede ministr financí Miroslav Kalousek, kterému uděluji slovo. Prosím.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo, pane předsedo. Dámy a pánové, 28. března 2011 jsem podepsal v Praze se svým protějškem ze Srí

Lanky standardní dohodu o podpoře a vzájemné ochraně investic, která posiluje právní jistoty investorů z obou zemí. Je to standardní vzorová smlouva. Prosím o její schválení.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane navrhovateli. Vaše místo je, prosím, opět u stolku zpravodajů.

Návrh projednal výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 75/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Jaroslav Sykáček.

Garančním výborem je výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 75/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Jaromír Strnad, kterého žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Jaromír Strnad: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, kolegyně a kolegové. Myslím, že pan ministr nám to řekl dost jasně, takže se omezím na konstatování, k jakému usnesení na své 9. schůzi konané dne 25. května 2011 výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu dospěl:

Výbor projednal vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu ČR k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi Českou republikou a Srílanskou demokratickou socialistickou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsané dne 28. března 2011 v Praze, a svým 94. usnesením jednomyslně doporučuje Senátu Parlamentu ČR vyslovit souhlas s ratifikací Dohody mezi Českou republikou a Srílanskou demokratickou socialistickou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsané dne 28. března 2011 v Praze, určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu senátora Jaromíra Strnada a pověřuje předsedou výboru senátora Jana Hajdu, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore. A ptám se, zda si přeje vystoupit zpravodaj výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost? Víím, že pan senátor Sykáček je omluven. Bude ho někdo zastupovat? Není tomu tak.

Otevírám obecnou rozpravu. Kdo se hlásí do rozpravy? Nikdo se nehlásí, rozpravu končím. Předpokládám, že pan navrhovatel se nechce vyjádřit, pan garanční zpravodaj také ne.

V usnesení výboru a ve zpravodajské zprávě garančního zpravodaje jsme slyšeli návrh, kterým je dát souhlas s ratifikací. O tomto návrhu budeme tedy hlasovat.

Budeme hlasovat o usnesení, které zní:

Senát dává souhlas k ratifikaci Dohody mezi Českou republikou a Srílanskou demokratickou socialistickou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsané dne 28. března 2011 v Praze.

Přítomno 58, kворum pro přijetí 30.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s návrhem, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrh, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE. Děkuji.

Konstatuji, že při hlasování č. 64 bylo registrováno 58, kворum 30, pro návrh 47, proti nikdo. Návrh byl schválen. Projednávání tohoto bodu končím a děkuji jak předkladateli, tak i zpravodaji.

Dalším bodem je

Zelená kniha o on-line hazardních hrách na vnitřním trhu (evropský senátní tisk č. K 043/08)

Materiály jste obdrželi jako senátní tisk č. K 43/08 a č. K 43/08/01. Prosím opět pana ministra financí, aby nás seznámil s tímto materiálem.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo, pane předsedo. Dámy a pánové, Evropská komise v březnu vydala Zelenou knihu o on-line hazardních hrách na vnitřním trhu, což je takový "výkop" do diskuze, snaha shromáždit co nejvíc názorů a poznatků s cílem najít dobré instrumenty na regulaci o on-line hazardních her, neboť jak známo, internet nemá hranic a platby za internetové hry se identifikují velmi obtížně.

Vzhledem k tomu, že regulační rámec, který uplatňují jednotlivé členské státy, se značně diferencuje a přináší také různé zkušenosti, očekává Evropská komise odpověď na otázku, zda jsou současná pravidla uplatňována na on-line služby hazardních her na úrovni EU dostatečná, což tedy zcela jistě nejsou. A otázka je, zda vůbec lze nalézt dostatečné blokační instrumenty tam, kde se jedná o internet.

My považujeme dlouhodobě za prioritu přijetí metod, na jejichž základě by bylo možno efektivním způsobem zasáhnout proti zahraničním provozovatelům sázkových her, kteří prostřednictvím internetu nabízejí na území ČR své služby. Ty domácí podléhají poměrně přísné regulaci, nicméně u těch zahraničních si může samozřejmě sázet každý libovolně, nehledě na to, že domácím provozovatelům jsou povoleny kurzové sázky, zatímco zahraniční provozovatelé, aniž by zaplatili veřejným rozpočtům či na dobročinné účely jedinou korunu, tak pochopitelně nabízejí své služby českým sázkařům a kasírují nemalé peníze.

Proto mimo jiné zkoumáme i nástroje, jako blokování webových stránek nelegálních provozovatelů, popř. blokování i jejich platebních transakcí. Zdá se, že to druhé k cíli nevede, pro to první snad by se nějaký technický instrument nalézt mohl.

Rozhodně pokládáme za důležité co nejdříve schválit splnitelný harmonogram prací na koncepčně zcela novém loterijním zákoně, což je dlouhodobý záměr vlády, a v něm už implementovat i tato opatření, která se prokáží jako technicky schůdná. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji. Výborem, který se zabýval tímto tiskem, je výbor pro záležitosti EU. Ten přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. K 43/08/02. Zpravodajem výboru je pan senátor Jaroslav Doubrava. Prosím jej, aby se ujal slova a seznámil nás se zpravodajskou zprávou.

Senátor Jaroslav Doubrava: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové. Dnešek se nese v duchu hazardních her. Doufám, že jim nikdo z nás nepropadne.

Zelená kniha představuje další krok v rámci probíhající evropské diskuze a zároveň je reakcí na některé závěry Rady a na usnesení Evropského parlamentu o etické nezávadnosti hazardních her, poskytovaných on-line.

Vzhledem k tomu, že se jedná o relativně nově vzniklý sektor, není právní regulace jednoznačně vymezená a jednotná. Obsahem této Zelené knihy je nastolení klíčových politických otázek, jež jsou předmětem řešení problematiky on-line hazardních her na vnitřním trhu. Souhrnně se jedná o záležitosti ochrany veřejného zájmu a o úpravu souvisejících služeb vykonávaných a využívaných poskytovateli

on-line hazardních her. V neposlední řadě se Zelená kniha dotýká problematiky prosazování práva.

Mezi konkrétní aspekty zmiňované v Zelené knize patří vymezení definice on-line služeb hazardních her v rámci jednotlivých členských států, kde se prioritně řeší problematika "usazování", resp. volného pohybu služeb a udělování licencí v kontextu mezistátního poskytování služeb. V otázce přidružených služeb se řeší zejména regulace, propagace a dalších marketingových nástrojů.

V rámci ochrany spotřebitele jsou rozebírána témata návykovosti hraní hazardních her a možného vzniku patologické závislosti. Důležitou součástí je také prevence a znemožnění hraní nezletilým osobám a jiným zranitelným skupinám, jako jsou hráči v tíživé finanční situaci, mladí dospělí jedinci a také se sklonem k jiným druhům závislosti.

Část věnovaná ochraně veřejného zájmu obsahuje témata zaměřená na podvodnou část a předcházení "praní peněz".

Poslední část Zelené knihy je věnována otázkám prosazování práva, například vydávání licencí, kontrola a dohled, poradenství, správní spolupráce, blokování plateb a režimy odpovědnosti poskytovatelů služeb.

Pokud jde o pozici vlády, vláda v obecné rovině vítá Zelenou knihu jako nástroj pro důležité zmapování diskutované oblasti a podklad pro vyhodnocení nutnosti iniciovat akci na úrovni Evropské unie k ochraně zájmů za respektování principů vycházejících z primárního práva.

Vláda současně považuje využití některých nástrojů za zcela nezbytné. Kupříkladu se plně ztotožňuje s názorem, že koordinovaný přístup a spolupráce všech národních dozorových orgánů je nezbytná pro možnost bezpečně identifikovat a efektivně zasáhnout proti provozovatelům, kteří nejednají v souladu s režimem národních povolení.

Snaha efektivním způsobem zasáhnout proti zahraničním poskytovatelům sázkových her, kteří prostřednictvím internetu nabízejí své služby bez potřebného povolení, je jednou z priorit ministerstva financí, a nemusíme si říkat, že to asi bude boj velmi náročný a velmi těžký.

Česká republika zatím nepřistoupila k revizi problematických ustanovení, zejména ustavení § 1 odst. 6 a ustanovení § 4 odst. 5 a odst. 11 loterijního zákona, které svěřují právo nabízet loterie a jiné podobné hry na území ČR výhradně českým společnostem. Lze tedy očekávat, že v blízké době může být formálně zahájeno řízení pro porušení smlouvy před Soudním dvorem EU. Česká republika by proto měla přistoupit k revizi zmiňovaných ustanovení, a to takovým způsobem, který by zaručil ochranu českých občanů před škodlivými vlivy hazardních her při současném respektování pravidel, která vyplývají z primárního a sekundárního práva Evropské unie i judikatury Soudního dvora EU.

Zelená kniha Evropské komise je prozatím pouhým zahájením veřejné konzultace. Primárně z ní nevyplývá žádný požadavek na změnu či přijetí nové právní úpravy na národní úrovni. Přesto lze již nyní prokázat, že nutnost přijmout novou koncepci právní úpravy provozování sázkových her, která nahradí více jak 20 let starý zákon č. 202/1990 Sb. o loteriích a jiných podobných hrách, ale o tom už jsme dnes hovořili.

Pokud jde o dopad na rozpočet, Zelená kniha nemá přímý dopad na státní rozpočet. V případě přijetí nového zákona, který by umožňoval udělovat licence k provozování internetového hazardu na území České republiky a současně efektivně blokovat provozovatele, kteří by působili bez potřebného povolení, pak lze předpokládat kladný dopad na příjmy státního rozpočtu.

Pokud jde o stav projednávání, výbor pro záležitosti Evropské unie vybral tento dokument k projednání usnesením č. 78 ze 7. dubna 2011. A Zelená kniha byla projednána 13. července letošního roku.

Pozici Evropského parlamentu ilustruje jeho usnesení ze dne 10. března 2009 o etické nezávadnosti hazardních her poskytovaných on-line. V něm konstatuje, že poskytování služeb hazardních her je velmi specifickou hospodářskou aktivitou kvůli svým sociálním aspektům a dopadům na veřejný pořádek a zdraví. Vyzývá členské státy k úzké spolupráci a zdůrazňuje, že členské státy mají zájem a právo regulovat a řídit si své trhy, na kterých jsou nabízeny služby hazardních her podle svých tradic a kultur při respektování principu subsidiarity, primárního práva a jednotlivých rozsudků Soudního dvora Evropské unie.

Parlament rovněž vyzval komisi, aby v úzké spolupráci s vládami členských států posuzovala ekonomické a jiné účinky poskytování hazardních her on-line v přeshraničním rozsahu z nejrůznějších hledisek. Zelená kniha je mimo jiné i reakcí na některé závěry Rady EU, zejména se jedná o závěry Rady pro konkurenceschopnost a zejména hazardního hraní a sázení v zemích EU z 10. prosince 2010. Rada zde podtrhuje nutnost spolupráce členských i nečlenských států z důvodu globálního charakteru řešené problematiky a vítá rozhodnutí Evropské komise zahájit širokou konzultaci na téma on-line hazardních her.

Shrnu-li problematiku, pak tato Zelená kniha by měla zahájit rozsáhlou veřejnou konzultaci o všech souvisejících úkolech politiky a o potenciálních problémech na vnitřním trhu vyplývajících z rychlého rozvoje jak zákonem povolených, tak nepovolených on-line hazardních her, dostupných občanům žijícím na území EU. Cílem tohoto procesu je shromáždit co nejvíce relevantních faktů týkajících se problematiky on-line hazardních her, na jejichž základě se bude rozhodovat o nutnosti, míře a způsobu regulace těchto služeb.

Vzhledem k povaze poskytovaných on-line hazardních her se společný unijní přístup k určité formě regulace jeví jako nevyhnutelný. EU by se ale měla soustředit na vybudování kvalitního a efektivního regulatorního rámce pro poskytovatele on-line hazardních her, služeb v EU, který by stanovil základní klíčové podmínky pro poskytnutí dotace provozu on-line hazardními hrami.

Nyní mi dovoluji, abych vám předložil usnesení výboru pro záležitosti Evropské unie. Je to 132. usnesení z 15. schůze, která se konala 13. července 2011:

Po úvodní informaci Tomáše Zídka, náměstka ministra financí, zpravodajské zprávě senátora Jaroslava Doubravy a po rozpravě výbor

I. přijímá k Zelené knize o on-line hazardních hrách na vnitřním trhu doporučení,

II. určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu Parlamentu ČR senátora Jaroslava Doubravy,

III. pověřuje předsedu výboru senátora Ludka Seřziga, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

Pokud jde o doporučení vyjádření Senátu Parlamentu ČR v Zelené knize, máte ho v usnesení. Nevím, jestli je potřeba ho číst. Není potřeba ho číst, já vám doporučuji, abyste toto doporučení Výboru pro evropské záležitosti přijali jako usnesení Senátu Parlamentu ČR. A děkuji vám za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Já vám taky děkuji, pane senátore, a prosím vás, abyste se posadil ke stolku zpravodajů a plnil úkoly zpravodaje. A nyní otevíráme rozpravu. Kdo se hlásí do rozpravy? Zájem o vystoupení není, rozpravu

končím. Předkladatel, předpokládám, že se nebude vyjadřovat. Zpravodaj teď domluvil, také nemá zájem vystoupit, takže můžeme přistoupit k hlasování.

Budeme hlasovat o návrhu, tak jak jej přednesl pan zpravodaj, senátor Jaroslav Doubrava.

Přítomno 58, kворum pro přijetí je 30. Zahajuji hlasování.

Kdo souhlasí s návrhem, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, zvedne ruku a stiskne tlačítko NE.

Děkuji. V okamžiku hlasování **pořadové č. 65** bylo registrováno 58, pro návrh se vyslovilo kladně 47, proti nikdo. Návrh byl schválen.

Děkuji předkladateli, zpravodaji. A budeme pokračovat dalším bodem.

Dalším bodem je

33.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 134)

Tento návrh zákona jste obdrželi jako senátní tisk č. 134. Návrh uvede ministr dopravy Pavel Dobeš, kterého mezi námi poprvé vítám. Přeji mu ze Senátu, aby měl úspěch, a prosím jej, aby nás seznámil s návrhem.

Ministr dopravy ČR Pavel Dobeš: Vážený pane předsedo, vážené senátorky, vážení senátoři, příjemné odpoledne. Dobrý den, já děkuji za příjemné přivítání. Co se týče návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 61/2000 o námořní plavbě, ve znění pozdějších předpisů, tak mi dovoluji stručně představit návrh zákona, kterým se mění to zmíněné č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě.

Cílem je zapracovat relevantní ustanovení několika směrnic Evropské unie, tvořící tzv. 3 námořní balíčky. Navrhované změny se dotýkají zejména oblasti schvalování technické způsobilosti lodí a jachet k námořní plavbě v oblasti vyšetřování námořních nehod.

V oblasti schvalování technické způsobilosti lodí a jachet k námořní plavbě navrhovaná právní úprava stanovuje postupem ministra dopravy a podmínky pro schválení technické způsobilosti lodě k námořní plavbě. A dále stanovuje podrobnosti přenesení výkonu těchto činností na odborné způsobilé osoby v souladu s unijním a mezinárodním právem.

V oblasti vyšetřování námořních nehod stanoví předložený návrh zákona bližší podrobnosti k vyšetřování námořních nehod a mimořádných událostí podle jejich závažnosti, přičemž omezuje pouze na nejzávažnější nehody lodí plujících pod vlajkou České republiky.

V současnosti v návrhu je dále zahrnuto zrušení části 4., zákona upravujícího rekreační jachty, jakožto samostatné kategorie plavidel, čímž dojde k zjednodušení správní agendy na straně ministerstva dopravy a k odstranění úpravy, která dlouhodobě není veřejností využívána a není tudíž účelná.

Co se týče předloženého návrhu zákona, tak byl projednán ve výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu Parlamentu ČR, který jej na schůzi 19. července 2011 podpořil, a já vás žádám tímto o schválení tohoto návrhu zákona. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane ministře, prosím, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Organizační výbor určil garančním a zároveň

jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Usnesení vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 134/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Petr Pakosta, kterého nyní žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Petr Pakosta: Děkuji za slovo. Dobré dopoledne, vážené kolegyně, vážení kolegové. Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, kolegyně, kolegové. Já nebudu rozebírat, o čem ta norma je. To tady řekl pan ministr. Ale řeknu, že jsem velmi poctěn a potěšen tím, že můžu zpravodajovat normu, jako je novela zákona o námořní plavbě.

Já jsem se sice chvíli zabýval myšlenkou, že bych v duchu senátního tisku 126, což byly ty zaměstnanecké instituce penzijního pojištění, že bych navrhl např. novelu, kterou by se regulovala výstavba námořních přístavů na území České republiky. Ale opravdu jsem se touto myšlenkou zabýval jenom malou chvílí.

Konstatuji, že ani tento návrh není zcela bez legislativních problémů, ovšem vzhledem k rozsahu jeho účinnosti nebo působnosti si nejsem jist, jestli ty nedostatky by vůbec měly mít šanci se projevit. Tak už vás jenom seznámím se 116. usnesením výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu z jeho 10. schůze, konané dne 19. července 2011, kdy po úvodním slově zástupce předkladatele Ivo Vykydala, náměstka ministra dopravy ČR, po zpravodajské zprávě senátora Petra Pakosty a po rozpravě výbor:

Zaprvé – doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

Zadruhé – určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu senátora Petra Pakostu.

Zatřetí – pověřuje předsedu výboru Senátu Jana Hajdu, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu.

To je ode mne v této chvíli vše, děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Já vám také děkuji, pane senátore, a prosím vás, abyste se posadil ke stolku zpravodajů a plnil úlohu zpravodaje.

Ptám se, zda někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat? Takový návrh není předložen, a proto přistoupíme k obecné rozpravě. Otevírám obecnou rozpravu. Jako se přihlásil, zatím jako jediný, pan senátor Vladimír Dryml. Prosím, pane senátore.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, kolegyně, kolegové. Od těch dob, co slavný privatizátor a pirát z Prahy Viktor Kožený prodal, nebo spíše rozkradl Českou námořní flotilu, Česká republika nedisponuje ani jednou námořní lodí. Vzpomeňme při té příležitosti slavného výroku dřívějšího ministra financí, později předsedy, čestného předsedy a nyní prezidenta ČR Václava Klause: "Více takových Kožených!"

Bohužel v tomto případě se domnívám, že někdo mluvil něco, o čem nevěděl nic.

Tím, že ČR nedisponuje námořní flotilou, na kterou byla velmi hrdá, a která velmi, velmi ekonomicky prosperovala, nedocházelo bohužel také – s odvoláním na stávající právní úpravu – v minulosti k přejímání specifických transpozičních norem. A tak se stalo to, co jsme viděli i v případě zaměstnaneckého penzijního pojištění, ale i fondů, že Evropská unie s námi byla nespokojena.

A nyní dochází k tomu, že se nezohlednily všechny předpisy tzv. třetího balíčku.

Není to pravda, že se všechny předpisy zohlednily. Nezohlednily se všechny předpisy a tím se můžeme vystavit žalobě ze strany EK. Protože judikatura Soudního dvora EU praví, že nemůže neexistence některé činnosti upravené směrnicí v určitém členském státě zprostit tento stát povinnosti přijmout právní nebo jiné správní předpisy k zajištění řádného provedení všech ustanovení této směrnice. Jedná se o nařízení EP a Rady č. 391/2009, nařízení EP a Rady 392/2009 a Směrnice EP a Rady 2009/16/ES.

Na co bych se chtěl pana ministra zeptat? V § 12b – kdo vlastně je účastníkem řízení, kdo vlastně je žadatelem, jestli to je majitel nebo jestli je to provozovatel. Možná, že to je provozovatel, jak nasvědčuje ustanovení o udělování výjimky z požadavků, které mají být pro schválení splněny, kterou uděluje provozovateli lodí, opět námořnímu úřadu.

V důvodové zprávě ale navrhovatel uvádí, že tato složka technické způsobilosti při schvalování stavby lodí je schvalována na žádost provozovatele nebo vlastníka. Tak kdo to vlastně by měl být?

A jinak – že se nás to vůbec netýká, také není pravda, protože byla zrušena kategorie rekreačních jachet a je sloučena s kategorií jachet námořních.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji. Kdo další se hlásí do rozpravy? Nikdo se nehlásí, rozpravu končím. Táži se pana navrhovatele, zdali se chce k rozpravě vyjádřit, byl tam dotaz, asi ano.

Ministr dopravy ČR Pavel Dobeš: Děkuji panu senátoru Drymlovi. Podle § 12 – podíváme-li se na § 12b, pod číslem 2 je jednoznačně specifikováno, že se jedná o to, že účastníkem řízení je pouze žadatel. Pokud je v důvodové zprávě uvedena mylná informace provozovatel nebo žadatel, tak je to jen žadatel, tak jak je uvedeno v textu.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji. V usnesení výboru a ve zpravodajské zprávě pana senátora zazněl jediný návrh. Ptám se pana garančního zpravodaje, zda si přeje vystoupit. Nepřeje. Můžeme přistoupit k hlasování. Byl podán návrh schválit návrh, zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

Zahajují hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji.

Konstatuji, že v okamžiku **hlasování č. 66** bylo registrováno 54 senátorek a senátorů, kvorum pro přijetí bylo 28, pro návrh se vyslovilo 48, proti nebyl nikdo. Návrh byl schválen.

Děkuji jak ministrovi, tak zpravodaji. Končím projednávání tohoto bodu.

Nyní projednáme

34.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 135)

Tento návrh zákona jste obdrželi jako senátní tisk č. 135. Návrh uvede ministr dopravy Pavel Dobeš. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr dopravy ČR Pavel Dobeš: Děkuji, pane předsedo. Vážené senátorky a vážení senátoři, dovoluji mi, abych ve stručnosti řekl a představil návrh tohoto zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, a zákon č. 247/2000 Sb., o získání a zdokonalení odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel.

Tento návrh zpracovává do právního řádu ČR směrnici EP a Rady 2006/126/ES, a to v první řadě o řidičských průkazech. Soustřeďuje se na několik zásadních oblastí. Jedná se zejména o zamezení účelového získání řidičských průkazů cizinci na území ČR, nové vymezení skupin vozidel pro účely udělování řidičského oprávnění a výcvikových vozidel, opatření k zajištění efektivnější kontroly zdravotní způsobilosti řidičů a dílčí zvýšení některých věkových hranic pro získání řidičských oprávnění, zejména u motocyklů.

V Poslanecké sněmovně byla do návrhu zákona dále včleněna nová úprava postihu provozovatele vozidla pro případ, kdy je přestupek zaznamenán automatizovaným zařízením a nepodaří se uložit sankci za přestupek řidiči vozidla. Jde tedy o návrh řešení problematiky takzvané osoby blízké.

Co se týká toho, tak poslanecký pozměňovací návrh se stal asi největším předmětem diskusí v obou výborech, které návrh projednaly a ÚPV na svém jednání přijal dílčí pozměňovací návrh k článku I bodu 12 s vymezením motocyklů skupiny A2 s výkonem motoru do 35 kW, a v § 80a vypouští dovětek, který do této skupiny umožňuje zařadit motocykly upravené z vyššího výkonu motoru. Přestože chápu co se týče důvodů ÚPV tento krok, tak po bližším vyhodnocení se s tímto pozměňovacím návrhem já ani MD neztotožňujeme a nepodporujeme ho.

Co se týče vládního návrhu, tak zde vychází z článku 2 směrnice 206/126/ES, který takový postup legislativně umožňuje.

Co se týče VHŽD, tak na svém jednání přijal pozměňovací návrh odstraňující technickou chybu v oblasti vozidel s právem přednostní jízdy. Jedná se v podstatě o chybu, která se týkala umožnění práva přednostní jízdy na přechodu pro chodce. S touto chybou se naprosto ztotožňuji a tento pozměňovací návrh podporujeme.

Co se týče dalšího návrhu na vypuštění úpravy vztahující se k takzvané osobě blízké, tak tady bych chtěl říci, že si uvědomujeme problematiku této oblasti i to, že z vládního návrhu byla doplněna poslaneckým pozměňovacím návrhem. Na druhou stranu samotná navržená úprava vychází z poměrně široké diskuse, která proběhla na MD v 1. čtvrtletí t. r., jedná se o prozatím o snahu nekomplexnějším způsobem řešit vztah odpovědnosti řidiče za spáchaný přestupek a odpovědnosti provozovatele, nebo majitele za správní delikt. Zadruhé je to i podpora efektivnosti a rychlosti řízení při zachování řádného procesu.

Chtěl bych se zmínit o hlavních argumentech, které byly ze strany odpůrců té takzvané osoby blízké, kteří tvrdí, že se jedná o neústavnost, respektive poukazují na neústavnost tohoto návrhu. Chtěl bych říci, že pokud se podíváme na podstatu

samotného problému, tak jednou novinkou, která v tomto projednávaném návrhu je, je zavedení odpovědnosti za správní delikt u fyzické nepodnikající osoby.

S tím, že argumenty, které svědčí ústavní konformitě návrhu, jsou následující: V první řadě Ústavním soudem bylo už mnohokrát judikováno, že ústavně konformní je jen ta sankce, jež je stanovena zákonem, a to je přesně to, co v tuto chvíli navrhuje. Za druhé případy objektivní odpovědnosti, to je odpovědnosti za následek, nikoli za zavinění, v čemž spočívá rozdíl od přestupku. To znamená, v českém právním řádu nejsou za prvé nijak nové, nijak zvláštní nebo ojedinělé, je tomu právě naopak. Jsou časté jak u právnických osob, tak u osob fyzických, byť podnikajících. Za třetí bych chtěl – co se týče souvislostí s tímto návrhem – sdělit, že předpokládaný institut řešení osoby blízké představuje ve své podstatě jedno z posledních řešení, nebo možných řešení, které lze považovat za ústavně konformní. Nenalezne-li tento nový institut podporu, pak se jedná o to, problematiku spojenou s takzvanou osobou blízkou řešit už jen zásahem do ústavního pořádku ČR, to znamená konkrétně změnou ústavního zákona a změnou Listiny základních práv a svobod. Toto je nejzazší možná norma, nebo změna zákona před tím, než už bychom museli sáhnout do ústavy nebo do Listiny základních práv a svobod.

Chtěl bych také zmínit argumenty, které svědčí pro, abychom tento návrh zákona schválili. Jedná se zejména o to, že institut osoby blízké jako takový je v pořádku, pokud je využíván tak, jak se má využívat. Pokud není zneužíván. My v tuto chvíli – i podle zdrojů MD – evidujeme, že je velké množství deliktů spáchaných v provozu na pozemních komunikacích, které zůstávají nevyřešeny na základě výmluvy pro osobu blízkou. Jedná se v tuto chvíli o 60 – 70 % přestupků, jež byly zaznamenány, ať už je to přestupek v rychlosti, to znamená radarem, nebo přestupků spočívajících v nedovoleném stání tam, kde to není dovoleno.

Chtěl bych zmínit, že tyto řekl bych tisíce deliktů jsou nezpůsobitelné k projednání proto, že po jednom roce od spáchání přestupku nelze přestupek projednat a tím pádem správní orgány přestupky musí odkládat.

Dále bych chtěl zmínit, že správní orgány jsou nesmírně přetěžovány přestupkovou agendou, přičemž prostřednictvím zaplacení takzvané určené částky, která je právě definována v návrhu zákona, by došlo k významnému odbřemenění správních orgánů a tím pádem vlastně zrychlení celého procesu.

Pokud se podíváme na současný stav a změnu, která je v návrhu předkládána, na základě záznamu z radarů, pokud je identifikována registrační značka vozidla, je vyzván provozovatel vozidla k podání vysvětlení. Odmítne-li vypovídat s odkazem na tzv. osobu blízkou, správní orgán je nucen z důvodu důkazní nouze správní řízení odložit, respektive nezahájit. Což také znamená, že v projednávané novele navrhovaný institut nijak nerezignuje na potrestání pachatele přestupků, primární je ovšem postih pachatele, postih provozovatele je až postihem sekundárním.

Co se týče zajištění efektivity, je doplněn nový institut takzvaného dobrovolného zaplacení určené částky, která je vždycky nižší, než hrozící pokuta. Pokud to provozovatel vysvětlí, nedochází k vedení dalšího sankčního řízení. Jedná se o to, že v případě výzvy pro podání vysvětlení, pokud na ni provozovatel vozidla, majitel vozidla přijde, tak může uhradit nižší částku, než je částka, která by hrozila v případě určené pokuty. Je to ve lhůtě 14 dnů, nezahajuje se správní řízení a tím je problematika přestupku vyřešena pro provozovatele. Ale není možné obejít ten daný delikt jenom tím, že se vymluví na osobu blízkou, tak jak se dneska děje. To znamená, pokud slušný řidič, nebo majitel vozu půjčí někomu vozidlo, tak v takovém případě vždy má možnost se následně s tím řidičem, kterého nechce uvést, nebo má

k tomu nějaké důvody, může vyrovnat, ale přestupek je potrestán. Tím pádem je tam apel na to, aby se neporušovala jednoznačně pravidla silničního provozu, která v současné době máme. Pokud tak do 14 dnů neučiní, teprve poté začíná správní řízení. Také – a to jsem již zaslechl v různých interpretacích – se nejedná o to, že by provozovatel vozidla přicházel o body nebo řidičský průkaz, nebo něco podobného. Jedná se jenom o finanční pokutu, a ta je vždy nižší, než ta částka, která by hrozila za uhrazení pokuty.

Co se týče toho, že navržená úprava je složitější než předchozí pokusy, myslím si, že i právě proto, že nerezignuje na odpovědnost a možnost potrestání řidiče za přestupek, naopak jej má na prvním místě, tak nejméně v podmínkách našeho právního řádu narušuje zásadu potrestání pachatele přestupku, ale nerezignuje na to, aby se zvýšila bezpečnost na silničních komunikacích, aby byl tlak na to, aby naši řidiči byli v tomto obezřetnější, aby opravdu kladli důraz na to, že je třeba plnit všechna pravidla, která v tuto chvíli je třeba dodržovat – ať už je to rychlost nebo parkování, a neměli možnost výmluvy na osobu blízko, přičemž v mnoha desítkách procent případů se o žádnou osobu blízko nejedná.

Já bych vás, vážené senátorky a vážení senátoři, chtěl požádat, aby tento návrh byl zachován v celkovém návrhu zákona, přestože jeho jádrem je především transpozice směrnice 2006/126, tak jak jsem zmínil před tím v úvodním slově.

To je z mé strany v tuto chvíli všechno. Děkuji.

Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane navrhovateli. Prosím vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Návrh projednal ÚPV. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 135/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Miloš Malý. Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona VHZD. Usnesení vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 135/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Karel Korytář, kterého nyní prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou. Prosím, pane senátore.

Senátor Karel Korytář: Vážená paní místopředsedkyně, pane ministře, kolegyně, kolegové, jak už uvedl pan ministr, hlavním cílem předložené technické novely zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, je harmonizovat stávající právní úpravu s právem EU na úseku řidičských průkazů. Pro úplnost mé zpravodajské zprávy zopakují stručně, co všechno je dotčeno.

V rámci prováděné transpozice příslušné směrnice se jedná především o zamezení účelového získávání řidičských průkazů ze strany cizinců v ČR, dále o vymezení nových skupin vozidel pro účely udělování řidičských oprávnění, stanovení nových technických podmínek výcvikových vozidel, jakož i přijetí opatření k zajištění efektivnější kontroly zdravotní způsobilosti řidičů, včetně zvýšení některých věkových hranic pro získání řidičského oprávnění.

Součástí předloženého návrhu zákona je i doprovodná novela zákona o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel na úseku školení profesionálních řidičů.

Nad rámec věcného rozsahu vládního návrhu novely byla v PS do návrhu doplněna – jak již uvedl pan ministr – nová pasáž, reagující na zneužívání institutu osoby blízké při šetření zjištěných porušení pravidel silničního provozu správními

úřady. Návrh počítá s dělenou účinností, kdy přibližně polovina novelizačních bodů nabude účinnosti k 1. lednu 2012, druhá pak, a to včetně dodatečně vložených ustanovení o objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla, 19. ledna 2013.

Před konečným hlasováním byla v Poslanecké sněmovně navržena řada změn, daných 22 pozměňovacími návrhy hospodářského výboru a 5 pozměňovacími návrhy ve 2. čtení této novely.

Co se týká projednávání v podvýboru pro dopravu v Senátu i ve výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu v té části, která je hlavním cílem novelizace, nebylo vzneseno námitek. I vzhledem k tomu, že došlo k určitému zpřesnění k přijatému pozměňovacímu návrhu v Poslanecké sněmovně.

V rámci projednávání návrhu novely silničního zákona, jak už bylo uvedeno, byl do vládního návrhu doplněn soubor ustanovení, který má zamezit poměrně častému zneužívání institutu osoby blízké při šetření zjištěných porušení pravidel silničního provozu správními úřady. V současné době totiž velká část přestupků v oblasti silničního provozu zaznamenaných kamerami nebo jinými automatizovanými prostředky, zůstala bez uložené sankce, neboť se nepodaří zjistit řidiče vozidla, který jej způsobil. To množství, jak už tady sdělil pan ministr, je značné a je potřeba skutečně hledat řešení, jak to odstranit.

Navržená právní koncepce, která je zatím nejrozsáhlejší, má tedy posílit zásadu, že za každý spáchaný a zaznamenaný přestupek má být udělena příslušná sankce. K eliminování tohoto nežádoucího stavu se navrhuje zavedení nové povinnosti provozovatele vozidla, aby při užití vozidla zajistil dodržení pravidel provozu stanovených zákonem o silničním provozu. Z hlediska uložené povinnosti jde tedy k tíži provozovatele vozidla porušení pravidel silničního provozu, i pokud sám vozidlo neřídil. Sankce je finanční a je limitována maximální částkou 10 tisíc korun, což je prakticky polovina dnes platné rozmezí sazby. A jak bylo řečeno, body odebrány nejsou. Takže pokud se tak dozvíte z médií, není to pravdou.

Přestože je i zde v Senátu značná vůle vyřešit problém zneužívání institutu osoby blízké, je nutné si uvědomit, že provozovatel vozidla v některých případech ani při vynaložení maximálního úsilí nemůže zajistit, aby osoba, která jeho vozidlo řídí, a vlastník vozidla není přítomen, dodržela všechna pravidla silničního provozu. Nemůže-li adresát zákonem uložené povinnosti takovou povinnost objektivně splnit, nelze po něm spravedlivě po něm spravedlivě požadovat, aby, byť zprostředkovaně, nesl tak širokou odpovědnost za protiprávní jednání jiných osob.

Na základě tohoto je možno konstatovat – a tady bych se nejprve zmínil o roli ústavy, o které hovořil i pan ministr, a sice ve vztahu, že i Ústavní soud se samozřejmě nebude vyjadřovat k určité klasifikaci přestupku, pokud je daný zákonem. To tady samozřejmě naplněno je, ale ta ústava sehraje jinou roli.

Ústava totiž umožňuje nevypovídat proti sobě samému a svým blízkým. Jak už pan ministr naznačil, většina přestupků – a to je značné procento, není to deset, ani dvacet, myslím si, že to je i více, je sám pachatel tohoto přestupku. Je to ten provozovatel vozidla. A naše ústava mu dává možnost, že i když je zaznamenan kamerou nebo fotografií a je si i zcela podoben, využije této možnosti ústavy a řekne, to nejsem já, to je osoba blízká. Že je mi podobná, no tak to tak bývá v rodinách.

Takže tento problém souvisí s ústavou. A ten je potřeba řešit. Samozřejmě je v zákoně garantované právo, které v souvislosti s touto ústavou je samozřejmě i u nás v platnosti. A jsou to většinou trestní zákony. Mimochodem to, že fyzické nebo právnické osoby lze trestat jen za jejich vlastní protiprávní jednání, které navíc, jde-li o nepodnikající fyzické osoby, by mělo být zaviněné.

A nyní k těm zákonům, které se týkají trestního práva, tedy ty námitky, jež legislativa samozřejmě zjistila, a jsou to námitky, které považuji za velmi závažné, vzhledem k platnosti toho, co je navrženo.

Navržené řešení totiž neodpovídá jednomu z principů trestního práva obecně, tj. neodvratnosti sankce pro pachatele za spáchaný delikt. Zamýšlená sankce totiž v rozporu s výše uvedeným principem nestihne pachatele deliktu, nýbrž přenáší odpovědnost na osobu odlišnou od pachatele, jejíž zjištění je pro správní orgány snadnější.

Dál navrhovaná právní úprava prolamuje princip trestního práva, podle něhož fyzická osoba vždy odpovídá zaviněně, tedy je nutné prokázat zavinění ve vztahu ke skutku, ve kterém je spatřován delikt.

Dále navržená koncepce ve svém konečném důsledku rezignuje na zjištění a potrestání skutečného pachatele závadného jednání a postrádá tak odrazující prvek před jeho opakováním stejně jako preventivní složku. Na druhé straně může mít zvolené řešení na správní orgány demotivující účinek ve vztahu ke snaze zjistit skutečného pachatele.

Tady bych chtěl připomenout, že to, co uvedl pan ministr, že je tímto způsobem přece jenom poučena ta konkrétní osoba, ať už zprostředkovaně, když ten provozovatel není pachatelem. Ale domnívám se, že přece jen ta osoba, která páchá přestupek, ať už se vyvine tím, že zaplatí pokutu, může ho páchat opakovaně. Může to nakonec být těžká dopravní nehoda, a my jenom preventivně nejsme schopni tohoto člověka nějak dovést k tomu, aby minimálně nepáchal přestupky, a nebo vůbec mu odebrat řidičský průkaz. Jsou osoby, které jsou skutečně natolik konfliktní na silnici, že to jinak možné není.

Takže to jsem chtěl doplnit k připomínce pana ministra.

Navržená koncepce mísí 3 způsoby řešení spáchaného přestupků. Tj. klasické projednávání, speciální postup při vyřizování protiprávního jednání a objektivní odpovědnost provozovatele vozidla, čímž se vymyká stávajícímu systému správního trestání.

Tady bych chtěl upozornit, že nelze určit zákonné konkrétní kroky v tomto momentě, když jsme něco takového hledali, když kritizujeme a chceme zamítnout směr, kam by pokračoval jak Senát, nebo lidé, kteří se zabývají dopravou, ministerstvo dopravy a všichni zúčastnění, protože i když bude tato novela přijata či nepřijata Poslaneckou sněmovnou, stejně se k osobě blízké musíme vrátit, protože tady ten určitý zásah do minimálně trestního práva musí být proveden. A já hovořím dokonce, že i do ústavy.

Je nyní těžko odhadnout, do jaké míry bude v praxi využívána možnost dobrovolného zaplacení určené částky za spáchaný přestupek, avšak lze očekávat, že budou snahy se odpovědnosti vyhnout. Sami si pamatujete při projednání v Poslanecké sněmovně a schválení této předlohy, kdy média deklarovala několik způsobů, jak to lze obejít a jak zkomplikovat správním orgánům jejich činnost. A vlastně se dojde opět do situace, kdy nelze zjistit ani postihnout pachatele nebo provozovatele vozidla.

Samozřejmě dnešní pachatel přestupků bude ještě určitě vynalézavější a najdou se i další způsoby, pokud by tento princip byl uveden v život.

Z výše uvedeného je patrné, že předložený návrh není bez nedostatků a že pravděpodobně bude vyžadovat určité dopracování. I když existuje všeobecná vůle se vypořádat s fenoménem osoby blízké, nelze to řešit způsobem pokus – omyl. Mimo výše uvedené způsoby, jak obejít navrženou koncepci, by její platnost skončila prvním soudním případem.

Když jsme projednávali v podvýboru pro dopravu a výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu tento materiál, tak jsme se snažili, vzhledem k tomu, že se otevírají zákony, které jsou velmi populární a každý jim rozumí, abychom mimo tuto úpravu nekládali do této novely další návrhy, těch se navrhuje zase desítky, abychom se omezili pouze na jediný návrh, který je mimo tady to vypuštění osoby blízké. Jde o návrh, kdy vracíme zpět přednost na přechodu pro chodce vozidla s předností v jízdě, zejména záchranné zdravotní služby zpátky do výjimek. Vzhledem k tomu, že poslední úprava – připomenou, kdy jsme při zajištění větší ochrany chodců přikázali zákonem řidičům, že je nesmí ohrozit ani omezit, to by znamenalo, že bychom už tak těžce zkoušené záchranné zdravotní službě přidali další komplikaci, že by ve velkých městech prakticky musela na přechodech pro chodce zastavit, pokud by nešla do konfliktu se zákonem.

Já si myslím, že poté, co záchranná služba dneska nepožívá ochrany veřejného činitele, osádky jsou napadány, že řada řidičů dneska ani nerespektuje jízdu záchranné zdravotní služby, ať už to je tím, že ji nepostřehne, nechce a nebo se to nenaučili v autoškolách, v každém případě je to další prvek, který by zkomplikoval tuto situaci. Proto doporučuji, stejně jako ministerstvo dopravy, tento pozměňovací návrh podpořit. Návrh tohoto zákona předložila vláda Poslanecké sněmovně dne 25. března 2011. Při konečném hlasování ve 3. čtení, konaném na 19. schůzi PS, dne 15. června 2011 byl vládní návrh zákona schválen ve znění přijatých pozměňovacích návrhů, a to v hlasování č. 150, ve kterém se ze 175 přítomných poslanců vyslovilo 135 pro a 2 byli proti.

Vzhledem k předchozím argumentům navrhuje výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu plénu Senátu Parlamentu ČR vrátit Poslanecké sněmovně návrh zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozměňovacích návrhů, uvedených v příloze, které bude, pokud ho schválíme, usnesení Senátu. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane zpravodaji, a požádám také vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Ptám se nyní, zda si přeje vystoupit pan zpravodaj ústavně-právního výboru? Ano, prosím, pane senátore, máte slovo. A ještě bych chtěla upozornit pana senátora Pospíšila, v této chvíli není otevřená rozprava. Já vás mám přihlášeného, ale budu se ptát, ale... No ale, tak se prosím odhlaste a přihlásíte se znovu, protože já se budu ptát, kdo navrhuje podle paragrafu zákona se nezabývat zákonem. Děkuji.

Senátor Miloš Malý: Pane předsedající, pane ministře, dámy a pánové. Kolega z garančního výboru velmi podrobně mluvil o materii, kterou dneska projednáváme. Já bych se zaměřil na otázky, které jsme projednávali v ústavně-právním výboru. Jako zpravodaj jsem navrhl 3 body. Jako pozměňovací návrhy. Jeden z nich byl stejný, to znamená vypuštění úpravy, jak postihnout osobu blízkou. V ústavně-právním výboru tento návrh nedostal dostatečný počet hlasů, protože převážil názor, že tento návrh není v rozporu s ústavou, protože objektivní odpovědnost již máme v našem právním řádu zavedenou. Takže zde by žádný rozpor s ústavou nebyl.

Druhá věc, kterou jsme tam měli, to se týkalo obsahu motorů vozidel pro zkoušky. Jednalo se speciálně o motocykly, kde jsem navrhoval snížení kubatury při zachování výkonu. Tento návrh taktéž neprošel pro rozpor s požadavky EU. A

poslední návrh, který jsem tam měl, bylo omezit možnost manipulovat s motory motocyklů, protože řidič oprávněný pro řízení motocyklu A2, což je motor do výkonu 35 kW a požadavky na něj jsou, řekl bych, nižší než pro A. To znamená, jsou tam trošku měkčí podmínky jak věku, tak kdy může řidič získat oprávnění. A samozřejmě je to technický zásah do motocyklu, který není nevratný. To znamená, že motocykl jako takový, většinou je to zásah do softwaru, je možno kdykoli vrátit stejným opatřením zpátky na původní výkon. Čímž dojde k obejití toho, co chtěl zákonodárce dosáhnout, když říkal, že pro třídu A2 do 35 kW potřebuje řidič dosáhnout určitého věku a složit potřebné zkoušky.

Pokud by chtěl řídit motocykl o větším výkonu, tedy neomezeném, musel by mít jiný věk, aby mohl ty zkoušky skládat. Takže situace je taková, že když se podíváte do inzerátů, tak je tam mnoho nabídek: Prodám motocykl s technickým průkazem do 35 kW, otevřený. To znamená, že je otevřený na původní výkon. A tím dochází k obcházení zákona.

Jinak se ztotožňuji se názorem pana kolegy. Já jsem byl osobně proti tomu, abychom ponechali osobu blízkou v návrhu tak, jak byl, protože sám jsem našel několik způsobů, jak je možno obejít i tuto právní úpravu. Zjišťoval jsem si, kolik osob v současné době se odvolalo na osobu blízkou při řešení přestupku, tak na úřadu v Kroměříži, což je jako úřad 3. kategorie, pouze 3 lidé, kteří využili tohoto oprávnění.

Došlo i k tomu, že Policie ČR, protože nemá příliš velké množství technických prostředků, většinou jsou to tzv. fotopasti, které vlastní obce, tak s ohledem na to, že pokud nezjistí pachatele, tak přestupek dál neposouvají na orgány obcí, které jsou orgánem správním pro šetření těchto přestupků.

Seznámil bych vás ještě s usnesením č. 81 ústavně-právního výboru z 19. schůze, konané 13. července 2011. K senátnímu tisku č. 135. Výbor:

Zaprvé – Doporučuje Senátu Parlamentu ČR vrátit projednávaný návrh zákona PS ČR, s pozměňovacím návrhem, který je uveden v příloze.

Zadruhé – Určuje zpravodajem výboru pro projednání této věci na schůzi Senátu senátora Miloše Malého.

Zatřetí – Pověřuje předsedu výboru senátora Miroslava Antla, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také. A nyní se tedy musím zeptat, zda někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat? Nikoho takového nevidím, mohu tedy otevřít obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se první přihlásil pan senátor Jiří Pospíšil. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jiří Pospíšil: Paní místopředsedkyně, pane ministře, dámy a pánové. Nebudu tak korektní jako moji předřečníci, nejsem zpravodaj a mohu nazývat věci pravým jménem.

Považuji za hrozné a skandální, když ministr a někteří další, kteří už zde mluvili, říkají ústavnímu právu výmluva. Řešení: Rozhodl jsem se, že to říkali s uvozovkami, protože tomu tak říkají novináři a stalo se zvykem tomu tak říkat. A opravdu za výmluvu to asi vážně nebereme. Řešení tzv. výmluvy na osobu blízkou je jednoduché. Stačí prostě zrušit Listinu práv a svobod. A pak ten problém nebude. Jinak se pořád hledá řešení problému řešícím důkazovou lézi způsobenou tím, že zejména obecní policisté, a zejména pražští obecní policisté raději sedí za monitorem

a píšou papíry, než by zastavili auta v místech, kde se přestupky páchají. A dost často jsou to místa, kam se chodec vůbec nedostane, nebo tam může i pršet.

Celý problém my totiž řešíme to, kdyby auto, kterým byl spáchán údajný přešupek, bylo vzápětí zastaveno, řidič určen a s ním proběhlo přešupkové řízení na místě, tedy zkrácené správní řízení, nebo proběhlo řízení správní. Toto řešení, které přenesení platbu na majitele, a ten má sice objektivní odpovědnost za vozidlo, ale hmotněprávní odpovědnost, a toto spletení s hmotněprávní odpovědností s trestněprávní odpovědností je jedna z nejhorších věcí, která se právě tady děje. Tak toto přenesení, dokonce bez správního řízení, čili dokonce bez konstatování a prokázání, že se přešupek vůbec stal, protože bez toho se nedá vůbec tvrdit, že přešupek nastal, a nemůže být tedy potrestán pachatel, tak nám ukazuje, o co jde.

Jde prostě o získání peněz, nejčastěji pro obecní pokladnu, přímo a bez správního řízení, tedy bez toho, aby bylo konstatováno, že vůbec přešupek nastal.

Přijmeme-li vypuštění tzv. výmluvy na osobu blízkou a přeneseme-li odpovědnost za spáchání domnělého přešupku, dopustíme se několika zcela mimoprávních zvrhlostí. Jinak to nazvat neumím.

Zaprvé – Budeme trestat chování neznámého podezřelého tak, jako by mu byl přešupek doložen, a přešupek přitom přiřkneme někomu jinému, který na místě přešupku vůbec nemusel být, samozřejmě mohl, vůbec nemusel o překročení zákona vědět, samozřejmě mohl a mohl ho způsobit, a zejména nemusel vůbec znát okolnosti, bez jejichž objasnění nelze vůbec vyřknout závěr, že přešupek byl spáchán. Přesto bude potrestán majitel. Majitel je odpovědný za vozidlo, to je pravda, ale jeho odpovědnost je odpovědností hmotnou, tu nese, a je dokonce proti škodám způsobených jeho vozidlem ze zákona pojištěn.

Vznikla škoda spácháním domnělého přešupku, třeba tím, že auto jelo rychleji? Já se ptám komu? A kdo ji způsobil, pokud vznikla? Nejčastěji vůbec žádná škoda nevznikla. A není žádným způsobem prokázáno, protože správní řízení neproběhlo, že se jednalo o přestoupení zákona, které mohl mít i důvody, a nebyly zjištěny okolnosti, které by někdy případně i vznik přešupku vylučovaly.

Pokud vznikla škoda městské pokladně, která mohla vybrat, měla naplánováno vybrat, a nevybrala, pak tu škodu způsobili spíše ti městští policisté, kteří si nedovedli zajistit jednoduchým způsobem, např. zastavením vozidla – a uvedu vám jeden zajímavý příklad. Např. v Brně je výběr pokut dvakrát vyšší než v Praze. Prostě proto, že brněnští městští policisté ta auta zastavují. Tak tato škoda, která vznikla městské pokladně, byla způsobena spíše těmi policisty, kteří nekonali svou službu tak, aby mohli vybrat pokutu, naplánovanou, a tím způsobili škodu městu, pak by měla být přenesena na ně.

Protože jde o majitele a odpovědnost hmotnou, pak pokud byla vozidlem způsobená škoda, je cílem této hmotné odpovědnosti uvedení stavu do stavu před způsobením škody. A pokud to nejde, tak přiměřené odškodnění. Tam se přece nemůže jednat o trest.

Při hmotněprávní odpovědnosti jde tedy o nápravu, v žádném případě nejde o trest. A vzniká tedy otázka, jak vlastně se tzv. objektivní odpovědnost přenesla z hmotněprávní odpovědnosti do trestněprávní odpovědnosti, komu a za co má vlastně ten majitel platit?

Zatřetí – Je nejasná i výše náhrady, kterou má platit majitel auta za nesdělení nebo nevědění. To je v zákoně popsáno poměrně jasně. Je to vlastně pokuta za spáchání toho přešupku, který nebyl doložen. Který by byl uložen, kdyby byl doložen. Ale on doložen nebyl.

Není jasné, proč za stejný čin, čili za nesdělení toho, co majitel ví, a nebo nevědění toho, co má vědět, má za úplně stejné nesdělení má platit různě vysokou pokutu. Podle toho, jak se někdo úplně jiný chová, zvláštní. Je tedy jasné, že pokuta majiteli při různé výši není pokutou za nesdělení, ale přenesením platby. Přenesením platby za neprokázaný přestupek, za předpokládaný přestupek. A jak už jsem v závěru své řeči jasně řekl, má to být platba, kterou se vyhne ten ukládající správnímu řízení.

Zavedením tohoto principu se vracíme ke středověkému přenášení odpovědnosti za čin na nezúčastněné, kteří mají mít nějakou odpovědnost kárnou, zprostředkovanou místem, vlastnictvím, nebo čímkoli jiným. Tedy ke kolektivnímu, v tomto případě jen podmíněnému alternativnímu trestání, bez potřeby doložit, že ke káratelnému chování vůbec došlo. Při přestupkovém řízení se totiž projednává i to, zda nenastaly okolnosti, které by konstatování, že k přestupku došlo, vylučovalo. To při přeposlání pokuty na majitele vůbec nenastane, ale vůbec nemá příležitost, protože tam mohl nebýt, uplatnit námitky, že šlo o okolnosti, za kterých přestupek nevzniká.

Jak by to zjednodušilo stíhání vraha, kdyby se podařilo zjistit majitele vražedného nástroje, to se mi ani nechce domýšlet.

Tím, že se vynechá odkaz na ústavní princip, se ale ústavní princip neruší. Jde pouze o trik, kterým chce autor tohoto vypuštění, a nevím, proč pan ministr se k tomu tak hlásil, zmást ty, kteří mohou tohoto svého práva využít. Již dnes existuje povinnost každého, nebo právě těch, kteří jsou ústavou z této povinnosti vyňati, odpovědi na okolnosti, které by pomohly objasnit vyšetřování činu.

Teď se novináři a někteří úředníci – a my je tady v uvozovkách nazýváme hanlivě "výmluvou na osobu blízkou" bude i nadále platit. Nikdo i nadále nebude muset vypovídat, pokud by svou výpověď přitížil sobě nebo osobě blízké. A každý, kdo využije svého práva nevypovídat, právem odmítne platit přenesenou pokutu na majitele, protože její velmi blízký, prostorově, článek ústavy říká, že nikdo nesmí být postižen za využití svého práva.

Tento pokus zrušit nebo spíše zatajit ústavní právo je jednou z nejprimitivnějších právních zvrhlostí, jaké jsme v poslední době zažili. Pan ministr dělá těžkou chybu tím, že se s tím ztotožňuje a obhájuje poslanecký návrh. Tím se přiřazuje k těm diletantům, kteří neumějí rozlišit hmotněprávní a trestněprávní odpovědnost. Jde o snahu učinit právo fyziologickým až paralogickým, jen proto, aby se obhájil poznatek, že nejvzácnější kapalinou na světě je kapka krve městského policajta. Kapka potu, pardon. (Smích v sále.) Krev bývala vzácnou kapalinou, teď je to kapka potu policajta, protože ten policajt by se musel zvednout ze židle a jít za ten měřák a zvednout pracně plácačku a ztotožnit řidiče. To neudělá, a proto se vymýšlí parlamentem tak složité řešení, jako že bude postižen stejně, aniž se prokázalo, že šlo o přestupek. Majitel jakoby, jakoby! byl přestupek.

Takže, promiňte tou nejvzácnější kapalinou na světě, je podle tohoto zákona zjevně kapka potu městského policajta. Jestli jste si všimli, tak státní policie tento problém většinou nemá, protože ta auta většinou zastavuje.

Pane ministře, na vaši obhajobu tohoto zrušení výmluvu na osobu blízkou sedí rčení básníka Skácela: "Tak špatná pravda a tak krásná řeč." Děkuji vám.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane senátore, a nyní je s přednostním právem přihlášen pan senátor Petr Vícha. Prosím, pane senátore.

Senátor Petr Vícha: Vážená paní předsedající, pane ministře, děkuji za slovo. Po tak excelentním filosofickém vystoupení se těžko vystupuje. Budu tedy velmi stručný. Kolega Pospíšil v úvodu své řeči řekl, že se zlobí, že předřečníci kulantně řekli, nazvali využití ústavního práva výmluvou. Já si myslím, že všichni to mysleli tak, že využití ústavního práva, je-li to skutečně pravda a řídila to osoba blízká, je v pořádku. Ale lež, kdy to auto jsem řídil a vylouvám se na osobu blízkou, je výmluvou.

A z hlediska statistického je zajímavé, aspoň si to myslím, že většinou řídíme auta vlastní, a nikoli půjčená, tak přestupky konají většinou ti, kteří si auta půjčili, než ti, kteří je vlastní. Protože je hodně těch, kteří se vylouvají právě na osobu blízkou.

Já už jsem to tady v minulosti říkal – zhruba před 2 roky jsem se dopustil v Praze přestupku, v květnu, a pak v říjnu jsem byl pozván na projednání tohoto přestupku. A dostal jsem od městské policie v podstatě hned upozornění: Přečtěte si dobře tady toto poučení. A v podstatě to byl návod, vyloupte se na osobu blízkou. Řekl jsem, že dlouhodobě mi vadí zneužívání tohoto institutu, že na tuhle hru nehrají a že samozřejmě auto jsem řídil já. Ještě jsem si nechal ukázat fotografii. A ať jsem byl podoben svému bratrovi, byl jsem to já a pokutu jsem samozřejmě zaplatil. Body už mám dávno připsané.

Nicméně když v tisku zazněla interpretace toho projednání ve Sněmovně, že konečně to bude vyřešeno, tak jsem byl rád a těšil jsem se na to, že to tady také podpořím.

Bohužel, v tuto chvíli se ukazuje, že to tak snadné asi není a definitivně mě přesvědčila slova pana ministra, který říkal, že se pak mohl ten dotyčný s tím na koho se vylouvá vyrovnat a že pokuta je nižší a alespoň nepřijde o body. Pak musím konstatovat, že pokud by takováto úprava platila, tak zatímco se dnes aspoň někdo nevymluví a slušný člověk zaplatí, tak by se vymluvil každý. Zaplatil by nižší pokutu a nepřišel by o body. Pak by skutečně chtěl přijít o body a platit vyšší pokutu, nikoli slušný člověk, ale člověk hloupý.

O co jsem vás zdržel, chci zkrátit naše jednání, a proto prosím paní předsedající, aby po projednání tohoto bodu nechala hlasovat o procedurálním návrhu na úpravu programu, abychom z dnešního bodu vyřadili body 41, senátní tisk 85, bod 42 – senátní tisk 71, bod číslo 43 – senátní tisk 72, bod 44, senátní tisk 73 a bod 45 – senátní tisk 77 a tyto body přeřadili na naši následující schůzi 4. srpna.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Provedeme, jak předseda senátorského klubu požádal, hned po projednání tohoto bodu budeme o jeho návrhu hlasovat. Dále pokračuje v rozpravě k návrhu zákona pan senátor Karel Šebek.

Senátor Karel Šebek: Vážená paní předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové, přeruším debatu o osobě blízké pragmatickým tématem použití letních pneumatik v zimním období a v souvislosti s projednávaným návrhem zákona o provozu na pozemních komunikacích, si dovolím avizovat pozměňovací návrh, který vychází z požadavků tuzemských výrobců automobilů a měl by vyřešit výrazné problémy výrobců nových vozidel, kteří je přepravují na krátké vzdálenosti z místa výroby na místo skladování nebo nakládky k další dopravě. Úpravou zákona by bylo umožněno použití letních pneumatik, které jsou standardně vyráběny po celý rok u nových vozidel pro krátkou jízdu po ose i v zimním období. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. Dalším přihlášeným je pan senátor Jiří Pospíšil. Pane senátore, máte slovo.

Senátor Jiří Pospíšil: Kolega Vícha mě upozornil na jednu věc, která je velmi nebezpečná, a které se říká výmluva na osobu blízkou. Právo není dáno na osobu blízkou, právo je nevypovídat, pokud bych tím přitížil sobě nebo osobě blízké. Člověk, který říká, že řídila osoba blízká, a přitom řídil sám, samozřejmě lže. Pokud se mu to prokáže, dopustil se lži. Člověk řekne, že nebude vypovídat, protože řídil on sám nebo osoba blízká, využívá svého ústavního práva. Celé vysvětlování v novinách na výmluvu na osobu blízkou, že policie mluví o výmluvě na osobu blízkou, je strašlivé zkreslení, kdy hledáte řešení, jak se zbavit výmluvy, ale není to potřeba. Každý občan může využít svého práva nevypovídat proti sobě nebo proti osobě blízké a nemusí to nijak dále zdůvodňovat. Tím neříká, že neřídil, ale není tím samozřejmě zbaven odpovědnosti. Je věcí policie nebo správního orgánu, který s ním vede řízení, aby mu čin nadevší pochybnost doložil a pak mu může udělit přestupek například tím, že auto zastaví a zjistí hned na místě, kdo řídil. Protože to zaplatíte policajtovi, je to také správní řízení, ale řízení zvláštního typu – zkrácené tím, že zaplatíte, uznáváte, že jste se přestupku dopustil. Nevím, proč se z toho dělá takový problém. Stačí auta zastavovat nebo mít lepšího fotografa. Kdyby mi dali 500 korun za každého, udělám takové fotografie časově i místně označené, že se nikdo nebude moci vymlouvat. Když mají špatné kamery a umístěné vysoko a druhou kameru nedají, tak se vyhazují peníze. Je to věc správního orgánu a policie, že si nezajistí dostatek důkazů. Dají se zajistit snadno, není kvůli tomu třeba se posmívat ústavnímu právu a dělat z něj výmluvu a není třeba kvůli tomu měnit řadu zákonů. To je vše, co jsem chtěl říci. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. Zatím posledním přihlášeným do rozpravy je pan senátor Jan Horník.

Senátor Jan Horník: Vážená paní předsedající, vážený pane ministře, vážená kolegyně a kolegové, chtěl jsem jen říci, že jsem avizoval – pokud se dostaneme do podrobné rozpravy – pozměňovací návrh k tomuto zákonu. Upozorňuji na to, že vzhledem k tomu, že jsem v pozměňovacím návrhu použil trochu zmatečné označení, nebudu předkládat. Domluvil jsem se s panem ministrem, že meritum věci, které pozměňovací návrh obsahuje, by se mohlo objevit v další novelizaci zákona. Myslím si, že tak, jak byl tento pozměňovací návrh připraven není úplně ideální, protože se mluví o seznamu přihlášených účastníků, ale co nám řekne seznam. Měli bychom hlavně vědět o seznamu účastníků, kteří školení absolvovali a kolik z nich školení skutečně dokončilo a udělalo zkoušky, potom kolik těch, kteří neudělali a budou muset školení zopakovat. Jak je vidět, je potřeba tuto věc ještě lépe dopracovat a domyslet. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. V této chvíli bude pokračovat pan senátor Vladimír Dryml.

Senátor Vladimír Dryml: Vážená paní předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové, domnívám se, že všechno podstatné zde řekl náš kolega hlavně z hlediska ústavnosti Listiny lidských práv a svobod. Sociální inženýrství z ministerstva dopravy, které zasahuje každý třetí a čtvrtý měsíc do tohoto zákona, s tím se brzy setkáte 1. srpna, kdy dojde k tomu, že začne městská policie měřit bez toho, aby umiřovala cedule. V absolutní přednosti pro chodce i pro cyklisty na přechodech dojde k tomu, že asi přibude smrtelných úrazů. To jsou ale ti experti, mnozí z nich i díky tomu, že nebyli vydáni Sněmovnou ČR, dále se stávají stejnými experty, i když je jasné, že při svých expertizách přinejmenším pochybili. Lidová

tvůrčivost sněmovny a její časté protiústavní jednání v posledních měsících nabývá velkých rozměrů! Vzpomeňme si na to, co jsme projednávali včera v souvislosti se zdravotnickou reformou. Dnes nám sem přichází další, podle mého názoru významné omezení ústavních práv a svobod občanů ČR. Ústava a Listina zaručuje určitá práva a ta jsou podle mne tímto návrhem pošlapávána. Je na každém jedinci, jestli využije nebo nevyužije svého ústavního práva. Uvědomte si, že tady by se měla dávat pokuta za neudání se buď sama sebe nebo osoby blízké.

To, co tady prohlásil pan ministr, že je to konformní s ústavou, atd., to je jeho názor, ale domnívám se, že první soudní spor bude jednoznačný. Hraje se ale na to, že to bude trvat nějaký čas, ve sněmovně to převálcujeme, a jestli to je podle ústavy, na kterou pan ministr i někteří poslanci přísahali nebo ne, to už jim je jedno. Udávání osob blízkých bylo naposledy za okupace, tehdy to dokonce bylo za povinnost, a nyní chceme něco podobného v demokratickém státě znovu zavádět? Evropská unie nás nenutí k tomu, abychom šli proti české ústavě. Pokud chceme celý tento proces nějak změnit, musíme nejdříve změnit ústavu a Listinu lidských práv a svobod. Domnívám se, že tam to bude hrozně obtížné, protože to není jen v oblasti přestupků. Přestupky se mohou změnit v trestné činy a je to i v oblasti trestně-právní. Odpovědnost za činy jiných lidí? Nevím, jak dalece by toto dále prošlo. Pokuta, pokud ji zaplatí majitel vozidla, je přiznání se k přestupku! Majitel bude v registru veden jako ten, který způsobil přestupek! Proč byl tedy zaváděn bodový systém? Tady se spousta lidí vyhne tomuto bodovému systému a bude hřešit jen na něco jiného. Lidé, kteří jsou na tom finančně lépe, o body přicházet nebudou, pokud Policie ČR bude činit to, co dosud činí, i když se dá říci, že proti Městské policii je na tom výrazně lépe. Trest má následovat co nejrychleji za spáchání přečinu nebo trestného činu, protože chceme vychovávat řidiče, nechceme dělat jen samé represivní akce a vytahovat za každou cenu peníze z kapes řidičů. Má to větší efekt.

Pan ministr dopravy i jako člověk, který má blízko k časopisu Pražan, který se také zabývá touto problematikou, doufám, se také postará o další věc, která mě delší dobu v Praze zlobí, a tou je tzv. úsekové měření České policie. To je v některých věcech nehorázné. Mohu určitým způsobem zvýšit rychlost a překročit ji, když se chci vyhnout překážce nebo kolizi s jiným vozidlem. Tady je ale najednou nějaké úsekové měření. Důkazů o spáchání přestupku je na straně jak Městské policie, tak i Policie ČR dost, o tom bylo hovořeno – jak od kamerových systémů, tak od kontrol, kde pot městského strážníka by měl být vynaložen více.

Dočkáme se asi nemalých problémů od české motoristické veřejnosti od 1. srpna a byl bych velmi nerad, abychom ji iritovali dalším, do určité míry právním nesmyslem.

Osobně jsem pro to vypustit tento vložený text týkající se osoby blízké a navrhuji ministerstvu dopravy, aby řešilo celou věc jiným způsobem, tzn. především apelací na činnost městských policí a Policie ČR.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. Přihlášen je pan senátor Jiří Dienstbier.

Senátor Jiří Dienstbier: Vážená paní předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové, pro mě je těžko přijatelné, že někteří naši spoluobčané pohrdají předpisy obecně a někteří zejména dopravními předpisy a nestydí se vymlouvat se pravidelně na osobu blízkou. Z tohoto hlediska si myslím, že je dobře přistoupit k zavedení objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla za dodržování předpisů při jeho provozu. Vyslechli jsme tady několik ústavně-právních expertiz o tom, která ústavně garantovaná práva jsou porušována zavedením objektivní odpovědnosti související

s provozem vozidla. Podle mne žádné právo v tomto případě porušováno není, protože nikdo není zbaven práva odepřít výpověď v případě, že by tím ohrozil jakýmkoli stíháním sebe nebo blízkou osobu, pouze je stanovena objektivní odpovědnost provozovatele vozidla. To, jestli provozovatel ví nebo neví a jestli případně využije práva odepřít výpověď je jiná otázka.

Navíc bych chtěl zmínit, že objektivní odpovědnost provozovatele vozidla není nic, co by bylo v našem právním řádu novinkou. Už dnes v odpovědnostním vztahu za náhradu škody taková úprava je, protože pokud je v souvislosti s provozem vozidla způsobena jakákoli škoda, není podstatné, kdo vozidlo řídí, ale odpovídá za to jeho provozovatel.

Myslím si, že je to správná cesta, že morálně je zcela nepřijatelné, abychom umožnili některým lidem hromadně se vyhýbat své odpovědnosti. Navíc žijeme v technickém světě a stále více je přirozené, že se technické prostředky budou používat pro zajištění dodržování dopravních předpisů.

Pokud tady zaznělo, že některé obce si z toho dělají živnost, možná to tak bylo více v minulosti, možná i do jisté míry dnes, ale kdyby každý dodržoval dopravní předpisy, žádná obec by si z jejich překračování nemohla živnost dělat. Z toho důvodu si myslím, že bychom měli objektivní odpovědnost provozovatele za dodržování dopravních předpisů při provozování vozidla uzákonit. Nechci polemizovat o tom, jak legislativně dokonalý je předložený návrh, šlo mi spíše o polemiku s protiústavností a obecnou nesprávností této myšlenky.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. Ještě jednou je přihlášen pan senátor Jiří Pospíšil.

Senátor Jiří Pospíšil: Paní místopředsedkyně, pane ministře, dámy a pánové, nezbývá mi než konstatovat, že někteří kolegové nejsou schopni rozlišit mezi hmotnou odpovědností a trestně právní odpovědností a proto používají termínu objektivní odpovědnost, ač ve skutečnost tato nic neznamena. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Dále bude pokračovat pan senátor Vladimír Dryml.

Senátor Vladimír Dryml: Vážená paní předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové, je to pro mne velmi těžké, ale vaším prostřednictvím se obracím ke kolegovi Dienstbierovi. Vážený pane kolego, to nebyl názor jen senátora Drymla, ale – teď mi to promiňte – byli to renomovanější a zkušenější právníci než jste vy, kteří říkají, že tady jsou velké problémy a velká kolize s Ústavou ČR. Kolektivní vina, o které jste se tady zmínil, o tom bychom si také mohli pohovořit, ale myslím si, že čas je tady pro to příliš krátký.

Kolektivní vina je velmi ošemetná záležitost, vážený pane kolego, a že si obce dělají živnost? Ano, skutečně si některé obce dělají živnost, ale dělají si ji dokonce tak, že už plánují, že zavedou městskou policii, protože si na sebe bude vydělávat. Argument, že kdyby se zákon neporušoval, že by nevydělávaly – to je demagogie. Kdyby se zákony neporušovaly, tak by se ani advokáti nemohli uživit.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. Pokračovat bude pan senátor Dienstbier.

Senátor Jiří Dienstbier: Stručně ke kolegovi Pospíšilovi. Měl by požádat svého právního poradce, aby mu vysvětlil, co je to hmotně-právní odpovědnost, protože hmotně-právní je i ta trestní.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. V diskusi bude pokračovat pan senátor Tomáš Töpfer.

Senátor Tomáš Töpfer: Vážené dámy a pánové, chtěl bych navázat na pana senátora Drymla, který tady hovořil. Tane mi na mysli Pavlík Morozov, který udal své rodiče a stal se hrdinou. To ale nebylo tenkrát za špatné parkování.

Dostavil jsem se sám k řešení přestupku na Městskou policii, kde byla vyfotografována moje žena v autě. Říkali mi: napišeme osobu blízkou. Říkal jsem, že ne, že to rád zaplatím, vidím tam svoji manželku a jsem hlavně rád, že tam je sama. V ten okamžik to bylo pro mě rozhodující. Policista říkal: "Nedělejte si legraci. Pozvali jsme sem pána, přišel s manželkou, byla blondýna, ukázali jsme mu fotografii, na které byla nějaká tmavá paní ve 22.30 hodin ve smíchovském tunelu. Ptala se: Koho jsi to vezl ve 22.30? On začal koktat, dostal facku. Policista byl velmi solidární a řekl mi, že to budou řešit domluvou. Napadlo mi, že spíš než s osobou blízká bych tam šel s kolegyní, která by předstírala mou manželku. Bohužel, od té doby se to již změnilo a Městská policie levé místo začerňuje.

Chápu, že vymáhání kázně řidičů je správné, je to na prvním místě a chápu jakoukoli snahu ministerstva dopravy, resp. i Policie ČR a Městské policie. Všimněte si českého řidiče, který překročí hranice do Rakouska, jak se začne okamžitě chovat jinak, jak dodržuje rychlost 50 km v obci, protože ví, že jsou velké sankce, ale všimněte si rakouských řidičů když přijedou sem, přestanou jezdit padesátikilometrovou rychlostí. Je to vzájemné. Ton ale na okraj.

Co mě ale znepokojuje daleko více je to, to říkal pan senátor Pospíšil, je to spíše lenost nebo pohodlnost policie, která auta nezastavuje, neboť především se jedná o fotografie z tzv. úsekového měření. Stejně se tady mnohokrát opakují. Upozorňuji vás, že na úsekovém měření jsou dvě kamery, z nichž první zaznamenává vaši registrační značku a registruje vaše vozidlo, aniž jste se stali přestupcem čehokoli. Jste nevinný občan, který dodržuje zákony a vyhlášku, ale vaše registrační značka je zaregistrována a poměrně dlouhou dobu nikdo neví jakou, je archivována. Proti tomu jsme protestovali na komisi pro ochranu osobních údajů, zatím jsme to ale neprolomili. V Německu už to prolomili, protože archiv toho, kudy jezdíte a kdy jezdíte je snadno zneužitelný, protože u nás se prodají i fotografie mrtvého těsně po vraždě. Nevěřím, že by se takový archiv nedal prodat nebo koupit. Nejbezpečnější ochrana archivních dat a osobních údajů je ta, která se nesbírá. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Pan senátor Töpfer byl posledním přihlášeným do diskuse. Chce ještě někdo v této obecné rozpravě vystoupit? Nevidím nikoho, obecnou rozpravu uzavírám. Ptám se pana navrhovatele, zda se chce vyjádřit. Prosím, pane ministře.

Ministr dopravy ČR Pavel Dobeš: Vážená paní místopředsedkyně, vážené senátorky a senátoři, velmi děkuji za obsáhlou rozpravu ohledně návrhu zákona. Byly zmíněny některé věci, ke kterým bych se rád vyjádřil.

V první řadě návrh zákona nenutí nikoho udávat. To tam není, nikdy nebude a nebylo ani zamýšleno.

Co se týká návrhu, vždy je třeba poměřit ústavní právo, které dává i Listina práv a svobod, která není nijak omezena. V Nizozemí například uvádějí možnost, kterou i zde zavádíme, takže není pravda, že je to nějaká novinka, kterou bychom si vymysleli a měli ji v ústavně-právním pořádku a v zákonech ČR, ale obcházení nebo jiné zneužívání zákona zde bylo zmíněno. Není to ale tak, že když se tvoří zákony, tak automaticky vytváříme možnosti, jak je obcházet. Je to možná nějaký nešvar, že se vždycky vymyslí nějaká norma a všichni vymýšlíme, jak to obejít. Je to přece otázka toho, abychom se podle toho řídili, abychom zamezili tomu, abychom vymýšleli jakou oklikou tu či onu normu zneužít nebo obejít. Pokud bylo řečeno jakými způsoby to lze obejít, tak touto cestou ne, takováto praxe by být zaváděna neměla.

Mám trochu pocit, že je třeba říci – nebraňme pachatele a lidi, kteří nejezdí tak, jak by měli. Předkládáme tady návrh, který to umožňuje podle mého názoru ústavně-konformně, ale tady není možné říci, že budeme bránit ty, kteří toho využívají nebo naopak zneužívají.

Co se týká osoby blízké, je důležité říci, že aktivizace Policie ČR, případně Městské policie je něco, co musí být trvalé. Naprosto souhlasím s tím, že je třeba, abychom apelovali na Policii ČR a na Městskou policii tak, aby v co nejvíce případech došlo k potrestání přímo na místě, tzn. tak, aby daný přestupek byl zaznamenán a pokuta byla uložena na konkrétním místě konkrétnímu řidiči. Naprosto s tím souhlasím. Na druhou stranu je i správný krok, aby tam, kde policie v tu chvíli není, nebylo tímto způsobem umožňováno, že bezpečnost silničního provozu, tzn. v místech, kde v tu chvíli není policista a je něco porušováno, abychom byli schopni i takovéto věci odchytnout a omezit je v zájmu bezpečnosti. Bylo řečeno, že Městská policie si z toho dělá živnost. Argument zde byl jednoznačně řečen. Myslím si, že omezení rychlosti v obci na 50 km nebo na 470 km je ještě menší je z toho důvodu, abychom omezili kritické situace, kdy může dojít ke střetu s chodcem, zejména ve městech. Zde o to, abychom neměli vážná nebo smrtelná zranění občanů. V tuto chvíli je to nejen v ČR, ale v celé EU uznávaný úzus.

Co se týče fotografování nebo kamer a jejich technických norem. Já za nabídku samozřejmě děkuji, ale opravdu bych chtěl, abychom apelovali na to, že jde v tuto chvíli o bezpečnost, a to i formou právě legislativní úpravy a nepolevování v konzultacích s městskou policií a s Policií ČR tak, aby v podstatě nebylo možné nebo aby nebyl tak standardní šedesáti nebo sedmdesátiprocentní využívání institutu osoby blízké, a já si dovoluji i říci, opravdu zneužívání tohoto práva. A v tuto chvíli za situace, která na silnicích v podstatě panuje, tak jak už bylo řečeno, je opravdu třeba hledat veškeré formy toho, aby u nás bylo bezpečněji, protože i kolem nás, kolem hranic je situace na silnicích výrazně jiná, a myslím si, že musíme udělat všechno pro to, aby se i u nás zlepšila. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji vám také, pane ministře. A teď se ptám, zda si přeje vystoupit zpravodaj ústavně-právního výboru k proběhlé rozpravě. Ne, děkuji vám, pane zpravodaji.

Pan zpravodaj garančního výboru si jistě přeje vystoupit, samozřejmě.

Senátor Karel Korytář: Děkuji, paní místopředsedkyně. K proběhlé rozpravě nejprve statistika. Vystoupilo sedm senátorů, z toho pan senátor Pospíšil třikrát a pan senátor Dryml dvakrát.

Sami jste mohli sledovat, že otázka názoru na tento problém je značně široká a rozdílná. Přesto v jednotlivých vystoupeních zazněla více méně podpora toho, co se týká pozměňovacího návrhu hospodářského výboru.

A zde bych chtěl reagovat na pozměňovací návrhy, které byly předloženy i vám na stůl písemně. V hospodářském výboru jsme se snažili formulovat ty nezbytné pozměňovací návrhy tak, abychom měli co nejširší prostor pro vyjednávání zejména v Poslanecké sněmovně.

Pokud jde o pozměňovací návrhy, které tady odezněly, ať pana senátora Malého či pana senátora Šebka, jsem členem legislativní rady pro bezpečnost silničního provozu a i vaším zástupcem a myslím si, že to je také cesta, kdy vaše náměty nezaniknou, že je беру jako za své a prakticky je budu uplatňovat při nejbližší možné situaci, kdy bude otevřena znovu rozprava kolem zákona č. 361/2000 Sb.

Chtěl bych tady reagovat na pana senátora Drymla, že jsou četné novelizace. Ony nejsou četné, ony jsou četné mediální výkřiky nebo výkřiky expertů poslance Humla nebo pana ministra. Poslední novela, kdy jsem byl předkladatelem, byla prakticky po dvou letech. A tato novela je vyvolána harmonizací s evropským právem, i když se na to navázal problém, který tady dnes řešíme.

Tolik asi k této záležitosti.

Jinak chci ještě upozornit, že stejně budeme muset otevřít i celou problematiku, které se týká zneužití osoby blízké, ať už nás v tom Poslanecká sněmovna přehlasuje, ať to přijmeme či nepřijmeme, protože přece jenom v oblasti trestního práva bude muset provést určité úpravy, protože ten obecný princip přece jenom prolomen je.

A samozřejmě další souvislosti, které se objevily s pozměňovacími návrhy, který jsem obdržel jako zpravodaj, kdy jsem dostal komplexní návrh, který řešil ne ty, co se školí, jako jsou řidiči, ale i ty, co je školí, to znamená učitelé, zkušební komisaři. To je totéž, do budoucna i tyto věci budeme řešit a budeme na to mít čas.

V rozpravě nezazněl jiný návrh, než návrh schválit s pozměňovacím návrhem, který máte předložen v usnesení hospodářského výboru, s tím, že v pozměňovacím návrhu hospodářského výboru bod č. 1 se týká nápravy chyby, to je ta přednost vozidel, s předností v jízdě na přechodech pro chodce. Body č. 2, 3, 4, 5 jsou body, které se týkají vypuštění osoby blízké. Omlouvám se panu senátorovi Pospíšilovi, že také používá tuto zkratku, ale pro rychlost je to velmi jednodušší.

Budeme samozřejmě hlasovat i pozměňovací návrhy pana senátora Malého a pana senátora Šebka. A ať se na mě nezlobí, vzhledem k předchozímu, co zde bylo řečeno, nebudu to jako garanční zpravodaj doporučovat. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane zpravodaji. Vzhledem k tomu, že nezazněl návrh schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou, naopak byly avizovány pozměňovací návrhy, otevírám nyní podrobnou rozpravu. Ptám se, kdo se hlásí do podrobné rozpravy. Pan zpravodaj Karel Korytář, prosím.

Senátor Karel Korytář: Vzhledem k tomu, že jsem blízko řečnickému pultu, paní místopředsedkyně, tak bych ještě připomněl znovu pozměňovací návrh, který je součástí usnesení výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu. A v té skladbě bychom hlasovali nejprve o bodu č. 1 a pak o zbývajících bodech. Toto je princip u tohoto hlasování.

A další body, které jsou navrhovány jako pozměňovací návrhy, nemohu nijak ovlivnit, hlasování o nich bude následně - o návrzích pana senátora Malého a pana senátora Šebka.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane senátore. Ptám se, kdo další se hlásí do rozpravy? Upozorňuji, že pozměňovací návrhy, které

nejsou pozměňovacími návrhy ústavně-právního výboru, musí být v podrobné rozpravě načteny. Nikdo další se nehlásí? Pan senátor Šebek. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Karel Šebek: Děkuji, paní předsedající. Vzhledem k tomu, že můj pozměňovací návrh je krátký, tak ho přečtu, i když ho máte na stole:

V čl. I. za bod 10 vložit nový bod 11, který včetně nové poznámky pod čarou č. 18b zní:

"11. V § 40a se doplňuje nový odstavec 3, který včetně poznámky pod čarou č. 18b zní:

"(3)Ustanovení odstavce 1 se nepoužije v případě převážení nově vyrobeného motorového vozidla za účelem skladování nebo nakládky na vzdálenost nejvýše 5 kilometrů. Toto motorové vozidlo musí být označeno tabulkou zvláštní registrační značky trvale manipulační podle jiného právního předpisu."

Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane senátore. Dalším přihlášeným je pan senátor Miloš Malý. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Miloš Malý: Já velmi krátce jeden jediný bod:

V článku I. v bodě 12 § 80a odst. 1 písm.c) slova "které nebyly upraveny z motocyklu s více než dvojnásobným výkonem", vypustit. To je vše.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane senátore. Ptám se, zda ještě někdo si přeje vystoupit v podrobné rozpravě. Podrobnou rozpravu tedy uzavírám. Musím se v první řadě zeptat pana navrhovatele, zda si přeje ještě vystoupit k proběhlé podrobné rozpravě. Přeje si vystoupit. Pane ministře, prosím, máte slovo.

Ministr dopravy ČR Pavel Dobeš: Paní místopředsedkyně, děkuji. Co se týče jednotlivých pozměňovacích návrhů, tak ten, co zazněl poslední, že v článku I. v bodě 12 § 80a odst. 1, písm.c) slova "které nebyly upraveny z motocyklu s více než dvojnásobným výkonem" vypustit. K tomu bych se chtěl vyjádřit s ohledem na vyhodnocení tohoto návrhu. Stanovisko ministerstva dopravy je nepodpořit takovýto pozměňovací návrh za první proto, že to vychází z článku 2 směrnice 2006/126 Evropského společenství, který tento postup umožňuje. A za druhé, pokud by docházelo, a popřípadě dnes už dochází, k neoprávněným technickým úpravám motocyklů, které zvyšují jejich výkon a posouvají je do vyšších tříd, např. z A2 do A a tyto motocykly by byly řízeny osobami bez řidičského oprávnění pro příslušnou vyšší třídu, jedná se o velmi přísně postižitelný přestupek. To znamená, že samotný postih již je v podstatě předložen.

Co se týče dalšího pozměňovacího návrhu, který se týká odstranění technické chyby v oblasti vozidel s právem přednostní jízdy vzniklé při poslední novele zákona, zde vyslovuji souhlas s pozměňovacím návrhem.

Co se týče dalších čtyř bodů, to znamená těch, které se týkají osoby blízké, tak nesouhlas jsem se již snažil nějakým způsobem popsat i v průběhu předchozí debaty, takže za ministerstvo dopravy, za předkladatele vyslovuji nesouhlas, stejně tak jako s návrhem ohledně zimních pneumatik. Za první jsme se s tímto návrhem ještě nebyli schopni v tuto chvíli úplně podrobně seznámit a ministerstvo dopravy k tomu má nesouhlasné stanovisko, protože nemá detailní pohled. S panem

senátorem Horníkem jsme se o tom bavili, slibuji, že případný další bod bude pak v dalších návrzích zpracován.

To je zatím ode mne vše.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane navrhovateli. Ptám se v této chvíli ještě zpravodaje ústavně-právního výboru, zda si přeje vyjádřit se k proběhlé podrobné rozpravě? Nepřeje, děkuji, pane kolego.

A prosím nyní pana garančního zpravodaje, aby se vyjádřil k podrobné rozpravě a poté nás v souladu s jednacím řádem provedl hlasováním.

Senátor Karel Korytář: Paní místopředsedkyně, já jsem své stanovisko už sdělil ve svém předchozím vystoupení, takže jsem připraven řídit závěrečné hlasování.

Navrhuji, abychom nejprve hlasovali o usnesení a pozměňovacích návrzích výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu, nejprve samostatně o bodu č. 1.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Pane zpravodaji, poprosím vás v této chvíli, abyste nám řekl, jak budeme postupovat při hlasování, a já potom svolám všechny k hlasování. A budeme postupovat per partes.

Senátor Karel Korytář: Nejprve budeme hlasovat pozměňovací návrhy hospodářského výboru, a to tím způsobem, že samostatně budeme hlasovat bod č. 1 a následně společně body č. 2, 3, 4 a 5, které se týkají osoby blízké. Dále budeme hlasovat o pozměňovacím návrhu ústavně-právního výboru a v posledním hlasování budeme hlasovat o pozměňovacím návrhu pana senátora Šebka.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Dobře. Všichni jsou srozuměni s tím, jak budeme postupovat při hlasování. Dovolím si svolat všechny kolegyně a kolegy pokud v Jednacím sále nejsou.

Doufám, že všichni, kteří chtějí hlasovat, zde již jsou.

Prosím, pane zpravodaji, řekněte nám, o čem nyní budeme hlasovat.

Senátor Karel Korytář: Budeme nyní hlasovat o bodu č. 1 usnesení hospodářského výboru č. 135/1, který se týká zavedení výjimky pro vozidla s předností v jízdě.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. Prosím o stanovisko pana ministra a pana zpravodaje. (Pan ministr souhlasí, pan zpravodaj doporučuje.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji vám. Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo č. 67** se z

61 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 31 pro vyslovilo 60, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Prosím, pane zpravodaji, pokračujte.

Senátor Karel Korytář: V dalším hlasování budeme hlasovat společně o bodech 2, 3, 4 a 5 usnesení výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu č. 135/1.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. Prosím o stanoviska. (Ministr nesouhlasí – zpravodaj doporučuje.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, necht' stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, necht' stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji. Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 68** se z 61 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 31 pro vyslovilo 51, proti byli dva. Návrh byl přijat.

Prosím, pane zpravodaji, dál.

Senátor Karel Korytář: Nyní budeme hlasovat o pozměňovacím návrhu ústavně-právního výboru, který máte ve svých materiálech podle č. 135/2.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. Prosím o stanoviska. (Ministr nesouhlasí – zpravodaj nedoporučuje.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, necht' stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, necht' stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji. Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 69** se z 61 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 31 pro vyslovilo 11, proti bylo 10. Návrh nebyl přijat.

Prosím, pane zpravodaji.

Senátor Karel Korytář: Jako o posledním budeme hlasovat o pozměňovacím návrhu pana senátora Šebka, který se týká zimních pneumatik.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. Prosím stanoviska. (Ministr nesouhlasí – zpravodaj nedoporučuje.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, necht' stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, necht' stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji a konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 70** se z 61 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 31 pro vyslovilo 5, proti bylo 18. Návrh nebyl přijat.

Tím jsme tedy vyčerpali všechny pozměňovací návrhy.

Nyní budeme hlasovat o tom, zda návrh zákona vrátíme Poslanecké sněmovně ve znění námi přijatých pozměňovacích návrhů.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro návrh vrátit návrh zákona Poslanecké sněmovně s našimi pozměňovacími návrhy, necht' zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, necht' stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji. Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 71** se z 60 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 31 se pro vyslovilo 60, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

A nyní musíme pověřit senátory, kteří zdůvodní usnesení Senátu v Poslanecké sněmovně. Navrhují, aby těmito senátory byli senátoři Karel Korytář a Miloš Malý. Ptám se, zda souhlasí s tímto pověřením? (Souhlasí.) Můžeme tedy přistoupit k hlasování.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s pověřením, necht' stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, necht' stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji vám. Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 72** se z 59 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 30 pro vyslovilo 58, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Děkuji velmi panu ministrovi, děkuji oběma zpravodajům, zejména garančnímu zpravodaji za to, že nás provedl hlasováním, a končím projednávání tohoto bodu.

Než přistoupíme k projednání dalšího bodu, byl podán procedurální návrh na změnu dnešního programu, resp. programu této schůze, který podal pan předseda senátorského klubu sociální demokracie. Návrh zněl – vyřadit z dnešního projednávání body programu č. 41, 42, 43, 44 a 45.

Myslím, že mohu dát hlasovat, opět bez znělky, protože jsme v tom maratónu hlasování kontinuálně.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tuto změnu programu, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji. Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 73** se z 59 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 30 pro vyslovilo 55, proti nebyl nikdo.

Návrh byl přijat.

My tedy budeme pokračovat zbývajícími body, ale na to se vystřídáme.

Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Palečková.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Takže, kolegyně a kolegové, dalším bodem programu je

35.

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Gruzii na straně druhé o společném leteckém prostoru (senátní tisk č. 106)

Vládní návrh jste obdrželi jako senátní tisk č. 106 a uvede ho ministr dopravy Pavel Dobeš, kterému opět uděluji slovo.

Ministr dopravy ČR Pavel Dobeš: Já děkuji, paní místopředsedkyně. Vážené senátorky a senátoři, předkládaný materiál obsahuje text letecké dohody vyjednaný a podepsaný zástupci EU a jejich členskými státy na jedné straně a zástupci Gruzie na straně druhé. Jedná se o tzv. jednotnou dohodu, která nahradí po svém vstupu v platnost všechny dvoustranné bilaterální dohody mezi jednotlivými členskými státy, EU a Gruzii, včetně té mezi ČR a Gruzii z roku 2010.

Cílem dohody je stanovení jednotných a liberálních pravidel pro letecký provoz mezi oběma stranami. Přínosem bude např. vytvoření společného rámce pro obchodní aktivity, ochranu spotřebitelů, sjednocení právních předpisů v oblasti provozní bezpečnosti, ochrany před protiprávními činy, uspořádání letového provozu apod.

Dohoda je v souladu s ústavním pořádkem a ostatními součástmi právního řádu ČR. Její sjednání nevyžaduje změny v českém právním řádu a nebude mít dopad na výdaje státního rozpočtu.

Žádám vás tedy, senátorky a senátory, o podporu a vyslovení souhlasu s ratifikací předkládané dohody.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane navrhovateli. Zaujměte opět, prosím, místo u stolku zpravodajů. Návrh projednal VZVOB. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 106/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Jaromír Štětina. Garančním výborem je VHZD. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 106/1. Zpravodajkou tohoto výboru je paní senátorka Veronika Vrecionová, kterou žádám, aby nás seznámila se zpravodajskou zprávou.

Senátorka Veronika Vrecionová: Vážená paní předsedající, vážený pane ministře, kolegyně, kolegové, ráda bych vám přednesla společnou zprávu VZVOB a VHZD. Jenom bych chtěla poděkovat panu ministrovi – vlastně řekl vše podstatné. Tímto já bych pouze chtěla konstatovat, že oba dva výbory doporučují Senátu ČR vyslovit souhlas s ratifikací dohody mezi EU a jejími členskými státy na jedné straně a Gruzii na straně druhé o společném leteckém provozu.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, paní senátorko. Druhý zpravodaj tedy nebude vystupovat, protože zpráva byla společná. Otevírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se přihlásil pan senátor Štětina.

Senátor Jaromír Štětina: Vážená paní předsedající, vážený pane ministře, dámy a pánové. Jenom chci říci, že každý krok, který pomůže tuto sužovanou Gruzínskou republiku vtáhnout do euroatlantického civilizačního prostoru, je potřeba podpořit. Děkuji vám.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore. Ptám se, jestli někdo další chce vystoupit v rozpravě. Protože nikoho takového nevidím, tak obecnou rozpravu končím. Pane navrhovateli, myslím, že není k čemu se vyjadřovat. Paní senátorka Vrecionová také nemá k čemu se vyjádřit.

Můžeme tedy přistoupit k hlasování, spustím znělku.

Budeme hlasovat o tom, že Senát dává souhlas s ratifikací Dohody mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Gruzii na straně druhé, o společném leteckém prostoru.

V sále je nás přítomno 49. Aktuální kворum je tedy 25. Zahajuji hlasování. Kdo je pro souhlas s touto ratifikací, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji.

Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 74** se z 49 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 25 pro vyslovilo 35, proti nula. Návrh byl přijat. My můžeme ukončit projednávání tohoto bodu.

Dalším bodem je

36.

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Evropsko-středomořská letecká dohoda mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Jordánským hašimovským královstvím na straně druhé (senátní tisk č. 107)

Vládní návrh jste obdrželi jako senátní tisk č. 107 a uvede jej opět pan ministr dopravy Pavel Dobeš. Prosím, pane ministře.

Ministr dopravy ČR Pavel Dobeš: Paní místopředsedkyně, děkuji za slovo. Jedná se o obdobný materiál, který se v podstatě liší jen v tom, že je to dohoda mezi EU, členskými státy na jedné straně a Jordánskem na straně druhé. Cíle dohody jsou v podstatě velmi podobné – stanovení liberálních pravidel pro letecký provoz mezi oběma stranami a dopady předpokládané, rozvoj letecké přepravy, rozvoj vzájemných vztahů v jiných oblastech.

Stejně tak jako v předchozím návrhu je dohoda v souladu s ústavním pořádkem. Nevyžaduje žádné změny v právním řádu, nemá dopad na státní rozpočet.

Žádám senátorky a senátory o podporu vyslovení souhlasu s ratifikací předkládané dohody.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane ministře. Posadte se, prosím, opět ke stolku zpravodajů. Návrh projednal VHZD. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 107/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Pavel Lebeda. Garančním výborem je VHZD. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 107/1. Zpravodajkou výboru je opět paní senátorka Veronika Vrecionová, která nás teď seznámí se zpravodajskou zprávou.

Senátorka Veronika Vrecionová: Takže ještě jednou – dobré odpoledne – budu opět stručná. Přednesu také společnou zpravodajskou zprávu obou již zmíněných výborů. Myslím, že není dále dodat k tomu, co řekl pan ministr. Opět se jedná o standardní leteckou smlouvu a oba výbory doporučují Senátu přijmout tento vládní návrh.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, paní senátorko. Posadte se, prosím, ke stolku zpravodajů. Druhý zpravodaj tedy nebude vystupovat. Mohu otevřít obecnou rozpravu, do které nevidím, že by se někdo hlásil. Takže ji mohu ukončit. Pan navrhovatel se nemá k čemu vyjádřit, paní garanční zpravodajka také ne.

Takže můžeme přistoupit k hlasování.

Opět budeme hlasovat o tom, že Senát dává souhlas s ratifikací evropsko-středomořské letecké dohody mezi EU a jejími členskými státy na jedné na jedné straně a Jordánským hášimovským královstvím na straně druhé. V sále je aktuálně přítomno 50 senátorek a senátorů, potřebný počet pro přijetí návrhu je 26. A já zahajuji toto hlasování.

Kdo je pro souhlas s ratifikací, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo by byl proti tomuto návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Já děkuji a konstatuji, že **v hlasování pořadové č. 75** se z 50 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 26 pro vyslovilo 39, proti 0.

Také tento návrh byl přijat a já děkuji panu ministrovi i zpravodajům. A můžeme ukončit projednávání i tohoto bodu. Dalším bodem je

37.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 136)

Tento návrh zákona jste obdrželi jako senátní tisk č. 136. A místo pana ministra pro místní rozvoj Kamila Jankovského nám jej představí pan ministr Dobeš. Prosím, pane ministře.

Ministr dopravy ČR Pavel Dobeš: Paní místopředsedkyně, děkuji. V první řadě bych chtěl omluvit pana ministra pro místní rozvoj, pana Kamila Jankovského, který se dnes neúčastní, omlouvá se za to. A já bych za něj tedy představil návrh

zákonu, který mění zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.

Důvodem zpracování návrhu novely zákona o podpoře regionálního rozvoje je iniciativa zaměřená na zjednodušení administrace strukturálních fondů a fondů soudržnosti. Z tohoto pohledu také činnost regionálních rad regionů soudržnosti zajišťujících implementaci regionálních operačních programů, je provádění pohotově, efektivně a transparentně.

Cílem této úpravy je proto vytvořit vhodnější podmínky pro působení regionálních rad a pro zlepšení vnitřní soudržnosti jejich orgánů. Současně navrhuje přesněji vymezit snahy členů výborů regionálních rad ke krajským zastupitelstvům.

Předkládaný návrh novely zákona o podpoře regionálního rozvoje by měl stanovit nebo upřesnit zejména:

Zaprvé – Způsob a podmínky volení a odvolávání členů výboru regionální rady především v návaznosti na výsledky voleb do krajských zastupitelstev.

Zadruhé – Povinnosti člena výboru regionální rady, formulované obdobným způsobem jako povinnosti členů krajských zastupitelstev.

Zatřetí – Působnost výboru regionální rady pro schvalování výzvy předkládání projektů operačního programu, související dokumentace.

A posledním bodem je termín projednání závěrečného účtu a zprávy o výsledcích přezkoumání hospodaření regionální rady.

Co se týče námětů a požadavků na doplnění a změny právní úpravy, koordinace hospodářské a sociální soudržnosti, shromáždil od regionálních rad jednotlivých regionů soudržnosti národní orgán a pro koordinaci ustavený při ministerstvu pro místní rozvoj. Tyto zpracované náměty v podobě věcného záměru byly následně přijaty usnesením vlády k návrhu legislativních a dalších změn. A to za účelem zjednodušení administrace strukturálních fondů a fondů soudržnosti. A stane se východiskem předloženého návrhu novely zákona.

Poslanecká sněmovna vládní návrh zákona přikázala k projednání výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj, který doporučuje, aby byl návrh zákona schválen v předloženém znění. Pozměňovací návrhy, uplatněné v předloze ve 2. čtení, nebyly přijaty, Poslanecká sněmovna vyslala s vládním návrhem souhlas.

Návrh zákona byl doručen Senátu 28. 6. 2011, garančním výborem byl určen výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí, který návrh projednal 13. 7. a doporučil ke schválení v předloženém znění. Dalším výborem, k jehož projednání byl návrh zákona přikázán, byl ústavně-právní výbor. I tento zmíněný výbor návrh projednal 13. 7. a rovněž doporučil jeho schválení v předloženém znění.

Vážené senátorky a senátoři, já bych za pana ministra Jankovského vás tímto chtěl požádat o podporu návrhu tohoto zákona.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane ministře. Návrh projednal ústavně-právní výbor. Tento výbor přijal usnesení, které jste obdrželi jako senátní tisk č. 136/2. Zpravodajkou výboru byla určena paní senátorka Jiřina Rippelová. Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Výbor přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 136/1. A zpravodajem tohoto výboru je pan senátor Jan Horník, kterého prosím, aby nás nyní seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Jan Horník: Ještě jednou pěkné odpoledne, paní předsedající, pane ministře, vážené kolegyně a kolegové. Já vzhledem k tomu, že pan ministr doopravdy vyčerpal celou škálu toho, co novelizace zákona přednáší, tak mi dovolu-

abych konstatoval, že náš výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí na své 11. schůzi, která se konala 13. prosince 2011, k předmětnému návrhu doporučuje následující.

Doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit projednaný návrh zákona, ve znění postoupeném PS Parlamentu ČR, určuje zpravodajem mou osobu a pověřuje předsedu výboru senátora Ivo Bárka, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore, prosím, posaďte se ke stolku zpravodajů, abyste mohl plnit úkoly zpravodaje, a ptám se, jestli si přeje vystoupit paní zpravodajka ÚPV, senátorka Jiřina Rippelová?

Senátorka Jiřina Rippelová: Paní předsedající, kolegyně, kolegové. Já budu velmi stručná, protože se víceméně jedná o technickou novelu, která reaguje na požadavky praxe. Takže jenom usnesení našeho ústavně-právního výboru. Rovněž náš výbor doporučil schválit projednávaný návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Mě určil zpravodajkou a předsedou našeho výboru. Předsedovi uložil předložit toto usnesení předsedovi Senátu. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, paní senátorko, a nyní se ptám, zda někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat? Nevím, jestli pan senátor Horník? Ne, má přihlášku již do obecné rozpravy, kterou tedy v tuto chvíli otevírám. Ne? To byl omyl. Takže do obecné rozpravy nevidím žádnou... Paní senátorka Gajdůšková. Takže, prosím.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Vážená paní předsedající, pane ministře, paní senátorky, páni senátoři. Já bych chtěla panu ministrovi Jankovskému respektive vládě popřát, aby tento zákon skutečně pomohl k tomu, co je inzerováno. A to je zlepšit administraci evropských projektů, protože čerpání z evropských fondů, kde v ČR máme alokovánu nejvyšší částku na hlavu ze všech zemí EU, je více než tristní.

Konkrétně v programu výzkum, vývoj, inovace je do této chvíle, respektive do konce června bylo čerpáno v desetinách procent, což je tedy nejenom tristní, ale to je podle mě zločinné nejen vůči české vědě, ale vůči ČR a jejím občanům jako takovým.

Protože to jsou peníze, které měly být směřovány do rozvoje České republiky. Jsou to peníze, které mohou konkrétně v této oblasti posílit naše zapojení do vědecko-výzkumných pracovišť v EU. A tudíž posunout úroveň i české vědy, českých vědců na daleko vyšší úroveň. Otevřít nám všem v podstatě lepší perspektivu do budoucna a pomoci hospodářskému a sociálnímu rozvoji této země.

A je také potřeba vědět, že nečerpání není způsobeno tím, že by naši občané, naše instituce – a konkrétně v této oblasti naši vědci nebyli schopni vymyslet, připravit programy, projekty. A ty jsou. Jsou v desítkách miliard korun, ale celé to stojí na neschopnosti a většinově – a to nejen v programu výzkum, vývoj, inovace, ale i v těch dalších, které jsou čerpány jen v jednotkách procent, celé to stojí na neschopnosti ministerstva financí zadministrovat, vytvořit a realizovat vnitřní audit čerpání a administrace těchto projektů.

A to skutečně, znovu opakuji, je zločinné vůči České republice. A je to neodpuštělné, zvláště ve chvíli, kdy pan ministr Kalousek tak říkajíc zkrátka zdravotně postižený ve chvíli, kdy tady, jak jsme se tady včera bavili, vykládá, že je potřeba zpoplatnit to, na co lidé z ústavy mají právo, a přitom tady utíkají stovky

miliard korun! A dá se předpokládat již v této chvíli, že je skutečně nevyčerpáme. Že nejméně o desítky miliard v této oblasti nebo z těchto zdrojů přijdeme, ale panu ministrovi to nevadí.

Já znovu říkám, přeji úspěch tomuto zákonu. Věřím, že při čerpání peněz z evropských fondů, které mají pomoci hospodářskému a sociálnímu rozvoji ČR, že pomohou. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Ano, děkuji, paní senátorko, ptám se, jestli ještě někdo chce vystoupit v obecné rozpravě? Zdá se, že nikoli, takže obecnou rozpravu končím a zeptám se pana ministra, jestli chce za nepřítomného kolegu zareagovat, tak mu to pravděpodobně vzkáže. Děkuji. Ptám se, jestli si přeje vystoupit paní senátorka Rippelová? Není zde přítomna. A garanční zpravodaj, pan senátor Horník také se nechce vyjádřit. Takže můžeme přistoupit k hlasování.

Byl podán návrh schválit návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Aktuálně je přítomno 50 senátorek a senátorů, kворum tedy je 26. A já zahajuji hlasování.

Kdo je pro tento návrh schválit, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Hlasování skončilo. Já konstatuji, že **hlasování pořadové č. 76** se z 52 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 27 pro vyslovilo 44, proti 0. Návrh byl přijat.

Můžeme ukončit projednávání tohoto bodu. Děkujeme, pane ministře. Děkuji garančnímu zpravodaji.

Dalším bodem je

38.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 141)

Tento návrh zákona jste obdrželi jako senátní tisk č. 141, a uvede jej pan senátor Jan Hajda, kterého nyní prosím, aby nás s ním seznámil.

Senátor Jan Hajda: Vážená paní předsedající, vážené a milé kolegyně, vážení kolegové. Dovolte mi, abych vás požádal o schválení novely zákona o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku.

Pokud se týká tohoto zákona, chtěl bych rovněž poděkovat za spolupráci všem kolegům a výborům, které ho schválily před tím, než šel do sněmovny, a poté, co přišel po přečteních ze Sněmovny, kdy spolu se svými kolegy, v té několikadenní čekací době, jsme si protrpěli svoje.

Já bych chtěl říci, že pokud se týká toho, že pomůže starostům, obcím, zemědělským podnikatelům, poněvadž odblokuje ty pozemky, které jsou zablokované. Do zákona o vlastnických vztazích k půdě se za § 4a) vkládá § 4b), který říká, že domnělé osoba oprávněná, kterou pozemkový úřad před dnem 1. července 2012 odkázal s jejím nárokem na soud, a doposud se na soud nepřihlásila, musí tak učinit do konce příštího roku, to je do 31. prosince 2012. A domnělá osoba, kterou pozemkový úřad odkáže na soud po 1. 7. 2012, tak musí učinit nejpozději do 6 měsíců.

To je, pokud se týká jednoduché novely, na kterou především v přidělových oblastech čekají starostové. Já bych akorát podotkl, že v rámci 3. čtení v Poslanecké sněmovně byl zde doplněn pozměňovací návrh poslance Papeže. Je to svým způsobem přílepek, který příliš s tou novelou nesouvisí. Sněmovna ho odhlasovala, ale myslím si, že není příliš významný, že pouze především určuje hodnotu 1 % nájemného u státních půd ve vztahu k zemědělským podnikatelům, takže vás žádám, abyste dnes tento zákon rovněž schválili, aby mohl jít k podpisu prezidentovi. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane navrhovateli, prosím, posaďte se ke stolku zpravodajů.

Návrh projednal ústavně-právní výbor, který přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 141/2, zpravodajkou výboru byla určena paní senátorka Dagmar Zvěřinová. Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Usnesení vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 141/1, zpravodajem výboru je pan senátor Petr Šilar, kterého prosím, aby nás se zpravodajskou zprávou seznámil.

Senátor Petr Šilar: Vážená paní předsedající, kolegyně a kolegové, dovoluji mi, abych doplnil to, co řekl kolega Hejda.

Já bych chtěl připomenout, že jsme celou záležitost na výboru projednali a připomenout, že Poslanecká sněmovna na 19. schůzi projednávala tu předlohu zákona ve znění 2 pozměňovacích návrhů, tak jak bylo řečeno, a hlasování schválila 136 hlasy z přítomných 174 poslanců.

Závěr z našeho výboru Senátu byl Poslaneckou sněmovnou postoupen tento jeho vlastní návrh novely zákona Poslaneckou sněmovnou. Přijaté pozměňovací návrhy byly prezentovány jako odstraňující nadbytečnou úpravu a zpřesňující dosavadní text. I když lze ze znění těchto návrhů usuzovat, že se možná jedná o věcné záměry. Jelikož byl při jednání PS za navrhovatele přítomen i kolega, senátor Jan Hajda, a vyjádřil souhlas, proto i já doporučuji za výbor návrh zákona, kterým se mění zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů schválit.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane senátore, prosím, posaďte se ke stolku zpravodajů a plňte úlohu garančního zpravodaje. A ptám se, zda si přeje vystoupit zpravodajka ústavně-právního výboru, paní senátorka Zvěřinová? Přeje, prosím, paní kolegyně.

Senátorka Dagmar Zvěřinová: Paní předsedající, vážené senátorky, senátoři. Tímto zákonem se také zabýval ústavně-právní výbor na své 19. schůzi, konané 13. července 2011, a přijal následující usnesení.

Po úvodním slově senátora Jana Hajdy, který vystoupil jako zástupce navrhovatele, po zpravodajské zprávě senátorky Dagmar Zvěřinové a po rozpravě výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR projednaný návrh zákona schválit ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR. Určuje zpravodajem výboru pro projednání této věci na schůzi senátorku Dagmar Zvěřinovou a pověřuje předsedu výboru, senátora Miroslava Antla, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, paní senátorko, a nyní se ptám, zda někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat? Nevidím takový návrh, takže otevírám obecnou

rozpravu. Do obecné rozpravy, zdá se, se také nikdo nehlásí, takže můžeme přistoupit k hlasování o podaném návrhu.

Pan navrhovatel ani pan garanční zpravodaj se nemají v tuto chvíli k čemu vyjadřovat, takže já spouštím hlasování.

Byl podán návrh schválit návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. A já se ptám, kdo souhlasí s tímto návrhem, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji. Hlasování bylo ukončeno. A já konstatuji, že **v hlasování pořadové č. 77** se z 55 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 28 pro vyslovilo 48, proti 0. Návrh byl přijat.

Děkuji panu navrhovateli a zpravodaji. A můžeme přistoupit k poslednímu bodu dnešního programu. A tím je

39.

Návrh senátního návrhu zákona senátora Tomáše Grulicha a dalších, kterým se mění zákon č. 212/2009 Sb., kterým se zmírňují majetkové křivdy občanům České republiky za nemovitý majetek, který zanechali na území Podkarpatské Rusi v souvislosti s jejím smluvním postoupením Svazu sovětských socialistických republik (senátní tisk č. 143)

Tento návrh senátního návrhu zákona uvede navrhovatel Tomáš Grulich, kterého prosím, aby nás s ním seznámil.

Senátor Tomáš Grulich: Vážená paní předsedající, milé kolegyně, kolegové. Já se budu snažit být velmi stručný, nicméně musím tu říct, že v roce 2009 přijal Senát sněmovní návrh, jehož název již tady sdělila paní místopředsedkyně. A již tehdy jsme hlasovali s vědomím, že je tam chyba. Ale hlasovali jsme pro, protože jsme nechtěli nebo jsme se obávali toho, že tento zákon nebude přijat.

Už tehdy také z úst kolegy Jiřího Lišky zaznělo, že budeme muset připravit novelu, která bude redukovat určité omezení. Naše obavy se vyplnily. Tento zákon, tento právní předpis nabyl účinnosti 1. 11. 2009, a do doby účinnosti tohoto zákona zemřeli všichni bývalí majitelé nemovitostí a zůstaly jen jejich děti, kterým je dneska kolem osmdesáti let.

Přihlásilo se celkem přibližně 600 žadatelů, a 200 žádostem nebylo vyhověno, protože neodpovídaly v rámci toho zákona přesně vymezenému časovému období, po které měli být na Podkarpatské Rusi. Tato novela zákona zmírňuje toto tvrdé opatření. A jenom ještě pro vaši informaci, pro ty lidi, kteří zde nebyli a nemohli to slyšet před dvěma lety, tak Československá republika v roce 1958 obdržela od tehdejšího Sovětského svazu 920 milionů na vyrovnání nemovitostí, které byly zanechány československými občany na Podkarpatské Rusi, a z této částky bylo vyplaceno pouhých 13 milionů. Zbytek zmizel kdesi v černé díře československého rozpočtu, pravděpodobně na záchranu pětiletky nebo nevím čeho. Lze tedy hovořit, že tyto peníze skutečně tady byly, že by se měly těmto lidem vrátit.

Já si delší řeč nechám až na potom, a prosím vás, abyste postoupili novelu tohoto zákona k jednáním výborům.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane navrhovateli, a prosím, posaďte se ke stolku zpravodajů. Organizační výbor určil zpravodajkou pro 1. čtení senátorku Soňu Paukrtovou. A ta má v tuto chvíli slovo.

Senátorka Soňa Paukrtová: Paní předsedající, dámy a pánové. Já myslím, že vše podstatné tady pan senátor-předkladatel již sdělil. Já vás opravdu nechci již dále zdržovat. Já jako zpravodajka vám doporučuji, abychom postoupili těmto výborům. Jednak bych prosila, aby byl postoupen ústavně-právnímu výboru, výboru pro lidská práva a petice. A možná, že by bylo rozumné, aby to projednal i výbor hospodářský. Přestože se domnívám, že v tomto případě jde o to, že Československo převzalo plnění a vyplatilo z něho opravdu jenom velmi malou část.

Takže ten hospodářský výbor dávám na zvážení. Ale myslím si, že se nic nestane, když to kolegové z hospodářského výboru projednají. Takže tyto 3 výbory. A doporučuji vám. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, paní senátorko, posadte se, prosím, ke stolku zpravodajů a plňte úlohy zpravodajky. A já v tuto chvíli otevírám obecnou rozpravu, do které nevidím, že by se někdo... Ano, pan senátor Jermář. Prosím.

Senátor Jaromír Jermář: Prosím vás, já jsem v této záležitosti nechtěl vystupovat, abych nezdržoval. Taky jsem si to chtěl ponechat na to příští projednávání. Protože i mnozí z nás jsme se setkali s tím, že někteří, kterých se právě tato novela týká, tak už postupně odcházejí, umírají. A my právě proto usilujeme, aby tento zákon, tato novela byla projednána co nejdříve.

To znamená, chtěl jsem poprosit, pokud ty výbory, kterým to bude určeno, aby dopředu řekly, jestli to mohou projednat tak, abychom to mohli na příštím plénu... Já už jsem se tedy domluvil s předsedou ústavně-právního výboru, my ve výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice to také stihneme projednat, abychom se mohli tomuto zákonu věnovat na příštím plénu 4. srpna.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji. Takže je to výzva pro výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu, aby se ještě vyjádřil. A dalším přihlášeným do obecné rozpravy je pan senátor Štětina.

Senátor Jaromír Štětina: Děkuji vám za slovo, paní předsedající. Dámy a pánové, já bych jenom chtěl upozornit na to, že tato část Ukrajiny je pojmenovávána různým způsobem. Rusko, které v době Sovětského svazu tuto část naší republiky uloupilo, ji nazývalo Zakarpátskaja Ukrajina, jako by tím vyjadřovali, že to je někde za Karpaty. A lidé z Mukačeva, když se jich zeptáte, tak nikdy tento název nepoužili, protože oni jsou Podkarpatská Ukrajina. A už touto disputací mluvnickou se ukazuje, jak veliký to byl stalinský zločin. A jestli se nechceme vyrovnat definitivně se všemi těmi zločiny stalinismu a komunismu, tak bychom měli podnikat kroky konkrétní. Proto hlasujeme pro, prosím.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji a přihlásil se ještě předseda hospodářského výboru.

Senátor Jan Hajda: Paní předsedající, já bych měl takovou žádost, jenom s dovolením, aby hospodářský výbor nemusel projednávat – ty dva výbory, které se již přihlásily, jsou dostačující.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Dobrá. Takže další do obecné rozpravy se nehlásí, takže můžeme přikázat. Vzhledem k tomu, že jsme

návrh zákona nevrátili navrhovateli k dopracování, ani jsme ho nezamítli, přikážeme návrh senátního návrhu zákona výborům k projednání.

Organizační výbor navrhuje, aby garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu senátního návrhu zákona byl ústavně-právní výbor. A dalšími výbory byly výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Hospodářský výbor se tohoto práva na projednání vzdává, takže pravděpodobně projednávat nebude. Má někdo ještě nějaký návrh k tomuto? Pokud ne, můžeme tedy přistoupit k hlasování o přikázání. Ještě poslední znělka.

V sále je aktuálně přítomno 54 senátorek a senátorů, aktuální kворum je 28. A budeme hlasovat o přikázání do 2. čtení, do výborů, které byly jmenovány. Zahajují hlasování.

Kdo s tím souhlasí, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Hlasování skončilo.

Já konstatuji, že **v hlasování č. 78** se z 54 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 28 pro vyslovilo 52, proti 0. Návrh tedy byl přijat.

Já končím projednávání tohoto bodu. Děkuji navrhovateli, zpravodajům, a dovolím si vás pozvat na 4. srpna v 10 hodin na program, který bude prodloužen o ty body, které jsme dnes vypustili.

(Jednání ukončeno ve 14.33 hodin.)

Těsnopisecká zpráva
Senátu Parlamentu České republiky
8. funkční období – 10. schůze
Vydává Kancelář Senátu, Odbor organizační
Valdštejnské nám. 4/17, 118 01, Praha 1

WWW.SENAT.CZ (DOKUMENTY A LEGISLATIVA) – TĚSNOPISECKÉ ZPRÁVY